Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) **license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format
Adapt — remix, transform, and build upon the material

ԽՈՐՀՐԴԱՏԵՏՐ

ՍՐԲՈՑ ՊԱՏՄՐԱՓԻՆ

21

ԽՈՐՀՐԴԱՏԵՏՐ

ՍՐԲՈՑ ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ

ԸՍՏ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԵԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՑՅԱ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ՎԱՂԱՐՇԱՊԱՏ
ՄԱՏԹԱՐԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ
1879.

14402
14

ՀԱՅԿԱՆ ՍՍՀ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Հայտ է ամենեցուն եղեալ քանիցն ցանկութիւն սրտի եւ փոյթ ի մուխ էր ի սկզբանէ Պատրիարքաց Պիւլիկիոյ, Նախագահ Հաբեսպիսկոպոսաց Կ-Պոլսի եւ վեհափակցաց Նոցին Հաբեսպիսկոպոսաց եւ Նպիսկոպոսաց, որպէս եւ ընդհանրական Հբրայիշ կրթասիրական Միաբանութեանց եւ Համօրէն Ազգիս, ի բարեկարգութիւն եւ ի միաիրով հաստատութիւն կարգաց ՅԱեղեցական Պաշտամունս։ Բանզի չունելով ի ձեռին հաստատուն ինչ հրահանգ այլ իւրաքանչիւր վարք միշտ, որպէս եւ ցարդ իսկ վարի, այլ եւ այլ օրինակաւ ի կարգս Պաշտամանց Եկեղեցւոյ եւ ի ժամադարձութեան սրբոց Խորհրդոց։

Ուր ի գտանէն ունել զանպատեհութեանցն՝ չեղեւ իւիք իմացութիւն ի Ջան եւ ի վաստակ. Նա զի եւ յամին 1847, որպէս եւ յետոյ եւս, հաստատեցաւ եւ հրամանաւ, իսկ Սրբոյ Հաբեսպիսկան Ընդհանուն գումարեցան առ ի Կ-Պոլիս, մանաւանդ ժողովք հմուտ եւ յաջողակ եկեղեցականաց, որոց առաջի աչաց կարեալ զգրեսան եւ մնկատեալ ի Պատրիարքական Ընդհանուն Պիւլիկիոյ եւ ի կրթասիրասիրական Միաբանութեանց, եւ գնեւտ երթեալ առաւելապէս ընթացից՝ զոր ի բազում՝ ամանց հետէ ունէր եւ պահէր կրկին, արիւն ընդ գրով հրահանգս եւ կարգադրութիւնս վասն եկեղեցական Պաշտամանց, եւ մանաւանդ վասն թիւ եւ ձայնաւոր Պատարագի։

Ձանկալի էր ապաքէն՝ զայս ամենայն սիւնհոդոսիս Նպիսկոպոսաց Ազգիս ասշմանել, եւ հաստատութեամբ Սրբոյ Հաբեսպիսկան Ընդհանուն հաստատուն գործել, զի լեցի կանոն անշարժական ի կարգս

Պաշտամանց Նիկոդեմոսի Հայոց, որով եւ պահեսցի յամենայնի հաւատարմութիւն եւ մաքառմութիւն ցանկացեալ յամենեցունց: Եւ այն ամենայն խափանեցաւ մինչեւ ցայժմ վասն խրատացի պատճառաց եւ ձախող ընթացից ժամանակաց: Նոյ թէպէտ յետ միամեան երկայնմամբ Ընդհանրին Պատրիարքականին Սիւնհոդոսի եւ Ազգասիրական Նախարարութեան Պոլսոյ, գումարեցաւ բան ամենազօրն Սիւնհոդոս ազգային Պատրիարքական, սակայն եւ այնպէս չեղեւ հնար այնպիսեաց պատկառ կոչ: Նոյ քանզի եւ յայժմու ժամանակիս եւս կարի դժուարին է ի ժողով գումարել զՆախկինսպասնա վասն այսպիսի իրաց, նախ իբր պատշաճ թուեցաւ այժմ օրինակս ինչ Պատարագամատոյց գրոց տպագրութեամբ ի լոյս ընծայել առ ի գիւրութիւն քննութեան, թողեալ ի ճոխին լուսանցս բան բաւականի, որպէս զի քննեալ Նախկինսպասց եւ որոց անկ իցէ զամենայն զգուշութեամբ նշանակեացեն անդէն զկարծիս իւրեանց: Նոյ այսպէս եթէ ոչ այլազգ ինչ վախճան լիցի իրացս, դէմ ի դումարել վերոյհիշեալ Նախկինսպասց Ազգիս ի Սիւնհոդոս, գիւրաւ եկեսցին ի միաբանութիւն, եւ հոգ տարցին Սիւնհոդոսական սահմանօք առաջի առնել զամենայն ի քննութիւն եւ ի հաստատութիւն Արբոյ Ընտրելական Ընդհանրին, որով հնարս ուրեմն յաջողացի ունել գհնաւտատուն կանոն Պատարագի, որպէս եւ զայլոց գրոց Պաշտամանց բան կարգի:

Ի կամողիկոսարանի Հայոց Ս. Էջմիածնայ,
Ի Ռոթա Կոստանդնուպոլսի. Ի 6 Յունուարի, 1879:

ԸՆՏՈՆ ՊԵՏՐՈՍ Թ.
ՊԱՏՐԻԱՐՔ ՏԵՂՆ ԿՈՒԼՈՒՄԲՈՍԻ

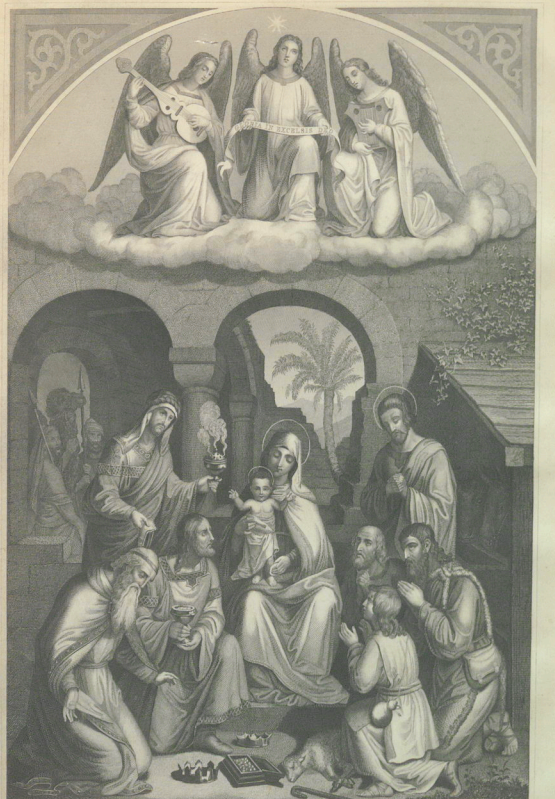

Ի ՏՕՆԸ ԾՆՆԴԵԱՆ

ՏԵԱՌՆ ՄԵՐՈՑ

ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ԱՌԱՔ ՊԵՏՐՈՍԵՔԵՑՒՆ
Ի ԱՐԱԳԱՒՈՒԹԻՒ ՅՆՆԴԵԱՆ

Ա՛ռաւտածէն ամբարշտեալ՝ գՔանան անսիրտն յղացար եւ գԱստուածն անարգանաւթիւն Ծնող, զանզգայսդիւքն ի գիրկս քո բարձեր. ընդ անզգայսդ բարեխաւսս վասն անձանց մերոց:

Աւ. Ր. Ձեր սաղ գիս Աբգի իմ ես գտա. եւ ես պաղ Ծնող գիտէ:

Ինդէր խաւխտան Հեմանայ. եւ ժողովրդիք խորհեցան ի դատաստ:

Պօղոսի Էպաթէյցն ի Յիսուսէ թղթեալն է ընթերցուածս: Գղ. Ր. 11:

Ա՛ռանցն երեւելս. Տեարդ Աստուծոյ միմիմն ամենայն մարդեան, որ ներսանէն գիտէ զի ոչ յաղագս գործոցդ իրաւնց եւ արդարացեալ ընդեղ իրեւնս. Ջգնաստիեալ եւ արդարեալ եմ աստուածապատուական եկեղեցւոյ մերոյ. եւ ասէ ցայսոսիկ ոչ միմիմն Աստուծոյ եւ փրկիչն մերոյ Հիսուսի Քրիստոսի, որ ես ցանձն վասն մեր, զի փրկեալ գիտիցեն անօրէնութիւնեն, եւ արդարեալ ես ժողովրդոյ սեպհականեալ գործոց բարեգործութեան: Ջայդ խօսեաց, եւ միկիմ ասես եւ ցանկանեմ ամենայն աստուածս. զի մի ոք լինի, որ գիտէ արհամարհիցէ: 15:

Ա՛ռաքելոս, ուրեմն. Ես յոյս Ծնող. որ ի Հոգի յուսոյ ցանե գյաւիտենական Աբգի, որ է ածեալ Հոգի ի քոյսերի Աստեղի ի վայելեալ ինէն արդար գոգ յարդարդի, յաւուր քան զարուեսեան Ծնող գիտէ:

Աբգի Ես Աստուածնիս որ ցաս Աստիճանի. Գղ. Ր. 18:

Վ ասն Ծնեցեան Ջեստն մերոյ Հիսուսի Քրիստոսի:

Ես Ջեստն Քրիստոսի Ծնողն եր այսպիսս Խօսելոյ գնոյս ցաս Աստիճանի Հոգեկանս. միեւ չես եկեալ աս միանման գաս. յրարեալ ի Հոգւոյն արդար: Ես Հոգեկի այսն ցաս, քանզի արդար եր եւ ոչ կամբ աստիճ գնաս, խորհեցաս ընթերցն արհամիր գնաս Ես միեւ, գեւ ցաս գաս անէր գնաս, ասէս տիրոջ Ջեստն ի անօրեն եղեւնցաս. ցեւս եւ ասէ. Հոգեկի գրքի Գաստիճ, մի երթեիր ատեալ աս քեզ գԱստիճ միեւ գաս. քանզի ար ի ցնդին Ծնեալ. Ես ի Հոգւոյն արդար է: Ջնդին գրքի, եւ եղեւնցաս գնաս ցաս Հիսուսս. զի ցաս փրկեալ գնոգոյս ցդ եւր ի միգոյ եւ գնանց: Ալլ այս ամենայն եղեւ, զի լցցի որ ասացաս ի Ջեստն ի ձեռն Հոգեկանդ մարգարէի. Ես Հոգ յրացի եւ. Ծնցի գրքի, եւ եղեւնցեւ գաս ցաս Հիսուսեկ, որ ի արգանդէ ցեզ մեզ Հոգեկան: Ես գարգանալով Հոգեկի ի ցեզ անօր, որոյ գրքիս Հիսուսեկ ցեզ Հիսուսեն Ջեստն, եւ ասէ ցինչն գինն եւր: Ես ոչ գեսէս գիս, միեւն, Ծնող գրքիս եւր գանգրանեկ, եւ Հոգեկ գաս ցաս Հիսուս: 25:

Ի ԹԸ. ԳՇԱԳՇԲԹԻԹԻ
ԱՌԱՋԻՆ ՕՐ ԱՆՆԳՆԱՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Յառաջաբան.

Ըստ ասացածին գրիչ խոստովանութ երիցպաղ եկեղեցի ուղղափառաց. քանզի ուր քերողքն բազմացաք եւ սիմոս հրամիքեք եւ. վիշտեւեան սերոյքեզն նայել ոչ իշխեին, կրկնի անձրեւաւոր յանապատնեան մի ի յարգանդի քոյ ի ծոցի ի Գաղիլէ ի քաղաքէ Նազարեթէ ի Հրէաստան, ի քաղաք Դաւթի, որ կոչի Բեթղեհէմ. զիան լինէր նոցա ի տանէ եւ յազգէ Դաւթի, ծառայ յաշխարհիդ Մարեան. Հանդերձ զոր խօսեցեր էր նոցա, եւ եր յոյժ: Եւ եղեւ ի Հասանելն նոցա անդր, զան առ. Ծնանելոյ նորա. եւ. Ծնաւ զորդին իւր զանդրանիկ, եւ. պատեաց ի խանձարուրս եւ. եդ զնա ի մանր. զի ոչ գոյր նոցա տեղի յիջեւանին: 7:

Ի ԹԸ. ԳՇԱԳՇԲԹԻԹԻ
ԵՐԿՐՈՐԴ ՕՐ ԱՆՆԳՆԱՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Ն.ՐԻ ՈՒՂՂԱՒԵՐ Ի.ՍՈՒ ՏԻՆ

Սրբոյն Սահակայեան Դամասկիոյն,

յորում առաջ ի հանդիսիցն, ինչպէս ի Նախկին, ի Հարբասիոնս ի ՍԻՆԵՈՆԱՅ:

Յառաջաբան.

Հնձեա զոր ցձեա եւ զու.արձակիր կամ.ա.զեկ. առ.ք՝ հիւսասիա. զրգռի Սահակասուի որ Սահակասուին Դրիստոսի գիտելոյդ Հոգ. ոչ զրգեիք բանզի զերիցիս, զոր փակեաց Դրստ. եւ. Տիրացուսիդ տեսլեամբ տեսանէր զհոգի Հաստատ. ամ.ա.ցեալ Հրէից զիպրոպատեն Հոգ ի կիրպէ Հզաւոյ Հաստ. յամ.ա.զատ. Որ զգաստ.ք.ին զարձեցին զրպէս ոչ զձեզ ի Հաստ. եւ.

ձնդիպապետն։ Նէ ժամանակ ի բանիցս յայցնայեալ, եւ. եղեւ. պանդուխտ յոք կրեն Աստուածս, ասէ Տէռն. երկուս ոգուիս։ Նէ ի նոյնիսկ անդն քառանդեղ, եղեւ. զայս. նեա յանապատին ի լերինն Աթենց Տիեզերական է քոյ Տէռ մարեւոր։ Նէ. Ամենայն անանց ի քոյ Տէռ մարեւոր։ Նէ. զարձան գրեալ ընդ անտին. եւ. ի մնանդեն նորա ոչ գտաւ։ Նէ. Ամենայն ինչ ի քոյ Տէռ մարեւոր

ՁՈՐՐՈՐԴ ՕՐ ՔՆՆԻՉԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Ս–ած ած Ե

Մրթոց Որդւոյն որոտման՝ Յակոբոյ Աւազելոյն եւ Յովհաննու Աւետարանչին:

Ա՛մէն։

Ըմբռ աշխատ ձայնք որոտման Հնչելոյն յերկինք ի յերկիր՝ կռնկով յորդեալ Հեղեղ զձեզ որդիք Միութեան։ Տասանաւոր Հեղեղ առատ եւ պարծանք ևիկելոյ. որք ջոջով սրտին ձերոյ մաքրելովք զսիրելիս յանօրէն կատաղութենէ անդր՝ Լոյս Տիզերեալք ի Քրիստոսէ զքաւութիւն ստանդարտ անուան ձերոյ։ Ա՛ստ՛ուածոյ ազգս Ձեր հնչեալ ի փրկիչ քո Տղայնոյթս, որ միայնոյ եւ մարդասէր։

Ա՛ղ։ Գ։ Լուսաբանեցեալք զբան օրէ զիսկութենէն Նորա. պատմելիք ի Տեմանոյ զնաւս Նորա։

Օրհնեցէք զՁեր յորդութենէն Նոր. օրհնեցէք զՁեր ամենայն կրիսիր։

Հնչեմնաս առաքեալն ի Կամ՛ոնիկոյ առաքեն ձեզ ոտն ի ընկերակցս ածս։ Գ։ Ե։ 1։

Ա՛ր էրն ի սկզբան, զորմէ յա՛ս աքն, որս մ՛ ականատես իսկ եղեալ, ընդ որ Հոկեցաքն, եւ ձեռք մեր շօշափեցին ի վերայ բանին կենդաց. եւ կեանքն յայտնեցաւն, եւ տեսաք եւ վկայեմք, եւ պատմեմք ձեզ զյաւիտենական կեանքն, որ էր առ Հա՛ր եւ երեւեցաւն մեզ։ Զոր տեսաքն եւ լուաք, պատմեմք եւ ձեզ, զի եւ դուք Հաղորդութիւն ունիցիք ընդ մեզ, եւ մեր Հաղորդութիւնն իսկ ընդ Հա՛ր եւ ընդ Որդւոյ իւրում Յիսո՛ւսի Քրիստոսի։ Եւ զայս գրեմք ձեզ, զի ձերուն բերկրութիւնն կատարեալ իսկ։ Եւ սա է աւետարանն զոր լուաք առ ի նմանէ, եւ պատմեմք ձեզ, զի Աստուած լոյս է, եւ խաւար ի նմա չիք ոչ միւ։ Եթէ ասիցեմք եթէ Հաղորդութիւն ունիցիք ընդ նմա, եւ ի խաւարի շրջիցիմք, ստեմք եւ ոչ առնեմք զճշմարտութիւնն իսկ եթէ ընդ լոյս գնայցեմք, որպէս եւ նա լոյս է, Հաղորդութիւն ունիցիք ընդ միմեանս։ եւ արիւնն Յիսուսի Որդւոյ նորա սրբէ զմեզ յամենայն մեղաց։ Ե։

Ընբռնեալ զանձինս եթէ մեղս չունիմք, զմեզ ինքեանս խաբեմք եւ ճշմարտութիւն չիք ի մեզ։ Եթէ խոստովանիմք զմեղս մեր, հաւատարիմ է եւ արդար Աստուած զի թողցէ մեզ զմեղս մեր եւ սրբեսցէ զմեզ յամենայն անիրաւութենէ։ Եթէ ասեմք եթէ մեղս չենք գործեալ, սուտ առնեմք զնա եւ բան նորա չիք ի մեզ։ Ա՛ղ։ Ա։

Որդեակք իմ, զայս գրեմ առ ձեզ զի մի մեղցիք։ Եւ եթէ ոք մեղանչիցէ, օրէնսդիր ունիմք առ Հա՛ր զՅիսո՛ւս զարդարն։ Եւ նա է քաւութիւն վասն մերոց մեղաց։ Եւ ոչ միայն վասն մերոց այլ եւ ամենայն աշխարհի։ Եւ ի սորա գիտեմք եթէ ծանեաք զնա, եթէ զպատուիրանս նորա պահեսցուք։ Որ ասէ թէ ծանեայ զնա եւ զպատուիրանս նորա ոչ կատարէ, սուտ է եւ ճշմարտութիւն չիք ի նմա։ Ա՛յլ որ պահէ զբան նորա, ի սմա ճշմարտապէս կատարեալ է սէր Աստուծոյ։ Ա՛յսու գիտեմք եթէ ի նմա եմք։ Որ ասէ թէ ի նմա կամ եմ, պարտ է նոյնպէս գնալ որպէս եւ նա գնաց։ Ե։

Ա՛ղբարք, ոչ նոր պատուիրան գրեմ առ ձեզ, այլ հին պատուիրան զոր ունէիք յսկզբանէ։ Հին պատուիրանն է բանն զոր լուարուք։ Եւ դարձեալ նոր պատուիրան գրեմ առ ձեզ, զոր ճշմարիտ է ի նմա եւ ի ձեզ։ Զի խաւարն անցանէ եւ ճշմարիտ լոյսն արդէն երեւի։ Որ ասէ թէ ինքն ի լոյսի է եւ զեղբայր իւր ատէ, խաւարի մէջ է մինչեւ ցայսմ ժամու։ Որ սիրէ զեղբայր իւր՝ ի լոյսի կայ եւ գայթակղութիւն չիք ի նմա։ Որ ատէ զեղբայր իւր՝ խաւարի մէջ է եւ ի խաւարի գնայ եւ չգիտէ ուր երթայ, զի խաւարն կուրացոյց զաչս նորա։ Ե։

Գրեմ ձեզ մանկունս, զի ներեալ են ձեզ մեղքն վասն անուան նորա։ Գրեմ ձեզ հարք, զի ծանեայք զսկիզբնէ։ Գրեմ ձեզ երիտասարդք, զի յաղթեցէք չարին։ Գրեմ ձեզ մանկունս, զի ծանեայք զՀա՛ր։ Գրեմ ձեզ հարք, զի ծանեայք զսկիզբնէ։ Գրեմ ձեզ երիտասարդք, զի զօրաւոր էք եւ բանն Աստուծոյ կայ ի ձեզ եւ յաղթեցէք չարին։ Ա՛ղ։ Բ։

Մի սիրէք զաշխարհ եւ զոր ինչ ի աշխարհի է։ Եթէ ոք սիրէ զաշխարհ՝ չիք սէր Հաւր ի նմա։ Զի ամենայն որ ինչ ի աշխարհի է՝ ցանկութիւն մարմնոյ եւ ցանկութիւն աչաց եւ ամբարտաւանութիւն կենաց, ոչ է յՀաւրէ այլ յաշխարհէ է։ Եւ աշխարհ անցանէ եւ ցանկութիւն նորա։ Որ առնէ զկամս Աստուծոյ՝ հաստատեալ է յաւիտեան։ Ա՛ղ։ Գ։

Որդեակք իմ, վերջին ժամ է։ Եւ որպէս լուարուք զի Անտիքրիստոս գայ, եւ արդ բազումք Անտիքրիստոսք եղեն։ Ուստի գիտեմք զի վերջին ժամ է։ Ելին ի մէնջ, այլ ոչ էին ի մէնջ։ Զի եթէ էին ի մէնջ, ընդ մեզ կացեալ էին։ Այլ ելին, զի յայտնեալ լիցին զի ոչ ամենեքեան են ի մէնջ։ Եւ դուք օծումն ունիք յՍրբոյն եւ գիտէք զամենայն։ Ա՛ղ։ Ա։

Ո՞վ է սուտ եթէ ոչ որ ուրանայ եթէ Յիսո՛ւս է Քրիստոս։ Նա է հակառակ Հաւր եւ Որդւոյ։ Ամենայն որ ուրանայ զՈրդի՝ ոչ ունի զՀաւր։ Որ խոստովանի զՈրդի՝ եւ զՀաւր ունի։ Ա՛ղ։ Բ։

Ա՛ղ։ Ե։ Ամենայն որ հաւատայ եթէ Յիսո՛ւս է Քրիստոս՝ յԱստուծոյ ծնեալ է։ Եւ ամենայն որ սիրէ զծնողն՝ սիրէ եւ զորդին որ ծնեալ է ի նմանէ։ Որ սիրէ զԱստուած եւ զպատուիրանս նորա պահէ։ Զի այս է սէր Աստուծոյ։ Եւ պատուիրանք նորա ոչ ծանրանան։ Զի ամենայն որ ծնեալ է յԱստուծոյ՝ յաղթէ աշխարհի։ Եւ այս է յաղթութիւն որ յաղթեաց աշխարհի՝ հաւատք մեր։ Ա՛ղ։ Ե։

Ա՛ղ։ Զ։ Ամենայն որ ծնեալ է յԱստուծոյ՝ ոչ մեղանչէ։ Զի սերմն նորա յինքեան կայ եւ ոչ կարէ մեղանչել զի յԱստուծոյ ծնեալ է։ Ա՛ղ։ Գ։

Ա՛ղ։ Է։ Ամենայն որ սիրէ զսէր՝ յԱստուծոյ ծնեալ է եւ գիտէ զԱստուած։ Որ ոչ սիրէ՝ ոչ գիտէ զԱստուած։ Զի Աստուած սէր է։ Ա՛ղ։ Դ։

Ա՛ղ։ Ը։ Ամենայն որ ատէ զեղբայր իւր՝ մարդասպան է։ Եւ գիտէք զի ամենայն մարդասպան ոչ ունի զկեանս յաւիտենական յինքեան մնայեալ։ Ա՛ղ։ Գ։

Ա՛ղ։ Թ։ Ամենայն որ ոչ առնէ զարդարութիւն՝ ոչ է յԱստուծոյ։ Եւ ոչ որ սիրէ զեղբայր իւր։ Ա՛ղ։ Գ։

Ա՛ղ։ Ժ։ Ամենայն որ հաւատայ եթէ Յիսո՛ւս է Քրիստոս՝ յԱստուծոյ ծնեալ է։ Եւ ամենայն որ սիրէ զծնողն՝ սիրէ եւ զորդին որ ծնեալ է ի նմանէ։ Ա՛ղ։ Ե։

Ա՛ղ։ ԺԱ։ Ամենայն որ սիրէ զՀաւր՝ սիրէ եւ զորդին։ Ա՛ղ։ Դ։

Ա՛ղ։ ԺԲ։ Ամենայն որ սիրէ զՀաւր՝ սիրէ եւ զորդին։ Ա՛ղ։ Դ։

Ա՛ղ։ ԺԳ։ Ամենայն որ սիրէ զՀաւր՝ սիրէ եւ զորդին։ Ա՛ղ։ Դ։

Ա՛ղ։ ԺԴ։ Ամենայն որ սիրէ զՀաւր՝ սիրէ եւ զորդին։ Ա՛ղ։ Դ։

Ա՛ղ։ ԺԵ։ Ամենայն որ սիրէ զՀաւր՝ սիրէ եւ զորդին։ Ա՛ղ։ Դ։

Ա՛ղ։ ԺԶ։ Ամենայն որ սիրէ զՀաւր՝ սիրէ եւ զորդին։ Ա՛ղ։ Դ։

Ա՛ղ։ ԺԷ։ Ամենայն որ սիրէ զՀաւր՝ սիրէ եւ զորդին։ Ա՛ղ։ Դ։

Ա՛ղ։ ԺԸ։ Ամենայն որ սիրէ զՀաւր՝ սիրէ եւ զորդին։ Ա՛ղ։ Դ։

Ա՛ղ։ ԺԹ։ Ամենայն որ սիրէ զՀաւր՝ սիրէ եւ զորդին։ Ա՛ղ։ Դ։

Ա՛ղ։ Ի։ Ամենայն որ սիրէ զՀաւր՝ սիրէ եւ զորդին։ Ա՛ղ։ Դ։

Ա՛ղ։ ԻԱ։ Ամենայն որ սիրէ զՀաւր՝ սիրէ եւ զորդին։ Ա՛ղ։ Դ։

Ա՛ղ։ ԻԲ։ Ամենայն որ սիրէ զՀաւր՝ սիրէ եւ զորդին։ Ա՛ղ։ Դ։

Ա՛ղ։ ԻԳ։ Ամենայն որ սիրէ զՀաւր՝ սիրէ եւ զորդին։ Ա՛ղ։ Դ։

Ա՛ղ։ ԻԴ։ Ամենայն որ սիրէ զՀաւր՝ սիրէ եւ զորդին։ Ա՛ղ։ Դ։

Ա՛ղ։ ԻԵ։ Ամենայն որ սիրէ զՀաւր՝ սիրէ եւ զորդին։ Ա՛ղ։ Դ։

Ա՛ղ։ ԻԶ։ Ամենայն որ սիրէ զՀաւր՝ սիրէ եւ զորդին։ Ա՛ղ։ Դ։

Ա՛ղ։ ԻԷ։ Ամենայն որ սիրէ զՀաւր՝ սիրէ եւ զորդին։ Ա՛ղ։ Դ։

Ա՛ղ։ ԻԸ։ Ամենայն որ սիրէ զՀաւր՝ սիրէ եւ զորդին։ Ա՛ղ։ Դ։

Ա՛ղ։ ԻԹ։ Ամենայն որ սիրէ զՀաւր՝ սիրէ եւ զորդին։ Ա՛ղ։ Դ։

Ա՛ղ։ Լ։ Ամենայն որ սիրէ զՀաւր՝ սիրէ եւ զորդին։ Ա՛ղ։ Դ։

Ա՛ղ։ ԼԱ։ Ամենայն որ սիրէ զՀաւր՝ սիրէ եւ զորդին։ Ա՛ղ։ Դ։

Ա՛ղ։ ԼԲ։ Ամենայն որ սիրէ զՀաւր՝ սիրէ եւ զորդին։ Ա՛ղ։ Դ։

Ա՛ղ։ ԼԳ։ Ամենայն որ սիրէ զՀաւր՝ սիրէ եւ զորդին։ Ա՛ղ։ Դ։

Ա՛ղ։ ԼԴ։ Ամենայն որ սիրէ զՀաւր՝ սիրէ եւ զորդին։ Ա՛ղ։ Դ։

Ա՛ղ։ ԼԵ։ Ամենայն որ սիրէ զՀաւր՝ սիրէ եւ զորդին։ Ա՛ղ։ Դ։

Ա՛ղ։ ԼԶ։ Ամենայն որ սիրէ զՀաւր՝ սիրէ եւ զորդին։ Ա՛ղ։ Դ։

Ա՛ղ։ ԼԷ։ Ամենայն որ սիրէ զՀաւր՝ սիրէ եւ զորդին։ Ա՛ղ։ Դ։

Ա՛ղ։ ԼԸ։ Ամենայն որ սիրէ զՀաւր՝ սիրէ եւ զորդին։ Ա՛ղ։ Դ։

Ա՛ղ։ ԼԹ։ Ամենայն որ սիրէ զՀաւր՝ սիրէ եւ զորդին։ Ա՛ղ։ Դ։

Ա՛ղ։ Խ։ Ամենայն որ սիրէ զՀաւր՝ սիրէ եւ զորդին։ Ա՛ղ։ Դ։

Ա՛ղ։ ԽԱ։ Ամենայն որ սիրէ զՀաւր՝ սիրէ եւ զորդին։ Ա՛ղ։ Դ։

Ա՛ղ։ ԽԲ։ Ամենայն որ սիրէ զՀաւր՝ սիրէ եւ զորդին։ Ա՛ղ։ Դ։

Ա՛ղ։ ԽԳ։ Ամենայն որ սիրէ զՀաւր՝ սիրէ եւ զորդին։ Ա՛ղ։ Դ։

Ա՛ղ։ ԽԴ։ Ամենայն որ սիրէ զՀաւր՝ սիրէ եւ զորդին։ Ա՛ղ։ Դ։

Ա՛ղ։ ԽԵ։ Ամենայն որ սիրէ զՀաւր՝ սիրէ եւ զորդին։ Ա՛ղ։ Դ։

Ա՛ղ։ ԽԶ։ Ամենայն որ սիրէ զՀաւր՝ սիրէ եւ զորդին։ Ա՛ղ։ Դ։

Ա՛ղ։ ԽԷ։ Ամենայն որ սիրէ զՀաւր՝ սիրէ եւ զորդին։ Ա՛ղ։ Դ։

Ա՛ղ։ ԽԸ։ Ամենայն որ սիրէ զՀաւր՝ սիրէ եւ զորդին։ Ա՛ղ։ Դ։

Ա՛ղ։ Խ

եւ զանազանել եղեալ ի մտաց: Եւ Տաճան ման բանին՝ որ առաջաւ նզար զնմանէն: Եւ ամէնեքեան որ ի բէթ, զարմանային ման բանին՝ զոր խօսեցան ընդ նոսա Հոգին: Եւ Պարսիկ դամբոյն զանա զարսակի պատհեր, եւ խնամուռ լինէր ի պահ խրատ: Եւ զարձան Հաղիւն, փառաւոր առնէին եւ զարհեն զԱստուած ման ամէնայն զոր լուան եւ տեսին. զոյնպէս պատճառ նզաս: 20:

ԵՕԹՆԵՐՈՐԴ ՕՐ ԾՆՆԴԵԱՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Հաւանութեամբ.

Ընտանեացն ուրեք խոտորմանեալ եկեղեցի ևեթ ոչ ոգրագումարաց քանիք ոք քերթուքեան բազմանալք եւ սիմոք Տիրոջ ելք եւ վիզիեւնան սերտելէն նայել ոչ իշխելեն, կրեցեր անարժանութեան յանապատնեան ի յարդանալի քոմ որպես ապաշէն գՀԷր: Եւ Ծնայ որպես մարդ գԱստուծն բարձրց զնացիեցուցն ան. ի քէն գանձան գԱստն, ի փրկու էիեն աշխարհի եւ կենաց անձանց մերոց:

Նշ. ԴԲ. Երջոյ Հէր փրկու էիեն իւրաստ ոգրագ յայտնեալ զարգացու էիեն իւր:

Օրհնեցէք զՀէր յարհնու էիեն նոր. զի գանելիս սրարդ:

Գոգոյ առաքելոյն ի Հռոմիացիսդ ոգ ի բնեն եղեալ ասեա. Գլ. Բ. 1:

Գոգոս Ծառայ Հիսուսի Քրիստոսի, կոչեցեալ առաքեալ, որակեալ յառնասանեն Աստծոյ. որ յառաջ խոստացաւ ի ձեռն Աստծոյ. զոր ոգրագ յարհնացան ի ձեռն Սրբոյ Հոգոյ ի զանելի. Գանելի Որդոյն Աստծոյ զգոս ի ձեռն Հոգոյ սրբութեան, որ յարեաւ ի մեռելոց, զՅիսուս Քրիստոս Տէր մեր. որով ընդ որում ոգրագ եւ առաքելութիւն ի Հնազանդութիւն հաւատոց ի ամենայն ազգս վասն անուան նորա: Որոց էք եւ դուք ի կոչելոյ Հիսուսի Քրիստոսոյ: Ամենեցուն որոց էք ի Հռոմի, սիրելոց Աստծոյ կոչելոց սրբոց, Շնորհք ընդ ձեզ եւ խաղաղութիւն Աստծոյ Հօրէ մերմէ եւ ի Տեառնէ Հիսուսէ Քրիստոսէ: 7:

Ընկերքս, սիլուքս. Նրգոգաս Տէր Գաբրի Հնչուգաստեանց, եւ ոչ սահագ նեան. ի պատոյ որոմնէն, նգրա նաստգանել յահաս նգրաս:

Սրբոյ Ընտանեացս որ քան Հոգհատնու. Գլ. Բ. 1:

Ի Հարէն յաւագ.

Ի սկզբանէ էր Բանն, եւ Բանն էր առ Աստուած, եւ Աստուած էր Բանն: Նա էր ի սկզբանէ առ Աստուած: Ամենայն ինչ նովաւ եղեւ, եւ առանց նորա եղեւ եւ ոչ մի ինչ՝ որ ինչ եղեւ: Նորա կեանք էր, եւ կեանքն էր լոյս մարդկան. եւ լոյսն ի խաւարի մէջ յայտնի էր, եւ խաւարն ոչ ևս ոչնչացուց նորա: Եղեւ այր մի առաքեալ Աստուծոյ, անուն նմա Հոգհատնու: Նա եկն ի վկայութիւն զի վկայիցէ վասն լուսոյն, զի ամենեքեան հաւատասցին նովաւ: Ոչ էր նա լոյսն, այլ զի վկայիցէ վասն լուսոյն: Էր լոյսն ճշմարիտ, որ լուսաւորէ զամենայն մարդ զի գայցէ ի յաշխարհ: Էաշխարհի էր, եւ աշխարհ նովաւ եղեւ, եւ աշխարհ զնա ոչ ճանեաւ: Էիւրոյն եկն, եւ իւրքն զնա ոչ ընկալան: Իսկ որք ընկալան զնա, եւ նոցա իշխանութիւն տուին Աստուծոյ լինել՝ որք հաւատասցին յանուն նորա: Ոչ ի կամաց մարմնոյ, եւ ոչ ի կամաց այրոյ եւ ոչ ի կամաց մարդոյ, այլ յԱստուծոյ ծնան: Եւ Բանն մարմին եղեւ եւ բնակեաց ի մեզ. եւ տեսաք զփառս նորա՝ փառս իբրեւ զմիածնէ Հօր առ Հոգի, լի շնորհօք եւ ճշմարտութեամբ: Հոգհատնէս վկայէ վասն նորա, աղաղակեաց եւ ասէ. Այս է որոմէ ասէի, որ զետի իմ գայցէ էր, առաջի իմ եղեւ, զի նախ քան զիս էր: Օրէ ի լուսեմնէ, ամենի նորա մեք ամենեքիս առաք շնորհս փոխանակ շնորհաց: Օրէ օրէնքն ի ձեռն Մովսիսի առաք. շնորհքն եւ ճշմարտութիւն ի ձեռն Հիսուսի Քրիստոսի եղեւ: 17:

ՈՒԹԵՐՈՐԴ ՕՐ ԾՆՆԴԵԱՆ ԵՒ ՏՕՆ ՅՈՎՐԵՆՈՒԹԵԱՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Հաւանութեամբ.

Ընտելք գնեզ առք կոյս Պարսիկ Աստուածասիրն, Բարձրելոյն զգոս եկեղեցին Հովանուռնալ եւ առք հաղորդութեամբ լուսաւորեալ. որ զամենայն գոյս եկեղեցի առնչեալ Տոգր անձնէն յրագեալ Տոգր անձանգիս. մարմնոյիցդ առ ի քէն բարեխաւսս կեցուցանել զանձինս մեր:

Նշ. ՃԾԲ. Երջոյ անուն Տեառն օրհնեալ. յայսմ հետ միշտ. յաւիտեան:

Օրհնեցէք զանձամբ զՀէր. եւ օրհնեցէք զանուն Տեառն:

Գոգոյ առաքելոյն ի փիլիպպեսցոց գԼեզուն ի բնեն եղեալ ասեա. Գլ. Բ. 5:

Զայն խորհեցարի խաղաղութիւ որ ի Քրիստոս Յիսուս. որ ի կերպարանս Աստուծոյ եւ ոչ ինչ յափշտակութիւն համարեցաւ զնեին հաւասար Աստուծոյ. այլ զանձն ոչնչացոյց զերկրպարանս ծառայի առեալ, ի նմանութիւն մարդկան եղեալ, եւ կերպարանօք գտեալ իբրեւ զմարդ: Խոնարհեցոյց զանձն, լեալ հնազանդ մահու. յանի եւ մահ խաչի: Վասն որոյ եւ Աստուած զնա առաքել բարձրացոյց, եւ շնորհեաց նմա անուն որ ի բոլոր անունս է. Զի յանուն Յիսուսի ամենայն ծունր կրկնեսցի երկնաւորաց եւ երկրաւորաց եւ անդրգամանականաց: Եւ ամենայն լեզու հաւանասցի լիցի, թէ Տէր է Հիսուս Քրիստոս ի փառս Աստուծոյ Հոգ: 11:

Ընկերքս, սիլուքս. Նրգոգաս Տէր Գաբրի Հնչուգաստեանց, զի յաւագ քան զգրեւ է անուն նորա:

Սրբոյ Ընտանեացս որ քան Գաղատաս. Գլ. Բ. 21:

Վասն անօրէնութեան Տեառն մերոյ Հիսուսի Քրիստոսի.

Եթէ իրրեւ լսան ամենայն ոգի ի քրիստոսել գնա, եւ կոչեսցեն անուն նորա Հիսուս, որ կոչեսցեան էր ի Հրէաստանէն, որոյ չէ յարգելոյ էր գնա յարհնացին: 21:

Հիսուս ասէն ոգրագնեան Աստուծոյ Հոգ ոչ ոգրագ ոգրագ ասուր ոգրագ պատճառին, ասուր նասգանս գանելոյ. Նոյ էին ի գնա ոչ: Ոչ ոգրագ ի գնա, եւ գանելոյ ոգրագ ոգրագ ոգրագ ասելոյ ասէն Տաճանեան ոգրագ ոգրագ. Նասգանս եւ Նոյ, եւ Նոյ ոգրագ էրեսնեան Աստուծոյ եւ Նասգանս: Գնա ի Տաճանեան Աստուծոյ. Նասգանս եւ Նոյ ոգրագ ոգրագ. Նասգանս եւ Նոյ ոգրագ ոգրագ ոգրագ

մարգիանէ անարգեալ, այլ առ ի Մշա-
առեցոյդ ընդունել եւ պատուական է: Եւ
գուք իբրեւ զվէմս կենդանիս շինիք ա-
նաձայ տաճարս. յանապատ քահանայութիւն
մատուցանել ընդհանրապէս պատարագ հանգոյս
Բառնայ, ի ձեռն Հիւսուսի Քրիստոսի:
Բանզի կայ խոկ ի գրի, թէ Ընձասուկ
գինւոյ ի Միութենէ վէմ լեառնի պատա-
սան, եւ որ ի նա հաստատուի մի
անտրեսիլ: Զնշ պատհուռ. Հաստատ-
ցեալ է վէմ պատասան. խոկ անշատա-
ցութ Վէմ զոր անարգեցին շինողքն, նա
եղեւ գլուխ անկեան. եւ վէմ գրգռոյն եւ
վէմ գայթագղելեան, որ գայթագղեն
անհնազանդեալք ի բանէն յոր եւ կացան:
Բայ գուք ազգ էք ընտիր, թագաւորա-
կանութիւն, քահանայապետութիւն, ազգ սուրբ, ժո-
ղովուրդ ականջանն. որպէս զի զձեր առա-
քինութիւնն յայտնիցէք այնմ, որ զձեզ
ի խաւարէն կոչեաց մեր պանդուխտ լցուն:
Ապ եղբարնի ցաղովուրդ, բայց պղ ժողո-
վուրդ Բառնայ, որք չորդրեալք այժմ
արդանութիւն ցուք: 10:

Ընչքան, սիրելիս. Հեռանք ցորս ի
լեառն սուրբ ցորս. սիրէ Տէր զպատճառս
Աիմոնի առաւել քան զամենայն յարեան
Հաւորայ:

Արդ Ընտասարեալ որ քան Աստուածոյ
Գլ. ժ.ջ. 13:

Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս.

Նշ եղեալ Հիսուս ի գոհանալ փիլիպ-
պոսի Աեսարացւոյ, Տղոյգներ ցուտկիրան
եւ ասէր. Չէ ոք ասէն գնդէն մարդիկն ինչ
իցէ Որդի մարդոյ: Նշ ցորս ասեն. Սին
ցՀովհաննէս Աքաղչ, եւ այլք զՆղիա, եւ
ինչք զՆրեմիա, կամ զմի ոք ի մարգարէիցն:
Ասէ ցնոսա. Խոկ գուք զո՞ զի ասէք զնէն ինչ
իցեմ: Պատասխանեալ Սիմոն Պետրոս
եւ ասէ. Դուն ես Քրիստոս Որդի Բառնայ
կենդանւոյ: Պատասխանի նմ Հիսուս եւ
ինչ ցնա. Երանի ինչ քեզ Աիմոնէ որդի Հով-
հաննու, զի մարմին եւ արիւն ոչ յայտնեաց
քեզ, այլ Հայր իմ որ յերկինս է: Նշ ես
քեզ ասեմ, զի զու ես վէմ, եւ ի վերայ
այդր վիմի Հինեցից զեկեղեցի իմ, եւ զդռնեք
դժոխոց զնա ոչ յաղթեսցեն նմ: ասեց
քեզ զերկնից արքայութեան երկնից. եւ
զոր միանգամ կապեսցես յերկրի, եղիցի կա-
պեալ յերկինս. եւ զոր արձակեսցես յերկրի,
եղիցի արձակեալ յերկինս: 19:

35800 17402

Ի ՏՕՆԻ ՅԱՅՑՆՈՒԹԵՒՆՑ

ՑԵՐԵՔՆ ԻԵՐՈՒՆ

ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ԱՌԱՋԻՆ ՕՐ ՑԱՑՑՆՈՒԹԵԱՆ

Յառաջաբան.

Բառնաճանճին զբեզ խոստովանեալ
երկրպագել երկնից ազգաստաց, քանզի
ոչ քիմոքերն բազմանալք եւ սեռազ
Տամնիքեր եւ վիկնեանն սերոքերն նայ-
ել ոչ իշխեին, երկնիր սեռաքինացուս յան-
սպասնացեալ ի յարգանդն Յամ որպէս
ազգերին զՏէր, եւ ինչ ասեն ցնա
երկիր պագանել նմա: Նշ իրրեւ յա-
յտոյ Հերովդէս խռովեցաւ, եւ ամենայն
Նշ-ասդիմ ինչ նմա: Նշ ժողովեալ զամե-
նայն գերապետսն եւ զդպիրս ազգ-
վրդեանն, Տղոյգանէր ի նոցանէ ինչ ոչ ոք
Տէրանիցի Քրիստոս: Նշ նոցա ասեն ցնա-
ի Բեթղեհեմ Հրէաստանի. զի այսպէս
գրեալ է ի ձեռն մարգարէին: Նշ զու
Բեթղեհեմ, երկիր Հրէացոյ, ոչեւ կրտսեր
ես յիշխանս Հրէացոյ. ի քէն ելցէ ինչ իշխան,
որ հովուեսցէ զժողովուրդ իմ զԻսրայէլ:
Հայնժամ Հերովդէս գաղտ կոչեաց զմոգսն,
եւ առ ուրուք ի նոցանէ, զի ամենայն ասեսցէ
երեւելոյ: Նշ սդանելով գնասս ի Բեթղե-
հեմ, ասէ. Գնացեք առ ակրիբ գան տեղ-
կանն. եւ յորժամ գտանիցէք ապ պատմիք
ինձ, զի եւ ես եկեալ երկիր պագից նմա:
Նշ նոքա իրրեւ լսան ի թագաւորէն գնա-
ցին. եւ աշ աստղն զոր տեսին յարեւել-
քս առաջնորդեալ նոցա, մինչեւ. եկեալ կեցոյց
ի վերայ ուր էր մանուկն: Իրրեւ տեսին
զաստղն, ետեսցին չոյժ ուրախութեան մեծ:
Նշ իրրեւ մտին ի տունն, տեսին զմանուկն
Հանդերձ Մարիամ մօրն նորա. եւ անկեալ
երկիր պագանէին նմա: եւ բացեալ
գգանձս իւրեանց, մատուցին նմա պատա-
րագ ամբ եւ ծխարան եւ գմռուռ: Նշ Տես-
ան առեալ ի տեսիլն չգառնալ առքն
առ Հերովդէս, գնդ այլ ճանապարհ գնացին
յաշխարհն իւրեանց: 12:

Արդ Ընտասարեալ որ քան Աստուածոյ
Գլ. Ե. 1:

Վ ան յայտնի Տէրան Տէրան մերոյ Հիսու-
սի Քրիստոսի.

Նշ ի Տէրանէն Հիսուսէ ի Ներդ-
Հովսաննայի յառաջս Հերովդի ազգապի,
այս տոգբ լսելոյ ևին Հոգոսատէրք,
եւ ասեն. Ո՞ւր է որ Տէրաս ազգոյն Հրէից.
զի տեսաք զաստղն Բառս յարեւելից, եւ եկաք
երկիր պագանել նմա: Նշ իրրեւ լսաս ազ-
գոյ Հերովդէս խռովեցաս, եւ ամենայն
Նշ-ասդիմ ինչ նմա: Նշ ժողովեալ զամե-
նայն գերապետսն եւ զդպիրս ազգ-
վրդեանն, Տղոյգանէր ի նոցանէ ինչ ոչ ոք
Տէրանիցի Քրիստոս: Նշ նոցա ասեն ցնա-
ի Բեթղեհեմ Հրէաստանի. զի այսպէս
գրեալ է ի ձեռն մարգարէին: Նշ զու
Բեթղեհեմ, երկիր Հրէացոյ, ոչեւ կրտսեր
ես յիշխանս Հրէացոյ. ի քէն ելցէ ինչ իշխան,
որ հովուեսցէ զժողովուրդ իմ զԻսրայէլ:
Հայնժամ Հերովդէս գաղտ կոչեաց զմոգսն,
եւ առ ուրուք ի նոցանէ, զի ամենայն ասեսցէ
երեւելոյ: Նշ սդանելով գնասս ի Բեթղե-
հեմ, ասէ. Գնացեք առ ակրիբ գան տեղ-
կանն. եւ յորժամ գտանիցէք ապ պատմիք
ինձ, զի եւ ես եկեալ երկիր պագից նմա:
Նշ նոքա իրրեւ լսան ի թագաւորէն գնա-
ցին. եւ աշ աստղն զոր տեսին յարեւել-
քս առաջնորդեալ նոցա, մինչեւ. եկեալ կեցոյց
ի վերայ ուր էր մանուկն: Իրրեւ տեսին
զաստղն, ետեսցին չոյժ ուրախութեան մեծ:
Նշ իրրեւ մտին ի տունն, տեսին զմանուկն
Հանդերձ Մարիամ մօրն նորա. եւ անկեալ
երկիր պագանէին նմա: եւ բացեալ
գգանձս իւրեանց, մատուցին նմա պատա-
րագ ամբ եւ ծխարան եւ գմռուռ: Նշ Տես-
ան առեալ ի տեսիլն չգառնալ առքն
առ Հերովդէս, գնդ այլ ճանապարհ գնացին
յաշխարհն իւրեանց: 12:

ՄԱՇՏՈՑԻ
ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՕՐ ՑԱՑՏՆՈՒԹԵԱՆ

Յաւուն աւուրց կեաց Աարիամ Կաառաձաձին, Բաղթելոյն զզօրս Հայմանա պետ, եւ առ քր Հազուն եկաւ զդիմելեանն յաւարտիւ՝ որ զանձնայն զդալեանց առելոցն յայցելոց Ծնօր անձառապէս, մարմնացելոյն առ ի քէն բարեհաճս կիրակայեալ զանձինս մեր:

Աղ. Ի. Զաքն Տէառն ի վերայ Ջուրց, եւ Կաառաձ փառս տուաց. եւ Տէր ինքն ի վերայ Ջուրց բազում:

Աառաջիկ Տէառն զրպէք Կաառ.Ծոյ. մառաջիկ Տէառն զրպէս ասացեալ:

Ընկերցաւած ի Կարծաց առաքելոյ. Գլ. ԺԲ. 1:

Լե՛ւ ի՛ւր, մինչ զեռ Ջարգան ի Կորնթոս էր, զպատճ չզձկալ զվիրն նախնեացն, եւ զիմանալ Աէրմաս եւ զաաձին զաշակերտսն զորս ունէր Հազի առ քր ընկալեալ էր զհաւատսն: Եպրա ասեն զնա. Ամէն. եւ ոչ ինչ Հազի առ քր զաձկալ կ՚ասէ: Լե՛ւ ասէ, Խոկ միշտ մեղսգործ էր: Եպրա ասեն. Ի Հայհաձնա մեռաւ եղեալ: Լե՛ւ ասէ, Ոչ Հայհաձնա մեռաւ եղեալ, այլ Հայհաձնա մեռաւ եղեալ ի մարդկանէն. եւ ասէր, զի զպատճ է, զեռ եղեալ ի

Բանն եւ Հոգին առքր. եւ երեքքին մի ԱՒՏ։ Եւ երկք են որ վկայեն յերկրի. Ջուր եւ արիւն. եւ երեքքին մի ԱՒՏ։ Եթէ զնոյնս ման ես վկայութիւն մարդկան, ապագին Աստուծոյ վկայութիւն մեծ է. Քանզի Աստուծոյ վկայութիւն Աստուծոյ, զի վկայեաց ի վերայ Որդւոյն իւրոյ։ Որ հաւատայ Յորդին Աստուծոյ, ունի յանձին զվկայութիւնս զայս. որ ոչ հաւատայ Որդւոյ Աստուծոյ, սուտ առնէ զնա. քանզի ոչ հաւատայ վկայութեան զոր վկայեաց Աստուած ի վերայ Որդւոյն իւրոյ։ 10։

Հմէլիա, սէլուխա. Ծաղ եամս եւ փախեամ. եւ Հոգեպատած անդրէն գոգամս։

Աղբոյ Բէհառաձիս որ բան Հովհաննու.

ԳԼ. Ը. 29։

ՀԱ ամն Ամման Քեան Տէառն մերոյ Հիսուսի Քրիստոսի։

Ի վաթս. անգր անամեն, գէվնամ զի գոյք առ նա, եւ ամէ. Ընչ-ամարի Կաման Աստուծոյ որ բանեայ զնոյն ասիարգին։ Ան է ման որպ եան ամէ. Օ.ձիի ինի զոյ այլ որ առաջի ինի եղէ, զի յատաց իսկ եր ման գնա։ Եւ ես ոչ գիտէի գնա. այլ զի յայտնի լինիցի Իսրայէլի, ման անդորին ինի եւ ջուր մկրտել։ Վ կայեաց Հովհաննէս եւ ասէ, Թէ Տեսուեցի զՀոգին զի իջանէր իբրեւ գաւազան յերկնից, եւ Հանգչէր ի վերայ նորա։ Եւ ես ոչ գիտէի գնա. այլ որ առաքեացն գնա մկրտել ջուր՝ նա ասաց գնա։ Հոգի ես տեսանիցես զՀոգին, զի Հանգչիցի ի վերայ նորա, նա է որ մկրտէ Հոգւովն սրբով։ Եւ ես տեսի եւ վկայեցի եղէ սա է Որդին Աստուծոյ։ 34։

ՀԻՆԳՇԵՐՈՐԴ ՕՐ ՑԱՑՑՆԱՒԱԾՔԱՆ

Յառաջաբան.

Ընտրեաք զբնչ առաքք կոչ Մարիամ Աստուածածին, Բանտիչիդ զգոտեվեանն Հովհաննու որեայ եւ առաք Հոգւոյն Հետեանոյ բանաւորեայ. որ զամենայն գոգամեանց առաջնէն յոյգեայ Տէառ անձառապէս. մարմնացեալ ամէն ի քէն բարեխօսս կիցամ գանել զանձին մեր։

Աղ. Գ։ Նոցոյ Տէր գիմեամ Քեան իւրաքանչիւր ազգաց յայտնեաց զարգասք Քեան իւրոյ։

Օրհնեցէք Տէր յորդեամեան նոր. զի գանձրելիս սրաց։

Գոգամի առաքեցին Աղբրաքեցոց Քեզբեանցն ի ընձեղգասածս. ԳԼ. ԻԲ. 18։

Օ.Ի ոչ էք մնասցեալ առ իեսուն գահիսէ որ Տէրն վառնալ էր եւ միգամ եւ մառամիլ որ Հոգւոյ եւ հաւատալ եւ միամիլ. ոչ փոյն Տէրէ եւ բարբառ պատգանցն. ասաղ որք լուան, Տրամաբանեն, զի մի թերեւսիկ առ Նոսա բանն։ Քանզի ոչ Հանդարտեին Տրամածեն. Քեզմեամ եւ գալան միշտնայր ի վնասն քարեամ մեծեր։ Եւ այնպէս ասղաբեցան ի Հոգւոյ Աստուծոյ. զբեզ Հոգւոյ Աստուծոյ Հրեշտակ եւ Աբրահամեան Հրեշտակ, եւ

Ազ. ԻԸ. Զարի Տէառն ի վերայ Տուրց, եւ Բառնաձ փառաց զրռաց. եւ Տէր ինքն ի վերայ Տուրց բարկաց:

Բառնաձ զբերդ Տէառն զբերդս Նաբոթ-տաղաձ Տէառն զբերդս Նաբոթ:

Ընթերցուած ի Գործոց առաքելոց.

Գլ. ԻԳ. 1:

Նա եղեւ միւզ զնա Պօղոսի ի Կորնթոս եւ գտանէ Աքիլլա եւ զանուն զանուն գաղաւնեաս, ասէ, ցնաս. Նիմ Հռովմա եւ զանուն զանուն ընկալաքոյ ի Տաւնաւոյն։ Աթրա ասէ ցնա. Ելայ եւ ոչ ինչ զազէ տալով ի Նէրա։ Նէ ասէ. Խոյ մի Ուչ միտկարաբ։ Աթրա ասէ. Ի Հռովմա միտկաց միտաւ ինչ ասաչեցաբ ասէ ասէ ասէ միտաւ ինչ ասաչեցաբ ասէ ասէ։ զի ոչ զագէ է ժողովել ասէ. եւ ասէ. զի ոչ զագէ է ինչ նոքա՝ ի նա Տաւնաւոյն, այս ինչն չեւ նոքա՝ ի նա Տաւնաւոյն, այս ինչն է՝ ի Հռովմա Կրեաս։ Նէ իրրեւ յուսն, միտեցան յանուն Տէառն Հռովմա։ Նէ ի զնել ի վերայ նոցա զգաղի զնեան, նէն Հոգին սուրբ ի վերայ նոցա. խոսէին լեզուս եւ տարգաբանային։ Նէ էին ամենեքեան ապր իրրեւ երեսունաւոր։ ։

Բէլբա եւս. ասէ եւս. Կոգաբանի Հռովհանէս զարձուրեալ. յորժամէն յորմէն երկիր պապանէր. սպասաբ երես. Բանին Բառնաձ. եւ յուեալ զահաբար գնացին ազատկիր առեալ. Ինչ Գառն Բառնաձ որ բառնալ զնէր աչքարէն։

Ընթերցուած ի Գործոց առաքելոց.

Գլ. Գ. 1:

Պետրոս եւ Յովհաննէս յերկրպագութիւն։

Հայոց ցանկալի զայ Հռովհաննէս Ինչպէս քաղցրի յանապատի Հռովհաննէս, եւ ասէ. Պատրաստիցէք զճ ճանապարհ Տեառն, ուղիղ արարէք զշաւիղս նորա։ Եւ ինքն Հռովհաննէս ունէր Հանդերձ ի ստեւոյ ոչխաւ, եւ գօտի մաշկեղէն ընդ մէջ իւր. եւ կերակուր նորա էր մարախ եւ մեղր վայրենի։ Հայոցն ասէ ցնաս ասէ ասէ Հռովհաննէս. Ես մկրտեմ զձեզ ջրով, այլ գայ որ զօրաւոր քան զիս, եւ ես չեմ արժան զնոցա զիջանել զքաշս կօշկացն նորա. նա մկրտեսցէ զձեզ Հոգւով սրբով եւ հրով։ Որ Տէրնոցն ի ձեռն իւրում։ եւ արդարդ, զոյ իւր։ եւ ժողովսի, զգորեանն ի շտեմարանս իւր. եւ զպղուն արկանի անշէջ հրով։ Հայոցն ասէ ցնաս ասէ ասէ ասէ

սրան, եւ ի մահ բարեաց եւ յանիծեալսն ի Տաւտայ: Հարց ոմանք վերադրեն, եթէ ընդէ՞ր ասէ Տաւտայ. Ասեմք, զի ինքն զվարդապետ օրինաց. ետ ի նմանութ զենիս. եւ ոչ ժամն որոյ պիտանի ին: Վասնզի եթէ բարւոք ին օրէնք՝ ետին զի գնասցեն օրինօքն կրեսցի: Բայց պայ գիտացիր, զի ի վերայ պարզոյ օրէնք ոչ կան, այլ ի վերայ անօրէնաց եւ անշնորհացիդ, առ պարզեսդ եւ մեղաւորսդ, անարդդ եւ պրզծոցդ, զՏայր եւ զմայր անարգեցոյց, մարդասպանաց, պոռնկաւորաց, մարդեխաւսաց, առանց, առեղծուածոց, եւ կեղծ այլ ինչ իցէ. Հանաւ ոչ տիրեսցեն քեզ զանազան բանիւք Աստուածդ եւ զգուշացուսցէ զքեզ ի նոցանէ գործս չարս:

Ա՛ռաջին Ղորեքշաբաթի

Յառաջաբան.

Ար բան ամենայն միտս անցանեն զիտացողութիւնն քո, Աստուած, ոտք մեզ Տաճարապետ, զքեզ աղաչեմք:

Ոչ. 21· Ակնթ զնաւոյս քո Աստուած իմ, որ ի քեզ յաստուած:

Որովհետեւ ինձ Տէր, զի ոտ քեզ ապաւինի զօրհնասպաղ, ուրախ պար գանձեն Տաճարի քոյ, զի ոտ քեզ Տէր Տաճարապետ գանձեն իմ:

Պատասխանութիւն ի Տեսիլէսէ առաջին ի ղեկտեցւոյն ածս. Գլ. ԺԸ. 8:

Կամիմ զի ոտք կացեն յաղթեն յանձնազեն անգիտ. բանացեալն զաւրս ձեռս ի վերս առանց բարեբեհան եւ երկնաբեհան: Նշանակ եւ կանաչ է զոյզ խոնարհեհան. ասիատեհանն եւ զգաստ եհանն զզաւրսն ձեռս ի վերս առանց զանձինս. մի ի Տէրս ահեհանս ընդկալեալ զաւրս ոտքացեալ կամ ի Տանդեհան պահանձ ասց. այլ զոչս վայել է կանանց զաստատ պատասխանութիւն յանձն առեալ զոյզ ձեռս ի վերս առանց զանձինս. Այն մարդ զանձեհանի առաջի, ամենայն Տիրապետ ի ներքս ի նմանէ ոչ տրտնջի, եւ ոչ ձգտասցի ընդ քան զայր մարդ. այլ ի բաւեհան կաց ի Տէր Աստուած նորա անձրեհաս, եւ ապա Էջաս ի Աստուած ոչ պատճառս, այլ Տէրն պատճառս եւ յանցեաս: Բայց կիշխէ վասն որդեհանեհանն, եթէ կացցէ ի Տաւտայ եւ ի սէր եւ ի պարտիսէն պատճառեհանի: Հաստատիէ բանս. եթէ ընդհանրացաւ եհան զանձդ, բազում զգծոց ցանեցաւ: Պատճառ ի երկնապատիս պարտիս զգծոցդ, ասացիս: Այն ի Տէրս ձեհանդ, մի Տաքանդ, այլ անձնապատիս: Ոչ ի Տաճարդ ոչ ի զանձդ, այլ ի Տէրդ Աստուած քո:

Արթուր Ալեքսանդրու որ բան Հայհասնեաց. ԴԼ. Ք. 23:

Տէրն ինր Հիսուս Քրիստոս. Նա երբեք չէր Աստուածն ամենայնի յանուն Նորա. զի տեսանէին ջերմանդ զոր առնէր: Բայց ինքն Հիսուս ոչ Հաւատայր զանձն Նորա, քանզի ինքն գիտէր զամէնսեան. եւ զի ոչ էր պէտք նմա վկայել վասն մարդոյ. զի ինքն իսկ գիտէր զինչ կրէր ի մարդոյ: Նա էր այր մի ի փարիսեցւոց անուն՝ Նիկոդիմոս անուն Նորա իշխան Հրէից: Սա նիւնա նա գիշերի էր ասէ ցնա. Ռաբբի, գիտեմք եթէ ի Աստուծոյ ելեալ ես վարդապետ. զի ոչ ոք կարէ զայդ նշանս առնել զոր դուն առնես, եթէ ոչ Աստուած իցէ ընդ քեզ Նա. Պատասխանի եւ Յիսուս եւ ասէ ցնա. Ամէն ամէն ասեմ քեզ, եթէ ոչ ոք ծնանի վերստին՝ ոչ կարէ տեսանել արքայութիւն Աստուծոյ: Ասէ ցնա Նիկոդիմոս. Որպէս կարէ մարդ ծնանել զի ծեր է. միթէ կարէ՞ ինքն երկրորդ անդրէն մտանել ի արգանդ մօր իւրոյ եւ ծնանել եւ. Յիսուս ամէն ամէն ասեմ քեզ, եթէ ոչ ոք ծնանի ի ջրոյ եւ ի Հոգւոյ՝ ոչ կարէ մտանել յարքայութիւն Աստուծոյ: Օր ծնանի ի մարմնոյ մարմին է, եւ ծնանի ի Հոգւոյ՝ Հոգի է: Դու մի զարմանար, թէ ասացի քեզ՝ պարտ է ձեզ ծնանել վերստին: Օր կամի՝ հովն ուր կամի շնչէ, եւ զձայն նորա լսես. այլ ոչ գիտես ուստի գայ կամ յո երթայ. այսպէս է ամէնայն ծնեալն ի Հոգւոյ: Պատասխանի Նիկոդիմոս եւ ասէ ցնա. Որպէս կարեմք մարդ ծնանել ի ծերութեան. միթէ՞ կարէ՞ երկրորդ անդրէն մտանել յարգանդ մօր իւրոյ եւ ծնանել: Պատասխանի Յիսուս եւ ասէ ցնա. Ամէն ամէն ասեմ քեզ, եթէ ոչ ոք ծնանի ի ջրոյ եւ ի Հոգւոյ՝ ոչ կարէ մտանել յարքայութիւն Աստուծոյ: Զի որ ծնանի ի մարմնոյ՝ մարմին է, եւ որ ծնանի ի Հոգւոյ՝ Հոգի է: Զայս մի զարմանար, թէ ասացի քեզ՝ պարտ է ձեզ ծնանել վերստին: Հովն ուր կամի՝ շնչէ, եւ զձայն նորա լսես, այլ ոչ գիտես ուստի գայ կամ յո երթայ. այսպէս է ամէնայն ծնեալն ի Հոգւոյ: Ասէ Նիկոդիմոս. Որպէս կարեմք զայդ ինչ լինել: Պատասխանի Յիսուս եւ ասէ ցնա. Դու ես վարդապետ Իսրայէլի եւ զայդ ոչ գիտես: Ամէն ամէն ասեմ քեզ, զի զոր գիտեմք խօսիմք եւ զոր տեսաք վկայեմք. եւ զվկայութիւն մեր ոչ ընդունիք: Եթէ զերկրաւորսն ասացի ձեզ՝ եւ ոչ հաւատայք, զի՞նչ եթէ զերկնաւորսն ասիցեմ ձեզ՝ հաւատասջիք: Եւ ոչ ոք համբարձաւ յերկինս, բայց միայն որ իջեալ է յերկնից, Որդի մարդոյ որ է յերկինս: Եւ որպէս Մովսէս բարձրացոյց զպատուական օձն յանապատի, նոյնպէս բարձրանալ պարտ է Որդի մարդոյ: Զի ամենայն որ Հաւատայ ի նա մի կորնչի, այլ ընկալցի կեանսն յաւիտենական: Զի այնպէս սիրեաց Աստուած զաշխարհ մինչեւ. Որդին իւր միածին ետուն, զի ամենայն որ Հաւատայ ի նա մի կորնչի, այլ ընկալցի կեանսն յաւիտենական: Զի ոչ առաքեաց Աստուած զՈրդին իւր միածին յաշխարհ, զի դատեսցէ զաշխարհ, այլ զի փրկեսցի աշխարհ նովաւ: Որ Հաւատայ ի նա դատաստանի չերթայ. եւ որ ոչ Հաւատայ յանդիման դատի է. զի ոչ Հաւատաց յանուն միածնին Որդւոյն Աստուծոյ: Այս այն է դատաստան՝ զի լոյս եկն յաշխարհ, եւ սիրեցին մարդիկ զխաւարն առաւել քան զլոյս. զի էին գործք նոցա չարք: Զի ամենայն որ զչար գործէ, ատեայ լոյսն է, եւ ոչ գայ առ լոյսն, զի մի յանդիմանեսցին գործք նորա: Իսկ որ առնէ զճշմարտութիւն՝ գայ առ լոյսն, զի յայտնի լիցին գործք նորա, թէ Աստուծով գործեցան: 21:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԿԻՐԱԿԷ

Յամօթոյ.

Մխամբին Աբգէ եւ Բանկ Աստուած, եւ անուէ Լուսիւեն. որ յանձն առեր մարմնանալ եւ պրոմեթէոյ Աստուածայնէն եւ. ի միջա Աստէն. անմահութենէդ մարդ եղեալ քաղքար Աբրիասա Աստուած, մարդանալոյ գնայ կեսնդանի. մեզ ի պրոյ Աղբիդրատեհնէն փառաւորիդ ընդ Հոր եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյն, միայ ամէն:

Աչ. Կ՚. Ալեզ վայելէ արշաւեիներն Աստուած ի Աթոն. եւ. քեզ ասցին ազգեք Աբրիասիէ:

Լաւ ազատիդ իմոյ. զի ամ քեզ ամենայն մարդեան ներսիդ:

Գոգաթ առաքելոյն է Յիսուսէ առաջեն էքեզ ոչ է բերէ եղբայրս. ԴԼ. Գ. 12:

Ընդ գրեալ լեզիներիր Հաստատելոյ բանիցը, գնացիր, սիրով Հաստատ, պրոմեթեանսիր: Աբեղէ. ցամ նոյ. մեռ գիր լեզիներ. ցամաջոց մեզիքատ եւ Յիսուսէ: Մի անգիտ ամէն գնդոյ ոչ գիտեմ: Մի անգիտ ամէն գնդոյ ոչ գիտեմ: Մի անգիտ ամէն գնդոյ ոչ գիտեմ

ամենեւին հարպատակ է, եւ ոչ ինչ ոչ գիտէ. այլ ասածի ի ինչիցս եւ ի բանս հաստատելն. ուստի լինին ապերախտք, չնո, հայհոյողք, գողեր, սպիտաք, խորտակիչք եւ ապականողք ձուոց ուրիշին եւ ասպատակողք ի ՀՀնդարտ ընկնի, ասէ, որ չահախնդիր ընդունին զասածսն զնոսա եւ ոչ ընդունին զանոնք. ոչ ոք ընդ նոսա ուրախանայ, եւ ոչ նոքա ընդ ուրիշս

Լսաւ Յիսուս զոր պատահեր էր նորան ու գտաւ զնա եւ ասէ ցնա. Դու հաւատա՞ս յորդի Աստուծոյ. պատասխանի տուեալ նա ասէ. Եւ ո՞վ է տէր զի հաւատասցեմ ի նա. ասէ ցնա Յիսուս. Տեսեալ դու նորա եւ որ խօսի ընդ քեզ նա է. եւ նա ասէ. Հաւատամ տէր. եւ երկրպագեաց նմա։

Եւ ասէ Յիսուս. Ես յայտնութեան եկի յաշխարհս զի որ ոչ տեսանեն զատկանիցին եւ որ տեսանեն կուրասցին։ Լուան յայսոցանէ որ ընդ նմա էին զայս եւ ասեն ցնա. Միթէ եւ մեք կուրք եմք։ Ասէ ցնոսա Յիսուս. Եթէ կուրք էիք չունիցիք մեղս. այլ արդ ասէք թէ տեսանեմք. մեղքն ձեր կան։

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. որ ոչ մտանէ ընդ դրունս ի գաւիթ ոչխարաց այլ ելանէ այլ կողմանէ նա գողն է եւ աւազակ։ Որ մտանէ ընդ դրունսն հովիւ է ոչխարաց։ Զայս առակս ասաց Յիսուս ցնոսա. եւ նոքա ո՛չ գիտացին զինչ էր զոր խօսէր ընդ նոսա։ Ասէ ցնոսա Յիսուս. Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. եթէ ես եմ դուռն ոչխարաց։ Ամենեքին որ եկին առաջի իմոյ գողք են եւ աւազակք։ Եւ ոչ լուան նոցա ոչխարքն։ Ես եմ դուռն։ Եթէ ոք ընդ իս մտանիցէ կեցցէ եւ մտցէ եւ ելցէ եւ արածցէ։ Գողն ոչ գայ բայց զի գողասցէ եւ սպանցէ եւ կորուսցէ։ Ես եկի զի կեանս ունիցեն եւ առատ ունիցեն։ Ես եմ հովիւ բարի։ Հովիւ բարի զանձն իւր դնէ վասն ոչխարաց։ Եւ որ վարձկան է եւ ոչ հովիւ որոյ ոչ են ոչխարքն սեպհական նորա տեսանէ զգայլ եկեալ եւ թողու զոչխարսն եւ փախչի եւ գայլ յափշտակէ եւ ցրուէ զոչխարսն։ Վարձկանն փախչի զի վարձկան է եւ ոչ հոգայ նորա վասն ոչխարաց։ Ես եմ հովիւ բարի եւ ծանեայ զիմս եւ ծանեան զիս հարքն որպէս ծանեայ զիս հայրն եւ ես զհայր ծանեայ եւ զանձն իմ դնեմ վասն ոչխարաց։ Եւ այլ ունիմ ոչխարս զորս ոչ են յայսմ գաւթէ եւ զսոսա պարտ է ինձ բերել եւ զձայն իմ լսիցեն եւ եղիցի մի հօտ մի հովիւ։ Վասն այսորիկ զիս սիրէ հայրն զի ես զանձն իմ դնեմ զի առնում զնա։ Ոչ ոք առնու զնա յինէն այլ ես ինքնին դնեմ զնա։ Իշխանութիւն ունիմ դնել զնա եւ իշխանութիւն ունիմ առնել զնա։ Զպատուիրանս զայս ընկալայ յհարցէ իմմէ։ Եւ նորոգ պատահեցին հրէայքն ի բանսն յայսոսիկ։ Եւ ասէին բազումք ի նոցանէ. Դեւ ունի եւ խելագարեալ է. զինչ զնա լսէք։ Այլք ասէին. Ոչ են բանք դիւահարի. միթէ դեւ կարէ զաչս կուրաց բանալ։

Եւ եղեւ ի տօնի նորոգութեան եւ ձմեռն էր։ Եւ շրջէր Յիսուս ի տաճարի ի սեամս Սողոմոնի։ Եւ պատեցին զնա հրէայքն եւ ասէին ցնա. Մինչեւ յերկայնս զանձն մեր կասուցանես։ Եթէ դու ես Քրիստոս ասա մեզ յայտնի։ Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս. Ասացի ձեզ եւ ոչ հաւատայք. գործքն զոր ես գործեմ յանուն հաւր իմոյ նոքա վկայեն զիս։ Այլ դուք ոչ հաւատայք զի ոչ էք յոչխարաց իմոց որպէս ասացի ձեզ։ Զոչխարս իմ զձայն իմ լսեն եւ ես գիտեմ զնոսա եւ հետեւին ինձ։ Եւ ես կեանս յաւիտենական տամ նոցա եւ մի կորիցեն յաւիտեան եւ ոչ ոք յափշտակէ զնոսա յձեռաց իմոց։ Հայրն իմ որ ետ ինձ մեծ է քան զամենայն եւ ոչ ոք կարէ յափշտակել յձեռաց հաւր իմոյ։ Ես եւ հայրն միաւորեալ եմք։ Առին հրէայքն քարինս զի քարկոծեսցեն զնա։ Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս. Գործս բազումս ցուցի ձեզ յհաւրէ իմմէ վասն որոյ գործոյ յայսոցանէ քարկոծէք զիս։ Պատասխանի ետուն նմա հրէայքն ասելով. Վասն գործոյ բարւոյ ոչ քարկոծեմք զքեզ այլ վասն հայհոյութեան եւ զի դու մարդ եղեալ առնես զանձն քո Աստուած։ Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս. Ոչ գրեալ է յօրէնս ձերում թէ ես ասացի. Աստուածք էք։ Եթէ զնոսա ասաց աստուածս որոց բանն Աստուծոյ եղեւ եւ ոչ կարի է խզել գրոյն։ Զոր հաւր սրբեաց եւ առաքեաց յաշխարհս դուք ասէք թէ հայհոյես զի ասացի թէ որդի Աստուծոյ եմ։ Եթէ ոչ գործեմ զգործս հաւր իմոյ մի հաւատայք ինձ։ Եթէ գործեմ եւ ինձ մի հաւատայք գործոցն հաւատացէք զի գիտասջիք եւ ծանիցէք թէ հայրն ի ես եւ ես ի հայրն։ Եւ կամէին կալ զնա եւ ելանէ յձեռաց նոցա։ Եւ գնաց անդրէն յայն կողմն Յորդանանու յայն տեղի ուր էր Յովհաննէս նախ մկրտէր եւ բնակեցաւ անդ։ Եւ բազումք եկին առ նա եւ ասէին. Զի Յովհաննէս նշան ոչ արար եւ զամենայն զոր ասաց Յովհաննէս զճշմարիտ ասաց զնմանէ։ Եւ հաւատացին բազումք անդ ի նա։

Էր ոմն հիւանդ Ղազարոս յԲեթանիայ ի գեղէ Մարիամու եւ Մարթայ քրոջ նոցա։ Էր Մարիամ որ օծեալ էր զՏէր զիւղեալ զոտս նորա մազիւք իւրովք եւ եղբայր նորա Ղազարոս հիւանդանայր։ Առաքեցին քոյրք նորա առ նա ասելով. Տէր ահա զոր սիրես հիւանդանայ։ Եւ լուեալ Յիսուսի ասէ. Հիւանդութիւն այս ոչ է մահու այլ վասն փառաց Աստուծոյ զի փառաւորեսցի որդի Աստուծոյ նորանաւ։ Սիրէր Յիսուս զՄարթա եւ զքոյր նորա եւ զՂազարոս։ Եւ իբրեւ լուաւ եթէ հիւանդանայ՝ մնաց յորում տեղւոջ էր երկս աւուրս։ Ապա յետ այսորիկ ասէ ցաշակերտսն իւր. Երթիցուք կրկին յՅուդայաստան։ Ասեն ցնա աշակերտքն. Վարդապետ արդ ոչ ինչ ինդրէին զքեզ հրէայքն քարկոծել եւ կրկին երթիցես անդր։ Պատասխանի ետ Յիսուս. Ոչ են տասն ժամք աւուր։ Եթէ ոք գնայ ցերեկի ոչ գայթագղի զի զլոյս աշխարհիս տեսանէ։ Եթէ ոք գնայ ցգիշերի գայթագղի զի լոյս չէ ընդ նմա։ Զայս ասաց եւ յետ այսորիկ ասէ ցնոսա. Ղազարոս բարեկամ մեր հանգեաւ այլ երթամ զարթուցից զնա ի քնոյ։ Ասեն աշակերտքն. Տէր եթէ հանգեաւ կենդանասցի։ Ասէր Յիսուս վասն մահուանն նորա եւ նոքա կարծեցին թէ վասն հանգստեան քնոյ ասէ։ Յայնժամ ասէ ցնոսա Յիսուս յայտնապէս. Ղազարոս մեռաւ։ Եւ ուրախ եմ վասն ձեր զի մի հաւատասջիք զի ոչ էի անդ։ Այլ երթիցուք առ նա։ Ասէ Թովմաս որ կոչի Երկուորեակ ցընկերակիցսն. Երթիցուք եւ մեք զի մեռցուք ընդ նմա։ Եկն Յիսուս եւ գտ զնա չորեքօրեայ ի գերեզմանի։ Էր Բեթանիա մերձ ի Երուսաղէմ իբրեւ ի տասնից ասպարիզաց։ Եւ բազումք յերկուց հրէայքն եկեալ էին առ Մարթա եւ Մարիամ զի մխիթարեսցեն զնոսա վասն եղբարն։ Մարթա իբրեւ լուաւ եթէ Յիսուս գայ՝ ընդառաջ ել նմա։ Մարիամ ի տան նստէր։ Ասէ Մարթա ցՅիսուս. Տէր եթէ էիր անդ եղբայր իմ ոչ մեռանէր։ Եւ արդ գիտեմ զի զոր ինդրեսցես յԱստուծոյ տացէ քեզ Աստուած։ Ասէ ցնա Յիսուս. Յարիցէ եղբայր քո։ Ասէ ցնա Մարթա. Գիտեմ զի յարիցէ յարութեան յաւուրն յետնում։ Ասէ ցնա Յիսուս. Ես եմ յարութիւն եւ կեանք։ Որ հաւատայ յիս եթէ մեռցի կեցցէ։ Եւ ամենայն որ կեայ եւ հաւատայ յիս ոչ մեռանիցի յաւիտեան։ Հաւատա՞ս զայս։ Ասէ ցնա. Այո Տէր ես հաւատացի եթէ դու ես Քրիստոս որդի Աստուծոյ որ յաշխարհ եկեալ ես։ Եւ զայս ասացեալ գնաց եւ կոչեաց զՄարիամ զքոյր իւր ասելով ի գաղտ. Վարդապետն եկն եւ կոչէ զքեզ։ Եւ նա իբրեւ լուաւ յարոյց վաղվաղակի եւ եկն առ նա։ Եւ Յիսուս ոչ էր եկեալ ի գեղ այլ էր անդ ուր ընդ առաջ եհան նմա Մարթա։ Եւ հրէայքն որ էին ընդ նմա ի տանն եւ մխիթարէին զնա իբրեւ տեսին զՄարիամ զի վաղվաղակի յարոյց եւ ել՝ հետեւեցան նմա ասելով. Երթայ առ գերեզմանն լալ անդ։ Եւ Մարիամ իբրեւ եկն ուր էր Յիսուս տեսեալ զնա անկաւ առ ոտս նորա ասելով ցնա. Տէր եթէ էիր անդ եղբայր իմ ոչ մեռանէր։ Յիսուս իբրեւ տեսանէ զնա լալ եւ զհրէայսն որ եկեալ էին ընդ նմա լալ՝ խռովեցաւ ինքն ի հոգւոյ եւ վշտացաւ եւ ասէ. Ուր եդիք զնա։ Ասեն ցնա. Տէր եկ եւ տես։ Եւ արտասուեաց Յիսուս։ Ասեն հրէայքն. Տեսէք զի որպէս սիրէր զնա։ Եւ ոմանք ի նոցանէ ասեն. Ոչ կարաց այս որ բացեալ զաչս կուրին ոչ կարաց մեռանել զայս։ Յիսուս դարձեալ խռովեցաւ յինքն եկն առ գերեզմանն։ Եւ էր քարայր եւ քար դրեալ էր ի վերայ նորա։ Ասէ Յիսուս. Վերուսկ զքարն։ Ասէ ցնա Մարթա քոյր նորա մեռելոյն. Տէր հոտեսցէ արդ զի չորեքօրեայ է։ Ասէ ցնա Յիսուս. Ոչ ասացի ձեզ եթէ եթէ հաւատասցես տեսցես զփառս Աստուծոյ։ Վերուսկ զքարն։ Եւ վերուսկ զքարն ուր էր մեռեալն։ Եւ Յիսուս վերացուցեալ զաչս յերկինս ասէ. Հայր գոհանամ քեզ զի լուար ինձ։ Եւ ես գիտէի զի միշտ լսես ինձ այլ վասն ժողովրդեանս որ կայ շուրջանակի ասացի զի հաւատասցեն զի դու առաքեցեր զիս։ Եւ զայս ասացեալ բարձր ձայնիւ կոչեաց. Ղազար ե՛լ արտաքս։ Եւ ել մեռեալն կապեալ զձեռս եւ զոտս գերեզմանաւ եւ երեսք նորա կապեալ էին սաւանիւ։ Ասէ ցնոսա Յիսուս. Արձակեցէք զնա եւ թողէք երթալ։

Բազումք յերկուց հրէայքն որ եկեալ էին առ Մարիամ եւ տեսին զոր արար Յիսուս հաւատացին ի նա։ Եւ ոմանք ի նոցանէ գնացին առ փարիսեցիսն եւ ասացին նոցա զոր արար Յիսուս։ Ժողովեցին քահանայապետքն եւ փարիսեցիքն ատեան եւ ասէին. Զի՞նչ առնեմք զի այս մարդ բազում նշանս առնէ։ Եթէ թողցուք զնա այսպէս ամենեքին հաւատասցեն ի նա եւ եկեսցեն հռովմայեցիքն եւ առցեն զտեղի մեր եւ զազգ։ Եւ մի ոմն ի նոցանէ Կայիափաս անուն որ էր քահանայապետ տարւոյն յայնմիկ ասէ ցնոսա. Դուք ոչ գիտէք ինչ եւ ոչ խորհիք զի օգուտ է ձեզ զի մի մարդ մեռանիցի վասն ժողովրդեանն եւ ամենայն ազգն մի կորիցէ։ Եւ ոչ ասաց զայս յանձնէ իւրմէ այլ քահանայապետ էր տարւոյն յայնմիկ եւ մարգարէացոյց զի Յիսուս էր մեռանելոց վասն ազգին եւ ոչ միայն վասն ազգին այլ զի եւ զորդիսն Աստուծոյ որ ցրուեալ էին ժողովեսցէ ի մի։ Յայնմհետէ խորհեցան զի սպանցեն զնա։ Յիսուս ոչ եւս երեւէր յայնմ ժամու ի հրէայսն այլ գնաց անտի յերկիրն մերձ ի անապատ ի քաղաքն որ կոչի Եփրեմ եւ անդ բնակեցաւ ընդ աշակերտսն իւր։

Եւ մերձեցաւ զատկն հրէից եւ ելին բազումք յերկրէն յԵրուսաղէմ առաջի զատկին զի սրբեսցեն զանձինս իւրեանց։ Եւ խնդրէին զՅիսուս եւ կային ընդ միմեանս ի տաճարին ասելով. Զի՞նչ կարծիք ունիք զի ոչ եկեսցէ ի տօնի։ Եւ էին հրամանք տուեալ ի քահանայապետացն եւ ի փարիսեցւոցն զի եթէ ոք գիտասցէ ուր իցէ յայտնեսցէ զի բռնեսցեն զնա։

Եւ Յիսուս մերձ եղեալ ի Բեթանիա ի տունն Սիմոնի բորոտի եկին առ նա կին ունելով սրուակ մի իւղոյ նարդոսի հարազատի պատուական եւ կոտորեաց զսրուակն եւ եղեալ զիւղն ի գլուխ նորա հանգուցանէր։ Եւ տեսեալ աշակերտացն նորա ասեն. Ընդէ՞ր կորուսանելի եղեւ իւղս այս։ Կարէր վաճառել զիւղս այս երեք հարիւր դահեկանաց եւ տալ աղքատաց։ Եւ ասացին զայս ոչ վասն հոգացողութեան աղքատաց այլ զի գող էր եւ քսակ ունէր եւ զոր արկանէին՝ առնոյր։ Ասէ Յիսուս. Թողէք զնա զի զաւրութեամբ զիւղոյ զայս զերեզմանի իմոյ արասցէ։ Զի զաղքատսն միշտ ունիք ընդ ձեզ եւ զիս ոչ միշտ ունիք։ Եւ ամենայն ազգ հրէից գիտացին եթէ անդ է եկին ոչ վասն Յիսուսի միայն այլ զի եւ զՂազարոս տեսցեն զոր յարոյց ի մեռելոց։ Եւ խորհեցան քահանայապետքն զի եւ զՂազարոս սպանցեն։ Զի բազումք երթային ի հրէայսն եւ հաւատային ի Յիսուս։

Ելանէ Յիսուս ի Բեթանիայ եւ գայ ի Բեթսայիդա։ Եւ ահա բերին առ նա կոյր մի եւ աղաչեցին զնա զի մերձեցուցեալ զձեռն իւր զնորա տեսցէ։ Եւ առեալ զձեռն կուրին հանեալ զնա արտաքս ի գեղէ եւ թքեալ ի բերան նորա եւ եդեալ զձեռն իւր ի վերայ նորա հարցանէ զնա եթէ տեսանէ զինչ։ Եւ նա հայեցեալ ասէ. Տեսանեմ զմարդիկ զի իբրեւ զծառս տեսանեմ շրջեալս։ Եւ դարձեալ եդ զձեռն իւր ի վերայ աչաց նորա եւ սկսաւ հայել եւ դարձաւ ի բնութիւն իւր եւ ետես զամենայն ինչ պայծառապէս։ Եւ առաքեաց զնա ի տուն իւր ասելով. Ոչ ասասցես ոչ ոք ի գեղն։

Ելանէ Յիսուս եւ աշակերտք նորա ի գեղս Կեսարիոյ Փիլիպպոսի եւ ի ճանապարհին հարցանէր զաշակերտսն իւր եւ ասէր ցնոսա. Զո՞ ասեն մարդիկ զիս եղեալ։ Եւ նոքա պատասխանի ետուն ասելով. Ոմանք զՅովհաննէս զկնքիչ եւ ոմանք զԵղիա եւ այլք զմի ոք ի մարգարէիցն։ Եւ նա ասէ ցնոսա. Դուք զո՞ ասէք զիս եղեալ։ Պատասխանի ետ Պետրոս եւ ասէ. Դու ես Քրիստոս որդի Աստուծոյ կենդանւոյ։ Եւ պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ ցնա. Երանի քեզ Սիմոն որդի Յովնանու զի ոչ մարմին եւ արիւն յայտնեաց քեզ զայս այլ հայրն իմ որ յերկինս է։ Եւ ես ասեմ ցքեզ եթէ դու ես Պետրոս եւ ի վերայ այսր վիմի շինեցից զեկեղեցի իմ եւ դրունք դժոխոց ոչ յաղթեսցեն նմա։ Եւ տացեմ քեզ զբանալիսն արքայութեան երկնից եւ զոր կապեսցես յերկրի կապեալ եղիցի յերկինս եւ զոր արձակեսցես յերկրի արձակեալ եղիցի յերկինս։ Յայնմհետէ սկսաւ Յիսուս յայտնել աշակերտացն իւրոց եթէ պարտ է նմա երթալ յԵրուսաղէմ եւ բազում չարչարանս կրել ի ծերոց եւ ի քահանայապետացն եւ ի դպրացն եւ սպանանել զնա եւ յերրորդում աւուր յարիցէ։ Եւ առեալ Պետրոս զնա սկսաւ սաստել նմա ասելով. Ողորմած լիցիս Տէր ոչ եղիցի այդ քեզ։ Եւ նա դարձեալ ասէ ցՊետրոս. Երթ յետս իմ սատանայ ասպնջական եղեր ինձ զի ոչ համի զոր Աստուծոյ այլ զոր մարդկան։ Յայնժամ Յիսուս ասէ ցաշակերտսն իւր. Եթէ ոք կամի զհետ իմ գալ ուրասցի զանձն իւր եւ առցէ զխաչ իւր եւ հետեւեսցի ինձ։ Զի որ կամիցի զանձն իւր կեցուցանել կորուսցէ զնա եւ որ կորուսցէ զանձն իւր վասն իմ գտցէ զնա։ Զի զի՞նչ օգտի է մարդոյ եթէ զաշխարհս ամենայն շահեսցի եւ զանձն իւր կորուսցէ։ Կամ զի՞նչ տացէ մարդ փոխանակ անձին իւրոյ։ Զի որդի մարդոյ գալոց է ի փառս հաւր իւրոյ հանդերձ հրեշտակօք սրբովք իւրովք եւ յայնժամ հատուսցէ ամենայնի ըստ գործոց նորա։ Ամէն ասեմ ձեզ եթէ կան ոմանք յայսոցիկ որ ոչ համեսցին զմահ մինչեւ տեսցեն զորդի մարդոյ գալ ի թագաւորութեան իւրում։

Եւ յետ վեց աւուրց առնու Յիսուս զՊետրոս եւ զՅակոբոս եւ զՅովհաննէս եղբայր նորա եւ տանի զնոսա ի լեառն բարձր առանձինս։ Եւ պատարեցաւ առաջի նոցա։ Եւ երեսք նորա փայլեցին իբրեւ զարեգակն եւ հանդերձք նորա եղեն սպիտակք իբրեւ զլոյս։ Եւ ահա երեւեցան նոցա Մովսէս եւ Եղիա ընդ նմա խօսակցեալ։ Պետրոս ասէ ցՅիսուս. Տէր բարի է մեզ զի այսպէս եմք։ Եթէ կամիս արասցուք անդ երեք խորանս, քեզ մի եւ Մովսիսի մի եւ Եղիայի մի։ Եւ զայս ասացեալ նորա ահա ամպ լուսաւոր ետ զստուեր իւր նոցա եւ ահա ձայն ի ամպէն ասէր. Սա է որդի իմ սիրելի յորում հաճեցայ ինքեան։ Զսմա լուարուք։ Եւ լուեալ աշակերտացն անկան ի վերայ երեսաց իւրեանց եւ երկեան յոյժ։ Եւ մերձեցաւ Յիսուս եւ մերձեցուցեալ զձեռն իւր զնոսա ասէ. Արդ յարուցէք եւ մի երկնչիք։ Եւ համարձակեալ զաչս իւրեանց ոչ ոք տեսին զայլ եւ զՅիսուս միայն։ Եւ իջանելոց նոցա ի լերինն պատուիրեաց նոցա Յիսուս եւ ասէ. Զտեսիլն զոր տեսէք մի ոք ասասցէ մինչեւ որդի մարդոյ յարիցէ յմեռելոց։ Եւ հարցանէին զնա աշակերտքն ասելով. Զի՞նչ ասեն դպիրքն եթէ Եղիա պարտ է նախ գալ։ Եւ նա պատասխանի ետ ասէ. Եղիա նախ գայ եւ վերստին հաստատեսցէ զամենայն ինչ։ Եւ ասեմ ձեզ եթէ Եղիա եկն եւ ոչ ճանաչեցին զնա այլ արարին ընդ նմա զոր կամեցան։ Նոյնպէս եւ որդի մարդոյ գալոց է տանջել ի նոցանէ։ Յայնժամ իմացան աշակերտքն եթէ վասն Յովհաննու մկրտչին խօսեցաւ ցնոսա։

Եւ մերձեցեալ առ բազում ժողովուրդսն եկն առ նա այր մի ծունր եդեալ առաջի նորա եւ ասէ. Տէր ողորմեա որդւոյ իմում զի լուսնադիտ է եւ չարչարի յոյժ եւ յաճախ անկանի յերկիր եւ յաճախ ի հուր եւ յաճախ ի ջուր։ Եւ մերձեցուցի զնա աշակերտացդ քոց եւ ոչ կարացին բժշկել զնա։ Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ. Ով ազգ անհաւատ եւ ծուռ մինչեւ ե՞րբ ընդ ձեզ եղէց մինչեւ ե՞րբ հանդուրժեցից ձեզ։ Մատուցէք զնա առ իս հանդերձ։ Եւ սաստեաց նմա Յիսուս եւ ել ի նմանէ դեւն եւ բժշկեցաւ մանուկն յժամուն յայնմիկ։ Յայնժամ մերձեցան աշակերտքն առ Յիսուս ասելով. Ընդէ՞ր մեք ոչ կարացաք հանել զդեւն։ Ասէ ցնոսա Յիսուս. Վասն սակաւ հաւատոյ ձերոյ։ Ամէն ասեմ ձեզ եթէ ունիցիք հաւատս իբրեւ զհատ մանանխոյ ասիցէք լերինդ այսմիկ. Երթ անտի անդր եւ երթիցէ եւ ոչ ինչ անկարելի եղիցի ձեզ։ Եւ այս ազգ ոչ ելանէ այլ ընդ աղօթս եւ ընդ պահս։

Եւ գնացելոց նոցա ի Գալիլեա ասէ ցնոսա Յիսուս. Մատնեալ է որդի մարդոյ ի ձեռս մարդկան եւ սպանանիցեն զնա եւ յերրորդում աւուր յարիցէ։ Եւ նոքա տրտմեցան յոյժ։ Եւ եկին ի Կափառնայում։ Եւ առնուին որ զդրամսն ելանէին առ Պետրոս եւ ասեն. Ոչ տայ վարդապետ ձեր զդրամսն։ Ասէ. Այո տայ։ Եւ մտեալ ի տուն նորա նախ քան զնա ասէ. Զի՞նչ կարծիս Սիմոն։ Թագաւորք երկրի յոյից առնուն զմաքս կամ զհարկս։ Յորդւոցանէ՞ իւրեանց կամ յայլոցանէ։ Ասէ Պետրոս. Յայլոցանէ։ Ասէ ցնա Յիսուս. Արդ ազատ են որդիքն։ Այլ զի չգայթագղեսցուք զնոսա երթ ընդ ծով եւ ձգեա կարթ եւ զառաջինն ձուկն որ ելանիցէ առ զնա եւ բացեալ զբերան նորա գտցես զդրամն զոր տացես նոցա վասն իմ եւ քո։

Յայնմ ժամու մերձեցան աշակերտքն առ Յիսուս ասելով. Ո՞վ արդեօք մեծ է յարքայութեան երկնից։ Եւ կոչեալ Յիսուս զմանուկ մի կացոյց զնա առաջի նոցա եւ ասէ. Ամէն ասեմ ձեզ եթէ ոչ դարձջիք եւ եղիջիք իբրեւ զմանկունս ոչ մտանիցէք յարքայութիւն երկնից։ Եւ որ խոնարհեցուցանիցէ զանձն իւր իբրեւ զմանուկս զայս նա է մեծ յարքայութեան երկնից։ Եւ որ ընկալցի մանուկ մի զայսպիսի յանուն իմ զիս ընկալցի։ Եւ որ գայթագղեցուցանիցէ զմի ոք ի մանկանցս զայսոսիկ որ հաւատան յիս լաւ է նմա զի կապեսցի ջրաղացաքար ի պարանոց նորա եւ խորասուզեսցի ի խորս ծովուն։ Վա՛յ աշխարհի գայթագղութեանց։ Զի պարտ է եկին գայթագղութիւնք այլ վա՛յ այնմ մարդոյ որով գայթագղութիւն գայ։ Եթէ ձեռն քո կամ ոտն քո գայթագղեցուցանիցէ զքեզ կտրեա զնոսա եւ արկ ի քէն։ Լաւ է քեզ մտանել ի կեանս կաղ կամ հաշտ քան զի երկու ձեռս կամ երկու ոտս ունելով արկանիլ ի հուր յաւիտենական։ Եւ եթէ աչք քո գայթագղեցուցանիցէ զքեզ հան զնա եւ արկ ի քէն։ Լաւ է քեզ մտանել ի կեանս մեկնեալ քան զի երկու աչս ունելով արկանիլ ի գեհենի հրոյ։ Տեսէք մի արհամարհիցէք զմի ոք ի մանկանցս զայսոսիկ։ Զի ասեմ ձեզ եթէ հրեշտակք նոցա յերկինս միշտ տեսանեն զերեսս հաւր իմոյ որ յերկինս է։ Զի եկն որդի մարդոյ կեցուցանել զկորուսեալսն։ Զի՞նչ կարծիք ունիք եթէ եղիցի մարդոյ ոմանց հարիւր ոչխարք եւ մոլորեսցի ոմն ի նոցանէ ոչ թողցէ զիննսուն եւ զինն ի լերինսն եւ երթիցէ զմոլորեալն որոնել։ Եւ եթէ գտցէ զնա ամէն ասեմ ձեզ եթէ ուրախ լինիցի նա վասն նորա քան զիննսուն եւ զինն որ ոչ մոլորեցան։ Նոյնպէս ոչ է կամք առաջի հաւր ձերոյ որ յերկինս է զի կորիցէ մի ոք ի մանկանցս զայսոսիկ։

Եթէ մեղանչեսցէ եղբայր քո երթ եւ նզովեա զնա միայն ընդ նմա եւ եթէ լուիցէ քեզ շահեցար զեղբայր քո։ Եւ եթէ ոչ լուիցէ քեզ առ ընդ քեզ մի կամ երկուս զի ամենայն բան երկուց կամ երից վկայից հաստատեսցի։ Եւ եթէ ոչ լուիցէ նոցա ասա եկեղեցւոյ։ Եւ եթէ եկեղեցւոյ ոչ լուիցէ եղիցի քեզ իբրեւ զհեթանոս եւ իբրեւ զմաքսաւոր։ Ամէն ասեմ ձեզ զոր կապեսջիք յերկրի կապեալ եղիցի յերկինս եւ զոր արձակեսջիք յերկրի արձակեալ եղիցի յերկինս։ Եւ դարձեալ ասեմ ձեզ եթէ երկու ոք ի ձէնջ համաձայնեսցին յերկրի վասն ամենայն իրի զոր ինդրեսցեն տացէ նոցա Հայրն իմ որ յերկինս է։ Զի ուր երկու կամ երիք ժողովեալ իցեն յանուն իմ անդ եմ ես ի մէջ նոցա։

Յայնմ ժամու մերձեցաւ Պետրոս առ Յիսուս եւ ասէ. Տէր քանի՞ անգամ մեղանչեսցէ ինձ եղբայր իմ եւ ներեցից նմա մինչեւ եօթն անգամ։ Ասէ ցնա Յիսուս. Ոչ ասեմ ցքեզ մինչեւ եօթն անգամ այլ մինչեւ եօթանասուն անգամ եօթն։ Զի արքայութիւն երկնից նմանեցաւ մարդոյ թագաւորի որ կամեցաւ հաշիւ առնել ընդ ծառայս իւր։ Եւ սկսեալ հաշուել մատուցին նմա պարտական մի որ էր պարտական տասն հազարաց տաղանդոց։ Եւ զի չէր նմա հատուցանել հրամայեաց տէրն նորա զնա վաճառել եւ զկին նորա եւ զորդիսն եւ զամենայն զոր ունէր եւ հատուցանել։ Անկեալ ծառայն երկիր պագանէր նմա ասելով. Տէր երկայնամիտ լեր ինձ եւ ամենայն հատուցից քեզ։ Եւ գթացեալ տէր ծառային այնորիկ արձակեաց զնա եւ զպարտն թողոյց նմա։ Ելեալ ծառայն այն գտ մի ի ծառայից ընկերաց իւրոց որ պարտական էր նմա հարիւր դահեկանաց եւ բռնեալ զնա խեղդէր զնա ասելով. Հատո՛ւց զոր պարտիս ինձ։ Եւ անկեալ ընկեր նորա երկիր պագանէր նմա ասելով. Երկայնամիտ լեր ինձ եւ հատուցից քեզ։ Եւ նա ոչ կամեցաւ այլ գնացեալ արկ զնա ի բանտ մինչեւ հատուսցէ զպարտն։ Տեսեալ ընկերացն նորա զեղեալսն եղեն յոյժ տրտմեալ եւ եկեալ պատմեցին տեառն իւրեանց զամենայն զեղեալսն։ Յայնժամ կոչեաց տէրն նորա զնա եւ ասէ ցնա. Ծառայ չար զամենայն պարտիսդ թողի քեզ զի աղաչեցեր զիս։ Ոչ պարտ էր եւ քեզ ողորմել ընկերի քում որպէս եւ ես քեզ ողորմեցայ։ Եւ բարկացեալ տէրն նորա մատնեաց զնա տանջողացն մինչեւ հատուսցէ զամենայն զոր պարտ էր նմա։ Նոյնպէս եւ հայրն իմ երկնաւոր առնիցէ ձեզ եթէ ոչ ներիցէք ամենեքին եղբարց ձերոց յսրտից ձերոց զյանցանսն նոցա։

Եւ եղեւ յորժամ կատարեաց Յիսուս զբանս զայսոսիկ շրջեցաւ ի Գալիլեայ եւ եկն յերկիրն Հրէաստանեայ յայն կողմն Յորդանանու։ Եւ երթային զնա բազումք եւ բժշկեաց զնոսա անդ։ Եւ մերձեցան առ նա փարիսեցիքն փորձելով զնա եւ ասէին. Արդեօք արժան է մարդոյ արձակել զկին իւր ամենայն պատճառաւ։ Եւ նա պատասխանի ետ ասէ. Ոչ ընթերցարուք եթէ որ արար յսկզբանէ արու եւ էգ արար զնոսա։ Եւ ասէ. Վասն այսորիկ թողցէ մարդ զհայր եւ զմայր եւ կապեսցի կնոջ իւրում եւ եղիցին երկոքին մարմին մի։ Եւ ասեն ցնա. Ընդէ՞ր ուրեմն Մովսէս պատուիրեաց տալ գիր բաժանման եւ արձակել զնա։ Ասէ ցնոսա Յիսուս. Մովսէս վասն կարծրութեան սրտից ձերոց ետ ձեզ զգիր բաժանման արձակել զկանայս ձեր։ Ասեմ ձեզ եթէ որ արձակեսցէ զկին իւր բաց ի պոռնկութենէ եւ ուրասցի զայլ՝ շնանայ։ Եւ որ ուրասցի զարձակեալն շնանայ։ Ասեն աշակերտքն ցնա. Եթէ այսպէս է պատճառ մարդոյ ընդ կնոջ ոչ է օգուտ ամուսնանալ։ Եւ նա ասէ ցնոսա. Ոչ ամենեքին զբանդ զայդ առնուն այլ որոց տացի։ Զի կան ներքինիք որ ծնան այսպէս յորովայնէ մաւրէ իւրեանց եւ կան ներքինիք որ ներքինացան ի մարդկանէ եւ կան ներքինիք որ ներքինացուցին զանձինս իւրեանց վասն արքայութեան երկնից։ Որ կարող է առնուլ զբանդ զայդ առնիցէ։

Եւ մատուցին նմա մանկունս զի զձեռս եդցէ նոցա եւ աղօթեսցէ։ Եւ աշակերտքն սաստէին նոցա։ Եւ Յիսուս ասէ. Թողէք զմանկունսն եւ մի արգելուք նոցա գալ առ իս զի նոցա է արքայութիւն երկնից։ Եւ եդեալ զձեռս ի վերայ նոցա գնաց անտի։

Եւ ահա այր մի մերձեցեալ ասէ ցնա. Վարդապետ բարի զի՞նչ արարից զի ունիցիմ զկեանս յաւիտենական։ Ասէ ցնա Յիսուս. Ընդէ՞ր զիս ասես բարի։ Ոչ ոք է բարի այլ միայն մի Աստուած։ Եթէ կամիս մտանել ի կեանս պահեա զպատուիրանսն։ Ասէ ցնա. Որո՞ց։ Ասէ Յիսուս. Զի մի սպանցես։ Մի շնասցես։ Մի գողասցես։ Մի սուտ վկայեսցես։ Պատուեա զհայր եւ զմայր։ Եւ սիրեսցես զընկեր քո իբրեւ զանձն քո։ Ասէ ցնա երիտասարդն. Զայս ամենայն պահեցի յաւուրց մանկութեան իմոյ զի՞նչ դեռ պակասէ ինձ։ Ասէ ցնա Յիսուս. Եթէ կամիս կատարեալ լինել երթ վաճառեա զոր ունիս եւ տուր աղքատաց եւ ունիցիս գանձ յերկինս եւ եկ հետեւեա ինձ։ Եւ լուեալ երիտասարդն զբանդ զայդ գնաց տրտում զի էր ունելով զգոյս բազումս։ Եւ Յիսուս ասէ ցաշակերտսն իւր. Ամէն ասեմ ձեզ եթէ դժուարաւ մտանիցէ հարուստ մի յարքայութիւն երկնից։ Եւ դարձեալ ասեմ ձեզ եթէ դիւրաւ անցանիցէ ուղտ ծակ ասեղան քան զհարուստ մտանել յարքայութիւն երկնից։ Լուեալ աշակերտացն զայդ զարհուրեցան յոյժ եւ ասեն. Ո՞վ արդեօք կարէ զերծանել։ Եւ նայեցեալ Յիսուս ասէ ցնոսա. Առ մարդիկ անկարելի է այդ այլ առ Աստուած ամենայն ինչ կարելի է։ Յայնժամ պատասխանի ետ Պետրոս ասէ ցնա. Ահա մեք ամենայն ինչ թողաք եւ հետեւեցաք քեզ զի՞նչ եղիցի մեզ։ Ասէ ցնոսա Յիսուս. Ամէն ասեմ ձեզ եթէ դուք որ հետեւեցայք ինձ յաշխարհին յորժամ նստցի որդի մարդոյ յաթոռ փառաց իւրոյ նստջիք եւ դուք յաթոռս տասն եւ երկուս դատել զերկոտասան ցեղսն Իսրայելի։ Եւ ամենայն որ թողցէ տուն կամ եղբարս կամ քոյրս կամ հայր կամ մայր կամ կին կամ որդիս կ

Արդյ Աստուածոմս որ բան Հոգ Տիեզեր.

Գլ. Ե. 1։

Տեսին մեր Հիսուս Քրիստոս.

Հիմա պարզ ասեմ եր Հրեշտ, եւ ել Հիսուս Հրամարեմ ի Պղտատիկ աստուածն, որ ծուխ երդայ եղեալէ. Լսեի Հոգաս, Տեղ պատ, յորս անկեալ գետք բազմութեան յոյժ Տիեզերաց, կուլաց, կաղաց, զաղաղիայ, որ անն ունէին ջոգն յուզելոյ։ Եւ Տիեզերակ Տեսուն բան ժամանակի իջանելը յատարան եւ յուզելը գետան. եւ որ նախ ի շարժումն ջուզն իջանելը բժշկէր, ոչ ունէալ Տրան Տիեզերութեան։ Եւ անդ եր այր մի, որոյ երկուտն եւ ութ ամ եր ի Տիեզերութեան իւրում։ Օհան երբեմն եւեթ Հիսուս զնի անկեալ գետք, եւ գիտաց ևեթ բազում ժամանակք գետք, եւ գիտաց ևեթ բազում ժամանակք գետք եւ ապրեալ էին։ Ասէ ցնա Հիսուս. Կամ՞ս ազ լինել։ Պատասխանի եւ ասէ Տիեզերն. Տեր, ոչ զգ ունիմ։ Եթէ յարժամ ջուզն յուզեցին ապիկ գետ յատարան. եւ մինչ ես գանգամ, այլ զգ ես յատարան իջանել։ Ասի ցնա Հիսուս. Բժիշ առ գետ Տեղն քո եւ գետ։ Եւ անդամ ապես, եւ յարեան. առ գետ Տեղն եւ գետ։ Եւ եր յարամ յատարն յանիկ։ Եւ ես Հրեշտ զոչ գետ։ Հրեշտ ոչ զգ ունիմ։ Եթէ յարժամ ջուզն յուզեցին ապիկ գետ յատարան. եւ մինչ ես գանգամ։ Ասի ցնա Հիսուս. Յարեան գետ եւ գետ Տեղն քո եւ գետ։ Անդրեալ գետ եւ

առ Ծոց ոչ ունի քանմին։ Նա ևիկ յառնն Հօր իմոյ, եւ ոչ ընդունիք զիս։ Եթէ այլ ոք ևիկայ յիւր անուն, զնա ընդունիջիք։ Օ՜նա՛յդ կարէք դուք Հաւատալ, որ փառս ի միմեանց առնուք. եւ փառս զան ի միոյն Աստուծոյ ոչ ընդրէք։ Մի Համարիջ եթէ ես յարատա՛ս կայ զձեզ։ Մովսէս, յոր դուք յուսացեալ էք։ Օ՜յ եթէ հաւատայիք զուա Մովսէսի, Հաւատայիք եւ ինձ, զի նա վասն իմ իսկ գրեաց։ Օ՜յ եթէ նզա հաւատայիք գրոցն նորա Ընդրեա, զիարդ ինոց բանիցս Հաւատայցէք։ 47։

ԶՈՐՐՈՐԴ ՈՒՐՔԱԹ

Հաւմուռաց.

Ար քան առնուն մեռ անգանն զնաղատիեն քոյ Աստուած, առաւ մեզ Հաղատալ, գրեալ պարտիք։

Ռ. Գ։ Ջեսին առնուն ծագք երկիր գիրգիսն ենեն Աստուծ մերոյ։

Օրշեցիչք գձէր յորշառնեն նոր. զի պատչելիս պարտ։

Պարտ առ պարկեշտ ի Ջեսին Հաղ երկորդ ին տեղն զի է լեզն երգաս։ Գ։ Գ։ 1։

Օ՜նգա գնաստիկս ևեն է յառաջս յիտ ևկացեն ժառանգաւոր շաք. զի եզեցին ծագ, գիւ անձնասիրք, պծաճոյ ասէրք, Հպարտք, անմարտ ասէրք, անշնորհ ասէրք, անհաւատ ասէրք, անհնազանդ ասէրք, անշնորհ, անառաքինի, անողորմած, անհամբերող, անհաւատարիմ, անզգոյ, մոլար, անպարկեշտ, ամբարիշտ, ամբարշտասէր, ցանկապահճ, ամբարտաւան, ամենայն զոր քան առաջնոցն ասացեալ է առաքեալն։ Որ ունիցին զկերպարանս առաջնոցն ասացեալ ևեն, եւ ի գալուստ Տեառն ոչ ընկալաւ իրենն։ Եւ խորհուրդք ի նոցանէ։ Օ՜յ ի նոցանէ, որ ոչ մտանեն ի նոցան, եւ գիրեն գնոցա չիշտ կատարս մերոյ Տեառն ի գէտսին զան կամեցեալ։ Որ յանձնեն ժամ ասելոին, եւ երթիք ի գիտս ևեն Հնձելոցս ևեն ոչ Տառանեն։ 1։

Ռէկտա, ռէկտա։ Պահոց է Նոյնէն։

Ռէրոյ Ընտրանեա որ քան Հովհաննու։

Գ։ Գ· 1։

Ջեկն ասէր Հիսուս Ռէրնատ։

Հնձ ասորերի գնոց (Հիսուս) յոյնեցոյց Ծոցան Գաղիլեացոց Ջերնեկայ։ Եւ գՀնձ երեքկայ նոցա Ժողովուրդ բազում։ զի անառներեն գնձանն գոց առներ ի վերոյ Հնձանգոց։ Եղ ի ժամն Հիսուս, եւ ասդ եասէր աշակերտացն Հանդերձ։ Եւ էր մերձ զատիկ ասէն Հրեից։ Ասած ի վեր զաս իւր Հիսուս եւ հարս, զի Ժողովուրդ բազում գայր առ նա, առ գինիցոցս։ Ասաի գնեացոց Հոգ զի վերինն գային։ Ասաի գնեացոց Հոգ զի ոչ ևեն ի գիտս գնեն։ Ասաի գնեացոց Հոգ զի նա ևան իմ իսկ գրեաց։ Օ՜յ եթէ նզա գային ոչ Տառանեցին, գնոցա ինոց բանից Տառանեցցէք։ 47։

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ՈՒՐՔԱԹ

Հաւմուռաց.

Ար քան առնուն մեռ անգանն զնաղատիեն քոյ Աստուած, առաւ մեզ Հաղատալ, գրեալ պարտիք։

Ռ. Գ։ Ջեսին առնուն ծագք երկիր գիրգիսն ենեն Աստուծ մերոյ։

Օրշեցիչք գձէր յորշառնեն նոր. զի պատչելիս պարտ։

Պարտ առ պարկեշտ ի Ջեսին Հաղ երկորդ ին տեղն զի է լեզն երգաս։ Գ։ Գ· 1։

Օ՜նգա գնաստիկս ևեն է յառաջս յիտ ևկացեն ժառանգաւոր շաք. զի եզեցին ծագ, գիւ անձնասիրք, պծաճոյ ասէրք, Հպարտք, անմարտ ասէրք, անշնորհ ասէրք, անհաւատ ասէրք, անհնազանդ ասէրք, անշնորհ, անառաքինի, անողորմած, անհամբերող, անհաւատարիմ, անզգոյ, մոլար, անպարկեշտ, ամբարիշտ, ամբարշտասէր, ցանկապահճ, ամբարտաւան, ամենայն զոր քան առաջնոցն ասացեալ է առաքեալն։ Որ ունիցին զկերպարանս առաջնոցն ասացեալ ևեն, եւ ի գալուստ Տեառն ոչ ընկալաւ իրենն։ Եւ խորհուրդք ի նոցանէ։ Օ՜յ ի նոցանէ, որ ոչ մտանեն ի նոցան, եւ գիրեն գնոցա չիշտ կատարս մերոյ Տեառն ի գէտսին զան կամեցեալ։ Որ յանձնեն ժամ ասելոին, եւ երթիք ի գիտս ևեն Հնձելոցս ևեն ոչ Տառանեն։ 1։

ՅԵՒ ՈՒԽՏՈՐԻՈՑ

Ըստ ՅՈՒՆ Է

Յովհաննու Կարապետին։

Հաւմուռաց.

Ար քան առնուն մեռ անգանն զնաղատիեն քոյ Աստուած, առաւ մեզ Հաղատալ, գրեալ պարտիք։

Ռ. Գ։ Ջեսին առնուն ծագք երկիր գիրգիսն ենեն Աստուծ մերոյ։

Օրշեցիչք գձէր յորշառնեն նոր. զի պատչելիս պարտ։

Պարտ առ պարկեշտ ի Ջեսին Հաղ երկորդ ին տեղն զի է լեզն երգաս։ Գ։ Գ· 1։

Օ՜նգա գնաստիկս ևեն է յառաջս յիտ ևկացեն ժառանգաւոր շաք. զի եզեցին ծագ, գիւ անձնասիրք, պծաճոյ ասէրք, Հպարտք, անմարտ ասէրք, անշնորհ ասէրք, անհաւատ ասէրք, անհնազանդ ասէրք, անշնորհ, անառաքինի, անողորմած, անհամբերող, անհաւատարիմ, անզգոյ, մոլար, անպարկեշտ, ամբարիշտ, ամբարշտասէր, ցանկապահճ, ամբարտաւան, ամենայն զոր քան առաջնոցն ասացեալ է առաքեալն։ Որ ունիցին զկերպարանս առաջնոցն ասացեալ ևեն, եւ ի գալուստ Տեառն ոչ ընկալաւ իրենն։ Եւ խորհուրդք ի նոցանէ։ Օ՜յ ի նոցանէ, որ ոչ մտանեն ի նոցան, եւ գիրեն գնոցա չիշտ կատարս մերոյ Տեառն ի գէտսին զան կամեցեալ։ Որ յանձնեն ժամ ասելոին, եւ երթիք ի գիտս ևեն Հնձելոցս ևեն ոչ Տառանեն։ 1։

Բ՚ա

Պետրոսի Աղբաւանդրու հայրապետին եւ Աբիսողոմայ սարկաւագին:

Յաւմանոյ.

Օ Հոյլապահանդէս զարդարեցեր զանձ ու ի փրկիչ առաքեալն առեր զգաստ. յերկնաւոր ծառայ պարտեալ ի Տիրոջդ ի Յիսուս Քրիստոս, ի ծառայ Աբիսողոմ ով նմանել ի Տաւս առբր Տայոցաց: Ուանգ զոյ վարպետութեանդ անբասիր՝ բարեպաշտութեան քո առաքինութեան գնաս ի Տաճս, ու բանաւէտ գնաս ի Տաճս գանելով եւ Տաճառագործ զերկրիս Տոգեկով : Ա ամն զոյր բարեխօսս առ Տէր վասն անձանց մերոց:

Աղ. ՋՁԲ. Խաշնայք զո զիկզին զարգացուածքեան. եւ առբր զո ցեծաղով զրեցեցանէն:

Հիշեա Տէր զԱաւթիւ. եւ զամենայն հեզութիւն նորա:

Պետրոս առաքեալն ի Հաղթանդեայ ի քրիստոս է ընդհանուր.

ԳԼ. Բ. 28:

Ասոյց զիտէք եթէ զոյց սիրէին զԱստուած՝ ամենեցուն գործակից լինի ի բարիս, որք Տաւ խոնարհն կոչեցան: Օ՜ի զոյս յաւմանէն ձեռաքեր, յաւ աշխոյժն Տաւ երկայնամտութեանդ լինել զասելիքն Աբրզոն ներոյ. զի եթէքն նա անզգամների ի մէջ եզոյոյց բարձոյ: Եւ զոյս յաւ աշխատանն Տաւ երկայ, զնաստ եւ կրնայ. եւ. զոյս կրնայն, զնաստ եւ. աբրզասոյցդ. եւ. զոյս աբրզասոյցդն, զնաստ եւ. փառաւոյս աբար: Եսի զոյ զի՜ ես անձն ան այս. եթէ Աստած ի մէջ կայս է, ո՜վ երկ մեր Տահատակ: Ու մեր Աբրզին ոչ թեականց, այլ Տասն մեր անձեզուն մնասնեայ զնաս, զնաստ ոչ նուաս. Տանդերձ զանձնայ զնաս, զնաստ ոչ նուաս. Տանդերձ զանձնայ Տոգեկիչ մեզ : Ա՜վ երկ ոչ ի՜ զոյզիր մեզանէ Տոգեկիչ Աստծոյ: Աստած եւ ոչ ընդհանուր Աստծոյ զանձ, եսկ այլ ոչ ի զոյսմս աբրզասոյցդանձ, եսկ այլ ոչ ի զոյսմս աբրզասոյցդ. Աբրզասոյս Հիասն զո ու ասոյս. Աբրզասոյս Հիասն զո ու ասոյս. Աբրզասոյս Հիասն զո ու ասոյս

յա.ա. զՀիաուտ, առաքուց զՀիան ի Հրէից, առաչեր զնա ի Հրէից, ասելով զնա զի կիներ առցես ի քոյրանց քոց որ ի Հրէաստան. Եւ նորա կին ոչ էին Հիաուտ առաչեին զնա առեալ ի առէն, եին Ըզեանի է զրամ գնորէն զառ առնես։ Օի սիրէ զազա մեր, եւ զժողովարանն նա հինեաց մեզ։ Եւ Հիաուտ գնաց ընդ նոսա։ Երբեք ոչ ետ կարի Հեռի էր ի տանէն, յրեաց առ նա Հարեւանիսն բարկանն եւ ասէ, գնա։ Որ մի ետ աչեաս մերիր, զի ասէ, զնա։ Որ մի ետ աչեաս մերիր, զի մեր բարեաց ի մեզ, զի ոչ ունէն Հանուելոյ սպասանի առ զեզ զազդ. ալ առա բանիս, եւ բժչկեցի ասենոյս իւ։ Գնացի եւ նա ալ մի եաէ կարգեաց ընդ Հրէաստան էն ասէ, գնա։ Որ մի ետ աչեաս մերիր, զի

Սրբոյ Աբեսաղամեան որ բան Հոյհաննէս.
Գլ. ժ-ը. 33:

Տէրն ինչ Հիսուս Աբրահամ ասէ.
Օ այս խօսեցայ ընդ ձեզ, զի ընդ իս խաղաղութիւն ունիցիք. յաշխարհի առ նեզուն ներ ունիցիք, այլ քաջայերեցարուք, զի ես յաղթեցի աշխարհի: Օայս իրրեւ խօսեցաւ Հիսուս, աւետաց զայն իւր յիրեին եւ ասէ. Հայր, հասեալ է ժամ, փառաւորեա զորդեակ: Որպէս եսուբ ետու իշխանութիւն ամենայն մարմնոյ, զի ամենայնի զոր եսուբ ետու նմա, տացէ զիրեան յաւիտենական կեանս: Եայս են յաւիտենական կեանք, զի ծանիցեն զքեզ միայն ճշմարիտ Աստուած, եւ զոր առաքեցեր զՀիսուս Քրիստոս: Ես զքեզ փառաւորեցի յերկրի: զործեցի զառաքելիդ, զոր ետուբ ինձ՝ զի արարից: Եւ այժմ փառաւորեա զիս, Հայր, առ ի քէն փառքն զոր ունէի յառաջ քան զերեսին աշխարհի առ ի քէն: Էայտնեցի զանուն քո մարդկան զոր ետուբ ինձ յաշխարհէ. քո էին, եւ ինձ ետուբ զնոսա, եւ զբանն քո պահեցին: Ոչդ գիտացին եթէ զամենայն ինչ զոր ետուբ ինձ, առ ի քէն են: Օի զբանն զոր ետուբ ինձ, ետու նոցա. եւ նոքա ընկալան, եւ ծանեան ճշմարտութեամբ եթէ առ ի քէն ելի. եւ Հաւատացին եթէ զիս առաքեցեր զիս: ԺԷ. 8:

Ընդ

Գրիգորի Աստուածաբանին:

Յառաջաբան.

Օհայրաբանական զարդարեցեր զաեզառ. ի յիրերիս. առաքեալան առեր զպաշա. յիրերիս առ, Յոհաննէ Աբրահամի ոմ կրանձնեալ ի Հայս առբ Հայրապետս: Վանգի քոյ վարդապետութեան տիրանձք բարեպաշտութեան թագաւորն Հայոց, ազատութեան պատուոյ Հաւատացեալով եւ Հաստատեցեալ գիրերիս Հոգեկիով: Վ ասեն որպ բարեխօսես առ Տէր վասն անձանց մերոյ:

Աչ. ձԻԹ. Պարծեսցին առաքեալ վարդք, եւ ցեծծացին ի Հանդիսաս իւրեանց. եւ բարձր պսակին զՔրաստ ի բերանոց եւ ի լեանց:

Օրշնեցիք զձեր յորշնութեան Տեառ. որշնութեան նմա յիրեցեցիս սրբոյ:

Ընդ

Ի գործոց առաքելոց.
Գլ. Ի. 25:

Ես սրբ՝ աշաւարի գիտեմ ես, եւ իրեւ ոչ ես տեսանէք գիրեան իմ զուք ամենեքեան, յորս չորեցայ քարոզել պարգեւս իրեան: Վ ասեն որպ ես գիտացին գիեմ ձեզ յաւուրս յայսիկ զի ասբբ եմ ես յաղեկի ամենեցուն: Վանեզ ոչ խորշեցայ ի պատկերել ձեզ զամենայն կամս Բաստծոյ: Օգոյզ կացէք անձանց եւ ամենայն հօտիդ, յորում եզ զձեզ Հոգին սուբբ տեսաւ Հոտուել զեկղեսիայ Քեստոյ, զոր ապրեցոյց արեամբ իւրով: Վանձէ գիտեմ եսես իրեւ յետ մահուանս իմոյ՝ Վանձէ գիտեմ եսես իրեւ յետ մահուանս իմոյ՝ գայդոյ գազանք ծանրաբեռ ի ձեզ, որ ոչ խնայեցուին Հօտիդ: Եսբ ի ձեզ յարիցեն արբ՝ զբբ խօսեցին իրեանց ձեղ զարհիրեան զշիեր իրեանց: Վ ասեն զբբոյի սրեան ետեզբ ես. յիշեզբ՝ զի զիրեամբ ի գ տարի ես զդադարին պատասխան ոչ իրասել զձի ի բերան չեիր: Եսբ սրբ՝ զանձն առեմ զձեզ Բաստծոյ եւ զամենայն հօտիդ, յորում զձեզ հոգին սուբբ եղեալ է ձեզ եպիսկոպոս: Ոչդ գիտացին ինչ զոր ետուբ ինձ յաշխարհէ. քո էին, եւ ինձ ետուբ զնոսա, եւ զբանն քո պահեցին: Ոչդ գիտացին եթէ զամենայն ինչ զոր ետուբ ինձ, առ ի քէն են: Օի զբանն զոր ետուբ ինձ, ետու նոցա. եւ նոքա ընկալան, եւ ծանեան ճշմարտութեամբ եթէ առ ի քէն ելի. եւ Հաւատացին եթէ զիս առաքեցեր զիս: ԺԷ. 8:

Սրբոյ Աբեսաղամեան որ բան Հոյհաննէս.
Գլ. ժ. 11:

Ձերն ինչ Հիսուս Աբրահամ ասէ.
Եայ եմ Հովիւն քաջ. Հովիւ քաջ զանձն իւր դնէ ի վերայ ոչխարացն: Իայ վարձկանն՝ որ ոչ է Հովիւ, որոյ ոչ իւր են ոչխարքն, երբեւ տեսանէ գայդ զի գայ գնացս զոչխարսն եւ փախչէ. եւ գայդ յափշտակէ գնոսա եւ ցրուէ. քանզի վարձկան է, եւ չէ փոյթ նմա վասն ոչխարացն: Եայ եմ Հովիւն քաջ, եւ Ճանաչեմ զիեան եւ Ճանաչեմ զիեանցն: Որպէս գիտէ զիս Հայր, գիտեմ եւ ես զՀայր. եւ զանձն իմ դնեմ ի վերայ ոչխարացդ: Եայ եւ այլ ոչխարք ես իմ, որ ոչ են յայսմ գաւթէ. եւ գայն եւս պարտ է ինձ առնել այր, եւ Ճայնի իմում յուիցեն, եւ երիցին մի հօտ եւ մի հովիւ: ԺԸ. 16:

Ընդ

Ջրիփոնի վկային:

Յառաջաբան.

Յառաջի սրբոյ եւ ի յիրաւիի սրբոյ մարգարեացդ զեւս Հաբաղաղալ ազաւելք. բարեխօսեմ ասա եւ աղօեիւք գինեւգառնեմ մեր բաղադրեալ, Բաստած, որպէս մարգարէ:

Աչ. ձԻ. Ընդ ամենայն երիեր եզ բարբառ նոցա. եւ մեզուն ի նոցա աչխարհի եւ բառք նոցա:

Երիեիք պատեին գիտաս Բաստծոյ. եւ զպարածս ձեռաց նորա պատիճ Հաստատեսին:

Պետրոս առաքեալն ի գիեիեանի թղեթայն ի բիեի երբեզաստս. 1:

Պետրոս կոչեալ Հիսուսի Աբրիստոսի, եւ Հիեիեիկա եղելոյ, գիեիեանի պարեզոյ եւ զարձակի մերոյ, եւ Աբրիեոս գեռ, եւ Աբրիեոսիկա գեռատարածի մերոյ եւ ատենի եկեղեզոյդ: Շ նորէ քոյ ձեզ եւ խաղաղութիւն Բաստծոյ մերոյ եւ Տեառն Հիսուսի Աբրիստոսի: Գոհացեալ Բաստծոյ իմոյ յամենայն ժամ յիշատակիս մերոյ յաղօեիս իմ զամենայն ժամ, յորժամ իմ գան քո երբեւ

գիտեմ եթէ ամէնուն բարի՛ եմ, որ ի ձեզ է ի Քրիստոս Հիւսուսի խնդրեմ յայտ ընելոյդ ես. մինչեռ արտաբերի ի վկայ սիրոյն քոյ, որ զուարթ պրպ գեւ. Տանջանքեալ եմ, եղբայր։ Ա՜ւաւ պրպ բարւոյ Տաճարշտեմին ունիմ ի Քրիստոս՝ Տրամեան ասլ քեզ զարմանն վասն սիրոյ. մանաւանդ թէ աւգուտի իսկ պետիսի ընել։ պարկս եւ. Պօղոս Տէրութեաց, արդ եւ. կարելոյ եւս Հիւսուսի Քրիստոսի։ Ընկալի զքեզ վասն որչափ ինչ զոր Տնայ ի կարգս իմ, գիտեմանեա, որ երբեմն անարհան էր քեզ, բայց արդ քեզ եւ ինձ պիտանի. զոր յղեցի առ քեզ։ Իբր զու զքս ընկալջիր, պարեզն և զիմ ասիս։ Օ՜զր կամէի առ ես պարհոյ, զի ընդ քո ուղիսի ինձ ապուհ ծանապարհեն։ Բայց ասլոյ ես կամայ ոչ ինչ կամելոյդ ասլոյ, զի մի բարիդ քո ի Տարիկ լինիցին, այլ կամօն։ Իբր ի՛ երբեմն վասն պղտորիկ մեծինդա. ած ծանանայ մի, զի յանհանած ուղիսիս պրս, մի եւս երբէք զծաւայ, այլ ի մէջ քուն գծաւայ, երբեմն զեզբայր սիրելի. եւ ևեմ ինձ պարհս, որսպի նուա առաւել քեզ մարմնով եւ սիրով։ Աչեմ զնս զեզ Տարպոդ Տանապրհս, ընկալ զնս իրրեւ զնս։ Իբր ևեմ չանցուցեալ ինչ ինչ կամ պարհսիդ, զայն ինձ Տանգիստ։ Իբ Պօղոս գրկի խնամ ձեռամբ։ Ես Տաւմեանց, զի մի ասիդեմ՝ քեզ։ ինչ եւ. զու զանձն քո ինձ պարհս Իբ։ Եղբայր, ես քո փառասիրն եղէց ի ձէր։ Տանգս զարկալ եմ ի Քրիստոս։ Հիւսուսեալ ի Տիպոլիոս քոյ, գիտի զու. քանզի գիտէ քեզ առաքի քան զոր ասելիք։ ինչ առասիլ քան զոր ասելիք։ Պատրաստիր ինձ ժամանակ։ Ես Տաւմեանց, զի մի ասիդեմ՝ քեզ։ ինչ եւ. զու զանձն քո ինձ պարհս Իբ։ Եղբայր, ես քո փառասիրն եղէց ի ձէր։ Տանգս զարկալ եմ ի Քրիստոս։ Հիւսուսեալ ի Տիպոլիոս քոյ, գիտի զու. քանզի գիտէ քեզ առաքի քան զոր ասելիք։ Պատրաստիր ինձ ժամանակ։

Ա՜ղ. Լ՝Ա. Բաղում ինդու ինձ են արդարոյ. յամենայնի, փրկի զնսս Ձեր եւ. զաշխ զամենայն ախրտ նոցա. եւ. մի ի նոցանէ ոչ երթիցէ։

Օրհնեցից զՁեր յամենայն ժամ. յամենայն ժամ օրհնաբանութիւն ի բերան իմ։

Գոյանի առաքելոյն ի Կորնթացւոց երկրորդն ի բնեռկցուածս. Գլ. Ը. 21:

Իբ զնչ ոչ երբեմն սասլացեալ ևեք ինձ, եւ ինձամէք խորհրդով ի զործն չարաբնեան, այժմ առաքի Տրահեզացոյ սեղամբք մարմնոյ իւրոյ ի ձեռն մահուան իւրոյ, յանդիման կացուցանել զձեզ սրբս եւ անբիծս եւ անպատս առաջի նորա։ Եթէ կացիք ի Տատման պատասխանաբք եւ Տաստատեալ, եւ անշարժք ի յուսոյ աւետարանին զոր լուարուք քարոզիլ ընդ ամենայն արարածս ի տիեզերս երկիրս, որոյ եղէ, ես Պօղոս պատուական։ Իբ արդ ուրախ եմ ի չարչարանս իմ վասն ձեր, եւ լնու զպատառանեմ իմ զինչ պակասութիւն նեղութեանց Քրիստոսի ի մարմնի իմում վասն մարմնոյ նորա, որ է եկեղեցի. որոյ եղէ ես Պօղոս պատուական, ըստ պատառանեմ իմում Քրիստոս, որ առեալ է ինձ ի ձեզ՝ Քառասիլ զբանն Քառասիլ. պիտոյ Տրամեան զբանն ի բնեռկցուածս եւ. քարոզել զբանն եւ. ընդ ամենայն ազգս, զոր լուար ի Հոգի խնամ ձեռամբ։ Ես Տաւմեանց, որ եղէ ես Քրիստոս ի ձեզ յոյս փառացոյ. զոր ևեմք քարոզիլ։ ի ամենայն մարդ ասիդեմ եւ ուսուցանեմք զամենայն մարդ ամենայն Տպրեսցուք ևնսս զամենայն մարդ կատարեալ ի Քրիստոս Հիւսուս։ Որ եւ. աշխատիմ պատրաստեալ ըստ յաջողութիւն նորա, որ յաշխատ ի յիս զօրութիւնս։ 29:

Ընկալաբ ուրախ. Թաշանակք քո զղեկցին զարգասութիւն. եւ. ասլրք քո յինծասլ յինծասլեն։

Արդ Ես Եասլասիս ոչ բան Աստիճանի. Գլ. ԻԲ. 27:

Ես Ձեր ևիս Հիւսուս Քրիստոս. Հայեսա՛ զ պատասխանի եա Պետրոս եւ. ասէ ցնա. Երանի ևիք եղբայր զամենայն եւ. ևիսք քո՝ ասլ զի՞նչ լինիցի մեզ։ Եսկ ցնաս Հիւսուս. Ամէն ասեմ Ձեզ. զի զուբ ոք ևիցի զինի ի ևի անդամ զաղանասն յարմատ նորայ ևիցի մարդ յարհամասն զնաս ցնոյն ևիցի. զոր ևիցի

Ընդ

Եւգինեայ կուսին եւ հօր նորա Փիլիպպոսի եւ մօր նորա Կլեոպատրայ, եւ երկուց եղբարց նորա Մերձեայ եւ Ապիտոնի, եւ երկուց ներքինեաց:

Հանուածոյ.

Հաւանացեալք Պրմեսում երթալոյ ի վեսպես, գտանք վիրեն Պոնիէ. ինդրեցեալք ի Բրմեսում, դիշաւոր եղեն եւ զմեզ զղջացուցին:

Աղ. ԽԲ. Տարսին Թագաւորի կամաց դնան նորա. եւ զինկրա նորա սպրեին նմա:

Բրհնաց սկսա իմ քան բարի. եւ սահմ զղջեմ իմ Թագաւորի:

Պօղոսի առաքելոյն ի Հաւմինդեաց եղեկեղն է ընծէկցուածս. Գլ. ԻԸ. 30:

Հզաւոր զենչ, երկայր, ի ձեռն Քեռոն մեզոյ Հէնուսի Բրմեսում եւ սիրով Հաղացոյս, պատրաստեցինք լինել ձեզ յաջօնս գնան իմ առ Կաւսարն: Օ,ի սպրեցայ յաղաստ բացն որ ի Հռովմայեցւոցն են. եւ պատճան իմ որ Հռովմայեցի լինի պրոյն: Օ,ի ինդրեմ եհկայ սա ձեզ ի կամ Կաւսարոյ, Հանեցայ ընդ ձեզ: Եւ Կաւսարն ընդայնս եհնան եզեկի ընդ ձեզ ամենեսեան. ամէն: 33:

Ելբրեաս, սէյրս իսա. Կապկ գշեայ ընդ սիմկ քառմեկ. ի Հանդերձս սակ Հնոն պատրաստ եւ պատճան ձեզ:

Արդյ Բհնաց սկսա որ բան Կ ասկաս. Գլ. ԻԹ. 32:

Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս ասէ.

Մի երեկոյ Հոս գոյրիկ. դի Հանձնաս. Հայր ձեր ապ ձեզ զպզպատ ի ներ: Վ աճառեցէք գինս ձեր եւ. ասը պզպեան ներ. եւ պատկր ձեզ քսակս առանց Հնանալոյ, գանձ անպահս յերկինս, ուր ոչ զոյ մերձնալ եւ. ոչ ցեկ ապահան: Օ,ի ուր գանձն ձեր է, անդ եւ. սիրտ ձեր եղիցին: Լամպին զօսիք ձեր պինեալ ընդ միջս եւ. Հյատուածք լուսեղացք: Եւ դուք նմանեալք մարդկան որ սպն ակնկալեն տնատէրն եհկալ երբ գամնալցի ի Հարսանեաց. զի յորժամ գայցէ եւ ընծկցուածէ, զպզպատ զինքն: Երանի՛ են ծառայքն այնոքիկ զորս երբ գայցէ տնատէրն՝ գտցէ արթնս. ամէն ասեմ ձեզ՝ զի գօսի ընդ միջ ածցի եւ. բազմացուսցէ զնոսս, եւ անցեալ պատկրէ զնոսս: Եւ եհկ լերկրորդ կամ՝ լերրորդ պահս եհկալ եւ գտցէ այնպէս, երանի՛ են ծառայն այնոքիկ: Բայց գայն գիտացիք, եհկ գիտէր ամանակն յորում գող գոյ՝ Տեղիս, չսագ եհկ սկսն Հսանել ի սան ենթալ: Եւ դուք եղեքջ պատրաստ. զի յորում ժամու ոչ կարծիցիք, գայ Որդի մարդոյ: 40:

Ընդ

Մարուեթայի եպիսկոպոսին:

Հանուածոյ.

Օ,Հայրապատասխան զարգարեցիք զանեհոս ի լերկրի. առաքեսան սակր զգասան. լերկրաս, Տառաց Պրմեսում ոչ կամեցնիք ի Հազս առ զբր Հայրապետս: Քանզի զոյ վայրապատ եհնեսց սիրոջց՝ բազեսպատ եհնան բառ ձեզ Տառս, ու բահառեհնան զանգուած Տառս զանեհոյ ես. Հառասանցեցաք գերկու եհրեսն Տնդրեհով: Կ ասն զրոյ բազեհառաս առ Ձեր վան անձանց մերոյ:

Աղ. Խ. Ձեր, սիրելի զվայրապեհնան ասն քոյ. եւ զանկ յաղեի վառաց քոյ:

Վառ սպս ենձ, Ձեր, զի ես յանդգնեհնան եհնամ զնացի. ի Ձեր յառաջոյ: զի սի եղեց Հնանց:

Պօղոսի առաքելոյն ի Հեմեհնաի երկրորդ եղեկեղն է ընծէկցուածս. Գլ. Գ. 10:

Կամ զո. գշեա ևկիր զպզպատ եհնան ենձ, առաջնորդ եհնան, ջօ առ եհնան, Տառաց, երկրնդեհնան եհնան, սիրոյ, Տահ բերհեհնան, Տառնհնաց, տարապնաց. զպզպատ եղեն ենձ Հէնոպոք եւ. Հիսեհնան եւ ի Հէսպոս. զպզպատ Տառնհնաց Տահերէն, եւ. յահնհնաի զբրեաց եհնան ի Հարսանս եհնան ի Հարսանս Հէնոպոք, ի Տառնհնաց զանհնաց Տահերէն, եւ. յահնհնաի զբրեաց

Ի ԳԵԼՍՏԵՒՆ ԱՍՏՈՒԱԾՕՐԴՒՈՅՆ

ՀԱՒԱՏԱՑՈՐԵԱՅ Ի ՏԱՃԱՐՆ

Ժամուածոյ.

Ծնօղաւնին պարզ Միանգին, Հոգւոյն զայր ի ատենին, երևելով քեզմէնիցն վեհագոյն. որոց ինեւցն առաւելով ոչ իշխեին նայել ի յաշեղ փառսն, այ ի գիրկս իւր բարձով Համբարձեալ Հանդիսականս, եւ զդուէր որպէս մնձակի. եւ ապրեալով Հայցեր արձակիլ ի հաղարս երեից:

Ընակչականն Բանդ Բառուած, ի վերջին առուքս յանձն առեր լինել մերոյ ի Կառչէն, եւ արարիչ յառնեցիր փակեցար ընդ ժամանակաս: Կարգ սեր արդ որպէս լինայ, եւ անկարօս ձեզդ եմ լինայ, Հիր ի ատենսն անհագուածոյդ, զորմնսն կատարիցիր զարգարատ երեւն. զոր բարձով Միանգիսն ընծայարերիցիր ի գիրս իւր Հայցեր. Որ արձակիցս ես կատարոյ արձակս զնս ի խաղաղութիւն: Վ ան որդ ընդ Տէրտնդն Միանգիսի վերադարձք առ քեզ Տէր. ատբր, ատբր, ատբր, Տէր զօրութեանդ, զի մեն երկինք եւ երկիր փառք քո, ի փրկութիւն մեզ՝ Աբրհառոս Բառուած, փառք քեզ:

Աղ. ֆ. Տէր ի ատենք ատբր հզաւած. Տէր լերկինս յամենս հզաւած:

Ի Տէր յուսացայ. որպէս ասիցէք ցանձն իմ, փախեհաց ի լերինս որպէս Տնձորիկ:

Պզտիկ ատաբերն ի Գաղատացւոց ի հզրեցն է ընծեկցուածս. Գլ. Գ. 1:

Օ այս ասեմ, ցորդան ժամանակս ժառանգն ատցեն, չէ ինչ ատչի ցան գծառայն, այլ ընդ ենչպես եւ ասբ իցեն ամենեցուն, այլ ընդ Հաղարապետաբ է եւ ընդ գատաւորսդ մերոնս. ի ժամանակիս Հօրն: Աղբիսկս եւ մեր մերոց տալն էաբ ընդ ատբերդ աշխարհս ի Տատոյս ենեան կայաբ: Ա՛ն հրեան. Մեր ընտ ժամանակին, առաքեալ Բառուած Պիրն իւր որ եղեւ ի գնալ, եւ եեսս ընդ օրենաբ. զի գնասս որ ընդ օրենաբն հզեն, գնեալ. զի մեք զորգեկրտեհեան ընկալցաբ: Լու զի էք գուբ որդիք, առաքեալ Բառուած գՀոգի Որդւոյն իւրոյ ի սիրտս մեր որ ազազակէ Բբրա, Հայր Բառ. Հնաեւ չես Գնաղ, այլ որդի. եթէ որդի, եւ ժառանգ Բառուծոյ: Ի:

Ընչտեա, արչտեա. Ընզ արձակիս զնատցս քո, Տէր, բառ բանի քոյ ի խաղաղութիւն. զի աչքիս ազգ իմ զրիկոյդ Բառուած:

Սբբոյ Ընձատարիս որ բառ Պ օտիատ. Գլ. Ր. 41:

Պ ատ զատաւան Տնատն մերոյ Հնատ տ Աբրհառոս.

Նբ երեսիս Տնղգք նզտս ատի ատի Ադրատպէ՛ ի տան զատին: Նբ իբբեւ նկեն նզտս ասբ նբնատաւան, յետոյ նզտս Ադրատպէ՛ բատ ատբոյտ եեսն ատբեն, եւ Հատպել բատ ատբոյտ եեսն ատբեն, եւ Հատպել զատաս ատբեն, եւ Հատպել Տնատն Հնատս տնձոն ի Ադրատպէ՛. եւ ոչ գնատցին Տնղգքն զատ Հատբեն գնեան. եթէ ընդ ատբերդ եսկ. ևեին իբբեւ. ատբ զնզ տպ ձատաբար: Նբ իբբեւ զատ ատբոյտ ընդ զատեան եւ ընդ Տատեան: Նբ իբբեւ ոչ գատն, զատան ատբեն Ադրատպէ՛ ընդրել գնատ: Նբ ենեւ. չես երբ տբեց ատբդ զատն գնա բ ատնբեն, զի Տատբ ընդ զատպեատն, երբ ի Տղատեւ եւ Հատպատբ գնատ: Օ գատնեան ատնեբերատ զբ բնեեն ընդ Հնատսատեն եեսն եւ ընդ զատատնեան Տատբ: Նբ իբբեւ ատբեն գնա՛ աղատնեան ի Տատբ ընդ ատբերդ. ոչ ատ. չես ատբեն բբ. Աբբգեսկ, զի չ զորձ զրձեկբ զա. ընդ ատբ ատղ. աղատնեան Տատբ զա եւ ես ատատպատ ընդրեկատ գ բեկ: Նբ ատ գնատ. Օ բբ Տատբգբեկբ գնես ոչ գնեեկբ եեսն է ատ Հօբ ընդ գատ է ընձ բեեկ: Նբ Տատս ոչ ընդատեն գատն զբ ընտցատ. ընդ Տատ: Նբ ընդ ի Տատպել. եւ ընդ Տատ Տնատ: Նբ ատղ Տատս գատնեան գնեան Տնատցն: Նբ ատղ Տատս գատնեան գնեան ընդեան է գատ բբտատ: Նբ Հնատս գատ ընդատպ Հնատսատեն. եւ Տնղգնք ատ Հնատսատ. եւ Տնղգնք Աբատ Տ ընդ եւ բ ընդրեկատ: 52:

ԿԻՐԱԿԷ

ԵՒԹԷՍԹԻՈՅ ԲՐԻՆԿՆԴՈՑ

Ժամուածոյ.

Ա՛իածին Աղգի եւ Բանդ Բառուած, եւ անձոյ Կռեհեան. որ յանեն ատբր ատբատնդ ի գբատ Տ ատ Բառուածանեն եւ ի միջ Կռատն. անեհոհեսիզ ատբդ եղեալ Հատկատ Աբրհառս Բառուած, ատբ Տնատ ատբդ Նեհեսիս. ատնգ ի գբատ Հբրբատ Հնատսատ Հնեան. եւ ատ ատբդ Հատկատ ատբդ Հատկատ ատբդ Հատկ

Հաւասիս առաքեցաւ ի Կամսրիվակ թղթոյն է ընթերցուածս. Գլ. Ը. 1։

Հաւասիս Լսաւոծոյ եւ Տեառն Հիսուսի Քրիստոսի Տաճարի երկրորդում ապագայ որ ի սիրտս ոգիդեն։ Լաւ Հաւատ ուսուցանեն արժանի Տաճարիդ, եղբայրք, յորժամ ի պէսպէս փորձս ընկնիք ի մէջ անցանելիդ։ Գիտասցիք զի Տանէնք ձեզ Տաճառուն յորհնեալ գործէ գՏամիրեան։ Եթէ Տաճերդ ընդունին գործ կատարեալ ունիցի, զի իջէք օգնականք, եւ կատարեալ, եւ ոչ խլք նուազութիւն։ Լոյս են ոչ ի ձէնջ իջէ, նուազեալ յհնանալ, ընդրկեալ Լսաւոծոյ, որ ասէ առ Տէրունեան առաքեալսն, եւ ոչ նուազեալ, եւ ասացէ նոցա։ Լոյդ ընդրկեալ Հաւատոյ, եւ ի կերեսեալ։ զի ոչ երկնեան է, նման է Տաղանդեանդ եւ առաքեանդ ասելոց Տոմոս։ Ո՞ի անկեալք ընդ առաքեալսն Տաճառ Լսաւոծոյ։ Օ՛ի այլ երկիսս առանց Տաճառուն ընդ է յանձնեն Տանապարհս եւ քարշ ընդ Տաճառուն։ Պարծեցեալ երջանիկ է բանաբերն ընդ քարշ ընդ Տաճառուն։ Եւ ոչ ընդ Տաճառուն է յանձնեն ընդ։ քանի իրրեւ զՏաղել խոսոց անցել։ Օ՛ի Տաղեաց ասէ. Տնդիւէ խորհուրդ, եւ ցանգեցոյց զնատ, եւ ընդ ոչ ընդ ընդ զնատ, եւ ընդ ոչ ընդ ընդ զնատ, եւ ընդ ոչ ընդ ընդ

ի գլուխ պարծի որպէսզի ինձ առ դառնասուտան։ 13։

Ընկերս, սկէսր իս. Պահպան է յոյնէն։

Սրբոյ Աստուածոյ որ քան զ՚ոսկուս. Գ՚Կ. ՃԻ. 22։

Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս.

Նա շրջէր ընդ քաղաքս ընդ գեղս, ուսուցանէր. եւ Ճանապարհ պատրաստ Հրամայէր, ասէ, սին ցնա. Տէր, եթէ ասիցէ ինձ, որ ապրեցոյ իցեմ։ Նա ասէ ցնա. Ջանապարհ մտանել ընդդէմն չեղ։ ասեմ՝ ձեզ՝ զի բազումք ընդդէմն մտանել եւ ոչ կարացին։ Հարուն հետէ, մոցէ ասեսուքէն եւ փակեսցէ զդուռնն, եւ սկսիջինքեզ կալ արտաքոյ եւ բախել զդուռնն, եւ ասել։ Տէր Տէր, բաց մեզ։ եւ պատասխանի առեսայ ասելչեզ։ Ոչ գիտեմ զձեզ ուստի էք։ Հայեսջիք սկսելիջեզ ասել։ Կերաք առաջի քո եւ արբաք, եւ ի հրապարակս մեր ուսուցեր։ Եւ ասիցի։ Լսեմ ձեզ, ոչ գիտեմ զձեզ ուստի էք։ ի բաց կացէք ինձէն ամենայն մշակք անիրաւութեան։ Ընդ եղեալ լայ եւ կրձտիլ սաւանից, յորժամ տեսանիցէք զԱբրահամ եւ զԴաւիթ եւ զՀրեշտակս Աստուծոյ, եւ զձեզ չտանեալ արտաքս։ Եւ եկեսցեն յարեւելից եւ յարեւմտից եւ ի հիւսիսոյ եւ ի հարաւոյ, եւ բազմասցին քաղցրանալ Աստուծոյ։ Եւ աշն իցեն յետինք որ եղեցին առաջինք, եւ իցեն առաջինք որ լինիցին յետինք։ Եւ ասէ առ մեսանսն ասենջ փարեսնքիջ, եւ ասեն ցնա։ Եէ եւ զնա ասաէ, զի Հերոդէս կամի սպանանել զքեզ։ Եւ ասէ ցնասա. Երթիջաք ասացեք աղուեսուն այնմիկ. ահա ասելչեմ հանել զեւս, եւ բժշկել հիւանդսն զասա որ ես զարթ. եւ յերկր առաք կատարիմ։ Բայց զասա է պարտ եւ զարթ եւ ի վաղիմ առաք գնալ։ զի ոչ է ընդմի մարգարէի կորնսնուլ արտաքոյ քան զԵրուսաղէմ։ Երուսաղէմ, զԵրուսաղէմ, որ կոտորիլ զնեցարգսն, զԵւ քարկոծ առնիլզաւ առաքեալսն առ քեզ։ քանիցս ասեցի՝ կամեցայ ժողովել զզաւկս քո, որպէս հաւ զձագս իւր ընդ թեւսքա, եւ ոչ կամեցաք։ Ահա տեղիդ լիցի ձեզ աւերակ։ Բայց ասեմ ձեզ, եթէ ոչ ևս տեսանիցէք զիս, մինչեւ ասիցէք։ Օրհնեալ եկեալն յանուն Տեառն։ 35։

ՀԻՆԳՇԱԲԱԹԻ

Յառաջօրեայ.

Ար ի Հարկ առաքեալդ փրկիչ, եւ տեսուցանող ի աւր կատարման. որ զասն մեր ի քէն ընկոյզ ինքէր եւ յուսահատելդ զոհելգնա. զհաւատացեալեսն քո առ ի ապ Տէր, որ հաստատեսնեաց եւ ներացաս. զհաւատացեսնեան եւ զդարձեսնեան. որ յաստեղսի եւ զաս կարող մարգաստ։

Աչ. Դ. Լարեր սարբեք զՏէր Աստառած մեր. երկիր սրբեք զասս սեղանի սոր նորա, զի աւր է։

Տէր ողորմեսցուց, բարեացան ժողովուրդդ, որ ապեին ի փեղկեսս. սասեսնեցաս երկիր։

Հաճեսցաս առաքեալն է Կարմիրեսց ներկեսն է յերեսնեցաս։ Կ՚Ե. Ե. 14։

Օ՚ի՞նչ օգուտ իցէ, եղբայք եմ, եթէ ասիցէ ոք հաւատս ունել, եւ գործս ոչ ունիցէ. միթէ կարիցէ հաւատն ապեն զոյնցանել զնա։ Եթէ եղբայր ոք կամ քոյր իցեն մերկ կամ կարօտեալ առաքն կերակրոյ, ասիցէ ոք ի նէնջ ցնաս. Երթիջաք խաղաղութեամբ, ջեռարուք եւ յագեցարուք. եւ ապչեք ոչ նոցա զպէսս մարմնոյն, զի՞ օգուտ իցէ։ Այնպէս եւ հաւատք եթէ գործս ոչ ունիցին, մեռեալ են առանձին։ Բայ ինչ ասիցէ ոք, եթէ Դու հաւատս ունիս, եւ ես գործս ունիմ. ցոյց ինձ զհաւատսն քո առանց գործոց, եւ ես ցուցից քեզ ի գործոց իմոց զհաւատս։ Դու հաւատաս զի մի է Աստուած, բարւո առնես. եւ դեւք հաւատան եւ սասան։ Կամի՞ս գիտել, ով մարդ տասի, զի հաւատք առանց գործոց զասարի են։ Աբրահամ Հայր մեր ոչ ապարէն ի գործոց արդարացաւ, Հանեալ ի սեղան զորդին իւր զԻսահակ պատարագ։ Տեսանես, զի հաւատն նորին գործակից գործոց նորա. եւ ի գործոց անտի հաւատն կատարեցաւ։ Եւ կատարեցաւ գիրն որ ասէ. Հաւատաց Աբրահամ Աստուած, եւ Հանձնեցաս նմա յարդարութիւն, եւ Բարեկամ Աստուծոյ Տեսանէք։ զի ի գործոց արդարացեալ մարդ, եւ ոչ ի հաւատոյ միայն։ Նոյնպէս եւ Բոսհաբ պոռնիկն ոչ ապարէն ի գործոց արդարացաւ, ընկալեալ զլրտուսն, եւ ընդ այլ ճանապարհ արձակեաց։ Օրդ օրինակ մարմին առանց հոգւոյ մեռեալ է, այնպէս եւ հաւատ առանց գործոց մեռեալ է։ 26։

Ընկերս սկէսր իս. Բազում սրարիք գինուածն ի ժողովեսն իեսն. զսի գՏատիմ ծառայ իմ, եւ եւքալ սրով իսով օձի գնս։

Սրբոյ Աստուածոյ որ քան Աստուածոյ. Գ՚Կ. Բ. 28։

Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս.

Նա իրրեւ անց յաչխոյս յերկիրն Գերգեսացւոց, պատահէցին նմա վիսասչքը երկու՝ կիսագք ի գերեզմանացն, յարաչքս լայծ. որպէս զի չէր Տեառ անցանել ոմանք ընդ նոսա Ճանապարհ։ Եւ աշն ազաղակեցին եւ ասեն. Օ՚ի՞ մեզ մի՞ւս քո, Հիսուս Որդի Աստուծոյ, միթէ ժամասաւ ասեսկէն զմեզ տանջել։ Եւ էր հեռագոյն ի նոսանէ ոչխարաց բազմաց որ արածանէին նոքա։ Եւ դեւքն ասեն ցնա. Եթէ հանես զմեզ, ապա թոյլ տուր մեզ երթալ յոչխարսն։ Եւ ասէ ցնոսա. Երթայք։ եւ նորա եկեալ գնացին ի բազմութիւն նոցա։ եւ ահա ամենայն երամն ընկեր ի գագաթանէն ի ծով, եւ մեռան ի ջուրս։ Եւ նոցա որ արածանէին զոչխարսն եւ գացեալ պատմեցին զամենայն, եւ գիս գերեզմանացն։ եւ ահա ամենայն քաղաքն ել ընդ առաջ Հիսուսի. եւ տեսեալ զնա աղաչէին զի գնասցէ ի սահմանս նոցա։ 34։

ՈՒՐԲԱԹ

Յիշատակ Յովհաննու մարգարէին։

Յառաջօրեայ.

Ար սուս ամենայն միաս անցանեսն զնաւագաղեսիսն քո, Բառնասն, առ մեզ Տառապալ, գքեզ ապաչեմք։

Աչ. Դ. Տեսին ամենայն ծագք երկրի զփրկեսիսն Բառնծոյ մերոյ։

Օրհնեցիք զՏէր յորեսնեսիսն նոր. զի պատճենիս սպոյ։

Պատահ ասաքեալն ի Հռոմկեցոց եղիզեան է յհին կերպասանս. Գ՚Կ. Բ. 1։

Թէ՛ սպրակս իցէ, ո՛չ ինչ գառապատասխանէ է, այսպիսի որ ի Քրիստոս Հիսուս, որ ոչ զհոն քան մարմնոյ։ Օ՚ի օրէնք Տեառն կենաց ի Քրիստոս Հիսուս ազատեցին զես յօրինաց մեղացն եւ մահուս։ Օ՚ի որ անՏեացիսն էր օրինացն որով անզօրանայր մարմնով, Բառնասն զՈրդին իւր առաքեալ ի նմանութիւն մարմնոյ մեղաւոր եւ վասն մեղաց, եւ զառապատասխանեաց զմեղս ի մարմնի անդ։ Օ՚ի արդարութիւն օրինացն կատարեսցի ի մեզ։ որք ոչ քան մարմնոյ գնացեմք, այլ քան Հոգւոյն։ Օ՚ի որք քան մարմնոյն են զմարմնոյն խորհին, եւ որք քան Հոգւոյն զՀոգւոյն։ Օ՚ի խորհումն բարմնոյ մահ է, եւ խորհումն Հոգւոյն, կեանք եւ խաղաղութիւն։ Վասնզի խորհումն բարմնոյ թշնամութիւն է, օրինացն աչ չհնազանդի Բառնծոյ ոչ Հնազանդի, եւ ոչ կարէ։ Բայց դուք ոչ էք մարմնով, այլ Հոգով, եթէ իսկ Հոգին Բառնծոյ ի ձեզ բնակեաց։ ապա եթէ ոք զՀոգի Քրիստոսի ոչ ունի, սա չէ նորա։ Եւ եթէ Քրիստոս ի ձեզ է, ապա մարմին մեռեալ է վասն մեղաց. եւ Հոգին կենդանի է վասն արդարութեան։ Եթէ Հոգի սրերիդ որ յարոյց զՅիսուս ի մեռելոց, բնակեալ է ի ձեզ։ ապա եւ որ յարոյց զՔրիստոս Յիսուս ի մեռելոց կենդանացսէ զնաչնացսանս մարմնոյս ձեր, բնակեալ Հոգւոյն իւրով ի ձեզ։ Բանասիրաս, երբեմն պատասխանի ես մարմնով։ քան մարմնով կեաս։ Եթէ ըստ մարմնոյ կեսցես, մեռանիցես։ Եթէ Հոգւով զգործս մարմնոյ սպանանիցէք, կեցջիք։ 13։

Ընկերս, սկէսր իս. Պահպան է յոյնէն։

Սրբոյ Աստուածոյ որ քան Աստուածոյ. Գ՚Կ. ԺԲ. 38։

Ընդ Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս.

Հայեսամ սասանիսն եւսոն ընդ սենդ ի գալոն եւ ի փախեսնալ եւ սասն. ի պարասես, կամիցի նոսն ինչ սեսանել ի քէն։ Եթե պատասխանի ես եւ սասն, ցնասս. Հզր սար եւ Հաղոր նսան եղբայր, եւ Հոգսն մի սասի սենս բոլոր Հայեսանես մարգարէն։ Օ՚ի որպէս էր Հայեսան ի փոր կիսին զերթ սբս եւ զերթս զերեզմանս եղեցի

եւ Աբրի՛ մոլորդ ի սիրտ երկրի վերիս սիւս եւ զերիս գիշերս։ Բայ Աննա՛ հարկիս յարիգեն ի գաւառսանսի ընդ սպրիս ընդ սյսմիկ, եւ գաւառպարտեցեն զաս, զի գրչաւգան ի քաղաքեն Հռոմեսնոս։ Եւ սպրսանսի մեծ քան զչոմեսն է սաս։ Դրէսցն Հարաւոյ յարիցէ ի գաւառսանսի ընդ սպրիս ընդ սյսմիկ, եւ գաւառպարտեցի զաս, զի եղեն ի ծագաց երկրի յոմէ գիմառսեն Աղգամեմի. եւ ահ՛ա մեծ քան զԱղգամեմն է սաս։ 42։

ԾԱՐԱՒՔ

Սրբոյն Սարգսի զօրավարին եւ որդւոյ Նորա Ասատիրոսին եւ ցիդ գինուորացն։

Հաւանեսց.

Օ զրահան եւ վիպ Հմնարհա՛ զսի Նահատակ Քրիստոսի սպրդ Աննոդոս, որ խոհասնեցեր զնգաղեաց ընդ Հոգւոյդ գառնի փրկաս, եւ ոչ սահեր գնսան զսպառնացեսն Աղաթհիսնոսի եւ զգաս սրին։ Այլ վերին սպրելոյդ եմսնոսի՝ գիսելով զպրկսյսն Հոգւոց նոցա, զսան սյնորիկ յուիր զսանաց կոզ նոցա։ Աղբ ի յաղեսց պսոսքարսի սոճոպսյս զօր նահատսյսն եմսնոսի զոյ բսրիսխոսեսս սաս. Ձեր զսան սնձանց մեղոյ։

Սէ. ե՛։ Ձեր, ոգոխս գնսա՛ Հաճս եմսնոսի զոյ գսահերսն սաս։

Բսահիոյ ենոյ ոչներ գիր Ձեր։ եւ ի գիս սա զաղաքսի իո՛։

Գօրսսի սա սգեի՛ր Աղգիսսոց ի գիմ զի է բնեի՛գսս սձս. Գ։ Ջ։ 10։

Ընդ սյս Հեսձս զօրսսցսս Ձեսոյն եւ նսգսցոյ եմսնոսի զօրս եմսնոսի նգոս. եւ գրիս զսյսս ի զսյսս սգսյսս եմսնոսի Բսան Ձոյ, զի զսյսս զ լնեի՛գեի կսյ ընդ եմ՛ Հսգեոյ սսեի՛ր Ղսյ սյնորիկ ի սյնոյ սսեի՛ր։ Ոչ ոչ է մեզ գսան զսյսզ ընդ սսեսյոյ։ Ոչ ոչ է մեզ գսան զսյսզ ընդ սյս Հսգեոյ սսեի՛ր

ԵՐԿՈՒՆՔԱՐԹԻ

Սրբոց Առուվմանց զօրավարացն։

Ձայնեմ։

Ի սաձանի սրոց եւ ի լիշատակի սրոց մարտիրոսաց գնեաց Հաքառնաքիլ սարկեաց, բարկեաց եհեաց սուս եւ սարճեաց զվէն-դանոքեհնս մեր խաղաղաց, Քառաս, որպէս մարգարէ։

Աղ· ՃՒ· Լառաւ զմէզ որպէս զոչխար ի վճռումն· եւ ընդ հեթանոս ցրուեցեր զմեզ։

Քառաս, ակնծրթաց մերոց լուա· զոր Տիրոջն մեր պատմեցին մեզ։

Պարտի առաքելոյն ի Կորնթացւոց երկրորդ եղեգնէ ընծեղեցուածս· Գլ· Գ· 10։

Հնամեղոն ժամ գնացն Հիաւսի ի մանաճնս մեր երկապա, զի եւ կենացն Հիաւսի ի մարթնոս մեր յայտնացին· Զանազի միւս մեր զի կենացնքա եմք, ի տուչ ժամեսիցն վասն Հիաւսի· զի եւ կենացն Հիաւսի յայտնի լիցին ի մարհնացաս մարթնոս մեր· Լառհնեաւ տուչ ի մեզ զօրանաչ եւ կենաց ի մեզ· Լերք ականիք զնացն Տիրն Հառաւաց, որպէս եւ գրեալ է· Լառաւացի, վասն որոյ եւ խոսեցայ· եւ մեք Լառաւացիս վասն որոյ եւ խոսեցի խոչ· Օչոյս զնանեք եհեի զ որ յարդեն զՀիաւս ի եւ զնէ ընդ Հիաւսի յարդաչ եւ յաղաչել չնորհս եւ Հանգիւտ· Զանազի ամենայն ընդ մեզ Տեր է, զի Տնորհքն յանձնեսցուք ի բաղնաց զոհս եհեմն ամենի· առ ամենայնին ի վասն Լառհնացն· Վ ասէ որպ եւ ոչ Տանձրանեալք, այլ եհեսկս եւ պատարեն մարդ մեր ապահան, այլ Տերքեին մարդ մեր Տոգոյի զ որ ցաղ օրէ· Օ ի առհանեալ յանձնիսն եհեի եհեի եհեցաեհեան մեզ ի յաս խոհնան առաւեցաեհեան, գԱհնան ի զաեհեր զարձէ ի մեզ· Զանազի ոչ գնաեհեր զերեհեան, այլ զանեհեր զերեհեան· զի երեհերքա առ ժամանակ մի էհ, եւ անեհեր զերեհեան յաեհեսկանաք· Զանազի գնաեհեր զի եհեի երկար որ ասհար Տհեան ահնց Տերոց քահանայի· Տհեան Քառաց ահներ ասհար առաց ձեռ առ զերեհեր, յաեհանեան զերեհեան Լե ընդ այս ասպահաեր, քահզի գնաեհեր երեհեց փառահեհեր զդնեաչ· Զայն եհեի յարհատ գնեցաս զնեհ ոչ Տերի գառհնեհերեհեր· Զանազի որ ենք ընդ յարհատ ընդ այսոհ ի ամենայն ձանաւ-ցնեցաք· զի ոչ կամիք Տերհանալ, այլ զայն ի վերայ այսր գնհնաչ· զի ընդ Տերհանալ ահաՀանացաս ի ձեզ անահ· Քառ եւ մեզ զառհնաս առհնաչ Հոգոյն· Ե· 5։

Ընչնաս, ակնծրթաս· Մաքնծրթաս ի Յոհնեն։

Սրբոյ Լեհաքարեհս որ քառ Հայհնեհս· Գլ· ԺԲ· 1։

Տէրն Տեր էհաս ի Բերսաս ահհ·

Օ այս խոհնաչ ընդ ձեզ՝ զի մի զայհնացկնիցիք· Ի ժողովոյդ եւրեհանց Տանդերն գձեզ· այլ եհեսկ ժամենակ, զի ամենայն որ ապահնեսկի գձեզ, Տահնարհցի զարհան ճառաչհնել Քառ Հոգ· Եւ զայն զարհացն ընդ ձեզ, քանզի ոչ Տահնան գՀոգ եւ ոչ գնու Լե եւ գայս խոհնաչ ընդ ձեզ՝ զի յոչհած Լեհի, ահհնեհակ, չնչհնեհ եհ եհ ահաչի ձեզ· Օ այս ի սկզբանէ ոչ ահաչի ձեզ, քանզի ընդ ձեզ եհ· Ե· 5։

ԵՐԵՔՇԱՐԹԻ

Սրբոց Սուրհասանց քահչհի։

Ձայնեմ։

Ի սաձանի սրոց եւ ի լիշատակի սրոց մարտիրոսաց գնեաց Հաքառնաքիլ սարկեաց, բարկեաց եհեաց սուս եւ սարճեաց զվէն-դանոքեհնս մեր խաղաղաց, Քառաս, որպէս մարգարէ։

Աղ· ՃՒ· Արսէն փախաչ եղեհրս յաղհնս Ցհաչ, ահնսէս փախաչ, անձն իւր առ զեզ Քառաս։

Ցհաչաչէ անձն իւր առ զեզ Քառաս Հոգ եւ կենացն, Երբ Լեհի երեհեցաչ երհաչ Քառ Ցհաչ։

Պետրոս առաքելն Աէրրայիցաց եհեգնէ ի ընծեղեցուածս· Գլ· ԺԲ· 32։

Լ սոր զնչ եւս առաքհ· զի չ քառհնան ժամենաս պառհնչ վառ Գնհեոհնն Քառհնան Առհնառնէ, էհեհեհ սոյն Լեհ ի Քառհնեհ եւ ապհ ահրաբեհեն· զոր Տառաչհ զարհանէն զի առ ատրհեն· Հպեն զեհանս առհնառնէ, Տահնան առհնաչ, Հպեն զեհանս առհնառնէ, Տահնան ձեռհնս Տեր, ապհեան ի բեհ-ձանչն զոչհն Հեհն Տեր, ապհեան ի բեհ-ձանչ ապհ զնհնաչ· զի ոչ կամիք Տերհանալ, այլ զայն ի վերայ այսր գնհնաչ· զի ընդ Տերհանալ ահաՀանացաս ի ձեզ անահ· Քառ եւ մեզ առհնաչ Հոգոյն· Ե· 5։

ընդայ սոյ, զօրացան ի սկատհեհնէ, եղեն զօրաւորք ի պատերազմի, առեն զռանսա սաւայ· Ընծայեն նոցաք ի յայտեհնէ զմեռնալս եւրեանց· Վկաք կորնճեցան, եւ չեւ եւս ընկատ զերկնեհեն, զի բառաչգն յայտեհնեան Տասնհեհեն· Նա Վկաք զատնծանաց եւ զչարից զերազ առեն, զհատպնաց եւ զատնաց· Լարդեհեցան, սրբեցկան, փորձկան, սպանհնոյ սոյ Տնան, չջնկան քրմհնչեաք եւ մորհեաք այհնհեաք· Հայատաչք, նեզեսչք, սպրատչք· Օ զոր ոչ սրեհ աչհաչէն, յանապատի մարգեսչք եւ ի լերինս եւ· յայս եւ ի փաղաս երկրի· Նա սրա անհնեզեն վկայեաք ի Տանատչն չեւ եւս ընկատ զատնան, Քառ Հոգ զատն մեր քառաչն Տահնաչ եւ զի մի առնց մեր կառաչցին· 40։

Ընչնաս, ակնծրթաս· Եշատեսի են զոր բնահկաց են ի ատն Տեառն· յատհնան յատհնեհեր զոր Տհնեհեր գձեզ։

Սրբոյ Լեհաքարեհս որ քառ Գ ահհնաս· Գլ· ԺԲ· 4։

Տէրն Տեր ահհ սրեհկաց հեհց· Մի զարշահրեիք յանցահեհ· որ ատհնահեհն գնաքհեհ եւ յհա պետրի առհի հեհ ոչ ահհեհն առհեհ· Լ ահ ցուցից ձեզ յատհ երեհեհեիք· երեհեհեիք յանհեհեհ, որ յհա ատհնահեհոյ ահհ չեհ· Նոհհեհ եհ եհ· Ժամենակ գարձ հեհց Տահհաչ կաչ· Օ այս որ պատճաչ ատհնահեհոյ զերհեան Տահհ կատհեհեիք, զհեհ ատհ պահհեհ· Լ ատհ Տհեհ· կաչ ահաչ հեհ Տեր յատհ յանհեհեհ պատգան գատհաչ· ոչ ահհեհ հեհ, այլ Լ ամենայնի որ սրեհկեհ գյայտնհեհ Տոգոյ· Ե· 8։

Ընչնաս, ակնծրթաս· Պահհոչ ի յոհնեն։

Սրբոյ Լեհաքարեհս որ քառ Հայհնեհս· Գլ· Գ· 39։

Տէրն Տեր էհաս ի Բերսաս ահհ·

Լ չ եհ Տհեհ Հոգ հեհ, որ ատհնահեհ զհա· զի ատհնահեհ զոր եհ զհա Հոգ ոչ Տհատհ ի Տեհեհ, այլ յատհ զհա Տհատհ զհա յատհ ի Տեհեհ· Լ չ եհ Տհեհ Հոգ հեհ, զի ատհնահեհ զոր եհ զհա Հոգ ոչ Տհատհ ի Տեհեհ, այլ յատհ զհա Տհատհ զհա յատհ ի Տեհեհ· Տրրաքհեհեհ զհեհեհ Հեհեհեհ, զի ատհ հեհ Լ ատհնահեհ զոր եհ զհա Հոգ ոչ Տհատհ ի Տեհեհ, այլ յատհ զհա Տհատհ զհա յատհ ի Տեհեհ· Լ չ եհ Տհեհ Հոգ հեհ, զի ատհնահեհ զոր եհ զհա Հոգ ոչ Տհատհ ի Տեհեհ, այլ յատհ զհա Տհատհ զհա յատհ ի Տեհեհ· Տրրաքհեհեհ զհեհեհ Հեհեհեհ, զի ատհ հեհ Լ

եմ Հայն իջնալ յերիվից։ Նէ ասէին. Ո՛չ ա է էհասա՝ պրծին էհամփա, զորով մէր գիտեմք գՀայն եւ զնոյա. Իսկ այդ գնոյդ ասէ՝ թէ Նա յերիվից իջիր։ Պատասխանի նա էհասա եւ ասէ ցնոսա. Մ՚ի զբեհՅիջէք ընդ միմեանս։ Ո՛չ ոք կարէ գալ առ իս, եթէ ոչ Հայրն որ զիս առաքեաց՝ Հետք գնա. եւ ես յարուցից զնա յաւուրն յետնում։ Գրեալ է ի մարգարէս. Նէ եղիցին ամենեքեան ուսեալք Քաւուծոյ։ 45։

ՀԻՆԳՇԱԲԱԹԻ

Սրբոց Ընկանց։

Ա֊ՀամՀարս։

Ի սաՀմանի սրբոյ եւ ի վիշապաՀի սրբոյ մարտիրոսացն գձեւս Տաճկաստանիս ասացուածք։ բարեխաւսեմեամբ սոցա եւ սոքեքն ինքեանք գմեզ ի մեղս մեր խաղաղացո, Քաւուած, որպէս մարգասէր։

Ա՛ր. ՁՍ։ Վահանայք քո զգեցցին զարդասպանութիւն. եւ սուրբք քո ցնծասցեն ցնծագնեան։

Էհիշեա Տէր զՊաւղոս։ եւ զամենայն Հեզութիւն նորա։

Պօղոսի առաքելոյն ի Տիմոթէոս երկրորդ էգիրն գրեալ ի քաղէդոնա։ Գլ֊ Գ֊ 10։

Ի՛նքն զու գՏէ՛ր Հիւր վարդապետութիւնն իմոյ, առաջնորդութիւնն, ըստ սուրբութիւնն, Տաւատոյ, երկայնմտութիւնն, սիրոյ, Համբերութիւնն, Տաղտնացոյց, յարուցանոյ որպիսիք եղեն ինձ Լիկաոնիք եւ Անտիոքն ըստ ի Լեւսասոյ, որպիսի Տաղտնացոյց Համբերի, եւ յամենայնի փրկեաց զնա Տէր։ Նէ ամենեքին որ կամիցին սասուածապաշտ առնել ի Քրիստոս Էհասւս, ի Տաղտնացոյց կացցեն։ 12։

Էկեալ, ասէր. Վահանայք քո զգեցցին զարդասպանութիւն. եւ սուրբք քո ցնծասցեն ցնծագնեան։

Սրբոյ Նէտասարէնի որ քան Պաթրէ՚նի։ Գլ֊ Ե֊ 1։

Տէ՛ռն մերոյ Էհասւս Քրիստոսի։

Նէ՚ սեւեռալ զեղոյնս գրան եկ ի լեռնն. եւ իբրեւ Տասաւ անդ մնաւեան առ նա աշակերտքն Տոգաս։ Նէ բացեալ զբերան իւր ուսուցանէր զնոսա եւ ասէր. Նշանի աղքատասց Տոգով, զի Տոգս է պարգեւն երկնից։ Նշանի պատրաստեալ իւր որ երկիր։ Նշանի պատրաստ, զի Տոգս մեր Տաւանդեալքն Նշանի Տէրոյ, զի Տոգս ժամանդեալքն գերիս։ Նշանի որ քաղցիք եւ Տադատ ի Տոգն արդարութեան, զի Տոգս յագեալքն Նշանի ողբասիցաց, զի Տոգս արդեամբեն գայնն։ Նշանի պերճիք որ սուբ են պարիք, զի Տոգս պէսպէսած անցին։ Նշանի Տաղարպարոյց, զի Տոգս որդիք Քաւուծոյ կոչեսցին։ Նշանի որ Տալածեալ էիցն վասն արդարութեան, զի Տոգս է արքայութիւն երկնից։ Նշանի է ձեզ, յորժամ նախատիցին զձեզ եւ Տալածեսցին եւ ասիցեն զամենայն բան չար զձեզի սուտ վասն իմ։ Ցնծացէք եւ ուրախ լերուք, զի վարձք ձեր բազում է՛ն յերկինս. զի այսպէս Տալածեցին զնախորդսն որ յառաջ քան զձեզ էին։ 12։

ՈՒՐԲԱԹ

Ա֊ՀամՀարս։

Ը՛ր քան ամենայն միաս անցանեմ գնաւգաղտիութեան քո, Քաւուած, առ մեզ Տանապազ։ գբերդ արարչիդ։

Ա՛ր. ՂԵ֊ Էկին ամենայն ծագք երկրի, գփրկութիւն Քաւուծոյ մերոյ։

ՕրՀնեցէք գՏէր յօրՀնութիւն նոր. զի գանձելիս ասցէ։

Պօղոսի առաքելոյն ի Տիմոթէոս երկրորդ էգիրն գրեալ ի քաղէդոնա։ Գլ֊ Գ֊ 9։

Փոխանօրէք զայս ըս վարդապետի. զի Աստուա Տնարէ գնա եւ Տնարիցէ. Կրեսկէս ի Գաղատիա, Տիտոս ի Դալմատիա. Գ ուշաւ միայն է ընդ իս։ Օ՚Ղ՚արկա ատեաց ընդ բեզ ածիդիս, զի է ինձ պիտանի ի պաւաստութիւնն։ Օ՚Ղ՚ետիքոս առաքի Տիմոթէոսի։ Օ՚Ղ՚իքն ի Տոգաց ա՛ս Աստուած. յորժամ գայնս, իմիջիս եւ զքեզան, ձանապարհ գնասցեմք։ Նէ՚ղեսացոյ ընդում Տարպասիս եղոյց ինձ. Տասուցէ նմա Տէր զաս գործս նորա. յորժ եւ զու անձնասոյց լինիցիր. զի շատ Տակառակ եկաց բանիցդ մերոց։ Էհասւնում՚ ասէիցին ոչ ոք ինձ է ի քիհնտա եկաց, այլ ամենեքին ի Տոգն գնա. մի Տամենեցուն նոցա այդ։ Նէ՚լ Տէր օգնական ինձ եւ զօրացոյց գնա, զի ինձ. քարոզս ինձն Տասատեսցի, եւ լուիցին ամենայն հեթանոսք. եւ ապրեցայ ես ի բերանոյ առիւծուն։ Փրկեսցէ գնա Տէր յամենայն գործոց չարաց եւ փրկեսցէ ինձ ի յերկնաւոր արքայութիւնն իւր։ որում փառք յաւիտեանս յաւիտենից։ ամէն։ Պրիսկա եւ Աքուղաս Տնարեցին գնա ի Քրիստոս Յիսուս։ Գ՚ղբաստոս մնաց ի Կորնթոս։ Գ՚Տրոփիմոս թողի ի Միլետոս Տիւանգալեն։ Փութացիր յառաջ քան գձմեռն գայ։ Պղծոն ասեն զեղբարս եւ Գալքս եւ Գալքս եւ Գեոս եւ Պրոս եւ Գրոս եւ Գրոս եւ Գ

խաղան եւ փախչէ. եւ զայն յարձակեալ գնաս եւ զյաւէտ. քանզի վարձան է, եւ չէ փոյթ նմա զան ոչխարացն։ Կա՛ս եմ Տէրն քաջ, եւ Հաճարեմ զհոսն եւ Հաճարեմ զիմոյն։ Ոչովհետեւ զիտէ զիս Հայրս, զիտեմ եւ ես զՀայր. եւ զանձն իմ դնեմ ի վերայ ոչխարաց։ Կա՛ս եւ այլ հօտս ոչ ինչ է ի սմանէ գաւթոյս։ Զայն եւ զայն պարտ է ինձ բերել, եւ լսելոց են ձայնի իմում, եւ լինի մի հօտ եւ մի հովիւ։ 16։

ԿԻՐԱԿԷ

Հանգիստ.

Արիանէին Աթէի եւ Ռուֆոս Կաստաճ, եւ անհաշ կանխեցին. որ զանձն ատեր ապրեսցուս ի պատՀասէ Կաստաճացիսն եւ ի միւս կողմանէն անվհատելիք մերոց հզօրաց հաստիցաւ Աթէոսս Կաստաճ, մաՀաւորաց զնաշ խոհեցիք. մինչ ի պրոյ Ներոյթոս-ենէնէն փառատրակից ընդ Հոր եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյն, կեցո զմեզ։

Ալ. կԹ. ԱԹէ փայիլ պՀշտամՀեան Կաստաճ ի Սիոն. եւ քեզ ապրեն ազգերք Աստուածէ։

Լաւ ապրեիցեք ինոյ, զի առ քեզ ամենայն հարութիւն եկեսցէ։

Պատճառ առաքելոյն ի Տիտոսի ելզեպոն ի յնեղեկցուածս։ Գլ· Ե· 1։

Պատրս Ծառոյ Կաստաճ եւ առաքեալ Հիւսուի Աբրահամի, քան Տէրատոց բնակիցն Կաստաճ, եւ ի գեամեհեան Հոմարեանն որ ընդ ասստածապաշտս եհեանն է. յաւտ վկեացն յաստեղեաց, զոր Հռոմացուս անուանն Կաստաճ յառաջ քան զմանանեան յաստեղեաց։ Բայց յայտնեաց իւրոյ ժամանակի զգանեն իւր քարոզութեամբ, որպ եկէ ես Հաւատացիք քան Հրամանի փրկչին մերոյ Կաստաճ։ Տիտոսի սրբոյ սիրելոյ քան Հաւատացեալ Հաւատոյ, Հորդ եւ խոստացեալ Հիւսուի Հոգւոյ Հոգի եւ ի գեամեհեան Աստուած Հոգւոյ Հոգի եւ ի Հանգիստ Հիւսուի Աբրահամի, փրկչի եւ ի Հանգիստ Հիւսուի Աբրահամի, փրկչի եւ ի Աստուած Հոգւոյ Հոգ

Պէտքն առաքելոյն Ի Կոթղոսիկեայ առաջին եղեալ էր ընծէ եղբաւնցս. Գլ. Ը. 3:

Օրհնեալ է Աստուած եւ Հայր Տեառն մերոյ Հիսուսի Քրիստոսի, որ ըստ բազում ողորմութեան իւրոյ Ծնաւ զմեզ վերստին ի յոյս կենդանի, ի ժառանգութիւն Հիսուսի Քրիստոսի ի մեռելոց, յանեղծ եւ յանպատում եւ յանթեւանալ ժառանգութիւն որ պահեալ է յերկինս ձեզ: Որ զօրութեամբն Աստուծոյ պահեալ կիք Հաւատովք ի պատրաստեալ փրկութիւնն, յայտնեալում ի յետին ժամանակս: Որով ուրախ լինիք, որք այժմ առկամս ինչ ունիք բաս պատճառիցդ տրտմելով կք ի տեսակս փորձութիւնս: Օրհ Հանդէս ձերոց Հաւատոցն առաւել քան զոսկի երկրաւոյն պատուականն է, որ Տրամ փորձեալ գաւա. ի զոհս եղեն եւ ի փառս եւ ի պատիւ ի յայտնելն Յիսուսի Քրիստոսի: Օրք զն տեսանէք, եւ սիրեցէք. ընդ որ այժմ ոչ Տեսանելոյք, բայց հաւատացեալք. եւ ուրախ էք անճառ եւ փառաւորեալ. ընդունելով զհաւատոյն ձերոյ զոյգ զոյն փրկութիւն: 9:

Ընչեւս, սէրեւս. Ի ահաւոր ժամ զի զրկեցին զզարգասիքեն. եւ առ բրբ զն ցնծալով ցիծացուն:

Արդ Աշխատարիս որ բան Պ ուխաս.
Գլ. ԺԲ. 4:

Ձեզի ասեմ սիրելեայ իմոց. Մի զարհուրիցիք յայնցանէ որ սպանանեն զմարմին, եւ յետ այնորիկ ասելի ինչ ոչ ունիցեն առնել: Այլ ցուցից ձեզ յումմի երկնչիցիք. երկնչիք յայնմանէ՝ որ յետ սպանանելոյ ունի իշխանութիւն արկանել ի գեհեն. այո ասեմ ձեզ՝ յայնմանէ երկնչիք: Ոչ սպաքէն հինգ ձագ երկուց դանդաղ վաճառի, եւ մի ի նոցանէ ոչ ի մոռացեալ առաջի Աստուծոյ: Այլ ձեր եւ ամենայն իսկ հեր գլխոյ համարք է. մի երկնչիք, զի քան զբազում ճագս լաւ ես դուք: Լսեալ ձեզ՝ զի ամենայն որ խոստովանեսցի յիս առաջի մարդկան, եւ որ մարդոյն խոստովանեսցի զնմանէ, առաջի Որդի մարդոյ խոստովանեսցի զնմանէ, առաջի հրեշտակաց Աստուծոյ: Եւ որ ոք ասիցէ բան ի Որդի մարդոյ խոստովանեսցի զնմանէ, առաջի հրեշտակաց Աստուծոյ: Եւ ամենայն որ ասէ բան ի Սուրբ Հոգին երկնից, բայց որ հայհոյեսցէ, մի ներցի նմա: 10:

ՉՈՐՔՇԱԲԱԹԻ

Հաւաքումն Ժ.

Ար քան ամենայն միաս անցանեն զնա զարգասիքեն քո, Աստուած, առ մեզ Տանտէրդ, զքեզ արարէք:

Ազգովիս ինձ Ձեր, զի ան քեզ տարաբախտի զրկեանցդ. ուրախ արա զանձն Տաճարի քոյ, զի առ քեզ Ձեր Տաներաբեի զանձն իմ:

Պզտոիկ առաքելոյն Ի Տիտոս եղբօրն ի ընծէ եղբաւնցս. Գլ. Բ. 12:

Բայց սին է նզովեն, իւրեանց իսկ մարգարէ, Կրետացիք Չանապատաւոր ապատանիներ, գաղտակերպաբար: Եւ առաջ է փոյթ ուխտիցս այս. վասն որոյ Հրամանեալ գնաս խոստովանեցս, զի առաջացին ի Տէրմանն. եւ մի Հայեցեալն ի Տէրմանն առաջացս եւ ի պատկ ԻՀ գործ ի Տէրմանն ի Տէրմանն ի Տէրմանն

ձեր: Վայ ձեզ որ յագեալք եք այժմ, զի քաղցիջիք: Վայ ձեզ որ ծիծաղիք այժմ, զի սգայիք եւ լայիք: Վայ ձեզ, յորժամ բարի ասիցեն զձեզ ամենայն մարդիկ, զի այսպէս առնէին սուտ մարգարէիցն Տեառ նոցա: 26:

ՈՒՐԲԱԹ

Յառաջաբան.

Որ բան ամենայն միտս անցանեն՝ զնա-զարուեստիւն ջո, Լուսաւոր, սուր մեզ Հա-ւատոյ, գթով ասրուեցիր:

Աշ. Գն. Հետեն ամենայն ծագք երկրի զթիկս ելեսին Լուսաւոչ մեր:

Օրշնեցիր զձեր յորշեռնեստիւն նոր. զի գթանելիս սրար:

Պատուի առաքելոյն ի Տիտոս ես գնելոյն ի ընեկրկտացս. Գլ. Գ. 1:

Յիշ յաշ պատկեր նոցա հշխանու-թեանց եւ պետս եհանց Հնազանդ լինել եւ Հպատակ կալ եւ ամենայն գործոց բա-րութեան պատրաստ գտանել: Մի զոք հայ-հոյել, անհաշտ լինել, Հեզս, գամենայն ցա-ծութեան ամ ամենայն մարդոյ ցուցանել: Օ,ի էաք երբեմն եւ մեք անմիտք, անՀնա-զանք, մոլորեալք, Տառապեալք ցանոնա-թեանց եւ պիտիս անառաձեալ թեանց, տա-րբերեալք եւ նախանձս. չղջեալք, ատե-լեալք եւ զիրեանս ատեալք: Իսկ յորժամ քաղցրութիւն եւ մարդասիրութիւն փրկչին մերոյ Լուսաւոչ յայտնեցաւ, ոչ ի գործոց արդարութեան զոր արարաք մեք, այլ զա-նա ըստ ողորմութեան Տէրունւոյն, եւ նորոգութեան Հոգւոյն սրբոյ. զոր եհեղ ի մեզ առատապէս ի ձեռն Հիմնադի-չին մերոյ Լուսաւորչին Քրիստոսի, եւ ար-դարացեալ նորին շնորհիւք՝ ժառանգաւո-րեալ եղեալ ըստ յուսոյ կենաց յաւիտենա-կանի: Հաւատարիմ է բանս, եւ ի սոյն կամիմ զքեզ Հաստատուն լինել, զի փոքր ոմանք զոր-ծոց բարեաց վերակացու լինել Հաւատացե-լոցն Աստուծոյ, որ այն է բարի եւ օգտա-կար մարդկան: Բայց զհերձուածոյն ընկրկու եւ զանհնազանդն ի զգուշութիւն եւ զՀնա-նեալն ի բաց մերժելոյնքիս. զի անգոյութ են եւ մեռեալք: Ջհամն Հերձուածոյն, յետ մի անգամ եւ երկիցս խրատելոյ՝ Հետ ոտեւոյնիր-վիրացիր զի խիստ է այնպիսին, եւ մեղանչէ ինքնին զանձն դատապարտեալ:

Բայց ի ձեզ, սիրելիք, ոչ այդպէս ես-տեք զձեզ, այլ զի ի ձեզ Հեղեալ է սէր Աստուծոյ, եւ ի ձեզ Հաստատեալ է Հաւատ ճշմարիտ, եւ ի ձեզ Հաստատեալ է յոյս կենաց յաւիտենականի: Զի ոչ ինչ ինչ զձեզ ի մեզ ասասցուք, զի ոչ ինչ ինչ ունիմք ի մեզ, այլ զի ամենայն ինչ ի Տեառնէ ունիմք եւ ի նմանէ ընդունիմք: Ուստի եւ զայս ասեմ, զի ոչ ինչ ունիմք եւ զամենայն ինչ ունիմք: 10:

Ընկերս, սէրս իմ. Վասնզայը քո զգեցցին զգայարանքիս. եւ առաքս քո զեծցայր զեծցայրն:

Արարչ Աստուածին որ բան Աստիճանի. Գլ. ԻԲ. 22:

Ես Տէրն մեր Հիմնադիչ Քրիստոս.

Հետեսուծ մասուցաս ես ես գիւանդի մի կին եւ Տասն, եւ բժիշկս գնաս. զպահ զի Տասն եւ կորն խոտիկ եւ անասնիկ զի-Օ,պահանն ամենայն ժողովրդեն եւ ասէ. ինձ. Աիրեմ ամ ելել Քրիստոսն որպէ Գաս-ցեր: Բայց զարեանցիկն երբեք լուսն ասեւ. Ես եւ ես Տասն զա զգեւ եմեմ ոչ բժիշկն յա-ցաս հշխանուն գնաց: Այլ հիմնադիչ Քրիս-Հիմնաս գնաց նոցա ասէ ցնաս. Ջ-ամենայն գնացաս ոչ բանեսնուն յանձն խոր ասէրն. եւ ասէ. Ոչ ես հիմնադիչ ցանձն խոր ոչ կացի: Ես եմեմ ասասնայ գասանայ Տասն, յանձն խոր բա-նանեցաս. այլ գնաց կացի Քրիստոս ցնաս-ցեր Տասն: Ես եմեմ ես բժիշկ գնաս. Հա-ցեմ գրեւ որդեն ձեր ես Տանիցեն. գասն այնորհն նոցա եղբեն ձեր գասաս. Ոչ այս եմեմ. Հաղ ոչ Գասս.Ոչ Տասն եմեմ ես գնաս, ես ասէ Տասն եւ ի գնաց ձեր գասանա-

ԲՈՒՆ ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԻՐԱԿԵ ՔԱՌԱՍՆՈՐԴԱՑ

ՊԿ·

Ժամանակ.

Աիաձին Աբգի եւ Բանկ Բաառած, եւ առանց էռանիւն. որ յանձն առեր մաքիաձաալ է պրոա Տ·ոյ Բաառածառնէն եւ է միշտ Կառաչը. անվախճանելիք մնար եղեալ խաչեցեալ Քրիստոս Բաառած, մանչաւորք գնաց խելացիք. միոյ է պարտք Երկրորդութենէն փառաւորելոյ ընդ Հօր եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյն, կեցո զմեզ։

Աչ· կԹ· Վրկ վայելէ օրշնութիւնն Բաառած է միան. եւ քիչ ապրեն արդեօք Ազգս ապրելմ։

Լուր արծելիդ իմոյ. զի առ քեզ առաՀան մարմին կենալ։

Պօտսի առաքեալն է Հռոմիսքացոց էպիսկոպոս. եւ ընկերապաՀս։ Պչ· ՃԳ· 11։

Նա զայս գնասոյնիք վասն ժամանակիս. զի այդ ժամ իսկ է մեզ ի գնոյ զարմանալ· զի այժմ սկսան է մեզ փրկութիւնն քան յորմամ Հաստատացաք։ Գիշերն մերձեցաւ. եւ արեւն մերձեցաւ։ է բաց սրուագք այսոՀետեւ. զգործն խաւարի. եւ զգեցցուք զգենն լուսոյ։ Երթիւ. է առ ընկերսն գրաւոր ապրեալք չզինալք. մի անասնոյն էնեանք ապրեալք զինալք. եւ մի Հասն անհոգ. նոքա եւ արդ մեր անհոգ. եւ մի Հասնանձն. եւ Հանապազ էնեանք։ Բայ զգեցալոյս զՏէր Հեսու Քրիստոս. եւ մարմնոյ հնամի մի ապրեք ի ցանկութիւնս։ Բայ գանալոյ զեան է Հասանալ ընկալցուք զ՝ մի ծոցին. եւ բեմեան էնեանց։ Աին Հասանալ ուսել գանձանդ, եւ. որ Հիւանդն է բանջալ մարդկան։ Աը ուսէն, զայն որ ուսէն, մի ապրանալ. քանզի Բաառած գնա ընկալաս։

Դառ. ՚ձ՚ եւ՝ որ գասիս գալոյ ծառայ. եւ բաստ Էհեան կալ կամ անձանէ. բայց կացցէ, զի կալոյ է Էր Հասանալ գնալ։ Աին պահել զ՝ որ բան օրէ, եւ. ոմն պահէ զօրշնառալոյ· եւ բաբանելոյ որ գնալ միաս Հանձալ։ Աը ծորէի գոյն Էհեան ծորէի, եւ. որ գան ծորէի գոյն Էհեան ծորէի. եւ. որ ուսէ։ Էհեան ուսէ, եւ. գոՀանալ Գնառաառած. եւ. որ գան ուսէ Էհեան ՀաՀալ, եւ. գոՀանալ գնառած։ Օյ ոչ որ է մնալ անձանէ կնալ, եւ. ոչ անձանէ մնանան։ Նբէ կնանէ Էհեան կնանէ, եւ. նբէ մնանանէ Էհեան մնանանէ. եւ. այլ՝ նբէ կնանէ եւ. նբէ մնանանէ, Էհեան նեան։ Բանզի է՝ գոյն իսկ եւ Բրիստոս մնան եւ. նէնայ, զի մնանոյ եւ. կնանոյ ան Հասալ անբոյծ։ Գառ զի՝ գոյնոյ զանձոյ ան Հասալ անբոյծ։ Գառ զի՝ գասոյ գնանէ գնալ

Աղ. ՀԽԲ. Լաքայտ եմիւր քո աղաչանքիւն ամենայն յանխնդիր. եւ ոչ բան եմիւր քո չտայէ մերձ ընդ. չտայ։

Հաստատեալ է Տէր յամենայն բանս իւր. եւ սրբալի է յամենայն գործս իւր։

Հաճոյքս. առաքեայն ի Կամպրիճեայդ ի ընծայեցաւ։ ԳԼ. Գ. 1։

Մի բաւական վարպապետ լինել, եղբայր. գիտացիք, զի մեծ գաւառական ընդունելոց եմք։ Քանզի բազում ենք յանցանելիք ամենեքեան։ Եթէ ոք բանիս ոչ յանցանիցէ, նա է մեղր կատարեալ, որ կարող է ամենայնիւ զամենայն ձայնին իւր։ Եւս զի Հոգ ամենայն ձայնիւնս նզա նուաստեցոյ։ Ուշասարիկ եւ նաւք որպիսի ինն, եւ ի սասանիլ Տղոյոց վարին. եւ փոքր ինչ ջրին յոր կայս եւ միայ ուղղին քեզանիցին։ Ոչինչս եւ լեզու. փոքր ինչ անկանիցին։ Ոչինչս եւ լեզու. փոքր ինչ անդամ է, եւ մեծամեծս բարբառի. ահա եւ ասեալ ինչ Տուր զրպանի անասուն Տրեխէ։ Նէ լեզու Տուր, զարդ անիրաւս ինեան, լեզուս Տասանասեալ ի յանդամս մեր, որ զամենայն մարմնին ապականի, եւ ժամէ Տրոյ գանիս. Ծննդեան, եւ բորբոքիալ սոյնի ի գեհենի։ Ուստի ինս ինեան գազանաց եւ ինեանց եւ սոյնոց եւ որ ի Տոմս. ևն, Տանգանելոց է եւ. Տնազանի մարդիկըն ընտենեան։ Լայց զեզուս մարդան ոչ ոք կարէ Տնազանել, զանզան է զի զեղուոց ձեռնարկութիւն։ Լոյսս. արշեւիք ջհեան եւ գՏայս, եւ. ոսկան անհնարինս զնարիկ ոք նմանս ինեան Լսատ Տոյ սրտիւն Ի նմին ինեան ինեան Տրեխէ։ Ինչ ինեան ինեան ինեան։ Լայց զեզուս մարդան ոչ ոք կարէ Տնազանել։ Ինչ ինեան ինեան ինեան։

Աղ. Ե. Ներիկ պարիկ է ասանց սուրբ քո, եղիս զեւս քո Տէր։

Պարծեսցին ի քեզ սիրելիք սէտն ան քոյ Տէր. զի արշեսցուս զու զարդասն։

Հաճոյքս. առաքեայն ի Կամպրիճեայդ ի ընծայեցաւ։ ԳԼ. Գ. 13։

Ա՛վ հոյ ինեանսն եւ Տանձնակիդ ի Տէր։ յոյզդ ի բարւոյ գնացիկ զդրծս իւր Տերս ինեանի ինեանսն ինեան։ Լայս ևեի նախանձ եւ զառնալ ինեան եւ Տախտանեալ ինեան ինեան։

Ը. ՇԱՐԱԿ ՀԱՒԱՔՄՈՒՆՐԵՑԻ 67

ինեան ունկդիք ի սիրոս Տէր, մի զազդիք առ ասեան զշնեղութեան ինեան։ Ա՛ւ ի ինեանս ինեան ոյս ինեայ ի վերս ասս. այլ երկրաւոր, Տնասդ եւ զիս անան։ Օ՛յ ուր Տես եւ նախանձ է, ասդ է անկզդրկ ինեան եւ ասենան իզք Տոյդ։ Ման վերին ինեանսս ինեան Տան զնասդ ասբ է։ ասս ինազասդասդ, Տեղ, զիս բաՏնասան, զի սզրսեան ինեանի եւ գզոյզ բարեաց, անխրտի, ասանց վեղձասզրսեան ինեան։ Գասդ զ սզրսզրսեան ինազասզրսեանի սերտանի սզնզիկ ոչ ասենեն զնազասդս ինեան։ Ասանի՛ զասեզասզնեաց եւ ասան ինեան ի Տէզ. ոչ յազասեան զանձս։ ինեանդ ինեանսն ինեան ինեան ինեան ինեան Տէրոյ սրտիւ եւ զանձս ինեան ինեան ինեան։ Ոչ ինեան ինեան ինեան ինեան

Աղբյ Ն.նաղապետ որ բան Պ.ուխասս.
Պ.Ե. ԺԳ. 1:

Ես Ձեզն միր Էհասս Պ.ուխասս.

Նչխեն ամենք ի Հոին ժամանակի, եւ պատմչքին Հոնս զան Պ.ապիկապ.ոն, որպ զարհնն պիպասս խաղնակ ընդ գոշն զարհնն Պիպասս նաղապետ ընդ Ն.ոնս. Պատապանի եա եւ ասէ գնասս. Հանապէ եմէ, այն Պ.ապիկապիր եղեն մեզ. զարդ քան զամենն Պ.ապիկապիս, զի զայնպիսի անցս կրեցին. Ես, ասեմ Ձեզ. այլ եմէ ոչ ապաշխարիցէք ամենեքեան նմանապ կորնչիջիք: Կամ նոցա ուրեմն ապատանապեն, յորոց վերայ անկաս. պատապան ի Պերզամոն, եւ ասյն գնասս, Հանարիք եմէ նոցա պատապան եղեն քան զամենայն մարդիկ զր բնակեալ են Հրէաստանի: Ես, ասեմ Ձեզ. այլ եմէ ոչ ապաշխարիցէք ամենեքեան նմանապս կորնչիջիք: Նոցա եւ զատանց զարդեղէնի մի էր ուրանն անկեալ յայրոյ քահանայ. եւ Ն.ին ինդրել պատոյ ի Նոնս, եւ ոչ եպաս: Բայց զայրացան ի Նոնս, եւ զայրացան ի Ն.ին. Բայց ինդրել պատոյ ապատանի եա եւ ասէ. Ձեր, ինդ զրա պատ ասէ նաս, միտրէ շարդ զրգիա. բրեկեց եւ ասիկ ասք. Հեղեան պատզէ պատոյ. ապատ եմէ ոչ յաժէ եւս Հատկս զրա: 9:

ԱՌԱՋԻՆ ՀԻՆԳՇԱԲԱԹԻ

ԻԿԻ.

Յամանակ.

Ասք ի Հոզի առաքեալք փրկիչ, եւ մարգարեքին ինդեր, եւ բանաստեղծք զարհնէքնս. զնասզաբանեցան եա ի Ն.ին ասք զնասս. զնասզաբանեցան զո առաք ասք Ձեր, զի հաղորդեցան եա ի Ն.ին եւ ի Պատարագս, զնասզաբանեցան եւ զազգրնեցան, որ յաժէնպի անցս կրեցին. Ես, ասեմ Ձեզ. այլ եմէ ոչ ապաշխարիցէք ամենեքեան նմանապս կորնչիջիք: Կամ նոցա ուրեմն ապատանապեն, յորոց վերայ անկաս. պատապան ի Պերզամոն, եւ ասյն գնասս, Հանարիք եմէ նոցա պատապան եղեն քան զամենայն մարդիկ զր բնակեալ են Հրէաստանի: Ես, ասեմ Ձեզ. այլ եմէ ոչ ապաշխարիցէք ամենեքեան նմանապս կորնչիջիք: Նոցա եւ զատանց զարդեղէնի մի էր ուրանն անկեալ յայրոյ քահանայ. եւ Ն.ին ինդրել պատոյ ի Նոնս, եւ ոչ եպաս: Բայց զայրացան ի Նոնս, եւ զայրացան ի Ն.ին. Բայց ինդրել պատոյ ապատանի եա եւ ասէ. Ձեր, ինդ զրա պատ ասէ նաս, միտրէ շարդ զրգիա. բրեկեց եւ ասիկ ասք. Հեղեան պատզէ պատոյ. ապատ եմէ ոչ յաժէ եւս Հատկս զրա: 9:

ԱՌԱՋԻՆ ՀԻՆՇԱԲԱԹԻ

ԻԿԻ.

Յամանակ.

Ասք ի Հոզի առաքեալք փրկիչ, եւ մարգարեքին ինդեր, եւ բանաստեղծք զարհնէքնս. զնասզաբանեցան եա ի Ն.ին ասք զնասս. զնասզաբանեցան զո առաք ասք Ձեր, զի հաղորդեցան եա ի Ն.ին եւ ի Պատարագս, զնասզաբանեցան եւ զազգրնեցան, որ յաժէնպի անցս կրեցին. Ես, ասեմ Ձեզ. այլ եմէ ոչ ապաշխարիցէք ամենեքեան նմանապս կորնչիջիք: Կամ նոցա ուրեմն ապատանապեն, յորոց վերայ անկաս. պատապան ի Պերզամոն, եւ ասյն գնասս, Հանարիք եմէ նոցա պատապան եղեն քան զամենայն մարդիկ զր բնակեալ են Հրէաստանի: Ես, ասեմ Ձեզ. այլ եմէ ոչ ապաշխարիցէք ամենեքեան նմանապս կորնչիջիք: Նոցա եւ զատանց զարդեղէնի մի էր ուրանն անկեալ յայրոյ քահանայ. եւ Ն.ին ինդրել պատոյ ի Նոնս, եւ ոչ եպաս: Բայց զայրացան ի Նոնս, եւ զայրացան ի Ն.ին. Բայց ինդրել պատոյ ապատանի եա եւ ասէ. Ձեր, ինդ զրա պատ ասէ նաս, միտրէ շարդ զրգիա. բրեկեց եւ ասիկ ասք. Հեղեան պատզէ պատոյ. ապատ եմէ ոչ յաժէ եւս Հատկս զրա: 9:

ԱՌԱՋԻՆ ՀԻՆԳՇԱԲԱԹԻ

ԻԿԻ.

Յամանակ.

Ասք ի Հոզի առաքեալք փրկիչ, եւ մարգարեքին ինդեր, եւ բանաստեղծք զարհնէքնս. զնասզաբանեցան եա ի Ն.ին ասք զնասս. զնասզաբանեցան զո առաք ասք Ձեր, զի հաղորդեցան եա ի Ն.ին եւ ի Պատարագս, զնասզաբանեցան եւ զազգրնեցան, որ յաժէնպի անցս կրեցին. Ես, ասեմ Ձեզ. այլ եմէ ոչ ապաշխարիցէք ամենեքեան նմանապս կորնչիջիք: Կամ նոցա ուրեմն ապատանապեն, յորոց վերայ անկաս. պատապան ի Պերզամոն, եւ ասյն գնասս, Հանարիք եմէ նոցա պատապան եղեն քան զամենայն մարդիկ զր բնակեալ են Հրէաստանի: Ես, ասեմ Ձեզ. այլ եմէ ոչ ապաշխարիցէք ամենեքեան նմանապս կորնչիջիք: Նոցա եւ զատանց զարդեղէնի մի էր ուրանն անկեալ յայրոյ քահանայ. եւ Ն.ին ինդրել պատոյ ի Նոնս, եւ ոչ եպաս: Բայց զայրացան ի Նոնս, եւ զայրացան ի Ն.ին. Բայց ինդրել պատոյ ապատանի եա եւ ասէ. Ձեր, ինդ զրա պատ ասէ նաս, միտրէ շարդ զրգիա. բրեկեց եւ ասիկ ասք. Հեղեան պատզէ պատոյ. ապատ եմէ ոչ յաժէ եւս Հատկս զրա: 9:

ԱՌԱՋԻՆ ՈՒՐԲԱԹ

Գ.Ղ.

Յամանակ.

Ես բան ամենայն միաս անցանեմ զնասզաբանեցան զո, Պատասե, տուր մեզ Հանապատ գքեզ պատեալ:

Ա.Ղ. Գ.Ե. Տեսին ամենայն ծագք երկրի զփրկու Հիսուս Պատասե ծոյ մերոյ:

Օրհնեալք գՁեր յարյնաբնեան նոր. զի պատնչիս պատոյ:

Յամբօրս առաքեալն ի Կամոդիկեայ ինդեալն ի ընծեկրատասս. Ես. Ե. 12:

Ձնասզ քան զամենայն ինդ, եզբարք եմ, մի երդնուցաք, մի յերկինս, մի յերկիր, մի յայլ ինչ երդնուեմ. այլ եկիցի Ձեր այոն այո եւ ոչն ոչ. զի մի ի ներձնասզութենէն ինչ անկանիցիք: Ա.ձնասզի զբ ի Ձենջ, յայսմէն կայցէ. բնչիրեակի զբ, ասղմա ասասցէ: Հիւանդանայ զբ ի Ձենջ, կոչեսցի զերիցսս եկեղեցւոյ, եւ աղսցեն ի վերայ նորա աղօթս, օծցեն իւղով յանուն Տեառն. եւ աղօթքն Հաւատով փրկեսցեն զաշխատեալն, եւ յարուցէ զնա Տէր. եւ եթէ մեղս ինչ իցէ գործեալ, Թողցի նմա: Խոստովան եզերաք միմեանց զմեղս, եւ աղօթս արարէք ի վերայ միմեանց, զբարկ զի բժշկիջիք. քանզի յոյժ գօրաւոր ևն աղօթք արդարոյ յգործանութիւն: Նչխեն մարդ կր երբեք զի այսպիսի. եւ յայսմէն կնայ, եւ ոչ տեսցայ յերկիր զերիս ամ եւ զվեց ամիս: Եւ զարձեալ եկայ յայսմէն, եւ եառն երկիր զանձրեւ, եւ բուսոյց երկիր զպտուղ իւր: Նչխեն մարդ իմ, եթէ ոք ի Ձենջ մոլորիցի ի ճշմարտութենէն ձանապարհէ անոր, եւ դարձուցանէ ոք զնա, գիտացէ, զի ոք դարձուցանէ զմեղաւոր ի մոլորութենէն ձանապարհէն իւրմէ, փրկեսցէ զոգի իւր ի մահ-

Ձեզ՝ եթէ երկնաւոր ունի Աբրի մարգոյ յերկրի Թագուլ գմեզս, յայնժամ ասէ զանազանցեն. Աբրի, ան զնասՀեն զո ես երթի ի տուն զո: Նէ յայտնեալ գնաց ի տուն իւր: երբեմն ծոյժամս բրչեն, զայնասզն. եւ փառաւոր առնէին զԱստուած զառաքն պնասիսի իշխանութեան մոգիան: 8:

ԱՌԱՋԻՆ ՈՒՐԲԱԹ

Գ.Ղ.

Յամանակ.

Աբր բան ամենայն միաս անցանեմ զնասզաբանեցան զո, Պատասե, տուր մեզ Հանապատ գքեզ պատեալ:

Ա.Ղ. Գ.Ե. Տեսին ամենայն ծագք երկրի զփրկու Հիսուս Պատասե ծոյ մերոյ:

Օրհնեալք գՁեր յարյնաբնեան նոր. զի պատնչիս պատոյ:

Յամբօրս առաքեալն ի Կամոդիկեայ ինդեալն ի ընծեկրատասս. Ես. Ե. 12:

Ձնասզ քան զամենայն ինդ, եզբարք եմ, մի երդնուցաք, մի յերկինս, մի յերկիր, մի յայլ ինչ երդնուեմ. այլ եկիցի Ձեր այոն այո եւ ոչն ոչ. զի մի ի ներձնասզութենէն ինչ անկանիցիք: Ա.ձնասզի զբ ի Ձենջ, յայսմէն կայցէ. բնչիրեակի զբ, ասղմա ասասցէ: Հիւանդանայ զբ ի Ձենջ, կոչեսցի զերիցսս եկեղեցւոյ, եւ աղսցեն ի վերայ նորա աղօթս, օծցեն իւղով յանուն Տեառն. եւ աղօթքն Հաւատով փրկեսցեն զաշխատեալն, եւ յարուցէ զնա Տէր. եւ եթէ մեղս ինչ իցէ գործեալ, Թողցի նմա: Խոստովան եզերաք միմեանց զմեղս, եւ աղօթս արարէք ի վերայ միմեանց, զբարկ զի բժշկիջիք. քանզի յոյժ գօրաւոր ևն աղօթք արդարոյ յգործանութիւն: Նչխեն մարդ կր երբեք զի այսպիսի. եւ յայսմէն կնայ, եւ ոչ տեսցայ յերկիր զերիս ամ եւ զվեց ամիս: Եւ զարձեալ եկայ յայսմէն, եւ եառն երկիր զանձրեւ, եւ բուսոյց երկիր զպտուղ իւր: Նչխեն մարդ իմ, եթէ ոք ի Ձենջ մոլորիցի ի ճշմարտութենէն ձանապարհէ անոր, եւ դարձուցանէ ոք զնա, գիտացէ, զի ոք դարձուցանէ զմեղաւոր ի մոլորութենէն ձանապարհէն իւրմէ, փրկեսցէ զոգի իւր ի մահ-

Հաւատ, եւ ծածկիցի զբազմութիւն մեզաց: 20:

Նչխեն, ասէ Տէր. Ա ան անասն զոր Ձեր քանա զձեզ իմ. զի բազում եղեն յարմ:

Աբրյ Ն.նաղապետ որ բան Պատմիչ.
Պ.Ե. Ե. 1:

Ձնասզ միրզ Էհասս Պ.ուխասս.

Նչ տեսեալ զժողովրդոյն կ ի ի լեանն, եւ երբեք նասս. անոյ ձանասն ան նա ա ձանիկ նոցա: Նչ բազում զեղան ինչ ասասզանէր գնոս եա ասէր. Նչանի ազբասաց Տուալ, զի նոյնս կ պրպատելին երկրին: Նչանեի ազատ.ոյց, զի նոյնս մեծ.ացին: Նչանեի Տէրոյ, զի նոյնս ժամանեակի զերկիր: Նչանեի որ բազմնս ես ծոյս բ ինդեն պրպատելեան, զի նոյնս յաղ.ացին: Նչանեի պրպատելեան, զի նոյնս պրզ.ացին: Նչանեի գացեն: Նչանեի պիռնիի որ տուբ են պտուբ, զի նոյնս զՆասս.ան տեսցեն: Նչանեի խաղաղապատց, զի նոյնս պրզեք Նասս.ոյ Նչխեցին: Նչանեի որ Տաղեսս.ոյ ինեն զան պրպատելեան, զի նոյնս կ պրբազատելեան երկնից: Նչանեի կ Ձեզ, յորմամ նախատինքն զձեզ եւ Տհաղեցացեն եւ ասչիեն զամենայն բան չար զՁենջ սուս զան իմ: Ձեծնցէք եւ ուրախ լերուք, զի վարձք Ձեր բազում են երկինս. զի պատկս Տհաղեցին զնզբարսն որ յառաջ քան զձեզ էին: 12:

ԱՌԱՋԻՆ ՇԱՐԱԹ

Գ.Ի.

Սրոյն Թեոդորոսի վիճարին:

Յամանակ.

Օ զբաման եւ վիպ Ձշմարիտ քաջ Նահատակ Երիսասի սրբոյ Ֆեկղոսոս, որ փոխանակիչէր զնասիչ բեզ Տհալ.ոյ քոմ փրկանս, եւ ոչ ածէր զնասս. զատանեան Պաշխարհանակ ազատ.ոն. այլ վերին սգեցաւ Նոցա զանակ զպրկաց Ձեզ. Տհալ.ոյ Նոցա: Ընդ ի յաղեղ ոգ պատկանցին զզբ Նոցա: Ընդ ի յաղեղ ոգ պատկանցին ասնզաց զզբ Նոնս.ան բան զանակ ի ի զբաղ.ոյ Նոնս.ան զանակ զբ

Սէ՛ր ճճե· Պատուական է առաջի Տեառն մահ սրբոց իւրոց· ո՜Ջէր, ես Ծառայ քո եմ, Ծառայ եւ որդի աղախնոյ քոյ։ Հատաւուցեր զոր եւ խոսեցայ· եւ ես խոնարհ եղէ յոյժ։

Պզտաթ առաքեալն ի Հռոմիացւոց ԹղԹն է ընծեղեալսն։ Գլ· Ը· 28։

Խաղց գիտեմք եթէ զոր սիրեն զԱստուած՝ յամենայնի գործակից լինի ի բարիս, որք Տեսիլեանն կոչեցան· Օ՜Ի զոր յաւուրն Յանդերձման՝ յաւուրգացն Տեսիլեանց՝ կերպարանակից լինել պատկերի Որդւոյն նորա· զի եղիցի նա անդրանիկ ի մէջ եղբարց բազումս։ Եւ զոր յառաջագոյն Տեսիլեացն, զնոսին եւ կոչեաց· եւ զոր կոչեացն, զնոսին եւ արդարացոյց· եւ զոր արդարացոյցն, զնոսին եւ փառաւորս արար։ Իսկ ապ զի՞ ո՞ւմեք ասացաք եթէ Աստուած ի մէր կողմ է, ո՞վ իցէ մեր հակառակ։ Որ ընդ Որդին ոչ խնայեաց, այլ զամենեսեան մեզ մատնեցոյց ամենեցուն զնա՝ զիա՞րդ ոչ նոսա. Հանդերձ զամենայն Տնօրէնիւ մեզ։ Ո՞վ իցէ որ մեզադիր լինիցի ընտրելոց Աստծոյ· Աստուած է որ արդարացուցանէ, իսկ ապ ո՞վ է որ դատապարտ առնիցէ· Քրիստոս Հնամն է որ մեռաւ, յոմանս ասի թէ յարեաւ, որ եւ է ընդ աջմէ Աստծոյ, որ եւ բարեխօս իսկ է մեզ մեր։ Ընդ ո՞վ մեզաբեկ զմեզ ի սիրոյն

ցեղապետ իւր՝ վեհար, պարտատէր լինի ասոնիկ. եւ ոք ասոնէ ցեղապետ իւր՝ մերոյ, պարտատէր լինի ի գեհէն Տիրոջ: Եթէ մատանեցնիցես զատապարտ քո ի վերայ սեղանոյ, եւ անդ մխիթարես՝ եթէ եղբայր քո ոչնի ինչ խեղճ եղեալ, քեզ զատապարտ քո առաքի սեղանեդ. եւ երթ նախ հաշտանայ ընդ եղբայր քոմէ, եւ ապա եկեալ մատուցանես զպատարագն քո:

Լեր իրաւարար ընդ ոսոխի քումմէ վաղագոյն, մինչ դեռ ճամբ ընդ նմա ի ճանապարհի. զուցէ մատնիցէ զքեզ ոսոխն դատաւորի, եւ դատաւորն ի ձեռս դահճի, եւ արկանիցես ի բանս: Ամէն ասեմ քեզ. Ոչ ելանիցես անտի, մինչեւ հատուցանիցես զվճռոն նզովահարին: Լաւագոյն է ասացաս. Մի՛ նայր: Բայց ես ասեմ ձեզ, եթէ ամէնեան որ Հայի ի կին մարդ առ ի ցանկանալ նմա, անդէն պնացաւ ընդ նմա ի պոռնկութիւն: Եթէ անի քո աջ գայթակղեցուցանէ զքեզ, խլեա զնա եւ բեհիա ի քէն. զի լաւ է քեզ եթէ մի յանդամոց քոց կորիցէ, եւ մի ամէնայն մարմինդ քո անդունդի ի գեհէն: Եւ եթէ ազ ձեռն քո գայթակղեցուցանէ զքեզ, կամ գնա եւ բեհիա ի քէն. զի լաւ է քեզ եթէ մի յանդամոց քոց կորիցէ, եւ մի ամէնայն մարմինդ քո անդունդի ի գեհէն: Ելագիրն ասացաւ. Եթէ ոք արձակիցի զկին իւր՝ ասպէ նմա գաղանգիտութիւն: Լայդ ես ասեմ ձեզ, եթէ ամէնայն ոք արձակիցի զկին իւր՝ բայց վասն պոռնկութեան, նա ասպ նմա գործել. եւ ոք գաղանգիտի առնէ նայդ: Գաղանգիտութիւն ասացաւ, բայց Տէրունական ձեռնադնեա ասաւ, բայց Տէրունական ձեռնադնեա զնշդանեա քոյ: Բայց ես ասեմ ձեզ՝ ամէնեան մի երդնուլ. մի յերկինս զի գահ է Աստուծոյ, եւ մի յերկիր զի պատուանդան է ոտից նորա, եւ մի յԵրուսաղէմ զի քաղաք է մեծի արքային. եւ մի ի գլուխ քո երդնես. զի ոչ կարես մազ մի սպիտակ առնել կամ սեւ ոչ: Բայց եղիցի ձեր բան, այոն այո, եւ ոչն ոչ. զի առելիքն քան զայն է չարէն է: Լաւագոյն զի ասացաս. Ոչին ընդ սպան, եւ առանձին ընդ առանձին: Բայց ես ասեմ ձեզ. մի կայ հակառակ չարին. այլ եթէ ոք ապտիկ յաջ ծնօտ քո՝ դարձո նմա եւ զմիւսն: Նա ոք կամիցի ոք դատել եւ առնուլ զշապիկ քո, ետ ի նա եւ զառաձին քո: Նա ոք ստիպաքարշակ վարիցէ զքեզ մղոն մի, երթի ընդ նմա եւ երկուս: Զտուժ ինդրէ ի քէն առ ի. եւ ոք կամի փոխ առնուլ ի քէն մի գաղանգանեայ գիտիս: Լաւագոյ ապաքէն զի ասացաս. Սիրեսցես զընկեր քո, եւ ատեսցես զթշնամի քո: Բայց ես ասեմ ձեզ. սիրեցէք զթշնամիս ձեր: օրհնեցէք զանիծեսս ձեր: բարի արարէք ատելեացդ ձերոց. եւ աղօթս արարէք ի վերայ ստիպողիդ զի լիցին զձեզ եւ հայածեն. զի եղիցիք որդիք Տօր ձերոյ որ յերկինն է. զի զարեգոն իւր Տագէ ի վերայ չարաց եւ բարեաց, եւ տայ անձրեւ ի վերայ արդարոյ եւ մեղաւորաց: Օ՜յ եթէ սիրիցէք զայրեսիդ որ սիրեն զձեզ, զինչ վարձք իցեն. ոչ ապաքէն եւ մաքսաւորք զնոյն գործեն: Եւ եթէ ասցիկք միայն ողջոյն բարեկամաց ձերոց, զինչ ասելի առնէք. ոչ ապաքէն մաքսաւորք եւ ամբարիշտք զնոյն գործեն: Լայ՝ երեսք գուք կատարեալ, որպէս եւ Տայրն ձեր երկնաւոր կատարեալ է: 48:

Ի վերայ յոթն ողջոյնին է ընդհանուր յ19 Աստուածային Լուսաւորչէ գոնէ

Սրբոյն Յովհաննէս Աստուածաիոցն,

ղաւս ԼՀգ Լայն.

Հատուած.

Տէր ոք հիմնեցաքիր զեկեղեցի քո ի վերայ վիմին Տաւտիթ. եւ քարեկիր ի սմա առաքեա եւ մարգարէս, Տովբա եւ մարգարեսն սա ի Տաւտիթ եւ ի Տաւտիթ սերոյ. եւ Տիմեոնեան վիպեց զեմաստին սորա վարեցիկն. ի քաղաքին քում պատճառ, Բաստան.

Ոչ. պե. Հեկեղեցիս սրբեցիկք զԱստուած. եւ զՏէր յաղթեսցի նմանեալ:

Հաղիցի Բաստան եւ գրասենեն ամենայն իշխանիցն նորա. փախեցին ամենքն նորա յերեսաց նորա:

Պատճառ ասացիցն Հովհաննուց Երկրորդ ի բնեհիգրատնեա. Գե. Ե. 3:

Օրհնեալ է Բաստած եւ. Հայր Տէառն մերոյ Հիսուսի Քրիստոսի, որ օրհնեաց զմեզ ամենայն Տոգեւոր օրհնութեամբ յերկինսն որս ի Քրիստոս: Որպէս ընտրեաց զմեզ նոսա յառաջ քան զվերեն աշխարհի լինել մեզ առաքեալ եւ առաքեալ նորա սրբով: Հաստատացան աստիճանագ զմեզ յորդորութիւն ի ձեռն Հիսուսի Քրիստոսի ի նոսն յառ Տաճառեեան կանոնց իւրոց, զքեզ, եւ առեացես զեմաստին քո: Բայց ես ասեմ ձեզ. սիրեցէք զեմաստիս ձեր: օրհնեցէք զանիծեսս ձեր: բարի արարէք ատելեացդ ձերոց. եւ աղօթս արարէք ի վերայ ստիպողիդ զի լիցին զձեզ եւ հայածեն. զի եղիցիք որդիք Տօր ձերոյ որ յերկինն է. զի զարեգոն իւր Տագէ ի վերայ չարաց եւ բարեաց, եւ տայ անձրեւ ի վերայ արդարոյ եւ մեղաւորաց: Օ՜յ եթէ սիրիցէք զայրեսիդ որ սիրեն զձեզ, զինչ վարձք իցեն. ոչ ապաքէն եւ մաքսաւորք զնոյն գործեն: Եւ եթէ ասցիկք միայն ողջոյն բարեկամաց ձերոց, զինչ ասելի առնէք. ոչ ապաքէն մաքսաւորք եւ ամբարիշտք զնոյն գործեն: Լայ՝ երեսք գուք կատարեալ, որպէս եւ Տայրն ձեր երկնաւոր կատարեալ է: 48:

Ի վերայ յոթն ողջոյնին է ընդհանուր յ19 Աստուածային Լուսաւորչէ գոնէ

Սրբոյն Յովհաննէս Աստուածաիոցն,

ղաւս ԼՀգ Լայն.

Հատուած.

Տէր ոք հիմնեցաքիր զեկեղեցի քո ի վերայ վիմին Տաւտիթ. եւ քարեկիր ի սմա առաքեա եւ մարգարէս, Տովբա եւ մարգարեսն սա ի Տաւտիթ եւ ի Տաւտիթ սերոյ. եւ Տիմեոնեան վիպեց զեմաստին սորա վարեցիկն. ի քաղաքին քում պատճառ, Բաստան.

Ոչ. պե. Հեկեղեցիս սրբեցիկք զԱստուած. եւ զՏէր յաղթեսցի նմանեալ:

Հաղիցի Բաստան եւ գրասենեն ամենայն իշխանիցն նորա. փախեցին ամենքն նորա յերեսաց նորա:

Պատճառ ասացիցն Հովհաննուց Երկրորդ ի բնեհիգրատնեա. Գե. Ե. 3:

Օրհնեալ է Բաստած եւ. Հայր Տէառն մերոյ Հիսուսի Քրիստոսի, որ օրհնեաց զմեզ ամենայն Տոգեւոր օրհնութեամբ յերկինսն որս ի Քրիստոս: Որպէս ընտրեաց զմեզ նոսա յառաջ քան զվերեն աշխարհի լինել մեզ առաքեալ եւ առաքեալ նորա սրբով: Հաստատացան աստիճանագ զմեզ յորդորութիւն ի ձեռն Հիսուսի Քրիստոսի ի նոսն յառ Տաճառեեան կանոնց իւրոց, զքեզ, եւ առեացես զեմաստին քո:

ի զովեսս փառաց Տոգեյոյ իւրոց, որով զոտանաւորեց զմեզ սիրելիսն: Լուռ ապրիք զվերոյիշեալն ի ձեռն ոտանաւոր զմեզ ասելոյ Տոգւոյն Տրեղինեան եւ զմեզ ի զովեսս փառաց նորա ամենայն ժամ եւ ամենայն ժամ Տոգեյոյ իւրոց, որ ասացեալ է մեզ ամենայն իմաստութեամբ եւ գիտութեամբ: Լցցոյ մեզ զերաշխարհս ըստ իւրոց բանս Տաճառեեան իւրոյ: զոր յաւազագին եզ առաքաս, ի տեսանելն քոմէն ժամանակաց, բանտանեալ զամենայն Քրիստոսին, որ ինչ լիցին եւ որ ինչ լիցիկ ի նոյն: Լուռ եւ վեհանիցայք յաւազագին Տրաւիրեալք բան յաւազագրութեան Բաստանց, որ զամենայն յաշխարհ բան խորհրդոց կամից իւրոց, լինել մեզ ի զովեսս փառաց նորա յաւազագին յուսալոցն ի Քրիստոս: 12:

Ձկիսս ես, սկիսս ես. Հեկեղեցիս օրհնեցիկք զԲաստած եւ. զՏէր յաղթեսցի նմանեալ:

Արդ Բհեսարանիս որ բան Աստեղէսի. Գե. Ե. 18:

Վ աան Տնեղեան Տեսան մերոյ Հիսուսի Քրիստոսի.

Նբ Հիսուսի Քրիստոսի Տնեղեն էր այսպէս: Խոսեցեալ զնոյն նորա Աստիսմ Հռովհաննու, մինչ չէր Հնեալ ամենեան գասս յրդեալ ի Հոգւոյն սրբոյ: Նբ Հռովհաննի այն նորա, քանզի պարտ էր եւ ոչ կանչ ատելի գնա, խորհեցան ելեցիկն տեսանել զնա: Մինչ դեռ նա զայս ածէր գնոսա, այս Տրեղեան Տնեան ի ոտիսն երեկոյան. նոսա եւ ասէ. Հռովհի զարի Գառեին, մի երբեմն ասեալ ատ. զեզ Աստիսմ կին գա. քանզի որ ի նմանի Տնեալ է ի Հոգւոյն սրբոյ է: Նդայն որպէ, եւ Հռովհաննի ասեալ գնոսա Հիսուս. զի նա գիտիցի զժողովուրդ իւր ի մկզոյ ետրնութիւն: 21:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԵՐԿՈՒՀՈՒԱԲԱԹԻ

Գ·Ի·

Հատուած.

Ասր է Հոգի աստիցայ փրկիչ, եւ մարմնացար ի սա ըր Աստեն. որ ասեն մեր ի քրիստեից իջնել եւ յաստղակոյս զտնելոյս. զնաացար Հեսեն քո սա ի մեզ Տէր, որ Հաստատեմեալ եւ Հաստատ, զնաացար Հեսեն եւ զաղքատեմեալ եւ յամենայնի եւ զանկատոյ մարդասէր:

Ա՛ն· ձեր·. Լրջայեմեալն քո սրբացաքեսեն ամենայն յատկութիւ. եւ ամբանեսեն զնաացար Հեսեն քո ամենայն Տոգեւոր զտնելոյս. զնաացար Հեսեն եւ զաղքատեմեալ եւ յամենայնի եւ զանկատոյ մարդասէր:

Ա՛ստուածիսէ է Տէր յամենայն բանս եւ. եւ սրբալ է յամենայն գործս եւ.

Պետրոսի առաքելոյն է Հռովհաննուց առաջեն ի գեհէն է քրիստոսացաս. Գե. Ե. 1:

Պետրոս առաքեալ Հիսուսի Քրիստոսի, ընտրեալց ղեպատիցոյ որ ի սիքուս Պոնտոսոյ, Գաղատացոյ եւ Ասորատրեմեացոյ եւ Բեթսոյ եւ Բեհեմեացոյ, ըստ կանաս ի գնաեհեսեն Բաստած Հոգւոյ, սրբեհեսեն Հոգւոյ, ի Տնազանգեհեսեն եւ ի Տիսեհեն սրեհեսեն Հիսուսի Քրիստոսի. Տնորհ քեզ եւ Տաղաղեհեսեն բազմանայ: Օրհնեալ է Բաստած եւ. Հայր Տէառն մերոյ Հիսուսի Քրիստոսի, որ ըստ բազում ողորմեհեսեն իւրոյ Տնոր գթած զմեզ ի վերոյն ի յոյս կենդանի զնաացար Հիսուսի Քրիստոսի ի մեռելոց, ի ժառանգեհեսեն անապական եւ անարատ եւ անթառամ զոր պահեալ է ի երկինս ձեզ՝ որ զօրեմեամբ Բաստած Հոգւոյ պահեալ եք Տաստակ ի փրկեհեսեն պատրաստեալ ժամանակի: Որում ոսոխ լինիցիք, զոր անարտ եւ ոչ ըստ զտնելոյս Հիսուսի Քրիստոսի: Օ՜յ Տանչեալ ձերոյ Տաստոյն ոսոխ քան զոսկի կորսնական զրասնական է. որ Տրով փորձեալ. գտաս ի գովեհեսեն եւ ի փառս եւ ի պատիւ ի յայտնեհեսեն Հիսուսի Քրիստոսի: Օ՜զոր այն սեռեք, եւ սիրեցէք. ընդ որ այժմ ոչ Տնաչեցեալք, բայց Տաստատեալք. եւ ուրախ եք սիրեսն եւ փառաւորեալ ինչոյ եհեսեն, ընդունել զկատարած ձերոյ Տաստոյն ձերոյ զոգւոյն փրկեհեսեն: Ոչ ասէ որպ փրկեհեսեն ենդրեցին եւ զնեհեցին եւ մոգաբերքեն, որք վասն որպ ի ձեզ լինելոց էին

տեղ՝ Տէր, մանաւանդ ինձ՝ որ Քեզմէ յորմէ եւ յորմէիսի մանուկի զուարճ է նուագ Հոգւոյն Աբրահամի, որ նախ զպատանութեան Աբրահամի վիպերգ եւ յետ ամբողջի զնուագուն։ Պատ եւ յարմեցաւ խոյ· զի ոչ ևիեի անձանձ, այլ մեզ մասնակցութիւն ընծայեն, նպատակ զի այժմ պատմելոյն, ամենքիս զի Հոգւոյն Աբրահամ ձեզ զնուագ ընդ ազգս տիեզերական։ 12։

Հմբ. Հմբ. Հմբ. Հոգւոյ ցնծասցուք ի Տէր· ազգակիցք ի սա Պատուական փրկիչ մեր։

Արդ Ընտրեալին որ բան Աստուածոյ։
Գլ· ի· 18։

Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս։

Արեւ զնա ոչ ոք խօսեր ընդ Հոգւոյ, այլ իշխան մի մեծ ազգի երիցս պատուիրէր նմա եւ ասէր· Պատ ասք իմ զազ ձայնեցուս· այլ ևիեալ զիմս զձայն քո ի վերայ Հոգւոյ եւ կեցցէ։ Հայեաս Հիսուս եւ զնոյ զիմ Հոգւոյ պատուիրան Հանդերձ։ Լե այ՝ ևի ևի ևի

յոյժ ամ՝ բարձի ի նոցանէ, փեսայն, եւ ասա պատճառէն: Եւ որ ասիան, կապեա անձ ոտի ի վերայ Տապետ ձորձոյ. զի առնու. նման, զքոյ թեհին ոգոս ի Տանգիբէն, եւ եւս աք պատասխանի լինի: Եւ ոչ սրսա- նէն զքնի ոգոյ ի սիկս Տինս. ասա ինչ ոչ՝ սրինչ պատասխ եւ. զինին Տեղս, եւ սրինչ կոմնչեն. այլ սրսանէն զինի ոգոյ ի սիկս ոգոս, եւ. ոչ գասս:

ԵՐԿՐՈՐԴ ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

ՒՉ.

Յառնեսոյա.

Ըս ի Հօրէ առաքեցար փրկիչ, եւ ծագիացար ի սուրբ Կուսէն. որ վասն մեր ի յերկինից իջեր եւ յուսան ոգոյնիր զաինգերս. զնացար թեհին քո սուրբ մեզ Տէր, որ խաղացան թեհանց եւ թեագասդ, զնացար թեհին եւ. զոչգսեն թեհին, որ յանհնարի ես գոս. կարող մարդկաբ:

Ալ. ՂԸ. Բարձր սրարքի ոչնիր Բասան մեր. երինիր սրարք գասուանգանի ոտից ոգոս, զի սուրբ է:

Ոնիր թեագասդ գործ սրարքին ասեղծասդ գասն Տէսուն. նեին երգասան- գոյ իրրեւ. ասան էլ ուներ, նեին գասան- գոյ իրրեւ. է նահնեն. ասարքոյ ի վեր- ենիցոյ նեին սրագործգոն եւ ի գոյս թեհին բարկգործգոյ: Օ՛ի սրարկ են կամը Բասան- գոյ, բարկգործգոն գասուանգնոյ յանհել զանգգամ մեզոյ գանգնասի թեհին. իրրեւ. գասասս ինել, եւ. մի իրրեւ. սրասդասան գասն ինել, եւ. մի իրրեւ. սրասդասան գասն ինել, եւ. մի իրրեւ. սրասդասան գասն

զեա զաձեւ, Հաս ի վերայ ժամու. եւ ապա-
ժամուս, յանդիմանեա, սաստա՛ս, մխիթարեա
ամենայն երկայնմտութեամբ եւ վարդապե-
տութեամբ: Վասնի եկեալ, ժամանակ, զի
օգնեսցեն ի վարդապետութեան ոչ սա-
սպարեն. այլ քան իւրաքանչիւր ցանկա-
ցեալ կամաւորեալ ի ծառայութիւն քրիստոսի
քան զամենայն ընչիկեալ իրեանց. եւ ի
Տէրնմանէ ընդունին վարձս. Այլ դու
զգաստացի կաց յամենայնի, Տէրնդ զգործս
աւետարանի գործեա, զպատուոյ քո կա-
տարեալ կայ: Օ՛ի եւ այսոքհետեւ. Նոյնիւ եմ ես ժամանակ զարձի ինոյ Տանեալ
կայ: Օ՛ զարբ զ պատրաստ պատրաստեա-
ցայ, զժամն պատուիրտ պատրաստեա-
ցայ, զնմանն կատարեցի, զՏատուն պատ-
Տէրի: Լ՚սաս Տէրնեա. կայ ինոյ ինձ պատա-
սխանեան պատիւ, զոր Տատուցի. ինձ Տէր
յաւուր յայնմիկ պարգեւ զատուր. ոչ
միայն ինձ, այլ եւ ամենեցունց որ սիրեցին
զայրաստեան ինորա: 8:

Լ՚սէր ասի. ասէ ցաս. Ա՛ահանագ քո
զգեցցին զպարգեւս ինձ եւ առ բրբ զո ցյն-
Տաղ զեծաւցին:

Արդ Լ՚ետասանին որ բան Յովհաննու.
Գ՚Լ· ծ· 11:

Տէրն միր Հիսուս Քրիստոս ասէ.

Լա եմ Տոհիւն քաջ. Տոհիւ քաջ զանձն
իւր զնէ ի վերայ ոչխարաց: Եակ վարձաւոր
որ ոչ է Տոհիւ, որոյ ոչ իւր են ոչխարքն,
երբեւ տեսանէ գայլն զի գայ Տոգու զոչ-
խարան եւ փախչէ. եւ գայլն յափշտակէ
զնոսա եւ զյուէ. զաւրսն փախուցանէ է, եւ է՛
փախչ նմա վասն ոչխարացն: Լա եմ Տոհիւն
քաջ, եւ ճանաչեմ զիս եւ ճանաչեմ յի-
նոցն: Որպէս գիտէ զիս Հայր, գիտեմ եւ
ես զՀայր. եւ զանձն իմ զնեմ ի վերայ ոչ-
խացաց: Եւս եւ այլ եւս ոչխարք ես իմ, որ
ոչ են յայսմ գաւթէ. եւ զայն եւս պարտ է
ինձ առնել զայգ, եւ ձայնի ինումն լսելոցն
եւ լինիցին մի Տոտ եւ մի Տովիւ: 16:

ԵՐՐՈՐԴ ԿԻՐԱԿԷ ՔԱՌԱՍԱՆՈՐԴԱՑ

Գ·Կ·

Ա՛ամաւոտ.

Մ՚իածին Արքի եւ Բանդ Լսատած,
եւ անհաւ Հոգեհիւն. որ յանձն առեր մարդ-
Յեանդ ի պրոս Տոգ Լսատածածնէն եւ ի
միւս Կուսէն. անճոռնեցիր մարդ եղեալ
հայկեաց Արիասա Լսատած, մանկացար
գնոյն խոնարհ. Ինդ ի պրոյ Նշորդաց-
ինեանն փառաւորեից ինդ Հօր եւ ընդ
պրոյ Հոգւոյն, կեցո զինդ:

Աչ կ՚· Ինկ վարիչ օրշնեսինեան
Լսատած ի Ա՛ետն. եւ զեզ ասցին ասրեզք
Ա՛րքատապետ:

Լաւր ասրեզիդ ինոյ. զի ա՛ա զեզ ամե-
նայն ընդունէն ևնկոյ:

Գոյատ ասաքելոյն եւ Աղոնհելացւոց եր-
կրոյդ ի զեզնէն է զեզնոցս ասեա. Գ՚Լ· 2· 1:

Գործակից եմք մեր ընդ ասաքելս, մի
ընդ ոմանս զնոցանէ Լսատած ընդունել
ձեզ: Օ՛ի ի ժամենայն ընդունելս ինեանս,
ասէ, յուսոյ ընդ ի. յասաբ զիրս ինեան
օգնեցի զեզ: Ի՚Հատակի ժամենայն ընդու-
նեմ, ասՀա ար զիրս ինեան: Մ՚ի եւ ի զեզ
ասացեալ պատճառս, զի մի ասաքեալի պար-
ծանեմ Ինձ յամենայնի զիր զեզ զան-
ձինս մեր զիրս. զպատճառս զիր զան-
ձինս մեր զիրս. զպատճառս Լսատած
Տամարեսն ինեանս, ի ներս ներեալս,
ի միջոյս ի տարտարոս, ի բանս, ի
խոհս ինեանս, յտրհասս ինեանս, ի Տրժ-
ձուս, ի պարս, ի պրոս ինեան. ի զիսա-
ինեան, ի Հոգի սաբր, ի ար ատանց կեց-
Տատրս ինեան, ի բանս Տնդւոցս ինեան, ի
ինեան Լսատած. զսուն զինոն պատա-
յեան ար ընդ ասձին է: զիսա ար ի ասպրանի ինեան, զոմս ինեանց
եւ պարատանց. իրրեւ մարդ ես Հնձո-
զիրաց. իրրեւ ասձնանգ ես Տանուցեալ.
իրրեւ մանկացար ես ի Տանուցեալ
ինեանց. իրրեւ խոտատաց ես ի Տանապար-
տանգ. իրրեւ ասանձին ես ի Տանապարհ
ատանց. իրրեւ ատանձիր ես ի Տանապար-
տանգ. իրրեւ ոչ ես ատեղի

ԵՐՐՈՐԴ ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

Գ.2.

Յաւաստեալ.

Ար ի Հօրէ առաքեցար փրկիչ, եւ մարմնացար ի սուրբ Կուսէն. որ զամն մեր ի լիութիւնէ իջեր, եւ լուսաւորեցեր զաչիկսն. զհաւատացեալեսն զա սուրբ մեզ Տէր, որ խաղաղութեանդ եւ ի հզաւոր, զհաւատացեալեսն եւ զզգայութեն, որ յանէծից եւ զա. խաղ մեզ ողորմեաւէր:

Աշ. ՅԲ. Ընդունելութեն զո սրբազգեստութեն ամենայն յաւերժից. եւ տէրութեն զո յաղագ մերոյ մեղաւոր:

Աստուածածին Կուսին որ ի ծնունդ իւրոյ զամենայն ընդ ինքեան ծնաւ զաղբիւր կենդանի, եւ երեքիցն գՏէրն ծնաւ: Օ ի ամ ՏԷաւոր ի վերայ ապրատոյ եւ անմահ ընդ յաղթող ծագս. եւ ի ինքն ապրեցաւ ընդ ամենայն կարգիս, յոր ոտանաւոր ապրիցէ ոտից իրրեւ ոտի ապրեալ ի ջրոյն: Ար եւ զնոյ բան ներեն օրենսի փեցաւ, մինաւ երեւեն. ոչ զմարելոյ ապան ի բաց ընկերոյ, այլ զապա ար մեռան Հանդէս ա. Ընաւած, ի ձեռն յայտ եներան ՀԻսուս փ Ըրիստոս. որ է ընդ ամեն Ընաւծոյ երեկոյ յերկիրս, ի Հանգիստ նեա Տիւտասից ի. Հրեսանեալ եներա ի գա. Հարց:

Էվէլա եաս, սէլա եա. Եկեալք ցծնաւցյոյ ի Տէր. սպասեվեցայք ա Ընաւած փրկիչ մեր:

Սրբոյ Էւանգեղեան որ բան Մաթեէոսի. Գ.Ե. ՅԳ. 23:

Տէրն մեր Հիսուս Ըրիստոս.

Էր հրեւ պահանջ զհոգոյս բրան. եվ ի ջնան ապահեն կալ յարօն. եւ հրեւ ընդ երեկ եկեւ, ասդ էր միայն: Էաւ նաեն մեհնաւ էր ի ջանքէն բազում ապարաքս Ծդեամ յանկան. քանզի ընդդէմ էր Տղոյեւ էր յղարդասէր պահ. զիշերն եկն ան նաա Հիսուս գնալ ի վերայ Ծոգուեն: Իրեւ անօն գնա տրանիան զի գնայր ի վերայ Ծոգուեն խոհիցան, եւ ասեն ինի էր Էա ապաք ես էր. եւ ան ասեցաւ պատի. Էր վարդապետի խոտցան. ընդ նոսա Հիսուս եւ ասէ. Ռաբունի՛ վարդապե՛տ եւեմ, զի երկիցէ. Պատասխանի էա ներա Պետրս եւ ասէ. Տէր, երէ դա. ես, հրամայեա ինձ գալ առ քեզ ի վերայ ջրոյ: Էւ նա ասէ՝ Եկ. Եւ իջեալ ի նաւէն Պետրոս գնայ ի վերայ ջրոյն. եւ եկն առ Հիսուս: Էւ տեսեալ գՇզոեն սաստիկ երկեաւ. եւ հրբեւ սկսաւ ընկղմել՝ աղաղակեաց եւ ասէ. Տէր, փրկեա զիս: Էւ վարդապետի Հիսուս ձգեաւ իւր կողմն. մեա եւ ասէ. Թեթեւ Հաւատ, ընդէր երկմտեցեր: Էւ հրբեւ եկեն ի նաւն Հանգարտեաց Շզոեն: Էւ որ ի նաեն էին մտանան, երկիր պագեն նմա եւ ասեն. Արդարեւ Որդի Ընաւծոյ ես գու: Էւ անցեալ եկեն ի ցամաք ի Գենեսարեթ: Էւ երբեր. Դանեան գնա արք տեղոյն այնորիկ, առաքեցին գնա ամենայն գաւառն եւ ածեն առ նա զամենայն հիւանդս: Էւ աղաչէին գնա, զի զոնէ միայն ի քղանցս Հանդերձից նորա մերձենցին. եւ որ միանգամ մերձենցին ապրեցան: 36:

ԵՐՐՈՐԴ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

Գ.Կ.

Յաւաստեալ.

Ար ի Հօրէ առաքեցար փրկիչ, եւ մարմնացար ի սուրբ Կուսէն. որ զամն մեր ի լիութիւնէ իջեր, եւ լուսաւորեցեր զաչիկսն. զհաւատացեալեսն զա սուրբ մեզ Տէր, որ խաղաղութեանդ եւ ի հզաւոր, զհաւատացեալեսն եւ զզգայութեն, որ յանէծից եւ զա. խաղ մեզ ողորմեաւէր:

Աշ. Ե. Երկիր պագից ի սանդալ սուրբ քո, երկրպա. զա Տէր:

Պաշտեցէ՛ք ի քէզ փրկիչ սեան սուրբ քոյ Տէր. զի պաշտելոյն ի քէզ ոտից զոր. զպարան:

Պետրոս առաքեալն ի Կաթոլիկոսից առաքեն ի զեղն ի ընեկցաւածս. Գ.. Գ. 1:

Ըրբահամ հաւատովն մարմնով ժառ մեր, եւ զա. ի ոգւն մեռա ժառնացաւոր. զի ոգ հաւատ մարմնով, դատալ ի մեզոց. զի ոչ էւս ըան մեզոցիան ցանկալեանց, այլ բան կանոնն Ընաւծոյ փեցի պալ էւս ժառնացանն: Քանզի բան սեան է անգեալ ժառնացանն յերկոյ կանոնն հեմնառաց, որք գնացին զիմանեանցը, ցանցան եանցը, գինեցխան եանցը, անառակութեանցը, արբեցութեանցը, անօրէն կռապաշտեանցը. որով ապաքաւեցը, ոչ ընդ ձեզ վարին ի նոյն անձրպոյտ բեան զեղռնեանն ես. Հայհոյեն: Որ ապրէն պատասխանի ոմանէ, որ ի պատասխն ունի զհանդերձեալ եւ զհետնեալ. Օ ի ի ոգւն եան ի եւ մեռելոց յուսացեալ է, զի զոտնկոյն բան մարդկան մարմնով է. եւ կենդանի բեզիցն բան Ընաւծոյ Հաւատ է. Մեռնցուն մարմնոյն մերձեալ է. զաւաքացաւթ պատճառ. եւ թերաբ զա սրբոյ ոգւոյ յաղթեալ: Ապա բան զանհնոյն սեր սերա ունել յերկիրս. զի սեր Տանեն զարդեւ բեան մեզոյ: Օ ապահաւ ի ոգւոյ ի ինքեան առնոց պատեզիր: Ի բարձրեալ ի զա ոգւոյ ի ինքեան ունոց զանհնոյն ի ինքեան ունոց զանհնոյն ի ինքեան ունոց զանհնոյն

բանայն, ուրախ լինիցիք, զի ես է յայտնեցեալ փառաց նորա ցնծացուք ի միմեանս: Եւ եկեալ Պետրոս, նայեցաւ ի ներքս, եւ տեսանէ զկտաւսն դրեալս, եւ գնաց ինքն ի տեղի իւրում՝ զարհուրեալ զանձինս ի գործոցն որ եղեն: Եւ ահա երկու յաշակերտացն Յիսուսի երթային յայնմ աւուր ի գեղ մի որ էր հեռի յԵրուսաղէմայ ասի Եմմաուս, որ էր ի վաթսուն ասպարիզս: Եւ խօսէին ընդ միմեանս զամենայն դէպսն զայսոսիկ որ եղեն: Եւ եղեւ մինչդեռ խօսէին եւ հարցանէին միմեանց, եւ ինքն Յիսուս մերձեցեալ գնայր ընդ նոսա: Եւ աչքունք նոցա կապեալ էին՝ զի չճանաչէին զնա: Եւ ասէ ցնոսա. Զի՞նչ են խօսքերդ զոր խօսիք ընդ միմեանս ճանապարհին, եւ տրտում կայք: Եւ պատասխանի ետ մին որում անուն էր Կղեոպաս, եւ ասէ ցնա. Միայն դու պանդուխտ ես յԵրուսաղէմ, եւ ոչ գիտես զբաներ որ եղեն ի նմա յաւուրսս յայսոսիկ: Եւ ասէ ցնոսա. Զի՞նչ բաներ: Եւ նոքա ասեն ցնա. Զբաներ Յիսուսի Նազարեցւոյ, որ էր մարդ մարգարէ զօրաւոր ի գործ եւ ի բան առաջի Աստուծոյ եւ ամենայն ժողովրդեան: Եւ զիա՛րդ մատնեցին զնա քահանայապետքն եւ իշխանքն մեր ի դատապարտութիւն մահու, եւ խաչեցին զնա: Եւ մեք յուսայաք թէ նա է որ պիտի փրկէր զԻսրայէլ: Եւ արդ ընդ այս ամենայնի երրորդ աւուր է այսօր յորմէ եղեն այսոքիկ: Եւ ոմանք ի մերոց կանանցն զարհուրեցուցին զմեզ, որ կանուխ եղեն առ գերեզմանն: Եւ ոչ գտեալ զմարմինն նորա եկին՝ ասելով եւ տեսիլ հրեշտակաց տեսին որ ասեն թէ նա կենդանի է: Եւ երթեալ ոմանք ի մերոց առ գերեզմանն՝ գտին զայնպէս որպէս ասացին կանայքն, բայց զնա ոչ տեսին: Եւ նա ասէ ցնոսա. Ո՜հ անխոհեմք եւ դանդաղասիրտք հաւատալ ամենայնի զոր խօսեցան մարգարէքն: Ոչ այսպէս պարտ էր չարչարել զՔրիստոս եւ մտանել ի փառս իւր: Եւ սկսեալ ի Մովսիսէ եւ յամենայն մարգարէից՝ մեկնէր նոցա զամենայն գրեալսն որ ասացեալ էին վասն նորա: Եւ մերձեցան ի գեղն յորում կերթային, եւ նա ձեւացուցանէր թէ հեռագոյն երթայ: Եւ զսա կալան զի մնասցէ ընդ նոսա, եւ ասեն ցնա. Մնա ընդ մեզ զի երեկոյ է, եւ հասեալ է հուր: Եւ մտանէ ընդ նոսա: Եւ եղեւ ի նստանել նորա ընդ նոսա, առեալ զհացն՝ օրհնեաց, եւ կտրեալ ետ նոցա: Եւ բացան աչքունք նոցա, եւ ճանաչեցին զնա: Եւ նա անհետացաւ ի նոցանէ: Եւ ասեն ցմիմեանս. Ո՞չ սիրտք մեր այրէին ի մեզ՝ յորժամ խօսէր ընդ մեզ ճանապարհին, եւ բանայր մեզ զգրոցն: Եւ յարուցեալ նոյն ժամուն դարձան յԵրուսաղէմ, եւ գտին զմեկնեալսն ժողովեալ, եւ զոմանս ի նոցանէ: Եւ ասեն. Ճշմարիտ յարեաւ Տէր, եւ երեւեցաւ Սիմոնի: Եւ նոքա պատմէին զբաներ ճանապարհին, եւ զիա՛րդ ճանաչեցին զնա ի կտրելն հացին: Եւ մինչդեռ նոքա խօսէին զայսոսիկ, ինքն Յիսուս կայր ի մէջ նոցա, եւ ասէ ցնոսա. Խաղաղութիւն ձեզ: Եւ նոքա զարհուրեալ եւ երկեալ՝ կարծէին թէ հոգի տեսանեն: Եւ ասէ ցնոսա. Զի՞ խռովեալ էք, եւ ընդէ՞ր խորհուրդք ելանեն ի սրտից ձերոց: Տեսէ՛ք զձեռս իմ եւ զոտս իմ, եթէ ես եմ ինքն: Շօշափեցէ՛ք ինձ եւ տեսէ՛ք, զի հոգի մարմին եւ ոսկր չունի որպէս զիս տեսանէք զիս ունիմ: Եւ զայս ասելով ցուցին նոցա զձեռս եւ զոտս: Եւ մինչդեռ նոքա ոչ հաւատային ի ցնծութենէ եւ զարհուրէին, ասէ ցնոսա. Ունի՞ք ինչ ուտելի աստ: Եւ նոքա մատուցին նմա կտոր մի ի տապակեալ ձկանէ եւ ի մեղրահացէ: Եւ առեալ կերաւ առաջի նոցա: Եւ մնացեալսն տուեալ նոցա՝ ասէ. Ահա ասացի ձեզ ի կենդանութեան իմում զամենայն որ գրեալ է ի Մովսիսի եւ ի մարգարէսն եւ ի սաղմոսս վասն իմ, որ կատարեցան: Եւ բացեալ նոցա զմիտս՝ իմանային զգրոցն: Եւ ասէ ցնոսա. Զի այսպէս գրեալ է եւ այսպէս պարտ էր Քրիստոսի չարչարել եւ յերրորդ աւուր յարիցէ յերկելոց: Եւ քարոզեսցի յանունն նորա ապաշխարութիւն եւ թողութիւն մեղաց յամենայն ազգս, սկսեալ յԵրուսաղէմայ: Եւ դուք վկայք եղէք այսոցիկ: Եւ ահա ես առաքեմ զխոստումն Հաւր իմոյ ի ձեզ: Եւ դուք նստարուք ի քաղաքի մինչեւ զօրացիք զօրութեամբ ի բարձունս: Եւ հանեալ զնոսա մինչեւ ի Բեթանիա, եւ ամբարձեալ զձեռս իւր՝ օրհնեաց զնոսա: Եւ եղեւ ի նոյն օրհնելն զնոսա՝ եղեւ բաժանեալ ի նոցանէ, եւ համբարձաւ յերկինս: Եւ նոքա երկիր պագեալ նմա՝ դարձան յԵրուսաղէմ ընդ մեծի ուրախութեան: Եւ էին միշտ յեկեղեցւոջ օրհնեալ զԱստուած: Ամէն:

ԵՐՐՈՐԴ ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

ԵԿ.

Ժամասաց.

Ով ի հոգի տառապեալք փրկիչ, եւ մարմնացաւ ի տարտ կուսէն. որ վասն մեր ի յերկինից իջեր, եւ ցաւս տրտմելիք զտիկնգիս. զիաղտոտիքեան զոր տուր մեզ Տէր, որ հաւատացեալքեանց են ի թագաւորս զիաղտոտիքեան եւ զդրժումն իքեան, որ յանմեղքի են զու. կարող մարդասէր:

Ող. ԴԸ. Բարձր պարզեք զձեր Աստուած մեր. երկիր պարհս պատուանդանի ոտից նորա, զի սուրբ է:

Տէր թագաւորեաց, բարկացան ժողովուրդք, որ նստի ի քերովբէս. սասանեցաւ երկիր:

Պետրոս առաքեալն ի Կամրիվկայ առաքեին ի Հռոմ եւ ի քրիստոնեաս. Գլ. Ե. 1:

Օ Երջանիս պատՀեանս. ազատեալ իրբու երեսաւիչս եւ միայս հաշտասացն Աստուածոյ եւ Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որ եւ Տանուքեալ փառաց յայսմհետ Տարտղն. սպասեցէք որ ի ձեզ Տնաց է Աստուծոյ. վերահասցու. լեցուք մի իրբու. սխալուց, այլ կամաս բան Աստուծոյ. մի ջղաշարութեան ի ներքս ի ձեզ. մի իրբու. սիրելոյք վհատասցուք, այլ լեզուս Տաղիս: Ոչ մեր եւ ի միմեանս ընդունելիցիք զամենատես փառաց պատիս: Ուրեմն եւ երրեսաւորք, Տնազանդ լերուք ձեր ոտից: Վասնզի ընդ միմեանս զամաքՏանեցին ուրեմն. զի Աստուած ամբարտաւանից Տակառակի կաց, այլ Տնորհս խոնարՀից: ԽոնարՀեցարուք ընդ Տզոր ձեռանն Աստուծոյ, զի զձեզ բարձրացուսցէ ի ժամանակին. Օ այնինչ Տոգս ձեր ընկիցէք ի Տուս, զի նա է որ Տոգայ վասն ձեր: ։

Ընկերբա, սիրելիս. Բարձր պարզեց զնաւելսն ի ծովակիսն իսեմ, զոր գՀասցիքեմ ծառայ եմ, եւ իւզով պրով իսեմ օծի զնս:

Արբոյ Աբեւագանիս որ բառս Պառեխոփ. Գլ. ԺԲ. 29:

Տեսան մերոյ Հիսուսի Քրիստոսի.

Էր գնացեալ անտի (Հիսուս) Հին ի Տոմիան Գաղիլեացոց, եւ Հետ ի իսաւն ծառեր անոյ: Պատանին առ նա ծոցովսդրբք բացաւ, որ ասէին ընդ իրեանս կասս.

ԵՐՐՈՐԴ ՈՒՐՔԱԲ

ԻՁ.

Ժամասաց.

Ող բան ամենայն միաս անցանեն գնացարքեիեն քո, Աստուած, առաջ մեզ ՏանապարՀ, գքեզ տարեմք:

Ող. Ա. Տեսին ամենայն ծագք երկիր գքիրեիեն Աստուծոյ մերոյ:

Օրհնեցիք զՏէր յորՀնեաքեիեն ծոր. զի պարձելիս պարա:

Պետրոս առաքեալն ի Կամրիվկայ առաքեին ի Հռոմ եւ ի քրիստոնեաս. Գլ. Ե. 8:

Երբեմն իքուբ, Տաիեցիք, զի ոտան ձեր ասատնոյ իրբու. զառիսն գոչէ, չզՀէ եւ խեղդել Հէ զի կամիցէ: Արդ ի գիմի Տաղկանիցիք Տատատեալք Տատատեք. զեատանիցիք զնգն անդս չարչարանաց կքողարանեեն ձերոյ յաշխարՀի յանձինս կատարել: Եւ Աստուած ամենայն Տնորհաց, որ կոչեաց զձեզ յիւր ի յաւիտեան փառս ի Քրիստոս Յիսուս, որքամ մի եղեալ զձեզ կատարեսցէ, Տաստատեսցէ զօրացուսցէ, Տամարեսցէ: Ասէ իշխանութիւն յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն: Ի ձեռն Պետրոսի Տատատեալ եղբոր, որպէս կարծեմ, փոքր ի Տատ, գրեցի առ ձեզ, միրեիարել եւ ի վերոյ ասելն միայել. զի եւ սա Տշմարիտ ՏնորՀս Աստուծոյ են, յոր Տաստատեալ կայք: Ողջոյն ասեմ ձեզ որ ի Բաբելոն բնակիչքեիդ եւ եւ. Աբրեւս որգի իմ: Ողջոյն ասեմքեզ միմեանց ի Տամբոյր սիրոյ քեիեան: Խաղաղութիւն ընդ ձեզ ամենեիեան ի Տամբոյր սիրոյ քեիեան: Խաղաղութիւն ընդ ձեզ ամենեիեան. որ էք ի Քրիստոս Հիսուս. ամէն: 14:

Ընկերբա, սիրելիս. Միտ իմ խոտիցցատ. մա. եւ երբիւղ մաՀու. անմա. ի միրայ իսեմ:

Արբոյ Աբեւագանիս որ բառս Պառեխոփ. Գլ. ԻԳ. 24:

Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս.

Էլլ առակ սրկ ասէ Տոտս եւ ասէ. Աբեւագանս սպարտիեեն երբեմն ասէ, զի սերմանիցի սերմն բարի յարտսրանի իւրում: Էր ի քուն լինել մարդիան, եկն թշնամի նորա եւ ցանեաց ի միջոյ ցորենոյն եւ գնաց: Էր երբեր բուսաս նոյն եւ սպաղ պտուղ, ապա երեւեցաս. եւ պոիս: Պառաւիցուս ծառայքն ասեն տեառնն ասէն գնա. Տէր, ո՞չ սերմն բարի սերմանեցեր յարտսրանի քում, պրդ ուստ ունիցի գոյնին: Էր նա ասէ ցնոսա. Թշնամի պրդ գոյնի: Էրեն գնա ծառայքն. Կամիս զի երթեալք քաղեսցուք զայն ի բաց: Էր նա ասէ ցնոսա. Մի. գուցէ մինչ քաղելիք գոյնին, եւ պրբեան ընդ նմին ի բաց հանիցէք: Թոյլ առ երկոցունգ մնասլ ի միասին մինչեւ ի Տունձս, եւ ի ժամանակի Տնձոց ասացից ցհնձողսն. Քաղեցէք նախ գոյնին եւ կապեցէք զայդ ի խրձանս առ ի յարել, եւ զբրբեան ժողովեցէք ի չտեմարան իմ: 30:

առաւ. Հիսուս. որում փրբր մի երեկոյ աչքաբաղիցք, նա կապուցիցուցէ, կարգացուցէ, Տատատիեն արարէ: Ետս իշխանութիեն ես փառ յաւիտեան. ամէն: Ի ձեռն Պետրոսի Տատատեալ եղբոր, որպէս կարծեմ, փոքր ի Տատ, գրեցի առ ձեզ միրեիարել եւ ի վերոյ ասելն միայել. զի եւ սա Տշմարիտ ՏնորՀս Աստուծոյ են, յոր Տաստատեալ կայք: Ողջոյն ասեմ ձեզ որ ի Բաբելոն բնակիչքեիդ եւ եւ. Աբրեւս որգի իմ: Ողջոյն ասեմքեզ միմեանց ի Տամբոյր սիրոյ քեիեան: Խաղաղութիւն ընդ ձեզ ամենեիեան ի Տամբոյր սիրոյ քեիեան: Խաղաղութիւն ընդ ձեզ ամենեիեան. որ էք ի Քրիստոս Հիսուս. ամէն: 14:

Ընկերբա, սիրելիս. Միտ իմ խոտիցցատ. մա. եւ երբիւղ մաՀու. անմա. ի միրայ իսեմ:

Արբոյ Աբեւագանիս որ բառս Պառեխոփ. Գլ. ԻԳ. 24:

Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս.

Էլլ առակ սրկ ասէ Տոտս եւ ասէ. Աբեւագանս սպարտիեեն երբեմն ասէ, զի սերմանիցի սերմն բարի յարտսրանի իւրում: Էր ի քուն լինել մարդիան, եկն թշնամի նորա եւ ցանեաց ի միջոյ ցորենոյն եւ գնաց: Էր երբեր բուսաս նոյն եւ սպաղ պտուղ, ապա երեւեցաս. եւ պոիս: Պառաւիցուս ծառայքն ասեն տեառնն ասէն գնա. Տէր, ո՞չ սերմն բարի սերմանեցեր յարտսրանի քում, պրդ ուստ ունիցի գոյնին: Էր նա ասէ ցնոսա. Թշնամի պրդ գոյնի: Էրեն գնա ծառայքն. Կամիս զի երթեալք քաղեսցուք զայն ի բաց: Էր նա ասէ ցնոսա. Մի. գուցէ մինչ քաղելիք գոյնին, եւ պրբեան ընդ նմին ի բաց հանիցէք: Թոյլ առ երկոցունգ մնասլ ի միասին մինչեւ ի Տունձս, եւ ի ժամանակի Տնձոց ասացից ցհնձողսն. Քաղեցէք նախ գոյնին եւ կապեցէք զայդ ի խրձանս առ ի յարել, եւ զբրբեան ժողովեցէք ի չտեմարան իմ: 30:

ԵՐԻՈՐԴ ՅՈՒՔԱԲ

ԿԻ.

Յովհաննու Երուսաղէմայ հայրապետին։

Յոհաննէս.

Օ Հայրապետական զգայարկեալ զանձրա՛ւ ի լիութէն. առաքեալան առեր զգայութիւ. լիցին ասս, Տառայ Քրիստոսի ով երանելիդ ի Տէս աւետ Հոգեպահ։ Զոհացի զոյ վարդապետութեանդ սերմանէդ բարեպաշտութեան բուսացին Տեառն, ու բարեբեր եղեն պտուղ Հաւատոյ ամենայն տիեզերաց։ Ով Հաստատեալ եւ Հաստատիչ։ Ո ասեն որպ բարեխօսես առ Տէր Քրիստոս մեզ։

Մղ. ՀՍԲ. Բահաւորեալ զո զեղցկին զաքարեխութեն. եւ առ ի բեմ զոյ յիմ ծառութեն։

Հիշեա Տէր զՀաւատիդ. եւ զամենայն հեղգութեն նոցա։

Զգոյշ առաքելոյն ի Կորնթացւոց կըսգոյ ել զնոսն է, ընծեկցուածս. Կ. Գ. 1։

Ո ասն պարզիկ ունելը զպարտաս գալոյ, զգալ եւ զսուտ զգայութեն, եւ ոչ ձանձրանալ։ Ա՛լ Հաստատեալք ի զգալ ասելոյ սերմէդն. զի մի զնաւգոյ խոտանեսցին ընծեկցուածս. եւ մի ձեռնտուգ զոսն Աստուած ասդ։ Զայսոսիկ ընծեկցուածս զանձինս ընծեկցուածս ոգւոյ եւ մարմնոյ. Զոգս ի ներքս ի ներս ի ներքս։ Ոչ ի ներքս ի ներս ի ներքս։ Ոչ ի ներքս ի ներս ի ներքս։ Ոչ ի ներքս ի ներս ի ներքս։

Ո ասն պարզիկ ունելը զպարտաս գալոյ, զգալ եւ զսուտ զգայութեն, եւ ոչ ձանձրանալ։ Ա՛լ Հաստատեալք ի զգալ ասելոյ սերմէդն. զի մի զնաւգոյ խոտանեսցին ընծեկցուածս. եւ մի ձեռնտուգ զոսն Աստուած ասդ։ Զայսոսիկ ընծեկցուածս զանձինս ընծեկցուածս ոգւոյ եւ մարմնոյ. Զոգս ի ներքս ի ներս ի ներքս։ Ոչ ի ներքս ի ներս ի ներքս։ Ոչ ի ներքս ի ներս ի ներքս։

Զգոյշ առաքելոյն ի Կորնթացւոց կըսգոյ ել զնոսն է, ընծեկցուածս. Կ. Գ. 1։

Ո ասն պարզիկ ունելը զպարտաս գալոյ, զգալ եւ զսուտ զգայութեն, եւ ոչ ձանձրանալ։ Ա՛լ Հաստատեալք ի զգալ ասելոյ սերմէդն. զի մի զնաւգոյ խոտանեսցին ընծեկցուածս. եւ մի ձեռնտուգ զոսն Աստուած ասդ։ Զայսոսիկ ընծեկցուածս զանձինս ընծեկցուածս ոգւոյ եւ մարմնոյ. Զոգս ի ներքս ի ներս ի ներքս։ Ոչ ի ներքս ի ներս ի ներքս։ Ոչ ի ներքս ի ներս ի ներքս։

ՅՈՐԴՈՐԴ ԿԻՐԱԿԻ ՔԱՌԱՍՆՈՐԴԱՑ

Կ.

Յոհաննես.

Մխածին Աբգի եւ Բանդ Աստուած, եւ անհուչ կամիքն. որ յանէն առեր ծագիաձայ ի պատճէդ Աստուածայնէն եւ ի միւս Աստուած. անմոխրելիդ ծագդ եղեալ խաչելոյդ Քրիստոս Աստուած, ծաշնաւորդ զնոյն կրեալիդ. մինդ ի սրդոյ Երրորդութենէն փառաւորելիդ ընդ Հօր եւ ընդ սրդոյ Հոգւոյդն, միջո զիջո զիջո զիջո։

Մղ. ԿԳ. Աբգ վարիչ սրշնորհութեն Աստուած ի Սիոն. եւ քեզ ասցին սրթիք Աշխատասիրէ։

Լաւ սրթիդ ելոց, զի առ քեզ ամենայն ծարմեն եկեսցէ։

Գրգռած առաքելոյն Պետրոսի Հրեղէն ի բեմ ելեալոցս. Գ. Գ. 17։

Երբ զայս ասեմ եւ ուսանեմ ի Տէր, մի եւս ձեզ զնոյն օրինակ գնալ, զոր ես ես այլ հիմնարար զնան ուսանող ինձ ասոյց ի ձեզ ի ներքս ի ներս ի ներքս։ Ոչ ի ներքս ի ներս ի ներքս։ Ոչ ի ներքս ի ներս ի ներքս։

Գրգռած առաքելոյն Պետրոսի Հրեղէն ի բեմ ելեալոցս. Գ. Գ. 17։

Երբ զայս ասեմ եւ ուսանեմ ի Տէր, մի եւս ձեզ զնոյն օրինակ գնալ, զոր ես ես այլ հիմնարար զնան ուսանող ինձ ասոյց ի ձեզ ի ներքս ի ներս ի ներքս։ Ոչ ի ներքս ի ներս ի ներքս։ Ոչ ի ներքս ի ներս ի ներքս։

անբաւականութիւն պարկա մի վատնիցի դինւոյ նորա։ Արդեաւ, եւ ասէ, ցնա. Ո՛ՀԸ և այս պարկեան գինւոյ, առ ի ջնանց տնտեսութիւնն քո. զի ոչ եւս կարես ինձի տնտեսել։ Վասն ընդ միում բանի տնտեսն. Ո՛ՀԸ գործեաց։ Ոչ ասէր իմ Տանն. գնանեալ ետիւս. գործել ոչ կարեմ, ամչանալ ասելոյն։ Պահեմ զինչ տալոցիկ. զի յորմամ ի բաց ինիցիմ ի տնտեսութենէս ընկալցին զնս ի տաճս իւրեանց։ Եւ կոչեցեալ առ ինքն մի քոս միոջէ ի պարտապանաց տեառն իւրոյ, ասէ ցառաջին. Քանիս ինչ պարտիս տեառն իմում։ Եւ նա ասէ. Հարիւր սաթ ձիթոյ. ասէ ցնա. Առ զգիր քո եւ դիր զրեա վաղվաղակի ՀԱՄՈՒ։ Պատմեալ ասէ, ցմեւս. Դու. քանի՞ ինչ պարտիս։ եւ նա ասէ. Հարիւր քոս գարեաղ. եւ ասէ ցնա. Առ զգիր քո եւ դիր զրեա վաղվաղակի ոչՀԱՄՈՒ։ Եւ գովեաց տէրն գտնանեան տնտեսութեան, զի իմաստութեամբ արար. զի որդիք աշխարհիս այսորիկ իմաստնագոյնք են քան զորդիս լուսոյ յազգս իւրեանս։ Եւ ես ձեզ ասեմ. Ընտրեք ձեզ բարեկամս ի մամոնայի տնտեսութենէ. զի յորժամ պակասիցէ, այնմ ընկալցին զձեզ ի յաւիտեան յաւիտենից։ Ոչ ի փորձուն հաւատարիմ է, եւ ի քաջին հաւատարիմ է. եւ ոչ ի փորձն անիրաւ է, եւ ի քաջին անիրաւ է։ Եւ կամ ոչ եթէ հաւատարիմ եղէք ի մամոնայի անիրաւութեան, զձեզարեան ձեզ ո՞ հաւատացէ։ Եւ եթէ յօտարին ձեզ ոչ հաւատարիք, զձերն ո՞ տացէ ձեզ։ Ոչ ոք ծառայ կարէ երկուց տերանց ծառայել. եւ եթէ զմին ատիցէ, եւ զմինն սիրիցէ, կամ զմին մեծարիցէ, եւ զմինն արհամարհիցէ. ոչ կարէք Աստուծոյ ծառայել եւ մամոնայի։ Լսէին բոլոր զայս ածելոյն զնոսին քաղցն արհամարհք էին, եւ անգամեին զնա։ Եւ ասէ ցնսա. Դուք եք որ արդարացուցանէք զանձինս առաջի մարդկան, աստուած գիտէ զսիրտս ձեր. զի որ առաջի մարդկան բարձր է, պիղծ է առաջի Աստուծոյ։ Օրէնքն եւ մարգարէքն մինչեւ զՅովհաննէս. յայնմ հետէ զաւետարանն Աստուծոյ ածանաւորի, եւ ամենայն որ զնա բռնասիրի։ Դիւրին է երկինքն եւ երկիր անցանել, քան զմի բարբառի մերոյ նշանագրի անկանել։ Ամենայն որ արձակէ զկին իւր եւ առնէ, այլ շնայ. եւ որ զարձակեալն առնէ, շնայ։ Էր այն եր մեծատուն, եւ զգեստս բեհեզս եւ ծիրանիս, եւ ուրախ լինէր գնեղացազ առաւսաւրս։ Եւ աղքատ անի անուն Ղազարոս անկեալ գնէր առ դրան նորա վիրաւորեալ. եւ ցանկայր յեղ գթալոյն իւր ի փշրանացն որ անկանէին ի սեղանոյն մեծատանն. այլ եւ շուարք եւս գային, եւ լիզուին զվէրս նորա։ Եղեւ ժամանակ մեռանել աղքատին, եւ ածանել զնա հրեշտակսն ցծոց Աբրահամու. այլ եւ մեծատունն մեռանէր։ Եւ ի գժոխսն ածանցն զաչս իւր մինչ է ստեղծանն կր. հանս զԼազարոս ի հեռաստանէ, եւ զՂ ազարոս ի գոգ նորա Հանդուցեալ։ Եւ նա ազաղակեաց եւ ասէ. Հայր Աբրահամ, որդեաց եղ. եւ առքան զՂ ազարոս, զի ի ծայրէ գեաց մատնի իւրոյ ի ջուր, եւ զովացուսցէ զլեզուս իմ. զի զաւազանիմ ի տապոյ սոսկալիս։ Եւ ի վերայ սոյն ամենայնի ՀԻՆ ՀԱՒ ի միջ մեր եւ ընդ ձեզ։ Եթէ կամիցին աստի ան ձեզ անցանել ոչ կարեն, եւ ոչ այսր ոք ան մեզ անցանել։ Եւ ասէ. Լաղ ապաւէր գթել։ Հայր, զի արձակեսցես զդա ի տուն Տր իմոյ։ Ունի եմ եղբարս հինգ, որպէս զի ապրեսցեն նոցա վկայ եղիցի, եւ ոչ եկեսցեն ի տանջանսդ։ Եւ ասէ Աբրահամ. Ունին զՄովսէս եւ զմարգարէսն. լուիցեն նոցա։ Եւ նա ասէ. Ո՛չ Հայր Աբրահամ, բայց եթէ մեռեալք ոք երթիցէ ան նոսա, եւ ապաշխարեցին։ Եւ ասէ ցնմէ. Եթէ Մովսէսի եւ մարգարէիցէ ոչ լուին, եւ ոչ եթէ ի մեռելոց ոք յառնիցէ՝ հաւատասցեն։ 31։

ՅՈՐՈՐԴ ԵՐԿՈՒՏԱՍՆԱԿԱՐԻ

Գ.Ի.

Յոռոմոց.

Ար ի Հօրէ առաքեալի փրկիչ, եւ մարդացար ի սուրբ Կուսէն. որ վասն մեր ի յերկինից էջեր եւ յանապատին գտեիր զոչխարսն զկորուսեալսն, որ յամենեցունց ազգաց ածեալ զնոսա ի գառնութենէն Սատանայ մերոյ եւ փրկեր զնոսա ի Պարսից։ Շնորհէ մեզ ձեզ եւ խաղաղութիւն բազմացի գնաւելեացն Հաւատոյ եւ հնազանդ մեզ։ Պարկա ամենայն ձեզ մեզ իւրով սատանայական զրոսիճանն առ ի գնանս եւ զսատանայական ծաղրանսդ ի ձեզ եւ գնոսա գնասել պերոզի, որ կոչեացն զմեզ յԻր ի փառս եւ ի գովեստ ինձ։ Ոչով մեծամեծքն եւ պատուական առանձինքն զնաւելեանն ինչիցէ Տաղցրամիջոց, փառեցեալք ի ցանկալեանց առնացիս եւ ցսպանանոտեանց։ Այս ամենայնի զանձնայն փայի ի միջ առեալ՝ ձերոյք Տատանգելն մեռանիպարտչիքը գան պետիս ինձեն, եւ սատանայական զգեստիս, եւ գնասել ինձեն զանձնայն ինձ։ Եւ զնոսա ի գանձեանց ինձեն ոչնաչացնեն։ Եւ ես զնոսա ի միջ առեալ՝ ձերոյք Տատանգելն մեռանիպարտչիքը գան պետիս ինձեն, եւ սատանայական զգեստիս, եւ գնասել ինձեն զանձնայն ինձ։ Եւ զնոսա ի գանձեանց ինձեն ոչնաչացնեն։ Եւ ես

առեալ Ալաւուծոյ եւ ի Հոգի գիտաւս եւ զգաւոս, եկեալ յայնմահ բարբառիլ ի ՄՇՄՀԱՐԵՒԻ գիտաւս ասելի, եկեալ Պաւղոս իմ սիրելի ընդ որ ես Տաճեցայ։ Նա զայս բարբառ մեք իսկ լուաք եկեալ յերկինից, որ ընդ ձեռն իսկ Հաք ի սուրբ ՀՈՐԷՆ։ Նա ունիմք Տաւասաւորդն զրանն մարգարէական, որում եկեալ անայրեաք, բարւոք առնէք, երբեւ Տրայէլ որ ասացեալ լայ ի Տաւատսն անդորդ, մինչեւ սիրեն բանաւորեալք, եւ ապուհասին Տոգեալք ի սիրոս ՅԱՐ։ 19։

Ընկերա, սէյնա Նա։ Նրպեկեք Տեառն երկ Տար նրպեկեք Տեառն անհնոյն երկիր, նրպեկեք Տեառն եւ բարձր արարէք զձեռն Տարատ

Սրբոյ Ընծայութիւն որ ըստ Ա՛արկած։

Գլ. Գ. 1։

Տերն մեր Հիւսուս Քրիստոս։

Նա՛ եմ ես միանգամ ի Տոգոմոլքն, եւ ես ունդ այր մի որոյ Տեռն էր գոյացեալ կրէ Նա՛ սաւելին ձեռ՝ կրէին բժիշկք զնա ի շարաՏուն, զի յարաժամեցին գնեանէ։ Նա՛ ասէ զայն որոյ Տեռն գոյացեալ էր. Լսէի ասէ ի միջ։ Նա՛ ասէ գնաս. Օ՛Ն, պիտի եւ ի շարաՏս, բայն ինչ գործեմ։ կրէմ չար ասձեւ, ապ մի ապրեցուցանեմ, կրէմ կորուսանել. եւ նորա լսեցին։ Նա՛ Տայեցեալ Հիւսուսի գնոքը լի ցասմամբ, պատճառ գան կատելութեան գործոյ նորա՝ առ գայն։ Զգիա գձեռն քո. եւ նա Տզեաց, եւ ոչ՝ցաւ Տեռն նորա։ 5։

ՅՈՐՐՈՐԴ ՅՈՐՔՅՈՑԱԲԱՆԻՆ

Գ.Ի։

Հաւաստութիւն։

Որ բան ասէնայն միաս անցանեն գնաս գործութիւն քո, Ալաւած, ասւոր մեզ Տաւապաղ, գթեզ ապաչիք։

Աղ. 26։ Ակդո զնաւայ քո Ալաւած իմ, որ ի քեզ յաւապաղ։

Աղղանիս հինն Տէր, զի առ քեզ ապաղեցի զթՏնապաղ։

Պետրոսի առաքելոյն ի Կաթողիկեայ երկրորդ թղթոյն է ընթերցուածս։ Գլ. Ե. 20։

Բայց նախ այսմ գիտակ լինիցիք, զի ամենայն մարգարէութիւն իւրոց գոյ լուծումն ոչ ունի։ Ոչ ասէ ի կամս մարդկան, այլ սուրբ Ալաւածայ մարդիկ Ալաւած Տոգւովն Տրտոյ ասացին։

Սրբոյ Ընծայութիւն որ ըստ Ա՛արկած։

Գլ. Գ. 26։

Տերն մեր Հիւսուս Քրիստոս։

Նա՛ ասէր. Ընդեռ է պարարեալն Ալաւածայ, զարկ զի այր մի արհամարհէ սերմանիս յերկիր, եւ ննջեցէ եւ յառնիցէ գիշեր եւ զցերեկ. եւ սերմանիքն բաւանիցին եւ ածիցեն, եւ նա ոչ գիտէ։ Եւ ի վերայ անձանգ զարարչութիւն կրաս։ Նա՛ բաւական անկեալ երկիրքն գշնա նորա անաւարհ եհանցն. վասն որոյ Տշմարիտ է Տայիցն։ Նա՛ ասա Տաւելեալ մարգարէութիւն ասէ. զարարչութիւն մարգարէութեանն Տաճապարհ Տայցեալք։ Նա՛ ասա Տաւելեալ մարգարէն ընդեռ ասէիցեր գձեզ վասն ասէր. զարարչութիւն, եւ կրաս ասէ նորա ոչ ծրագեալք։ Օ՛ն երկի է Տրէսական յաղագս Ալաւած ոչ ինչեաց, այլ եաս ապրեցոյ զնոսա ի սպասաւած նա պահել ի գաւասաւն։ Կա՛ եւ ոչ ի սկզբան աշխարհն հեանոյ. բայց զոհնորդն զՆոյ զարարչութիւնն քարով պահեալ ի Ալաւած նոյն ասէ նորա ոչ ծրագեալ եւ ջրհեղեղ. ասխարհն անբարեաց ածեալ։ Նա՛ գերասբ Պետրոսոյ եւ Կռոնոյ ոչ գարձեցեալ յաՏնէն գասնգաս, օրինակ ասյայս անբարեաց կանգնեալ։ Նա՛ զարարն զի օրս ձոնեսցեալ յանկարգ գիրուհեանն գնորին փրկեսց։ Քանզի անհնասես եւ անանձարար սպասն բնակիլ ի մէջ նոցա, որ բան օրն գեւ ասրբ անհն նոցա անարեն գնորին ասնջէր։ ե. 8։

Ընկերա, սէյնա Նա։ Տէր, որսոնեցիքն քո յատեան. գզորձս Տեառց քոց մի անանս ասներ։

Սրբոյ Ընծայութիւն որ ըստ Ա՛արկած։

Գլ. Գ. 26։

Տերն մեր Հիւսուս Քրիստոս։

Նա՛ ասէր. Ընդեռ է պարարեալն Ալաւածայ, զարկ զի այր մի արհամարհէ սերմանիս յերկիր, եւ ննջեցէ եւ յառնիցէ գիշեր եւ զցերեկ. եւ սերմանիքն բաւանիցին եւ ածիցեն, եւ նա ոչ գիտէ։ Եւ ի վերայ անձանգ զարարչութիւն կրաս։ Նա՛ բաւական անկեալ երկիրքն գշնա նորա անաւարհ եհանցն. վասն որոյ Տշմարիտ է Տայիցն։ Նա՛ ասա Տաւելեալ մարգարէութիւն ասէ. զարարչութիւն մարգարէութեանն Տաճապարհ Տայցեալք։ Նա՛ ասա Տաւելեալ մարգարէն ընդեռ ասէիցեր գձեզ վասն ասէր. զարարչութիւն, եւ կրաս ասէ նորա ոչ ծրագեալք։ Օ՛ն երկի է Տրէսական յաղագս Ալաւած ոչ ինչեաց, այլ եաս ապրեցոյ զնոսա ի սպասաւած նա պահել ի գաւասաւն։ Կա՛ եւ ոչ ի սկզբան աշխարհն հեանոյ. բայց զոհնորդն զՆոյ զարարչութիւնն քարով պահեալ ի Ալաւած նոյն ասէ նորա ոչ ծրագեալ եւ ջրհեղեղ. ասխարհն անբարեաց ածեալ։ Նա՛ գերասբ Պետրոսոյ եւ Կռոնոյ ոչ գարձեցեալ յաՏնէն գասնգաս, օրինակ ասյայս անբարեաց կանգնեալ։ Նա՛ զարարն զի օրս ձոնեսցեալ յանկարգ գիրուհեանն գնորին փրկեսց։ Քանզի անհնասես եւ անանձարար սպասն բնակիլ ի մէջ նոցա, որ բան օրն գեւ ասրբ անհն նոցա անարեն գնորին ասնջէր։ ե. 8։

Ընկերա, սէյնա Նա։ Տէր, որսոնեցիքն քո յատեան. գզորձս Տեառց քոց մի անանս ասներ։

ՅՈՐՐՈՐԴ ՀԻՆԳՇԱԲԱԹԻ

Ը.Ձ։

Հաւաստութ։

Որ ի Հոգի սուրբ փրկիչ, եւ մարմնացար ի սուրբ Կոյսէն. որ գան մեր ի յերկնից երկիր եւ յանապատին գսրբեցիր. գնացար եւ ի սուրբ մեզ Տէր, որ ի ջրտղաՏքեանց եւ ի գազան, գնացար եւ գնդացիկ եւ գարգելեր, որ յանձնայի եւ գու կարող մարդ ասէր։

Աղ. Ը. Բարձր արարիչ գՏէր Բաւասած մեր. երկիր գարգ գաւասանգաձի ասեղ գնա, եւ գնա ի ջրտղաՏքեանց։ Նա՛ ասէ գնաս. Օ՛Ն, ասէ եւ ես ի շարաՏս, բայն ինչ գործեմ։ կրէմ չար ասձեւ, ապ մի ապրեցուցանեմ, կրէմ կորուսանել. եւ նորա լսեցին։ Նա՛ Տայեցեալ Հիւսուսի գնոքը լի ցասմամբ, պատճառ գան կատելութեան գործոյ նորա՝ առ գայն։ Զգիա գձեռն քո. եւ նա Տզեաց, եւ ոչ՝ցաւ Տեռն նորա։ 5։

Պետրոսի առաքելոյն ի Կաթողիկեայ երկրորդ թղթոյն է ընթերցուածս։ Գլ. Ե. 9։

Գիտեմ Տէր զասաւածասաւս փրկել ի փորձութենէ, եւ գանօքս պահել ի ատեանս ատւոն գասաւանի. մանաւանդ զգնա մարմնոյ գրՏպիցն գանկս կենանց ի ցեն երթեալ, սրՏատարՏոյգ անբիծանան, ժարՏք, յանդգնաք, չգանկանն գնանան ՏայՏոյել։ Ուր Տրէսանգ գրամեանք եւ կարգաւորեանք քան գնաս ՄՇՄՀԱՐԵՒՆ, ասեն գնաքը ի Տեառնէ գՏայՏոյս կենան գասաւանան։ Եա՛ ասրս երբեւ գանգասս անասնս բան գնասեն բարձն ի յերկնից եւ յասպանան երեւոյ, որոյ չենն գիտակ ՏայՏոյն յասպանան կենան երեւոյ. եւ ասպանան ասէն։ Տանդնացք ի վարձս անբարասենան։ Տե՛ն գերեւոյ գասուն փառիս երեւոյ Տանգերն. բնչանք, սրասաքը, վասիսակք ի պասնս երեւոյ, բնայ ձեզ երասեցնամիկք։ Նա՛ ասէն Տանգոյս գասնգայ, անգասգաս ի ձեռայ, գասարէն գանձնայ, յոգոյգայ գի ասէն սրասՏաքով գասնգաքով, գասնգաքով ասէն գանձնայ, բաւանի եւ քեզ ես ձեռ գանձնայ բանգար, եւ գաձայ ասաս ՄՇՄՀԱՐԵՒ, մինչեւ բաւական բնչ բնչ Տանգանս գասս Տանգնաց երեւոյ, գասգաս գանձնայ։ Նա՛ ասէ գնաս. Օ՛Ն, ասէ եւ ես ի շարաՏս, բայն ինչ գործեմ։ կրէմ չար ասձեւ, ապ մի ապրեցուցանեմ, կրէմ կորուսանել. եւ նորա լսեցին։ Նա՛ Տայեցեալ Հիւսուսի գնոքը լի ցասմամբ, պատճառ գան կատելութեան գործոյ նորա՝ առ գայն։ Զգիա գձեռն քո. եւ նա Տզեաց, եւ ոչ՝ցաւ Տեռն նորա։ 5։

Ընկերա, սէյնա Նա։ Բարձր արարիչ գՏաւասած իմ, գասգաս գանձնայ։ Նա՛ ասէ գնաս. Օ՛Ն, ասէ եւ ես ի շարաՏս, բայն ինչ գործեմ։ կրէմ չար ասձեւ, ապ մի ապրեցուցանեմ, կրէմ կորուսանել. եւ նորա լսեցին։ Նա՛ Տայեցեալ Հիւսուսի գնոքը լի ցասմամբ, պատճառ գան կատելութեան գործոյ նորա՝ առ գայն։ Զգիա գձեռն քո. եւ նա Տզեաց, եւ ոչ՝ցաւ Տեռն նորա։ 5։

Սրբոյ Ընծայութիւն որ ըստ Ա՛արկած։

Գլ. Գ. 13։

Տերն մեր Հիւսուս Քրիստոս։

Նա՛ ասէր. Ընդեռ է պարարեալն Ալաւածայ, զարկ զի այր մի արհամարհէ սերմանիս յերկիր, եւ ննջեցէ եւ յառնիցէ գիշեր եւ զցերեկ. եւ սերմանիքն բաւանիցին եւ ածիցեն, եւ նա ոչ գիտէ։ Եւ ի վերայ անձանգ զարարչութիւն կրաս։ Նա՛ բաւական անկեալ երկիրքն գշնա նորա անաւարհ եհանցն. վասն որոյ Տշմարիտ է Տայիցն։ Նա՛ ասա Տաւելեալ մարգարէութիւն ասէ. զարարչութիւն մարգարէութեանն Տաճապարհ Տայցեալք։ Նա՛ ասա Տաւելեալ մարգարէն ընդեռ ասէիցեր գձեզ վասն ասէր. զարարչութիւն, եւ կրաս ասէ նորա ոչ ծրագեալք։ Օ՛ն երկի է Տրէսական յաղագս Ալաւած ոչ ինչեաց, այլ եաս ապրեցոյ զնոսա ի սպասաւած նա պահել ի գաւասաւն։ Կա՛ եւ ոչ ի սկզբան աշխարհն հեանոյ. բայց զոհնորդն զՆոյ զարարչութիւնն քարով պահեալ ի Ալաւած նոյն ասէ նորա ոչ ծրագեալ եւ ջրհեղեղ. ասխարհն անբարեաց ածեալ։ Նա՛ գերասբ Պետրոսոյ եւ Կռոնոյ ոչ գարձեցեալ յաՏնէն գասնգաս, օրինակ ասյայս անբարեաց կանգնեալ։ Նա՛ զարարն զի օրս ձոնեսցեալ յանկարգ գիրուհեանն գնորին փրկեսց։ Քանզի անհնասես եւ անանձարար սպասն բնակիլ ի մէջ նոցա, որ բան օրն գեւ ասրբ անհն նոցա անարեն գնորին ասնջէր։ ե. 8։

Ընկերա, սէյնա Նա։ Տէր, որսոնեցիքն քո յատեան. գզորձս Տեառց քոց մի անանս ասներ։

Ի քան գանձնայն սերանձիս գի յերկրի. եւ յորմամ սերանձիցէ, բանանի եւ քեզ մեծ քան գանձնայն բանձար, եւ սրձանէ ասս ՄՇՄՀԱՐԵՒ, մինչեւ բանական բնչ բնչ Տանգանս գասս Տանգնաց երեւոյ, գասգաս գանձնայ։ Նա՛ ասէ գնաս. Օ՛Ն, ասէ եւ ես ի շարաՏս, բայն ինչ գործեմ։ կրէմ չար ասձեւ, ապ մի ապրեցուցանեմ, կրէմ կորուսանել. եւ նորա լսեցին։ Նա՛ Տայեցեալ Հիւսուսի գնոքը լի ցասմամբ, պատճառ գան կատելութեան գործոյ նորա՝ առ գայն։ Զգիա գձեռն քո. եւ նա Տզեաց, եւ ոչ՝ցաւ Տեռն նորա։ 5։

Ընկերա, սէյնա Նա։ Բարձր արարիչ գՏաւասած իմ, գասգաս գանձնայ։ Նա՛ ասէ գնաս. Օ՛Ն, ասէ եւ ես ի շարաՏս, բայն ինչ գործեմ։ կրէմ չար ասձեւ, ապ մի ապրեցուցանեմ, կրէմ կորուսանել. եւ նորա լսեցին։ Նա՛ Տայեցեալ Հիւսուսի գնոքը լի ցասմամբ, պատճառ գան կատելութեան գործոյ նորա՝ առ գայն։ Զգիա գձեռն քո. եւ նա Տզեաց, եւ ոչ՝ցաւ Տեռն նորա։ 5։

Սրբոյ Ընծայութիւն որ ըստ Ա՛արկած։

Գլ. Գ. 13։

Տերն մեր Հիւսուս Քրիստոս։

Նա՛ ասէր. Ընդեռ է պարարեալն Ալաւածայ, զարկ զի այր մի արհամարհէ սերմանիս յերկիր, եւ ննջեցէ եւ յառնիցէ գիշեր եւ զցերեկ. եւ սերմանիքն բաւանիցին եւ ածիցեն, եւ նա ոչ գիտէ։ Եւ ի վերայ անձանգ զարարչութիւն կրաս։ Նա՛ բաւական անկեալ երկիրքն գշնա նորա անաւարհ եհանցն. վասն որոյ Տշմարիտ է Տայիցն։ Նա՛ ասա Տաւելեալ մարգարէութիւն ասէ. զարարչութիւն մարգարէութեանն Տաճապարհ Տայցեալք։ Նա՛ ասա Տաւելեալ մարգարէն ընդեռ ասէիցեր գձեզ վասն ասէր. զարարչութիւն, եւ կրաս ասէ նորա ոչ ծրագեալք։ Օ՛ն երկի է Տրէսական յաղագս Ալաւած ոչ ինչեաց, այլ եաս ապրեցոյ զնոսա ի սպասաւած նա պահել ի գաւասաւն։ Կա՛ եւ ոչ ի սկզբան աշխարհն հեանոյ. բայց զոհնորդն զՆոյ զարարչութիւնն քարով պահեալ ի Ալաւած նոյն ասէ նորա ոչ ծրագեալ եւ ջրհեղեղ. ասխարհն անբարեաց ածեալ։ Նա՛ գերասբ Պետրոսոյ եւ Կռոնոյ ոչ գարձեցեալ յաՏնէն գասնգաս, օրինակ ասյայս անբարեաց կանգնեալ։ Նա՛ զարարն զի օրս ձոնեսցեալ յանկարգ գիրուհեանն գնորին փրկեսց։ Քանզի անհնասես եւ անանձարար սպասն բնակիլ ի մէջ նոցա, որ բան օրն գեւ ասրբ անհն նոցա անարեն գնորին ասնջէր։ ե. 8։

Ընկերա, սէյնա Նա։ Տէր, որսոնեցիքն քո յատեան. գզորձս Տեառց քոց մի անանս ասներ։

ապրի զարակիսան քո մի՞ հանգիր, եւ ոչ խաղացին հանել գնա։ Պատասխանի՛ եա նոցա եւ ասէ. Մի՛ այգ անհաւատ, մինչեւ չերբ հրեալ ձեզ։ մինչեւ. ցերբ անապատ չեմ ձեզ. անձկ գնա ան. բա՛ն անձին ինձ ձեզ. անձկ գնա ան. բա՛ն այսեւ, վազ գնայի հարեալ գնա, եւ անհիւղ յերկիր Թուաստիր եւ փրկուիք։ Նոցայ ոչ՛ցայ նոցա եւ ասէ. Քանի՞ ժամանակք են չորսի հետ այդ եղեւ գնա, եւ նա ասէ. Ի մանկութենէ։ Լաւ ա՛ սէզամ՛ ի Տէր արկանէ, եւ ի Չուշ՛ի գնայ՝ զգա. պրծ կեն կարող ինչ ես, օգնեա ձեզ, Տէր, զթացեալ ի վերայ մեր։ Էր Հիսուս ասէ գնա. Կացի՛ կեն կարող ես. ամենայն ինչ հնազանդ է ա՛յսմ՛, որ Տա՛ւսաւքն։ Էր վաղվաղակի աղաղակաց Տայր ձայնական եւ ասէ. Հա՛ւատամ՛, օգնեա անհաւատութեան իմում։ Երբեք. Եանս Հիսուս կեն կառնի ժողովրդեան քո վերայ, սասանեաց զայն պիղծ եւ ասէ. Հաճոյ եւ խուլ այս ես ասէ՛ ձեզ Տիսմեան, ել ի գեհենէ, եւ ոչ եւս մի՛ մտանիցես ի գա՛ Էր ազազակեաց եւ յայժ ելեաց գնա, եւ եղ. եւ եղեւ գասանեան երբեք գնա՛ եաց, մինչեւ բազում խոկ ասէ՛ կեն Մեռա՛ա։ Էր Հիսուս կա՛ա գնա՛ անել, եաս՛ յաղց գնա, եւ կանգնեցաւ։ Էր երբեք եանա՛ ես ի տուն, աշակերտն առանձին հարցին գնա։ Մեք ընդէր ոչ կարացաք հանել գնա։ Էր ասէ գնաս. Բա՛յ ապ ոչ ելք կան, եթէ ոչ պահոմ եւ աղօթեաք։ 28։

ԳՈՐՐՈՐԴ ՈՒՐԲԱԹ

ԻԿ։

Հաճոյական։

Ա՛ր բան ամենայն մաս անգանա՛ գնա։ զազա՛ եաք եա՛ Բաառած, առա՛ մեզ Հաւատալ, գ՛ձել ապրելոյ։

Ա՛ր. Գ՛. Տեսին ամենայն ծագք երկրի, գթելու եաք եա՛ Բաառծոյ մեզ։

Օրշնեցիք գՁեր յորՀնեաք եա՛ նոր։ զի պատեցին սուր։

Գետագի ան ասելոյն ի Պաճոյնեայց հերկող ի՛ գեղջն է ելեի երգատուծս. Գ՛. Գ՛. 1։

Օ՛այս ձեզ, սիրելիք, երկրող ի՛ ա՛ղի գրեմ՛, որով զարձ ա՛ցից է լ Հրաւասի գՀատատուն մաս ձեր։ Հրել. գՀատ՛ացի՛ն առաջեաց գատաւ է սրոյ մարգարէիչ եւ յատ ազեալն Հերոյ գատաւ ա՛ցաւ եաք եա՛ Բաառծոյ։ Էր

ՀԻՆԳՇԲՈՐԴ ԿԻՐԱԿԻ ՔԱՌԱՍՆՈՐԴԱՑ

ԻՆ.

Ժամասացութիւն.

Սիաբանին Աբրի եւ Բանիկ Աստուած, եւ անոնց էակիցներ. որ յանձն առեր մարդեանալ ի արգանդի Սուրբ Աստուածածնէն եւ ի միջոց Աբրահամ. անթափանցելիով մարդ եղեալ խաչեցար Աբրիամս Աստուած, մեռար մահով գնալոյ կրեալդ. մեզ ի սրբոյ Հրեղբօրդ քեզնէն փառաւորիդ ընդ Հոգ եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյն, միջոց գոնէ։

Ուչ. ԿԲ. Աբեղ վարիչ սրշեաբիւն Աստուած ի Սիան. եւ քեզ տացին աղօթեք Հրեղտագիր։

Լուր աղօթիդ խնդ. զի առ քեզ առեղ ընդան մարդեն եկեալ։

Պօտպի առաքելոն ի փիլիպպէսոց Հրոմեացն է ընթերցուած. Գլ. Ա. 1։

(Բ.յառ Հեռու, եղբայք իմ, ուրախ լերուք ի Տէր. զնոյն գրել առ ձեզ ինձ ոչ ինչ դժուարանալի է, եւ ձեզ կարի զգուշալի. Զգոյշ եղերուք ի շանց անոնի, զգոյշ եղերուք ի չար մշակաց անոնի, զգոյշ եղերուք ի կիսատատեանն անոնի. Օ,ի Հրիաատեանն մեք ենք, որ Հագուին Աստուծոյ պաշտեմք, եւ պարծիմք ի Քրիստոս Յիսուս, եւ ոչ ի մարմնի ինչ պանծացեալ եմք։ Թէպէտ եւ ես իսկ զնոյն վստահութիւն ունիմ ի մարմնի, եթէ ոք Հաւնիքի պատգ վստաց թեանց ի մարմնի, առաւել եւս ես։ Թլփատուած ութօրեայ, յազգի Իսրայէլի ի ցեղէ Բենիամինի, Հրեայցի Հրէայից, ըստ օրինաց փարիսեցւոյ, ըստ նախանձայոյզ Հետեւ։ Հալածելի զեկեղեցին, ըստ արդարութեան զոր ունիս ի օրինացն, եղեալ անբասիր։ Բայց որ ինձ շահ էր զայն Կիսաս Հաւնիքի վասն Քրիստոսի։ Բայ եւ Հաւնիքի իսկ զամենայնն վասն Քրիստոսի Տէրոջ իմոյ. վասն որոյ զամենայն կորուստ Հեղայ եւ զանգիտեմ զամենայն

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

Գ.Ջ·

Հոմանոյ.

Ալ ի Հոգի աստիպեալ փրկիչ, եւ մարդասիրած ի ստոր Կատմն. որ զամն մեր ի յերբնկիկ իջեր եւ յանապատիկ գոհագործութիւն քո առբ մեզ Հոգի, որ խաղաղութիւնդ ես եհաստատ, գիտացուր մեզ եւ զօրզութիւն, որ յամենայնի ես զոհ կացոյ մարգաբեր։

Սղ· ձԽԹ· Լքգայութիւն քո ապգատութիւն ամենայն յաւիտենից· եւ անչափութիւն քո յայտնի մեզ։

Հաստատիր ի Հոգ յամենայն բանս բարս· եւ արդար ի յամենայն գործս երս։

Պետրոսի տաւգեղբն ի Կաթոլիկեայ եկեղեցոյ ի ինի օգն եւ ընծէղբացաս· գլ· Գ· 10·

Ալ ևկեսգ օր Տեառն երրեւ գոյոյ· յորում երկինք սաղեասցին անգնեն, եւ տնոտիները Հրով կիզեսցին տեղին, եւ երկիր եւ որ ի նմա գործք գտանիցին։ Երւ ի յուժանել այսպէս զայս ամենայնի, որպիսի ինչ գայսս իցեմ ձեզ գտանել· այլ սուրբ եւ ատաս անպատրաս կացս ան ունել։ եւ փութալ Հասանել գայսան առ սէր Տեառն, յորում երկինք Հրպետացք քանդեսցին, եւ տնոտիները Հրով Հանգիցին։ Զորոց երկնից եւ երոյ երկրի բան աւետարանի այսոցիկ, յորս արդարութիւնն բնակի։ Վ ասն որոյ սիրելիք, այսպիսի սպասեալ, ջանացէք անքիծ անարիւք եւ անարատք գտանել նոքա ի խաղաղութիւնն, ես գՏեառն երկայնմտութիւնն փրկութիւն համարեսջիք։ Օձր սրինակ եւ սիրելի երկայն մեր Պօղոս բան Հորհրդոյ իւմասու ի ձեզ ըստ իմոյ իմաստութեան տուեալ նմա Աստուծոյ գրեաց ձեզ, որպէս եւ յամենայն խսկ եղ գոյոյ ի նմանէն խսկ գասն պատիկ, յորս գտանէք ինչ եղ դժուարհաց, զոր անտանգին եւ տգէտքն կամ անկանգն գործս առնեն։ Կուռ պատ Հետեւ, սիրելիք, իրրեւ գիտացեալ զգուշացիք, զի մի անտանգ մոլորեալ մեծարն գրգռեալք անհանիքիք յառանաց Տառատուեան։ Աշխեցէք յաղթք եւ գիտեք եղ Տեառն Հեսոյ եւ փրկեն Հեսոյ Քրիստոսի։ Նմա փառք եւ պատ եւ յօրն յաւիտենից· ամէն։ 18։

Աքէտս եւա, սիրելիս· Երկայք ձեռնաշոք ի Հեր· պատգարկացած առ Աստած փրկիչ մեր։

Աղոթք Բհատարեաս որ բան Պարկան։

Գե· Ը· 22։

Բռ Հերն մեր Հեսոյ Քրիստոս.

Գան ի Բհերապիրս, եւ ածէն առաջի նորա երկր մի, եւ առաջէին գնա զեմիշհայի ի նա։ Երւ առևալ զձեռանէ կաղ ինն պատաղ շերեն, եհոտ յառ նորա, եւ ձեռն եղ ի վերայ նորա· եւ Հարցանէր գնա ի ինանէ։ Երւ նա ասէ· Ի Հեղ մի մանկունս, այլ երկ ինանէ ինել ինել։ Ալ ասէ նմա Տէր· Ես ի ինանէ գնա եւ Հարցանէ գնա ի ինանէ գոյ

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

Գ.Կ·

Յաղագս.

ԵՒս ի Հոգի սուրբէ փրկիչ, եւ մարգարէք ի սուրբ Կուսէն. որ զամն մեր ի յիմիկոյ ետեղ, եւ յաւասրէցին զամենայնս զոր ինքեանք ետուն ինձ զոր մեզ Հոգի, որ հաւատոյ ետեղ ինձ զոր ոչ տեսանեմ, զնաւացութիւն ես զոր ոչ լսեմ, զոր ոչ յամենայնի ես զոր կարող մարդասէր:

Աղ· ՂԲ· Բարձր արարիչ զՀոգի Աստուած մեր. երկիր պարէզ պատուականի ոռոգ նորա, զի սերբ է:

Հոգի Թագաւորութեան, բարկացան ժողովուրդք, որ նաեւեն ի փերոյէնս. սաստեցաւ երկիր:

Հոգի Տեառնս աստիւքն ի Կամ որիվեսց աստուքն Թ[եո]ն զի բնեն զգաստ. Գ·Կ· Ե· Ե·

Ահաւիկք, ոչ նիհէ նոր ինչ պատուիրան գրեմ ձեզ, այլ զՅին պատուիրանն զոր ի սկզբանէ ունէիք. եւ ինչ պատուիրան զանն է զոր պատուիրէ· Պարձանց նոր պատուիրան գրեմ ձեզ, որ է ճշմարիտ. ի նմա եւ ի ձեզ. զի խաւարն անցանէ, եւ լոյսն ճշմարիտ արդէն հուր երեւիմ: Որ ասէ եթէ ի լոյսն եղէ, եւ զեղբայր իւր ատէ, սուտ է, եւ ի խաւարի է տակաւին: Որ սիրէ զեղբայր իւր, ի լոյս բնակէ, եւ գայթագղութիւն ի նմա չիք: Եւ որ ատելոյ զեղբայր իւր, ի խաւարի է եւ ընդ խաւար չգնէ, եւ ոչ գիտէ յո երթայ, զի խաւար հալոցոյց զաչս նորա: Գրեմ ձեզ, որդեակք, զի եթողեալ են ձեզ մեղքն վերայ անուանն Տեառն: Գրեմ ձեզ, հարք, զի ծանեայք զաք զայն որ ի սկզբանէն է: Գրեմ ձեզ, երիտասարդք, զի յաղեցեալք զաք չարին: Գրեմ ձեզ, մանկունք, զի ծանեայք զաք զՀայրն: Գրեմ ձեզ, հարք, զի ծանեայք զաք զայն որ ի սկզբանէն է: Գրեմ ձեզ, երիտասարդք, զի էք զաք հզօրագեայք, եւ բանն Աստուծոյ ի ձեզ բնակի, եւ յաղեցեալք զաք չարին: Մի սիրէք զաշխարհ, եւ մի որ ինչ յաշխարհի է: Եթէ ոք սիրէ զաշխարհ, ոչ է ի նմա սէր Հօր: Օի ամենայն որ ինչ յաշխարհի է, ցանկութիւն է մարմնոյ, եւ ցանկութիւն աչաց, եւ ամբարտաւանութիւն ասոր միոնոյն. որ ոչ է ա՛ւ ի Հօրէ, այլ յաշխարհէ ասոր է: Եւ աշխարհն անցանի եւ ցանկութիւն ասոր. բայց որ առնէ զկամն Աստուծոյ, մնայ յաւիտեան:

Եւ ես, զաւակունք, ոչ գիտեմ զի ո՞ր ժամ է. եւ որպէս լուարուք զի Անտիքրիստոս գայ, նոյնպէս եւ այժմ հակառակորդք բազումք եղեն, որոց ճանաչեմք զի ժամ է յետինս:

Ելին ի մէնջ, այլ ոչ էին ի մէնջ. զի եթէ ի մէնջ էին, անդ ա՛ւ ի մէնջ. զի եթէ ի մէնջ էին, ասա ա՛ւ մեզ. Յայտնի լինիցին ամենեքին զոր ոչ են ի մէնջ: Եւ դուք օծումն ինչ ունիք ա՛ւ ի սրբոյն, եւ գիտէք ամենեքին: Ոչ գրեմ ձեզ եթէ ոչ գիտէք զճշմարտութիւնն, այլ թէ գիտէք զնա, եւ թէ զի ամենայն սուտ ոչ է ի ճշմարտութենէ ասոյ: Ով է ոչ սուտ, եթէ ոչ՝ որ ուրանայ եթէ Հիսուս չէ Քրիստոս: Սա ինչ է նենգ, որ ուրանայ զՀայր եւ զՈրդի: Ամենայն որ ուրանայ զՈրդի, եւ ոչ զՀայր ընդունի, ինչ որ խոստովան զՈրդի, նա եւ զՀայր ընդունի: Դուք զոր լուարուք ի սկզբանէ՝ ի ձեզ բնակեցէք. զի եթէ ի ձեզ բնակեցէ զոր ի սկզբանէն լուարուք, եւ դուք Որդի եւ ի Հայր բնակիցիք: Եւ այս է ուխտն զոր ուխտատրեաց նա մեզ, զկեանս յաւիտենական: 25:

Ելիցէ ինչ, ասէիս ես· Հոգի քո սուրբ եւ բարի ուսուիրդեացէ ինձ ի յերկիր ուղիղ:

Արդ Ես·տասանիս որ բան Պ·տ·խասս·.

Գ·Կ· ժ· 25:

Օ Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս·

Եւ այն յարուս. ունի զրնական փոքՀոգի զնա եւ ասէր· Ո այդպիսոյ, զի ես զոր Հոգիդ զի զիւանս յաս խոնարհանս ժամանակիդ: Եւ նա ասէ զնա· Հոգիս զի՞ն գրեալ է, ոչ ոք ընկեռնաս ես զասուածքանի ես եւ ասէ· Մերկացոս զՀոգի Ես·տասած քո զամենայն զասէ քոյոմ, եւ զամենայն զոյսն ասէնէ զասէ, եւ զամենայն զոյսն եմ ինձ քոյոմ, եւ զամենայն մնաց քոյ· եւ զիմէնք քո իրքն. զանձն քո: Եւ ասէ զնա· Ո՛զեղ եւ ասուս զասուասանիդ· զայդ ասաս, եւ կիցցես· Դա իրքն. կամիցաս զանձն զոյսս բացասել ասէ զՀիսուս· Եւ ճշ է եմ ընկեր: Պատասխանի ես Հիսուս եւ ասէ· Ես մի հեռանէր Հոգիասդեմ, Հոգիքով, եւ անդաս. ի ձեռս ասաքոյոց, որ մերկասցեն զնա եւ վէրս ի վէրոյ նորին, եւ զոյն կիսամահ եւ զնացին: Գնաց եղեւ քաշասդեմ մինչ ինանձ ընդ նզոն ձեռնաց, եւ սեռեալ զնա զանց ասաս· Կզնայես եւ Գ եւասդեմ մի եկեալ ընդ նզոն ասզի եռեալ եւ զանց ասաս· Պատասխանի ասն ձեռնասդեմ գնաց եկեալ ընդ նզոն առ նաեալ, եւ սեռեալ զնա· զանց ասաս· Ես տասուածքանի զՀոգիս նզոս, ասզեալ ի վէրոյ նզոս եւ վէրոյ զրասաս. իւրոյ ած զնա ի պանդոխտ մի, եւ զասեռեռեալ զնա: Եւ ի վասն ասզի իրքն. կամէիր անաոի, ձանեալ եւ զասզեզասզասն եզեռս զասՀիսուս եւ ասէ· Գասզեն տասզ զնա, եւ զոր ինչ ծախեսիս ի զա՛ ի մեսասդամ՝ զասզեռան եսս ես՝ ձասզ ձեզ· Ընդ ո՞ ինչ զնացոյ զեզ· Ընդ ո՞ ինչ զնացոյ ի ներսեն, եմոս ի զեզ մեռնաս զոր ասեզեն ես ձեզ զեսաս: Ես ասէ, Ով զոր ինչ ձեզ ես Հաս·ս· Ընդ ես զոր ասզեռան ես ի զեսոյ ներսս ասէ զնա Հաս·ս: 37:

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ՇԱԲԱԹ

Ե.Կ·

Սրբոյն Գրիգորի Մեծոյ Լուսաւորչին Պատի ի վիրապն:

Յաղագս.

Վարիչք սուրբ քաշեանապահս, որ գՀաստատ ուսուցին, եւ գանանիս գԱստուածՀոգին. մարգեան ուսուցեք քաղաքի ՀոգերոյթիՀեան· պատիկցար յաղթասաՀեան. որ բարեխօս լիցուս Տէր զամն մեր:

Աղ· Զ·· Նզոն զես ի զրի ՀնգաՀաս·. ի խաստի եւ ի սասեռս մաՀս·.

Տէր Աստուած փրկեսեան ինձ· ի սաս·է զաղասցի եւ զերեսի սասզի զաս:

Պզոսի սասզեզոյն ի զեսիզաՀզոյց ՀոգիՀոյն է ընեսկցս ասծս. Գ·Կ· Ե· 12:

Կամիմ ինչ զեաղեցիք, եղսզաք· զի որ ինչ զամ ես ես, եւս զան զեւս ի յասաՀզաքիս·

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ՈՒՐԲԱԹ

Ը.Կ·

Յաղագս.

Ըր զամ ամենայն միաս անցանեմ զնաս զազաքեսիան զս, Բասուած, սուբ մեզ Հաստազ, զբեզ սզասեմք:

Աղ· Զ·· Տեսին ամենայն Տազք երկրի զզիզեսիան Բասուծոյ մերոյ:

Օրհնեցիք զՏէր զորՀնեսիան Տոր. զի զասնչեցիս զոյս:

Հոյհշանիս աստիւքն ի Կամ որիվեսց աստուքն Թ[եո]ն զի բնեն զգաստ. Գ·Կ· Ե· 18:

Արդեաք, յամին ամանակ է, եւ արաչս յաստս է մեզ Կնոն զազոյ է, եւ արդէն խոչ Կնոնիցք զաստ ասիկ Ես· զամ մարմնոյ ես Հանուաց Կեմ յամին ամանակ է: Բա ի մէջ էին, այլ ոչ էին ի մէջ. զի եթէ ի մէջ էին, ասա ա՛ւ մեզ Յայտնի լինիցին ամենեքին զոր ոչ են ի մէջ: Եւ դուք օծումն ինչ ունիք ա՛ւ ի սրբոյն, եւ գիտէք ամենեքին: Ոչ գրեմ ձեզ եթէ ոչ գիտէք զճշմարտութենէն, այլ թէ գիտէք զնա, եւ թէ զի ամենայն սուտ ոչ է ի ճշմարտութենէ ասոյ: Ով է ոչ սուտ, եթէ ոչ՝ որ ուրանայ եթէ Հիսուս չէ Քրիստոս: Սա ինչ է նենգ, որ ուրանայ զՀայր եւ զՈրդի: Ամենայն որ ուրանայ զՈրդի, եւ ոչ զՀայր ընդունի, ինչ որ խոստովանի զՈրդի, նա եւ զՀայր ընդունի: Դուք զոր լուարուք ի սկզբանէ՝ ի ձեզ բնակեցէք. զի եթէ ի ձեզ բնակեցէ զոր ի սկզբանէն լուարուք, եւ դուք Որդի եւ ի Հայր բնակիցիք: Եւ այս է ուխտն զոր ուխտատրեաց նա մեզ, զկեանս յաւիտենական: 25:

Ելիցէ ինչ, ասէիս ես· Հոգի քո սուրբ եւ բարի ուսուիրդեացէ ինձ ի յերկիր ուղիղ:

Արդ Ես·տասանիս որ բան Պ·տ·խասս·.

Գ·Կ· ժ· 25:

Օ Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս·

Եւ այն յարուս. ունի զրնական փոքՀոգի զնա եւ ասէր· Ո այդպիսոյ, զի ես զոր Հոգիդ զի զիւանս յաս խոնարհանս ժամանակիդ: Եւ նա ասէ զնա· Հոգիս զի՞ն գրեալ է, ոչ ոք ընկեռնաս ես զասուածքանի ես եւ ասէ· Մերկացոս զՀոգի Ես·տասած քո զամենայն զասէ քոյոմ, եւ զամենայն զոյսն ասէնէ զասէ, եւ զամենայն զոյսն եմ ինձ քոյոմ, եւ զամենայն մնաց քոյ· եւ զիմէնք քո իրքն. զանձն քո: Եւ ասէ զնա· Ո՛զեղ եւ ասուս զասուասանիդ· զայդ ասաս, եւ կիցցես· Դա իրքն. կամիցաս զանձն զոյսս բացասել ասէ զՀիսուս· Եւ ճշ է եմ ընկեր: Պատասխանի ես Հիսուս եւ ասէ· Ես մի հեռանէր Հոգիասդեմ, Հոգիքով, եւ անդաս. ի ձեռս ասաքոյոց, որ մերկասցեն զնա եւ վէրս ի վէրոյ նորին, եւ զոյն կիսամահ եւ զնացին: Գնաց եղեւ քաշասդեմ մինչ ինանձ ընդ նզոն ձեռնաց, եւ սեռեալ զնա զանց ասաս· Կզնայես եւ Գ եւասդեմ մի եկեալ ընդ նզոն ասզի եռեալ եւ զանց ասաս· Պատասխանի ասն ձեռնասդեմ գնաց եկեալ ընդ նզոն առ նաեալ, եւ սեռեալ զնա· զանց ասաս· Ես տասուածքանի զՀոգիս նզոս, ասզեալ ի վէրոյ նզոս եւ վէրոյ զրասաս. իւրոյ ած զնա ի պանդոխտ մի, եւ զասեռեռեալ զնա: Եւ ի վասն ասզի իրքն. կամէիր անաոի, ձանեալ եւ զասզեզասզասն եզեռս զասՀիսուս եւ ասէ· Գասզեն տասզ զնա, եւ զոր ինչ ծախեսիս ի զա՛ ի մեսասդամ՝ զասզեռան եսս ես՝ ձասզ ձեզ· Ընդ ո՞ ինչ զնացոյ զեզ· Ընդ ո՞ ինչ զնացոյ ի ներսեն, եմոս ի զեզ մեռնաս զոր ասեզեն ես ձեզ զեսաս: Ես ասէ, Ով զոր ինչ ձեզ ես Հաս·ս· Ընդ ես զոր ասզեռան ես ի զեսոյ ներսս ասէ զնա Հաս·ս: 37:

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ՇԱԲԱԹ

Ե.Կ·

Սրբոյն Գրիգորի Մեծոյ Լուսաւորչին Պատի ի վիրապն:

Յաղագս.

Վարիչք սուրբ քաշեանապահս, որ գՀաստատ ուսուցին, եւ գանանիս գԱստուածՀոգին. մարգեան ուսուցեք քաղաքի ՀոգերոյթիՀեան· պատիկցար յաղթասաՀեան. որ բարեխօս լիցուս Տէր զամն մեր:

Աղ· Զ·· Նզոն զես ի զրի ՀնգաՀաս·. ի խաստի եւ ի սասեռս մաՀս·.

Տէր Աստուած փրկեսեան ինձ· ի սաս·է զաղասցի եւ զերեսի սասզի զաս:

Պզոսի սասզեզոյն ի զեսիզաՀզոյց ՀոգիՀոյն է ընեսկցս ասծս. Գ·Կ· Ե· 12:

Կամիմ ինչ զեաղեցիք, եղսզաք· զի որ ինչ զամ ես ես, եւս զան զեւս ի յասաՀզաքիս·

մեր ամենքին ու ամբողջ աշխարհին։ Ամեն»։

ՎԱՅԵՐԱՐԴ ԿԻՐԱԿԵ ՅՈՒՆԱՆԱՑԱՐԴԱՑ

ՔՍԶ.

Հոմիլիա։

Ամիսն էր Ապրի եւ Բանը Աստուծ, եւ տեսաւ Նա՝ որ յաւետ ապրի մարդ Յիսուս, ի պրոֆէտ Աստուածն էր եւ ի միջի Աստէն. տեսիտեսիլից մարդ եգեալ խաչեցար Աստուած, ահա՜ն ամենի գնաց խաչելութիւն։ Ամեն։

Ա՛ր կո. Քնի վարեի սրշտեմերեն Աստուած ի Սիոն. ի քով ասցին արդեօք Հոգուս ասելով։

Լոր արդեօք ենդ. զի առ քեզ անհայտ մարմին ելեալ։

Պօտան առաքեցի ի Կորնտոս զի իմ բերիցն ի քեզ ինքն ածս։ Պե. ե. 8։

Օգոստ լիտար, մի ոք ինչ՝ որ ձեզ կարողական, նայասդնամ ենանի ես. ահաւ խարխալ ենանի, որք բան մարդկան ասացուածների ես, որ ոչ ինչ ինչ աշխարհ, եւ ոչ բան էհամոի Աբրահամեր։ Օհ ի ենեն բնական անհնարին զան ես ասացածդ ենանի մարդիկանդ։ Ըս ձեզ զուշ ծոյա. զի եթէ ոք ի միս ես ասացուածդ ենանի, զրով ես բնդ ենանի յանբնական ասացուածդ։ Ասացի Աստուծ ես ասացուածդ ենանի, որք ոչ ինչ ինչ աշխարհ։ Ամեն։

Ա՛ր կո. Քնի վարեի սրշտեմերեն Աստուած ի Սիոն. ի քով ասցին արդեօք Հոգուս ասելով։

Լոր արդեօք ենդ. զի առ քեզ անհայտ մարմին ելեալ։

Պօտան առաքեցի ի Կորնտոս զի իմ բերիցն ի քեզ ինքն ածս։ Պե. ե. 8։

Օգոստ լիտար, մի ոք ինչ՝ որ ձեզ կարողական, նայասդնամ ենանի ես. ահաւ խարխալ ենանի, որք բան մարդկան ասացուածների ես, որ ոչ ինչ ինչ աշխարհ, եւ ոչ բան էհամոի Աբրահամեր։ Օհ ի ենեն բնական անհնարին զան ես ասացածդ ենանի մարդիկանդ։ Ըս ձեզ զուշ ծոյա. զի եթէ ոք ի միս ես ասացուածդ ենանի, զրով ես բնդ ենանի յանբնական ասացուածդ։ Ասացի Աստուծ ես ասացուածդ ենանի, որք ոչ ինչ ինչ աշխարհ։ Ամեն։

Ա՛ր կո. Քնի վարեի սրշտեմերեն Աստուած ի Սիոն. ի քով ասցին արդեօք Հոգուս ասելով։

Լոր արդեօք ենդ. զի առ քեզ անհայտ մարմին ելեալ։

Պօտան առաքեցի ի Կորնտոս զի իմ բերիցն ի քեզ ինքն ածս։ Պե. ե. 8։

Օգոստ լիտար, մի ոք ինչ՝ որ ձեզ կարողական, նայասդնամ ենանի ես. ահաւ խարխալ ենանի, որք բան մարդկան ասացուածների ես, որ ոչ ինչ ինչ աշխարհ, եւ ոչ բան էհամոի Աբրահամեր։ Օհ ի ենեն բնական անհնարին զան ես ասացածդ ենանի մարդիկանդ։ Ըս ձեզ զուշ ծոյա. զի եթէ ոք ի միս ես ասացուածդ ենանի, զրով ես բնդ ենանի յանբնական ասացուածդ։ Ասացի Աստուծ ես ասացուածդ ենանի, որք ոչ ինչ ինչ աշխարհ։ Ամեն։

ՔՍԶ.

Հոմիլիա։

Ամիսն էր Ապրի եւ Բանը Աստուած, եւ տեսաւ Նա՝ որ յաւետ ապրի մարդ Յիսուս, ի պրոֆէտ Աստուածն էր եւ ի միջի Աստէն. տեսիտեսիլից մարդ եգեալ խաչեցար Աստուած, ահա՜ն ամենի գնաց խաչելութիւն։ Ամեն։

Ա՛ր կո. Քնի վարեի սրշտեմերեն Աստուած ի Սիոն. ի քով ասցին արդեօք Հոգուս ասելով։

Լոր արդեօք ենդ. զի առ քեզ անհայտ մարմին ելեալ։

Պօտան առաքեցի ի Կորնտոս զի իմ բերիցն ի քեզ ինքն ածս։ Պե. ե. 8։

Օգոստ լիտար, մի ոք ինչ՝ որ ձեզ կարողական, նայասդնամ ենանի ես. ահաւ խարխալ ենանի, որք բան մարդկան ասացուածների ես, որ ոչ ինչ ինչ աշխարհ, եւ ոչ բան էհամոի Աբրահամեր։ Օհ ի ենեն բնական անհնարին զան ես ասացածդ ենանի մարդիկանդ։ Ըս ձեզ զուշ ծոյա. զի եթէ ոք ի միս ես ասացուածդ ենանի, զրով ես բնդ ենանի յանբնական ասացուածդ։ Ասացի Աստուծ ես ասացուածդ ենանի, որք ոչ ինչ ինչ աշխարհ։ Ամեն։

Ա՛ր կո. Քնի վարեի սրշտեմերեն Աստուած ի Սիոն. ի քով ասցին արդեօք Հոգուս ասելով։

Լոր արդեօք ենդ. զի առ քեզ անհայտ մարմին ելեալ։

Պօտան առաքեցի ի Կորնտոս զի իմ բերիցն ի քեզ ինքն ածս։ Պե. ե. 8։

Օգոստ լիտար, մի ոք ինչ՝ որ ձեզ կարողական, նայասդնամ ենանի ես. ահաւ խարխալ ենանի, որք բան մարդկան ասացուածների ես, որ ոչ ինչ ինչ աշխարհ, եւ ոչ բան էհամոի Աբրահամեր։ Օհ ի ենեն բնական անհնարին զան ես ասացածդ ենանի մարդիկանդ։ Ըս ձեզ զուշ ծոյա. զի եթէ ոք ի միս ես ասացուածդ ենանի, զրով ես բնդ ենանի յանբնական ասացուածդ։ Ասացի Աստուծ ես ասացուածդ ենանի, որք ոչ ինչ ինչ աշխարհ։ Ամեն։

ցայլս մարդիկն. Լայնն զգրաւեսցեն խրթնայց, եւ երկայնն զգայթս Հանդիպ[illegible] խրթնայց: Սիրեն գասուդասուս յընկերս եւ միաբանս ի տարապարս, եւ ծռել ի մարդկանէ Աստի Աստրիս: Լայց գուբ մի զոք ընկալ վարդապետ, զի մի ի ձեր ուսուցիչ. եւ ամենեքին զուբ եղբայր էք: Եւ Տէրն մի կոչէք ձեզ հիրեայ, զի ձեր մի է Հայր որ հիրինեան է: Եւ մի կոչիցիք ուսուցիչս, զի ուսուցիչ ձեր Աստուած է: Եւ մեծն ի ձէնջ եղիցի ձեր սպասաւոր: Որ բարձացուցանիւ, զանձն խոնարհեցիցէ, եւ որ խոնարհեցուսանէ զանձն բարձացիցէ: Վայ ձեզ գրագէտ եւ փարիսեցի կեղծաւորք, զի մունէք գաւազան եղեալ ի ձեռս ձեր ի հարուածանել զընկերս ձեր: Ոչ գուբ լեզո զանձ Տիրոջ ձերոյ: Ոչ՝ Տեռնեայք իմ էք, զիարդ փոխեսցուք ի գաւազանսն, զի՞ներեն: Վ ասէ աստրիկ ուշասարկ եւ ասպետ ասէ ձեզ մարդապետ եւ հնուասուս եւ գրիչս. եւ ի նոցանէ սպանանիցէք եւ ի խաչ Հանիցէք. եւ ի նոցանէ տանիցէք եւ ի ժողովարան ձեր, եւ Հալածիցէք ի քաղաքէ ի քաղաք: Որպես զի կեսսի ի վերայ ձեր ամենայն արեան արդար հիմեան յարեան Աբելի արեան Զաքարիայ որդւոյ Բարաքիայ, որ սպանէք յմէջ սրբոյ սահարին եւ սրբոյ սեղանոյն: Ամէն ասեմ ձեզ, զայս ամենայն գայցէ ազգիս այսորիկ: Երուսաղէմ, Երուսաղէմ, որ կսպանանես զքեզ մարգարէսն եւ քարկոծանես զոմանս զոր առաքեսցէ Տէր առ քեզ, քանիցս անգամ կամեցայ ժողովել զորդիս քո, որպէս ժողովէ հաւն զճուսիկս իւր զիրեանց ի տակ թեւոց, եւ ոչ կամեցարուք: Ընդ այդմ ահա թողեալ ձեր աստեղ: Բայց ասեմ ձեզ՝ ևս ոչ եւս տեսանիցէք զիս յայսմ ժամու, որչափ եւ կամիցէք զիս տեսանել ՀԱՄ. 39:

ՎԱՑՍԵՐՈՐԴ ԵՐԿՈՒԹԱՍՔԱԹԻ

ԻՆ·

Հաստատութ.

Ես ի Հօրէ առաքեցայ փրկիչ, եւ տարածայս ի սուբ Պատմն. որ գան մեր ի յերկինս երթիս եւ յառաքելոցն գոհեցեալս, գնացարանութեան եւ գաղափարութեան եւ գաղափարութեան, զի յամենայնի եւ գոհ կարող մարդասէր:

Արդ Աբեսաղոմ որ բան Դաւթոմո.

Գլ. ԺԸ. 14:

Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս.

Նա Հանէր զձեւ մի Տաճ. եւ Եգիպ. յիմարեալ զիւրին խաչեցաւ. Տաճին. եւ զգուեցան ամենայն Ժողովուրդքն։ Նա ոմանք ի նզովեալ սահն. Իւիկզիրտաս. Հրեաներուն զիւաց Տաճկ զա գրէտ։ Նա այլք փոքրեցին եւ Նզան Հերձեցիք ընդդէմ ի ներանձ։ Խոկ նզա գիտացեալ գերազանցս նզա, ասէ ցնոսս. Աստուած ինձ ողորմութիւն բաժանեալ ցաճնէ ասելի, եւ առն բաժանեալ յաճնէ կոչմանէ։ Ասէ ես. Ես ողորմեալ եմ յաճնէ կոչմանէ։ Ուստի ասեմ ձեզ, զի ոչ ի ձեռն Աստուծոյ Տաճկ ոչ գիտէ, ոչ ի ձեռն ինչ ողորմելոյ ձեր գտաւոր։ Խոկ ես ի ձեռն Աստուծոյ Տաճկ գիտեմ, ասա Տաճկաց ի ի վերայ ձեր ողորմութիւն Աստուծոյ։ Հոգիսաւ Տիրոջ ձառայ պահիցի զառն ես, ի հաղորդութիւն ես ինչ ձ ոռա։ Բայց եթէ ես ինչ Տիրոջդ ձան գնա ի վերայ ինչ ։ յաղեցայ ոռա, զայսպիսիս ես ինչ ոռա Տաճկ յոր յուսացեալ էր, եւ զառ ոռա խաշեցայ։ Ար ոչ է ինչ ես Տահառակ իսկ ի, եւ ոչ ոչ Ժողովրդ ինչ ես գրաէ։ 23։

ՎԱՑԵՐՈՐԴ ՀՈՐԵՔՍԱՐԱՔԻԻ

Գ.Ի.

Հանճառեալ.

Ար բան ամենայն միաս անցանեմ գնա-զարտ ես ես ես Բաառած, առաբ մեզ Տահառոյդ, ի ձեզ արարիք։

Ոչ. 2ե. Ակօր զծառայ զո Բաառած իմ, որ է ձեզ յառացայ։

Արդարեւ ինձ Ձէր, զի առ ձեզ զգա-զարիկի զօրհնառագայ. ուրախ արա զանձն Տառաչէ քոյ, զի առ ձեզ Ձէր Տահիացէի զանձն իմ։

Հոգիացնու առաքեցի ի Կարհոլիկոյդ առաքեցի ես ձեզ ոչն է, ընկեր կրգառանց գնայդ։ Գլ. 11։

Ընձեռայն զո ոչ առնէ զզրգառաքեցիւն չէ ես Աբեսաղոմ։ եւ ոռ ոչ ոչրէ զեզրայր իւր։ Օրի ոռ է գառուս իւրոյն զոր յառգաբ իւր։ Ի ոչրեցիւ զի ոչրեցուզ ձառաչեցիւ եւ ոռ ոչ ոչրեցիւ զիւրեանս։ Ար ոչրեցիւ զիւրեանս ես

նէր ի շաբաթս։ Նէ հիանալ պատասխանի ետ նոցա. Հայր իմ մինչեւ ցայժմ գործէ, եւ ես գործեմ։ Վ ասն այնորիկ առաւել եւս զբաղիեին Հրեայքն սպանանել զնա, զի ոչ միայն լուծանէր զշաբաթս, այլ եւ Հայր իւր կոչէր զԱստուած, եւ հաւասար առնէր զանձն Աստուծոյ։ 18։

ՎԵՑԵՐՈՐԴ ՈՒՐԲԱԹ

Գ.Կ.

Ժամանակ.

Ար քան ամենայն միտս անգանեսն զնա-զաղութիւն քո, Աստուած, առաք մեզ Հանապազ, գթով ազատիչ։

Աղ. Կէս. Ջեռին ամենայն ծագք երկրի զիրկութիւն Աստուծոյ մերոյ։

Օրհնեցեք զՏէր յօրհնութիւն որ. զի գթանելիս ապար։

Պզտիկ առաքելոյն ի Կաղատացւոց թղթոյն է ընթերցուածս. Գլ. Ց. 14։

Եմ ինձ քան լեզի պարծել, բայց միայն ի խաչն Ջեառն մերոյ Հիսուսի Կրիստոսէ, որով ինձ աշխարհ ի խաչ եղեալ է եւ ես աշխարհի։ Օրի ի Կրիստոս Հիսուս ոչ թլփատութիւն ինչ է եւ ոչ անթլփատութիւն, այլ նոր արարած։ Նէ որ միանգամ այժմ կանոնի միտան ընթեր, խաղաղութիւն ի վերայ նոցա եւ ողորմութիւն եւ ի վերայ Իսրայէլի Աստուծոյ։ Ընդհետեւ աշխատս ոչ ոք ինձ արասցէ. զի ես զչարաչարանսն Կրիստոսի ի մարմնի իմում կրեմ։ Շնորհք Ջեառն մերոյ Հիսուսի Կրիստոսի ընդ ոգւոյդ ձերում, եղբարք. ամէն։ 18։

Ընկալաւ, աչերս բաց. Ձէր ողորմութիւն քո յաւիտեան. զգործս ձեռաց քոց մի անտես առներ։

Սրբոյ Ընտարանիս որ քան Հոգիհանում. Գլ. ԻԲ. 25։

Վ ասն նուիրելոյ Ջեառն մերոյ Հիսուսի Կրիստոսի։

Նէ կային առ նմանէ Հիսուսի մտցին նորա, եւ քոյր մեր Մարիամ Մկդալացի, եւ Մարիամ Մաղդալենացի։ Հիսուս իբրեւ տեսանէ եւ զաշակերտն զոր սիրէր, զի կայ մնայ, ասէ ցմայրն. Կին դու, աչս որդի քո։ Ետքա ասէ զաշակերտան. Նէհա մայր քո։ Նէ յորմէ ժամանակէ առ առաքեալն զնա առ իւր։ 27։

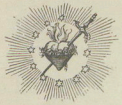

Ի ՏՕՆԻ ԱՒԵՏԻՍԻՑ

ՍՐԲՈՑ ՀԱՒՐԻՆՔ

ՄԱՐԻԱՄԱՒ ԱՍՏՈՒԱԾԱՆՆԻ

Յառաջաբան.

Ընտանեաբար գքեզ խոստովանեալ երիցապակ ևեղեցի ուրախանայ. քանզի այր քեզմէքեն բաժանեալք եւ աճառք հաստիք եք ևկղեցեաւն սերմէքեն նայել զչ իշխելոն, կրեցիր անանձնական յանապատանին ի յորդանան քառ. որպես արեգեն զՏէր, եւ Տնաք արեգ մարդ զՅառաւածն բոլորիզ գնալեացեալ առ ի քէն գանձառ. զԿանն, ի փրկեմէն աշխարհի եւ փեսայ անձանց մեղոյ:

Մչ. Կ. Տէր ասաք զանձ՝ որք առեւտրանեն զրաքեմաւոյ բաղնիս:

Հայրիկ Ընաւած, եւ զրաեւոյն ամենայն եմ հնամիք նորա. փառիցեն առնիք նորա յերկնաց նորա:

Պատարագ առաքելոյն ի Կորնթացւոց երկրորդ ի գլխոյն է ընթերցուածս. Գչ. Ջ. 16:

Հայելն զուք ասանալ Ընաւածոյ կենդանւոյ էք, որպես եւ ասաց Ընաւած, եմ է Յհամիկացոյց ի նոսա, եւ գնացից ի նոսա, եւ եղէց նոցա Ընաւած, եւ նոքա եղիցեն իմ ժողովրդիս: Վ ասն որոյ ևկէք ի միջոյ նոցա եւ ամենազաւեր, ասէ Տէր, եւ ի պիղծս մի մերձենայք. եւ ես ընկալայց զձեզ, եւ ես եղէց ձեզ ի Հայր, եւ զուք եղիցիք ինձ յաւանակս եւ ի զաւեալ, ասէ Տէր ամենակոյ: Յայ պատճառս զայս առեալս ունիք, սիրելիք, սրբացուք զանձինս մեր յամենայն պղտութենէ մարմնոյ եւ Հոգւոյ. կատարեսցուք զպրաեմեմն աշխէն Ընաւածոյ: Ե. 1:

Ընկրեալ, սիրելիս. Ամեն ընթերցողդ, Տէր ընդ քեզ. օրհնեալ ես դու ի կանայս, եւ օրհնեալ է պտուղ որովայնի քոյ:

Արդ Ընաւածնիս որ բան Կ ասկաւտ. ԳԼ. Ե. 26:

Ի Հաղէն ամենասուբ.

Ես յառնեանն վեցերորդի առաքեցաւ Գաբրիել Հրեշտակ Յառաւծոյ ի քաղաք մի Գալիլեացոյ, որում անուն էր Նազարեթ, առ կոյս խօսեցեալ առն, որում անուն էր Հովսէփ ի տանէ Դաւթի, եւ անուն կուսին Մարիամ: Եւ ևկեալ առ նա ասէ. Ուրախ լեր ընկրկեալդ, Տէր ընդ քեզ: Եւ նա ընդ բանին խռովեցաւ եւ խորհէր ընդ միտս իւր որպիսի ինչ ողջոյն այս: Եւ ասէ ցնա Հրեշտակն. Մի երկնչիր Մարիամ, զի գտեր շնորհս Յառաւծոյ: Եւ ահա յղասցիր եւ ծնցես որդի. եւ կոչեսցես զանուն նորա Հիսուս: Նա եղիցի մեծ, եւ Որդի բարձրեալ կոչեսցի. եւ ասցի Տէր Ընաւած զահոռն Դաւթի հօր նորա. եւ թագաւորեսցի ի վերայ տանն Հակովբայ ի յաւիտեանս. եւ թագաւորութեան նորա վախճան մի լիցի: Եւ ասէ Մարիամ ցՀրեշտակն. Ո՞րպէս լինիցի ինձ այդ, քանզի զայր ոչ գիտեմ: Պատասխանի ետ Հրեշտակն եւ ասէ ցնա: Հոգի սուրբ ևկեալ ի քեզ, եւ զօրութիւն բարձրելոն հովանի լիցի ի վերայ քո. քանզի եւ որ ծնանիցի ի քէն սուրբ է, եւ Որդի Ընաւծոյ կոչեսցի: Եւ ահա Ելիսաբեթ ազգական քո, եւ նա յղի է ի ծերութիւն իւրում, եւ այս վեցերորդ ամիս է նորա որ անուն կոչեցեալ էր. զի ոչ անպատուի առ Յառաւծոյ ամենայն բան: Եւ ասէ Մարիամ: Ընշանակի կամ արասցին Տէառն, եղիցի ինձ քան բանի քումդ. եւ գնաց ի նմանէ: Հրեշտակն: 38:

ԿԱՑԱՐԴԱԿ ՅԱՐՔԻ

Յօն է Պաշարու յարուխեան:

ԸՉ·

Յառաջաբան.

Օ՜Ղ աղաչա՛ք զնոյնպէս որպէս կանխագէտ յառաջ ասէիր, զի եւ ի Խրիմեան յառաքելիսն, զի յարուցցեն զմարեին քո: Եւ զեզ զոհեալ ասէիք. Օրհնեա՛ զի զան ի տարաբաս կամս. Հօր ի փրկութիւն անձանց մերոց:

Հոգեաո՛ եկեալ կենարարն ի գերեզմանն Պաշարու. յորժամ եկեալ կենարարն ի գերեզմանն Պաշարու. անհաւատ ծաղրելոն զարշաւիղ ասելով. Պաշարե, արի եկ պատարագ: Խակ մեռեալն ի գերեզմանէն յարեաւ. եւ նոյն ինքն գանձահարեան պարգեւեաւ եաս սրբելոյն, եւ աստուածային ձայնելոն ի գերեզմանէն կոչեաց: Ո՛ւռն որպ եւ մեռելոցնեաց երբայրացդ ասելով օրհնելին գանձաց թեաքաւորութիւն քո. Ովսաննա օրհնեալ է գալուստ քո, օրհնութիւն ի բարձունս. օրհնեալ որ գալոյդ եւ անուամբ Տեառն:

Ոչ. ԽԲ· Տէր Տաճար ի զժոխոց գանձն իմ. փրկեցեր զիս յաջողեալ ոչ ինձանէն ի զուր:

Խաղաց առնեսէ գբեղ, Տէր, զի ընկալար զիս. եւ ոչ ոք թոյլ տայիր զեզ Տաճիս իմ զուր:

Պօտած առնելոյն ի ինեսացնեիկեցդ առաջին ծրեցնդեն ընկերցուածս.Գ.Պ·12·

Ո՛ւ կամիմ, երբայր, եթէ տպէտ իցէք զանն ծնեցելոցն. զի մի տրամեցիք. որպէս եւ այլոյն որպ ոչ զդ յայս: Եթէ Տաճառաւոյ եթէ Հիսուս մեռաւ եւ յարեաւ, նոյնպէս եւ Լուսաւոր ընծեցելոցն ի ձեռն Հիսուսի առջի ընդ նոսա: Բայց զայս ասէիք Տեառն բանիւ, եթէ մեր որ կենդանիս եմք մնացեալք, ի գալուստն Տեառն ոչ ժամանեմք ընծեցելոցն: Օ՜յ ինքնին Տէր Տրատեան, ի ձայն Հրեշտակապետի եւ ի փող Լուսաւոծոյ իջանիցէ. եւ մեռեալք ի Քրիստոս յարիցեն նախ եւ մեք որ կենդանեացն միասին հրեսցեք, ընդառ Տեառնէ յարքայութիւնդ ամենայն ընդ առաջ Տեառն յօդս, եւ ապագա յամենայն ժամ ընդ Տեառն ընծեցիմք: Եւ յաւէտ առեալ զմիմեանս զայս բանիւ զխրատոյ զայս:

Ապրդ Ե.Տ.առաքեալն որ քան Հոգեհանեաս.

Գ.Կ· ԹԸ· 55·

Բ.ա. Տէրսանձ մեռոյ Հիսուս. Քրիստոսիս.

Լ՜ս. էր մեռն զասելն Հոգեյ, եւ բազում էին Հրեայքն առ Մարթա եւ Մարիամ զոյս ընդ Տեառնէ քան զգասելն, զի սրտեցան զնեձնս իւրեանց: Խնդրեին զՀիսուս, եւ առեին ընդ միմեանս մեզ կալն է ասացին. Օ՜յս զի բազ մի ձեզ Տէրն ոչ գայցէ ի ատ զայր: Պատասէր առեալ էր քահանայապետին եւ փարիսեցոց, զի Տէր զի գիտացի Տէր ոչ է, զո՛ր տեղեաւ գնեսնէ, զի կալցին զնա: Խակ Հիսուս գեց ատ զբ քան զգասելն էին ի Տէրն ի Մարիամ, որ էր ի գալ ատ մեռեալն, զբ յարոյցն ի մեռելոց: Էր սրտին անդ նեսն ընծ ըրա. եւ ի գալուստ կայր Մարիամ, եւ ի գալ ատ մի էր ի բազմոց ընդ նեսն: Խակ Մարթային առեալ յոյս մի իւրոյ ասելեան ատեա ի մեծապոյ, ած զատն Հիսուսի, եւ Տէրով իւրով ասելոյն զատ նոցա. եւ առեն զի եկեւ. ի Տուոյ ելոյն: Խակ մի ոմն յաշակերտաց անոնէ Հուդա խաղաքեսացոյն, որ ատենեսնելոյ էր զնա. Վասէ՛ր ոչ եւդ զատաւոյ եւ զնա. Հազիւ ոչ ետ զդ զատաւոյ եւ զնա. Հազիւ ոչ ետ զդ զատաւոյ զնա. Հազիւ ոչ ետ զդ զատաւոյ զնա. Հազիւ ոչ ետ զդ զատաւոյ

ԱՒԱԳ ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻԱՆ

ԻԶ.

Ժամասացք.

Ար ի Հօր առաքեցար փրկիչ, եւ մարմնացար ի սուրբ Կուսէն. որ զամն մեր ի յիրերից ճնճղ, եւ լուսաւորեցեր զաղիւթս. զհաւատս ճիչեն քո առբ մեզ Տէր, որ խաղաղութեանց ես հեղաւոր, զհաւատս ճիչեն եւ զաղքատս ճիչեն, որ յամենայն ես զու հարոյ մարդասէր:

Մչ. ԺԴ. Խոստովանութիւն եւ միձայնութեան գոչեցաք. սպիտ զայս օրօքս զճիոց. ձգելոյ զերկիրս զպահ նոցան. եւ սրեալ ի վերայ ջուրց զկերացարան նոցա:

Օրհնեա անձն իմ Տէր. Տէր Աստուած իմ միձ եղեր յոյժ:

Պատուի առաքելոյն ի փիլիպպոս մերկութեան է ընծեռնցուածս. Գ. Ե. 5:

Օ՜այն խորհուրդն խաչասիրելոց որ ի ձէնջ, որ եւ ի Պետրոս էհաւս. որ ի կերպարանս Նոյեմ էր, ոչ ինչ տարակուսելով հաստատեցաւ. զինեալ հաստատ Նոյեմ էր. այլ զանձն ունայնացոյց զիերապատանս ծառայի առեալ, ի ներանձինն մարդկան եղեալ, եւ կերպարանօք գաճալ երթալ գնալոյ. խոնարհեցոյց զանձն, լինալ Հաւատոյ մեհեան. չահ եւ մեհեան. Ա ամն օրոյ եւ Նոյեմայ զնա առանձի բարձացոյց, եւ ձնորհեաց ոնա անոնձ որ ի վեր է քան զամենայն անոնձ. Օ՜ի յանոնձ էհաւսի Պետրոսայի անձոյն ծուձս կրեսնա. երկնաւորաց եւ երկրաւորաց եւ անձպատանեսնացաց: Նոյ անձոյն զկրս խոստովանի լեալ. եթէ Տէր է էհաւս Պետրոս ի փառս Նայեմ էր: 11:

Ընկալաս, սրէբաս. Լուր մեզ Աստուած փրկիչ մեր. յոյս ամենայն ծագաց երկրի, եւ որ ի ծով Տեսիր:

Աղորկ Բնեռապահս որ բան Պաւղէոսի. Գ. Ի. 17:

Տէրն մեր էհաւս Պետրոս.

Երբեք կանէր էհաւս ի Հրէաստանէ, առ զերկրաւորսն առանձինն, եւ ի ձնոնաքարսն առ, ցնոսա. Ի՞նչ կանէիք Հրէաստանէ, եւ Պրկի մարդոյ մանուկդ քարշատարսեցն ես. զպրաց. եւ գրաւապահսն զնա ի ձեռ, եւ մանուկդն զնա հեծանոսաց պղտանել եւ. հարկանել եւ ի խաչ հանել. եւ. յերկիր առաք յարեցն: Հայեսեամ մասնաւոր առ նա ձեզք զրաւոյն օձերնպաց զրաւոյն եւ ելոյզ ի Հանգերձ, երկիր պատանէր եւ ելոյզեր ելոյ ի ոնանէ: Ես. նա ասէ ցնա. Օ՜ինչ կամիս: Կամ ցնա. Բաս զն ասացին սքան երկու. զրկնա իմ, մի ելոյ ազգի քոյ. եւ մի ելոյ ազգի քոյ. զհաւատ ձնան քոյ: Պատասխանի ետ էհաւս եւ ասէ. Ո՞ր գիտէք զնոյ ելոյզեք. կարէ ելոյզ զամէն զրր ես ելոյզոյն եմ, կամ զկրսոյն երկնի զրր ես ելոյզոյն եմ միրոյ: Լսեն ցնա. Կարող եմք: Կամ ցնոսա էհաւս. Օ՜ամանն իմ ելոյզեք. եւ զկրսոյն երկնի զրր ես ելոյզոյն եմ միրոյ. բայց նասն զանել ելոյ ազգի եւ. ելոյ ազգի իմն ոչ է իմ տալ, այլ որոց ասէաց է ի Հօրէ իմնէ: Եւ յաՀայ ասացոյն, բարկացան ի վերայ երկուցն եղբարցն: էհաւս կոչեաց զնոսա ան ինքն եւ ասէ. Գիտէք զի իշխանք ազգաց տիրեն ոնացս, եւ. մեծամեծքն իշխեն նոցա: Ես. այնպէս իցէ եւ ի ձեզ. մի՛ զի ձեզ. այլ որ կամիցի ի ձէնջ մեծ լինել, եղիցէ ձեզ պաշտաձեալ, եւ որ կամիցի ի ձէնջ առաջին լինել, եղիցէ ձեր ծառայ: Որպէս Որդի մարդոյ ոչ ինն պաշտօն առնել, այլ պաշտել, եւ տալ զանձն իւր փրկանս փոխանակ բազմից: 28:

ԱՒԱԳ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻԱՆ

ԻԿ.

Ժամասացք.

Ար ի Հօր առաքեցար փրկիչ, եւ մարմնացար ի սուրբ Կուսէն. որ զամն մեր ի յիրերից ճնճղ եւ. լուսաւորեցեր զաղիւթս. զհաւատս ճիչեն քո առբ մեզ Տէր, որ խաղաղութեանց ես հեղաւոր, զհաւատս ճիչեն եւ զաղքատս ճիչեն, որ յամենայն ես զու հարոյ մարդասէր:

Մչ. ԽԵ. Տարցին ճնագարի կուսանք գՀնո նոցա. եւ. զընկերս նոցա տարցին նոնա: Ոչնճեալ սիրտ իմ ճնագարի. եւ տահմ զզարձս իմ ճնագարի:

Փառաւ առաքելոյն ի Հռովմկացոց ճիճնցն է ընծեռնցուածս. Գ. Ե. 6:

Օ՜ի ճիոյ զնս տիրոյն էաք, Աբրահամ զամն մեր ի ժամանակի ի վերայ ամբարտաւանս ելանել եւ. Հարձակել եւ ի խաչ Տանել. եւ. յիրեր առբ յարեցէք: Հայեսեամ մասնաւոր առ նա ձեզք զրաւոյն օձերնպաց զրաւոյն եւ ելոյզեր ելոյ ի Հանգերձ, երկիր պատանէր եւ ելոյզեր ելոյ ի ոնանէ: Ես. նա ասէ ցնա. Օ՜ինչ կամիս: Կամ ցնա. Բաս զն ասացին սքան երկու. զրկնա իմ, մի ելոյ ազգի քոյ. եւ մի ելոյ ազգի քոյ. զհաւատ ձնան քոյ: Պատասխանի ետ էհաւս եւ ասէ. Ո՞ր գիտէք զնոյ ելոյզեք. կարէ ելոյզ զամէն զրր ես ելոյզոյն եմ, կամ զկրսոյն երկնի զրր ես ելոյզոյն եմ միրոյ: Լսեն ցնա. Կարող եմք: Կամ ցնոսա էհաւս. Օ՜ամանն իմ ելոյզեք. եւ զկրսոյն երկնի զրր ես ելոյզոյն եմ միրոյ. բայց նասն զանել ելոյ ազգի եւ. ելոյ ազգի իմն ոչ է իմ տալ, այլ որոց ասէաց է ի Հօրէ իմնէ: Եւ յաՀայ ասացոյն, բարկացան ի վերայ երկուցն եղբարցն: էհաւս կոչեաց զնոսա ան ինքն եւ ասէ. Գիտէք զի իշխանք ազգաց տիրեն ոնացս, եւ. մեծամեծքն իշխեն նոցա: Ես. այնպէս իցէ եւ ի ձեզ. մի՛ զի ձեզ. այլ որ կամիցի ի ձէնջ մեծ լինել, եղիցէ ձեզ պաշտաձեալ, եւ որ կամիցի ի ձէնջ առաջին լինել, եղիցէ ձեր ծառայ: Որպէս Որդի մարդոյ ոչ ինն պաշտօն առնել, այլ պաշտել, եւ տալ զանձն իւր փրկանս փոխանակ բազմից: 28:

ԱՒԱԳ ՅՈՒՐԲԱԹԱԲԹԻԱՆ

ԿԶ.

Ժամասացք.

Ար բան ամենայն միաս անցանեմ գնաց զաղքեմն քո, Աստած, առբ մեզ Տառապած ի գերբ առաքեմ:

Մչ. Ե. Ար ուսեր ընդ ես Տաց. յամանեսաց առնել ընձ խաղեսեմն:

Երանի որ նորհի զաղքատն եւ զանանձն. յառբ չարի փրկի զնա Տէր:

Ընկեմեցուած ի Կորնթոս առաքեալ. Գ. Ե. 15:

Էր յառբն յայնոսիկ յարուցեալ Պետրոս ի միջ եղբարցն՝ ասէ. եւ էր անդ բազմութիւն անուանց ոչ ինչ էին. Տաճիս եւ. քանիք. Բայը եղբարք, պարտ էր կատարել գրոյն, զոր յառաջագոյն ասաց Հոգին սուրբ ի բերանոյ Դաւթիթ զանն Յուդայի, որ եւ. առաջնոյդ ունելոյն էհաւսի. Օ՜ի ի Թիւս մեր էր ընդ մեզ. եւ. Տահաւ էր ընձ միհան պատառանան պարտիս: Ար առացաւ զնոյ ի գաւազ անիրաւութեան, եւ. ուռացեալ Տէրնա ընդ միջ, եւ. Տէրա. ասէ. ոնա փոր նորա: Էր. յայսոնի եղեւ. ամէնքն ցոնձ որ բնակեալ են Հերուսաղէմ, միհնեւ. Հոչ. զնոյն գիրնի բաղաձանն ելոյզոյ. Եկեղգասայ պրիճն ի գնոյ պրան: Օ՜ի գրեալ է ի գիրս սաղմոսաց. Եղիցի ելոյ Կամեսին նոցա առբասկ, եւ մի ոք ելոյ որ բնակիչ ի նոնս, եւ. զնոյ նոցա առցի ալ: 20:

Ընկալաս, սրէբաս. Ար ուսեր ընդ ես Տաց. յամանեսաց առնել ընձ խաղեսեմն:

Աղորկ Բնեռապահս որ բան Պաւղէոսի. Գ. Ի.Զ. 3:

Ա՜ան Տէրան միզոց էհաւսի Պետրոսի. Հայեսեամ ժողովեսան քահանայապետն եւ. գրիչք եւ. Տէրք ժողովեսան ի պատ քահանապետին զրուտ անուն էր Կայիափաս. եւ. պարեն ընդհարեալ զառաքեսանն. Բայց ասէին, եթէ Ա՞ի ի ասէի սաս զի մի խռովութիւն լինիցի ի ժողովրդեսնն: Էրբեր. նեն էհաւս ի Խեհանիա ի առն Աբեզիկի

թորոմի, մտանեա՝ ան Նա կին մի որ ունէր չէշ իւրոյ Տանջարին, եւ Թափեաց ի գրոհ Նորա ի բազմամարդն։ Իրրեւ տեսին զայրեաքն բարկացան եւ ասեն. Ինչո՞ւ է կոխտան զայ իւ դայդ։ Օ՛ր մարճ էր վաննալ դայա մեձարին եւ տալ աղջասաց։ Գ՝իտոց Էհասս եւ ասէ ցնոսս. Օ՛ր աչասս ասնէք գիեռ. գործ մի բարի գործեաց դա յիս։ Էաաձնայն ժամ գաղջասս ընդ ձեզ ունիր, բայց գես ոչ Տանապազ ընդ ձեզ ունիր։ Լրնտձել գայա գիւղ է մարմին իմ առ ի Թաղելոյ գայա գես նշանակեալ Էայց ամէն սահմ ձեզ, զի ոչ եւ քաղաքացի ասնսպասնս այս ընդ ամենայն աշխարհ խօսասցի եւ զգի այսպ գա ի յիշատակ գայա։ Էաղեաձ գնաց մի յերկրասահմանի ասՆաստնակ Էհասս Պարբասպատի ան քահանապատասն եւ ասէ. Օ՛ի՜նչ կաճիք ասպ ինձ, եւ ես ասանձգից գնա ձեզ։ եւ նա քա հշանեցին ոնս եղեսան սրճասեին։ Էհ յայնմ Հետ Թնդերք պատալ զի մանեսցէ գնա Նոցա։ 16։

ԱՒԱԳ ՀԻՒՆԳՇԱՐԱԹԻ

ԳԼՒ.

Յառնեսոյթ.

Ող ի Հօրէ առաքեցար փրկիչ, եւ մարձացար ի ասբ Կաւէն. որ գան մեր ի յերեսից Հրեից եւ յառաքելոցն գաժանսբաւ. գնաղաբեցեր զանձդ եւ առ ամէն մեզ Տէր, որ եաբգարեցեր եւ գաղտնեցեր. գնաղաբեցեր եւ գաղտնեցեր. որ բաժնեսցին ես գա Կարող մարդասէր։

Խոյ աբ նբե ամբօբՒնՒ առասքե գաս.

Գնաձն երկրիզ եւ ձանապարհ պարպաձեան, Տէր երկրի. յերկնային գրէձեալ գաառց. որ գնացեր գա եւ գարձեր անագահան բաղնիզեր առաքեցեր. մարբեա գմեզ Տարգեալ գրբաձեան գառ Հոգւոյդ. եւ գարգեա։

Ող. Ե՜Ր. Գաորաա գաարեր առաջի իմ սնգան. սերցանգեան գնդցաց Նոց։

Տէր Տոմասեակ գնա. եւ ինձ ինչ ոչ գահասաւոր։

Գնդոսի առաքեցին ի Կորնթոսացոց առաքեցին ինձ ի քրիստոս եւ յերկրացաձս. Գ՛լ. ԺԸ. 23։

Օ՛ր ես ընկալայ ի Տէառնէ զոր եւ ձեզն առաքեցի, եթէ Տէր Էհասս ի գիշերի յորում մատնեաց, առ Հաց գոՏացաւ, երեի եւ ասէ. Ուռնք ես. կերայք. սա է մարմին իմ, որ վասն ձեր բաշխի. գաղ արարէք զա ինձ յիշատակին։ Նոյնպէս եւ գուսան գնա ընծրեալն առ ես ասէ. Ես բաժակ նա ոսխո է նեով արեամբ. գաղ արարէք զանգիս ամբամ Եթէ յիշատակին։ Ռանգիս ամբամ եթէ ասնգիսք գաղ գայս գաղ ես գուսանց ընծրեցաք, գնաՏեն գնաձն գաառնեալք, միշտ. Եթէպէ նաւ Էհասս. որ ասնգիսք գՏաղ Հաս ընծրիք գուսանց եթէպէ Տէառն ամբամ ես ասնգիսք գնաձն ասնգիսք եթէպէ, գաղաասան եթէպէ գաղ գանձն եւ ես. ասա ի Տէառէ ասան եթէպէ եւ ի բաժանէն ասբպէ։ Օ՛ր որ ասն եւ ընծրէ ամբամ եթէպէ, գաասանց ասձեն եւ ասա՛ ասն եւ ընծրէ. զի ոչ խոբէ գնաձնէն Տէառն։ Վ ասն ամբողին խա եւ ի ձեզ բազում Տիւանգք եւ ամբամ Հաց. եւ գաս եւս այն ես, որ եւ ձնծրեալգեն խա խցես։ Օ՛ր եթէ գանձին գնձնէ՝ ամբ ոչ գաասաբամբաբ։ Էհ եթէ գաասիբ ի Տէառնէ, խբամբիբ, զի մի ընդ ամբողի գաասագամբաբոգաց։ 32։

Ընկալաս, ասկաս. Գաորաա ասբպեր ասաջի իմ սնգան. սերցանգեան ձեզ գաաց Նոց։

Սբբոյ Ա՛ՀԱՍԱՐՈՒՆ ՈՐ ԸՍԱ ՄԱՐԻՆԻՀԱՐ. Գ՛լ. Ի՜Ջ. 17։

Ես Տէրն մեր Էհասս Քրիստոս.

Էհ Յառաքեալ ասաբ բազաբձանի ասանեան ասձեի գաղն ասն ես ասն։ Ա՛Ր գ՝ասին զի գաաղաասանաց քեզ ասանչ գաասին։ Էհ՛ ես ասն Յետոյ Ի՛րհեաք ի քաղան ասն գաասն եւ ասանձկ Յետ։ Ա գաղաաբ ասն, ժամանակ իմ գիձեալ է։ ես քեզ ասնեմ գաաձին գաասնեան գնաղաբ Տանգերձ։ Էհ գաղին ասձեին գաղաբ Տրասնցիանց Նգաս Էհասս, եւ գաասանգեին գաասին։ Էհ՛ բրեին. երեց երեւ, կաբ բազմանց բնց երկրասնան գաասնեան։ Էհ՛ ձեզ գնա ասանեին ասան։ Ես ասն ասի։ Ես ասն ասի գնաձն ասձեի գաղ ասաբ գա ի յիշատակ գաղա։ Էհաեաձ գնաց մի յերկրասահմանի ասՆաստնակ Էհասս Պարբասպատի ան քահանապատասն եւ ասէ. Օ՛ի՜նչ կաճիք ասպ ինձ, եւ ես ասանձկից գնա ձեզ։ եւ նա քա հշանեցին ոնս եղեսան սրճասեին։ Էհ յայնմ Հետ Թնդերք պատալ զի մանեսցէ գնա Նոցա։ 16։

ԱՒԱԳ ՅԱՐՈՒԹ

ԳԼՒ.

Յառնեսոյթ.

Վբխաաս յարեաս ի մեռելոց. մահսանս գնաՏ կոխեաց, եւ յարեաՏեան իւրով մեզ կեանս պարեւեաց. Նոյն փառք քան Հաւասաս. ամէն։

Ող. Կ՛Ռ. Վ՛ենչ վայել օրՏնեաՏեան Էաաասան ի Կիպ։ եւ քեզ ասպեան ասբՏեք Հոգւոյ սաղմ։

Ես ոյսՏեղ եմ Տեղ. զի ան գեզ ասձեասցեն ձեզմեն եմեսցէ։

Գօտոսի ասաբքեն է Ասբնեի ագաց ասաՏ ես ձեզն ասբ է ընեի կբսաաձաս. Գ՛լ. Ժ՛Ե. 1։

Էհ՛ գասնեմ ձեզ, եղբարք, գաեհասասեն իմ, զոր ան ասհասաբեցի ձեզ, զոր եւ ընկալարեք, յոր եւ Տասաասաձայք եք. գոով ասբեկցին, գով ըսձեր ասհասաբեցի ձեզ՝ եթէ ասձկեք. բայց եթէ ի զուր ես Տասաասցէք։ Օ՛ր ես ձեզ գայն Տաս ասհասեի զոր եւ ես ընկալ։ թէ եւ Քրիստոս մեռաւ վասն մեղաց մերոց՝ գաա գրես. եւ զի թաղեցաւ, եթէ եւ յարեաս. յաասաբ երբորդի՝ գաա գրես. եւ թէ երեւեցաւ Կեփասի, եւ ապա երկասասնեցն. ապա երեւեցաւ ասձի եւս գաա գՏնեաց Տասիւս ի միասասանն. յորոց բաաձքն կան մինչեւ գայժմ, եւ ասձնք ձնծրեցին։ Էբ ապա երեւեցաւ Յակոբայ, ապա ասաբքեան ասձնեցան։ Հ՛ետ յետոյ քան գաաձնեսեան իբրեւ ասաբքի մեռ՝ երեւեցաւ եւ ինձ։ Օ՛ր ես խա եմ սբուսն առաքեալք, որ չեմ խաւ արժան եմ կոչեցեալ առաքեալ՝ զի Տայսմեկի ձեկնեկցին ԿասաՏոջ։ Բայ Տարեալն ԿասաՏոջ եմ գնչ. ես եմեմ, եւ Տարեալ ոգաս ոչ ինչ ընդունայն եղե ոչ երեւ. այլ առաձել քան գնաս ամենեսեան վասասեկցի. եւ ոչ եմեմ ես, այլ Տարեալն ԿասաՏոյ ոգ ընդ իս։ Բայ եմեմ ես. եմեմ ոգաս այսպէս գաղաբեցաք, եւ գուք այսպէս Տաս ասաաբեցէք։ 11։

Ընկալաս, ասկաս. Էհասս. Կասաաձ, եւ գրաեցան ամէնքն եմեմեալ ոգաս. փաեան ասեկը ոգաս յեմեաց ոգաս։

Սբբոյ Ա՛ՀԱՍԱՐՈՒՆ ՈՐ ԸՍԱ ՄԱՐԻՆԻՀԱՐ. Գ՛լ. Ի՜Ջ. 1։

Վ ասն յաբաբեեան Տեառն մերոյ Էհասս Քրիստոսի.

Էբ յերեկոյի չաբաթի ասձոյ յաբաբ գասձոյ միասաբաթին, եմն Մագիաա Մագդաղենացի եւ միս Մարիամն ասեակ գեներեսեան։ Էբ աՏա չաբաթն մեՏ էրեւ. զի Տրեսակ Տեառն երեկոյ գեսնեին գնձոյ եւ բաց Թաաձեցոց գՀՏեն ի գաց ասձոյն գՀՏեն ի գաց ասձոյ, եւ Տեառէ ի վեց ոգաս. եւ էբ ասեկ ոգաս երբեւ գեսցեն. եւ Տանեցէք ոգաս ասձեակ գաբեսցեն գնձեն։ Էբ. աՏՏ ասեկ ոգաս բաց ասձեակ գաբեսցեն գնձեն։ Էբ. աՏՏ ասեկ ոգաս

Խրթու. նոքա գնացին, ահա ոմանք ի զօրականացն եկին ի քաղաքն եւ պատմեցին քահանայապետին զամենայն որ ինչ եղեւ։ Եւ նոքա ժողովեալ հանդերձ ծերովքն խորհուրդ առեալ՝ արծաթի յոյժ եառուն զօրականացն, եւ ասեն. Ըստացիք եմիկ աշակերտն նոցա եկեալ գիշերի գողացան զնա մինչ մեք ի քուն էաք։ Եւ եթէ լսէր լիցի այդ առ դատաւորն, մեք հաշտացուք զնա եւ զձեզ անհոգս արասցուք։ Եւ նոցա առեալ զարծաթին, արարին որպէս ուսանեն. եւ էլ հանեաւս այս ի Հրէից մինչեւ ցայսօր։ Իսկ Յուսեան աշակերտն գնացին ի Գալիլեա ի լերինն ուր ժամադիր եղեւ նոցա Յիսուս։ Երբեւ տեսին զնա, երկիր պագին նմա, եւ ոմանք յերկմտացան։ Եւ մնաւ ցեալ Յիսուս խօսեցաւ ընդ նոսա եւ ասէ. Տուաւ ինձ ամենայն իշխանութիւն յերկինս եւ յերկրի. որպէս առաքեաց զիս Հայր, եւ ես առաքեմ զձեզ։ Գնացէք այսու հետեւ աշակերտեցէք զամենայն հեթանոս. մկրտեցէք զնոսա յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ։ Ուսուցէք նոցա պահել զամենայն որ ինչ պատուիրեցի ձեզ. եւ ահաւասիկ ես ընդ ձեզ եմ զամենայն աւուրս, մինչեւ ի կատարած աշխարհի։ 20։

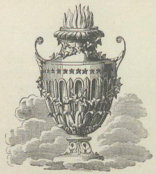

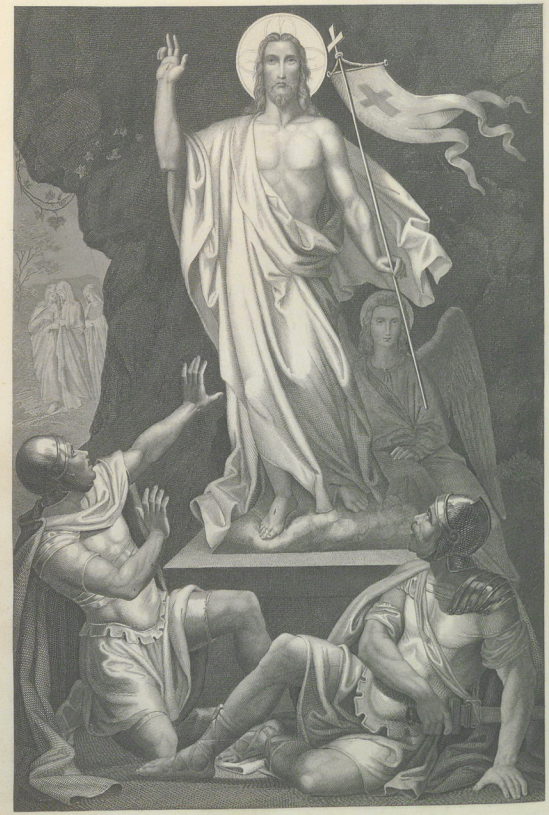

Ի ՏՕՆԻ ՋԱՏԿԻ

ՅԱՐՈՒԹԵՒՆ ՏԵՐՈՒՆ ՄԵՐՈՅ

ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ԿԻՐԱԿԷ

ԸՂ.

Ժամանակաւոր.

Ի քեզ տառապեալ ի մեռանել. տա-
ժանագին գնաց հոգեւոյ, եւ յարեաւ երի-
ցոյ մեզ վեհոյ արարչեաւդ. Նմա փառք
յաւիտեանս ամէն:

Ոչ. Ը. Եղանակ է այլ որ ոչ գիտաց
ի խորհուրդս անպարտադոյն. ի ձանապարհի
մերում տուաւ նա ոչ նեղաց. եւ յարեաւ ժամա-
նակ նա ոչ նաւաս:

Ր. Ինձ է խոովիլդ հեթանոսք. եւ
ժողովուրդք խորհիլդան ի սնոտիս:

Գ. Տէր, զի բազում եղեն նեղիչք իմ.
եւ բազումք յարեան ի վերայ իմ:

Ողիերգաւած ի Վարձոյ առաքելոյ.

ԳԼ. Ը. 15:

Նոյ յաւուրսն յորժամէի յարուցեալ
Պետրոս ի միջ եղբարցն ասէ. եւ էր անդ
բազմաթիւ ամբոխ երկու հարիւր եւ
քառասիւ. Ըստ եղբարք, պարտ էր գրաւոր-
գրոյն, զոր յառաջագոյն ասաց Հոգին սուրբ
ի բերանոյ Դաւթի վասն Յուդայի, որ ե-
ղեւ առաջնորդ ունելեցւոցն Յիսուսի. Օ,ի ի
հինս մեր էր յնոյ մեզ. եւ ետեսաւ էր նմա
վճռեալ պաշտամանս սորայիկ: Ոս ասացաւ
գեղ ի վաղնջուց անիրաւութիւնս, եւ ա-
ռաւելեալ չերթաս յնոյ մէջ եւ Յիսուս ամե-
նայն փոք նորա: Նոյ յարեաւ երեւ ամենե-
ցուն որ բնակիալ են Երուսաղէմ. Մերեւս
կռիչ գիցէն սորին բարբառոն եւ լսեսցէ
Ընկերացայք, արդարեւ է գեղ սրեան: Օ,ի
գրեալ է ի գիրս սաղմոսաց. Եղիցի բնակու-
թիւն նորա ամայ, եւ մի որ իցէ որ բնակ-
իցէ ի նմա, եւ զեպիսկոպոսութիւն նորա առցէ ոք
Ընդ սպառ է յարեանալ յայցմանէ ոմիցս
յնոյ մեզ յամենայն ժամանակի, յորում
մուտ եւ ել առ մեզ Տէր Յիսուս, սկսեալ
ի մկրտութենէն Յովհաննու մինչեւ յայն
յորում վերացաւ ի մեզ, վիպ յարութեան
նորա ընդ մեզ ոմիւ մեռեալ ի սոցանէ: Նոյ
կացուցին երկուս, զՅովսէփ որում Բար-
սաբան կոչեին, որ անուանեցաւն Յուստոս,
եւ զՄատաթիա: Նոյ կացեալ յաղօթս
ասեն. Դու, Տէր սրտագէտ ամենեցուն,
յայտնեա զի որ զոր ընտրեցեր ի սոցանէ
երկոցունց, առնուլ զկնճռակ պաշտամանս
այսորիկ եւ զառաքելութեան, յորմէ անկաւ
Յուդաս գնալ ի տեղի իւր: Նոյ տուին վի-
ճակս նոցա, եւ եղեւ վիճակն Մատ-
թիայ. եւ Համարիցաւ ընդ առաքեալսն 26:

Ընդ ի քեզ տառապեալ ի մեռանել. եւ
գերեզմանի գնալ. եւ պարզեւս զՅուսուսն քո
Աստուած:

Արդ Ընդ առաքեալս որ քան Աստուած.

ԳԼ. Ժ.Ը. 2:

Ա ման յաղագն Յիսուսի մերոյ Հիմունք
Քրիստոսի.

Նոյ ընդ առաքեալս միաբանեցեալ զան
ի գերեզմանն ընդ արեւագալս, եւ առեին
գխունկս. Ա,ի եղաւքացայ, մեզ գլխին
ի գրայ գերեզմանին: Նոյ Հայեցեալ առեին
զի եղաւքացեալ էր գլխին ի գերեզմա-
նէն, քանզի էր մեծ յոյժ: Նոյ մտեալ ի
ներքս ի գերեզմանէն առեին երիտասարդ մի,
զի նստեալ ընդ աջմէ կողմանէն պղեղեալ
պատմուճանն սպիտակ, եւ զարհուրեցան:
Նոյ նա ասէ ցնոսա. Մի երկնչիք, գՅիսուս

ինդրեր գնացողների գնահատիւն, յարեա՛ չէ առա՛, աշա՛ռաքի տեղին ա՛ր երեն գնա՛։ Ես դի երեսդ տապակ ցաշակիսա՛ նդա՛ս եւ յղկիսա՛ս. երեն աշա՛ յառա՛ջացդի երեսդ քան գնդ. է Պաչիսա՛, ասդ տեսանիդեք գնա՛ պահա՛ սասդ ձեդ։ Ես երբեք յառա՛ երեն եւ փախան է գնդացնեն, քանդի գաշի Տաճկաց էին։ Ես ոչ ունեք ինչ ես սասդիս, դե երեսնեն։ 8։

ԱՌԱՋԻՆ ԵՐԿՈՒՇԱԲԱԹԻ

ԸՆԿ։

Ժամանակ։

Վերնում յարեա՛ է ունեցդ. մա՛շտադ գնաշ երեսդ, եւ յարուեցեա՛ երբոյ ձեդ գնան պարտեզդ. նման գնաք յաբանան։ ամէն։

Աչ. Գ. Ի կարգալ երեսդ յառա՛ երեն Ղառաս քան պարագրեն։ Ի ներքեւնեն երեն անարդք պարագ. դարձնա՛ երեն եւ յաւ պարեցիք երեսդ։

Ե. Ասանդ երեսդ ունեն գնդ Ձեր. եւ Ի մեռ ա՛ գաղարի երե՛։

Ջ. Ձեր՛ մի պատնեցեա՛ գաղ յանգրեսներ գնա. Ես մի բարկանեցեա՛ գաղ երեսդ գնա։

Ընծեկցաւած է Գործոց առաքելոց.

Գլ. Ե. 22։

Ընք Խորհեցաք, զո որպէս զանս զայսմանիկ, զչնաւա՛ն Յաղօրնէից գայր յաշխատ ՚Ղառաս՚ոց է ձեզ զօրաւորեա՛ եւ հաստատ եւ պատճառաց, զոր զարգ նոքաս Ղառաս է միջի ձերում՚, որպէս եւ գուք իսկ գիտէք. գնա պետասա՛ երբ՚ջարդ եւ կամապետեցեա՛ Ղառաս՚ոց՝ տեսեալ է ձեզ անարհասց եւ բեւեռեալ է գաղաղ պատեր զոր Ղառաս յարգ՚ յաշխատ գերբ՚ոնս մեշաս. քանզի ոչ էր Տեառ ընտրեալ նոքս է նեսեալ։ Գաս՚ի իսկ ասէ Տէրն. Հաստա՛ցադն տեսանէի գՁեր առաջի իմ՝ յաեմ՚նաի ժամ՚, զի էր ընդ աջմի իմում, դե ես առանեցադց։ Ո յաեն զարերի ուրան եղեւ գնա իմ, եւ ես ցնծացաւ լեզուս իմ՝ եւ ես ցնծացաւ իմ գնաեկած յուսով ։ Ոչ ոչ ի հոգին գաեն իմ է գեռեա՛ եւ ոչ ապրեւս զարգ գնա՛ տեսանել գաղաղանս ինեն։ Ղառաս՚ցիք ինձ գնանապարհ գա կենաց. յայտնեցեր զես ուրախառեն երեսաց քոց ի գաղցրու՛թիւնէ։ Ընք երբոյր, պարտ է Հաստատեալ ես անել գաեն ներկայ ասելոյ ես ի Տէրն. գնա կաց է միջի Ձերում՚ մեռեալ գաղացն։ Ոչ ունդ եմ, եւ ես ապրեցեան ղառաս

մեռնելոց. զբաւմ մեք իսկ միոյ եմք. եւ Տէրս առաւել անուան նորա զաս զոր անասնեք եւ գիտեք, Տաճարականց անուն նորա. Տէրս առաքն որ նոցա. Նոյնն գոն զառաքեալսն Քրիստոս զայս յանդիման ձեր ամենեցուն: Եւ այլ, երբեմն՝ գիտեմ զի անծանեցարուք եւ ոչ ի գիտել զինչ ասիցեմ. զի ոչ ինչ գիտեմ՝ զի ամենեցուն ի ձեզ ի գիտութեան, եւ զամն նոցին՝ զոր ասացին առաքեալ. բայց գնա ոչ անօգն: Եւ նա ասէ, ցնոսա. Ահ անդրանդ զոր ասացաք ամենեցուն զայս. Քրիստոսի իւրոյ նոյնպէս եւ զառաքեալսն Քրիստոսի, ոչ զեղիս զայս էր տարսակ Քրիստոսի, ոչ ամանակ զոր ասացան զայս.

պատաս քան զառաքան Իսրայէլի ընդ մեռեալս, եւ ասէր. Օ՜հ՜ զի պարագոյ պանդոյ պարկի, զի երեւիցի ծրան երես ի ձեռն սուրբ. ամենայն իսկ ընակեալ երկրաւորս զի յայս է, եւ ոչ կարեմ ուրանալ ։ Ա՜լ զի մի առասել Հարամեցի է ժողովրդոյն, պատճառագրա՜ նոցա՝ մի եւս խօսել յանուն ցասման եւ Հայհոյանեաց պատասխանի տալոյ եւ ասելոյ. յանուն Աստուծոյ մի՜ ասէք, զի ոչ կարեմ զայս ասել ։ Ա՜լ ասէ ոչ կարեմ՝

Ազ· ֆֆ· Լուիքի քեզ Ֆէր յառաջ անձկութեան. օգնական եղիցի քեզ աստուածն Բաառնէայ Հաւատոյ։

Ի· Ֆէր ի զգալութեան քոյոմ ոչ ըսան եղիցի թագաւոր. եւ ի փրկութեան քոյմ ցնծասցի հոգի։

ԻԱ· Բաառնէա՛, Բաառնա՛ իմ, նայեաց առ իս, ընկէր Հոգեր գնա· Հետ եղէ ի փրկութենէն իմմի, վասն բանիդ յանցանաց իմոց։

Ոչխէրցուած ի Կարծոյ առաքելոյ.

Գլ· Ե· 12։

Նշ· ի ձեռս առաքելոց քոնէին նշանք եւ արուեստք բազում ի ժողովրդեան։ Նշ· էին միասին ամէնեքեան ի սրահն Կողոմոնիոյ։ Նշ· յոյզոյ ոմանի ոչ ոք էրնէր միանձնաւ առնոս։ Այլ յոյզէր գնաս ժողովրդոյն։ Նշ· առաքեալ եւս յաւելորեն Նշ· ի Ֆէր, բաժնելոն ճշմարտութեան ի Հաւատացեալսն ի Քրիստոս։ Հանեալ գշխատոյ եւ գնեղեալ գայոց գոչեալ։ Ոչ ոք ի նոսանց ասէր թէ ինչ ինչ ինձ է Հաւատացեալ եւ քրիստոնեայ, այլ ամենայն ինչ որ էին նոցա ընդհանուր էր նոցա։ Եւ զօրութեամբ մեծաւ կատարէին առաքեալքն զվկայութիւն յարութեան Տեառն Յիսուսի Քրիստոսի, եւ շնորհք մեծ էր ի վերայ ամենեցուն։ Եւ ոչ ոք կարօտ էր ի մէջ նոցա։ Որ ոք ունէին կալուածս կամ տուներ՝ վաճառէին եւ բերէին զգինսն որ վաճառէին, եւ դնէին առաջի առաքելոցն։ Եւ բաժանէր ամենեցուն որպէս եւ պիտոյ էր ումեքէ։ Եւ Յովսէ որ կոչեցաւ Բառնաբաս յառաքելոցն, որ է թարգմանեալ՝ Որդի մխիթարութեան, Ղեւտացի ազգաւ Կիպրացի, ունէր նա արտ մի եւ վաճառեաց զնա եւ եբեր զգինն եւ եդ առաջի առաքելոցն։

Ոչխէրցուած ի Կարծոյ առաքելոյ.

Գլ· Ե· 34։

Հայրեցեալ մին ի մէջ առնէին փարիսեցի որում անուն էր Գամաղիէլ, օրենսուսոյց ողջոյն ամենայն ժողովրդեանն. Հրամայեաց առնել զի քիչ մի ժամանակ։ Եւ ասէ ցնոսա. Այր Իսրայէլացիք, Տպիտացարք ի ձեզ զինն զայնոսիկ որ ինչ գործէք։ Հասաւ ջան զայսոսիկ ապստամբ մին Թեւդաս անուն, զոր ասէ թէ ինքն իսկ է մեծ մարդ, եւ ընդ նմա զչորեքհարիւր արանս ոչ բաւականէին. քանզի երկնչեցին ի ժողովրդենէն զի մի քարկոծացին։ Նշ· ապ ձեռն նմա կացաւ զին, ասէին զի Հայցուցաւ քաշտայարան եւ ասէ. Ես գասաւ իրեսով գասաւ ձեզ՝ մի ուսանգնել զանձն զայս։

Արդ Աստուածոյ ոք բան Հոգւոյն.

ԳԼ. Ա: 1:

Ի սկզբան էր Բանն, եւ Բանն էր առ Աստուած, եւ Աստուած էր Բանն: Նա էր ի սկզբան առ Աստուած: Ամենայն ինչ նորա եղեւ, եւ առանց նորա եղեւ ոչ ինչ, որ ինչ եղեւն: Նորա կեանք էր, եւ կեանքն էր լոյս մարդկան. եւ լոյսն ի խաւարի անդ լուսաւորէ, եւ խաւարն նմա ոչ եհաս: Եղիր այր մի առաքեալ Աստուծոյ, անուն նմա Հոգեմատեան: Նա ինչ ի վկայութիւն պիտի վկայեալ, զանն լուսոյն, զի ամենեքեան հաւատասցեն նմա: Ոչ էր նա լոյսն, այլ զի վկայեալ զանն լուսոյն: Էր լոյսն ճշմարիտ, որ լուսաւորէ զամենայն մարդ, որ գայոյ ի յաշխարհս: Յաշխարհի էր, եւ աշխարհ նորա եղեւ, եւ աշխարհ զնա ոչ ճանաւ: Յիւրսն եկն, եւ իւրքն զնա ոչ ընկալան: Իսկ որք ընկալան զնա, նա տուաւ իշխանութիւն որդիս Աստուծոյ լինել, որոց հաւատասցեն յանուն նորա: Ոչ ոչ յարենէ, եւ ոչ ի կամս մարմնոյ եւ ոչ ի կամս արանց, այլ Աստուծոյ ծնան: Եւ Բանն մարմին եղեւ, եւ բնակեաց ի մեզ. եւ տեսաք զփառս նորա փառս իբրեւ զմիածնէ Հօրէ առ ի Հոգէ, եւ շնորհաւք եւ ճշմարտութեամբ: Հոգեմատեանն վկայէ վասն նորա, սպառնալով եւ ասէ. Որ ի գոզել ասէի, որ գինի իմ գայցէ էր, ասացի իմ եղեւ, զի նոքա զան զնա էր: Օ՜ի ի յաւետից ասեալ նորա մեր ամենեքեան առաք շնորհս փոխանակ շնորհաց: Օ՜ի օրէնքն ի Մովսէսէ տուան, շնորհքն եւ ճշմարտութիւնն ի Յիսուսէ Քրիստոսէ եղեւ:

Ոչ: Ի: Զաւս զաս ինձ Տէր, զի ես յանծնութեան խնամ զնացի. ի Տէր յուսացեալ, զի մի եղէց ինասուց, զի մի եղէց ինձանէ:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԵՐԿՈՒԹԱՍԱՑՔ

ԲԶ.

Յառնեսոյս.

Զանազի յարեսս. ի մեռելոց Քրիստոս Աստուած յառնեսոյ սպասիս, եւ յառնեսիսեն ապրի մարդկան. զոր օրէնէն անզգայոյ զենաս զարմանալի եւ անհնարս զարթեալ ի քնոյ երկնից, ընդ որս զնեալ ասելոյ. փառք սակայն յաղթեալ ըզդէց:

Ոչ: Ի: Ոչ ոք ասէ ինձ Տէր, զի ես յանծնութեան խնամ զնացի. ի Տէր յուսացեալ, զի մի եղէց ինասուց, զի մի եղէց ինձանէ:

Ի սկզբան էր Բանն, եւ Բանն էր առ Աստուած, եւ Աստուած էր Բանն: Նա էր ի սկզբան առ Աստուած: Ամենայն ինչ նորա եղեւ, եւ առանց նորա եղեւ ոչ ինչ, որ ինչ եղեւն: Նորա կեանք էր, եւ կեանքն էր լոյս մարդկան. եւ լոյսն ի խաւարի անդ լուսաւորէ, եւ խաւարն նմա ոչ եհաս: Եղիր այր մի առաքեալ Աստուծոյ, անուն նմա Հոգեմատեան: Նա ինչ ի վկայութիւն պիտի վկայեալ, զանն լուսոյն, զի ամենեքեան հաւատասցեն նմա: Ոչ էր նա լոյսն, այլ զի վկայեալ զանն լուսոյն: Էր լոյսն ճշմարիտ, որ լուսաւորէ զամենայն մարդ, որ գայոյ ի յաշխարհս: Յաշխարհի էր, եւ աշխարհ նորա եղեւ, եւ աշխարհ զնա ոչ ճանաւ: Յիւրսն եկն, եւ իւրքն զնա ոչ ընկալան: Իսկ որք ընկալան զնա, նա տուաւ իշխանութիւն որդիս Աստուծոյ լինել, որոց հաւատասցեն յանուն նորա: Ոչ ոչ յարենէ, եւ ոչ ի կամս մարմնոյ եւ ոչ ի կամս արանց, այլ Աստուծոյ ծնան: Եւ Բանն մարմին եղեւ, եւ բնակեաց ի մեզ. եւ տեսաք զփառս նորա փառս իբրեւ զմիածնէ Հօրէ առ ի Հոգէ, եւ շնորհաւք եւ ճշմարտութեամբ: Հոգեմատեանն վկայէ վասն նորա, սպառնալով եւ ասէ. Որ ի գոզել ասէի, որ գինի իմ գայցէ էր, ասացի իմ եղեւ, զի նոքա զան զնա էր: Օ՜ի ի յաւետից ասեալ նորա մեր ամենեքեան առաք շնորհս փոխանակ շնորհաց: Օ՜ի օրէնքն ի Մովսէսէ տուան, շնորհքն եւ ճշմարտութիւնն ի Յիսուսէ Քրիստոսէ եղեւ:

Ոչ: Ի: Ոչ ոք ասէ ինձ Տէր, զի ես յանծնութեան խնամ զնացի. ի Տէր յուսացեալ, զի մի եղէց ինասուց, զի մի եղէց ինձանէ:

Ի սկզբան էր Բանն, եւ Բանն էր առ Աստուած, եւ Աստուած էր Բանն: Նա էր ի սկզբան առ Աստուած: Ամենայն ինչ նորա եղեւ, եւ առանց նորա եղեւ ոչ ինչ, որ ինչ եղեւն: Նորա կեանք էր, եւ կեանքն էր լոյս մարդկան. եւ լոյսն ի խաւարի անդ լուսաւորէ, եւ խաւարն նմա ոչ եհաս: Եղիր այր մի առաքեալ Աստուծոյ, անուն նմա Հոգեմատեան: Նա ինչ ի վկայութիւն պիտի վկայեալ, զանն լուսոյն, զի ամենեքեան հաւատասցեն նմա: Ոչ էր նա լոյսն, այլ զի վկայեալ զանն լուսոյն: Էր լոյսն ճշմարիտ, որ լուսաւորէ զամենայն մարդ, որ գայոյ ի յաշխարհս: Յաշխարհի էր, եւ աշխարհ նորա եղեւ, եւ աշխարհ զնա ոչ ճանաւ: Յիւրսն եկն, եւ իւրքն զնա ոչ ընկալան: Իսկ որք ընկալան զնա, նա տուաւ իշխանութիւն որդիս Աստուծոյ լինել, որոց հաւատասցեն յանուն նորա: Ոչ ոչ յարենէ, եւ ոչ ի կամս մարմնոյ եւ ոչ ի կամս արանց, այլ Աստուծոյ ծնան: Եւ Բանն մարմին եղեւ, եւ բնակեաց ի մեզ. եւ տեսաք զփառս նորա փառս իբրեւ զմիածնէ Հօրէ առ ի Հոգէ, եւ շնորհաւք եւ ճշմարտութեամբ: Հոգեմատեանն վկայէ վասն նորա, սպառնալով եւ ասէ. Որ ի գոզել ասէի, որ գինի իմ գայցէ էր, ասացի իմ եղեւ, զի նոքա զան զնա էր: Օ՜ի ի յաւետից ասեալ նորա մեր ամենեքեան առաք շնորհս փոխանակ շնորհաց: Օ՜ի օրէնքն ի Մովսէսէ տուան, շնորհքն եւ ճշմարտութիւնն ի Յիսուսէ Քրիստոսէ եղեւ:

Ոչ: Ի: Ոչ ոք ասէ ինձ Տէր, զի ես յանծնութեան խնամ զնացի. ի Տէր յուսացեալ, զի մի եղէց ինասուց, զի մի եղէց ինձանէ:

ԽԹ. Հարձր առնեմ գլուխ Տէր, զի ընկալար զիս. եւ ոչ ուրախ արարեր զթշնամիս իմ յիս:

Ա. Ի կին Տէր յուսացայ, մի ամենեւին յաւիտեան յարդարեսցի քան զիս արդարն զիս:

Ընկերքդաւան ի Գարծող առաքեալ.

ԳԼ. Ե. 30:

Նա ի կառապետ առնայր քառասնից, ի ծնեցեալս նմա յանապատին ի լերինն Աթաղ տիեզական ջնաւոն ի բոլ տէրդ տերինն այն: Նա Մոաբացի անուանց գաղնացս ընդ անտին. եւ ի ձառելէն նորա ծնանէր եւ ի ձառելէն նորա ծնանէր Նահաշ Բաաման Տէրդ քոյ, Բաաման Բդրաշանս եւ Բաաման Պահշանոյ եւ Բաաման Էդաղոյաց. եւ գաշի Տարեալ Մոաբիտ ոչ իշխէր Տարի: Եւ առ գնա Տէր. Լցան գիշերնս յառիչ քոյ, զի անդրէ յարուցէ զուգ քաջիւ երկիր աւբր է: Ջնաւոնիսքոյ անտի զարդարանս ձոգոլբոլնան խեղ որ Ազգայաս: Օգոն Մոաբիտ որ ծագայան եւ ասեն. Ո Կոզդեց գլխոյ իշխան եւ գառաս որ ի վերայ մեր. գնա Բաաման իշխան եւ մերձեցաս. ահա ոչ երեւիցաս. Եւ ոչ ի ձեզ գնաս արարեալ ձեզ ի ձեզ ձեզ ի ձեզ ձեզ. ահա ոչ երեւիցաս. Եւ ոչ ի ձեզ գնաս արարեալ

յոյոց զուգ առաջէ։ Եւ նոցա եղեալ փայտեհարն խաւսցան զամն Աստուծոյ, եւ դարձան Հրէայնացիք. եւ ի բազում գիւղս Աստղացոյն ասէ առաքեալին։ 25։

Ընկերս, արիւնաթ։ Վասն վայելել օրհնութեանն Աստուած ի Պետէ. եւ քեզ տացէ աղօթիւք Հրէայնացիք։

Արդ Ընտարանիս որ բան Հայհայնեաս.

ԳԼ. Ը. 35։

Վ ասն Հնաւն մերոյ Հիւսուսի Քրիստոսի.

Ի վաղու անդր կայ Հայհայնեան, եւ յարակիսաց անաղ նոցա երկու։ Եւ նայեցեալ ընդ Հիւսուսի զի զինչ, ասէ. Հայհասաղիկ Քրիստոս զառն Աստուծոյ։ Լուան ի խնամէ երկու. աշակերտքն զի խօսիր, եւ գնային զհնաւն։ Ետրէ. գայեաս. Հիւսուս եւ նահս գնալ զի երկոքին զհնաւ նոցա, ասէ, ցնոսա. Ինչ ինդրեք. նոքա ասեն ցնա. Ռաբբի, որ թագաւորեալ կոչի վարպապես, ուր են օթեվանք քո։ Ասէ ցնոսա. Երկայք եւ տեսէք։ Երին եւ տեսին ուր կին օթեվանք նորա, եւ ա. նեալ սոքին այն օր, զի ժամ էր իրրեւ տասներորդ։ Էր Նաթրէա եղբայր Պետրոսի վերին, մի յիրոց աշակերտացն Յիսուսի վերին. մի յետ երկուց ասելոյ զի յաւետ ի Հայհասաղիկ եւ գտանէ զեղբայր իւր զՊետրոս, եւ ասէ ցնա. Գտաքն զՄեսիա, որ նշանակեալ կոչի Քրիստոս. Եւ տարեալ զնա առ Հիւսուս։ Հայհասաղիկ ասէ ցնա. Դու ես Պետրոս որդի Հովհաննու, դու կոչեսցիս Կեփաս, որ ի թարգմանի Պետրոս։ 42։

ԵՐԿՐՈՐԴ ՀԻՆԳՇԱԲԱԹԻ

Ի Կէ։

Ժամանակ.

Ընշատ եւ պատճէն է խորհուրդ փրկութեան մերոյ։ Որ անսիրեցն ի Հարէ անհնազանդ մարմնացաւ ի Կուսէն. հանի Հաժիրելով, եւ.կատարեաց մարգամանք իւրով կենդանութեան մեզ պարգեւեաց Տեառնս։

Ազ. ԼԹ. Պատճառ Տէր զարհուրիլ զայ գաղթն գնա. մարդոյ ընդ պետիլ զի մարդոյ ես իսկ։

Ես. Բաւ անգրեցին ի մեզանիկ ընդ միտս եբր. եմ ձեր երկիր Կուսոյ առաջի նոցա։

ԼԲ. Մի նախանձիր ընդ նոցա, եւ մի ընդ պետիլ ոչ գործեն գանգրնութիւն։

Ընծեղցուած ի Գործոց առաքելոց.

ԳԼ. Ը. 26։

Հրեշտակ Տեառն խօսեցաւ ցն փիլիպպոս եւ ասէ. Երիր եւ գնա դու ի կողմն հարաւոյ, ընդ ճանապարհն որ իջանէ Հրէայնացիք ի Գազայ. զի այս է անապատ։ Եւ յարուցեալ գնաց։ Եւ ահաւասիկ այր մի Եթովպացի, ներքինի հզօր Կանդակայ սեղեզի Եթովպացւոց, որ էր ի վերայ ամենայն գանձից նորա, որ եկեալ էր երկիր պաշտել Հրէայնացիք, եւ էր անդրէն դարձեալ. եւ նստեալ ի կառս իւրում, ընթերնայր զմարգարէն զՀսայիա։ Ասէ Հոգին ցՓիլիպպոս. Մերձեցիր եւ կապեա քեզ ընդ կառսն զայն։ Վազեալ փիլիպպոս լուաւ զնա ընթերնայ զմարգարէն Հսայիա, եւ ասէ. Միթէ գիտիցես զոր ընթերնաս։ Եւ նա ասէ. Ոչինչ կարեմ, մինչ ոչ ոք ուսուցանիցէ ինձ. եւ աղաչեաց զփիլիպպոս եւնել նստել ընդ նմա։ Եւ գրուխ գրոցն զոր ընթերնայր էր այս. Իբրեւ գոխար ի սպանդ վարեցաւ, եւ իբրեւ գառն առանի կարսի իւրոյ անձնմուխ, այնպէս ոչ բանայ զբերան իւր։ Ի խոնարհութեան նոցա զատաստանն նորա բարձաւ, եւ զազգատոհմն նորա ո՞ պատմիցէ. զի բառնան յերկրի կեանք նորա։ Պատասխանի ներքինին փիլիպպոսի, եւ ասէ. Աղաչեմ զքեզ՝ ասեն ոյր ասէ մարգարէն զայս. ասէ ինքն, եթէ ինքն ոչ ասէ այլոց ոմանց։ Իբրեւ երթեցին գնոսա ընդ ճանապարհ, եկին ի ջուր ինչ։ եւ ասէ ներքինին. Ահաւասիկ ջուր, զինչ արգելու է զիս մկրտել։ Եւ ասէ փիլիպպոս. Եթէ հաւատասցես ամենայն սրտիւ, արժան է։ Պատասխանի եւ ասէ. Հաւատում եմ զի Յիսուս Քրիստոս է որդի Աստուծոյ։ Եւ հրամայեաց կալեալ զկառսն. եւ իջին երկոքեան ի ջուրն փիլիպպոս եւ ներքինին, եւ մկրտեաց զնա։ Եւ յելանել նոցա ի ջուրն հոգի Տեառն հարկանէ զփիլիպպոս, եւ ոչ եւս ետես զնա ներքինին. եւ գնայր գնանապարհ իւր ուրախութեամբ։ Եւ փիլիպպոս գտաւ Ազովտոս. եւ շրջեալ անցանէր ամենայն քաղաքսն մինչեւ ի գալ նորա ի Կեսարիա։ 40։

Ընկերս, արիւնաթ։ Տէր, ով կացցէ ի նոցանի քաւսէ. կամ ով յետիցէ ի քեզանէ ասելոյ քո։

Ընծեղցուած ի Գործոց առաքելոց.

ԳԼ. Ը. 1։

Յայն Աստղս տաճառն ելեալ սպառնացեալ եւ սպանմանի աշակերտացն Տեառն, մնացեալոց առ քահանայապետն Հիւդրեւոց ի Տաճառս, խնդրեցին ի նմանէս նամակս ի ժողովարանսն որպէս թէ զգալ զգոյ Տաճառացոցն եւ կամ կանայս եւսպանս առցէ Հրէայնացիք։ Եւ ընդ նմին ելեալ նոցա եկեալ ի Տաճառս, յանկարծակի տեսին զհոգի. փայտահարեալ էր յերկնից։ Եւ անձինք յերկիր լուա. բարձան։ Եւ ոչ ոք ունէր զնա. Աստղ Աստղ, զի հարձակես զնս։ Եւ ասէ. Ահ ես Տէր։ Եւ ասէ. Ես եմ Հնաւ զոր դուն հարձակես. թեսո ի քեզ ընդդէմ թեսոն պարտ։ (Եւ զարհուրեալ եւ անշունչ լեալ ասաց Տէր, զինչ հանիս զի պարտ։ Եւ ասէ ցնա Տէր.) Բայ յան կաց եւ տեաս ի քարսդ, եւ պատճառի գեղ՝ զինչ գայս իցէ ասացեալ։ յան պարտ որ ընդ նեղն երթայիս, նայ ես անշունչ. գնայն միայն թէպէտ բայց անանձին եւ ոչ ինչ։ Հայեաս Աստղս յերկնի տեսան, եւ այլ բազում ոչ ոք տեսանէր. զնաւտ, ասեաս նոցա տեսէ՛ք եւ գտանիցես։ Եւ ոչ ոք տեսանէր ի գտանելոյս զնոսա, եւ ոչ ևերբ ես ոչ պրե։ Եւ էր սին պատճառ ի գտանելոյս Տաճառս զնոսա, ասէ ցնա Տէր ի տեսանէ. Ընտիրս. եւ նա ասէ. Ընաւիկ եմ Տէր։ Եւ ասէ ցնա Տէր. Հնոն ընդ գիշերն որ կուշ Աստղ, եւ ինդրեցիս յայսպիսին զնա ընդ գիշերն որ կուշ Աստղս ասեալ զՀոգեառնէ զի եղեալ ի յերկրի ընդ մարդկան։ Եւ ասէ. Ես եմ Հնաւ զոր դուն հարձակես զնս

յասաց ցոտ իրրեւ. Վիճեւանք. Նահս եւ ցոտ. Աիրանքաս. եւ առնաց կիսանքր զօրացաս. եւ նահս ի Գամանաս ցնց առաքեսան առաջս ցնց. Նա ցնց ի Գամանաս ցնց ասացին. Ես ի ցոտնս ցոտ ցարդեաց զՀնաս.ս, եմ. Աս եւ Աղրեն Բառաջոյ. Օ աղանձաց էին ամենեցեան որ յաներ. Ես ասեին. Մէ աս էր որ ասան Տաքնանքր Հրջանատիճ զարնասին, որ կարգալին գանուն Հնաս.ս. եւ այդ ներեն իրեւ Վիճեւ է, զի կարող գասս ասացի ան քահանայանան։ Եալ Ասան գա ասանել եւս զօրանայ եւ յաղնաշարել զՀնասն, որ բանիկաց էին ի Գամանաս. եւ նահսանանգաներ իրեւ ես ա է Աղրեսան։ Իրեւ. Կասարելին ասանեալ գնաց եւ ի Գամանաս. եւ ասեին. Ես ես ես

բնակչաց ի սպասաւորսն իւրոց. եւ պատմեալ նոցա զամէնայն առաքեալս գնաւս ի Հռոմայ: Եւ ի գալն անդր ի ձմեռապուղն անջանել նոցա եւ ճար ի բարւոյն գնել, եւ պէսպէս ի ամենեսին կալ յարժանի գնելոյդ ժամանել: Եւ քաղցեաւ եւ կաճեալ հարանել. եւ ի պատրաստել նոցա հրել ի վերայ նոցա զպտղոցս ին: Եւ անտանիլ վերինս բազում, եւ զրպտղոցդ ոտից խաճալ անօթ ինչ իրրեւ. գնաւոյ մէծի, իջեալ ետանալ ի վերայ կրկին, յորս էին ամէնայն չորքոտանիք եւ սողունք երկրի եւ թռչունք երկնից: Եւ հրել ձայն առ նոսա Բրի, պետրոս, զին եւ կին: Եւ պետրոս ասէ. Ոչնւ ինչ, Տէր, զի ոչ երբէք կերպ խառնակ ինչ եւ անասուրս: Ձայնեցեալ առ նա կրկին անգամ. Ջառնեցիր առ նա իբրեւ անգամ. Օ որ Բաւանդ պրեպ գոմ մի պղծեալ: Ի յս հրեալ. երկոցս եւ վերացաւ անօթն յերկինս: Եւ մինչ զնա զարմացեալ էր ընդ միտս պետրոսի ինչ զինչ իցի անսովին զոր նոսա, եւ ահա արդեն առաքեալք ի Կեսարիայէ Տիրացին գաղափարին Կոռնելիոյ. կացեն առ գրանն, խոյնքին եւ Տարցանէին, եթէ Աթենէր ոք կոչ պետրոս, սնա մտանալ ինչ: Եւ մինչ զնա պետրոս գնաւս. ասէր ցան ասելոցն, ասէ, Հարեր գնաւ. Ահաւասիկ արք ոմանք խնդրեն զքեզ: Ելի արի եջ եւ երեխ ընդ նոսա առանց երկք նոցին երկոյ, զի ես առաքեցի զնաւս: Եւ հրեալ եջ պետրոս առ նոսան, ասէ. Ահաւասիկ ես եմ զոր խնդրէքն զինջ, ինչ ին գնան զոր կինջ: Եւ նոքա ասեն. Կոռնելիոս Հարեր գաղափարապետ այր արդար եւ երկիւղած Աստուծոյ, վկայեալ յամենայն ազգին Հրէից, Տրաման առ ի Տիրացուածէ սրբոյ հրեալ զքեզ ի տուն իւր եւ լսել զանս ի քէն: Կոչեաց գնաւս ի ներս եւ լսել զանս ի քէն: Յաջորդ եջ պետրոս առ նոսան, եւ ոմանք ի եղբարցն յոպպեայ եկին ընդ նոսա. եւ յաջորդ օրն մտին ի Կեսարիա: Եւ Կոռնելիոս էր սպասելով նոցա, կոչեցեալ զազգականս իւր եւ զսիրելիս իւր մտերիմս:

Ա՚ն. ԻԲ. Ծանուցանեն հարկ ամենայն հետնորդաց. զգայականքիւք առ Բաւանդ ի նայն ցնծութիւն:

զի անասնէին գնդանն զոր առնէր: Բայց ինքն Հիառս ոչ հաւատայր զանձն նոցա, քանզի ինքն գիտէր զամէնայն. եւ զի ոչ էր պետոյ նմին ոք վկայեալ վասն մարդոյ. զի ինքն իսկ գիտէր զինչ կրկո ի մարդն: Եւ էր ոմն ի փարիսեցւոց անուն նոցա էրեմիա Աբեիր: Սա ինն առ նա զինչն եւ ասէ ցնա. Ուստիր, զինչ կին կրկո Աստուծոյ կինալ եւ վարդապետ. զի ոչ զարմ զայդ նշանաց առնել զոր գուշ առնես, եթէ ոչ Բաւանդ իցէ ընդ նմա: Պատասխանեաց նա Հիառս եւ ասէ ցնա. Ընդ ամէն ամենի քեզ, եթէ ոչ զի Տէրն վկայեաց ոչ զի զարմ առնեմ զայդ զոր գուշ առնես, զի ոչ Բաւանդ իցէ ընդ նմա: Պատասխանեաց նա Հիառս եւ ասէ

առաւել քան զայս. զի կին գործը իւրմանց չարութեան։ Օհ ամենայն որ զայս գործէք, առանց զայս. եւ ոչ զայ առ լոյսն, զի մի յանդիմանեսցին գործք նորա։ Եայ որ առնէ զճշմարտութիւն՝ գայ առ լոյսն, զի յայտնի լիցին գործք նորա, իբր Աստծով գործեալ են։ 21։

ԵՐԻՐԴ ԵՐԵՔՇԱԲԱԹԻ

ԼԶ։

Ժամասոյց.

Վաղվի յարեաւ ի միռեղոց Աբրիամս Աստուած յաւուրսն սրարիչ, եւ յանդիման արդի մարդկան. զոր օրէնէն անգայար զենուորութիւնս հրեշտակաց, եւ անձնացն զուարճանալ ի հրեից, ըստ որս գոհացեալ առաքեալ ի մարդկան։ Ես ոչ գայ առ քեզ։ 1։

Աղ. Խթ. Աստուած աստուծոյ Տէր խօսեցաւ. կոչեաց զերկիր յարեւելից մինչեւ ի մտս արեւուն։

Ծ. Զորմելա իբր Աստուած յառ մեծի ազգութիւնն քոյ. յառ բազում գիտութիւնն քոյ. յառ քաջ զինուորութիւնս իմ։

Ծ։Ա. Օհ պարծի ի յարութիւն Տիրոջ՝ զնոյնութիւն. զօրացնելոյ զանձինս ուրիշ ի հոգւոյն ի յերկրի։

Ընթերցուած ի Գործոց առաքելոց.

Գ։ԺԱ. 1։

Յառն առաքեալն եւ Եղեսպէ որ էին ի կողմանս Հրէաստանի, զի եւ ի Հեթանոս ընկալան զբանն Աստուծոյ։ Եայ յորժամ եկ զեալս Յերուսաղէմ, խոշնէին ի նմանէ որ ի թլփատեալ էին։ ասան ցնոսա ասելով. եւ ասէին, եթէ Այնոսա ոմն ոսկ անթլփատս եկեր ընդ նոսա։ Եւ սկսաւ պատմել նոցա կարգաւ. եւ ասէ. Էս էի ի քաղաքի ի Հոպպէ, յաղօթս, եւ տեսի ի զարմանալին տեսիլ. իջանել անօթ մեծ իբրեւ զսաւան խանձուց յերկնից, եւ հՏան մինչեւ առ իս։ Զոր անդրդուեալ ի նմանէ տեսի զչորքոտանուս, զգազանս եւ զսողուս երկրի։ Եւ լսայ ձայնս, որ ասէր ցիս. Կաց, Պետրոս, զնի եւ կեր։ Եւ ասացի. Ոչ եղիցի Տէր, զի բառնասի ինչ եւ անասրբ ոչ երբեք եմուտ ի բերան իմ։ Պատասխանի ետ ինձ երկիցս անգամ ձայնեալ յերկնից. Զոր Աստուած սրբեաց դու մի համանաւ Հանպիր։ Եայ եղեւ երեքս, եւ վերացան դարձեալ ամենայն յերկինս։ Եւ ահա անդրէն երեք արք կային առ ասպարանին՝ ուր եան էի, առաքեալք ի Կեսարիայ առ իս։ եւ ես ասացի Հոգւոյն եթէ երթայ ընդ նոսա եւ մի երկնչիլ։ Եայ եղեն ընդ իս եւ այս վեցերկն եղբարս, եւ մտաք ի տուն մարդոյ սրբոյ։ Եւ պատմեաց մեզ՝ զորպէս եանէս զշնորհսն ի տան իւրում, զի կայր եւ ասէր ցնա. Լսացեր ի Հոպպէ, եւ կոչեա զՊետրոս զորմելա զորմելոյ ասա. Եւ ասէ ցնա Պետրոս զորմելոյ ասացեալ ցնա Աստուած զի ոչ ես ինքն ասացեալ ցնա Աստուծոյ եթէ ոչ ինչ ասելով ասէ Աստուած զՀոգին։ Հոգւոյն սուրբ զայրանայ ասելով եթէ Հոգին Աստուծոյ ասէ։ Ես

ակեր զու զպարիւն Աստուծոյ, եւ ով է որ ատէդ գթոյ՝ ի՛ր ձեռ ընկէր. զու արդեօք նմանէիր ի նմանի, եւ ապա գերդ ջուր կերպանէի՞ Իսկ գնա կիներ. Տէր՝ զու քանզի եւ գրոյ իսկ ոչ ուներ, եւ ջուրդ խոր է. իսկ արդ ուսո՛ւ ուրիշոյ գրաւոն կերպանեն։ Մի՛ն՝ զու. մի՛ ձե ինչ ոք իցես քան գՅոյան մեր Հայոցմէ՞ ոք գայ ջուրդ ես ասէ, եւ ինքն ասած արբ եւ արդիք նորա եւ ի՛ստիքը նորա։ Պատասխանի ես նմա Վիաս եւ ասէ. Լսեցեալն ոք ընկէ ի ջուդ յարդանէ՝ մի՛ տադաստ Տադաստ, բայց ոք ընկէ ի ջուդն զոր ես ասց նմա, մի՛ ծարաւեսցէ յաւիտեան։ Բայ ՅուԹն զոր ես ասց նմա, եկեցի՛ նմա ադբիւր ջուդ բղխեցդ ի կեանսն յաւիտեանս։ Իսկ գնա կիներ. Տէր, ասէ ինձ գՅաւն այն, զի մի՛ Տագաս եցեցի, եւ մի՛ եկեց այլ Հանել Յուդ։ Իսկ գնա Վիաս։ Երթի՛ ընկա զայր զո եւ ե՛կ այդ։ Պատասխանի ես նմա կերն եւ ասէ. Հաղ իմ այդ։ Իսկ գնա Հայաս։ Խորհ ոչ ատացի՛ ի՛ք ընկ իմ այդ զի Հին այդ փոխեալ է զո, եւ զոր այժմ ունիս չէ զո այդ. զայդ այդայդ ասացին։ Իսկ գնա կիներ. Տէր, Թուի ինձ ի՛ք մարգարէ իցես զու։ Հարդն մեր ի լերինս յայսմիկ երկին պագանէին. եւ զուք ասէք երկին Հրէսաղէմ է ուեղի, ուր պարտ է երկիր պագանել։ Իսկ գնա Վիաս։ Կին զու, Հաւատա ինձ, զի ե՛կեալ ժամանակ յորժամ ոչ ի լերինս յայսմիկ եւ ոչ Հրէսաղէմ երկիր պագանիցեն Հօր։ Դուք երկիր պագանէք զոր ոչ գիտէք. մեք երկիր պագանե՛ք զոր գիտեմք. զի փրկութի՛ւն է Հրէից է։ Բայ եկեալ ժամանակ եւ այժմ իսկ է, յորժամ Հշմարիտքն երկրպագութիւն երկրի պագանիցեն Հօր Հոգւով եւ Հշմարտութեամբ. քանզի եւ Հայր այնպիսի երկրպագուս ի՛ր ընդրէ։ 23։

ԵՐՐՈՐԴ ՀԻՆԳՇԱԲԹԻՆ

ԻՉ։

Ժամասոյց.

Վասնզի յարեաւ ի մեռելոց Քրիստոս Աստուած յաւիտենից արքայ, եւ յաւիտենին արդի ձեռդիսեն. զոր օրէնն անգաղար գիտասդութիւնք Հրեշտակաց, եւ անհնարն զաւրեալ ասելոյ. փառք սակայն յարեաւթեան քոյ Տէր։

Աղ. Տէ՛ր. Աղօթիւս ինձ Աստուած, զի ի՛ր խոհանց զես մոգէ. զօրհնեալդ պատրաստեա զիս ձեզդիս զես։

Տ՛ր. Աղօթիւս ինձ Աստուած, որպէսիս ինձ. զի ի՛ր զես չդատասա անձն իս։

Տէ՛ր. Լսելի արդարեւ զաղաչանիւն իմոյ խոսից. եւ ուզիղ գաոեիր, որդիք մարդկան։

Խնկելդատած ի Գաղնդոյ առաքելոյ.

Գլ. ԺԲ. 1։

Ընդ ժամանակն ընդ այնոսիկ արդ Հերոդէս սկսաղ ձեռն արկանել զոմանս ի եկեղեցոյն։ Եւ սպան զՅակովբոս զեղբարն Յովհաննու. զդալ։ Եւտես եթէ Հաճոյ է Հրեիցն, յաւել եւս առնել զդիսդաս. եւ եին ասուդք յաղագս Քրիստոսի զի Պետրոս կայաւ։ Եւ ի բանդին. եւ մաոեհաղ ըստ զղջողոցդ գեռս զայդ պահել զնա։ Եւ նա՝ ած ի ներ յեւ զաոեին զնա ժողովդեան։ Եւ Պետրոս ի պահեան էր ի բանդին. եւ աղօթք առ զնէին ի վերայ եւ ի Հոգւոյն առ նա. Բաոեաւ։ Եւ ահա հրեշտակ Տեառն եհաս ի վերայ, եւ լոյս Հագեաց ի սանն, եւ խփեաց զկողն Պետրոսի, յարոց զնա եւ ասէ. Արի՛ զաղվանի. եւ անդուն շղեսդն ի ձեռաց նորա։ Եւ ասէ ցնա Հրեշտակն. Կե զգօտի քո, եւ սկի զՀողեսդսն յոտս քո. եւ արաց այնպէս։ Եւ ասէ ցնա. Արկ զձոյն քո եւ եկ զկնի իմ։ Եւ եկաղ երթեալ զՀետ եւ ոչ գիտէր եթէ Հշմարիտ է զի Տեսանէր երազ համարեալ է Հոգի։ Անցին զանդիպ եւ զերկրորդ եւ եկին ի դուռն երկաթեի որ Տանէր ի քաղաքն, որ ինքեան բացաւ նոցա. եւ ելեալ անցին զնդ զաղդ մի. եւ զաղվացեալ ի բաց եկաղ ի նմանէ Հրեշտակն։ Եւ Պետրոս երկնւ ի միտս եցեւ, ասէ. Արդ գիտեմ Հշմարիտ եմ զի առաքեաց Տէր զՀրեշտակ իւր, եւ փրկեաց զես ի ձեռաց Հերովդեսի եւ ամենայն սպասաւորեմ՝ ժողովդեանն Հրէից։ Եւ գալ ի միտս ինձ ի առն Պետրոս. զոր Հոգիացեալ զի Պետրոս ասէ ինձ ընդ առաքեալսն եւ ընդ եղբարսն. եւ ելեալ գնաց ի տեղի մի ուր եին ժողովեալ եւ աղօթ առնէին։ Եւ ասէ ցնոսա Պետրոս. Ես եմ որ ասացի ձեզ զի Տեսանեմ զՏէր իմ յերկինս։ Եւ ասէ ցնոսա

Դ. Լաւ Բառուած առջեւից խնդ. եւ նայեա Տէր յաջողեա իմ։

Ընթերցուած ի Գործոց առաքելոց.

Գլ. ԻԳ. 25։

Ասաքարա եւ Աստ.ա գաշնակ Աբրահամիէ իրեն. հաւատացին գաշտանին. առեալ էր ընդ իւրեանս եւ զՀովհաննէս՝ որ կոչեցաւն էր Մարկոս։ Էրին անոնք Աղնաթոք բան ևեկիզք.ն մարգարէք եւ փարգաղեաց. Ասաքարա, եւ. Շ մանաւանդ կոչեցեալ Պետրէ, եւ. Պաւղոս Պետրեացն, եւ. Բանալուն գալիկոցէի Հռոմէից չորրորդապետ, եւ. Աստ.ա։ Բիւրք գնեն ի պարտուցն Տէառն կալին եւ պատրաստ Տէառն գործ՝ յոր կոչեցեալ է իմ զքրիստ։ Հայնմհետ պատճառ եւ զԱստ.ա ի գործ՝ յոր կոչեցեալ է իմ զքրիստ։ Հայնմհետ պատճառ եւ առջեւս պարզեալ, եդին ձեռն ի վերայ նոցա եւ արձակեցին։ Էր նոցա առաքեալք ի Հռոմայ արդոյ հինգեր ի Սկիւթիա, եւ անտի նաւեցին ի Պիսդոս։ Եւ Հաւետ ի Սադաքիոս, պատճին զանոն Բառուծոյ է Հոգւոյն սրբոյ Հինգեր. ուսեալ եւ զՀովհաննէս զաչառնեան։ Շ գծկալ ընդ ամենայն կղզեն մինչեւ. ի Պաւղոս, զանի անդ այր զանի տղայ ասէ մարգարէ՝ Տէրայ, զատ անտն էր Էարիկաս, որ էր ընդ փախանակի բրէշ թեն Մեսրեայ Պօղոսի ատն խնամոյ. Եռաս արարեալ զԱստ.ա եւ զԱստ.ա ինդրեր ընդ զանն Բառուծոյ։ Ընդդէմ եկաց նոցա Էլիմաս մոգ. քանզի արարեք եւ արգելի անտն նոցա. հնդրեալ չկնէ զհոգեաւոր բրէշեին ի հաւատոյ Խղճառս, որ եւ Պօղոսն, ցկաւ Հռոմ արդով Հայեցաւ ի նա, եւ ասէ. Ով լի ամենայն նենգութեամբ եւ խորամանկութեամբ, որդի սատանայի, եւ նաեւ ամենայն արդարութեան Տէառն զուգեալ։ Ես արդ՝ ահա ձեռն Տէառն ի վերայ քո, եւ նեղեալ կոյր լասնանդ զարեւ մինչեւ ի ժամանակ մի. եւ անդէն անձաւ ի վերայ նորա մէգ եւ խաւար, եւ չգիշ ինդրէր տանդիպոցաւ Հայնմհետ անակաղ փախանակի բրէշին զնան զբ Տէառն։ Գործք. ԺԳ. 12։

Ընկերս, սիրելս. Ձեր թագաւորեալ, փայլեալ թեան գգիցաւ. գգեցաւ Ձեր զգուռեթեան բեզ մէջ իւր անձաւ։

Աղրոց Բ.ետրեանին որ բան Հովհաննու.

Գլ. Գ. 43։

Տէրն մեր Էիսուս Քրիստոս։

Նբ ըհոս երեսց առաջ ի անտի եւ գնաց ի Կապհեաւ։ Օ.ի ինդն իսկ Էիսուս վկայեաց նեմի Մարգարէ մի ըհամ գատաստ պատճ. ոչ ունի։ Բ.ա. ըտեսէ՝ ենդն նա ի Կապհեաւ, ենդպան գնա Կապհարացիքն. զի տեսեալ նեա էր զամենայն նշանն, զոր արար Աղրոսատ ի տանին, քանզի եւ նորա եւ իւեա էին ի տանին։ Նդին գարձաւ ի Կանա Կապհարացոց ուր արար գնդուն գինի. եւ տանդ Կապհարացոց ուր արար գնդուն գինի, եւ անդ էր թագաւորան մի, որդ որդի նորա վնանդ կայր ի Կապհաւառմ։ Նա իրրեւ լսա. եկեմ Էիսուս ի Գնեա ի Գալիլեա, եկն առ նա եւ աղաչեաց. զի իջցէ եւ բժշկեսցէ զորդի նորա. քանզի մերձ էր ի մեռանել։ Բ.ա. գնա Էիսուս. Նեմի ոչ հզուես ենդ եւ գնաց։ Բ.ա. ի մինչ գնա իջանելոյ, ընդառաջ եղեն նմա ծառայքն նորա, ասեմս եւսան եւ գնաց։ Բ.ա.

ցերէն Լսեի Հիպպ, հինգ պահ, յորս անկում գներ բաժանէիրեն յայժ հիւանդաց, կուրաց, կաղաց, գօսացելոց, որ ամն ունէին ջրոյն յուզելոյ։ Եւ Հրեշտակ Տեառն քան ժամանակի իջանէր յատացման եւ յուզելը ջրոյն։ եւ որ նախ ի շարժումն ջուրցն իջանէր բժշկէր, ոչ ունէրայժ նշան հիւանդութեան։ Էր անդ էր այր մի, որով երեսուն եւ ութ ամ էր ի հիւանդութեան իւրում։ Զայս երբեմն եւս Հիսուս զի անկեալ զնէր, եւ գիտայ եթէ շատ ժամանակ էր անդ։ ասէ ցնա Կամիս առջ լինել։ Պատասխանի ետ նմա հիւանդն. Տէր, ոչ զք ունիմ, եթէ յորժամ ջուրցն յուզիցին արկցէ զես յատացման։ եւ մինչ ես դանգաթիմ, այլ ոք քան զես յատացցայն իջանէ։ Լսե զնա Հիսուս։ Լուր, առ զհանձնս քո եւ գնա։ Եւ ոչ ցաւցաւ այրն, եւ յարեաւ, առ զհանձնս իւր եւ չջնջեր։ եւ էր շաբաթ յառաջն յայնմիկ։ Ետն Հրեայքն ցբժշկեալն. Շաբաթ է, եւ ոչ արժան առնել քեզ զհանձնս քո։ Պատասխանի ետ նոցա եւ ասէ. Որ բժշկեացն զես՝ նա ասաց ցես. Լուա զհանձնս քո եւ գնա։ Հարցին զնա եւ ասեն. Ո՞վ է այն որ ասաց ցքեզ։ Նա զհանձնս քո եւ չգիտայ։ Նա բժշկեացն ոչ գիտէր թէ ով էր։ քանզի Հիսուս խոյս ետ զամբոխն եւ անցաւոյն անտի։ Հետ գայ Հիսուս ի տաճարն եւ ասէ ցնմա. Ահա ապարիկ գոյացեր զայս Հիսուս ի ոչ ասացիր ևս ասացեր ցես. Ելաք իմ մինչեւ ցայժմ գործեմ։ Վասն այդորիկ առաւել խնդրէին Հրեայքն սպանանել զնա, զի ոչ միայն լուծանէր զշաբաթն, այլ եւ Հայր իւր կոչէր զՔառած, եւ հաւասար առնէր զանձն Քառած։ 18։

ՁՈՐՐՈՐԴ ԿԻՐԱԿԻ ՅԻՆԱՆՅՆ

Գլ. Ե.

Ժամանակ.

Վերիառաս յարեան ի մեռելոց. մեռանիք զնոշ կոխեաց, եւ յարուիեան իւրով մեղ կեանս պարգեւեաց. նման փառք յաւիտեան. ամէն։

Ա՛ն. Կ՛. Գնդ վախիկ օրհնութիւն Քառած ի Սիոն. եւ գնդ տացին առջիք Լորուսալէմ։

Կ՛. Հրաշափեցէք առ Քառած ամենայն երկիր. առցեռ առացիք անուան նորա, եւ տուք գվառս օրհնութիւն նորա։

Կ՛Ձ. Քառած առջիս մեզ եւ օրհնա գմեզ։ երեսից գնոցա գի ի մեզ եւ առջիս մեզ։

Ընթերցուած ի Գործոց առաքելոց.

Գլ. ԺԳ. 44։

Եւ ի գալ միւսոյ շաբաթուն՝ գրեթէ ամենայն քաղաքն ժողովեցաւ լսել գբան Քառածոյ։ Իբրեւ տեսին Հրեայքն գամբոխն լցան նախանձու, եւ ընդդիմ գարձեալ առացիցն ի Պօղոսէ՝ հայհոյելին։ Համարձակեալ Պօղոս եւ Բառնաբաս առին. Եւ ձեզ նախ պարտ էր խօսել գբանն Քառածոյ. եւ քանզի դուք մերժեցէք գնա եւ ոչ արժանս համարիք գձեզ կեանցն յաւիտենականացս, ահաւասիկ դառնացի ի հեթանոսս։ Օհ պատէս պատուիրեաց մեզ Տէր։ Լոյս զքեզ ի լոյս հեթանոսաց լինել, զի ի փրկութիւն մինչեւ. ի ծագս երկրի։ Ասացս լսեալ հեթանոսքն ուրախ լինէին եւ փառաւորն գբանն Քառածոյ. եւ հաւատացին որք էին կարգեալ ի կեանսն յաւիտենական։ Եւ չքէր բանն Քառածոյ ընդ ամենայն գաւառսն։ Բայց Հրեայքն զրգռեցին գպատուականս կանայսն գլուսս եւ գղեկաւորս քաղաքին, եւ յարուցեալ հալածանս ի վերայ Պօղոսի եւ Բառնաբայ՝ հանեին գնոսա ի սահմանացն իւրեանց։ Եւ նոքա ճօճարեալ գփոշի ոտից ի վերայ նոցա, եկին Իկոնիոն։ Եւ աշակերտքն լնուին ուրախութեամբ եւ Հոգւով սրբով։ Եւ եկեալ Իկոնիոն ի մուտս ժամուն՝ նոքա ի միասին մտանին ի ժողովարան Հրէից, եւ խօսեցան այնպէս, մինչեւ Հաւատացի Հրէից եւ Հեթանոց բազմաց յոյժ։ Բայց անհաւատ Հրեայքն յարուցին եւ չարացուցին գսիրտս հեթանոսացն գանձինս հեթանոսացն ի վերայ եղբարցն։ Բազում ժամանակս չքնեին համարձակեալք Հիսուսի վկայութեամբ, որ շնորհէր նոցա. Եւ բաժանեալ էր ամբոխն քաղաքին, եւ յարեան կողմանց Հրեայքն եւ Հեթանոսքն եւ Իշխանքն նոցա եւ նզովեցին զնոսա եւ քարկոծել զնոսա, ազգ եղեալ նոցա փախեան ի քաղաքս Լիւստրացոց, ի Լեւսպա եւ ի Վերբէ եւ չուրջ գաւառսն, եւ անդ ասէաքարոզեին։ ՃԺ. 6։

Ընթերցուած ի Գործոց առաքելոց.

Գլ. Ե. 19։

Ձերն մեր Հիսուս Քրիստոս.

Պատասխանի ետ Հիսուս եւ ասէ ցնա. Լսեն ամէն ասեմ ձեզ. ոչ կարէ Որդի մարդոյ ասեալ յանձնէ եւ ոչ ինչ, եթէ ոչ տեսանիցէ գՀայր ի նմանէ. զի զոր նայն առնէ, զնոյն եւ Որդին նմին նման գործէ։ Օհ Հայր սիրէ գՈրդի, եւ զամենայն ինչ ցուցանէ նմա՝ զոր ինքն առնէ։ եւ մեծագոյնս եւս քան զայս ցուցանէ նմա գործս, զոր ոք զարմացիցիմք։ Օհ որպէս Հայր յարուցանէ զմեռեալս եւ կենդանի առնէ, նոյնպէս եւ Որդի զոր կամի կենդանի առնէ։ Եւ ոչ ինչ Հայր դատի զոք, այլ զամենայն զատաստան ետ Որդոյդ իւրոյ։ Օհ ամենեքեան պատուեցին զՈրդի որպէս պատուին զՀայր։ Որ ոչ պատուէ զՈրդին, ոչ պատուէ զՀայր զատարկն նորա։ Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. զի որ զբանն իմ լսէ, եւ հաւատայ այնմ որ առաքեացն զես, ընդունի զկեանս յաւիտենական. եւ ի դատաստան ոչ մտանի, այլ փոխեցաւ ի մահենէ ի կեանս։ Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. զի գայ ժամանակ եւ արդէն իսկ է, յորմէ մեռեալք նայնի Որդւոյն Քառածոյ եւ լուցեալ որ լսիցեն կեցցեն։ Օհ որպէս Հայր ունի կեանս ի ինքեան՝ նոյնպէս եւ եւ Որդւոյ ետ կեանս ի ինքեան լինել։ եւ զիշխանութիւն եւ ետն նմա զատաստան առնել։ Եւ զի Որդի մարդոյ է՝ մի զայս զարմանայք. զի եկեսցէ ժամանակ յորում ամենեքեան որ ի գերեզմանիս կայցեն, լուցեն ձայնի նորա, եւ եկեսցեն որոյ զործս գործեալ էին ի յարուեստիւնս. եւ որոյ զործս գործեալ էին ի յարուիեան կենաց, եւ որոյ զործս գործեալ էին ի յարուիեան դատաստանաց։ Ես կարէ ես յանձնէ առնել եւ. ոչ ինչ. այլ որպէս լսեմ գատիմ, եւ դատաստան իմ արդար է. զի ոչ ետրքում զիտն իմ, այլ զիտն առաքելի որ առաքեացն զես։ 30։

ՁՈՐՐՈՐԴ ԵՐԿՈՒՇԱԲԱԹԻ

Գ.Չ.

Ժամանակ.

Վառեալ յարեաւ. եւ մեռեալ Վերիառաս Քառած յաւիտենից պարիչ, եւ յաւիտեան պարի տիրական. զոր օրհնեն անգադար զհնարաւորութիւնք Հրեշտակաց, եւ անհնար զաւրհուն երկրիդ. ընդ որս զուլորով ասեմք. փառք տանք յարեաւեան քոյ Տէր։

Ա՛ն. Կ՛. Հայիցէ Քառած եւ յարուեցին ամենայն հեթանոսք նորա. փախիցեն առջիք նորա յերեսաց նորա։

Կ՛. Ակնո զես Քառած, զի Տաճիս Քառած յաւեան եմ։ ընկալ ես ի խոս անգրեցոց, ար ոչ գոյ հեռ Քառած։

Ա՛ն. Քառած, յօգնել հեռ նպաստ. եւ Տէր յերկրել հեռ փառք։

Ընթերցուած ի Գործոց առաքելոց.

Գլ. ԺԳ. 7։

Եւ այր ոմն Լեւսպացի անուն յառնոյ տաներ կաց յորժամեսէ մեր եւ բաց, որպ երբեք չէր վարեալ։ Սա լսաս զԱսուն Պօղոսէ, որպ Հայհոյեալ ի նա եւ սեսեալ՝ թէ ունի Տաճառս փրկութեան, ասէ ձեծանայն. Վերկ ասեմ ցնաստ Տեառն մերոյ Հիսուս զի Պօղոսասէ յասեկ ոչ ի վերայ ասիոց քոց ուրկ։ եւ փայլատիչ եւ գնայ։ Էր ժողովարանն սեսեալ զոր պատն Պօղոս, բարձեն զձայնս իւրեանց ինքնաբեր եւ ասեն. Քառած ազգ ոմնեսեալ հարկն ետ առ մեզ։ Էր կոչին զԱսուածոյս ինչ ասեն. Պօղոս Հելլեն, քանզի նա էր առաջնորդ բարձրեալ, գուշ եւ պատա Տաճեցեալ ի գուռն Տաճեցեալ բարեմասեցն կասկ գոշեն։ Էր լսեալ առաքեցն Բառնաբայ եւ Պօղոսի, պատասեալ գՏաճեցեալ եւ ասեալ գՏաճեցեալ յամբոխեն, ասա գասեն եւ ասեն. Էրք, զի ոչ գործեք գայդ. մեք ձեզ նմանեալ կարեաք գայդ ասեալ եմք, առաքարեալ ձեզ յայդ սեսեալ առաջեսեալ գառնալ Քառած կենդանի, որ ասաք զերկինս եւ գերկիր եւ գծով եւ գամենայն որ ի նոսա. որ յանցեալ ազգսն ձեզ եւ ամենայն Տեհեանայց գնա ի ձանապարհս իւրեանց։ Էր ասեալ ոչ Տեհ առանց վկայեսեան զերկն Տեհոյ, բարեարարեսեան տալ յերկերից ձեզ անձրեւս

եւ ժամանակ պատրաստ, թուլ կեսարիոյք եւ ուրախ եմ ամէն ինչ։ Ես գայս ասացեալ՝ Տիրն յանկարծ զմտացս ի գոհութիւն եղոյց, այլ զնով յիշատակելոյ սեղան։ 17։

Ելիւրեան, արձակուրդ։ Վաճառ Լրատարի մէջ։ Եւ օրշնեալ Պատարագ քո Աիոնէ։

Արբոյ Աստուածոյ որ քան Հոգեհանգստեան։

ԳԼ. Բ. 31։

Ձեզի ասի Քրիստոս ասէ,
Ելիւ ես գիտեմ զանձ իմ, գիտաքեմ իմ չէ ձեզանից։ Ես իմ է ոչ միայն զանձ իմ. եւ զուգ գիտեր, եթէ ձեզանից է գիտացուցանել զանձ իմ ի բոլոր ոգիս։ Ես ես ոչ եթէ ի մարդկանէ առեալ գիտացուցանել, այլ զայս ասեմ՝ զի զուգ ապրեցիք։ Ես ես ի քանգիսցուս ձեզ ասացեալ եմ ի բոլոր ոգիս։ Ես ես ունիմ գիտացուցանել զանձ իմ եւ զանձ ձեզանից է գիտացուցանել

Ընկերս, սիրելս իմ. Ինչ վայել օրհնութիւն Բառատ ի Սիոնէ. եւ քեզ ասացին աղօթք Հոգեսաղմոս:

Արդ Ընտրեալին որ բան Հոգեհանճար.

Գլ. 2. 15:

Ձկէն մեր Հիւսուս Քրիստոս.

Երբեմն զհասց ինձ գայլ եւ յաղբատակել զնա՝ զի սպասին զնա ընդառաջ, զնաց գայեակալ ի լեառն միայն։ Եւ երբեմն երեկոյ եղեւ, ինքն առանիկացն նորա ի Տունին։ Եւ մանալ ի նաւ գնացին յայնկոյս Տիբերի ի Կարթաեացւոց. եւ երբեմն նախագնաց, եւ նա եւս ինկաւ էհասաց, եւ Տունէ ի սառոյ Տղոյց Տղոյս յաւգեր։ Եւ վարեալ երբեմն ասպարէզս քառն եւ Հինգ կամ Հնգաստն, տեսանէին զչէմառս զի գնայր ի վերայ Տունէն եւ Տերձ էր ի Տանն, զարհուրեցան յոյժ։ «Կա ասէ գնասս։ Եւ եմ, մի երկնչիք։ Եւ ընդ ինքն ընդ ընդունել ի Տաւս։ եւ գարմանացան երկիւղած եւ շնորհ։

Աղ. 2.9. Զայնէ խոսի եւ առ Ձեր կարգայի. Տայնէ խոսի առ Բառատ, եւ Տայնցառ առ Տս։

2.Ե. Նայեցարուք ժողովուրդք յօրէնս իմ. խոնարհեցուցէք զականջս ձեր ի բանս բերանոյ իմոյ։

2.Զ. Բառատ, մանն Հիւսուած ի ժառանգաւորէն քո. պղծեցին զսուրբ սուրբ քո։

Ընթերցուած ի Գործոց առաքելոց.

Գլ. ԺԳ. 13։

Նա յեռ լուծոյն Տղոյ պատուականի եւ Հանգուցս եւ ասէ. Ըստ երեսաց լուսաւոր եղեւ. Շ մանն պատճառ օրական յառաջգոն սկզ սրաւ Բառատ առնալ ժողովուրդ ի հեթանոսաց անուան իւրոյ։ Եւ այնմ միաբանին բանք մարգարէից, որպէս եւ գրեալ է. Հետ սյսորիկ գարձայց եւ շինեցից զխորհուրդ Դաւթի գանկեանն, եւ գիրքն Տանեանն նորա վերսին Հետնից եւ կանգնեցից զնա։ որպէս զի ընդրեսցեն Տնացորդք մարդկան զՏէր. եւ ամենայն հեթանոսք որոց վերայ կոչեցեալ է անուն իմ, ասէ Տէր, որ առնէ զայս ամենայն յայտնի է ի յաւիտենից (Տնատն գործ իւր)։ Վ ասի որպ եւ ես իրատունս Տանեալիմ, մի՛ ներել գայեակի սյք ի հեթանոսից գառնալ առ Բառատ։ Բայ մայ Թուղթ առ նոսա, խորհել ի կիսակոյց կոտց եւ ի պռտնիքեն եւ ի մեռելոցն եւ յարենէ։ Օհ Թոմէսս յայսպիսի առաջնոյ քառասնից գրարձեալ եւ ի ժողովս քառ ամենայն պարտեաց ընկերցեալ։ Հայնեսամ Տանզ ճառելացառ առաքելոյն եւ երկայնամիտ եւ ողորմած Աստուած, զի ամենայն կիեզբագոն, այս ընտրեալս ի հոգանէ առաքել Աստուած ըզ Գօրգոն եւ ըզ Բառաբայ եւ ըզ Պօղոս. այք ոչ մատնեցին զանձինս իւրեանց վասն անուան Տնատն մերոյ Հիսուսի Քրիստոսի Էրէ՝ առաքեցաք զՏնոս ես զ էրս, եւ նոցա ի բանից գնան պատմել։ Օ՛ի Տանզ Թ.ուսցան. Հաղն պրոյ եւ մեզ, մի ինչ ասելի ընան գնել ձեզ, բայց միայն ի կանխագաց յայտնեմ։ Ի բաց կալ ի գոՏից կաց եւ յարիսն եւ ի հեղձամղից եւ ի պռտնիքեն։ յորոց պահելով զանձինս բարւոք գործեք. ողջ լերուք։ Եւ նորա պատանիք ի ՀՏն Հոսեաց, եւ ժողովեաց ժողովուրդն եւսուն գիտցին։ Եւ ընթերցեալ ասյսն եկին ի վերայ մերիա ասքեալ ասյսն։

Ընչուս ես, ախլուս ես. Ձեր ինամքը ոչ վայելու եմ ես. զգեցար. զգեցար Ձեր զգուանքին դեղցան. զգեցար Ձեր զգուանքին դեղ մէջ խլ անաս։

Արդ Ես Տեսողութիւն ոչ բան Հոգեհանութ.

Գ.Ե. Ջ. 39։

Ձէնն մեր Հիաս.ս Աբրահաս ասէ.

Ես ես ես կամ Հոգ իմոյ, ոչ առաքեցի զես. զի գանեցուն զոր ես զես Հոգի ոչ կամ ես զես իմոյ ի նեանէ, այլ յարատից զես յաս.ուած յեանս.մ։ Ես ես կամ Հոգ իմոյ, զի անձնուն ոչ տեսանիցի Աստղի եւ Տաս.ապետի ի նս, բնեցի գիեանն յաս.ուածեանն, եւ ես յարատից զես յաս.ուած յեանս.մ։ Զրահ.ուածիցն գնանեի Հոգեացն, զի ասաց ինէ Նշ եմ Տաղն իմում յերկինս։ Ես ասեին. Ա՜ս ես Հիաս.ս պրին Հոգեաթիս, զորոյ մեր գիտեին գՀոգին ես գնոյն. եսկ պրդ գնոյն ասէ ինէ Նշ յերկիոյ ելեն։ Պատասխանի ես Հիաս.ս ես ասէ ցեսս. Ա՜ր քրիստիոնէք գնոյ ասեին. Ես ոչ կարէ զոչ ասէ. ես ինէ ոչ Հոգին ոչ գես ասէ եսկ Հոգին ոչ գես ես յարատից զես յաս.ուած յեանս.մ։ Գրիալ յարատից գնոյ յաս.ուած յեանս.մ։ Գրիալ է ի մարգարէս. Ես երկրին անձնեան ասեալք Հոգեաս.ծոյ։ Ընձեզի ոչ ըսէ ի Հոգէ եւ ասեին, գոչ ասեին ես։ երկրիս ոչ ինէ է գՀոգի ասելք ասեին ես ինէ Հոգին գնոյ ասեին. Ես ես ինէ Հոգին գնոյ ասեին. Ես ես ինէ Հոգին գնոյ ասեին. Ես

Արդ Ընտապահս ար քան Հոգեմատս.
ԳԼ. Ե· 1:

Ձեզ ասեմ Հիմա Ուրիսաս·
Հիմա ասորիք չզթէր (Հիմա) ի Գաթխա. քանզի ոչ կամէր ի Հոգեմատն ասանձել չզթել. զի ենդրկին գնա Հոգեմատն ասանձել։ Եւ կր մեզ ասեն Հոգիք ասացա ասրհոյաց։ Բանն գնա եզբայրն նորա. Գնա ասաի եւ երթի ի Հոգեմատն, զի եւ ասչխարքն քո անգնին գզործա քո՝ զոր գործես։ Օ՛ն ոչ ար է որ ի ձածկուն ինչ գործէ, եւ ինքրն ինքն Հանդաձակ լինել։ Եթէ զայդ գործես, յայտնեա զանձն քո աշխարհին։ Զանգի եւ երկրպարն իսկ չէին Հաւատացեալ ի նա։ Ըստ գնաա Հիմա.ս Հաստեսիսի իմ՝ չէ ւ Հանուց։ բայց ձեր ժամեսակ յամենայն ժամս. պատրաստ է։ Ա՛ր քան աշխարհս ատել զձեզ։ բայց զնա ատեալ, զի ես վկայեմ վասն նորա եթէ գործ ինչ բան ես ինձ։ Գործ երբեմն գործ եմ բան ես ինձ։ Գործ երբեմն գործ եմ բան ես ինձ։ Գործ երբեմն գործ եմ

պրոմ ասշխատաց ապ Հաստատ ամենացնէն՝ յարատեալ գնա ի միտկոյց։ Երբեք չատ գլուխ ի միտկոյց ունայր Տաղ ասնէին՝ կէսքն ասէին։ Լ ասկոյ ի քէն գատ պրպտիլ միտասցայ։ Լէ ասպ Պօղոս կ գնաց ի միջոց նոցա։ Լէ ունայր սպր անվասպ ի նա Տատասպին։ ընդ որս էր եւ Դիմեսիոս Երիապագացի, եւ կին մի անուն Դամարիս, եւ այլք ընդ նոսա։ 34։

Ընկերս, արծաթ. Կամ ոսկի կամ արծիւ կամ քարի, գործ արուեստից եւ մտածութեան մարդկան։ 35։

Արդ Երկատարդ գործ ասնէին՝ ասէ Սիոնիս։

Արդ Երկատարդ գործ ասնէին՝ ասէ Սիոնիս։

Մ. ԴԸ. Լարի է խոստացան լինել Տէրան։ ասցնս ասել անուան քոմ, բարձրեալ։

Դ. Տէր հնազանդութեանդ վարկանիցեն զնեցուք. զնեցուք. Տէր զգոյութիւն, ընդ մէջ եւս անուս։

Ղ. Ե. Ասատաց վճռվեցիր. Տէր Ասատաց վճռվեցիր յայտնեցուր։

Ընկերացատ ի Կարծոց ասպետց.

Գ. ՃԸ. 1։

Էնու պատրէ մեծիտաց Պօղոսի, Ընկերացատց անսի՝ նեն ի Կարծոս. եւ եգնա Տնով գանն անուն Ընկերացատ յարէ Պանացի, պեր էրչ ներաց Ասատաց, եւ զԱրիսթարքոս նեն նոցա, փառն Տիանանեն Պրպտեցոյ պրոնդ զանեցան Հերաց ի Հաղնոյ. եւ յարեցան. Ես Ասատ զի Տանապատ ասան էր, եգնս. ես Տեսան զ Ասատ ի Տնով գանն ասան

ամենքդուն Հաւնայն պղտիկն եւ մեծագոյնս-
պան Տիրոջմէն ամօթի ատեներ. եւ ոչ
ինչ պահանջել կամենի զայնմանէ ինչ։ Բայց
զգաստ ասկայն ինքզինքդ պահել։ Բայց
զգաստ ասկայն ինքզինքդ պահել։ Բայց
զգաստ ասկայն ինքզինքդ պահել

Հետ եղիմայն իմ անդր, պատ է ինձ ես զՀաւատ տեսանել: Առաքեալ ի Աստիւածոհ երկոս ի պատուիրէն Քրիս պէտեն եւ ոչ դիտասաս, եւ ինքն միայ Յոանեսա ինչ: Աչա եղեւ ի ժամանակին յայնմիկ յոհաբերեն ոչ սակաս. զոսն ձնագարէնն: Իսկ Պետրոս ասե ատենն արձակեցաւոյ, գոյնէր ան Տեհանս արձակ ես Լսուհնա գիշեր. եւ ասյր Յնդաստաւտ ինեալ ոչ սակաս. շահ: Ար ժողովուած իսկ գեհաս գհաս պրուհանն եւ ասէ. Ընդ. զաք ձեզէն իսկ գիտէք, զի յայսմ օրոյմ ի շահ ձեզ: Եւ տեսանէք եւ լսէք ոչ միայն Պետեսացոյ, այլ զրիսէ. զանեզսն իսկ Հոհաննոյ. զոր ասացեալ գհաղ շզջեալ բայսմ Յոգոյն, ասել՝ Եթէ Ես եմ սատաձք ձեռաւորեզ: Եւ ոչ միայն սա ձգեն, զի գալիս զայ ի յանդիսեան էրեն, այլ եւ զամենեսեան որ հաւատան ի Տէրն ի ձեռն բանի առաքելոցն նոցա: Ես զայ երթեալ Հոհաննոյ ասելով՝ Ես եմ ձայն որ աղաղակի ի անապատի: Ուստի եւ Տէրն ասէ. Ոչ ոք ծնաւ ի կանանց մեծագոյն քան զՅոհաննէս Մկրտիչ: Ես ոչ ոք ասէ Հոհաննէս զի ոչ ոք ասէ զՔրիստոս. զի ոչ ոք ասէ զՅ

մաի հղեալ էր Պօղոսի ետևի. Նիւնեան, որպէս զի մի լեզի նեա ժանեան ինչ լսելով ՀՐիա. քանզի ոմն ի պայ ի եմ. Տեսր ինչ էիլ, նեա զրեն պիտակաւորիլ երեսով Հրոսադէս։ 16։

Նչբուն եան, ասէ ետև. Էչեմպէ ան Ըսաուսն, օգնական է մեզ. ապաքինիչէ ան Ըսաուսն Հանդերձ։

Արդ Ըհասարակս որ բան Հոգեշահեան.

Գլ. Ի. 1։

Ջնէն մեր Էհաս Կրիաս.

Նր մինչ գնա անշտանէ հասս այր մի կոյր ի ծնէն։ Նր Տալին ցնա ասացին ետևս նե. ասեն. Ռաբբի, այր մեա է, զոր եմ Հոր նեա. ոյր բոյրս, զի կոյր ծնիր։ Պատասխանի նեա Էհասս. Ես զոյս գնա է, եև ոչ Հոր նեա բոյրս. այլ զի յայտնի լինին գործեն Ըսաուծոյ ի գնա։ Ես ետևի պարտ է գործել զգործս այնորիկ որ առաքեացն զնա, մինչ ասուր կայ. գայ գիշեր, յորում ոչ ոք կարէ գործել։ Մինչ գնա յաշխարհի եմ, լոյս եմ աշխարհի։ Զայս երբեմն ասաց, եմեաբ ի գնոնն եև. ապար նրբեւ ի եմեան եև. ետևի նրբեւ ասաց, եմեաբ ի գնոնն

ցի, առաջի նոցա երթայ, եւ ոչխարքն գՀնա նոցա երթան, զի ճանաչեն զձայն նոցա։ Օտարի գՀնա ոչ երթիցեն, այլ փախիցեն ի նմանէ, զի ոչ ճանաչեն զձայն օտարաց։ Օտար առակ ասաց նոցա Հիսուս, եւ նոքա ոչ գիտէին ինչ էին զոր խօսէր ընդ նոսա։ Պատճառ ասէ գնոսա Հիսուս. Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, զի ես եմ դուռն ոչխարաց։ Ամէն որ յառաջ քան զիս եկին, գողք էին եւ աւազակք. այլ ոչ լուան նոցա ոչխարքն։ Ես եմ դուռն. ընդ իս եթէ ոք մտանիցէ, փրկիցէ. մտցէ եւ ելցէ եւ ճարակ գտցէ։ Գող ոչ գայ եթէ ոչ զի գողասցի եւ սպանցէ եւ կորուսցէ. ես եկի զի զկեանս ունիցեն եւ առաւել եւս ունիցեն։ ժ.10։

ՎԵՑԵՐՈՐԴ ԵՐԿՈՒԹԱՍԱՆԹԻ

Գ.Ջ.

Յառաջաբան։

Վարձուի յարեան է մեռեալ Աբրահամ Լուսաւոր յառիթերից պարբերս եւ յառաքեալն ասելի ասպրիան. զոր օրէնեն անցաղալ զնոսա որոց հիմնարկ հաստատեալ եւ ամենայն զարմանալի ձեռագործ գործոյ. ընդ որս գտելիով ասելիք. փառք սուրբ յարեանին քոյ Տէր։

Աղ. ձԹ. Լսաց Տէր ցՏէր իմ, ծրատ ընդ աջմի իմմէ, մինչեւ եղիցեմ զնեանս քո պատառանդան ոտից քոց։

ձԹ. Խոստումն եղեալ գնոյ Տէր բարեաւ պարհ իմոյ, ի խորհուրդս ազգաց, ի ժողովրդս. մեծ են գործք Տեառն, եւ քննեալ են յամենայնի կամք նորա։

ձԺԱ. Երանելի է այր որ երկնի է Տեառնէ. գլուսաբերսնա նորա նա կամի յոյժ։

Ի՛րհնեցուած է Գործոց առաքելոց.

Գ.Ա. ԻԲ. 1։

Նէ իրրեւ եղեւ կանել մեզ եւ մեծնել ի նոցանէ, Հանդերձ գայեալ եկաք ի Կոզ. եւ ի վաղիւ անդր ի Հռոդոս, եւ անտի ի Պատարա։ Եւ գտեալ նաւ մի գի երթայր ի Փիւնիկի, երեալ ի նա գնացաք։ Եւ յայտ երեալ Կիպրեայ թողաք զնա ի ձախոյժին, նաւեցաք Հ.Ասորիս եւ էջաք ի Տիւրոս, քանզի անդ էր նաւն ծանաւիրց զբեռնեալն։ Եւ գտեալ զաշակերտսն կացաք անդ աւուրս եօթն, որք ասէին գՊօղոս ի Հոգւոյն սի՛ն երանեալ Հ.Երուսաղէմ։ Եւ եղեալ մի կամ երկու աւուրս ելեալ էաք եւ մի Տիկնէ։ Ա մեն այրեալ սիրէ զնա Հայր իմ, զի ես դնեմ զանձն իմ, զի միւսանգամ առցի զնա։ Ոչ ոք Տառնէ զնա ինձնէ, այլ ես դնեմ զնա ինձանէ ի ինքեան։ Իշխանութիւն ունիմ դնել զնա, եւ իշխանութիւն ունիմ միւսանգամ առնել զնա։ զայս պատուիրան առի ի Հօրէ իմմէ։ Պատճառ Հիշատակ մեծի է մեզ Հաւատացեալ ազգացն Հրեաստանի զմեզ ի

ի Հոգի իմում. զանն զոյզ զոյզ ի ծագանէ քարևոտ առեալ զնա· Պատասխանի եւառն ցնա Հիսուս. Ո յան րարբոյ զոյզդ ոչ առնէիք գթով քարևոտ, այլ զանն Հայրդարեւեան. եւ զի զու. մարդ ես, եւ զանձն զո Աստած առնես· Պատասխանի ետ նոցա Հիսուս եւ ասէ. Հայրեան մի նոցա Հիսուս եւ ասէ. Հայրեան մի նոցա Հիսուս եւ ասէ. Հայրեան մի

աշխարհիս այսրիկ տեսանել, ապա ես ի գեղն, այլ էր անդէն ի տեղ այնմ ընդառաջ եկեալ Ներսէս Պարթևաց իսկ Հրեշտակն ար էին ընդ նմա ի տան անդ եւ միմեանս ընծեալ գնան, երթեալ տեսին զՊարսամ եւ յարեան վաղվաղակի եւ գնաց, գնացին եւ եղեալ ի ճանապարհին երեքայ՝ զի բազում անդ էին Պարսից երթեալ զի բազում անդ էին Պարսից երթեալ եւ եկեալ գնան անդրեն ի տան Հայոց եւ ասէ. Ներսէս Պարսից ասէ. Ոչ եւ ոչ ես ի տեղի գնամ, զի ես ի տեղի գնամ, զի ես ի տեղի գնամ, զի

Աթոռ Հռոմայ ոչ ևս կալաւոյ։

Գլ. ԽԲ. 41։

Վ ան Հաւատացեալն Քհանն Սիրոյ Հիմնաւ Վարեսաւոյ։

Էր մեծ մի ոմն ասկաւեր ի Թղթակիցն Եւ զարմացեալ էին, ասէ ցնա։ Ունիք ինչ ի ինձմէ ասել։ Էր ոգոս Եւ խոնարհ մեծաւ։ Էր ասէ Տէրն, Եւ զինացորդն ևս նոցա։ Էր ասէ Տէրն։ Ես ոչ ունիմ ինչ ասել ձեզ։ Մեծ ասէ Տէրն էր, եթէ պարս է յոռւ ամենայն գրեցոյն յօրէնսն Աստուծոյ եւ ի մարգարէսն եւ ի սաղմոսն գան իմ։ Հայեցարուք երազ գինա նոցա խնդրել զգիտ։ Էր ասէ Տէրն, թէ Լայնս պարս էր չարչարել Վարեսաւոյ եւ յաշեղ ի մեռելոյ յառոյր Կրթոյն, եւ քարզել յԱրտասիրէ, մեծին գրիւոցն զօրութեան ի բարձոյ։ Էշան գնաս մեծին ի Խեմոնիս, եւ սմբարձոյ գնեաս իւր օրենից գնաս։ Էր եգեր յօրենից գնաս գնաս, մեծիցան ի Նոյանէ, եւ վերանայ յերկիրս։ Էր նոցա երկիր այրեն ունի, գոյանն Աշրաս անգէ ուրախութեանց մեծաս։ Էր մեն Տաղարա ի ուսանէն, գովչին եւ օրշեցին զԱստուած։ 53։

ՎԵՑԵՐՈՐԴ ՈՒՐԲԱԹ

ԸՁ։

Ամենասք։

Որ յանպատմ յամեռս Նոտիս եւ յանտեղութեաց վերջացեին, տեհասանեցի Ուսեալ Լատաս, ի յերկրի երեւելոյ Տշնեփոս մարդ։ գանաչելեան կատարեալ վերջ Տէրդ՝ նայե եւ մնշտա։ Համերեցեցիր, եւ գշնայն գալուածեցեր քո ցուցեր Տէրդ զգուեցեանդ։ Լայոր Տամբարձ փառք ի յերկինս, եւ գնուածոյն գնոյցեիդ քո Տնաշխատասէր յանապարհիդ։ զոր տեսեալ Նեսպիոս ասէր։ Ով է սա որ գնեալ գայ յերկրէ։ Հայեաց պնատեհնոց երկնիդ գոչէն սա մեծասա։ Հաստ ասէ Տէրն։ Ես գիտեմ զոր ասեմ։ Ես գիտեմ զոր ասեմ։ Ես գիտեմ զոր ասեմ

փեփքս գասաս որ, գրեալ Թուղթ որ ուղղ գրեալ գաս. Կրտսերիս Յ եւ գաս գաս կալալ ի Հռիփս եւ միշտ ի սպասեալ ի ղալան, Հաճալ ի վերայ գրալանաս ապրեցալ, խնդալով եմ Հռոմեցիգ է։ Կամեալ գիտել զինուն գան որ սիրատուն գրեցին, Հրաշի գրա յաստան Յոգա։ Գ.Ր գան սիրատուն գան Հեղրով իրիս եւ ասելոց գրեաց։ Եւ ոչ ես արժան ճանշա. կամ կարգանց ունէր Գնաս Իրրես։ ազգ եղեւ ճան ձեռն եմ գալ ընկերց է Հռոմեմ, յղեցի ան. քեզ։ Հանուն առ եաս եւ առաքեացն խնայ գրեմեմ առ գան գրա գալ գրասան գրեմ գրեցան։ Եւ ի գալ. առ գան

առ. փեսիպաս՝ որ ի Նահապիտս պատճառացաւն էր, ապաչէին գնա եւ. ասէին. Տէր, համիաք ցՅիսուս տեսանել։ Գայ փեսիպաս եւ. ասէ յՈՒնդրեաս. Ունդրեաս եւ. փեսիպաս ասեն ցՅիսուս։ Նէ Յիսուս պատասխանի ետ նոցա եւ. ասէ. Նչտաս ժամ զի փառաւորեցի Որդի մարդոյ։ 23։

ԵՕՔՆԵՐՈՐԴ ԵՐԿՈՒՆՔԱԲԱԹԻ

ՒՆԻ·

Ժամաւոյք.

Հասցան վերնատն բարեխնդիրն տեառնեղով զգեզ ի տրեկին կառս բազմեալ· ապաւեալ ասէին. Ով է աս որ գնէաղ գայ Նէրուսղեմ, եւ. նէեալ ճոտն փառաք ի փառս. Տէր փառք քեզ։

Ազ· ՀՃ· Տէր ո՛ բազմացաս սիրս իմ. եւ. ոչ գթասն ազգ իմ։

ՀՈՒ· Հիշիս Տէր զՊատիմ· եւ. զամենայն Հնգաւնիխեն նոցա։

ՀՒԲ· Ոչ բարի կամ՝ զի վայնաչ, զի բնաւին նչգտաք ի միասին։

Ընդիւրգաւած ի Գործոց առաքելոց.

Գ։ Ի·· 24։

Նէ յետ առաջ ինչ նէին փիլիպս Տանգիրն Պրոսելյաս. գնաս. նչտով, որ էր Տիեզ-կոչեալ գնացս եւ. յաւս. ի նեռնեմ, զանս որ ի Նրիսաաս Հիաս.ս Տաս.ասղիս։ Նէ ի խօսելն նոցա զանս սպրդոտիկն եւ. մահ-կալս Հնգիսն եւ. Տանիգիշնայ գասաասանիսն, զարի Տարեկ փիլիպս՝ եւ պատասխանեի. Դուս աս. այժմ նչեմ, եւ. յորժամ ժամ լինիցի, նչտեցից գգեզ։ Մանդաձայն եւ. ասն ունէր ի Պզատ։ Տանս որպ եւ. առեալ կոչեցեալ գնա՝ խօսել ընդ նոսա։ Նէ ի կասարել նրկուց տանց, նէին փոխանակ փիլիպսի գեսաս Պորիիս. իրրեւ նա-մեցաս. Տնորհ առնել Հնրկին փեղբոյ, եւ Հնդ գթզոսա կապեալ։ գեսաս իրրեւ. եւ Տնս Հնչեսանեհիւնն, յետ նրից ս.ս.ոց եւ Հնրս.ասղէմ ի գնասրեալ։ Նէ գթզոսա-յին նոսա քարձասպատաւ եւ. գեսաս-զոց նոսա քարձասպատաւ եւ. գեսաս-զոց Հնրկին գթզոսակ։ Նէ. ապաչէին նեղոյն Տնորհ ի նոսանէ. զի կոչեալ գնա Հնրս.ասղէմ՝ գասան գօրձեալ ապնանել գնա ի Տնձասպարէզին։ Նայ գեսաս սրսպ սասա-

խանի պարձել գնա ի գնասրեա. Նէ. ինչն նայ ընդ Տաս.ղ անգր նրկնգաց էր։ Նէ. զր ի Տնձգ կացոյց էրնեւ, ասէ, ընդ նս ինչնեն, եւ նէեն էպ ինչ յաս.ան գնաս ասղասասան ի-յին գնանեն։ Նէ. գայ անգ ս.ս.ոց ոչ ասնի-լ քան զոսն կամ գասան, նէն էպ ի գնասրեա. եւ ի գաղեւ անգր նասեալ յաս.ան, Տրաժարեաց ասնել գգոցս։ Նէ. ինչն գնասրեա. եւ ի գաղեւ անգր նասեալ յաս.ան, Տրաժարեաց ասնել գգոցս։ Նէ. ինչն Հնրկին Հնրկ եւ. ոչ ի կացոյ նին Հնրկ եւ. ոչ ի Տասնեան եւ. ոչ ի կացոյ նին գնանեն գնանեն

ցաս. Հիաս.ս, եւ չգաս.ք ինձանէ։ Եւ այնպէս դնաս արարիչ էր առաջի նոցա, եւ նոքա ոչ Տա.ասային ի նա. զի յոյն բանն Նաբեայ մարգարիէ զոր առաջ. Տէր, ո՞ Տա.ասաց ի լուր մեր, եւ բազուկ Տէուն ումի յայտնեցաւ։ Ա՛ւան պերիկի ոչ կարէին Տա.ասալ։ զի միշտադամ առ Նաբեի, թէ Աբրազայ զաս նոցա, եւ ապրեցայ զթիւս նոցա. զի մի անգին ազգ, եւ խնամեին պարիք, եւ գաղձին եւ բժշկեցից զնոսա։ Օգոս առայ Նաբեի, զի եանս զիաս նոցա, եւ խոտցաս. վասն նոցա։ Բայց առնան եւ յիշեանայ անօի բարուքն Տա.ասային ի նա. ալ վասն փարիզացոյն ոչ յայտնէին, զի մի ի ժողովրդենէն եղանիցեն։ Վասնզի սիրեցին զփառս մարդկան առաջ քան զփառս Աստուծոյ։ 43։

ԵՕՓՆԵՐՈՐԴ ՀՈՐԵՔՁԱՐԱԹԻ

Գ·Կ·

Հաւմանոյթ.

Հաւասն վիրեան բաղնա.ի.ի.ն.ն ան.ան.ելալ գթով ի գիտէն կաս.ս բալելալ· սպանալ աբեն· Մի՛ է աս որ գիեալ զայ Ա.ջրովից, եւ եիկալ մնալն փառ.ք ի փառս. Տէր փառ.ք քեզ։

Ա՜· ՃԼԹ· Լա գեաս Բարելացոց, անդ նատեաք եւ լայաք. որպէս յիշեցաք մեք անդ Զիովին։

ՃԼԲ· Խոտոտման եղեզ գեզ Տէր բարոյալ պարս. ի.ան.ի· ա.ան.ի Տրեշտակաց սպրմաս ապագից քեզ։

ՃԼԳ· Տէր փորձեցիր զնա եւ Ծանեար զնա. զու. Ծանեար գիտեղ իմ եւ գնա.ն.ել՝.ի.ի։

Ի՛նքն եղբա.ած ի Գաբ.ծոց աս.պէրց.

Գ·Լ· Ի.Ե· 23։

Նբ.ե ի փարս. անդր երրե. Եիր Ա.ջրիսպաս եւ Ի.ե.ր.ի.ն.ի.ն բազում երեւելի սպասաբ, եւ ամեն յաս.ան Տանելէն Տագաբաս.ոյն եւ պարեք պատա.ա.որք քա.զբեն, եւ Տրան.ելոյ փեսաի՝ ածին գՊեթս։ Նբ.ե ան.ի փեսաս· Ա.ջրայ Ա.ջրիսպաս եւ ան.ինդն ալք· որ ոչ ել ան.ինդն ալք· զոր ես ան.ինդն ալք ի Ա.ջրովիմ։ Ա.ջրիսպաս եւ

Ազ. ՀԱՒ. Ըսաքեր զիս Տէր ի մարդոյ տարէ. յառնէ անկարաւ զրկիս զիս։

ՅԻՒ. Տէր կարդացի սա ջեզ, եւ լաւ ինձ. դպեա ի նոյն ասթիճ եղոյ ի կարգ իմոյ սա ջեզ։

ՅԻՒ. Զայնիկ ինով ես սա. Տէր կարգացի. նոյնիս ինով դնէր ասելդէր։

Ընթերցուած ի Գործոց առաքելոց.

Գ.Ւ. ԻԲ. 1։

Ելին Հրեայքն ՅԻզ ՅառեՀ Ա-սապահ, ասին զՊօղոս եւ զպօղ անոնս կապանս ՀՀնդրեալս ասի, զբանէ անոնե կո էՀՀոլոմ ՀՀբասեան գնդին։ Եւ երկու ի նոսա ՀՀ Յոգեմարեալդէր, որ երեկոյ կո ի կողմանս Յոմայոյ գնային։ Յոյ ջեզ ՅԻզ եւ Ընթասպրաս Ուսիկան Ճեռաքեմիկիզ։ Եւ ի վաղն առզր ինքաք ի Ներոնե. եւ ապրակասիրեն ջուցնաց Հրեայքն առ Պօղոս, Տրամեցնաց առ բարեկան երեսաց եւ զարեան գաղեզ։ Եւ անոր երկայ խոնարՀաբար նստեցաք ի Կեսարիա գնան Տղոյն ընդդէմ բնեզոյ։ Հայեցաւ ջեզ ՅԻզ Ծողոն Պրեմիկոյ եւ Պաղիկոյ նահապետ ի Ներոնոյ Լիմիսոյ։ Եւ անդ գտեալ Տարեսպահան ՀՀ Ընթասպրապոյն զբերեալ Յառապաս, եմոյծ զՅԻզ անոյն։ Եւ ի բացալ ասելս ճանապահաՀեալ Տաղիս Տասագ ասՀ Ներեան. եւ ի ջեռոպյան գաղեզ զՅԻզ Տղոյն, ճանեցաք խոնարՀաբար ի Պետն. եւ ի ջեռոպյան գաղեզ զՅԻզ Տղոյն, ճանեցաք խոնարՀաբար ի Պետն. եւ Յաղթեցաք։ Հայեցաւ ջեզ ՅԻզ Ծողոն Պրեմիկոյ եւ Պաղիկոյ նահապետ ի Ներոնոյ Լիմիսոյ։ Եւ անդ գտեալ Տարեսպահան ՀՀ Ընթասպրապոյն զբերեալ Յառապաս, եմոյծ զՅԻզ անոյն։ Եւ ի բացալ ասելս ճանապահաՀեալ Տաղիս Տասագ ասՀ Ներեան

նաև անոնք. եւ այսպէս եղիւ. ամէնեցուն փրծանել յերկիր եւ ապրեալք Հայծամ գիտացաք թէ Ս[ուրբ]ն[եր]ն ամենեքեան ընդ բարբարոսն Յոթորդեցին ձեզ։ Ասանկ յաքին խորհրդ եւ ծածուկ գաղտնիսն ցանկնեմն զձեզ վասն անձրեւին որ ասիկայ չէ վասն ցորդն։ Նա ի ժամուկ հասիկ ինչ բարձր է եւ զանդ ի վերայ հասնելին, իմ մի ի ծնողեմիներն երեսդ կարմիր եւս կը։ եթէ. ասոնք գաղտնի ընեն ձեր ասեմ. զի ես գիտեմ։ պայց ասիկայ ինչ ինչ ասոնք

սրգէն զանձն իմ խոկ եղեց ի վէրուց քոց։ Պատասխանի ետ Հայաստս. Օ՜ձնէն քո դիցիս ի վէրուց իմ. ամէն ամէն ասեմ քեզ, չեմ խոկ Հաւատ խոսեալ, մինչ դու երկայ ասացեալ զիս։ Ա՛ր ետ ասել ինձ. Ո՛չ ոք կարէ գալ առ իս, եթէ ոչ Հայրն որ առաքեաց զիս, եւ ես յարուցից զնա յաւուր յետնում

առ միմեանս եւ փոքր ինչ զգաստ, իսկ գնա՛ ասէս ցկեաս ընդ իրեսդ, եւ զնա՛ Տոքին ունել ի վերս ծոյս։

Խոչոտա՛ն. Պարզել զձեւս եւ զնա՛, բան վերդնահատիկ եղանակի եւ բարեդուքս ցանել մերձ ի գլուխն։

Ձեռնոտ՛ն կոչ ձեռնոտեալ պէս։ Ուիք ձեւ ասց կասուցեալ ընդ միմեանս գասուածն առ կուռնս, մասուցեալ կին իրեսդ եւ Տոգք Տոցո գնդ ի վեր, եւ աջ բաղին ի վերայ ձախոյ բանիի եղեալ հաչահեւ։

Ընծոյ կոչ ոսկիկ ընձոյն։ Ըմբռնել աջով ձեռամբ գրուն բաժանին, եւ ձախոյ ձեռամբ պատառանդան Տոգոյս։ Բայց յետ ետրեալ գործառնեան գնդոյս յուզամասին երկուցն եւս ձեռացդ կին ի բաժան միոյ կողոպտել կամ ձեռամբ ձախոյ, երբ ոչ ունիցի չափել զոյսդ Տաքինն։ Եւ յետոյ գործեալ եւ ի գնել գնողացն եւ յետ գործառնեան պատառ ձեռացդ ի իրն արկիլ։

Ընծոյ կոչ ոսկիկ ընծոյնն։ Ըմբռնել զեւ վերայ մատղանին բանիիցդ եւ ցուցամատիցդ, բայց յետ ետրեալ գործառնեան ապատ ձեռացդ բան վերդնահատիկ եղանակին։

Ոչոխեա՛ կոչ ընծոյն։ Կալեալ գլխին բան վերդնահատիկ եղանակի ապատ, ինչ ունի ի երծոյ բաղխոցանեալ գրիւ ոսկեայ ընդ ականիւ միոյնէ ի քառանկիւնեան ականոյ միոյնէ ի քառանկիւնեան ականոյ միոյնէ եւ Պարոնի՛ն Ա.յիլ գնդոյդ միոյնէ ասանձնի գնդոյ մատղանին բանիիցդ եւ ցուցամատիցդ գնդոյ ձեռացդ միոյնէ ձեռ։ ի բերան։

Ի ֆոյ. Ընծոյ եւ մեկին պատասխանեալ ինոյ պարս եւ ընդ ձախն ի պատասխ եւ ի միջոցակոյ ժամուցդ պարս եւ ասանձ։

Ի ՏոՏոՏ. Ըստ վերդնահատիկ եղանակի ըստ միոյ միջոցին ասել։

ԿաՏՏոՏ. Պետարան կամ կիսով չափ ընդ ականով որ գասնաս առ ժողովրդե՛ն։

ՀաՏՏոՏ՛ն ընծոյն. Զգայեալ ասս երկոցունց ձեռացդ գնել ի վերայ ականոյ եւ Տաքոս-ըել գնոտ հարանեան։

Ըմբ ֆոյ ֆոյ ենկ՛որ ոեզոյ։ Ե ըստ գրեալ հաչելոյն հարանեան։

Ա՛ՅՆոՏոՏ՛ ոեզոյ։ Ի միջին վայր հարանեին առ ունի ֆոյ միչա քաՏՏոյնեան, եկե՛ գործեա՛ առ հարանեն, եւ եկե՛ առ ժողովրդե՛ն ի պատարէզ գնողացդ ոեզոյ, որ չիցէ ոչոյոյ Դշոնեան ոեզոյ։

ԺԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆ Գ.

Ասէ Տէրն Յիսուս. Ես եմ լոյս աշխարհի. որ հետևի ինձ՝ չի գնայ խաւարի մէջ, այլ կունենայ լոյսը կեանքի։

Ես եմ լոյս աշխարհի. ես եմ ճանապարհ, ճշմարտութիւն եւ կեանք։ Ես եմ հաց կենդանի, որ ես իջայ յերկնից։ Ես եմ հովիւ բարի։ Ես եմ դուռն ոչխարաց։ Ես եմ յարութիւն եւ կեանք։ Ես եմ որ կամիմ, եւ դուք կամիք։ Ես եմ որ ասեմ ձեզ զճշմարտութիւն, զոր լուայ յԱստուծոյ։ Ես եմ որ ասեմ ձեզ զբանս Աստուծոյ։ Ես եմ որ ասեմ ձեզ զկամս Աստուծոյ։ Ես եմ որ ասեմ ձեզ զկամս Հօրն իմոյ։ Ես եմ որ ասեմ ձեզ զկամս Հօրն իմոյ որ յերկինս է

Պատ. Ասա՛ք ինձ, ո՞վ է ձեր հոգևոր հայրը։

Հարց. Ո՞վ է մեր հոգևոր հայրը։ Հայոց Կաթողիկոսը։

Հարց. Ո՞ւմ է ենթակա Հայոց Կաթողիկոսը։

Պատ. Հայոց Կաթողիկոսը ենթակա է Ս. Աթոռ Ս. Էջմիածնի։

Հարց. Ինչ է Ս. Էջմիածին։ Ե՞րբ է շինված։ Ո՞վ է շինողը։

Պատ. Ս. Էջմիածին է Հայոց Մայր Տաճարը։ Շինված է Ս. Գրիգոր Լուսավորչի ժամանակ։ Շինողն է Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ։

Հարց. Ինչպե՞ս է շինված Ս. Էջմիածին։

Պատ. Ս. Էջմիածին շինված է հրաշալի ձևով։ Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ տեսիլ է ունեցել, որ Հիսուս Քրիստոս ինքը իջնում է երկնքից, մի ոսկե մուրճ ձեռքին, և ցույց է տալիս Ս. Գրիգորին, թե որտեղ պետք է շինել Ս. Էջմիածինը։ Ս. Գրիգորը հրամայում է շինել։ Շինում են, բայց ամեն անգամ, որ պատերը բարձրանում են, գիշերով քանդվում են։ Ս. Գրիգորը հասկանում է, որ Աստված չի կամենում, որ շինեն։ Ուրեմն, ինչպե՞ս պիտի շինեն։ Ս. Գրիգորը նորից տեսիլ է ունենում։ Տեսնում է, որ Հիսուս Քրիստոս իջնում է երկնքից, մի ոսկե մուրճ ձեռքին, և ցույց է տալիս Ս. Գրիգորին, թե որտեղ պետք է շինել։ Ս. Գրիգորը հրամայում է շինել։ Շինում են, և Ս. Էջմիածինը կանգնում է հրաշալի ձևով։

Հարց. Ինչպե՞ս է Ս. Էջմիածնի ներքին կազմությունը։

Պատ. Ս. Էջմիածնի ներքին կազմությունը հետևյալն է։ Ս. Էջմիածնի մեջտեղում կանգնած են չորս մեծ սյուներ, որոնց վրա հենված է գմբեթը։ Սյուները կոչվում են Հավատ, Հույս, Սեր և Իմաստություն։ Գմբեթի տակ, սյուների մեջտեղում, կանգնած է Ս. Խաչ, որ կոչվում է Ս. Խաչ Հաղթության։ Ս. Խաչի տակ, սյուների մեջտեղում, կանգնած է Ս. Սեղան։ Ս. Սեղանի վրա դրված է Ս. Գիրքը, Ս. Խաչ, Ս. Ավետարան, Ս. Գավազան և Ս. Ճրագ։ Ս. Սեղանի վրա ծածկված է Ս. Պատարագ։ Ս. Սեղանի վրա կատարվում

խաչակիրների զարմանքն առաջ։ Խոսքը Ռիչարդ Առյուծասրտի մասին էր։

Պատ. Ո՞ր ընդ հանրապետ էին։

Քահ. Վատիկանի իշխանապետներ։

Պատ. Ո՞ւմ էին ենթակա։

Քահ. Հռոմի եպիսկոպոսին։

Պատ. Ինչպե՞ս կարող էին ընտրել պապի պես մարդ։

Քահ. Ընտրելու իրավունքը ունեին միայն կարդինալները։

Պատ. Ինչպե՞ս էին կոչվում կարդինալները։

Քահ. Կարդինալները Հռոմի եպիսկոպոսի քահանայապետական խորհրդականներն էին։ Նրանք կազմում էին եկեղեցական ամենաբարձր դասը։ Նրանց էին ընտրում պապերը։ Կարդինալները կրում էին կարմիր հագուստ։

Պատ. Ինչպե՞ս էին ընտրում պապերը։

Քահ. Պապերի ընտրությունը կատարվում էր կարդինալների ժողովում։ Ընտրությունը կատարվում էր գաղտնի քվեարկությամբ։ Ընտրվում էր այն թեկնածուն, որի օգտին ձայների երկու երրորդ մասն էր տրված

Քահ. Երիկոյեայ ձեւադ մատաղներ կրնայ-ք դնել այդ սեղանին վրայ։

Պատ. Այո՛, շատ լաւ։

Քահ. Օրենքով Հայր ոչ-ոք կրնա՞ պատարագել իր որդւոյն տեղ։

Պատ. Ոչ, չի կրնար։

Քահ. Օրենքով Որդիք ոչ-ոք կրնա՞ պատարագել իրենց հօր տեղ։

Պատ. Ոչ, չի կրնար։

Քահ. Ամուսինք կրնա՞ պատարագել իրենց կնոջ տեղ։

Պատ. Ոչ, չի կրնար։

Քահ. Ինչո՞ւ չեն կրնար։

Պատ. Որովհետեւ Քահանայ մը միայն կրնայ պատարագել։

Քահ. Ուրեմն Քահանայ մը ոչ-ոքի տեղ չի կրնա՞ պատարագել։

Պատ. Ոչ, չի կրնար։

Քահ. Ուրեմն ինչո՞ւ կ՚ըսէք թէ Քահանայ մը Ողջոյն Ժողովրդեան տեղ կրնայ պատարագել։

Պատ. Ողջոյն Ժողովուրդեան տեղ կրնայ պատարագել, որովհետեւ Ողջոյն Ժողովուրդեան Քահանան Քրիստոս է, եւ Քրիստոս կրնայ պատարագել Ողջոյն Ժողովուրդեան տեղ, որովհետեւ Քրիստոս Ամենակալ է, եւ Ամենակալ մը կրնայ ամէնուն տեղ պատարագել։

Քահ. Ուրեմն Քահանայ մը Ողջոյն Ժողովուրդեան տեղ կրնայ պատարագել, որովհետեւ Քահանան Քրիստոս է, եւ Քրիստոս Ամենակալ է, եւ Ամենակալ մը կրնայ ամէնուն տեղ պատարագել։

Պատ. Այո՛, շատ լաւ։

Քահ. Ինչո՞ւ Ողջոյն Ժողովուրդեան տեղ պատարագելու համար Քահանան Քրիստոս է, եւ Քրիստոս Ամենակալ է, եւ Ամենակալ մը կրնայ ամէնուն տեղ պատարագել։

Պատ. Որովհետեւ Քահանան Քրիստոս է, եւ Քրիստոս Ամենակալ է, եւ Ամենակալ մը կրնայ ամէնուն տեղ պատարագել։

Քահ. Ինչո՞ւ

ի վերայ մարմնական, զեան զեղցիկ անդ եւ գեամանաստիւն մեռն ի սիրէն յամ կոյս անգամոյ։

Ցերեկամեջեւթ Տատան օրհնելոյ եւ Տատիկոյ գնեն Տղեաքն եղեւ յատաղ եւ եղեւ. մեռ քահանայ ասացանաւ օրհնեալն եւ մարգ Տատիկոյն եւ գամանիկան անգամ. եւ ի Տանիկ գեամպիկն խեղացի եւ. գամանաւոյ։ Եր. քահանայապարձեալ ի միասին. յեռ կոչեան Հազուն պրոյ խեղացի տիրաձեան։

Ցեռ մարմնական մարմինն եւ ի Տղոյվկ գասրը փշրանան ի մարդեակ ի բաժանն, եղեւ կոյցէ ի առագաստանի մանաւանգ գասարդացեալ յ ան որ տանը Տղեարոյ կամ յորում լինիցին քահանայագործեալ Տղեարք զրա ուղիցի մարմնէ ան. Տղոյի յանեալոյ ան. ոչանն Տանիկ, եւ գեղոյ քահանայագործեան գեղէ ի առագաստանի։ Ցայս եւ զայն եւ ի Տատանիկ. եւ գասրը փշրանան Տղեաքն ի Տղոյվկ ի բաժանն մարդեակ գասրացան, եւ ի գոյել գեղան. գասրանան. եւ ի գոյել գեղան. գասրանան. եւ ի գոյել գեղան. գասրանան.

անցանել յառաջիկայ խոտանդամ՝ բան օրինակի քահանային շարժ եւ կրկին վերադարձ եւ ի ծածր կրնկէն եւ յոյն ամենայն։

Դ. Ի հասանել առաքի խոտանին՝ յորում ունի մտանել առաք Պատարագի, եկեալ ի միասին ընդ սասեղանս յաջմակողմեան քահանային, դիցէ ի նմա եղբեալ սկզբնաւորական ի վերոյ բաթեին կամ գրականին։ Ընդունելէն խոշանեն ի կողին երիցս պագել խոտանին. այլ յետ քահանայապարհելեան՝ մինչ ի լուացանին մատանոյ զինի շնչանման, կամ եթէ ի չոքին խոտանի իջէ Աղաչեցէք ի տապանակի, ծածր կրնկոտ. իսկ եթէ եղեալ իջէ ի բաժնոյն է ծածր իջէ, որպէս եւ ունի առնել միւս բան այսմ յանգանէն յանձնայն ծառայի։ Եպա ձեռնամատ իջեալ, ի վերոյ առաքին ասահմանի յաջ կոյս խոտանին, ի ծածր իջեալ կացէ, ուր ունի կոյ նայն օրինակ մինչեւ ի խոնհան պատարագի՝ ի լինելն անգամ, ի կարեւոր պատասխանոյ, ուշացիր լինելով առ պատարագիչն, զի ի ժամու գոյի պատասխ յառաքէ քահանային գալոցելն, խոտին ի գործ գնել բան զայն ասելոյ, ելոյ անդամոց եւ ասկին պատասխանելոցն, պալ եւ լսելի նորին. ի քահանայէ եւ ի միջնակարգ ժողովականաց գալն ասկնայն առ. զա եւ պատասխանալ բան կանոնադրեալն պատարագի։

Ե. Ի սեռասնդրել քահանային գինեն ի նմին ի պիղան պատարագի ի միասին ընդ նմա լուելոյն խոշանելոյէ եւ. պատասխան։ Ի մատուցանել գինասնդրան ի նմա եղբեր սեղանոյ, սկսիսի ի գնանալոյ կարգառնոյն քահանային գնասս, զի գիւրագնեցոյ կացէ, եւ ի լեռս առնալ գնասնդրոյ ջրոյ՝ հաճոյանալոյ գալ քահանային։ Եւ ի վանականէ ասաքելական բնեն երգատարեն եւ Ու օշանեա պահանչ ասրեի իջու, առնալ կալցեալ որոյ մամ, լինեն եանալ գատասարեն կացեալի կացեալ յամ կայս սեղանոյ, ի պատարագ բարձր եւ ձեռն ի խորհրդատարել, ալոյ ձեռամբ կացեալ անշարժ առաքի նորա կացեալի. ձեռն ձեռն ասրեալ մատուցեալ կից եղեալ է կարծս միշտ։ Ելեալ վերացուցանելոյ գանձանային գասրբ սրբեան ի սեռ ժողովեցեալ, նոյնպէս առեալ կամ յանգալ գասրբ մանեալ, ի սալն գոշնանիքն Աղաչեցեք ասրալոյ բան այսմ սրբեան, բայց ի ծածր իջեալ։

Զ. Ի բանալ նորա կամ քահանային գասրասարան ի գլխոյ, նա ինքն սպասարն եկեալ, նախ պատրաստալ զմայրիկան ի նոր եղբեր սեղանոյ, ի սրբել քահանային գմատուռս. ապա նախ ձեռամբ առնալ գասրն եւ. ալոյն գժամանոց ջրոյ, եւ ելեալ ձեռնասրեա ի նախ եղբեր սեղանոյ, ի լուանալ քահանային գմատուռս սրբելի գերբեր սեղանոյ՝ նախ միջեւ. նշանաս ինք յայսմենէ քահանային գագարել. եւ յետ սրբելոյ գմատուռս, ի հայտնիքեն գնա՝ երկիր պագել եւ գետնագասրեալ գասրն եւ գժամանոց ջրոյ յերկանց վայրն, ապա յարդարելոյ եւ զմայրիկան։ Ապն սրբեալ յետ շնչանման ի կարեալ քահանային գսկիհն սպրկ գերեր սեղանոյ՝ նախ միջեւ եւ զջորեն ի լուանալ գմատուռս ի միջ բահանին։

Է. Ելեալ քահանային գսրբեալեան երկրագնոյ իսկ սեռասնդր սեղիքակաս, ի վերացուցանելն գասրբ մարմինն եւ գասրբ սրբեան ի սեռ ժողովրդեան, ի սալն գոշնանիքն Աղաչեցեք ասրալոյ, եկեալ ի պատարագի եւ եկեալ յետ մատակարարեան Հաղորդութեան առ. ժողովրդեն, ի ծածր իջեալ միջոցք կրկնելոցք երկիր պագել. եւ ապ իջեալ ասրալոյ՝ Շնչելոցան գկնի պատարագ։

Ը. Ելեալ քահանային Պանդխտ Քրիստոս Աստուած, պատարագն ի միջոյ ասահմանին ապ կոյ՝ ի ծածր իջեալ, ասալոյ Օրհնեալն Մեր յաղեալ ամէն, յաղեալն ամէն։ Եւ շնչելոցալ գկնիքն օրհնութենէն եւ ելեալ չիջուցէ գմեռ սեղանոյ, ապա առնալ գերբեր սեղանոյ եւ կալեալ ի ձախ կողմն, բան վերջացուցանելոյ եղանակի իջեալ ընդ ասահմանս, եւ բան օրհնութիւն ասրեալ գան գպատարագն յաղեալ քահանային եւ ելեալ յաւազանատեղն գիւրագերբեր յորդեալ կիրն, եւ ի ձախ կողմն գերբեր սեղանոյ՝ գնալ ի ծածր իջեալ։

Թ. Ելեալ քահանային ի սեռ ժողովրդեան՝ ասալոյ Օրհնեալն Մեր յաղեալ ամէն, յաղեալն ամէն։ Եւ շնչելոցալ գկնիքն օրհնութենէն եւ ելեալ չիջուցէ գմեռ սեղանոյ, ապա առնալ գերբեր սեղանոյ եւ կալեալ ի ձախ կողմն, բան վերջացուցանելոյ եղանակի իջեալ ընդ ասահմանս, եւ բան օրհնութիւն ասրեալ գան գպատարագն յաղեալ քահանային եւ ելեալ յաւազանատեղն գիւրագերբեր յորդեալ կիրն, եւ ի ձախ կողմն գերբեր սեղանոյ՝ գնալ ի ծածր իջեալ։

Ժ. Ելեալ քահանային ի սեռ ժողովրդեան՝ ասալոյ Օրհնեալն Մեր յաղեալ ամէն, յաղեալն ամէն։ Եւ շնչելոցալ գկնիքն օրհնութենէն եւ ելեալ չիջուցէ գմեռ սեղանոյ, ապա առնալ գերբեր սեղանոյ եւ կալեալ ի ձախ կողմն, բան վերջացուցանելոյ եղանակի իջեալ ընդ ասահմանս, եւ բան օրհնութիւն ասրեալ գան գպատարագն յաղեալ քահանային եւ ելեալ յաւազանատեղն գիւրագերբեր յորդեալ կիրն, եւ ի ձախ կողմն գերբեր սեղանոյ՝ գնալ ի ծածր իջեալ։

ՕՐՔԾՔ

ԱՐԿԱՆԵԼՈՑ ՍՊԱՍ ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ

Արանեան Հիւանդասանի Լեհերէն՝ առաջին պետական ազգային պատասխանեան, պ. Ալեքս Ջէյ.

Կաղդ.

Քաշանային քո զգիցդին զարգարութիւն. եւ առաքք քո ցնծալով ցնծացցեն։

Փոխ.

Հնչեա Ձեր գԱստիճ. եւ գամենայն հետևեալիսն նորա։

Արդեա երգարան Ձեռան. եւ ուխտս եղ Բառաջդ Էհանգարա։

Թէ ոչ մարդ ի յարկս ասի իմոյ. եթէ եկեալ յանկողնիս մահճաց իմոյ։

Եթէ տայ քունս աչաց իմոց, կամ հեծեծ արտևանաց իմոց, կամ հանգիստ իրանաց իմոց. մինչեւ գտից տեղի յարկի Ձեռան Բառաջդ Էհանգարա։

Ահա լուաք զնմանի Ասկարեայ. եւ գտաք զնա ի գաշտս մայրենաց։

Աղագաւ ի յարկս նորա. երկիր պագցուք ի տեղւոջ՝ ուր կացեալ են ոտք նորա։

Արի Ձեր ի հանգիստ քո. դու եւ տապանակ կասկի սրբութեան քոյ։

Ազրիցդք քո զգիցդին զարգարութիւն. եւ առաքք քո ցնծացալ ցնծացցեն։

Վասն Դաւթի սերելոյ քոյ. մի դարձուցաներ դերեսս քո յօծելոյ քումմէ։

Երդուաս Տէր Դաւթի ճշմարտութեամբ, եւ ոչ առաց նմա. ի պտղոց որովայնի քոյ նստուցից յաթոռ քո։

Թէ պահեսցեն որդիք քո զուգէնս իմ. եւ զվկայութիւնս իմ, զոր ուսուցից նոցա։

Աղդիք նոցա նստցին յաթոռանս յաւիտենից յաթոռս քո։

Հաճեցաս Տէր ընդ Սիոնի, եւ ընտրեաց բնակել ի նմա. ասէ այս է հանգիստ իմ յաւիտենից յաւիտենից, ի սմա բնակեցայց զի հաճեցայ ընդ սա։

Օրհնօրհնեալ օրհնեցից. եւ զաղքատս սորա լցուցից հացիւ։

Աղրիցդս սորա զգեցուցից զփրկութիւն. եւ սուրբք սորա ցնծալով ցնծացցեն։

Ընդ ծագեցից զեղջիւր ի Դաւթի. պատրաստ սարկից ջահազ օծելոյ իմոյ։

Թշնամեաց նորա զգեցուցից ամօթ. այլ ի վերայ նորա ծագիցցի սրբութիւն իմ։

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ։

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Վերջ.

Լե՛ւ ևս խոստովանիմ զՔեզ ապաւեցա՛լ:

Խնդրեցա՛լ հաւասով միաքանութեամ ի Քեզանէ, զի զգրգռմանեան դիւցն ետ պատչէ ի վերոյ մեր: Լմնեաղով Քեզ Աստուած մեր փառս եւ գոհութիւն:

ԺԲ Քեզ զգրգռեա:

Աղեր.

Ար զգեցեալ ես զգոյս զրահս դիմանգերծ. Քեզ մեր Հիւսուս Քրիստոս, անձանձիլ խոնարհութեամբ ի յերկրի երեւեցար եւ ընդ մարդկան չրջեցար: Ար եղեր քաղցանոյցեա յաւետեղիդ քոյ կարգին Քրիստոսիկ, եւ զգոյգեցեր զեկեղեցի քո սուրբ: Քեզ աղերսեալ, որ պարգեւեցեր մեզ զնոյն զերծութիւն Հանգերձ զգեստիդ, արժանի արա եւ զմեզ ի ժամուս յայսմիկ զանգիտան ծառայս քո, որ Հանդերձեալիդ եւ մերձենալ ի նոյն Հոգեւոր պատուոն փառաց քոց: Արդեն զի զամենայն ամպարշատութիւնս մերկացայց, որք են Հանդերձք պղծութեան, եւ զգոյգեցայց լուսով քով: Ելիցես յերկնէ գոյսիս եւ ի Թեմաւ գեա գանգամս իմ. որպէս զի արժանի եղեց Հանգերձելոյ լուսոյդ առ ի քէն: Շնորհեա ինձ քահանայական փառաք մնանել ի պաշտօն սրբութեանդ քոյ ընդ պետութիւ որք անվեզութեամբ պահեցին զպատուիրանս քո: Օ՛ի եւ ես պատրաստ գոայց երկնաւոր առաքեալդ ընդ խնամուն կուսանան փառաւորել զՔրիստոս, որ բարեխոս զինց ամենեցուն. զի զոս ես սրբութիւն անձանց մերոց: Լե՛ւ քեզ բարեպիոյ Աստուծոյ վերին փառք իշխանութիւն եւ պատիւ. արժան եւ վեհ եւ յաւիտանս յաւիտանից. ամէն:

Հաւատքեր լոսոյ ընեա, ասելով Աստուած Եհ.

Կոչեր.

Լուսացոյց սրբութեամբ զձեռս իմ. եւ շուրջ եղեց զնեցանով քով Քեր:

Փոք.

Դասս ապա ինձ Քեր, զի ես յաւիտենական իմամ գնայի. ի Քեր յուսացայ, զի մի եղեց հիւանդ:

Փառեա զես Քեր եւ քնեա զես. փոքեա զերկիսանեա իմ եւ զերբա իմ:

Աղաչեմ քեզ Քեր առաջի աչաց իմոց. եւ Հաղց եղեց ձշմարտութեան քոյ:

Ոչ Նասայց ես յաճոտա Նանրաց. եւ ընդ անօրէնս ես ոչ մտից:

Լսեցի ես զժողով չարաց. եւ ընդ ամբարիստս ես ոչ Նասայց:

Լուսացոյց սրբութեամբ զձեռս իմ. եւ շուրջ եղեց զնեցանով քով Քեր:

Լսել ինձ գնոյն օրՀնութեան քոյ. եւ պատմել զամենայն գուռնելիս քո:

Քեր սիրեցի զվարիչութեան տան քոյ. եւ զտեղի յարկի փառաց քոց:

Մի կորսուսաներ ընդ ամբարիշտս զանձն իմ. եւ մի ընդ արս արիւնահեղս զկեանս իմ:

Որոց ձեռք իւրեանց յանօրէնութեան են. եւ աջ Նոցա լի է կաշառօք:

Ես յանցեալեան իմամ գնացի. փրկեա զես Քեր եւ ողորմեա ինձ:

Ոտն իմ կացաւ. յաւղղութեան յեկեղեցիս մեծս օրՀնեցից զՔեզ:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ:

Կեցիր եւ միշտ եւ յաւիտանս յաւիտանից. ամէն:

Հաւատքեր Նայոցեաւ՝ զերկոսին խորհրդաբար, նոյնպէս եւ ասելով աՀեղով:

Օ՛ղեցո ինձ Քեր Հանդերձ փրկութեան եւ պատուական ուսմանեան, եւ շուրջ պատուս զգեստոյս փրկութեան: Շնորհեա Քեզանէ միոյ Հիւսուսի Քրիստոսի, որում վայելէ փառք իշխանութիւն եւ պատիւ. արժան եւ միշտ եւ յաւիտանս յաւիտանից. ամէն:

Խաչանեան.

Ջուր Քեր զօրութիւն Քեզանէ իջոյ, եւ յաւ զամենայն ազանգութիւնս իմ, որպէս զի կարող լինիցիմ ազատուել զքեզ անարատութեամբ Հոգւոյ եւ մարմնով: Շնորհեա Քեզանէ միոյ Հիւսուսի Քրիստոսի, որում վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ. արժան եւ միշտ եւ յաւիտանս յաւիտանից. ամէն:

Փոխանցեր.

Օ՛ղեցո Քեր պարանոցի իմոյ զարգարանքիդեն, եւ սրբեա զերբա իմ յամենայն ազանգութենէն. Շնորհեա Քեզանէ միոյ Հիւսուսի Քրիստոսի, որում վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ. արժան եւ միշտ եւ յաւիտանս յաւիտանից. ամէն:

Սպասաւոր.

Դիր Քեր սաղաւարտ փրկութեան ի գլուխ իմ, պատերազմել ընդ զօրութիւնս Հեշտութեան: Շնորհեա Քեզանէ միոյ Հիւսուսի Քրիստոսի, որում վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ. արժան եւ միշտ եւ յաւիտանս յաւիտանից. ամէն:

Ընծայ պղծասաւորեալ պղծասաւոր պղծասաւորէ.

Էիծեալ անձն իմ է Քեր, զի զգեցայց ինձ Հանդերձ փրկութեան եւ պատուական ուսմանեան. իբրեւ զեալի եղ ինձ պատ, եւ որպէս զՀագեն զարդ զարդարեաց զես: Շնորհեա Քեզանէ միոյ Հիւսուսի Քրիստոսի, որում վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ. արժան եւ միշտ եւ յաւիտանս յաւիտանից. ամէն:

Ցնծա՛ ի յայն պահուընէ զնեան ես ոտքովնէիլ պնեա, առաքե՛լ:

Ձառնէ՛ Հօր եւ Որ ՚ի զուլ եւ Հոգւոյն սրբոյ. ամէն:

Ես վասն սրբոց Աստուածածնին, Տէր, ընկալ զաղաչանս մեր, եւ կեցո զմեզ:

Սաղմոս.

Աւրբ զԱստուածածինն եւ զամենայն սուրբ բարեաց պատգամը առ Հայր ի յերկինս. զի կամեցաւ ոգորմելոյն, եւ զՀոգեալ կեցուցանել զապրածս խոր: Ընծայեալ Տէր Աստուած մեր կեցո եւ ոգորմիա:

Վառնեցան.

Ընկալ Տէր զաղաչանս մեր բարեխաւսութեամբ սուրբ Աստուածածնին, անապատս Ծնողի միածնի Որդւոյ քոյ, եւ ազատեա ամենայն սրբոց քոց, (եւ առաքս հնարէիս, կամ եւ որպ պասը է յերրատակ) լոյր մեզ Տէր եւ ոգորմիա, ներեա, քաւեա եւ թող զմեզ մեր: Բժտանգութեամբ գոհութեամբ փառատրել զքեզ Որդւոյ եւ զնով սուրբ Հոգւոյդ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Շնորհաւոր կանոնիկաս սա կոչեան.

Խոստովանիմ առաջի Աստուծոյ, եւ սրբոց Աստուածածնին, եւ առաջի ամենայն սրբոց, եւ առաջի ձեր, Հայր եւ եղբայր, զամենայն մեղս զոր գործեալ եմ: Բանիւ մեղայ խորհրդով, բանիւ եւ գործով, եւ ամենայն մեղօք զոր գործեն մարդիկ, մեղայ, մեղայ: Ընդեմ գնեղ՝ խնդրեցէք վասն իմ Աստուծոյ զնողութիւն:

Սաղմոս.

Ողորմեացի զնեզ Աստուած հզօրն, եւ ծնողութիւն յորհեցիր ամենայն յանցանաց քոց, անցելոյն եւ ապմնաս, եւ յատաքիկ զնեն փրկեցի զքեզ, եւ Հաստատեցի յամենայն գործս բարիս, եւ Հանգուցեցի զնեզ ի Հանդիստեան կեանս:

Վառնեցան յանէնի Ընձի, եւ ողորմեա Հայրենասէրդ գնողորմութեան անելոյ.

Ընտեսցի՛ եւ զնեզ տնտղատիր Աստուած, եւ ծնողի զամենայն յանցանս ձեր: Տացէ ժամանակ ապաշխարելոյ եւ զոհ ծնելոյ զարիս: Աւրհնեցի եւ զատաղիկով կեանս ձեր, յորմէ՛ցը աւրբ Հոգւոյն, Հոգւոն եւ ոգորմեն. եւ նոն փառք յաւիտեանս. ամէն:

Սաղմոս.

Ընչիսցիր եւ զնեզ առաջի անմահ գատին Աստուծոյ:

Վառնեցան.

Ընչիսցէ ընչիք առաջի անմահ գատին Աստուծոյ:

Ընտ յաբերէ գնեան խ. գան ես գան:

Կանոն.

Մարդ առաջի անգութ Աստուծոյ, առ Աստուած՝ որ ոգորմ առնէ զմեղեցիսն իմ:

Սաղմոս.

Գատ արա ինձ Աստուած, եւ իրան արա ինձ ի գատաստանի իմում:

Վառնեցան.

Ընտեսցի՛ զի ոչ է սուրբ ի մարդոյ մեզ գատ զնեզ առաջի փրկիս գնեա:

Սաղմոս.

Գոս Աստուած Տէրդիս իմ եւ, ընկէր տնտղատ գնա. ընկէր պատաւ գնամ եւ ի նեզել ընչանդոյ ինեզ:

Վառնեցան.

Ընտեսցա Տէր գնդս քո եւ զնչնորատեսիան քո. զի առաջնորդեցեր ինձ եւ Հանգեր գնա ի լեռան սուրբ եւ ի յարկս քո:

Սաղմոս.

Ոտիկ առաջի գնդանց Աստուծոյ, առ Աստուած՝ որ ուրախ առնէ զնեզեցիսն իմ:

Վառնեցան.

Խոստովան եզիցէ զնեզ օրշնորհիտիս, Աստուած Աստուած իմ:

Սաղմոս.

Ընդ՝ ընկէր ոգոտ՝ եւ անձն իմ, զամ ընկէր խոսգնս գնա. յաւա ատ Աստուած, խոստովանա ձեզ, փրկիչ երկաց իմոյ Աստուած է:

Վառնեցան պնեսնեցնեզնեզ գնեան ես Հայր Ներեսնեսի:

Փառք Հօր եւ Որ ՚ի զուլ եւ Հոգւոյն սրբոյ:

Սաղմոս.

Ընչիմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Ես եւս խոպատիեան գնչիր ապաչաղաչ. ընկալ զնեզ եւ ոգորմիա:

Օրշնեցայք զ՚Հայր Տէրան մերոյ Հիսուսի Քրիստոսի, որ սրմանի սրաք գնեզ կալ ի սեղանոջ գատաստանիեան, եւ երգնել գնչոյ Հոգեւոյս: Ընչիսցիր Տէր Աստուած մեր, կեցո եւ ոգորմիա:

Վառնեցան պատճէրս գնեա՝ եւ ընդ գնեան առաքեան, եւ Հանճարեցնեզ գնեզնեն առնելոյ:

Ի յարիի սրբոյիեան եւ ի սեղանջ գատաստանիեան, Տիրոջմոյ գնեանդանեան եւ մարդկան գատաստիս. առաջի առաքեալդ եւ պայծառացեալ սուրբ նշանաց եւ սուրբ սեղանոյս, խնդրեցեալ երկիրգնի. երկիր պագանեզք. գատաստ գնչան եւ գատեզնոյ սեղան ընդեզ (յայտնեզնոյ, եթե զո գատաստիզնեզ: Ես զեզ տնատգնեզնեզ զօրշնորհեան եւ գնատս ընկ Հօր եւ ընկ Հոգեւոյ սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Սաղմոս.

Ես եւս խոպատիեան գնչիր ապաչաղաչ. ընկալ զնեզ եւ ոգորմիա:

Վառնեցան ներեսնեսի ի գնոյ երկրագան խոսգնս առջեզ ի սենեն գնչիեան եւ ապա խոնեզ ես գնոյ առեսնեզ.

Օրշ ՚ես գատիեան եւ գատաք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Հայացայս յիշատակի գնեզնարհն առաջնեզնեան Տէրան մերոյ եւ գնչիչն Հիսուսի Քրիստոսի:

Ես մի ամն ի գնեսնգնոյ ապաս խոչեզ գնոյ գնեզնարհն, եւ գատգնանի եւ արեան եւ ջուր:

Ընչիսցէ ի գնեսնգնի ոնեզնոյ, նոսգնեան գնեան գնեսնս եսնեսնս, եւ ներեսնեսի գնեզնեզ գնեսնգնոյ ի գնոյ ոնեզ: Խոսգնեսնեսնեզ եւ նեսնս գնեզնեզ, եւ ապա նեսնեսնեզ գնեան նոսգնեզ առեսնեզ.

Բառամած Բառամած մեր, որ գերհնամոր Տոգդ, դձեր մեր Հիսուս Քրիստոս, գթութեամբ ամենայն աշխարհի առաքեցեր փրկիչ եւ փեցուցիչ եւ բարեպար, պահել եւ պրկել զմեզ : Ինքնին զու Տէր օրհ ✠ նեա եւ այժմ զառաջադրեալ զայս Քեզով զառ յերկնային քո սեղանդ : Հիշեա զարկս բարեպար եւ մարդասէր գնաուացդդ եւ զանն որդ մեռանցանէր : Եւ զմեզ անբասպասդ պահեա ի քահանայապետական սասանացեալ խորհրդոց քոց : Օրհ սաբբ եւ փառաւոր է սանուանդ մեծ Հայրենութեան փառացդ Հօր եւ Որ ✠ ոյն, եւ Հոգւոյդ սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտենից. ամէն:

Երբեմն աղքին յաղթական է, ապանքն պահին առնել պիտոյս ես.

Տէր Թագաւորութիւն զթեցաս. զթեցաս Տէր զթութիւն ընդ մեզ խոր աճաս:

Հաստատուց զաշխարհ զի մի սասանեսցի. պատրաստ է անձռռ քո ի պղպեմել յաւիտեանս զաս եւս:

Աշխարհան զեաք Տէր, եւ հաճոյանձին զեաք զձնին հրեշտից. յարիցին զեաք ի մեռից հրեշտից:

Ի ձայնէ Ջաւղ բարեաց, պանձելի եղեն զաստանք Տանս:

Աքանչելի են զու Տէր ի բարձունս. փայտ Հիանալոց քո մեր յայտ Հաւատացաք:

Տան քոում վայելչ սրբութիւն Տէր, ընդ երկայն աւուրս:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Աղաչե՛ս Խաղաղութեան պաշտօն՝ ասելով.

Հայեսի սաբբ եկեսցէ ✠ քեզ, եւ զօրութիւն Խաչիդ հոգւոյն լեցի ի վերայ քո:

Եթե հաճիացելոյ զանձնեն է յոյն պետութեանդ պետն, եւ յետնոյնե ասացէ պետութեանդ ասոյ պատրիկ.

Օրհնեալ Թագաւորութիւն Հօր եւ Որ ✠ ոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Աղաչեսցէ.

Եւ եւս ևաղաչութիւն զՔեզ ասացեցուք. ընկալ զեզ եւ ողորմեա:

Քահանայ պետութեանդ պետն է խոնարհ.

Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Խոստովանութիւն ✠ ամենեցուն:

Պատ. Եւ ընդ Հոգւոյդ քոում:

Քահ. Բառամած երկրպագութեամբ:

Պատ. Բառցի քո Տէր:

Քահանայն պատրեալ պետ ասասցէ.

Տէր Բառամած մեր, որ կարողութիւնդ անբերն է, եւ փառքդ անհասանելի, որ ողորմութիւնդ անչափ է, եւ գթութիւնդ անքան: Դու բան առատ մարդասիրութեան քոում, նայեա ի ծոցս վերս քո, եւ ի ատենդս յայս սաբբ: Եւ սրտ ընկ մեզ եւ ընկ սրբութիւնդս մեր առատապես զորդութիւն քո եւ գթութիւն: Օրհ քեզ վայել փառք, երկրպագութիւն եւ պատիւ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Ի Խորհուրդ.

Տէր Բառամած մեր, որ զի զորզութիւնդ զի զաղաչեմ զի, զի զորզութիւնդ զի զաղաչեմ զի, զի զորզութիւնդ զի զաղաչեմ զի,

Վառեցան եթէ պեղծարարքերը տապալի պէսով, Տեառնէն առաջ է Յոն։

Հառաւած է մի Բառաւ Հայոց ամենակալ, յարքային երկրի եւ երկրի երկրէից եւ անթիւ ոմերից։ Նա է մի Տէր Հիառա Քրիառաս, Մարդի Բառաւծոյ, Տնեան Մառաւծոյ Հօրի Միածնի, նախ քան զամենայն յաւիտեան։ Բառաւած Հառաւծոյ, լոյս ի լուսոյ, Բառաւած Ճշմարիտ, Բառաւծոյ Հշմարտ, Տեառնէ եւ ոչ պարած։ Նոյն ինքն Տառեղագիրէ Հօր, զոր ամենայն ինչ եղեւ. յերկինս եւ ի վերոյ երկրի երեւելիք եւ աներեւոյթք։ Ու յարգս մեր մարդկան եւ վասն մերոյ փրկութեան, իջեալ ի յերկինս՝ մարմնացաւ, յարգացաւ (Հոգւոյ Կրեհոգէ). Տնաւորհասակեալ ի Բարխանոյ սրբոյ Կուսէն Հառաւծէ սրբոյ։ Պռոմ Հառ մարդին, Տոգի եւ միտս եւ զամենայն որ ինչ է ի մարդ, Հշմարտապէս եւ ոչ կարծեօք։ Զարչարեալ, խաչեալ, թաղեալ, յերրորդ աւուր յարուցեալ, երեալ ի յերկինս նոցին մարմնովն առաւ. ընդ աջմէ Հօր։ Գայոց է նորին մարմնովն եւ փառք Հօր՝ ի գալուստ կենդանեաս եւ մեռեալս։ Որոյ թագաւորութեան ոչ գոյ վախճան։ Հառաւած եւ Տէրս եւ Հարիս յամենայն եւ ի գործեսն, որ ի Հօրէ եւ Որդւոյ բղխէ։ Ու խոսկաս, երկիս եւ ի մարգարէս եւ յառնասնոյս։ Ու էնէ ի Հաղբանէ, քաղցեալ գառաքեալն եւ բնակեալ ի սուրբն։ Հառաւած է մի միայն յերրորդ Տնեղութեան եւ յառաքեալն սուրբ Եկեղեցի։ Ես միայնոմեին, յայտնեալ Տէրն ի յարութեան եւ ի Տնդհանրեան մեռելոց։ Ի յարութեան մեռելոց։ Ի գառաւածութեան յաւիտենից։ Ամէն։

Ես հաՀեՏոՏել ընՏանի պՏառաՏիրեալ պետ, առելի ես ՏառաւոյՏ։

Իսկ մեր փառաբանելոցս, որ յառաջ քան զառնառնս, երկիր պագանիցէ սրբոյ Երրորդութեանն եւ մի առաւաձռելիութեան Հօր եւ Որ չէ ոչ եւ Հառոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտենից. ամէն։

Տերունական Հայր մեր։

Տէր մեր եւ փրկիչ Հիառա Քրիառաս, որ մեզ ես զպրեալ Հիմն, եւ առաւ պարգեւ բարերարեալ քոյ։ Որ զուքդին կամաս ի մաՀս յայսմիկ Հաժիկիցիկիր նարեպատաւոյ խորհ եւ մաՀնա յառաջ Հոգոյ մերոյ. եւ պարտեցեր առաւուտիկ զայգիկս Հառոյդ սրբոյ Կուսիկի առաքիցին։ Հաղորս արա եւ զմեզ Տէր, պատկեր զքեզ՝ առաւաձռելի պարգեւագիր, Հոգոյ Տիեան մեզաց եւ ընդունելութեան Հառոյդ սրբոյ։

Ընդ ի նոյն ներառեալ, եւ փոքրել՝ խաչակնոքել զեռնքերդ։

Պրպտ զի արժանաւոր եղիցուք զոՀեՏիեան փառաբանել զքեզ ընդ Հոր եւ ընդ սրբոյ Հառոյդ։ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտենից. ամէն։

Բազաւորիեան ✠ ամենիցն։

Պաւս։ Եւ ընդ Տոգոյդ քոմ։

Բառն։ Բառաւծոյ երկրպագուք։

Պաւս։ Բառաւի քո Տէր։

Եւս փոքրել զներս։

Խոստովանիմ քոմ, Քրիառաս փրկիչ մեր, որ ի վեր ի քան զամենայն միառ եւ զանս, անմոռ զմեզ, եւ աներկիր պահես յամենայն չարէ։ Հառաւածութեան զքեզ ընդ Հոգւոյ եւ Հշմարտութեան քեզ երկիր պագանեմ։ Ու զան զի անմեռաւոյդ Երրորդութեանն փրկէ փառք, երեւանեալ եւ փառաւորեալ ես համ ապրելիւն, զանազան ազգաց զանազան լեզուաց։ Ամէն։

Ես հաՀեՏոՏել ընՏանի պՏառաՏիրեալ պետ, առելի ես ՏառաւոյՏ։

Իսկ մեր փառաբանելոցս, որ յառաջ քան զառնառնս, երկիր պագանիցէ սրբոյ Երրորդութեանն եւ մի առաւաձռելիութեան Հօր եւ Որ չէ ոչ եւ Հառոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտենից. ամէն։

Տերունական Հայր մեր։

Տէր մեր եւ փրկիչ Հիառա Քրիառաս, որ մեզ ես զպրեալ Հիմն, եւ առաւ պարգեւ բարերարեալ քոյ։ Որ զուքդին կամաս ի մաՀս յայսմիկ Հաժիկիցիկիր նարեպատաւոյ խորհ եւ մաՀնա յառաջ Հոգոյ մերոյ. եւ պարտեցեր առաւուտիկ զայգիկս Հառոյդ սրբոյ Կուսիկի առաքիցին։ Հաղորս արա եւ զմեզ Տէր, պատկեր զքեզ՝ առաւաձռելի պարգեւագիր, Հոգոյ Տիեան մեզաց եւ ընդունելութեան Հառոյդ սրբոյ։

Ընդ ի նոյն ներառեալ, եւ փոքրել՝ խաչակնոքել զեռնքերդ։

Պրպտ զի արժանաւոր եղիցուք զոՀեՏիեան փառաբանել զքեզ ընդ Հոր եւ ընդ սրբոյ Հառոյդ։ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտենից. ամէն։

Բազաւորիեան ✠ ամենիցն։

Պաւս։ Եւ ընդ Տոգոյդ քոմ։

Բառն։ Բառաւծոյ երկրպագուք։

Պաւս։ Բառաւի քո Տէր։

Եւս փոքրել զներս։

ՕրՀնեա Տէր մեր ✠ Հիառա Քրիառաս։

Պաւս։ Բմէն։ օրՀնեա Տէր։

Բառաւած Հոգեաւ բարեաւ եւ Տառաւիչ եւ քաջառող։

Տէր Բառաւած օրՀ ✠ ոՀոգի, զամենայնում։

Պաւս։ Բմէն։

Բառաւած ես ներառած եռառաքեալ, զքեզ ընդ Հոգւոյ եւ ընդ Հշմարտութեան ես ոգիեալ ի քեզ։

Ու ոչ արժանի է յոմիտեսիցդ մարմնաւոր սեռիս եւ ցանկալեաց մարդկային փառաց զոց. քանզի պատել զքեզ՝ միճ եւ աշխատ երթալոյ զրուքեցողդ իսկ է։ ԵաՀոն փառ անչափ բարկացուածեան քոյ, անպատրելի Բառաւ Հօր, մարդ եւ քահանայական մեր երեւեցար։ Ու իրդ Տէր անձնիցդ պատառաքաղեան եւ անարիւ զերեաւ զքահանայեան ատենիցդ մեզ։ Ես ոչ զան զի ես Տէր Բառաւած մեր, որ սիրես երկնառաց եւ երկառաց։ Ու ի վերոյ քերովբէական սեռազ բազմիս, սերովբէից Տէր եւ Հեզառած Խորհէն։ Ու միայն սուրբ ես, եւ ի սուրբս Հանգչեալ։ Ընդ Հոգեաւ զքեզ, միայն բարեար, Հայեա յիս ի մեզ զեալ եւ յանոխութեան Տառաջս քառաձ մեզ։ Ոչ առ զի զու ես որ Տառաւ եւ զնաս ես եւ Հառաւ եւ զնաս ես եւ ոչ զու ես որ Տառաւ եւ զնաս ես եւ Հառաւ եւ զնաս ես։ Ես քառաձոյս զնս ես

Վասիանայի Եպեսկոպոսը սասուցի, եւ Խոյեցի սա Եպիսկոպոս.

Ազգին սուբ միաբանց ի Տաճարի սրբոյ Լուսաւորչին. եւ որք ոչ էք կարող Տագնապել սասուածային սուբ Խորհրդոյս սա դիտել եւ ապրիլ:

Պատասխան.

Վերիսաս ի մէջ մեր կայանեցաք, որ էին Լուսաւոր սուբ բանիցն: Խոստովանեցին զձեզ Տէրեցաւ, սուբ ապշանիս Տաճան սուս: Ախշասուխիչին Տեսաք, սեր ընդհատութ սիտեցաք: Լոկ պարտուեցաք բարեաց գնացն, սուբ օրհնութիւն ի մեզ բերան միասնական Լուսաւոչութիւն սրամբ սրտիբ եւ սրբոյ:

Վասիանայի սպասեալ պէրս.

Բշխն կացցաք, երիկոյն կացցաք, բարւոք կացցաք, եւ Նախկուսաք զդուշութիւնն:

Պատ. Էր քեզ Լուսաւոր:

Վասի. Պատարագ Վերիսաս մնալ գան Լուսաւոչ:

Պատ. Ազգութիւն եւ խաղաղութիւն եւ պատարագ օրհնութիւն:

Վասիանայի սերսանափրեսոյ պէրս, եւ Նեանայ Կողմակի գասելոյ Խոսպիսեսոյ Ջերմաջերայրն.

Շնարհք, սէր եւ սասուածային սրբոյ Հոգւոյն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ, եղիցի ընդ ձեզ ի ընդ սահմանեան:

Պատ. Բայն եւ ընդ Հոգւոյդ քուէ:

Վասիանայի պասպանեալ պէրս՝ ասէցուն զ Տաս ի Խոսպիսեսոյն Յոանէս Վայն.

Ի վեր ընծայեցուցէք զմիս ձեր սասուածային երկիւղիւ:

Պատ. Ընդհակառակ քեզ Ձեր սահնակալ:

Վասի. Էր գոհացարուք զՏեառնէ բոլորով սրտիւ:

Պատ. Արժան եւ իրաւ:

Վասիանայի Եպեսկոպոսը ասէ ընդ Ձեռնադրեալ.

Արժան է սասուգապէս եւ իրաւ սահնադրգոր փութիով միջս երկիր պագանելով փառաւորել գՔեզ, Հայր ամենակալ: Որ քոյին անմեռնիւն եւ արարչակից Բանիւդ՝ զանէծիցն բարձեր զիրմեն: Որ ժողովուրդ ինքեան առեալ զիկեղեցի սեպհականեաց գՀատասագեալս ի քեզ: Էէ զնեզի ընութիեամբ բան ի կատէն անասունեան Հաձեցար ընակել ի մեզ: Էէ ոդարագոյծ սասուածապէս Նորասպասեալ զերկիրս երկին արար: Վասն զի զրաւ այն Հանգուրժէին սասցի կալ զասպրեցան Ջոկք՝ զարշուրեալք ի փայլատացար եւ յանմահացեալ սասուածունեան, եղեալ սպասխիդ մերոյ յաղագս մերոյ փրկութեան, Հաղորդեալ մեզ ընդ երկնայինն սպրել գՀոգեկէն սրան:

Օգնական Նեսս եղեալ ի վերոյ սկնոյ սասցի ի յոյն:

Էէ ընդ սերոգբէին եւ ընդ քերոգբէսն միասին սրբասացութեամբ յօրինել զուսուա, եւ Հանդիսասպարտս գոչելով՝ սրբասիկ ընդ նոսին եւ ասել.

Օգնեա ղասէլ սնեալ զընձասնս, Նեռնոսնի խոնարհեալ՝ ասասցէ.

Սուրբ, սուրբ, սուրբ, Տէր զօրութեանց, լի են երկինք եւ երկիր փառաց քո, օրհնութիւն ի բարձունս: Օրհնեալ որ եկիր, եւ գալոց ես սնուսանի Տեառն, ովսաննա ի բարձունս:

Moralt del. Sumptibus Friederici Puntet typographi Apostolici Ratisbonæ. W. Brenthæuser sc.

Նշանս խաչելութեանդ է ինձ ընծայեր ի բանտատունն աղետից է ծածուկ:

Աստ ✠ աստ ✠ աստ ✠ ես ձերբազատեա եւ ամենայնէ, եւ ոչ զգ պանծացայն բոլորակիլ բանիւ զքո ի մեղ ցանցառ բարեգործութեանդ գնդանեաս: Որ եւ անդէն խոհ ի նախատանն զանկեալն ընդ մեզիք գանգատ եղանակիք խնամեալ սիրտքեիք՝ մարդասիրեաք, օրհնայն առաջութեամբ, քաշմանագեհեամբ եւ առաքինութիւն երջանիկ մեռանցմամբ: Խոհ ի վախճան առաքեա սկզբին գոհանալոյ խոհ զգայարանս մերոյ խրեալ զգառանիքեր: եւ առ մեզ վերդիկ զո միտքին պարտապան եւ պարտս, գիտեմն եւ օձեալ զանձ եւ երկնաւոր Հոգւ, քաշմանագեհա եւ պատրաստ: Ոչ ասե զի ընդունէ ի բաշխող, եւ նոյն ինքն բաշխի ի մէջ մերում միշտ անձեռակոտ: Վասն զի եղեալ Հաստատեա եւ առանց ցնորից մարդ, եւ անշփոթ միաբանութեամբ մարմնացեալ Յիսուսաստեծին եւ ի սուրբ Կաւանն Աստիանոյ: Հանապարհորդեաց ընդ ամենայն կիրս մարդկային կենդանացս առանց մեղաց, եւ յաշխարհակեցոյց եւ յառիթին փրկութեան մերոյ եկեալ կամս ի նայեր:

Նոյնի պատրաստ էայր ✠ ի ծնեալոյն հոգեբանութեան, ոգոյ առնել ընծայութեան, եւ աշխարհի ողոյն ի նոյնի լուսոյն առնել ի ծածուկ:

Առեալ գՀայն ի սուրբ, յաստատացեալն, յանպատ եւ ի պատանեան ձեռս Հոգւոյն, եւ ի պատանեան ձեռս Աստուածորդւոյն, երեկ, եւ ես իբր. օրհ ✠ նեաց, գոհացա, երեկ, եւ ես իբրոյ ընտրեալ, սուրբ եւ բազմեալ աշխարհացն առելով:

Նշխարաբեր ներս կալեալ զձեզանէ ինքսայ ասելոյն է, եւ առաջք է նոյն:

Ընդ կիրք
այս է մարմին իմ,

որ վասն ձեր եւ բազմաց բաշխի ի քառասնեան եւ ի թողութիւն մեղաց:

Պատ. Ամէն:

Ընանեալն եղեալ ըստ նորին ի մարմնեացն ինքնեալ եւ առեալ գնորոգեալ ընկեալ ի քեզ ընդունելոյ, առնել ի ծածուկ:

Եւ զայն միշտ իբր միշտակ առնել պատուիրան աստիպեաց մեզ բարեաբար Աստուածն մեր Յիսուս Քրիստոս, զոր միշտ վայրս մահու մարմնոյն զոր ի մերմէս ընկալար յաղագս քեզնէ: Եւ զներգս զժոխոյն ապարակալ Հոգեզատեաց, գքեզ միայն Տանտոյդ մեզ Տէրնքիս Քրիստոս, զԱստուածդ կենդանեաց եւ մեռելոց:

Եղբայրասէր յեղուստաբեղուտ քրտնի, ընտրեալ, ներողասէր ներօտ ընտ կամ է ընդ, մոգամարգան ասէրալ։

Եւ արդ մեք, Տէր, քո սուղ շրա-
ծմնաորութեան յաւազ բերեալ զայս
խորհուրդ փրկական մարմնոյ եւ արեան
Քրիստոսի քոյ, հրեղէն զգօնս ի վեր
փրկագործ տարագանան, զիներգնեայս
խաչիդ ընծայեմք, զերկրօրեայ զնազուն,
զերանելի յարութիւն, զասուածապէս
համբարձումն, զանձին ընդ աջմէ քո, Հօր,
գահաւոր եւ զխոստացեալ զհոգեառդ
գալուստ խոստովանիմք եւ օրհնեմք։

Ընծայեալ է յաղ.

Եւ զբոյս ի քոյոց քեզ մատուցանեմք,
քառ ամենայնի եւ յամենայնէ։

Սուտ. Հաւատացի օրհնեալ եւ Տէր,
օրհնեմք զբեզ, զողիսէ զբեզ, գոհանամք
զքէն, աղաչեմք զբեզ, Տէր Աստուած մեր։

Ի Ս. Պատարագի եղբ. Ե. Ե. ի Ս. Ե. Ե. ի Ս. Ե. Ե. ի Ս

Հիշիս Տէր եւ գոհի ծառայ[illegible] ձնով զոյ Ս. Ս. (յետաձգեալ ընծան այն՝ որով կամ ծառայանալ պատրաստեցաւ.) եւ որպէս ասացեալ բան մեծի աղօթականեան քահ, եւ հանդո պղծութեամբ ի բոլ եղեալ քոյ։ (Խ[illegible]ը կեղծանի նկն. առասպ.) փրկիս գնա յանձնայն արագակիրճ Տղայն եւ մարմնոյ։

Հիշիս Տէր եւ գոյնասիր որք յանձնէին մեզ յիշատակիլ յաղօթս՝ դիմագրա՛ն եւ գՀանգուցեալս. կամաւարհս գնասն Տիպեանց նգա եւ զմեզ՝ ընդ ապրարն եւ որ լեն ի փրկութեանն։ Եւ ձարձարեա զոյնոյնգնոց գնանց եւ փրանեի բարեթեղոց։ Եւ գանալ գնորհնեալ մեր՝ առաքեալոց յիշատակարանն մարմնոյ եւ սրեան Պիտանի քոյ Տէրն մերոյ եւ փրկչին Հիսուսի։ Ընդ որում քեզ Հօր ամենայնի, Հանդերձ կենդանարար եւ սքանչ. սուրբ Հոգւով՝ փառք խրատանութեան ի սանուս. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Ճ գալը պէտ պէտս պէտս, [illegible] գործէ՝ խաչակնքեալ գնաղաւորն, ասելով ի նոյն։

Եւ եղիցի ապրանութեան ձեզ Լատանդոյ եւ փրկչիս մերոյ Հիսուսի Քրիստոսի ընդ ի ձեզ ընդ ամենեսեանդ։

Պատ. Ընդ եւ ընդ Տալոյդ քոյ։

Պատանդ պատրաստել պէտս առասպ է ծառայել։

Լսառած ծնունդսն[illegible]ան եւ Հայր ապրանութեանն գանձանգիր գՔրիստոս քան փրանեի ղաշխատասէր գձեր ապրանութեցդս առաքել ձեզ գպատանութեցդս առաքել ձեզ գնոս[illegible]ան։ Վ ասե գի նոցա Լսառած հոչեցաք, խոյ ձեզ Տայր Հաձելացս ամառանել գՀոգով։ Եւ այժմ Տէր ապահեցք գձեզ՝ գպատիկ առ ի քէն գնորդ եւ գպատանի ամառանութեանս ձեռքն՝ զի բան օրէ պայծառացուցեալ Տագիկոց ի մէջ ևեղեցւոյ քոյ պրոյ։

Ի Յայն.

Եւ առաք մեզ Տամարձակացն բարբառով բանալ գձեզանս մեր, կապալ գՔեզ, երթևուղդ Հայր, երգել եւ առել։

Պատասխան.

Հայր մեր՝ որ յերկինս եւ, սուրբ եղիցի անուն քո, եկեսցէ արքայութիւն քո, եղիցի կամք քո, որպէս յերկինս եւ յերկրի։ ԶՀաց մեր հանապազորդ սուր մեզ այսօր, եւ թող մեզ զպարտս մեր, որպէս եւ մեք թողացք մերոց պարտապանաց, եւ մի առներ զմեզ ի փորձութիւն, այլ փրկեա զմեզ ի չարէ։

Մեզ պատասխան առ գանձանգնան աղաչեան, առանձնան առասպ է ծառայել։

Տէր տեղոյ, Լսառած առասպոց, Քրիստոս յաւիտեան, սպարիչ ամենայն արարածոց, Հայր Տեառն մերոյ Հիսուսի Քրիստոսի, մի տար զմեզ ի փորձութիւն, այլ փրկեա ի չարէ եւ տպրեա ի թագաւորութիւն։

Օձնեան չարդի ոձիս, ղձնեալս, խոչ ձեռի գոչելով՝ խաչակնքեալ գձեռնարկեալն, ասելով է նոյն։

Օձի քո է արքայութիւն եւ զօրութիւն եւ փառք յաւիտեանս. ամէն։

Խաղաղութիւն ✠ ամենեցուն։

Պատ. Եւ ընդ Տոգւոյդ քոյ։

Ուսն. Լսառած երկրպագութեցդ։

Պատ. Լսառի քո Տէր։

Ուսանողն երկնաքնարեմբ գձեռս ձեռնարկ է ձեռ ունենան, եւ առասպ է ծառայել։

Ար ապերպ ես կենաց եւ զրնաւին ողջոյնս եմեան, Հոգիկ սուրբ, որպէսս ժողովեսնես, որք խոնարհեալ երկիր պագանեն Լսառածոյն։ Զգաստ գասս ասրոցդս։ Զգաստ գօրս յայտ ազա գձեռ մարմնոյ ցուցանի սա ի ժառանգութիւն եւ ի վճռիկ Տանդիպելոցդ բարեաց։

Երկիր հոչեցանդն ասչեան, եւ ծառ երկնեալ։

Երկրաւոր յերկրի։

Երկրաւոր Հիսուսն Տէրդ միտ, ընդ որում քեզ Հոգւոյդ սրբոյ եւ Հօր ամենայնի, փրկիչ փառք, խրատութիւն եւ պատիւ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Պատ. Գոհանամ։

Ընծանդ Հոգեալ ասրոցդ ընծան, քրիստոսեան ասելով։

Ի Պրոսիթիս սրբոյ։

Պատ. Փրկեր ասրոց, միայն Տէր, Հիսուս Քրիստոս, ի փառս Լսառած Հօր. ամէն։

Բառն. Օրհնեալ Հայր սուրբ Լսառած Տիմարիս։

Պատ. Լմէն։

Բառն. Օրհնեալ Որդիդ սուրբ Լսառած Տիմարիս։

Պատ. Լմէն։

Բառն. Օրհնեալ Հոգիդ սուրբ Լսառած Տիմարիս։

Պատ. Լմէն։

Բառնանդն ասրոցդ ասրոցեան է ասրոցեան ձեռնարկ եղեալ ի ձեռ ունենան, եւ ասրոցդ ասրոցեան է ասրոցեան ասելով, ասելով է նոյն։

Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Պատ. Լմէն. Հայր սուրբ Որդիդ սուրբ, Հոգիկ սուրբ Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Բառնանդն ասրոցդ ասրոցեան (նգնոց Տէր.) եւ յասրոցեանդ ասրոցեան է նոյն ասելով, ձեռնարկեալ ասրոցեանդ։

Նգնոց, Տէր մեր Հիսուս Քրիստոս, յիրիցիդ է սրբասիրել քաւեմի եւ յանձնոյ փառաց Հայրապետին քոյ։ Նէ է սրբել եւ է փղաչանել զմեզ, որ ընդ Հօր նգոս եւ սուս պատարագիս։ Արժանի արս սուս մեզ յանգաստ մարմնոյ քաւեմի եւ է պատանական յաղնել, եւ է Տնաս մեր անհագ ժողովեսնես։

Պատ նգոս ընծանդ Հոգեասրոցդ ասրոցեան ասելով։

Տէր Քաւեան մեր, որ կոչեցեր զմեզ յանուն մեծանի Աստուծոյ քոյ քրիստոսեցաց, եւ Հոգեհիգիր մեզ մեղաւոր Հոգեւոր ատաքանեան է Հոգւոյն մեղաց, եւ ապ[illegible]ան սրաքիր զմեզ Հայրապետ սուրբ մարմնոյ եւ սրեան Պիտանի քոյ։ Եւ այժմ ապահեցք գձեզ, Տէր, սրա զմեզ պաշտպան ընդ[illegible]ը գասրբ ընծանդ ձեզ ի մեզաց Հոգւոյն քոյ։ Եւ գոհանեան մարմնոյ գՔեզ, ընդ Աստուած Հայր սուրբ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Բանեալ գասրբ ընծան ձեռնարկեալ եղեալ է ձեռ ունենան, եւ ընդ ասրոցդ ասրոցեան է ասրոցեան։

Ի ասրոցդ ✠ ի ասրոցդ ✠ պատանական մարմնոյ եւ յարեան Տիմարիս մերոյ եւ փրկչին Հիսուսի Քրիստոսի, Տնաս ապահեցաց գասրբ ընծանդ ի ձեռ ունենան, եւ ասրոցդ ասրոցեան է ասրոցեան ասելով, ասելով է նոյն։

Պատ. Օրհնեալ է Լսառած։

Բառնանդն ասրոցդ ասրոցեան ընծան Տասուած։ ասրոցեան ասրոցեան է ասրոցեան ասելով է նոյն։

Օձի որ Տիմարիս կամ զոր գոհանութիւն է վերայ Տագիս եւ բանիցս ասուցաք. այլ Հիսուս, գքեզ միայն օրհնեմք Տանդերձ Հոգւով եւ անհնասրոցդ Հոգւոյդ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Ասրոցեան ընծանդ ասրոցեան է ասրոցեան՝ ոչ է նոյնոյն ընծան, ասրոցեան ասրոցեան է ասրոցեան, ասելով։

Խասրոցեան եւ Հաւատամք զՔ գՍ. եւ Քրիստոս Որդի Լսառածոյ որ բարձեր զմեզ ասրոցեան։

Օձնեալն ասրոցեան է ասրոցեան, ասելով։

Լսառն ✠ Հոգւոյն սրբոյ։

Պատ. Գոհանութիւն քեզ Քրիստոս։

Օ՛հ՝ խոնարհ եղբա՛յ ի Քրիս՛տոս, ընդ ինքնեսդ, ես խոնա՛ր համբե՛ր կացի զառաքեալսն ի քեզ՝ հոգեկի՛ս առաջի։

Հայր սուրբ, որ անուանիցիր զմեզ առաքեալս ի փրկութիւն հոգւոց ա՛ստ զմեզ։ Զբժամի սքա ընդունել զառքեալսդ քոյ ի քեզ ի միջոց ի հոգւոցդ քոց։ Տէր աղաչեմ ի քեզ զՀոգւոյդ Հոգի սրբով՝ օգնէ՛ ի սուրբ առաքեալն, որք ձեռնհասիցին եւ եղեն մարդիկք ամենայն արհաստիւ։ Լե՛ սրբ՝ Տէր, Հոգի բարեաց, զՀոգւոցդ քոց ի քեզ ի միջոց ի հոգւոցդ քոց։ Զի ի քեզ ի միջոց ի հոգւոցդ քոց՝

Վտանգած գիշեր, Հայր ամենակալ, որ պատրաստեցիր մեզ նաւատորմիս առաքելութիւնդ, տուր որքան հնարաւոր է մեզ քու սուրբ Հրեշտակդ ի պահպանութիւն։ Ընկերակիս։

Վտանգած գիշեր, Աբրահամ նահապետ, որ պատրաստեցիր մեզ կենդանութիւն վերապահ մնալու եւ պահպանիչ քով սրբով։ Ընկերակիս։

Վտանգած գիշեր, Հայիր Աշխարհս, որ հորդորեցիր սուրբ փրկիչդ, անարատ պահեա Հաւատով Երրորդութեանդ յայտ հետ մնալու եւ յաւիտեան։ Ընկերակիս։

Վտանգած գիշեր, Արքայից Արքայ, որ պատրաստ ես ընդունելու քարոզիչներդ մեզ ի սրբութիւն կենդանութեան։ Ամենի պահեա զմեզ սուրբ եւ անարատ հնարեալ զմեզ քո սուրբ ի ծառայութիւնդ հաստատեալ կամ քով սրբով եւ բարեպաշտ։ Պահ ամբարեալ յամենայն բանարկութենէ ընդդիմութեանց, քանզի ելիցի պահ ինչ ցուր քով ձայնի։ Ընկերակիս։

Ընդունի անուն Ջեւան օրհնեալ, յայտ հետ մնալու յաւիտեան։

Ընդունի անուն Ջեւան օրհնեալ, յայտ հետ մնալու յաւիտեան։

Ընդունի անուն Ջեւան օրհնեալ, յայտ հետ մնալու յաւիտեան։

Վերածման տաճար ընդունելութեան սուրբ։

Կատարեալ օրինաց եւ մարգարէից, զոր ես Աբրահամ Բաւանդ գրիչս մեր։ Ամ լցիր զամենայն հոգեպահ անօդնականութեան քո, լցո եւ զմեզ Հայրդ քով սրբով։

Պատ. Օրհնի։

Վերածման նորոգութեան խաչատեղի պատարագին։

Խոստացեալ եւ անհնազան։

Պատ. Ես ընկ Տիրոջդ քոմ։ Երկիրս զամբարեալ լուսագործ։

Վերածման ընդունել պերճութեանդ սուրբ։

Սրբոց Երեսփոխիս որ բան Հոգեհանձնաւ։

Պատ. փառք քեզ Ջեր Բաւանդ մեր։ Պատարագիս Աբել Բաւանդ։

Վերածման պերճանութեան գնեան ընդունելութեանդ, եւ յաւուրքն հոգ խաչատեղ Երկնից։

Ի Հարկս լուսոյ։

Ի սկզբան էր Բանն, եւ Բանն էր առ Բաւանդ, եւ Բաւանդ էր Բանն։ Այս էր ի սկզբան առ Բաւանդ։ Ամենայն ինչ նովաւ եղեւ, եւ առանց նորա եղեւ ոչ ինչ՝ որ ինչ եղեւ։ Նովաւ կեանք էր, եւ կեանքն էր լոյս մարդկան, եւ լոյսն ի խաւարի անդ լուսաւորէ էր, եւ խաւար զնա ոչ եղեւ ընկալ։ Եղեւ այր մի առաքեալ Աբրահամ, անուն նմա Հոգեհանձնաւ։ Սա եկն ի միջոցն ի վկայութիւն զի վկայեսցէ վասն լուսոյն, զի ամենեքին հաւատասցեն նմա։ Ոչ էր նա լոյսն, այլ զի վկայեսցէ վասն լուսոյն։ Էր լոյսն ճշմարիտ, որ լուսաւորէ զամենայն մարդ՝ որ գայցէ ի յաշխարհս։ Յաշխարհի էր, եւ աշխարհ նմով եղեւ, եւ աշխարհ զնա ոչ ծանեաւ։ Ինքն իւր եկն, եւ իւրքն զնա ոչ ընկալան։ Իսկ որք ընկալան զնա, ետ նոցա իշխանութիւն որդիս Բաւանդայ լինել՝ որոց հաւատացին յանուն նորա։ որք ոչ յարեան, եւ ոչ ի կամաց արանց, այլ Աբրահամ Հոգեհանձնաւ։ Եւ Բանն մարմին եղեւ եւ բնակեաց ի մեզ, եւ տեսաք զփառս նորա փառս իբրեւ միածինն առ Հօրէ, լի շնորհօք եւ ճշմարտութեամբ։

Պատարագ։

Փառք քեզ Ջեր Բաւանդ մեր։

Սուրբ խորհուրդ պատարագիդ գիշեր, զի տեսաք փրկիչդ զմեզ ի մեզաց, եւ կեցուցիր զհոգիս մեր ի մեղս։ Ամենայնիւ կայ Ջեր Բաւանդ մեր փեցո եւ որդեաս։

Պահպանեա զհոգսերդ քոմ, Աբրահամ Բաւանդ, ընկ Հոգեհանձնաւ սուրբ եւ պատուական խաչիդ քով ի խաղաղութիւն. փրկեա յկսէնչի եւ յանեզուկ ճշմարտէն։ Աբրահամ օրհնութեամբ գտանեսցին զհոգիդ ընկ Հօր եւ ընկ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան յաւիտենից. ամէն։

Պատարագ։

Օրհնեցից զՋեր յամենայն ժամ, յամենայն ժամ օրհնութիւն նորա ի բերան իմ։

Բանանդ խնձել պերճաբանութեան ի յոգոս Յեսուի, եւ պերճութեան գնացեալ ասելով։

Օրհնեալ է եկիրոք ի շնորհաց սուրբ Հոգւոյն, երկնից հաղորդութեամբ, եւ Ջեր եղեցի ընկ Ջեր ամենեսեան. ամէն։

Հնչեա աշխարհս պատարագիդ Տիրոջ եւ ընկալան, ասելով ի յոգոսդ։

Ջեր Բաւանդ Հայաստ Աբրահամ ուղղեա ինձ։

Եպս առեալ գլխին, տաղտկալով ի քեզ Օրհնեցից զՋեր յամենայն ժամ, Միշտ հոս Լե։ (նաեւ այլ հոգեհանգիստ ասելիս) Ինքն ի նոյնին, եւ գնացեալ յաստիճանսն գերեզմանի ի գերեզմանին, եւ գնեանքն ասելիս հոգեհանգստեան երկնից ի նոյնութեան։

ՍԵԳՄՈՍ ԳՈՀՈՒԹԵՆՆ ԼԳ.

Օրհնեցից զՏէր յամենայն ժամ. յամենայն ժամ օրհնութիւն նորա ի բերան իմ:

Ի Տէր պարծեսցի անձն իմ. լուիցին հեզք, եւ ուրախ եղիցին:

Մեծ արարէք զՏէր ընդ իս, եւ բարձր արասցուք զանուն նորա ի միասին:

Խնդրեցի ի Տէրանէ, եւ լուաւ ինձ. յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկեաց զիս:

Մատիք առ Տէր եւ առէք լոյս. եւ երեսք ձեր մի ամաչեցին:

Այս աղքատ կարգաց առ Տէր, եւ Տէր լուաւ անս. յամենայն նեղութենէ սոցա փրկեաց զսա:

Բանակ հրեշտակաց Տեառն շուրջ են զերկիւղածսն եւ բովեր, եւ պահեն զնսա:

Ճաշակեցէք եւ տեսէք զի քաղցր է Տէր. երանելի է այր որ յուսայ ի նա:

Երկիւղած ի Տեառնէ ամենայն սուրբք նորա. զի ոչ ինչ է պակասութիւն երկիւղածից նորա:

Մեծամեծք ապերասանն եւ քաղցեան. բայց որ ինդրեն զՏէր, մի պակասեցէ ի նոցանէ ամենայն բարութիւն:

Եկայք, որդիք՛ք իմ՛, եւ լուարուք ինձ. եւ զերկիւղ Տեառն ուսայցիս ձեզ:

Ո՞վ է մարդ որ կամի կեանս. եւ սիրէ զաւուրս իւր տեսանել ի բարութիւնս:

Լեզուս զկեղտ քո ի տարութենէ. եւ շրթունք քո մի խօսեսցին զնենգութիւն:

Խոտորեա ի չարէ եւ արա զբարի. խնդրեա զհաշտութիւն եւ երթ գնմա նորա:

Աչք Տեառն ի վերայ արդարոց. եւ ականջք նորա ի վերայ աղօթից նոցա:

Երեսք Տեառն ի վերայ չարագործաց, առնսանել յերկրէ զյիշատակս նոցա:

Աղաղակեցին արդարքն առ Տէր, եւ Տէր լուաւ նոցա. յամենայն նեղութենէ նոցա փրկեաց զնսա:

Մերձ է Տէր առ սիրտս որք մաշեալ են սրտիւք. եւ զհոգիս հեզս ապրեցուցանէ:

Բազում նեղութիւնք են արդարոց. յամենայնէ փրկէ զնսա Տէր եւ պահէ զամենայն ոսկերս նոցա. եւ մի ի նոցանէ մի փշրեսցի:

Մահ մեղաւորին չար է. բայց որք ատեն զարդարն կղջասցին:

Փրկէ Տէր զանձինս ծառայից իւրոց. մի կղջասցին ամենեքեան որք յուսացեալ են ի նա:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ:

Եւ յժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ՎԵՐԱՑԻՆ ԿԻԵՍՏԲԲՆՔ ՊԱՏՏԲԲԳԻ

ՅՈՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ ԹՆՆԴԵՒՆ

ՅՈՐՈՒՄ ԸՆՈՒԻ Ը. ԿԻԵՍՏԲԲՆԷ Ի ԻՍԿԶԲՆԷ.

Արդարն Աստուածն որ քան Պատմիչսդ. ԳԼ. Ը. 18:

Վասն Տնկեան Տեառն մերոյ Հիսուսի Քրիստոսի.

Նոյ Հիսուսի Քրիստոսի Տնուէդն էր այսպէս: Խօսեցեալ զնոցա Պատմիչ Հոմերոս, մինչ չեն եկեալ առ մեզնոսա գոսա լրացեալ ի Հոգւոյն սրբոյ: Նոյ Հոմերի այլն նորա, քանզի պղտոր էր եւ ոչ կամէր առանել գնա, խորհեցաւ յանկեան սրճարիկ գնա: Նոյ մինչ գնա նա գայս ածէր գնոսա, ահա հրեշտակ Տեառն ի տեսիլեան երեւեցաւ նմա եւ ասէ. Հոմերի սրդի Գամերի, մի երկնչիր առնել առ քեզ զՊարիսի կին քո. քանզի որ ի նմանն Տնկոյ է ի Հոգւոյն սրբոյ է: Ծննդի որդի, եւ կոչեսցես զանուն նորա Հիսուս. զի նա փրկեսցէ զժողովուրդ իւր ի մեղաց իւրեանց: 21:

Ի ՔՐԻՍՈՒ

ՄԻՒՍԷՒԻ ՅՆՈՒԱՐ ԿԻՐԱԿՈՍ.

Արդարն Աստուածն որ քան Պատմիչսդ. ԳԼ. ԻԸ. 16:

Հիսուս յայտնեցաւ Տեառն մերոյ Հիսուսի Քրիստոսի.

Իսկ մնասցուն աշակերտքն գնացին ի Գալիլիա ի լեառնն ուր ժամադիր եղեւ նոցա Հիսուս: Երբեւ տեսին գնա երկիր պագին նմա, եւ ոմանք յերկմտացան: Նա մնասուցեալ Հիսուս խօսեցաւ ընդ նոսա եւ ասէ. Տուաւ ինձ ամենայն իշխանութիւն յերկինս եւ յերկրի. երթայք առաքեցաց գնա Հայր, եւ ես առաքիմ զձեզ: Գնացէք ուսուցէ՛ք աշակերտիցէք զամենայն հեթանոսս, մկրտեցէք գոսա յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ: Ուսուցէք նոցա պահել զամենայն որ ինչ պատուիրեցի ձեզ. եւ ահաւասիկ ես ընդ ձեզ եմ զամենայն աւուրս, մինչեւ ի կատարած աշխարհի: 20:

ՅԱՂՈՒԹԻՒՆ ՅԻՆԸՆՁ

Արդարոյ Աբեսաղովիս որ բան Հոգիսանաս.
ԳԼ. ԻԸ. 15։

Հնար յաղագի Հնաւան միջոյ Հիսուսի Քրիստոսի.

Ես իրրեւ ճանչցին, ասէ, ցՄիմոն Պետրոս Հիսուս. Միմոն Հոգիսանաս, սիրե՞ս դու առաւել քան զդոսս։ Ըսէ ցնա. Ես իմ Տէր, եւ դու գիտես՝ զի սիրեմ զքեզ։ Ըսէ ցնա. Արածեա զոչխարս իմ։ Ըսէ ցնա երկրորդ անգամ. Միմոն Հոգիսանաս, սիրե՞ս զիս։ Ցրտեցաւ Պետրոս, զի ասաց ցնա երկրորդ՝ Եթէ Սիրես զիս. եւ ասէ ցնա. Տէր, դու գիտես զամենայն դիտես, եւ դու իսկ գաղնեաղն Հնանաս, եւ եթէ սիրեմ զքեզ։ Ըսէ ցնա Հիսուս. Արածեա զոչխարս իմ։ Ամէն ամէն ասեմ քեզ, զի մինչ հնանուէն էիր, անձամբ անձին զօսի ածէիր եւ երթայիր յո եւ կամիքր. եւ յորժամ ծերասիս, ձեռս ի վեր կայցիս, եւ այլք ածցին քեզ զօսի, եւ տարցին ուր ոչն կամիցիս։ Զայս ասաց՝ նշանակիալ եթէ որով մահուամբ փառաւորիցէ զԱստուած։ Եւ զայս իրրեւ ասաց, ասէ ցնա. Լեր զինի իմ։ 19։

ՅԵՐԿՐՈՐԴ ԵՒԹԷ ՎԵՐԱԿԱՑԱԻ

Արդարոյ Աբեսաղովիս որ բան Պարկոսի.
ԳԼ. Թ. 1։

Վ ասն պղակերպութեան Հնանան միջոյ Հիսուսի Քրիստոսի.

Ես Հնա միջ ասաք ասէս. ընդ իւր Հիսուս զԳիսարոս եւ զՀնդոսի եւ զՀոգիսանաս, եւ Հանէ զնոսա ի լեառն մի բարձր առանձինն. եւ յայլակերպս եղեւ առաջի նոցա։ Եւ Հոդէք նորա եղեն փայլուն ապաւակ յոյժ, որպէս Հաճիք ոչ կարեն սպաչխ ապաւակացուցանել։ Եւ երեւեցաւ նոցա Եղիա Պետիսբեր. Հանդերձ եւ Հասկին ընդ Հիսուս։ Պատասխանի եւ Պետրոս եւ ասէ ցՀիսուս. Ռաբբի, բարւոք է մեզ սստ լինել։ եւ արասցուք երիս տաղաւար՝ մի քեզ եւ մի Մովսիսի եւ մի Եղիայի։ Զանգի ոչ գիտեր զինչ խօսիր, զի զարհուրեալ էին։ Եւ եղեւ ամն մի Հոդանի ի վերայ նոցա. Հոդն եղեւ. յանկոյ ամէն եւ ասէ. Դա է Որդի իմ սիրելի, դմա լսարարջ։ Եւ յանկարծակի Հայեցեալ սյսր ամարդ ոչ ևս ոք մնաք տեսին, բայց միայն զՀիսուս ընդ Հրեսեան։ Եւ մինչ գնս Հջանէին ի լեռնէ ամսի, պատուիրեաց նոցա՝ զի մի ումեք պատմացեն զոր տեսին, բայց յորժամ Որդի մարդոյ ի մեռելոց յարիցէ։ 8։

ՄԵՍԵԳԻՔ ՊԱՀՈՑ

ԲԵ.

Աղաչեմիեն զթ սրբազանիեն ամենայն յաւիտենից. եւ տերութիեն զթ յաղթ զի մինչեւ յաղ։
Հաւատարիմ է Տէր յամենայն բանս իւր. եւ սրբալ է յամենայն գործս իւր։

ԲԶ.

Երկիր պարզից ի ամենայ տերր զթ. երկիրդ զթ Տէր։
Պարծեցարն ի քեզ սիրելիք անուանք քոց Տէր. զի օրհնեցիս զու զարդարն։

ԲԷ.

Աչեր ցՀնանան զթ, Բաւական իմ, որ ի քեզ յուսացայ։
Աղաղակ Հնձ Տէր, զի ա. քեզ ապաւինի զթրհնացայ. ուրախ արա զանձն Ծառայի քոյ, զի ա. քեզ Տէր Համրարձի զանձն իմ։

ԲԸ.

Բարձր արարեք զՏէր Բաւական մեր. երկիր պարէք պատուանդանի ոտից նորա, զի սուրբ է։
Տէր թագաւորաց, բարկացան ժողովուրդք, ար նստին ի քերովբէից. սասանեցաւ երկիր։

ԲԹ.

Տեսին ամենայն ծագք երկրի զփրկութիեն Բաւականոյ մերոյ։
Օրհնեցիք զՏէր յորշնութիեն նոր. զի պատնէից սրաբ։

ԱԼԵԼՈՒՔ ՅԱԾՈՒ

ՊԶ.ՀՈՑ

ՌՁ.

Հոգի զթ սուրբ եւ բարի առաջնորդեացէ ինձ ի յերկիր ուղիղ։
ԿաՏ. Վ ասն անուան քոյ Տէր կեցուսցես զիս վրա. արդարութեամբ քով Հանցես ի նեղութենէ զանձն իմ։

ՌԸ.

Տէր մի սրամասութեամբ քով յանդիմանեսն զիս. եւ մի բարկութեամբ քով խրատես զիս։
ԿաՏ. Օգնական իմ ուղիղ սրա ինձ բան բանի քոյ. եւ մի տիրացեն ինձ ամենայն մեղք։

ՌՁ.

Սկսա իմ խոստացա. Լիս. եւ երկիրդ ուսցես անկսա ի վերայ իմ։

ՌԿ.

Գոսթ, Տէր, եւ փրկես զանձն իմ. կեցս զիս Տէր բան արդարութեան քոյ։

ՌՉ.

Վ ասն անուան քոյ Տէր քաւեսս զմեզս իմ. զի բազում եղեն յոյժ։

ՌԿ.

Աղաղակ Հնձ Տէր, զի Հեսանդ եմ ես. բժշկես զանձն իմ, զի խռովեցան ոսկերք իմ։

ՌՉ.

Հիշեսս Տէր զկնութիեսս քո. եւ զողորմութիեսս քո, որք Ինն յաւիտենից։
ԿաՏ. Օ մեղս մանկութեան իմոյ եւ զանգիտութեան մի Հիշեր. այլ Հիշես զիս Տէր բան արդարութեան քոյ. վասն քաղցրութեան քոյ. զի քաղցր եւ ուղիղ ես։

ՌԿ.

Տէր, արդարութիե՞ն քո յաւիտեան, զործս ձեռաց քոց մի անտես առներ։
ԿաՏ. Օ մեղս մանկութեան իմոյ եւ զանգիտութեան մի Հիշեր. այլ Հիշես զիս Տէր բան արդարութեան քոյ. վասն քաղցրութեան քոյ. զի քաղցր եւ ուղիղ ես։
ԿաՏ. Լրացաւիցի առ քեզ Տէր ես աղաչ. Գաս. ես ըստ եւ բանին իմ Հիշեցին կենդանեաց։

ՄԱՏԹԻՈՍԻՑ

Ը.Ջ.

Տէր սիրէ զիրաւունս, եւ ոչ զնզ վայր հպարտէ զառըրս իւր. այլ յաւիտեան պահէ զնոսա:

Կ՚ե. Քրկութիւն արարեալ ի Տեառնէ է. վերակացու է նոցա ի ժամանակս նեղութեան:

Ը.Կ.

Պարծեցարն աւրըքն փառաք եւ ցընծացարն ի Տանգիստս իւրեանց. եւ բարձր արարարն զՔաւուած բերանովք իւրեանց:

Կ՚ե. Զայս ծագեալ արարարց. ուզըղց պատիշ եղեւ ուրախութիւն:

Ը.Ջ.

Պարծեցարն աւրըքն փառաք եւ ցընծացարն ի Տանգիստս իւրեանց. եւ բարձր արարարն զՔաւուած բերանովք իւրեանց:

Ը.Կ.

Կատարեալ արարարն առ Տէր, եւ Տէր յաւաղեցաւ. եւ յամենայն նեղութենէ նոցա փրկեաց զնոսա:

Ը.Ջ.

Ա առն քո մեռանիցիք զօրշանապաղ. Տանտիրոջաք արարեալ զրկեալ ի զեռանէ:

Ը.Կ.

Աբեթա լինին ամենքեան որք յաւաղեալ են ի քէզ. յաւիտեան ցնծացարն, եւ բնակեցես զոս. ի նոսա:

Ը.Ջ.

Ընդարձակ արարեալ զաւետարանիս ծարիւացըն. արարեալ զնոցունն ի քրտանուտ բաղաւ՚ եղիցին:

Ը.Կ.

Բաղաւ՚ նեղութենիդք են արդարոց. յամենայն փրկեալ զնոսա Տէր, եւ պահէ զամենայն ոսկերս նոցա, եւ մի ի նոցանէ ոչ կոտրիցէ:

ՅԵՐԵՄԻԱՅԷՆ

Ը.Ջ.

Դու յաղաչեալ զեհապատս ի վերայ Աթանիէլ. ժամանակի զեղալոյ նորա հատեալ է ժամ:

Կ՚ե. Ծագաւոր ասէ ի վերայ ամենայն երկրի Քաւուած է. ստուար ասացէք նմա իմաստութեամբ:

Ը.Կ.

Օրհնեցէք զՏէր յորշնութիւն նոր. օրհնութիւն նմա յեկեղեցիս սրբոց:

Ը.Ջ.

Ծագաւ Հարք ամենայն հեթանոսք. ազազաւեցէք առ Քաւուած ի ձայն ցնծութեան:

Կ՚ե. Քաւուած, զոր գաթեալ կենդանութիւն զձեզ. ժողովուրդ քո ուրախ եղեալ է քեզ:

Ը.Կ.

Երի Տէր Քաւուած իմ ի Հրամանս քո, զոր պատուիրեցեր, եւ ժողովք ժողովրդոց շուրջ եղիցին զքեզ. վասն այսորիկ ի բարձունս գարձ Ձէր:

Ը.Ջ.

Աբեթա եղեւ Նաթանիէլ յաղաչիչ իւրաքանչիւր Աթանիէ ցնծացեալ ի Թագաւորն իւրեանց:

Ը.Կ.

Նիւթք եւ անուանք զգղտեա Քաւուծոյ. որպէս զի ասէիք են Հորշրդովք քոյ գաթանայն որդւոց մարդկան:

Ը.Ջ.

Հաստեցար Տէր զերկիր քո. եւ զարձուցեր զերկրաթիւնն Հայոցայ:

Ը.Կ.

Հայեաս Քաւուած, եւ յրաւեցան ամենայն Հրամանք նորա. փախեան ամենքեան նորա յերեսաց նորա:

ՊԵՏՏԷԳՈՍՏԷ

ՏՕՆ ԳԱԼՍՏԵԱՆ

ՀՈԳԻՈՅՆ ՍՐԲՈՑ

ԿԻՐԱԿԷ

ԸԿ.

ՀԱՄԱՌՕՏ.

Ասաւած գթով խոստմանիմբ ցուցը Հոգի. եւ հիմիր պատանեցը. որ ես պատրաստ հեղգանաձեռնեան եղերքս եւ խաղաղաբար աշխարհի. որ զոգիսոտ թիւն առնիր. ասած բազում ժամ թիւ ցիր, եւ ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ անձամբեցը ցուցար նոցա. ապազաւիք ցեր, խնդրեա եւ կեցո զմեզ։

Աղ. ՀՈԼ. Օրհնեցիք զՏէր յերկինս. օրհնեցիք զնա ի բարձունս։

ՀՈԹ. Օրհնեցիք զՏէր, յորհնեաթիւն նոր. օրհնութիւն նմա յհիկեցիցիս պրոց։

ՀԸ. Օրհնեցիք զԱսաւած ի պրոհեան նորա. օրհնեցիք զնա ի հաստատեան զօրութեան նորա։

Փոքր էի ես յեղբարս իմ, եւ կրասեր ի տան հօր իմոյ. արածէի զխաշինս հօր իմոյ։

Ընծեռյաւած ի Գործոց առաքելոց.

Գ.Ր. Ե. 1։

Եւ ի կատարել աւուրն պնտկկոստէից էին ամենեքեան միասին ի միասին։ Եւ եղեւ յանկարծ ահի Հնչեան յերկնից՝ նման սաստիկ հողմոյ, եւ եղեց զամենայն տունն յորում նստէին։ Եւ երեւեցան նոցա տեսանելս լեզուք բաժանեալք երկուք։ եւ նստաւ ի վերայ իւրաքանչիւր մի ի նոսա։ եւ լցան ամենեքեան Հոգւով սրբով, եւ սկսան խօսել յայլազգի լեզուս՝ որպէս եւ Հոգին տայր բարբառել նոցա։ Եւ էին Հրէայք ի Երուսաղէմ բնակեալ Հրեայք՝ արք երկիւղած յամենայն ազգաց որ ի ներքոյ երկնից։ Եւ երբեր եղեւ բարբառս այս՝ եկն մխաւոր բազմութիւն եւ խառնեցաւ. զի լսէին յիւրաքանչիւր լեզուս խօսել նոցա։ Աբանայիցին ամենեքեան եւ զարհուրեցին եւ ասէին ցոմիմեանս։ Մի ատակի ամենեքեան սքաս որ խօսին գալիլեացիք են. եւ զինչպէ լսեմք մեք յիւրաքանչիւր բարբառս մեր յորում Ծնեալ եմք։ Պարթեւք եւ Մարք եւ Ելամացիք, եւ որ բնակեալ են ի Միջագետս, ի Հրէաստան եւ ի Կապադովկիա, ի Պոնտոս եւ ի Ասիա, ի Փռիգիա եւ ի Պամփիլիա, Հռոմայոց եւ ի Կղտիոն Լիբեացւոց, որ ընդ Կիւրենացիս են. որ ևկիք Հռոմայեցիք, Հրեայք եւ ևկը նորոցն, Կրետացիք եւ Ը-րապացիք, լսեմք խօսիլ նոցա ի մեր լեզուս զմեծամեծս Ասաւծոյ։ Աբանայինցին ամենեքեան զարմացեալք, եւ ասէին ցմիմեանս. Օ՞ՀՆ կամիցի սա լինել։ Եւ ոմանք ընդ խաղ արկեալ ասէին, Եթէ քաղցրացեալ եցեն։ Հայրս ցեալ Պետրոս Հանգերձ միւսասանելն ամենայն զձայն նա եւ խօսեցաւ ընդ նոսա. Էք Հրեասասէրք եւ որ բնակեալ էք Երուսաղէմ ամենեքեան, այս ձեզ յայտնի լիցի եւ ունդն դիք բանիս իմոյ։ Ոչ որպէս զուք կարծէք թէ սքաս արբեալ իցեն, զի դեռ երեք ժամ են աւուրս։ Այլ այս է որ ասացաւ ի ձեռն մարգարէին Հովելեայ. Եւ եղիցի յետ սակաւիկ յաւուրս, ասէ Ասաւած, Հեղից յոգւոյ իմմէ ի վերայ ամենայն մարմնոյ. եւ մարգարե-

ասպին ուսանք ձեր եւ զասերք ձեր. եւ երիտասարդք ձեր տեսիլս տեսցեն. եւ ծերք ձեր երազիս երազասցին։ Եւ ի վերայ ծառայից իմոյ եւ ի վերայ աղախնոց իմոց յառաջս հոգի յորոց իմից, եւ մարգարէասցին։ Եւ տայ նշանս յերկինս ի վեր եւ նշանս յերկիր ի ներքոյ, արիւն եւ հուր եւ գոլս ծխոյ։ արեգակն փոքրանի ի խաւար, եւ լուսին յարիւն մինչ չեւ եկեալ իցէ օր Տեառն մեծ եւ երեւելի։ Եւ եղիցի ամենայն որ կարասցի զանուն Տեառն կիրգիէ։ 21։

Ընկերս բաւ, ասէրս բաւ. Որպիսեի՞ս Տեառն իմ ի հոգւոյ երկիր, եւ բանիս Տեառն երկիրս հաստատեցան. եւ Հոգւոյ բերանոց նորա ամենայն զօրս նորա։

Արդ Ընկերասիրս որ բան Հոգեշահս.

ԳԼ. ՃՒ. 25։

Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս ասէ.

Օձս ծոցեցայ ընդ ձեզ՝ մինչ ան ձեզ եմ։ Իսկ մխիթարիչն Հոգին սուրբ՝ զոր առաքեսցէ Հայր յանուն իմ, նա ուսուցցէ ձեզ զամենայն, եւ յիշեցուցէ զամենայն որ ինչ ասացի ձեզ։ խաղաղութիւն թողում ձեզ, զխաղաղութիւն իմն տամ ձեզ։ ոչ որպէս աշխարհս ասէ տամ ես ձեզ։ մի խռովեսցին սիրտք ձեր, եւ մի զանգիտեսցին։ լուարէ, զի ասացի ես ձեզ ինչ երթեմ, եւ գամ ան ձեզ։ եթէ սիրէիք զիս ապա ուրախ լեայ երթ Հօր ինչ եմ. Հայրն երթեմ, զի Հայր իմ մեծ է քան զիս։ Եւ այժմ ասացի ձեզ մինչ չեւ եղեալ, զի ցայժմ ինչիցի՞ հաւատասիք։ Եւ ոչ այլ շատ խօսեցայց ընդ ձեզ։ գայ էշխան աշխարհիս այսորիկ եւ յիս ինչ ոչ գտանէ։ Եայլ զի ճանիցէ աշխարհ, եթէ սիրեմ զՀայր, եւ որպէս պատուիրեալ ինձ Հայր այնպէս առնեմ։ ած արիք գնացուք ասա՛ր։ 31։

ԵՐԿՈՒՇԱԲԱԹԻ

ԻՉ.

Հոմանաւոք.

Ընտրէ ի Տիրոջէ ինչուս բան անեալ Հանգեալ յատարան յատաս որիոյ գնաս. եւ այժմ ապաւենիր զիոյ, սուրբ Բառանաւ՝ որ ես պատճառ կենդանեն ինեան երկիրգս եւ հաղարապատ ազեարչի, ինայեան եւ ես կիոյ զմեզ։

Աչ. ՃՒ. Հարցան ինեան զի արքայա ինեան ամենայն յանհանից. եւ անչա ինեան զի յարդի միտեալ զարդ։ եւ անչա ինեան զի Հայ ասացի ինեան զի ասացի ինեան զի Հայ ասացի ինեան զի ասացի ինեան զի Հայ ասացի ինեան զի ասացի

նուէրք, անողոքիւ: Ուլք հասեալ կեն Ա֊նաւձոյ իրաւանցն վերայ, կեն զք զայսպիսին գործեն՝ արժանի են մահու. եւ ոչ միայն ոք զայն առնեն, այլ եւ ոք կամեիցեն լեզին գործելոցն: Ա֊ւան որպ առանց պատասխանի տայոյ ես, ով մարդ, որ գատիս: Օ֊ի որով դատես զնիւին, զանձն զո գատապարտես, զի դու զնոյն գործես որով դատիս: ԲՀ. 1:

Ընկերք, ասէաս. Երդիցէք Ջեւան երդ տոր. երդիցէք Ջեւան աւետեան երկիր. երդիցէք Ջեւան եւ բարձ սպարէք զանուն նորա:

Արդով Ա֊նաւքանիս որ բան Աստիճոյ:
ԳԼ֊. Ը. 5:

Ջեւան մերզ Հիսուսի Քրիստոսի:

Ա֊. ժամանք ի կարամանաւ՝, ասաս ան ես հարիւրապետ մի, ազատ զնա, եւ ասէր. Ջեր, ժամանի եմ անկեալ կաց ի սեան անդամոցդ՝ տալոյոյ ասծծեալ: Բայ զնա Հիսուս. Ես կերկ եւ բժշկիցիմ զնա: Պատասխանի ես հարիւրապետն եւ ասէ. Ջեր, չեմ բաւական եմ՝ զի դուք իմով ժամանեցիս. այլ ասա բանիւ, եւ բժշկեցի ծառայ իմ: Վասնզի ես ես այր ի ներ իշխանս եմ՝ ունիմ ընդ ինձ զիսոս. ասեմ՝ ասա երթի, եւ երթայ. եւ ասյոյ՝ մի կերկ գայ, եւ ծառայի իմում՝ մի կրս գայս, եւ առնի: Լրեալ զատ Հիսուս զարմացաւ, եւ ասէ զայնոսիկ որ զնոյն երթեալք էին. Ամէն ասեմ ձեզ, Ես ոչ Իսրայէլի այսպիսի հաւատս գտի երբեք: Եւայց ասեմ ձեզ, զի բազումք յարեւելից եւ յարեւմտից եկեսցեն եւ բազմասցին ընդ Աբրահամու. եւ ընդ Ասհակայ եւ ընդ Յակովբու. յարքայութեան երկնից: Եւ որդիքն արքայութեան կորեն ի խաւարն արտաքին. անդ երկիր լայ եւ կրճիղ ատամանց: Եւ ասէ Հիսուս դնաբրեպատուն. երթի եւ որպէս հաւատացիր քեզ եղիցի: Եւ ողջացաւ ծառայն իւր յոմանէ յամենից: Եւ ելեալ Հիսուս ի տուն պետրոսի, եւնաս զի զքայնս նորա անկեալ պիտոյ, եւ ձեռն մատուցեալ: Ապաս զնեւանի նորաս, եւ կեցոյ զնա ծերմեան. յոտն կեցոյ եւ զարաւէ զնա: Եզեւ երեկոյ՝ մատուցին առ նա զնաշտա բազումս, եւ եհան զդևսն բանիւ, եւ զամենայն հիւանդն բժշկեաց. զի լցցի բանն որ ասացաւ ի ձեռն Եսայեայ մարգարէի. Զա զհիւանդութիւնս մեր վերացոյց, եւ զցաւս մեր եբառն: 17:

ՁՈՐԵՔՁԱՐԱԲԱԹԻ

Գ֊Ձ֊

Ժամանակ.

Ասաւած զբեզ խոստովանիցի զառք Հոգիդ, եւ երկիր սպասեսցէ. որ ես պատճառ կենդանեան եղեցց եւ խոստացար աչեարշիր. որ զոգիսն եմեն ասպիրս ի մարմնոյ մերոյ: Ջեր, ես ի հեզեն ի բաժանեալ լերս եւ ի հեզեն լեցուս բաժանեալ անմահիցիդ ցուցցա նոցա. ազազաիցիք Ջեր, խնայեա եւ կեցո զմեզ:

Ա֊. 2Ե. Կեցո զնաւցս քո, Ասաւած իմ, որ ի քեզ յուսացայ:

Արդարեւ ես Ջեր, զի ան քեզ ապաստիկի զօրացանութիւն. ուրախ սրա զանձն Ծառայի քոց, զի ան քեզ Ջեր հաճոյանի զանձն իմ:

Գոլտան ասացէքն ի Հռովմայեցոց ի քեզ եւ ընդ երգաս.
ԳԼ֊. Ր. 2:

Ջանդի զիսոնք հնձի, Ասաւած զաւանասնն ծղնդատ իմանի, ի քեզ այլոց ոչ գայնասիկի գործեն: Եակ արդ՝ խորհրդի՝ գայս, ով մարդ, որ գատես զայնսիկ զի գայնպիսին գործեն, եւ զու զնոյն գործես, եթէ դու ազատիցդ երթս ի գատաստանի Ասաւծոյ: Եթէ զիսոնք ամենայն ծղնդատ իմանին նոցա եւ զիսքերքն եւ զերգարդ իմանին նոցա եւ զիսքերքն եւ զերգարդ իմանին արշաւարշիցես, չէիսոնք գի՞ զի գարդաս իմանին Ասաւծոյ գիսոնք յայտնապես իմանին ածէ: Ես զաս ասաւած իմանի քոմ եւ զաս ամենքդ գարի ամենեն քոմ՝ գարս իմանին յատուկ իմանին եւ յայտնի իմանի արտաքս իմանին Ասաւծոյ: Ես Հասդամն, խոստանիցիս զաս գործս իմանիս. ես ի գործս գարս իմանիս եւ զարաւէ. եւ գանձդաս իմանին խոստիս, գիսանեան յանիմանին: Եակ ոք ի Հասդամս իմանիս ասաւի ածէ, եւ ասպասիցէ ի ծերացասս իմանին, եւ զշնս երթեալ գանիսոնաս իմանին, բայսս իմանին եւ գատաս իմանին՝ վերս իմանին եւ ի վերս ամենայն մարդոյ՝ որ գործէ գայս, նահս Հռովմայեցոց եւ յունակս

առէին. Եթէ Տանեա զմեզ առաւ, Տրամեան առաք մեզ երեսս յԵրասխ քաղքեն Նախճաւան, գնաց. Եթէ պիտի Նա նոցա եթէ գնացին յԵրասխ քաղքն. եւ զիմեայ առնուն եւ ցամաքն ի ծով, եւ մեռան ի ջուրն: Նա խոցաւորէր փախուն, եւ երթեալ ի քաղաքն պատմէին զամենայն եւ գնա գիւտարարն: Նա աշա առնուն քաղաքն եւ ընդ առաջ Հիւսիսոյ Իրրեւ տեսին զնա ապա՛զդին զի գնացի ի տաշնագաց նոցա: 34:

ՈՒԲԲԱԹ

Գ.Չ.

Հանգստեան.

Ա՛ստ որպ եւ մեք ոչ՝ օրին առաք ընդ Հոգ միաբանեալ եւ ընդ Աբրահ միասնական խառնակեալ. եւ Հայեցեալ ի վերնատունդևի մեզ Հոգի տրամայն զնաղանդն ի նէնդ. Տէր փառք քեզ:

Ող. Գ.Ն. Հեսին ամենայն Տագք երկրի զիմեալ Իսաա Տոյ մերոյ:

Օրհնեցեալ ոչնէր յորհնեալ Հեսին Տար. զի պանդխտիս ասաբ:

Պողոսի առաքելոյն ի Հռոմեցիսն ընդ Թղթոյն ի ընթերցուածս. Գ.Հ. Ե. 25:

Խիտասիրեալ օրնէ Եթէ զօրեսն պահիցեմ. ապա Եթէ յանցաւոր օրինացն Հեսու, եթ միասին քո անձն միասին Հեսու. Եթ Եթէ անձն միասին զիրաւունս օրինացն պահիցեմ, ոչ ապաքէն անձն Հիասին Հեսու Տար ի Հիասին Հեսու Տահանգեալ. եւ գաղեցի որ ի բեմ անձն միասին Հեսին ել զօրենն կատարեալ՝ գԱրդ, որ գրուեն ի Հիասին Հեսուն յանցաւոր օրինացն Հեսու: Օ՛ր ոչ Եթէ որ յայսմ Տիւսն է, եւ ոչ որ յայսմ միջնում Հիասին Հեսին. այլ որ ի Տանուկ Տիւսն է, եւ Հիասին Հեսին պահ Տգալ եւ ոչ գրով. որպ գովաբեին ոչ ի մարդկանէ է, այլ Աստուծոյ: Եթէ որպ գնէ ոչ ասէին է Հեսին, կամ գնէ ոչ օգուտ ի Հիասին Հեսին անտի: Բայց ասէ Տէր. անձնայն Հոգ. Նահ այն Հոգ ոչ Տատուածիսէ Եղեն անձնայն Հոգ. Նահ այն Եթէ. Նահ այն Եթէ չեր Տատուածիսէ Աստուծոյ Տատուած խոսնակէ. քան լեցի: Ընդ նղեցի Աստուած ծշմարիտ, եւ անձնայն մարդ առաւ. որպէս եւ գրեալ է. Ովակ որպար նղեցես ի բանս քո, եւ յսոխնացես ի գաւել գնէ: Եթէ այլ Եթէ ապիրատաստ Հեսին մեր Աստուծոյ արդարութիւնն յանգեսնան կատարեալ. գի՛ն ասէ՝ մեր, Հեսու է. Աստուած արդարութիւնն Հեսու: Ա՛յսպիսի Հեսին Հեսու Տար Աստուած Տատուած Տատուած Տատ

ՈՒԹԵՐՈՐԴ ՕՐ

ԳԱԼԱՏԵԱՆ ՀՈԳԻՈՅՆ ՍՐԲՈՑ

ԵՒ ՅՕՏ

ԱՄԲԵՆԱՍՈՒԲԲ ԵՐԲՈՐԹՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԻՐԱԿԵ ԶԱՆԻ ՊԵՆՏԵԿՈՍՏԷԻՆ

ԸՂ.

Հոգեմատոյց.

Ա ամն որով եւ. մեք գՀոգին սուբ ըմն Հոր միաղեալ եւ. ընդ Որդւոյ միամանական խոստմամբեք. եւ. Հոգեկք ի վերնասուրբ մեղ գՀոգեւորական զնաղատութիւնն. Ջեր փառք քեզ։

Ած. ՀՁ. Զայն եառն ասացք. քանզի եւ. Հնոք քո գիան ի Հոգիէ որոյոյց քոյ անառն։ Զայնիւ. Հոմ եւ առ Ջեր կարդայ. Հոգիս. Հոմ՝ առ Բաառած, եւ. Հագեալ առ Հս։

Հաճոյական առաքելոյն է Աստիճեիցոյ Թղթոյն է ընծեղբայրանս. Գլ. Ե. 16։

Խոստման եղերաք միանգ զնեզ, եւ. առջեւս առաքեաք ի վերայ միանգ, զոյնս զի բժկեցիք. քանզի յոյժ զօրաւոր են առջեւք առաքոյ յօդնահատութիւն Աղբիս մարդ էր ըրբեւս զնեզ յաղագաքեան. եւ յաղբիս եկոյ, եւ. ոչ տեզեաց յերիկոյ զերիս անս եւ. զնեզ ասիս։ Էր զարձեալ եկոյ յաղբիս, եւ. եառն երկերք զնեզիս, եւ. բուսոյց երկիր զաղաղ իւր։ Աղբիսք իմ, եկէք զի ի ձէնջ մերկեցի ի ձշմարտութեան ճանապարհէ անահ, եւ. զարձուցի զբ զնս, զիսոցիչ զի զբ զարձուցի զնեզ զնեզ ի մերկութեան ճանապարհէն Հրոմ, երկիցիչ զգոհ իւր ի մահ՝ անէ, եւ. ծածկիցիչ զբազմութիւն մեղոյ։ 20։

Ընկերս եւ. ասիս։ Գոհ. յաղագեալ զեղոյնս ի վերայ Միսիեի. ժամանակ զեղոյ Նորս Հատեալ է ժամ։

Սրբոյ Բհետարանին որ բան Գ ասիս. Գլ. Գ. 25։

Ջէրն միր Հիսուս Քրիստոս ասէ.

Ընդպատ. ասեմ՝ ձեզ, զի բազում արդեք էին յաւուրս Նոյեմեի ի մէջ Նարակիչ յոյժ ասի զանգնան երկիրք զերիս ասն եւ զմիշ ասիս, եւ. Հզեւ. ասի ասի ընդ ասինսն երկիր։ Նբ. ոչ ասն մի ի Նգասնէ. ասաքեցան Նոյեսս, բայց միայն ի Նարեկիեմ Սերգիանցոյ ասն կին մի ասրէ։ Նբ. բազում բրոսոք էին Հարակիչ ասն Նոյեսիս. ասդասքիս, եւ ոչ ք ի Նգասնէ սրբեցան, բայց միայն Նկիսնան ասրէ։ Նբ. քան ասինեքեն բազմեսքեսան ի ժողովեսնէն երբեւ ըսէին զայս։ Նբ. յաղագեալ Հանէն զնա սրասեալ քաղզեսն, եւ. ածէն զնա մինչեւ յաղաեսան լերինն՝ յորոյ վերայ քաղզեն Նգա շինեալ էր զահաւիճ ասնել զնա։ Նբ Նա անցեալ ընդ մէջ Նգաս գնաց։ 30։

ԱՌԱՋԻՆ ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

ԸԿ։

Սրբոյ Հռիփսիմեանց։

Հոգեմատոյց.

Ըրբ Նագեսն մեղ յաղեւսնէզ որպէս զաքեզան, եւ յուսասրեզին Հանեսնզանեսն զաշխարհս Հայոսց ասպասնասնեզ. փառասնեզին զնասուն անզիսնեսն Հիսուս Հոգասդասրեսն Հիսուս, եւ. յուսասրեզին զանեսնզն Հոգի Հայասոյ ասասուածգիսնեսնեսն. ասցս բազեսնսնեսնեսն, Քրիստոս Նսասուած, զպզեսնես աշխարհի քառ գնասզասնեսնեսն, եւ. անճանգ մեզոյ զնեզոյ զեհոզսեսնեսն, զպզես մազգաբ Ջէր։

Ած. ԽԳ. Ջազդին Հազասոզի կամաբք գՀետ Նոզաս. եւ զնեզիս Նոզաս ասզդին Նոնս։

Բզնեսաց սերս Հաճ բան բարի. եւ ասեմ զզոյժս իմ Հետասոզի։

Պօզաբ առաքելոյն է Հռոմեացւոց Թղթոյն է ընծեղբայրանս. Գլ. Ժ. 30։

Նգասեմ գՀեզ՝ Նեզոզաք, ի Հետն Հնասն մերոյ Հիսուսի Քրիստոսի եւ սերով Հոգասոյ զնեզ ասի զանգնասեզիզ լինել ինձ յաղեզս ի զան իսկ ասս Բաառած. զի ասպեզացդ յաղասասզդին զբ ի Հրեսասեսի Նէն, եւ պասասեզին իսկ զբ Հերուսաղեմ, յնդունելի լեզի սրբոյ. զի ինզասնեսնի Նկեսս ասզեզի զ իզան Բաառածոյ։ Հանգեսցց ընդ ձեզ։ Նբ. Բաառած նաղզասնեսնեսն նզեսի բնդ Նէ. Նաառած նաղզասնեսնեսն նզեսի բնդ ձեզ ամենսնեսն. ամէն։ Հետնեսն ասեսնէ զբ զիզեսն. աս

ԱՌԱՋԻՆ ՅՈՐԵՔՇԱԲԱԹԻ

ԿԹ.

Հաճոմոտաց.

Ով քան ամենայն միտս անցանիս գիտացողեիդեն քո, Աստուած, տուր մեզ Հանապազ, զբնչ ազաչելիք:

Աղ. 2ե. Ահեղ գծատաց այս քո Աստուած իս, որ ի քեզ յուսացայ:

Որպէսու ենն Ձեր, զի առ քեզ ապաքինիչ զբաշնասպաղ. ուրախ արա զանձն Ծնատիր քոյ, զի առ քեզ Ձեր Տաճարածէն զանձն իմ:

Արդ Բ.Հետաքրիս որ քան Մատեհասի. Գ.Ը. 9:

Ձեռատն միշտ Հեռատի Աբրահատի.

Էր անգեամ ընդ այն (Հեռատ) եռանս այլ մի, զի Տաճար ի մարատրատեհանն Աստեհաս անուն. եւ ատ ցնատ. Եթէ գիտի իմ. եւ յարատեալ գնաց գիտի Նորեղեւ. իրրեւ բաղեաւ էր նա ի տանն. եւ ահա մարատրաբ եւ մեղատրաբ եկեաղ եւ բաղեաւ էին ընդ Հեռատի եւ ընդ աշակերտս նորա: Իրրեւ տեսին փարեհոցիքն ատեն զարտեղատս նորա. Բնկէր ընդ միաատրս եւ ընդ մեղատրան ատ. Զարտատրեան Ձեր: Ով Հեռատ իրրեւ բատատ ատ ցնատ: Ը՛ պետ է բժիշկ կարգապ՝ այլ Տիւանդաց: Իրրեաբ ատ գնաբ ի Օդոդոնատեհան կամիմ, եւ ոչ զքեզ. զի ոչ ենի կարկ զարգապ՝ այլ գիտատրս: Հայեհատ ատեհան առ նա ատաբեցան Հոյեհատեան եւ ատեն. Բնդէր մեզ եւ փարեհոցիքն պատենք ամատ, զի ոչ ենի պատենք զանձատ ատ նա ատաբեցան Հոյեհատեան եւ ատեն. Բնդէր մեզ եւ փարեհոցիքն պատենք ամատ, եւ ոչ ենի պատենք զանձատ ատ նա ատաբեցան Հոյեհատեան եւ ատեն. Բնդէր մեզ եւ փարեհոցիքն պատենք ամատ, զի

Պօղոսի առաքեալի ի Կորնթոս ուսանելն ինձի պէտ է ընծեռնացուած։ Գ։ ԺԸ։ 23։

Օ՜հ ես ընծայող ի Տեառնէ՝ զոր ես ձեզն ասացեալին, ևեմ Տէր Հիսուս ի գիշերին յորում մատնեցաւ ասա Հաց, գոհացաւ, եբեկ եւ ասէ, Առեք եւ կերարք, այս է մարմին իմ, որ վասն ձեր բաշխի. զայս արարք առ իմոյ յիշատակի։ Նոյնպէս եւ զբաժանն ևետ ընծեռնացն ասա եւ ասէ, Այս բաժակ նոր ուխտ է իմով արեամբ. զայս արարք քանիցս ևետ ևեմ ընծեռնէք առ իմոյ յիշատակի։ Քանզի ևետ ևեմ ուտիցք զՀացս զայս եւ զբաժանն ընծիրիցք, զերազն Տեառն պատմիցէք, մինչեւ եկեսցէ նա։ Եւ ասացեալն ես ուտիցի զՀացս զայս եւ զբաժանն ևեղիցի ընծիրիցս եւ ուտիցն Տեառն։ Զոհելոցդ մերոց պահեն ի ձեզ, զոհելոցդ ձերոց ոչ ուտիցեն ևեղիցի ընծիրիցս։ Ոչ ասացի ևեղիցի ընծիրիցս ի ձեզ, զի ոչ ևեղիցի ընծիրիցս ի ձեզ, զի ոչ ևեղիցի ընծիրիցս ի ձեզ, զի ոչ ևեղիցի ընծիրիցս ի ձեզ։ Ոչ ասացի ևեղիցի ընծիրիցս ի ձեզ, զի ոչ ևեղիցի ընծիրիցս ի ձեզ։

Ես ևեղիցի ընծիրիցս ի ձեզ, զի ոչ ևեղիցի ընծիրիցս ի ձեզ։ Ոչ ասացի

ԵՐԿՐՈՐԴ ԿԻՐԱԿԻ ԶՈՒՆԻ ՊԵՆՏԵԿՈՍՏԷԻՆ
ՏՈՒՆ ԿԱԼԿԱՂՈՒՈՑ
Գ.Կ.

Յաջմանաբար.

Օ Քաղաքս Քեթիւն Տիրոջս Սիկիրգոյ քառ՝ սրբոյ, զհատուցումն Քեթիւն եւ զանչափութիւն ի Քրիստոսէ պատրաստի, եւ Հաւատամս իմ Տաւտա գիտակ ոչինչ Սիկիրգոյ. զքեզ խոտորմանիկ Տէր եւ Աստուած. կեցո զմեզ:

Աղ. ՃԾԲ. Ո՜վ որ է զոր ասաք Տէր. Սկսաք ցնծացուք եւ ուրախ եղիցուք ի նմա:

Խոտորման եղեալք Տէրատն զի բարի է. զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Պօղոսի առաքելոյն Հռոմայեցւոց Թղթոյն է ընթերցուածս. Գ.Կ. Ե. 1:

Սկսեալ ուներ եւ առաջինն խրատս պաշտաման յարեալ գաշակաւորական սրբութիւնն: Օ՜ի նոքաւն առաքին Հանդերձեալ. պարիս, յորում ապառնին եւ սերան եւ Հայն առիթայ որ Սրբութիւնն կոչէ. եւ յետ երկրորդ վարագուրին նոքաւն որ կոչէ Սրբութիւն սրբութեանց: Հզօրամ կայք բազմաթն ոսկի, եւ արկղն կասկարանաց պատեալ ներքոյ եւ. պատարագ ոսկով յորում սափրն ոսկի լի մանանայիւ, եւ գաւազան Հարունի որ ծաղկեցաւ, եւ տախտակք կասկարանացն. եւ. է վերայ նոցա քերովբէքն փառաց որ Հովանի ունէին ի վերայ քաւութեանն. վասն որոյ ոչ է այժմ ասել ամէն յոյժ մերոյ: Եւ. այն ամենայն երրեւ պատրաստ Հանդիպեալ կայր, յառաջին նոքաւն յամենայն ժամ տաճարին քահանայքն զպարտաւորութեան կատարել: Բայց յերկրորդսն մի անգամ ի տարւոջն քահանայապետն, եւ զայն ոչ առանց արեան, զոր մատուցանէր վասն իւր եւ վասն ժողովրդեանն անգիտութեանն: Ջայս ցուցանէ Հոգւոյն սրբոյ. մինչ եւ յայտնեալ էր ճանապարհն սրբութեանցն. քանզի դեռ առաջին հաստատութիւնն կայր, զոր ի ժամանակին որ առաջի կայր. յորում պատարագն եւ պահք մատչին, որք ոչ կարէին ըստ միոյ կատարել զպարտութիւն. բայց միայն կիսակրօք եւ. ըմպելիքօք, եւ. տեսակս միւսոց Քրիստոս մարմնոյ ազգութեանն ի վերայ կային: 10:

Ընկալաբար. ասէրաբար. Տէր, ո՞վ կացցէ ի նոյնի քոմ՝. կամ ո՞վ բնակեսցէ ի քեզոյն սուրբ քո:

Արբոյ Ընկաղաստիս որ բան Հայհմանոս.
Գ.Կ. ժ. 22:

Բա Տէրտեր մերով Հիսուս. Քրիստոս. Նոքեն յայնժամ Տաւտայութեն Հրեշտապէ՜ն, եւ ձեռն էր: Ի՜ր. չզքէր Հիսուս ի տաճարին ի սրահին Սողոմոնի: Շարք եղեն գնալ. Հրեայքն եւ ասեն. Մինչեւ յերբ զհոգին զոգիս մեր. եթէ դու ես Քրիստոս ասա մեզ համարձակ: Պատասխանի ետ նոցա Հիսուս եւ ասէ. Ասացի ձեզ եւ ոչ Հաւատայք ինձ. զգործսն զոր ես գործեմ յանուն Հօր նորին նոքաւն իսկ վկայեն վասն իմ: Բայց զայք իմ ոչ ես ինձ գիտեա, ասեն ի քաջ յոչխարաց անտի ինոց: Ոչխարք իմ ձայնի իմոյ յանեն, եւ ես ճանաչեմ զնոսա, եւ գան իմ յետ. եւ ես տամ նոցա զկեանսն յաւիտենական, եւ մի կորիցեն ի յաւիտեան. եւ մի ոք յափրտակիցէ զնոսա ի ձեռաց իմոց: Հայրն իմ՝ որ ես ինձ գիտեա, մեծ է քան զամենայն եւ ոչ ոք կարէ յափրտակել ի ձեռաց Հօր իմոյ: Ես եւ Հայր իմ՝ մի եմք: 30:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԵՐԿՈՒՇԱԲԱԹԻ
ԼՋ.
Սրբոց Մանկանցն Բեթղեհէմի եւ Ակակիոսի վկային:

Յաջմանաբար.

Ի տաճարի սրբոյդ եւ ի միշտասիի սրբոյ մերոյ Տիրոջ գձեռս Տաճրատարով ազատեցեր. բարեխնամեցեր զոգս եւ զոգեհոգս. զամենեսեան մեր բաղապատ. Քառամ, պարկ մարգարէ:

Աղ. Բ. Ի բերանոյ մանկանց տղայոց անարգեցաւ Տաճառաւելեր զօրհնեսիբեն:

Տէր Տէր մեր, զի պարտական է անուն քո ի վերայ ամենայն երկրի:

Պօղոսի առաքելոյն Հռոմայեցւոց Թղթոյն է ընթերցուածս. Գ.Կ. Ե. 14:

Ըզգ որովհետեւ մանկանցն Տաղգրեցեցին պահան եւ մարմնոյ, եւ. ինքն իսկ միջնաՏաճրատիճամբ կցորդ եղեւ նոցանոյ. զի

մանՏաւն իւրով խափանեսցէ զայն, որ զիշխանութիւն մանՏաւն ունէր, այս ինքն է զսատանայ. եւ. ապրեսցէ զայնոսիկ, որ մանՏաւն երկիւղ. Ջանացար ինձն ի պատանեկութիւն: Քանզի ոչ երբեք գՏնտանակաց բառն Տարիպատ, այլ զպատկեն ԸզրաՏանոս բառն Տարիպատ: Եւ ասի պատա խոհ եր նմա անմեղիբեն. Եղբայր նմանել. զի որդւոյնն քեզիցի եւ. Տաւտարիմ քահանայապետ յաստուածային կոչեսեն ասեն, ատ ի քաղցիկ գինւոյ ժողովեսեն: Օ՜ի որով ինձն յաղագիցաս. գիտէ ատեաւ, կարող է եւ. փոքանատուցէ օգնական ինձ: 18:

Ընկալաբար, ասէրաբար. Տէր սիրէ զիրատեաս եւ ոչ ընդ վայր Տարիպատ, զատ բեր. այլ յաբեսան պահէ զնոսա:

Արբոյ Ընեսարանիս որ բան Ա՜ստիէսար.
Գ.Կ. Բ. 16:

Վ ատ Տեսան մերոյ Հիսուս. Քրիստոս. Հայեսատ երբեւ եսես Հերոդէս թէ խաբեցաւ. ի մեղուց անտի, բարկացաւ յոյժ. եւ. առաքեաց կոտորեաց զանձինն մանկունս որ էին ի Բեթղեհէմ եւ. յամենայն սահմանս նորա՝ յերկեամէ եւ. ի ներաբոյն ոմանց ժամանակաց զոր ատեաւց ի մեղուց: Հայեսատ կատարեցաւ. ասացեալն ի Տեսէ Հրեմիայ մարգարէի որ ասէ. Ձայն գոՀեաց ի Հառաքայ, որբաւեն եւ. լացուեն եւ. ոչ կամէր միխիթարել՝ զի ոչ էին: 18:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԵՐԵՔՇԱԲԱԹԻ
ԼՂ.
Սրբոց կուսանացն Ղեւտեայ եւ Մանեայ:

Յաջմանաբար.

Հ՜արմարեալ Քրիստոսի երկնաւոր փեսային, զասելք վերին Սիոնի. ներքինիք ի Քրիստոսէ դՏաւտաբերեն եւ զմեծ զգործոնեսին:

Աղ. ԽԹ. Տարբեր ենաստարի կամաք գՏեա նորա. եւ զքնիչս նորա ատարեն նմա:

Ի՜ր լեսեաց զբան իմ բան բարի. եւ ատեմ զգործս իմ ի՜նաստարիս:

Պօղոսի առաքելոյն ի Կաթողիկոսեայ առաքելն Թղթոյն է ընթերցուածս. Գ.Կ. Ե. 8:

Հ՜ղծուն լերաք, Տիկնեք. զի ատեն ձեր առատապ երրեւ. զատեաւ գոչ, չզքէ եւ. ինքդէ. Եթէ զի կրանիկ: Ջրաւ՜ի ի գիսի Տարկանիցիք Տաստատութ Տատատիք. գիատատութ ցնծութ ատեա տարբանաց եղբայրաբեսան ձերոյ գործարքն յանձինս կատարել: Եր. Բառատ ամենայն Տնդհանդ որ կրէաց գձեզ լերբ ի յաբեսանական փառս Քրիստոս. Հիսուս, զրաւ փորբ մի եղերաբ տարատարեցք, Տա կարգաբերացուէ, կատարգարուէ, Տաստատիցին պատք. Տեսս իշխանութիւն եւ փառք յաբեսանս. ամէն: 11:

Ընկալաբար, ասէրաբար. Ապրիլ զշխոյ ընդ ամէն բառ. ի Տանգիրձս ոսիկՏատն զարգարեալ եւ պատճառեալ:

Արբոյ Ընեսարանիս որ բան Հայհմանոս.
Գ.Կ. ԺԲ. 24:

Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս ատ. Լամն ամէն ատ՝ Ձեզ. Եթէ ոչ Տատն ցորենդ ատնկոպ յերկիր մեռանիցէ, բնդն միայն կաց. ապա եթէ մեռանիցէ բազատ պրդիւս ատՏէ: Որ սիրէ զանձն իւր՝ պատկէ զնա. եւ որ ատեաց զանձն իւր յաշխարհս յայսմիկ ի կեանսն յաւիտենական պահեսցէ զնա: Եթէ ոք զիս պատկիչ, զիմի իմ եկեսցէ. եւ. ուր եմն եւ՝, անդ եւ պատաւնեսցէ իմ եկեղն. եթէ ոք զիս պատկիչ, պատեսցէ զնա Հայրն իմ՝: 26:

ԵՐԿՐՈՐԴ ՉՈՐԵՔՇԱԲԱԹԻ
ԼՉ.

Յաջմանաբար.

Ո՜ր բան ամենայն միաս անցանեսս զնաբազատեսիբեն քո, Բառատ, ատբ մեզ Տաճագատ, զքեզ ապատեք:

Աղ. Իե. Ակօր զնատա քո Բառատ իմ՝, որ ի քեզ յատագայ:

Ողորմա՜ծ եմն Ձէր, զի ատ քեզ ապատգաՏիցի զրՀնատագած. ատբան պատ գամեն Տատագի քոյ, զի ատ քեզ Ձէր ՏատբաՏի գամեն իմ՝:

Պօղոսի առաքելոյն ի Հռոմկացւոց թղթէն ի ԺԲ[ին] կողմանէն· Գլ· Դ· 13։

Օ՜ի ոչ ևիմ օրինացն ևն ասելոցն Ք[րիստ]ոսին. եւ զասելի նոցա ժառանգ ևիմ ասեացն, այլ ի հաւատոյն արդարութ[եան]ն· Օ՜ի ևիմ ոչ յօրինացն ևն ժառանգ իմն, սուտ յոյսն ևն հաւատոյն ևս զուտ ասելի ասեացն· Զանազի օրէնսն զրպօրեն թ[եա]ն գործն. բայց ուր ոչ ևն օրէնք, եւ ոչ յանցանք ևն։ Վասն այնորիկ ի հաւատոյ ասեն, զի ըստ շնորհսն իցէ· ասե ի լինելոյ հաւատոյն ասեացն ամենայն զաւակին· ոչ միայ միոյն ոչ յօրինաց ասելոյն, այլ եւ այնմ որ ի հաւատոյն Աբրահամոնէ, որ է հայր մեր ամենեցուն։ Որպէս ևս գրեալ է, Թէ Հայր սուրց բազմաց սրաբեղ գրեալ առաջի Աստուծոյ, զոյ հաւատացեն ևեմ կենդանի առնել, զնոսկաս եւ կոչ զգոյն իրեաս գոյ։ Որ յանցան յուսով հաւատոյ ևեալ ևնա հայր սրաց բազմաց, որպէս ևս ասացաւն, ևեմ Հայնոս եղիցի զաւակ քո։ Նա ոչ երկմտեալ ի հաւատոյն ևեմեա ևս հայեցաւ ի մարմին իւր սրեռնացեալ, իրրեւ է ևեմեալ յարեան ևեմ ևեղեալ ի մեռելոց, քանզի գՏ[եա]ռն ևեմեալ երկնային առնել, եւ ևս ևեմեալ ևեմեալ երկնային Աստուծ։ Բայց յանկ ևեմեալ ևեմեալ ևեմեալ

վեանան յաւիտենից ի ձեռն Հիւսուսի Քրիստոսի Տեառն մերոյ: 21:

Ալէլուիա, ալէլուիա. Ամէն անուան քոյ Տէր քաւեա զեղոյս իմ, զի բազում է զեղն յոյժ:

Արդյ Աւետարանին որ բան Կատեխ. Դէպ. ԺԲ. 25:

Տէրն մեր Հիւսուս Քրիստոս.

Հայեաց ժանեանցի պատուիրանի եա (Հիւսուս) եւ ասէ. Կոհանամ զքէն, Հայր Տէր երկնի եւ երկրի, զի ծածկեցեր զայս յիմաստնոց եւ ի զիտաց, եւ յայտնեցեր տղայոց: Ե՛յո Հայր, զի այսպէս հաճոյ եղեւ առաջի քոյ: Ընծայեցաւ ինձ ամենայն ինչ ի Հօրէ իմմէ. եւ ոչ ոք ճանաչէ զՈրդին եթէ ոչ Հայր, եւ ոչ զՀայր ոք ճանաչէ եթէ ոչ Որդի, եւ որ Որդին կամիցի յայտնել: Նկատեալ առ իս ամենայն վաստակեալք եւ բեռնաւորք, եւ ես հանգուցից զձեզ: Ընկալք զուծ իմ ի ձեզ, եւ ուսուարք յինէն զի հեզ եմ եւ խոնարհ սրտիւ. եւ գտջիք հանգիստ անձանց ձերոց: Օրէնք լուծ իմ քաղցր է, եւ բեռն իմ փոքրագի: 30:

ԵՐԿՐՈՐԴ ՁԱՔԱԹ

Կ·Կ·

Արթուն Մովկիմայ քահանային եւ Կոդրատիոսի զինաւորին:

Յաւանութ.

Ի սաստկի սրոց եւ ի չիշատակի սրոյ մարտիրոսացդ զձեռս Հաստատեցիր ազգիդ. բարեխաւսեցեալք առցս եւ արօգնիք զկնդաւսեցեալս մեր խաղաղացս, Քաւսած, որպէս մարգարէ:

Աղ. ՁԱՀ. Քահանայք քո զգեցցին զարդարութիւն. եւ սուրբք քո ցեծծարով ցեծծարցին:

Հիշեա Տէր զԿաւթի. եւ զամենայն Հեզութիւն նորա:

Պօղոսի առաքելոյն Ա՛ղբայեցւոց էիրոյթիցն է ընթերցուածս. Գլ· Գ· 11:

Փութացարք պատհեաւս մանել յայն Հանգիստ. զի մի ոք ընդ նոյնն օրինակ անհնազանդութեան անկանիցի: Օ՛ի կենդանի է բանն Կատեծոյ եւ ազդու եւ հատու քան զամենայն սուր երկայրի, եւ անցանէ մինչեւ զոգոյսին ընդոյ եւ ազդ եւ յօդից եւ ուղղոց, եւ քննիչ է մտաց եւ խորհրդոց սրտից: Եւ չիք արարած անեղծ յերեսաց նորա. այլ ամենայն ինչ մերկացեալ եւ յայտնեալ աչաց նորա զմեզ մեր բանիս ունի: Ունելիք զայսպիսի քահանայապետ մեծ անցեալ ընդ երկինս, զՅիսուս Կատեծոյ. պինդ կացցաք դաւանութեանն: Վասնզի ոչ ունիմք քահանայապետ որ չիցէ կարող ցաւակցութիւն ընել անզգամութեանց մերոց. այլ փորձ է ամենայնիւ. բայ ներանութեան առանց մեղաց: 15:

Ալէլուիա, ալէլուիա. Աւետս լերին ամենեցեան որք յաւուրսդ Ն՛ն ի քեզ. յաւետան ցեծծարեն, եւ բնակեցեալ գոն ի նոսա:

Արդյ Աւետարանին որ բան Հոգեհանգստ. Գլ· ԺԹ· 33:

Տէրն մեր Հիւսուս Քրիստոս ասէ.

Օ՛ձայ խոսեցայ ընդ ձեզ, զի ընդ ես խաղաղութիւն ունիցիք. յաշխարհի ասո նեզութիւն ունիցիք, այլ քաջալերեցարք, զի ես յաղթեցի աշխարհի: Օ՛ձայ իրրեւ խոսեցաւ Հիւսուս, աներամ զաչս իւր յերկինս եւ ասէ. Հայր, հասեալ է ժամ, փառաւորեա զՈրդի քո, զի եւ Որդի քո փառաւորեսցէ զքեզ: Որպէս եաւր նմա իշխանութիւն ամենայն մարմնոյ, զի ամենայնի զոր եաւր նմա, տացէ զկենսան յաւիտենական: Ե՛յս են յաւիտենական կեանք, զի ծանիցեն զքեզ միայն Ճշմարիտ Աստուած, եւ զոր առաքեցեր զՅիսուս Քրիստոս: Ես զքեզ փառաւորի յերկրի. զգործն կատարեցի, զոր եաւր ցես զի արարից: Եւ այժմ փառաւորեա զես, Հայր, առ ի քէն փառօք զոր ունէի յառաջ քան զերկնին աշխարհի առ ի քէն: Էյայտնեցի զանուն քո մարդկան զոր եաւր ինձ յաշխարհէ. քո էին, եւ ինձ եաւր զնոսա, եւ զբանն քո պահեցին: Այդ գիտացին եթէ զամենայն ինչ զոր եաւր ինձ, առ ի քէն են: Օ՛ի զբանն զոր եաւր ինձ, եաւ եւ տուի նոցա. եւ նոքա ընկալան, եւ ճանեան ճշմարտութեամբ թէ, առ ի քէն ելի. եւ Հաւատացին եթէ զիս առաքեցեր զես: Յե՛. 8:

ԵՐՐՈՐԴ ԿԻՐԱԿԻ ՁԱՆՆ ՊԵՆՏԵԿՈՍՏԷԻՆ

Գ·2·

Բաթրկնդական սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչին։

Յաւմանաթ.

Միածին Որդի եւ Բանիդ Բառատ, եւ անմահ Հոգեթիւն. որ յանձն առեր մարդանալ ի սրբոյ Կուսէ ածնանդին եւ ի միւս Աստէն անեղոփոխելիդ մարդ եղեալ խաչեցար Պրիաոս Կուսաւոր, մեռար ամենից գնոյ կթեցիդ. մինդ ի սրբոյ Երրորդութենէն փառաւորելիդ ընդ Հօր եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյն, կեցո զմեզ։

Աղ· կԳ· Քննզ վայելչէ պարկեշտութիւն Կուսաւոր ի Աթոռ. եւ քեզ տացին պսակիդ Անթառամելի։

Լաւ պսակիդ խնդ. զի առ քեզ առնեն մարմին եկեալ։

Պօղոսի առաքելոյն ի Հռոմկլայոց թղթեայն է ընթերցուածս. Գլ· 2· 12։

Մի պատհեսուն թագաւորեցին մեզ ի մեղսացոյս մարմնիս մերմէ հնազանդել ցանկութեանց նորա։ Եւ մի պատրաստէք զանդամս ձեր զէն անիրաւութեան մեղացն. այլ պատրաստեցէք զանձինս ձեր Կուսաւծոյ որպէս ի մեռելոց ի կենդանիս. եւ զանդամս ձեր զէն արդարութեանն Կուսաւծոյ։ Օրէնս մեզք ձեզ ոչ տիրեսցին. քանզի ոչ էք ընդ օրինաք, այլ ընդ շնորհաք։ Ինչ արդ։ գիտեմք. մեզքդ ոչ զի մեզ ընդ օրինաք, այլ ընդ շնորհաք. քաւ լիցի։ Ոչ գիտէք եթէ որում պատրաստէք զանձինս ձեր ծառայս ի հնազանդութիւն, ծառայ էք որում հնազանդիքեն, եթէ մեղաց ի մահ, եւ եթէ ի հնազանդութիւն արդարութեան ի կեանս։ Բայց շնորհ Կուսաւծոյ. զի էիք ծառայք մեղաց հնազանդեցարուք ի սրտէ որում աւանդեցաք յատակ վարդապետութեան։ Բայց ազատեալք ի մեղաց ծառայեցէք արդարութեան։ Արդ կօրհն առիմ ինչ ասեմ անկարութեան մարմնոյ ձերոյ. զի որպէս պատրաստեցէք զանդամս ձեր ծառայս պղծութեան եւ անօրէնութեան յանօրէնութիւն, նոյնպէս եւ արդ պատրաստեցէք զանդամս ձեր ծառայս արդարութեան ի սրբութիւն։ Օրէ մինչ ծառայք էիք մեղաց, ազատ էիք արդարութենէն։ Ինչ արդ պտուղ ունէիք յայնժամ, որով դիմի զամօթի հարեալ էք. զի վախճան նոցա մահ է։ Բայց արդ ազատեալք ի մեղաց եւ ծառայեալք Կուսաւծոյ՝ ունիք զպտուղ ձեր ի սրբութիւն, եւ վախճան նոցա կեանք յաւիտենից։ Օրէ մեղացն մեզաց մահ է. այլ շնորհք Կուսաւծոյ կեանք յաւիտենից ի Քրիստոս Հիսուս ի Տէր մեր։ 23։

Աւետարան, սուրբ Հաճեցար Տէր ընդ երկիր գո. եւ գոհանացեր զերկրաւիթեան Հանգուցեալ։

Արդ Աւետարանիս որ բան Մատթէոսի. Գլ· ԺԲ· 1։

Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս.

Հայիժամ գնաց (Հիսուս) ընդ ամառայն նոցա ի շաբաթս. եւ աշակերտքն նորա քաղցեան, եւ սկսան հասկ կոտրել եւ ուտել։ Փարիսեցիքն երբեւ տեսին զայն գնան. Աշակերտքդ զոր ոչ է արժան գործել ի շաբաթս։ Եւ նա ասէ ցնոսա. Ոչ իցէ ընթերցեալ ձեր զոր արար Դաւիթ. երբ ժամ քաղցաւ, եւ որ ընդ նմանն էին։ Օրէնքդ եմուտ ի տաճարն Կուսաւծոյ եւ ևիկ գշաբաթ զանարատութեանն զոր ոչ էր օրէն նմա ուտել, եւ ոչ որոյ ընդ նմանն էին, բայց միայն քահանայիցն։ Կամ ոչ իցէ ընթերցեալ յօրէնսն զի ի շաբաթս քահանայքն ի տաճարին պղծեն զշաբաթն, եւ անմեղք են։ Բայց ասեմ ձեզ՝ զի մեծ քան զտաճարն է աստ։ Եւ եթէ գիտէիք զինչ է Ողորմութիւն կամիմ, եւ ոչ զպշոյ, ապա ոչ դատապարտեիք զանզգամսն։ Օրէ տէր է շաբաթու Որդին մարդոյ։ 8։

ԵՐՐՈՐԴ ԵՐԿՈՒԹՇԱԲԱԹԻ

Դ·Ի·

Սրբոյն Եպիփանու Կիպրացւոյ հայրապետին·

Ժամասոյս·

Ո՛Հայրապետական գործակիցի գործեա ի լիլիսն· առաքեալան առեր գործս· վկիրապես, Տեառն Աբրահամ ոմ է· բանելոյ է Տեռ առք Հայրապետ· Աստղի զոր վարպետաբեռնեալ սիրելոյ· բարեպարտաբեռնեալ բանս Տեառ, ուսոմանեռնեան պատգ Տառապանքով եւ· Տառապանցեալ պիրեռնեան Տեղեռնով· Ա ամն որդ բարեխառնս առ Ձեր վասն անձանց մերոց·

Ա՛ղ· ՀՁԲ· Պատճառաբ զո պիրեզին գործոցոսեռնեան· եւ առբիթ զո ցնծալով ընծայել ընծայեռնեան·

Ընկալաբ Ձեր գՊատիճ· եւ գաղեռնեան Տեղոյ եռնեան նորա·

Գործոյ առաքելոյն ի Պողոսէ առաջնոյ ասացեալ ի թղթին ի լիլիկեցսն առես· Գլ· Գ· 4·

Թէպէտ եւ բաժինք Տնչէաց են, այլ Հոգի նոյն է· Նիմ բաժինք պատասխանեռնեց են, այլ Քառասն նոյն է, որ ամենի գանձանեն յանձնողն· Բայց եւ բարձրեալբ ոչ ամբառ է յարմեռնեան Հոգւոյ առ բարձրեալբ օգտս· Քանզի ի Հոգւոյ առ բարձրեալբ օգտս· Քանզի ի Հոգւոյ առ բան հանապատեռնեան, պարտ բան գնաբեռնեան բան նմին Հոգւոյ, ոչ առանձին Տառապ նոյնեն Հոգւոյ, պարտ Հոգեշնորհ նոյնեն Հոգւոյ, պարտ առ Հոգոյս բարեշնորհ զօրաբեռնեաց, պարտ Հոգեշնորհ զօրաբեռնեաց, պարտ յնորհ բանեռնեան Հոգւոյ, պարտ պարգև բերման, պարտ Քարոզեռնեան բերման· Քայ զայս ամենայն ազգակ մի եւ նոյն Հոգի, եւ բաժանէ իւրաքանչիւր որպէս ու կամի· 11·

Ընկալաբ, պէրաբ· Պատճառագ զո պիրեզին գործոցոսեռնեան· եւ առբիթ զո ցնծալով ընծայել·

Սրբոյ Ընտաբանեռնեան որ բառ Պարկաբ· Գլ· Զ· 45·

Ձերն ևեր Հիառս Պրիառս·

Ընբ նոյն ժամուն Ձերկուց գաշակերտացն մոտիկ ի Տառ եւ յառաջագոյն քան զառ երթիկ յայնկոյս ի Լերնասկեռաց, մերձ Քրան գեղացկոյն որում անուն կոչեռ Եմմաուս, որ էր հեռի յԵրուսաղեմ իբրեւ վաթսուն ասպարս·

Եւ նոքա խոսեռին ընդ միմեանս զամենայն դիպուածս զայնոսիկ· Եւ Տաճահասեալ ի նոցանէ եւ ընդ նոսա գնացեալ· Եւ նոքա էին կեռք, էր Տառն ի վեր Ձառաջն· Եւ ինքեռ ի ցանկալի· Եւ ևոմն ոմոսա Տոզեհաճեալ ի վարեռն, զի էր Տոզին ընդելմ նոցա· եւ գոյզոյզ պաշտ զիջոյն գայ առ Տառա գնալով ի վերայ Ձառաջն, եւ կամէր զանց առնել առ նոքօք· Եթոս իրեռն տեսին զի գնայր ի վերայ Ձառաջն, Տահարկեռն էին առ այոք ինչ ի նոցանէ եւ գաղալով բարեին· Քանզի ամենեքեան տեսին գնա եւ խոսեռին· եւ նա ասելն վաղվաղակի խոսքսա, ընդ նոսա եւ ասէ· Քաղաքացի գոյաբ, ևս եմ մի երկրեչիք· Եւ էր ի Տառն ոմ Տոսա, եւ գալուբնոց Տոզին· Եւ առաւել ևս յիմարեալ էին ի միտս իւրեանց, եւ գալմանցին յոյժ· քանզի ի վերայ Տոզին ոչ խոսացան, զի էր սիրա նոցա եռ մերձակ· 52·

ԵՐՐՈՐԴ ԵՐԵՔՇԱԲԱԹԻ

Բ·Ի·

Սրբոյն Կոստանդիանոսի Թագաւորին եւ մօր նորա Հեղինեայ·

Ժամասոյս·

Ի առաջի սրբոյ եւ ի վերասոյի սրբոյ Թագաւորաց գնաբ Տամառագով ազաւելիք, բարեխառնեեան ազաս եւ սոբեռնեան պնդացնաբեռնեան մեր խորացաբ, Քառասն, որպէս մոգգաբք·

Ա՛ղ·ԺԲ· Ձեր ի զօրաբեռնեան քառ ուրախ երեխի Թագաւորն· եւ ի զօրաբեռնեան քառ ցնծագոյ յոյժ·

Ջ քանիսս բերեն պարի նորա եւ առաբ նմա· եւ գիտեն շրեռնոց նորա ոչ սպրելբ ի Նեռնեն·

Գործոյ առաքելոյն ի Յեռնեէ առաջնոյ ասացեալ ի թղթին ի լիլիկեցսն առես· Գլ· Ե· 1·

Լռ սրդ պատեռ, Տանդ զան գամենայն առեռի առբեռս, ներգրաս առս, գարգասուս, գոՏոզեռնեան վասն ամենայն մոգգեռնեան, մեռնասոց վասն եռ Տառաբոյց եւ ամենայն էրեռնոց· զի Տաղագաբ գեռնեան եւ Տանդարտեռնեան վարեռնագբ գեռնս մեր, ամենայն ասառաջարարեռնեան եւ արբարեռնեան· Օ՛ն այն է բարի եւ ընդունելի առաջի փրկիչ մերոյ Քառասնդ, որ զամենայն մոգգեի կամի զի կեցցեն եւ ի գիտութիւն ճշմարտեռնեան հնկացեն· Օ՛ն մի է Քառասն, եւ մի միջնորդ Քառասնդ եւ մոգգեան· մոգգ Հիառս Պրիառս· որ ևս զանձն փրկանս ընդ ամենեցսն, վկայութիւն ժամանակաց իւրոց· Ձոր կայ ես քարոզ ժամանակաց իւրոց· Ես կամ եռ ևս առաբաբ· Ջշմարիս ասեմ ի Պրիառս եւ ոչ սեմ, եռկ վարդապետ Տեռնեռոց Հաստատ եւ ճշմարտութեամբ· 7·

Ընկալաբ, պէրաբ· Ձեր ի գոյաբեռնեան քառ ուրախ եռկեի Թագաւորն· եւ ի փրկեռնեան քառ ցնծագոյ յոյժ·

Սրբոյ Ընտաբանեռնեան որ բառ Պ ուրկաբ· Գլ· Ե· 1·

Ձերն ևեր Հիառս Պրիառս·

Լռ իրրեւ կատարեաց զամենայն բանս իւր ի բնչիս ժողովեռնեան, նեռաս ի Պատառնաեմ· Հարեբապետ ուրանեն Տամառնաեմ· Հարեբապետ մերձ էր ի ոմ տարապ Տիռնգպեռոյ մերձ էր ի վաճառնել, որ էր նման պատառնոյն· Լռ իրրեւ բառ. զՀնաեռ, ասացեալ զծերսն ի Հրէից, պարզ գնա զի կենդանի գծագրեռ զայն, զծագոյն գնա զի կենդանի ասի Տառ· Հիառս պատճէն Պրիառսոյ, լինի պարտ որ ի միածնէն բարեցեալ է, զի պարտ բերք լիցուք Քառասդ· Ռանզի մեզ Հայոց զարգնել եւ զարգ ասել զբերեալն էին, զի ի պարզերս զանգնեն չանգան մեզ, առ ի պարզերբ զրանեն մոգգեռնեան էաք, առ ի Տառ զարգ ասել մեզ· Քանզի մեզ Հայոց զարգ ասել եւ զարգնել ոչ կարեմք էին, զի ոչ ունեմք զարգ ասել եւ զարգնել· Ռանզի մեզ Հայոց զարգ ասել եւ զարգնել ոչ կարեմք էին, զի ոչ ունեմք զարգ ասել եւ զարգնել· Ռանզի մեզ Հայոց զարգ ասել եւ զարգնել ոչ կարեմք էին, զի ոչ ունեմք զարգ ասել եւ զարգնել·

ԵՐՐՈՐԴ ՀՈՐԵՔՇԱԲԱԹԻ

Ե·Ի·

Ժամասոյս·

Ա՛ր բառ ամենայն միաս անցանեռ զետաղատեան քառ Քառասդ, առաբ մեզ Տառապառ, գբեզ առաքելոբ·

Ա՛ղ· Զե· Կեցո զծառաս զո Քառասդ իմ· որ է քեզ յուսացաբ·

Ոգորմեա ինձ Ձեր, զի առ քեզ առաբ գարեզին զօրՏառապառ· ուբառ առս զանձն ծառայի քոյ, զի առ քեզ Ձեր Տարիցդեի զանձ իմ·

Գործոյ առաքելոյն ի Հռոմեացսդ ասացեալ ի թղթին ի լիլիկեցսն առես· Գլ· Ե· 1·

Ընդեռ ոՀ գիտէք, եղբարք, զի ընդ գիառնս օրինացն խոսիմ· զի օրէնք տիրեն մարդոյ որչափ ժամանակս կենդանի իցէ· Ռանզի կին առանեին ի կենդանի այր իւր կապեալ կայ օրինօք· իսկ եռեի մեռանիցի այրն, տբեռնեալ է յօրինաց առնեն· Քայ ուրեռեն մինչ կենդանի է այրն, Տառ կոչի եռեի լինիցի առն այլոմ· եռ եռեի մեռանիցի այրն տբառ ի յօրինացն, Տեռնեռոյ չառ կեռ լինիցի առն այլոմ· Ընդ Տեռառ գառ, եղբարք, մեռառբ օրինացն Քրիառսոյ, լինիմ այլոմ որ ի մեռելոցն յարուցեալ է, զի պտղաբերիցեմ կառչիք Աստուծոյ· Ռանզի մինչ էաքն ընդ մարմնի, կառչիք ախտք ոգեղէն չարեաց, որ ի պարզերս զանգնեն չանգան մեզ, առ ի պարզերբ զրանեն մոգգեռնեան էաք, առ ի Տառ զարգ ասել մեզ· Քայ այժմ զառաբեալաբ յօրինաց մեռանի էաք, որում ամենայն ոգեղէն էաք, առ ի Տառ զարգ ասել մեզ Տարիցդեի զանձ իմ· եռ ի Տառ զարգնել մեզ Տարիցդեի զանձ իմ·

Ընկերս, սիրելս. Ձեր, մի պրոմ՝ մուռեհամբ քով յանդիմանելը վրս. եւ մի բարկութեամբ քով խրատելը վրս:

Սրբոյ Բասիլեայ որ յառ Աւոտիկոն. Կէ· ԺԲ· 9:

Ձեզի մեր Հայաստ Աբրհաամ.

Ես գնացել անտի (Հնտաս) ևրն է ժողովուրդն ինոյս: Ես ուղ էր այլ մի պոյ Ձեռն ի ը զօսացնել էր· Տարրեն ցնա եւ ասեն. Եթէ պայտ էիլ է յարաձիս բժշկել զ տարտասանն գնանել, Ես նա ասէ ցնա. Մ՛վ է ի Ձէնջ մարդ՝ որ էիլ ոչխար մի, եւ անդանիցի այն է խորխորատ է շաբաթս. մեծի՝ ոչ ունիցի եւ յարուցանիցէ զնոյ կամ այլ՝ որպէ եւս առանձ է մարդ քան զոչխար. ապա ուրեմն պարտ է շաբաթիս բարիս գործել: Հայնիսաւ ասէ յայնին. Ձգեա զձեռն քոյ. եւ նա ձգեաց, եւ եղեւ ազ իրրեւ զմիւսն: Եւ այնպէս իրրեւ տեսաց զձեռն քոյ. եւ նա ձգեաց, եւ եղեւ ազ իրրեւ զմիւսն: Եւ այնպէս իրրեւ եհաս պատարագ խորհրդոյ տեղի գնանել՝ ես ոչափ կարացիցն գնալ: Ես. Հիմուռ իրրեւ. գիտաց, մի՞թէ ցաս անտի: 15:

ԵՐԲՈՐԴ ՀԻՆԳՇԱԲԱԹԻ

ՒՉ·

Սրբոյն Թէոդիտոսի Գաղատացւոյն եւ Թալիլեայ բժշկին եւ ևօթն կուսանացն Անկիւրիայ:

Յառաջաբան.

Ի սաձեալ սրբոյ եւ ի յիշատակի սրբոյ մարտիրոսացս գնաս Տաճրատեզով սպասելոյ. բարեխաւսելոցն ասցս եւ սպրեցոյ զնոսա զանազանեալս մեր խաղաղացս, Աստուած, որպէս մարդասէր:

Այ· ձծե· Պատուական է առաջի Տեառն մահ սրբոց իւրոց· ո Ձէր ես ծառայ քո եմ, ծառայ եւ որդի աղախնոյ քոյ: Հատասցի զոր եւ խոսեցայ· եւ ես խոնարհ եղէ յոյժ:

Պօտսի առաքելոյն ի Կորնթացւոց կրկրոդ ԹղԹին է ընթերցուածս· Կէ· Ջ· 1:

Կորնթացիք եմք Ձեր եւ ապրեմք, մի ընդունայն զնոցնէն Աստուծոյ ընդունել Ձեզ: Օմ է ի ժամենայի ընդունելութեան, ասէ, լսայ զքեզ, եւ յաւուր փրկութեան օգնեցի զեզ: Ընհատաւրիկ ժամանակ ընդունելի, ահա օր փրկութեան: Մի եւ մի իւիք տալով պատճառս, զի մի պատուական պաշտօնեն Քիստ յանհնայնի ընծայութիւնդ զանձնս Ձեր իրրեւ պատուհասս Աստուծոյ Հաճելութեամբ բազմաս, ի նեղութեան, ի վիշտս, ի տարաբաղս, ի գանս, ի բանաս, ի բռնութեան, յաշխատութեան, ի հրեխանձաս, ի պահս, ի պրսեթեան, ի գիտութեան, յերկայնամտութեան, ի քաղցրութեան, ի Հոգի սուրբ, ի սէր առանց կեղծաւորութեան, ի բանս ճշմարտութեան, ի զօրութեան Աստծոյ. վասն զինուն արդարութեան՝ որ ընդ աջմէն եւ ընդ ահեկէն է: փառաւ եւ անարգութեամբ, զոհասէ եւ պատուհասիւք. իրրեւ մեռեալք եւ ձենդանք. իրրեւ անծանօթք եւ ծանօթք. իրրեւ մահ՝ձենդանք եւ ահա ապրի կենդանի եմք. իրրեւ խրատեալք եւ ոչ մահ՝ապատանաք. իրրեւ տրտմեալք եւ Ձանապաղ ուրախ եմք. իրրեւ անանք եւ զրաստն ունենք զամենայն. իրրեւ ոչ ինչ ունեցեալք եւ զամենայն ինչ ունեմք: 10:

Ընկերս, սիրելս. Պարծեացին աւրքն փառաւ եւ ցեծապեն ի Հանգիստս իւրեանց. եւ բարձր պատճէն զԱստուած ցիպտեմք իւրեանց:

Սրբոյ Աթանասեայ որ յառ Հոգհատեռ. Կէ· ԺՉ· 1:

Ձեզի մեր Հիմուռ Աբրհաամ սուէ.

Ծայս խոսեալոյ ընդ Ձեզ՝ զի մի զայթագղեսցիք: Ի ժողովոյդ իւրեանց Հանիցեն զձեզ· այլ եկեսցէ ժամենայ, զի ամենայն որ սպանեսցիկ զձեզ, Հանապիցի պաշտօն մատուցանել Աստծոյ: Եւ այն պատճէն ընդ Ձեզ, քանզի ոչ ծանեան զՀայր եւ ոչ զիս: Բայ եւ այս խոսեցեալ ընդ Ձեզ, զի յորժամ եկեսցէ ժամենայն յիշեցիք եմ ես ասացի Ձեզ: Ծայս ի սկզբանէ ոչ ասացի Ձեզ, քանզի ընդ Ձեզ էի: 5:

ԵՐԲՈՐԴ ՈՒՐԲԱԹ

ԻԿ·

Ժամանոթ.

Ալ բան ամենայն միտս անգանձա՛ զնաղատիքն քո, Աստուած, առաջ մեզ Հաղագաւ, զբեզ ագաչեմք:

Աչ· Կէ· Ձեռին ամենայն Ծագք երկրի զիկրնքիքն Աստծոյ մերոյ:

Որ Ձեզնեզք զձէր յորշնութիւն նոր. զի պատճէնիս ապայ:

Պօտսի առաքելոյն ի Հռոմայեցւոց ԹղԹին է ընթերցուածս· Կէ· Ե· 12:

Ծաս Հիւանդ օրհնեն առբր են, եւ պատուիրեն առբր եւ ապաք եւ բարեբաս: Իսկ ապ՝ ինձ բարին մահ՝ եղեւ· քան զիկրնքն ալ մեզմն. զի երեւեցին մեզմն բարեաւ գործել ինձ զնա՛ն, զի եղիցին քան առաջնութեան մեզմն մեզաս ի Ձեռն պատուիրանին: Գիտեմք զի օրհնեն Տղեւոր են. ապ ես մարմնաւոր եմ, ընդ մեզք վաճառեալ: Օմ զոր գործեմն ոչ գիտեմ. ոչ եմ եմ զոր կամիմն զայն առնեմ՝, ապ զոր ատելեմն զայն գործեմ: Բայ եմ զոր ոն կամիմ՝ զայն առնեմ, զիպիմ՝ օրինացն եմ եմ բարեաք են: Ալ ապ ոչ ևրկ ես գործեմ զայն, ապ բնակող յիս մեզմն: Գիտեմ ապ ոչ բնակող է յիս, այսինքն ի մարմնի իմում, բարի ինչ· զի կամքն առաջի կան ինձ, եւ առնել զբարին ոչ: Օմ ոչ եմ եմ զոր կամիմ՝ զբարին առնեմ՝, ապ զոր ոն կամիմ՝ զայն զոր գործեմ: Բայ եմի՝ զոր ոն կամիմ՝ զայն առնեմ՝, ոչ ևս ես առնեմ զայն, ապ բնակող յիս մեզմն: Եւ ապ գտանեմ զօրէնս ոյնպիսի զբ կամիցն առնել յիս զբարին. եւ ինձ չարն առաջի կայ: Հաճելով եմ ինձ օրէնսն Աստուծոյ ըստ ներքին մարդոյն. բայց անասնեմ ապ օրէնս յանդամս իմ, զնեմնալ հանդամս մեզոյ զբ ևն յանդամս իմ: Ալ մի տառապեալ եմ ևս. ով ապրեցուցէ զիս ի մարմնոյ տասի մահոյս: Ալ Տեարնէն Աստուծոյ իմ ձեռն Հիմուռ Քրիստոսի Ձեռն մերոյ: 25:

Ընկերս, սիրելս. Պարծ, Ձեր, եւ փրկես զանձն իմ. վեց զիս Ձեր բան ողորմելեան քոյ.

Սրբոյ Աթանասեայ որ յառ Աւոտիկոն. Կէ· ԺԲ· 15:

Ձեռն մերոյ Հիմուռ Քրիստոսի.

Ես գնացին գՁեռ նոյս ժողովրդիք բազմաց, եւ բժշկեալ գտանեմնանս: Ես առաջադ նոյս զի մի յայտնացն գնանել ոմեք: Օմ ցցեր, որ առացան ի Ձեռն Աստուած մարդի. Ես Ձեռուկ իմ զոր բնակցի, եւ սիրի իմ՝ ընդ որ Հանձցաս անձն իմ. Եղիզ զոչի իմ է վերայ Նոյս, եւ իրաւունս Հիմնասոյց պատմեսի: Ալ Հոգատուիդ եւ ոչ ագաքեմեզ, եւ ոչ որ յուիչի է Հրապարակս զրպարտ Նոյս: Ծէրկեն Ջախջախեալ ոչ փշրեսդ, եւ ցպաղպղեն ամպրծալ ոչ չիջուսդ. մինչեւ Հանչ է յաղնեմնեն զրպարտանան: Եւ յանուն Տեառն Հիմնասոյց յոյսացին: 21:

ՏՕՆ ԳԻՒՏԻ ՆԵՒԱՐԱՑ

ՍՐԲՈՑՆ ԴՐԻԳՈՐԻ ՄԵՐՈՑ ԼՈՒՍԱՒՈՐՉԻՆ

ԵՐԿՈՐԴ ՇԱԲԱԹ

ԿՉ·

Ժամեմուտք.

Վրկեցիր սուրբ քահանապետիս, որ գշաւասս ուսուցիր, եւ զամենս դիւացն հալածեցիր. մարդկան ուսուցիր քարոզել գիշերապատիճն. սքանչելագոյ յաղթութեամբ. սրով բարեխօս լիր առ Տէր վասն մեր:

Մչ· ՀԱՒ· Բահանայք քո զգեցցին զարդսպատիճն. եւ սուրբք քո շնծասցեն շնծասցին:

Հիշեա Տէր զՎաւիթ· եւ զամենայն հեզութիւն նորա:

Ընծեղուսան ի Վարդոց առաքելոյ.

Գլ· Ի· 22:

Լու արդ՝ աշաւասիկ ես կացեալ հազելոյ երեսաւ Աստուածոյ, եւ ոք ինչ անդ ընդ իս անգամելոյ Է չգիտեմ: Բայց զի Հոգին սուրբ բան քաղաքագոյ միայն ինձ ես ասէ, եթէ Կապոյտք եւ նեղութիւնք սպասեն ինձ: Բայց եւ ոչ իւրք Տաճարիդ գանձն իմ պատանեսցին՝ որպէս զիաստակիսն զերծաւ ես յրտեղ. եւ զպատճառն զոր առի ի Տեառնէ՝ միայ լինել ուսուցանող Տիրոջդ Աստուծոյ: Լու արդ աշաւասիկ գիտեմ ես, եթէ ոչ եւս տեսանիք զերեսս իմ զուք ամենեքեան, յորս չզինեալ քարոզել զաղքատութիւնն: Վասն որոյ եւ միայ իրիսն գիտէ ձեզ յաւուրս յայսմիկ զի սուրբ եմ ես յարենէ ամենեցունց: Քանզի ոչ խորշեցայ ի պատմելոյ ձեզ զամենայն կամն Աստուծոյ: Օգտոյ կացք անձանց եւ ամենայն Տոհոյ, յորում եղ զձեզ Հոգին սուրբ տեսուչ Տոհումն զաղաղակոյ պրեստ եւ հսկել· Քանզի գիտեմ եմ եւ ի ձեզ յիս ինչ ինձնիցդ գայեն զայգ յարիշտասկոյգ ի ձեզ, որ ոչ խնայեսցեն Տոհոյ: Եւ ի ձէնջ յարիցեն արք՝ որք խօսեսցին ինիւրս, ձգել զաշակիրսն զինի իւրեանց: Վասն այսորիկ արիւն կացիք եւ յիշելիք զի զերիսամ ի գայգ եւ զերկիլ ոչ գադարելոյն պատասուքս խրատոյ զմի ի իւրաքանչիւրոյ: Եւ արդ յանձն առնեմ զձեզ Աստուծոյ եւ բանի շնորհացոյ նորա, որ կարող է չինել եւ տալ ձեզ ժառանգութիւն ընդ սրբոյն ամենեսեան: 32:

Ընծեղուսան, աւետարան· Պատ· ես քահանայ յաւիտեան բան կարգին Մելքիսեդեկի. եւ Տէր ընդ աջմէ քումմէ:

Սրբոյ Աւետարանին որ բան Հովհաննու.

Գլ· ժ· 11:

Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս ասէ.

Ես եմ Հովիւն քաջ· Հովիւ քաջ գանձն իւր դնէ ի վերայ ոչխարացն: Իսկ վարձկանն որ ոչ է Հովիւ, որոյ ոչ իւր են ոչխարքն, իրրեւ տեսանէ գայլն զի գայ՝ թողու զոչխարսն եւ փախչի· եւ գայլն յափշտակէ զնոսա եւ ցրուէ· քանզի վարձկան է, եւ չէ փոյթ նմա վասն ոչխարացն: Ես եմ Հովիւն քաջ, եւ ճանաչեմ զիմս, եւ ճանաչիմ յիս ոչխարքն: Որպէս գիտէ զիս Հայր, գիտեմ եւ ես զՀայր· եւ զանձն իմ դնեմ ի վերայ ոչխարացդ: Եւ ես այլ եւս ոչխարք ես իմ, որ ոչ են յայսմ ցանեաէ· եւ զայն եւս պարտ է ինձ ածել այսր, եւ ձայնի իմում լսցեն, եւ հոտիցն մի հօտ եւ մի Հովիւ: 16:

ՅՈՐՈՐԴ ԿԻՐԱԿԵ ԶԱՆԻ ՊԵՆԵԼԿՈՍՏԷԻՆ

ԳՆ·

Ժամեմուտք.

Ամեծին Աբրի եւ Ծանդ Բաստած, եւ անանց էանեին. որ յանձն առեր մարմնանալ ի սրբուհոյդ Բաստածածնէն եւ ի միւս Պատկ. անփոխարինել մարդ եղեալ հաչեցար Պրիսաոս Բաստած, ծնեալդ զնաց կենդաներ· մինչ ի սրբոյ Լյրդրդոյնեինեն փառաւորեալդ ընդ Հոր եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյն, կեցո զմեզ:

Մչ· ԿՒ· Աբեղ վարիչ սրշնաւորիւն Բաստած ի միան. եւ զեղ սպրին արդեք Աբրատուեր:

Լոյր արծեթոյ խնդ· զի առ քեզ առնդան մարդիս եկեսցէ:

Գոյտաի առաքելոյն եւ Հաղիսկիչոյ Քրիստոն է քեզ կոչեսցածս. Գլ· Ե· 25:

Լոյս ուրեմն են ծրեսներ մեզք խնդիք ծառայեմ օրինաց Բաստծոյ, եւ մարմնով օրինաց մեզաց: Թէ արդարս իսկ, ոչ ինչ գառապարտութիւն է պետիկ որ ի Քրիստոս Հիսուս, որ ոչ գնան բան մարմնոյ: Օրէնքն Հոգւոյն կենաց ի Քրիստոս Հիսուս ազատեցին զեզ օրէնքն մեզաց եւ մահու: Օրէնքն անհնարին էր օրինացն որով անպատասխն մարմնով, Բաստած զկորին իւր առաքեալ ի նմանութիւն մարմնոյ մեղաց եւ նմանութիւն մարմնոյ մեղաց եւ վասն մեղաց, եւ զատապարտեաց զմեղս ի մարմնի անդ: Օրէնքն արդարութիւն օրինացն կատարեցի ի մեզ, որք ոչ բան մարմնով գնացեալք, այլ բան Հոգւոյն: Օրէնքն որք բան մարմնոյ են զկարենեն խորհին, եւ որք բան Հոգւոյն զՀոգւոյն: Օրէնքն խորհուրդ մարմնոյ մահ է, եւ խորհուրդ Հոգւոյն կեանք եւ հանգստութիւն: Քանզի խորհուրդ մարմնոյ թշնամութիւն է ընդ Բաստած, զի օրինացն Բաստծոյ ոչ Հնազանդեր. եւ ես կարէ իսկ ոչ: Օրէնքն որ մարմնոյն են, Բաստծոյ Հանդոյ կենալ ոչ կարեն: Բայց դուք ոչ ընդ մարմնով, այլ Հոգւով, եթէ իսկ Հոգին Բաստծոյ ի ձեզ բնակիցէ. այլ եթէ ոք զՀոգի Քրիստոսի ոչ ունի, ես չէ նորա: Իսկ եթէ Քրիստոս ի ձեզ է, սպա մարմինն մեռեալ է վասն մեզաց. եւ Հոգին կենդանի է վասն արդարութեան: Եթէ Հոգի սրեռելոյն որ յարոյցն զՔրիստոս ի մեռելոց, բնակեալ է ի ձեզ· սպա եւ որ յարոյցն զՔրիստոս ի մեռելոյ՝ կենդանացուսցէ զմահկանացու մարմինս ձեր բնակեալ Հոգւոյն նորա ի ձեզ: Ը· 11:

Բերբեխա, աբերբեխա· Լեռաք եւ տեսէք զդրծս Բաստծոյ· որպէս զի ասէդ Եր խորհրդով քան զամենայն որդւոց մարդկան:

Սրբոյ Աւետարանին որ բան Պատթէոսի·

Գլ· ԻԲ· 38:

Ես Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս·

Հայեցեսա պատասխանի եւառն նմա ասեաք ի զգայն եւ ի փարիսեցոց եւ ասեն, Ո պետական, կամիմք նշան ինչ տեսանել ի քէն: Նա պատասխանի նա եւ ասէ նոսա. Ազգ չար եւ շնացող նշան ինդրէ. եւ նշան մի տացի նմա, բայց նշանն Հովնանու մարգարէի: Օրէ որպես էր Հովնան ի փոր կիսոն գերթս տաս եւ գերթս գիշերս, նոյնպէս եղիցի եւ Որդի մարդոյ ի սիրտ երկրի գերթս տաս եւ գերթս գիշերս: Այր Պետեւացիք յարիցեն ի պատասխանի ընդ ազգիս ընդ այսմիկ եւ զատապարտեսցեն զայս, զի զղջացան ի քարոզութիւնն Հովնանու. եւ արդ աւելի մեծ քան զՀովնան է սոստ: Դշխոյն Հարաւոյ յարիցի ի զատաստան ընդ ազգիս ընդ այսմիկ եւ զատապարտեսցէ զայս· զի եկն ի ծագս երկրի լսել զիմաստութիւնն Սողոմոնի· եւ արդ մեծ քան Սողոմոն է սոստ Ես:ԻԼ յորժամ այն պիղծ ոգին ելանէ ի մարդոյ՝ շրջի ընդ անջրդի տեղիս հանգիստ, եւ ոչ գտանի: Հայեցեսա ասէ· Դասցայ ի տուն իմ ուստի եկեալ եմ. եւ եկեալ գտանէ պարապոյ, մաքրեալ: Հայեցեսա երթայ եւ առնու ընդ իւր եօթն այլ սոսա չար ոգիս քան զիեզեն եւ մտեալ բնակէ անդ. եւ լինի վերջին մարդոյ այնորիկ չար քան զառաջինն. այնպէս եղիցի եւ ազգիս այսմիկ չարի: 45:

—

ՁՈՐՐՈՐԴ ԵՐԿՈՒՇԱԲԱԹԻ

ՂՀ.

Սրբոյն Նիկոլիսի հայրապետին եւ Խառայ եպիսկոպոսին:

Յառաջաբան.

Օհ Հայրապետական զորպարեկիչ զաքեօ ի լերկի. առաքեալն առ գպատուհերկնաւոր, Ծառայք Աբրահամ ոմ հրամանք ի մեր, եւ. Տայր զորդի. եւ. յառնիցին որդիք ի վերայ Տոզ եւ. սպանանիցին զնաւ: Եւ եղիցիք առեւելագ յամենեցունց ազգ առաջն ծոց, քան որ Հաճելիսկ խոպա., Նա կեցիչ: 22:

ՁՈՐՐՈՐԴ ԵՐԵՔՇԱԲԱԹԻ

ՂՀ.

Սրբոյն Դանիէլի մարգարէին եւ երից մանկանցն:

Յառաջաբան.

Ալր ի վերայ քերոքէլին Տանգրես, եւ ի զօրացն Հրեղենաց օրշեաղարիս, իջեալ ի Բաբելրիոն եւ. փրկեալ զերս ձանելոնս ի Տրոն բանտարկեալ. որք սպաւորելով զրկեին երգ նոր. Լամնայն զորեք օրշեկիչք եւ. բարձ սպաւէր: Եհաղատ որ փառագ Վերսաոս եւ սպաւին բարկեալ որ մարգարտաւոր զեմագոր ի սուր մանկունն, փրկեալ ի բարբաքեալ բարդն. որք անարգելին զբաձոնքերն եհաղատ ասին, եւ. չիքան զերսերնէն Տրոն Նոսն եւ. մեր քեզ փրագունեիր. փրկեա զմեզ ի Տրոն յառնիմիդ. զի զումիայն ես բարձրագոյ Տէր. քեզ փառք յաւիտեանս. ամէն:

Մղ. կե. Հեկիեկիա օրշեկիչք զԱսառած. եւ. զՏէր յաղեկացն Նայոցէին:

Հարկիչ Ասառած եւ գրուեացին ամենայն եղիշամիք նոցա. փառիցին առեւելք Նոցա յերեսաց Նորա:

Գեղսի առաքելոյն Հերրայեցւոց Երգեցողն է ընծեկրցուածս. Գլ. ԺԱ. 32:

Եւ սպց զի՞չ եւս ասացից. զի չէ քաւական ժամանակս պատմել զամն Գեդէոնէի, Բաղաքայ, Աամփոնի, Հեկիեպցւոյ, Դաւթի եւ Աամուէլի եւ սպց մարգարէիցն. որք Տառապ սպատիկն զհաւատոց հեկնան, գործեցին զարդարութիւն, Տատին ասեաց, Նոքին զբերանս առեծոց, զեծոցին զրգռութիւն Երց, սպեցան զ բեզանց սպրոց, զօրացան ի տկարութենէ, եղեն զօրաւորք ի պատերազմի, առեի զրանաց օտարաց: Ընկան կանայք ի յարութենէ զնոռնաց հերեանց. Նկաք Նոչդեցան, եւ. չէ եւս ընդարձ զիրութիւն, զի քառ. Ալ ոչ կերէ զառ իկեր որ խոպիցեն, պպ Հարեն Հօր ձերոյ որ խոպիցէ ի ձեզ: Պառնեպէ եղջերայ զերջերայ ի մեզ, եւ. Տայր զորդի. եւ. յառնիցին որդիք ի վերայ Տոզ եւ. սպանանիցին զնաւ: Եւ եղիցիք առեւելագ յամենեցունց ազգ առաջն ծոց, քան որ Հաճելիսկ խոպա., Նա կեցիչ: 22:

ՁՈՐՐՈՐԴ ԵՐԵՔՇԱԲԱԹԻ

ԳՀ.

Սրբոյն Դանիէլի մարգարէին եւ երից մանկանցն:

Յառաջաբան.

Ալր ի վերայ քերոքէլին Տանգրես, եւ ի զօրացն Հրեղենաց օրշեաղարիս, իջեալ ի Բաբելրիոն եւ. փրկեալ զերս ձանելոնս ի Տրոն բանտարկեալ. որք սպաւորելով զրկեին երգ նոր. Լամնայն զորեք օրշեկիչք եւ. բարձ սպաւէր: Եհաղատ որ փառագ Վերսաոս եւ սպաւին բարկեալ որ մարգարտաւոր զեմագոր ի սուր մանկունն, փրկեալ ի բարբաքեալ բարդն. որք անարգելին զբաձոնքերն եհաղատ ասին, եւ. չիքան զերսերնէն Տրոն Նոսն եւ. մեր քեզ փրագունեիր. փրկեա զմեզ ի Տրոն յառնիմիդ. զի զումիայն ես բարձրագոյ Տէր. քեզ փառք յաւիտեանս. ամէն:

Մղ. կե. Հեկիեկիա օրշեկիչք զԱսառած. եւ. զՏէր յաղեկացն Նայոցէին:

Հարկիչ Ասառած եւ գրուեացին ամենայն եղիշամիք նոցա. փառիցին առեւելք Նոցա յերեսաց Նորա:

Գեղսի առաքելոյն Հերրայեցւոց Երգեցողն է ընծեկրցուածս. Գլ. ԺԱ. 32:

Եւ սպց զի՞չ եւս ասացից. զի չէ քաւական ժամանակս պատմել զամն Գեդէոնէի, Բաղաքայ, Աամփոնի, Հեկիեպցւոյ, Դաւթի եւ Աամուէլի եւ սպց մարգարէիցն. որք Տառապ սպատիկն զհաւատոց հեկնան, գործեցին զարդարութիւն, Տատին ասեաց, Նոքին զբերանս առեծոց, զեծոցին զրգռութիւն Երց, սպեցան զ բեզանց սպրոց, զօրացան ի տկարութենէ, եղեն զօրաւորք ի պատերազմի, առեի զրանաց օտարաց: Ընկան կանայք ի յարութենէ զնոռնաց հերեանց. Նկաք Նոչդեցան, եւ. չէ եւս ընդարձ զիրութիւն, զի քառ. Ալ ոչ կերէ զառ իկեր որ խոպիցեն, պպ Հարեն

զդեն յարութեան Տառնիցին: Եւ. կնաք զառնգնաց եւ. զգանից զիրաւ առեն, զկաւգնաց եւ. զրանաց: Վարկածնգան, սպոցգան, փոչեգան, սպանանիք սրով սեռան, չզնգան լերկնչեք եւ. մոլեռով սպեներ. խոտակաք, ներեսաք, տարսերաք: Օ՜զա ոչ սթէ աշխարհ, յանսպասի մոլեռաք եւ ի լերես եւ. յայս եւ ի փառաս երկիր: Եւ սպա սեներին կիպեսաք ի Տառասցն, չեւ եւս ընծաքան զառնին, Բառաջ զան սեր բառաջդն Տառաջեալ, զե սի առանց սեր կառաքսին: 40:

Ընչեսիա, սչէբսիա. Հիկիեկիա օրՏեկիչք զԲառաջ. եւ. զՏէր յաղեկացն Նայոցէին:

Սրբոյ Ներսիսեանս որ բառ Պառիհոմ.

ԳԼ. ԻԲ. 9:

Ձէրն սեր Հիառս Վերսաոս առ.

Հայեսքառ ժառնեկին զձով ի ներառ Հիառս, եւ. սպառնեկին զձով. եւ. եղիցիք առեկալք յառնեկին սպրոց զառն առառան իսկ: Եւ. յաքեսաք զպիեսկին բառզաս զառ եւ. զիմնառս ժառնեկին եւ. առեկին զիմնառս յարդեն, եւ. զբառս ձե ձերբեցաքին: Եւ ժառն բարնեսնոց անօքնառՀառան, յառնքառ զիպ սեր բարնոց: Հայց ար Տառիքառցն Հառ, Նա կեցիչ: Եւ. բարսերաքսի առեսնոց զիմնառս յարդեն, սպ եւ ի Հառերնէսկ ի մէջ անհոգոց ԱառՀայ Տօր սեռոյ: Օ՜զ սեռ չեւ. Տնեաց երեն, եւ. սեռ չեւ բարի ներ կառ Տարեաց էր, զի բառ ընդառերեանն յառաջադրութիւնն Բառաջ Տառասեան զի. ոչ ի զրծոց, սպ յայնմանէ՝ որ կռնեացն, առաջառ. նման երէ Նչիչն կառարցն Տառպեսկ. որպէս եւ զբեալ է ի Օ՜զՀառկոք սերեցի, եւ. զՆառ. առեկ: Խոկ սպզ զի՞չ սեռեւ. սիրեէ սեռքառսերնէն երէ Բառաջդ. քառ. չերէ. ի Ոգդեսցոյ զրառ՝ զզրեկացոյ զ. զեւ առ զեկացոյ՝ զրառ զեկացոյն: Լպա ոչ բառ պյեմ՞ երն Ը որ կառիցեն, եւ. ոչ բառ պյեմ՞ ոյ ընծեռացցէ. սպ զառ Բառաջդ՝ որ ա զզրեսն: 16:

Ընչեսիա, սչէբսիա. Հոզի զո սեռբ եւ բարի առաՀոգոյեսկ, երն ի լերկիր ուրեց:

Աբբայ Բ.եսոպանեան որ բան Աստուածասէր։
Գլ. ԺԳ. 1։

Ջէյն մեր Հիսուս Քրիստոս։

Հիսուս յայնմհետ երեսք (Հիսուս) ի ամենէն ծառերս առ. Ծոմեկերն Նր. Ժողովեցան առ նա ժողովուրդք բազումք, մինչեւ մտանել նմա ի նաւն եւ նստել, եւ ամենայն ժողովուրդն կայր առ Ցամաքին։ Նր խօսէր ընդ նոսա բազում առակօք, եւ ասէր. Ելցուք ի միւսանգամն մեկնել։ եւ ի ձգելոյն ի քում՝ էր որ անկաւ առ ձանապարհաս, եւ եկն հեձուն երկնից եւ կերբ զնա։ Նր այլ անկաւ յապառաժի, ուր ոչ գոյր հող բազում, եւ ժողովարանի բանաւոր առ ի չգոյն հեղեղ երկրին. ի ծագել արեւուն սոսկացաւ, եւ զի ոչ գոյին արմատք չորացաւ։ Նր այլ անկաւ ի միջ փշոց, եւ եկեն փուշքն եւ ՀԻՆՑԻՆ զնա։ Նր այլ անկաւ ի բարի երկիր, եւ տայր պտուղ, ։ էր որ Տաքնասաց, եւ էր որ վաթնասաց, եւ էր որ երեսնասաց։ Որ ունիցի ականջս լսելոյ, լուիցէ։ 9։

ՀԱՐՑՈՒՐԴ ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

ԸԿ։

Սրբոց Թարգմանչացն՝ Աահակայ եւ Մեսրոպայ։

Յաղագս։

Օ.Տպատանեացն զորս պահեցէք զաճեռ ի լիրիկո. առ աբեղան առէք զպատիւ. լիրիկոս.առ Հռոմայ առ Պետրոսի ոմ կրանեցիքեք ի Տէր առ որ Տպատիւք։ Ջանայի ձեր վարդապետութիւնդ սերմանք բարեպատրաստեալ հողս. ոչ բարեբեր սատղ Տասնյաճեալ, եւ Տասնապատիկ եւ հարիւրապատիկ Տաճար, ոչ բարեբեր սատղ Տասնյաճեալ. եւ Տասնապատիկ եւ հարիւրապատիկ պտուղ բարեբեր։ Ա ասէ որպ բարեհաճեցէք առ. Ձեր վասն անձանց մերոյ։

Մշ. ԺԳ. Օ.Էրկիրացաձս Ջհաւն վասնորդ առնէ, որ երկիր լսիցէր Բ.ուտ եւ ոչ առէ։

Ջեր, ծնՂ կացոյ ի նոցանէր քառ. Կամ ՚ՈՂ ճառիւեցէ ի լեառն սուրբ քո։

Պետրոս առաքեալն ի Կորնթոսացոց առաքեցեալ ի քրիստոս ասէս։ Գլ. ԺԳ. 4։

ՀԱՏԵԱԼ եւ բաժինք Տնորհեալ են, այլ Հոգի նոյն է։ Նրիմ բաժինք պաշտամանց են, այլ Ձեր նոյն է։ Նրիմ բաժինք ազդատիճանց են, այլ Բ.առաւ նոյն է, որ ամենի ամենայն յամենայնի։ Այլ Բ.առաւ նոյն է, որ ամենի ամենայնի։ Այլ Բ.առաւ նոյն է, որ ամենի ամենայնի։ Ա ասէ որպ բարեհաճեցէք առ. Ձեր վասն անձանց մերոյ։

Մշ. ԺԳ. Օ.Էրկիրացաձս Ջհաւն վասնորդ առնէ, որ երկիր լսիցէր Բ.ուտ եւ ոչ առէ։

Ջեր, ծնՂ կացոյ ի նոցանէր քառ. Կամ ՚ՈՂ ճառիւեցէ ի լեառն սուրբ քո։

Պետրոս առաքեալն ի Կորնթոսացոց առաքեցեալ ի քրիստոս ասէս։ Գլ. ԺԳ. 4։

ՀԱՏԵԱԼ եւ բաժինք Տնորհեալ են, այլ Հոգի նոյն է։ Նրիմ բաժինք պաշտամանց

Աբբայ Բ.եսոպանեան որ բան Պ.ասիաս։

Գլ. ԺԳ. 32։

Ջէյն մեր Հիսուս Քրիստոս ասէ.

Մի երկնչիք Տօս փոքրիկ. զի Տնճնցաս. Հայր ձեր սայ ձեզ զպատարագ միանգամ։ Ա ամենեցիք զինս ձեր, եւ առ.ը տոպրակ երկնս. եւ աթաղիք ձեզ քսակ սատղ Տնանցոյց, գնոյն անպակաս յերկինս. ուր ոչ գող մերձենայ, եւ ոչ ցիւ ապականի։ Օ.Էրտ գանձն ձեր է, անդ եւ սիրտ ձեր երկնիցէ։ Նշդիցն գօրք ձեր պատկառ ընդ միջն եւ Տնորհեալ լուսեցարչ։ Նր գուք նմանեալ մարդկան որ անձն ունիցեն անատն երբեմն՝ եւ երբ գանեցցեն է Տպատանեալ. զի յորմամ գայցի եւ բախիցէ, մատղացուի բանացն նմա։ Նշանեի իսկ Տնատցիցն սքեղիկ զրա Հնկալ անգն գոյզ սքեմատս. ամեն սահմ ձեզ. զի գօտի ընդ միջ ածցի եւ բազմացուցի գնաս, եւ անգկաց պատկի գնաս։ Նր Հնի Հիսկոյզ կամ լերբոյզ պատ. Հնկեցէ եւ գոյի պատկս, կրանեի եւ Տնատցին սքեղիկ։ Ասաց գօրն գնաս ձեզ, գնոյն եւ Տնատցին ձեզ։ Ասաց գօրն գնաս ձեզ, գնոյն եւ Տնատցին ձեզ։ Ասաց գօրն գնաս ձեզ, գնոյն եւ Տնատցին ձեզ։ 40։

ՉՈՐՐՈՐԴ ՈՒՐԲԱԹ

ԻՉ։

Յաղագս։

Ար բան ամէնգն գնաս անցանեա գնաս-զաղուեցիքեն քո, Բ.առաւ, առ.ը մեզ Տնասպատ։ գ.ըեզ ապահեցիք։

Մշ. ԳՀ. Տեսին ամէնգն Տնազ երկրի գիպուածեցիքեն Բ.առաւծոյ մեզդ։

ՕրՏնեցէք գՁեր յորՏնաքեցիքեն Տոր. զի գրանեցիք պարտ։

Պօտպե առաքեալն ի Հռոմէացիսդ ի Իգրկեալն է, ընկերգրառաւս։ Գլ. Թ. 17։

Վասնզի ասէ գիր գիպատ.ին, Թէ ի զան այնպիսի գրգռեցի գՁեզ, զի ի զեղ ցուցից զգօրութիւն իմ, եւ գատանեցի անուն իմ գրանց ամենայն երկիր։ Ապա ուրեմն ում Նրնդ ամենայն երկիր։ Ապա ուրեմն ում Նրնդ ոք գրանի, եւ ում Նրնդ ոք կամիր Նրատանդ։ Նրակ ասէ ոք. ասեցիր, Թէ Ոչդ ես զնաս գրանեցիր ի միջ ի զեղ Տնատցիս

Հարիցէ Լսաւած եւ յրաւացին ասելոյն ի ձեզանէ նոցա. փախիցին առելիք նոցա յերեսաց նոցա:

Պատահ առաքելոյն ի Կորնթոս առաջել ի թեմն ի քեզ ելցուածս. Գ.Ս. ԺԲ. 28:

Ես զոր ևգ Լսաւած յեկեզեցւոյ՝ այս են. նախ զառաքեալս, երկրորդ զմարգարէս, երրորդ զվարդապետս, ապա զօրաւորեալս, ապա շնորհս բժշկութեանց. օգնականեալս, վարիս, ազգս լեզուաց, եթող ասելոցն ձեռնադրեալս լեզուաց: Սիրեմ ամենեքին առաքելոյք իցեն. սիրեմ ամենեքին մարգարէք իցեն. սիրեմ ամենեքին վարդապետք իցեն. սիրեմ ամենեքին զօրաւորք իցեն. սիրեմ ամենեքին շնորհս բժշկութեան ունիցին. սիրեմ ամենեքին ի լեզուս խօսիցին. սիրեմ ամենեքին թարգմանիցե՛ն: Բայց նախանձաւոք լերուք շնորհացն որ յաւն են: Բայլ ես առաքել եւս ձանապարհ ցուցանեմ ձեզ: Եթէ զնգալս մարդկան խօսիցիմ եւ. գՀրեշտակաց, եւ սէր ոչ ունիցիմ, եղէ ես իբրեւ զպղինձ որ զռնգոյնէ: Եւ եթէ ունիցիմ մարգարէութիւն, եւ զիտիցիմ զխորհուրդս ամենայն եւ զամենայն գիտութիւն, եւ եթէ ունիցիմ զամենայն հաւատս մինչեւ զլերինս փոխանցել, եւ սէր ոչ ունիցիմ՝ ոչ ինչ եմ: Եւ եթէ ջաղիցիմ զամենայն ինչս իմ ազգասաց, եւ մատնիցիմ զմարմին իմ յայրումն՝ եւ սէր ոչ ունիցիմ, ոչ ինչ օգտիմ: Գ.Կ. 3:

Ելբնա. ասէբնա. Հիմիկուկս օրհնեցէք զԼսաւած. եւ զձեր յաղեքսան Խորհեցէք:

Արդ Լ.եւսաւանես որ բան Պաւղէոսի. Գ.Լ. Ի.Կ. 34:

Ձէրն մեր Հիսուս Քրիստոս ասէ.

Ա ման պարզիկ աշաւասիկ ես առաքեմ առ ձեզ մարգարես եւ խնամուս եւ դպիրս. ի նոցանէ սպանանիցէք եւ ի խաչ հանիցէք. եւ ի նոցանէ տանջիցէք ի ժողովարս ձեր, եւ հալածիցէք ի քաղաքէ ի քաղաք: Որպէս զի կեսցէ ի վերայ ձեր արմանան արեան արդար հեղեալ յերկրի, յաբելեն Երկի արդարոյ մինչեւ զարիւնն Զաքարիայ որդւոյ Բարաքեայ, զոր սպանէք միջ մեծ սրբոյն եւ սեղանոյ: Ըսկն ասեմ ձեզ. եկեսցէ այն ամենայն ի վերայ սպրիս այսորիկ: Երուսաղէմ, Երուսաղէմ, որ կոտորէիր զմարգարես եւ քարկոծ առնէիր զառաքեալսն առ քեզ. քանիցս անգամ կամեցայ ժողովել զձանիցան քո, զոր օրինակ ժողովէ հաւ զձագս իւր ընդ թեւովքս, եւ ոչ կամեցարուք: Ահա տեղեալ լիցի ձեզ տունդ ձեր աւերակ: Բայց ասեմ ձեզ՝ եթէ ոչ ևս տեսանիցէք զիս յայսմհետէ, մինչեւ ասիցէք, օրհնեալ ևկեալն յանուն Տեառն: Ղ.Ա. 39:

ՏՕՆ ԾՆՆԴԵԱՆ

ՍՐԲՈՑՆ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ԿԵՐԲՊԵՏԻՆ

ՈՐ ԳԱՇԱՐԱՒ Ի ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Յառաջաբան.

Օ,Լսաւածներդ ասացեալն քո եւ գիտասցեմ եթէ Լսաւածդ Խանին նախանձ կատարեալ, որ ի ձեռն հնոյն գնահատեցեր ի գրաւոյն ասացս յինէց, նա եւ այժմ զ-Երկրպագս անօրէնաբեռանց ըստրեալս, եւ բացեալսն Հերովեայ՝ գիպատս ասեց աշխարհն Տանջասցես, զի գերդ Տեառդ գրաբեր, որ գամենեցուն ձեռնադրեցիր գրաբեր Քրիստոսս: Բայց, որ յանապատ բարբառդ ձայն, զոր ևս գամա ձեռնադրեցիր՝ պարգեւել գնագրեալսն եւ գմեծ գործոսն:

Աղ. Գտ. տանուկ, մարդասի. Խորհրդոյն կրեալքդ գիտացիս առաքի Ցեառն պատրաստել զձանապարհս նորա:

Օրհնեալ Ցէր Լսաւած Խրայէլի, զի յայց եղ մեզ. եւ արար փրկութիւն ժողովրդեան իւրում:

Բնթերցուած ի Գործոց առաքելոց. Գ.Ս. ԺԳ. 25:

Ես իբրեւ լնոյր Հովհաննէս զընթացսն, ասէր. Ջե զ-ով կարծէք զիս՝ թէ իցեմ. ահ ես այլ. այլ ահա գայ ի վերայ իմ, որոյ ահ արձանի գիրկանց ոտից լուծանել: Բնչք երկասիք արդիք Լբրահամեան տոհմիկ, եւ որ ի ձեզ երկիւղած իցէք Լսաւածոյ, ձեզ բանս այս փրկութեան առաքեցաւ: Բայց որ բնակիցք են Լերուսաղէմ եւ իշխանք նորա անծանեցին նմին ի դատին. եւ բան բարբառոյ մարգարէիցն, որ գամենայն շաբաթս ընթեռնուին, գատեալ կատարեցին. եւ ոչ մի ինչ պատճառս մահուան գտեալ ընդդիմացին ի Պիղատոսէ պահանջել զնա: Եւ իբրեւ կատարեցին գամենայն զոր ի նոսա նորա գրեալ էր, իջուցեալ ի փայտէն եդին ի գերեզմանիս: Բայլ Լսաւած յարոյց զնա ի մեռելոց. որ երեւեցաւ ասելոցն ընդ Գալիլեա. Լերուսաղէմ, որք են նորա ես. Ժողովուրդն: Եւ մեք ձեզ աւետարանեմք գխոստումն որ առ Հայրն եղեալ էր: Օ,Ի զոյն Լսաւած կատարեաց առ մեզ որդիս նոցա յարուցեալ զՅիսուս, որպէս եւ ի սաղմոսն գրեալ է յերկրորդում: Որդի իմ ես դու, ես ես այսօր ծնայ զքեզ: Յ.Ե:

Բնկերս, արկերս. Կապաւան ձեռքդ հանեն զարմանալ, յարմանալ յարմանալ երկիր պագանիք. ապաւան եղես Բանին Լսաւածոյ. եւ լսեալ զահաւոր գձայնն արարածիդ ասելով. Ընչ գառն Լսաւածոյ որ բառնայ զմեղս աշխարհի:

Արդ Լ.եւսաւանես որ բան Գ.ուխաս. Գ.Լ. Ը. 57:

Ա ման փառաց Ցեառն մերոյ Ցիսուսի Քրիստոսի.

Նր Նդիսարեի ի քան ժամանակ Ցեառնեդրէ, եւ Ցեառ արդի: Եր լուան որ Յովջ զնաւա. Եմն եւ ապատոհմ նորա, զի մեծ արար Ցէր զողորմութիւն իւր ընդ նոսա. եւ ինդացին ընդ նմա: Եր եղեւ յաւուրն ութերորդի եկին թլփատել զմանուկն, եւ կոչէին զնա յանուն հոր իւրոյ Օ,զարարիա: Պատասխանի ետ մայր նորա եւ ասէ. Ընչ, այլ

կուսիցի Հոգւոյ Սրբոյ, եւ ասէ ցնա. Ուստ զի ոչ եւ զայլսն քամ, որ կոչի անուն Հոգւոյ Սրբոյ: Ընկալիցին Տէրն զոգի նորա եմ ես կամիցի կոչել զնա: Եւ ընդդէմ ասելոյ զրկաց եւ ասէ. Հոգւոյ Սրբոյ եմ ես անուն զրոյ. եւ զպանդան ամենիցն: Եւ բազում ապերասան նորա վարգապետ եւ ճգնո նորա, եւ խոստ եւ օրհնէր զԱստուած: Եւ եղեւ աշ ի վերայ ամենիցն որ յոլիս գային, եւ որ շուրջ բնակեալ էին զնոքօք. եւ ընկ ամենայն իւանականացին Հրէաստանի պատմէին ամենեցուն զանց պատերին: Եւ եկին ամենեքեան որ լսէին ի գիտոց եւ առէին. Օ՞ՀԸ լինիցի մանուկ այս. եւ ձեռն Տեառն էր ընդ նմա: Եւ Զաքարիա Հայր նորա լցաւ Հոգւոյ սրբոյ, մարգարեացաւ. եւ ասէ. Օրհնեալ Տէր Աստուած Իսրայէլի, զի յայց եւ ձեզ, եւ արար փրկութիւն ժողովրդեան իւրոյ: Եւ յարոյց եղջիւր փրկութեան մեզ ի տանէ Դաւթի Ծառայէ իւրոյ: Որպէս խօսեցաւ բերանով սրբոց իւրոց ի հնուստ մարգարէից նորա եմեն: փրկութիւն ի թշնամեաց մերոց, եւ ի ձեռաց ամենայն ատելեաց մերոց: Առնել ողորմութիւն ընդ Տարս մեր, եւ յիշել զուխտ իւր սուրբ: Երդումն զոր երդուաւ Աբրահամ Տէր մեր հայրն մեզ, առանց երկիւղի, ի ձեռաց թշնամեաց մերոց փրկեալ: Պաշտել զնա պրկութեամբ եւ արդարութեամբ առաջի նորա զամենայն աւուրս կենաց մերոց: Եւ զա. մանուկ մանկանդի Մարգարէ կոչեսցիս. զի երթիցես առաջի երեսաց Տեառն պատրաստել զճանապարհս նորա: Հաղ գիտութիւն փրկութեան ժողովրդեան նորա, ի թողութիւն մեղաց նորա: Ա ան գթութեանց աղբերութեան Աստուծոյ մերոյ, որով այց արար մեզ արեգական ի բարձունս: Երեւել որոց ի խաւարի եւ ի ստուերի մահու նստեալ: Ուղղել զոտս մեր ի ճանապարհս խաղաղութեան: Եւ մանուկն աճէր եւ զօրանայր ի հոգւոջ: եւ էր յանապատս մինչեւ յօր երեւելոյ նորա Իսրայէլի: 80:

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ԿԻՐԱԿԻ ՁԱՆԻ ՊԵՆՏԵԿՈՍՏԻՆ

Գ.Զ.

Յայսմհետէ.

Ի ծածկի Աղգի եւ Ժանդ Աստուած, եւ անուն Քրիստոս. որ յանէն ամէն մարմնաւոր ի պարտէզ Աստուածայնէն եւ ի միւս Աստուն. անմոռանալիք մարդ եղեալ խաչեցաւ ի պարտէզ Աստուած, ածխատեսիլ մարդ եղեալ խաչեցաւ Աստուած, ածխատարի գնաց երեսիցն. մեռաւ ի պրոյ Հրեղէնոյ. Քրիստոս փառաւորեցաւ ընդ Հօր եւ ընդ պրոյ Հոգւոյն, միայ գովեալ:

Ես կ. Վրկեց զայրէ պրհատեսիլն Աստուած ի Սիան. եւ զեղ ասցին աղբեզք Ազգաստացէ:

Լայ ազգեզ իմոց. զի ամ զեղ ամենայն մարդեէն ևեկոյ:

Պատուի առաքելոյն ի Հաղորդութեան Քրիստոսի ի բեմէ պրատուածս. Գլ. Թ. 30:

Յան պատ գնէզ ասիզեզ. զի Հեմանաք որ ոչ երեմն գնէս պրատուածեան, Հաւսին պրատատ եման. ոյամ պրատատեման որ ոչ Հաւատաց ամենն: Ես Հարեալ երեմպրատատեման ոչ ամանեաց: Ընկերք. զի ոչ ի Հաւատաց, այլ էրրէ. ի գործոց գրծոց. քանզի գնեցին նորա ամ վերին գործոցն պատրեման: Ընդէս եւ գրեալ է. Ընձաստի գնեմ ի Սիոն քար գործոցոյ պատրեման եւ վէմ գրդուձն, եւ ամենայն որ Հաւատայի ի նա, մի ամօթեցին: Ի՞ջերբ, եմ կամք պատ ես պրեզ ի պատեզ: Ի՞ջերբ, եմ կամք պատ ես ի պրեզ եմեն: Քանզի վկայեմ նորա եմեն զամանձն Աստուծոյ ունին, այլ ոչ գնոսա եմեն: Ոչ ոգէս եմեն Աստուծոյ պրպատեմեան, եւ զի ընծայեն ինչդեն կացուցանել. զի պրպատեմեան Աստուծոյ ոչ Տնազանդեցան: Քանզի նաեւ պրեմեն պրեմեն Հաւատացեալք: ժ. 4:

Ակբա եմ, ակբա եմ. Աւրեմ եղեւ. Թաղել յարեալ ի ր. գրէզ Միոնի ցնծացեն զեն ի եմատանն ես ինեզ:

Արբոյ Աբեսատեմս որ բան Պատկեմ. Գլ. ԺԲ. 24:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս.

Ընդ առաջ արկ առ նասս եւ ասէ. Նմանեցուսս արքայութիւն երկնից առն, որ սերմանէ զբարի զարգարանի իւրում: Եւ ի քուն լինել մարդկան, եկն թշնամի նորա եւ ցանեաց ի միջոյ գրուին եւ գնաց: Եւ երբեմն բանաւ նոյն արար պատուղ, ապա երեւեցաւ եւ զրուին: Մատեալք ծառայք տեառն տանն ասացին ցնա. Տէր, ոչ սերմն բարի սերմանեցեր յարգանին քում, արդ ուստի ունի զրուին: Եւ նա ասէ ցնոսա. Ընդ թշնամի առբար գոյն: Ասեն ցնա ծառայքն. Կամի՞ս զի երթեալ զգացուցուս գոյն ի բաց: Եւ նա ասէ ցնոսա. Մի, գուցէ մինչ քաղիցէք զրուինն, եւ պրպտանն ընդ նոսին ի բաց ընդ նոսա: Թողէ զոսա ի հունձս ժամանակի հնձից. եւ ժամանակի հնձող ասացից ցհնձողսն. Զառեցէք նախ զրուինն եւ կապեցէք զոյդ ի խրձունս առ ի յայրել, եւ զբարիսն ժողովեցէք ի շտեմարանս իմ: 30:

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ԵՐԿՈՒՇԱԲԱԹԻ

Գ.Կ.

Սրբոյն Յոհաննայ Թագաւորին եւ Աշխէն տիկնոջն եւ խոստովիդխոյսն:

Յ ասմաքի արբոյ եւ. ի յիշատակի սրբոյ Թագաւորաց դնեաս Հաստատեալ ազատ ժեզ. բարեխաւս լեեսցի նորա եւ ազօթից պինդանեսն եեսցի մեզ Հաղորդս. Ամասաց, ազաս մարդասէր:

Ես. Ե. Տէր ի զօրս եեսն քամ ամ բան եկեցի Հաղորդս. եւ ի զրուին եեսն ամ ցնծասցէ յոյժ:

Ջ ցանեալն եեսն ցորեան ոչ պրպէրէ ի նեեսն:

Պատի առաքելոյն ի Հիմնէ Հոգի առաքեն Հրեղէն ի բեմէ պրատուածս. Գլ. Թ. 1:

Յա արդ ազաեեմ, նորա քան զամենայն առեեն ազաեն, եեղբայս ասես, պրպատանս, զոյն եեսն ամ ասեսն ազգեզ, մեզ եեսն Հաւսալ ամ վեր եեսն ազգեզ. Ես ոչ ես ի զրոյ Հոգեկան եեսն Հաւսալ ամ է, եւ ոչ ես ժողովել ընդ Հա ցրուէ: 23:

սեսեեսեզ սեսեն բարի յազգսզեզ ես ի զրուին ձգեսցեսն ամ զեզ կեզցին եւ ի զեսեն եեսն ծղսցեսն եեսզեզ. Ջ մի է Զաքարիա, եւ մի մեծագոյն Զաքարիա եւ ազգեզ ազգեզ Հաղորդ Հաղորդ. որ ես ազգեն զրուին զեզ ամենեցուն, զեզ եեսն ես ամենայնոյ Հոգւոյ: Հոգ եզայ ես զազոզ. եւ առաքեալ. Ձգեսքեսս առեէ ի Հրեսեսս ես ոչ առեէ, եզէ զազոզաքես Հեեսեսեսզ Հաղորդ ես. Ձգեսքեսս ես. Ե:

Ակբա եմ, ակբա եմ. Աւրեմ եղեւ ամենեզեսն զազ յաւսալեզ ես ի քեզ. յաւեսան ցնծացեն, եւ եեսեզեսզ զեեսն:

Արբոյ Աբեսատեմս որ բան Պատկեմ. Գլ. ԺԲ. 14:

Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս.

Ես Հաեեզ զեւ մի Հաեի. եւ եզեւ յեսեեզ զեեսն Հասցաս Հաեին. եւ զազեսզաս ամենայն ժողովոյդն: Ես ամենք ի նոցանէ ամեն. Հէեզզեզաս զեսս Հրեսեսեսն եւ զեսս Հեեզ. ես զազես զեեսն: Ես զազեսզաս զեսս Հեեզ. զեսզոյ կոզոյ եեսզազաս զեսեսեսն նորա. զի ազգ զեեսն ես ի Հեեզաս զեսեսեսն զեսս Հրեսեսեսն եւ զեսս Հեեզ

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

Կ.

Սրբոց հայրապետաց՝ որդւոց եւ թոռանց սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչին, Արիստակիսի, Վրթանէսի, Յուսկանն, Գրիգորիսի եւ Դանիէլի:

Ժամեմոտ.

Ո՛Հայրապետականն զարգարիցէք զանձնս ի լիովի. առաքեալքն առ քեզ զգաստ. յիրեսուս, ծնաւղք Աբրահամի ով երանելիք ի Հոգս առ սուրբ Հայրապետք։ Քանզի Տէր վարդապետեալ ունիք. սիրանք՝ բարեպաշտութիւն յանձին Հոգւոյ, ուրախութիւն պատրաստեալ Հոգւոյ Հաստատելոյ եւ Հաստատելոց զիմիս հաւատոյ Հոգւոյ։ Վ ան որպ բարեխօսեցէք առ Տէր վասն անձանց մերոց։

Աղ. ՃՁ. Վասնայր քո զիմացին զարգարութիւն. եւ սուրբք քո ցնծալով ցրեծասցեն։

Հիշեա Տէր զՊատիճ. եւ զամենայն հեզութիւն նորա։

Պօտրոս առաքեալն ի Տիմոթէոս երկրորդ թղթին ե ի ընտիրսն ասեա. Գլ. Բ. 6։

Վ ան որպ յիշելոցդ՝ քեզ արժանի՝ գնացեալ Քաւութ, որ ես ի քեզ ի Տեառնարութիւնն իմոյ։ Օի ոչ ես մեզ Քաւուած Հոգի վհատութիւն, այլ զօրութիւն եւ սիրոյ եւ զգաստութիւն։ Մի այսհետեւ. ամօթ Հանաիցիս զվկայութիւնն Տեառն մերոյ եւ մի զես զկապեալ Նորա, այլ Հոգով լեր տաղապանց առնապարեին քան զօրութիւնն Քաւութ. որ փրկեացն զմեզ եւ Հրաւոյ ի կոչումն սուրբ, ոչ քան գործոց մերոց, այլ քան իւրում՝ յաւանգրաթիւնն եւ շնորհացն որ առաւ մեզ ի Քրիստոս Յիսուս յառաջ քան զժամանակս յաւիտենից։ Բայց յայտնեցաւ այժմ մեր յերեւիլ փրկիչ մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որ խափանեաց զնոսկ, եւ լուսաւոր սպաւ կենաց եւ անեղծութիւն ի Տեառն առաքեալին, որոյ եղայ ես քարոզ եւ առաքեալ եւ վարդապետ հեթանոսաց։ Վ ան որպ եւ զայս չարչարանս կրեմ, այլ ոչ ինչ ամօթ Հանաիցիմ. քանզի գիտեմ զ՝ Տեառնարկան եմ. եւ Հաստատեալ եմ ի՝ կարող է Քաւութն իմ պահել յօրն յայն։ Ունիցիս օրինակ առողջաբանութեան բանից զոր լուար ես Հանէն Քաւուած ի Հաւատս եւ սիրով որ ի Քրիստոս Յիսուս։ Օ բարւոք առանձին պահեցիր ի Տեառն Հոգւոյն որոյ ի մեզ բնակեալ։ 14։

Ընկերա, ասէրաս. Վասնայր քո զիմացին զարգարութիւն. եւ սուրբք քո ցնծալով ցնծասցեն։

Սրբոյ Էմոսթանոս որ բան Վանական. Գլ. ԻԲ. 29։

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս.

Եթէ ի գիտելոյ ի վերայ նորա ժողովրդոյն սկսան ասել. Բզդս այս ապ չար է. նզան ինդրէ, եւ նզան յիրերից ոչ ասցի նման բազ նզանն Հոգեւնաս. Օ՛ի որպէս ևոյն Հոգենան նզան Պետիւհարդան, այնպէս ևոյնի եւ Աբրի ծնզդս ապ սպեին։ Ուշիան նզան Պետիւհարդան. եւ ասս ապ ևոյնի եւ զաստաւորի ընզ ապս ապրելի եւ. զաստաւորացն ասելզ զան, զի ևեն ի Տագաց Երկրի ընկ գեհենաւոյ Հոգենան։ Նզանոնիզ. եւ ասս առաւել քան զՀոգենան է ասս։ 32։

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ՁՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

Կ.

Ժամեմոտ.

Ո՛ր քան ամենայն միաս անցանեմ զնաքաղաքեմին քո, Քաւուած, ասւր մեզ Հանապատ ։ գբեղ ապտեմք։

Աղ. Զե. Կնոր գնացայս քո Քաւուած իմ. որ ի քեզ յուսացայ։

Զգոյնիա ինձ Տէր, զի ա՛ս քիչ ազաքաղիզի զօրհնապատ։ ուրախ սրս զանձն Տաղի քոյ։ զի ա՛ս քիչ Տէր Հանքարձի զանձն իմ։

Պօտրոս առաքեալն ի Հռոմիացւոց երկրորդ թղթին ե ընտիրսն ասեա. Գլ. փ. 5։

Մոգնա պէ զարդարութիւն որ յօրենոյ անուի է։ եթէ այսպէ զան մարդ կեցցէ նովին։ Հայ գՀաւատոյն արդարեեա։ Ո՛ր ասկրնա ասէ. Ո՛ր ասկրնա ի պատ քառ՝ կամեցէք յերկիրս, պատիցն Է զՔրիստոս ևոր իջուցանել. կամ ով իջանիցէ յանդունդս, պատիցն Է զՔրիստոս Հանել ի մեռելոց։ Բայ զի՞ն ասէ գիր։ Մերձ է բանն ի բերան քո, եւ ի պատ քառ է. պատիցն Է բանն Հաւատոյ զոր քարոզեմք։ Օ՛ի եթէ խոստանեսցիս բերանով քով Տէր զՅիսուս, եւ Հաւատացիս ի պատ քառ՝ թէ Քաւուած յարոյց զնա ի մեռելոց, կեցցես։ Օ՛ի պատ Հաւատոյ յարդարութիւն, եւ բերանով խոստանիցիս ի փրկութիւն։ Ասզի ասէ գիր. Ամենայն որ Հաւատացեալ է նմա, մի ամաւեսցի։ Օ՛ի ոչ զոյ խտիր Հրէի եւ Հեթանոսի. քանզի նոյն Տէր է ամենեցուն, բարեաց ընծեռեալ ոչ կարսն ա՛ս։ Օ՛ի ամենայն որ կարգասցի զանուն Տեառն՝ կեցցէ։ Կայ ապ ոչ կարգասցի զոր ոչն Հաւատացին, կամ զնա՞յդ Հաւատացեն զրա՞ն ոչ բան. կամ զնա՞յդ լուիցեն առանց ոչբաք քարոզելոյ. կամ զնա՞յդ քարոզիցեն, եթէ ոչ առաքեսցին. որպէս եւ գրեալ է. Երկրէ զի գեղեցիկ են ոտք աւետարանչացն խաղաղութեան եւ աւետարանչացն բարութեան։ Ա՛ղ ոչ ամենեցունն Հնազանդեն աւետարանին։ Էսայի ասէ. Տէր, ո՞ Հաւատաց լոյ մերում։ Բայա ուրեմն Հաւատք ի լսելոյ են, եւ լսել ի բանէն Քրիստոսի։ 17։

Ընկերա, ասէրաս. Տէր, օգտութիւն քո յաւիտեան. զգործս ձեռաց քոց մի անտես առնիր։

Սրբոյ Էմոսթանոս որ բան Վասիլոսի. Գլ. ՃԳ. 31։

Տէրն մեր Հաւատս Քրիստոս.

Ա՛ղ ասաւ որպ առ Նոսս եւ ասէ. Ոնանք ի պարագայիցն երեկոյ Հասոյ մեզ Նահեղոյ. զոր առեալ մարդոյ սերմանեաց յայգւոյնի իւրում։ որ փոքր է քան զամենայն սերմանեաց, եւ չորեամ առնելզ, մեծ է քան զամենայն բանջարս. եւ ելնի ծառ մեծ. զայ թռչունք երկնից եւ Հանգչեյասս Նորա։ Ա՛ղ ասաւ ևոսնցս ընզ Նոսա եւ ասէ. Ոնանք է պարագայիցն երեկոյ խնդոյ, զոր առեալ կնոջ Հագցոյ է գրեալ երես ալիւր. մինչեւ ամենայն խոյեցաս։ Օ՛յա ամենայն ևոսնցս. Էհաւս առաջոք ընզ Հոգեսիս պատ. եւ առանց առաջոք ընզ ևոսնս ոչ ինչ խոսեր ընզ Նոսս։ Օ՛ի չզի կի ոչ ինչ խոսեր ընզ Նոսս։ Ո՛ր ասկրնա ասէ. Ո՛ր ասկրնա ի պատ քառ՝ բոլոցիզ գծածկեալ եմ ես ի սաւն. աշխարհ։ Էսայեաս Հոգեպատ Էհաւսն զՀոգեսիս զՀոգեսիս ես ի սաւն. աշխարհ։ Էսայեաս Հոգեպատ Էհաւսն զՀոգեսիս զՀոգեսիս ես ի սաւն. Նա ասկրնա ասէ. Նա ասկրնա ասէ. Նա ասկրնա ասէ

ինչ էր Տանուցեալ, ոչ սպրեաք զՏէրն փառաց ի խաչ Տաճէին։ Ա՛լ սպրեա եւ գրեալ է. Օձս անն ոչ եաեաս եւ ունին ոչ յաւա, եւ ի սքան մեղգոյ ոչ անձաս, պատասխանաց Բառատ սիրելեաց իւրոյ։ Ա՛լ մէկ յայտնաց Բառատ Հաչոյն ի գրել Հաչոն զամենայն քեզնէ, եւ գնաց Բառատ։ 10։

Ելբոտա, սէրտա եա։ Հեկեդեցիս օրհնեցէք զԲառատ. եւ զՏէր յաղեքսան Խորհելոյ։

Արդ Ելեսարանիս որ բաս Կ ա՛ղեաս։
Գ֊. Ի֊. 25։

Տէրն մեր Հեսուս Քրիստոս ասէ.

Քրտարեւ ասեմ Ձեզ, զի բազում այրք եին յաւուրս Նոյեանի ի մէջ Խորհրդի յղեսման փաղեգեան երիվեր գերբս ամն եւ գրեց ամեա, եւ եկեւ ասի մեծ ընդ ամենն երկիր։ Նէ ոչ սա մի ի Նոցանէ առաքեաս Նոյեան, բայց միայն ի Պարկիմա Աբրահամ. ձոյ սա եին մի այրեւ Նէ բազում ի բարաք եին Խորհելի սա Նոյեանեւ ասիքագրեւ, եւ ոչ ի՞ նոցանէ պրեցաս, բայց միայն Նմին սաորեւ Նէ յայն ամենեքեն բարսաբեւանք ի ժողովուածն իրրեւ յաեին գաս։ Նէ յայտնեցաք Տաճեն զնա պրատարդ քաղաքեւն, եւ ասէն գնա ասիքագրեւ իրրեւ յաեին գաս։ Նէ ոչ ասեցաք Տաճեն զնա ասիքագրեւ իրրեւ յաեին գաս։ Նէ ոչ ասեցաք Տաճեն զնա ասիքագրեւ իրրեւ յաեին գաս։ Նէ ոչ ասեցաք Տաճեն զնա ասիքագրեւ իրրեւ յաեին գաս։ 30։

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ՕՐԻՐԱՔ

ՒՆ։

Ջամանաց.

Որ բան ամենայն միաս անցանեւ գնաքաղաքեւն քո, Բառատ, տուր մեզ Տաճագադ։ գ֊բեզ ազաչեմք։

Մ֊. Գ֊. Տեսին ամենայն ծագք երկրի գիւրաքեւն Բառատ Ձոյ մերոյ։

Օրհնեցեք զՏէր յորՏաքեւն նոր. զի պանձեալ պարք։

Գոպաք առաքեալն ի Հաղմեցիս ոչ իրեն ոչ իրեն կրտաձա։ Գ֊. Ի֊. 1։

Իակ արդ ասէ, միեւն ասրեւ Բառատ գնդոցեալ եւ իրեն կրտաձա։ Ա՛լ գնդոցեալ եւ ես Խորհելոյն եմ, ի գաւառ Ելբոտաքեւն, յորում Հինեմեւք։ Ա՛լ գրեաք եւ պրեաք եւ ասէք, զի ոչ ասեմ

ցեք եւ ասացէք. Ի՛ն վարձեալ է պարագլխութիւն երկնից։ Օ՜ՀԱՒԱՆԱ բժշկիցէք, զոհրաման պրծիչէք, պրեւս Շանէք, Տէր ահէք ի Տէր տոբ։ ֆ։ 8։

Խոյ ոբ ի՛նչ ուշադրութեան է արժանաւոր է 29 Յունիսի Ս.ՀՈԳՈՅ ՀԱՅՐ ՓԵՐՈՒԱՑՈՅ Պետրոսի եւ Պաւղոսի, զոր կոչէ Սալեն զոբ Եղոս ՍԻՈՒՆԵԱՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏ։ Տե՛ս Եղես 11։

ՎԵՑԵՐՈՐԴ ԿԻՐԱԿԻ ՁԱՆԻՆ ՊԵՆՏԵԿՈՍՏԻՆ

Ի՝Ն։

Ժամանակ.

Մ՚հասին Պրզի եւ Բանդ Բաառած, եւ անմնաց Երէ՚ինն. որ յանձն առեր միայնակ ի պրաՀ-Հայ Բաառածոնէն եւ ի միշտ Կռանէն. անմոռոնելիզ մնալ երեսայ խաչեցար Աբրհառոս Բաառած, տնՀաւատից գնաց ներեցիզ. մենդ ի պրոյ Նրոյդոյդ-ՐԵՒՆԷն փառաւորութիզ ընդ Հօր եւ ընդ պրոյ Հոգւոյն, կեցո զմեզ։

Աէ՚ն։ ԿՓ։ Վ՚ևդ վարիչ, օրՀնութիւն Բաառած ի Սիոն. եւ զեզ տացին արքեզ Աբրհառոսիզ։

Լաւ պատիճ իմոց. զի ան զեզ ամենայն մարմին եկեսցէ։

Պօզոսի ասացէալն ի Հռոմիսեցւոց ԹՀԹ-ցին է ընթերցուածս. Գ։Ե. ֆ։ 13։

Ընդ ձեզ սակաւ Հետեւանաց զգուշանի Հոմանեան ինչ Հետեւանաց առաքեալ, զպատուին իմ փառս որ առնեմ՚. զի ինքս ոչ ոսանան արդիոք նզոս մարմնով իմով, եւ ասացեալդ զանձս ի ոգոյնէ։ Օ՜Հ ես ինչ մեծ ոսանան Տէրոյ առնէ՚ր է, իսկ ոչ վնասանութիւն զ՚ինչ իցէ, եթէ ոչ՝ վնասանութիւն է մեզ։ Եւ ոչ եթէ սկիզբն առ ի՛ր է, եւ զանձս ասէ. եւ եթէ պտանան, ապա եւ ասացէ՚ն։ Եթէ յասուց անաի սակաւ փոքրացան, եւ զոբ որ ձեզ Հնդիզ վայրենի էիր, պատառատեալ ի ոսան, եւ բաւ ոսոզ եղեր պտանան ի ոգոյնաւոր ինչ ձեզ Հնդիզ, ապա եթէ պարծիցին՝ ոչ ես ի զոբ պարծանս ես փոր ունիս, այլ արմատն զքեզ։ Իսկ արդ՝ ասիցես, ասացին փշոցան, զի ես պատառատեցայ։ Բաւական է. անշնաառ թեամբն փշոցան, եւ զոբ Հաւատովք Հաստատեցար. մի Հպարտանար, այլ երկիր։ Օ՜Հ եթէ Բաառած ի բան ոսան ոչ խնայեաց, գուցէ երբեք եւ ի քեզ ոչ խնայիցէ։ Լբզ՝ անս երբեք եւ ի քեզ ոչ խնայելն Բաառծոյ. ի վերայ կործանեալսն սասոնեան, եւ ի վերայ քո քաղցրութեան Բաառծոյ, եթէ կացես ի նմին քաղցրութեան. ապա թէ ոչ, եւ զոբ կտնպրեցիս։ Եւ նոքա եթէ ոչ ի նմին անհաառաառեան կացուն, պատառատեցին. զի կարող է Բաառած միւսանգամ պատառատել զնոսա։ Օ՜Հ եթէ զոբ ի բոն ի վայրեր Հիմնեալ անսի Հասայ, եւ յանբուն քո ի բոլոր Հիմնութիզն պատառատեցար, որպէս եւս ասացեալ՝ նոքա՝ որ բոլոր իսկ են, պատառատեցին Հիմնեալ Հիմնեալսն։ 24։

Էմիսթա, սիբտեմ։ Լբի Տէր Բաառած իմ ի Հրամանս քո զոբ պատրաստեցիր. եւ ծոցիզ ծոցիզոյդ շուրջ եղիցին զքեզ. ման պարսիկ ի բաշանա գործ Տէր։

Արբոյ Բ.ետապետիս որ բան Ո՚առմէէսոբ. Գ։Ե. ֆ։ 13։

Տէրն ասիբ Հիմաս ի Աբրհառոս.

Նբ իրբեւ լաւա. (Հիմաս.) զեպ ասած Հաս.ռ յանապատ տեղի առանձինն իրբեւ լուսն ժողովրդոյն գնացին զՀնս Նոյա Հետ ի քարապաղ տեղի։ Եւ իրբեւ էլ՝ եանս ժողովրդ բացաւ, զեմացս ի նոսա եւ բժշկեաց զՀիւանս նոցա։ Իրբեւ ընդ երեկս եղեւ, մտանան առ նա աշակերտքն եւ ասեն. Տէրիս անապատ է եւ. օրս ապատանաւ. արձակեա ժողովրդոյդ, զի երթեալք շուրջ ի չՀան գեղգէն եւ բնակք կիսանան։ Նբ ասէ Հիմաս. Ոչ ինչ պիտոյ է գոյս երթալ. զուք տուք գոյս ասել։ Նբ նոքա ասեն ցնա. Ոչ ինչ ունիք ասս, բայց չինչ Հնանաի եւ երեսս Հնչան Նբ ասէ ցնոսա. Բերեք զոբ գոյս։ Նբ Տնտեսեցաց բազմեցուցանել զժողովրդն ի վերայ խոտոյ. եւ առեալ զՀինգ Հնանսն եւ զերկուս Հնչանսն՝ Հայեցաւ յերկինս, օրհնեաց եւ երկիր եւ ետ գաշակերտսն զնոսա. եւ աշակերտքն ժողովրդոյն։ Ակնան ամենեցեան եւ յագեան. եւ բարձին զերեսս զատեանն զ ինչ ունիս, ապ ամենայն զոբ ունիս ի ինչ ունիս։ Նբ ոբ կիսանն Հնչան եւ Հնանս։ Եւ էին ոբ իրբեւ Հնգ Հազար. Թող գնացուս եւ զնանիսն։ 21։

Նբ ապա պահն ալ ապրեալսն. Ե՛ ոբ ես ընէ։

ՎԵՑԵՐՈՐԴ ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

Գ.Ջ.

Ժամանակ.

Ոբ ի Հօրէ առաքեցար փրկիչ, եւ մարմնացար ի սոբ Կուսէն. ոբ վասն մեր ի յերկնից իջեր եւ լուսաւորեցեր զաիեզերս, փրագրեալ Հիւն քո սուրբ մեղ Տէր, ոբ Հաղագս Հիւանդ եւ Թագաւոր, փրագրեալ Հիւն եւ զոբգութեան, ոբ յանէնայնի եւ զոբ կարող մարդկաբ։

Աէ՚ն։ ՃՒ։ Լբբայան Հիւն զո արբայութիւն անհնար յանէնից. եւ անբուն Հիւն զո յարբ մեծիս. յարբ։

Հասատիա՛ Հ Տէր յանէնայն բանս իւր. եւ արբայ է յանէնայն գործս իւր։

Պօզոսի ասացէալն ի Հռոմիսեցւոց ԹՀԹ-ցին է ընթերցուածս. Գ։Ե. ֆ։ 25։

Ո՛ Հանիւ, եղբարբ, եթէ ասիպ Հրեա խորհրդոյ սրամիտ, զի մի յանէնս ձեր Հրեա իմաստնաբ. զի կուբաէիսն փորբ ի չասէ, եղեւ Խորհէիս, մինչեւ լրանայ ի Հեթանոսս մտել, եւ ապա անէնայն Խորհէիս փրկիցէ. որպէս եւ գրեալ է. Կուսիցի ի Սիոնէ փրկիչ, եւ գաղձանցէ զանէնայնս Հիւնս Հակոբայ։ Եւ այս նոցա ոբ ընձէն ուսաս, յորժամ բաղձիջ զանձս նոցաս։ Բայց ոբ ընդ սէրն ես ընտրեալք են սա նոսա Հիւսաս գնալով. ի վերայ Հայրսն։ Անանի զնա աշակերտքն զի գնացեր ի վերայ Հայրսն։ Եւ ասեն ցնի Բա ասչ ինչ Հզի, եւ սա. ասչեն ասացեալքն։ Եւ վարդապետ խօսեցաս ընդ նոսա Հիւսաս եւ ասէ. Ապաքինելս ես եմ, մի երկնչիք։ Պատասխանի Հա նմա պետրս եւ ասէ. Տէր, եթէ զո. եւ դուս ինչ ես ի վերայ ջուրսն։ Նբ ասէ ցնի. Եւ. Եկիս։ Եւ նաեւն պետրս ինչ զոբ ես ի վերայ ջուրսն, եւ եկն սա Հիւսաս։ Նբ տեսանդ գՀզին սաստիկ երկիս. եւ իրբեւ սկսաւ ընկղմել՝ աղաղակեաց եւ ասէ. Տէր, փրկեա զիս։ Նբ վարդապետ Հիւսաս դնեաց ձեռ նբ գոսա զոբ եւ ասէ. Ա՛խ քաջասաս, ընդէ՞ր երկմտեցիր։ Նբ իրբեւ եկն ի նաւն Հանգաւ զհզին։ Նբ ոբ ի նաւն եկն մեծաւոն երկիր պագին ցնա եւ ասեն. Արդարեւ Բաառծոյ ես դու։ Նբ անցեալ եկեն ի գաւառ ի Գենեսարեթ։ Նբ իրբեւ ճանեան սա արբայն զնա, ապաքինին զոբ ամենայն գաւառն եւ ածեն առ նա զամենայն Հիւանդս։ Նբ աղաչեին զնա, զի զնոսի միայն ի քղանցս Հանդերձի նորա մերձենայն. եւ ոբ միանգամ մերձեցանն փրկեցան։ 36։

Էմիսթա, սիբտեմ։ Նեղեալ ցնծասցես ի Տէր. արարածիցդ առ Բաառած փրկիչ մեր։

Արբոյ Բ.ետապետիս որ բան Ո՚առմէէսոբ. Գ։Ե. ֆ։ 22։

Տէրն ասիբ Հիմաս ի Աբրհառոս.

Նբ ասիպ զարդասիրի զարդերման մտանել ի նաս. եւ յառաջել յարբեցս, մինչ զերդ զարդութիւն արձանիցէ։ Նբ իրբեւ արձակեաց զժողովրդոյն, եկ ի լեռն առանձին կալ յարբեան. եւ իրբեւ ընդ երեկս եղեւ, անդ էր միայն։ Նբ նաեն մեծաւոն էր ի ցամաքէն ապրա-բիաբ ծփեալ յարեան, ընդեղ ընդդէմ էր Տղին։ Նբ ի չարբորդում պահն գնեն ցնա Հիւսաս գնալով ի վերայ ծովուն։ Եւբեն անսին զնա ապաքինած զի գնալ ի վերայ ծովուն Հիւսաս, եւ ասեն թէ Բա ապբ ինչ Հզի, եւ սա. ասչեն ապաքինչեն։ Նբ վարդապետ խօսեցաս ընդ նոսա Հիւսաս եւ ասէ. Ապաքինելս եմ ես, մի երկնչիք։ Պատասխանի Հա նմա պետրս եւ ասէ. Տէր, եթէ զո. ես զնանիցես Հիւ զոյ սա զի ի վերայ ջուրսն։ Նբ ասէ նչէ. Եւ. Եկիս։ Նբ Հանեալ զնոյն սաստիկ երկիս. եւ սկսաւ ընկղմել՝ աղաղակեաց եւ ասէ. Տէր, փրկեա զիս։ Նբ վարդապետ Հիւսաս դնեաց ձեռ նբ գոսա զոբ եւ ասէ. Ա՛խ քաջասաս, ընդէ՞ր երկմտեցիր։ Նբ իրբեւ եկն ի նաւն Հանգաւ զհզին։ Նբ ոբ ի նաւն եկն մեծաւոն երկիր պագին ցնա եւ ասեն. Արդարեւ Բաառծոյ ես դու։ Նբ անցեալ եկեն ի գաւառ ի Գենեսարեթ։ Նբ իրբեւ ճանեան սա արբայն զնա, ապաքինին զոբ ամենայն գաւառն եւ ածեն առ նա զամենայն Հիւանդս։ Նբ աղաչեին զնա, զի զնոսի միայն ի քղանցս Հանդերձի նորա մերձենայն. եւ ոբ միանգամ մերձեցանն փրկեցան։ 36։

ՀԱՒ պահուց զՀաս Տեառն, կամ ՀՀ խոչընդոտիցի մեզանի կամ ՀՀ եւ նմա փոխ, եւ առնուցու փոխարէն ի նմանէ։ Օ՜Հ ի նմանէ եւ. ոբվա. եւ ի նոյն ամենայն. նմա փառք յաւիտեանս. ամէն։ 36։

Էմիսթա, սիբտեմ. Նեղեալ ցնծասցես ի Տէր. արարածիցդ առ Բաառած փրկիչ մեր։

Արբոյ Բ.ետապետիս որ բան Ո՚առմէէսոբ. Գ։Ե. ֆ։ 22։

Տէրն ասիբ Հիմաս ի Աբրհառոս.

Նբ ասիպ զարդասիրի զարդերման մտանել ի նաս. եւ յառաջել յարբեցս, մինչ զերդ զարդութիւն արձանիցէ։ Նբ իրբեւ արձակեաց զժողովրդոյն, եկ ի լեռն առանձին կալ յարբեան. եւ իրբեւ ընդ երեկս եղեւ, անդ էր միայն։ Նբ նաեն մեծաւոն էր ի ցամաքէն ապրա-բիաբ ծփեալ յարեան, ընդեղ ընդդէմ էր Տղին։ Նբ ի չարբորդում պահն գնեն ցնա Հիւսաս գնալով ի վերայ ծովուն։ Եւբեն անսին զնա ապաքինած զի գնալ ի վերայ ծովուն Հիւսաս, եւ ասեն թէ Բա ապբ ինչ Հզի, եւ սա. ասչեն ապաքինչեն։ Նբ վարդապետ խօսեցաս ընդ նոսա Հիւսաս եւ ասէ. Ապաքինելս եմ ես, մի երկնչիք։ Պատասխանի Հա նմա պետրս եւ ասէ. Տէր, եթէ զո. ես զնանիցես Հիւ զոյ սա զի ի վերայ ջուրսն։ Նբ ասէ նչէ. Եւ. Եկիս։ Նբ Հանեալ զնոյն սաստիկ երկիս. եւ սկսաւ ընկղմել՝ աղաղակեաց եւ ասէ. Տէր, փրկեա զիս։ Նբ վարդապետ Հիւսաս դնեաց ձեռ նբ գոսա զոբ եւ ասէ. Ա՛խ քաջասաս, ընդէ՞ր երկմտեցիր։ Նբ իրբեւ եկն ի նաւն Հանգաւ զհզին։ Նբ ոբ ի նաւն եկն մեծաւոն երկիր պագին ցնա եւ ասեն. Արդարեւ Բաառծոյ ես դու։ Նբ անցեալ եկեն ի գաւառ ի Գենեսարեթ։ Նբ իրբեւ ճանեան սա արբայն զնա, ապաքինին զոբ ամենայն գաւառն եւ ածեն առ նա զամենայն Հիւանդս։ Նբ աղաչեին զնա, զի զնոսի միայն ի քղանցս Հանդերձի նորա մերձենայն. եւ ոբ միանգամ մերձեցանն փրկեցան։ 36։

ՎԵՑԵՐՈՐԴ ԵՐԵՔՇԱԲԱԹԻ

Կ·Կ·

Հանգստացք.

Ով է Հոգի առաքեալ փրկիչ, եւ մարմնացար ի սուրբ Կուսէն. որ վառն մեր ի յերկինի իջեր, եւ լուսաւորիչ գոհութիւնս. գնացարար քո սուրբ մեզ Հոգի, որ խաղաղութիւնդ ես շնորհաս, գնացարար քո եւ զղջումն քեզն, որ յանձինսի ես զղջումն մարդկաւ:

Ալ· Ե· Երկիր պարիկ ի տանջաց սուրբ քո. երկիրդեւ քո Հոգի:

Պարծեալքն ի քեզ սիրելիք անուն քոյ Հոգի· զի օգնեցուիս զոս զղջացան:

Գոյսոյ առաքելոյն ի Հռոմայեցւոց էրեցին ի ընծեղեցուածս· Կ·Լ· ԺԵ· 1:

Գալաս ի մեզ· որ կարողդ եղեր, գոնա-քանեին տկարացն բանիւ, եւ մի անձանց եւեղի չանձ բնեին: Ալ խոստաներ զի ի մէջ երկիրին չանձ էրեցին ի բարիս վասն չնաւեին: Բանեն եւ Աբրհամ ոչ եղեն տանին չանձ եղեւ, այլ գոյնս եւ գրեալ է. Կամաւորիք նախատաց քոց անկան ի վէրայ իմ: Բայց զի ինչ գրեցան ի մեր մարգարէիեն գրեցան. զի Հաղիրանեին եւ մխիթարանեին զքոց ցոյսն ընծայեաք: Ալ Հռոմայ Հանգիրանեին եւ անձնայն մխիթարանեին առաջ ձեզ զնոյն խորհիլ ընդ միմեանս ըստ Հռոմայ Աբրհամայ. զի մխարանեին է մի բեռան զատանալ առնիկեզ գնացանած եւ գՀայր Տեառն մերոյ Հիսուսի Աբրհամայի: Ա ամն զքոց ընծայարար գմիանան, որպէս եւ Աբրհամ ընծայար գձեզ ի փառս Հռոմայոյ Բանի, թէ Աբրհամայ ազատար եղեւ ի գործոց. այլ ոչ ի հաւատոյ. զի եթէ Հռոմայոյ Բանի գործոց ունէր զիա, ունէր եւ Աբրհամ զպարծանս. այլ ոչ առաջի Հռոմայ Բանի: Ի զի՞նչ գրէ Գրոյն. Հաւատաց Աբրհամ Հռոմայ, եւ համարեցաւ նմա ի արդարութիւն: Նմանապէս եւ Դաւիթ զի փափաղիցէն երբեւ լուսն զքանիս գաղիկանիցէն. Նա ազատանի են նոցա եւ ասէ. Ալ Հռոմայ ազատ զոր ոչ անեցաց Հռոմայ իմ երեսաց. Երանի ազատ զոր ոչ անեցաց Հռոմայ զմեղս. Ալ Հռոմայ

ՎԵՑԵՐՈՐԴ ՀԻՆԳՇԱԲԱԹԻ

Գ·Կ·

Հանճառոտ.

Ով ի՞նչ առաքեալ փրկիչ, եւ մարգարէ յերկինս երթիր, եւ քանաձայնէ՛ ի սէրս Կուսին. որ վասն մեր ի յերկինս երթիր զանիւզբօս. զհաւատարեմութիւն քո տուր մեզ Տէր, որ հաւատարեմանց եւ ծառայ, զհաւատարեմութիւն եւ զորսութիւն, որ յամենայնի ես դու. Հայոց ազգասէր:

Աղ· Ջ·. Բարձր պարգեւ ղՏէր Աստուած մեր. Կրկիր պարձ պատուանդանի ամեղ Տեառ, որ սուբ է:

Տէր ճեղքատրեայդ, բարկացան ժողովուրդք, որ նաեին ի քեզմէջտ. առատեցար Կրկիր:

Գօրսի առաքեալն ի Հռոմմկեացւոց Թղթին է, ընծի կրցատածս· Պէ· Գ·ե· 30:

Բազում ջենչ, եղբարք, ի ձեռն Տեառն մերոյ Յիսուսի Աբրահամի եւ սիրով Հոգւոյն, պատճառագիրել քեզի, ինձ յաջօգնական իմ առ Աստուած. զի սպրեցայց յապատանքացն որ ի Հրէաստանի են, եւ պատանն իմ որ Յերուսաղէմ ընդունելի լեզի պրոյն. զի ենդունելասի եկեալ առ ձեզ ի կամն Աստուծոյ Տնեցայց ընդ ձեզ: Նէ Աստուած խաղաղութեան եզեցի ընդ ձեզ ամենեսեան. ամէն: Հայնձեւ ասեմ՛ ձեզ զքերէ զբազ մեր, որ է պատառոր ևկեղեցւոյն Կնեքրայուց. զի գնա ընկալջիք ի Տէր՝ արժանի արդոյ, եւ գիտակցաս լինիջիք նմա յոր պէտս իսպ եւ ծրեայդ զձեզ. քանզի եւ նա գիտակցաս. եղբա բազում եւ ինձ եւ գիտեմ՝ Ողջոյն ասջիք Պրիսկիայ եւ Ակուսա. ողջոյն ասջիք Էպենետոսի սիրելոյ ինձ. որ է ապատանք Հայոց ի Քրիստոս: Ողջոյն ասջիք Մարիամ որ բազում վատանս վատասիկայ ի ձեզ: Ողջոյն ասջիք Յունդրոնիկայ եւ Հայնձեւ ազգականից իմոց եւ գերեկցոց, որք եղեւ ևրիստ իսկ են յատաքեսա. որք եւ յառաջ իսկ քան զեն ի Քրիստոս: Ողջոյն ասջիք Ամպլեայ սիրելւոյ ինձ ի Տէր: Ողջոյն ասջիք Ուրբանեայ գործակցի իմոյ ի Տէր, եւ Կաքսիայ սիրելոյ իմոյ: Ողջոյն ասջիք Եպենետոսի սիրելոյ ինձ, որ է Ասիոյ ևրիստոսի: Ողջոյն ասջիք Մարիամայ, որ բազում վատանս վարեալ ի մեզ: Ողջոյն ասջիք Անդրոնիկոսի եւ Յունիայ ազգականաց իմոց եւ գերելոց ինձ ի Տէր: Ողջոյն ասջիք Ամպլեայ սիրելոյ ինձ ի Տէր: Ողջոյն ասջիք Ուրբանեայ գործակցի իմոյ ի Տէր, եւ Կաքսիայ սիրելոյ ինձ

ՎԵՑԵՐՈՐԴ ՇԱԲԱԹ

ՃՆ·

Ցօն է Յապաննակին:

Ժամասոց.

Օ Խաղաղութիւն Տիրոջ եկեղեցւոյ քոյ սրբոյ, զհաղորդութիւն եւ զանշարժութիւն ի ներշնչուդ պատճառի. եւ Տիրամայրն ի մի հաւատս զիրարս ածիր. Սիրեցիր. զքոյ խոստովանիցի Տէր եւ Աստուած. փեսայ կոչիլ:

Աղ· ՀՀՀ· Լաւի Տէր ի հանգիստ քոյոմն եւ ապրանակ կամաի սրբութեան քոյ: Հիմնիա Տէր զԱսուծի եւ ցամենայն հեզութիւն նոցա:

Պօզոսի առաքելոյն Աղերսանիցս Քրիստոսի ի լրութիւնս արտա·

Կ· Թ· 1:

Ունել ուներ եւ առաքինի երանութեան պատասխան յայնժամ գաշնաբերեսին սրբութեան: Օ՜ի նոցան առաքին հանդերձեցան. պատիւ, յորում պատանին եւ տեղան հեռ նոցա: զի նոցա նուիրագ որ Աբրահամի կոչեր. եւ յեա երկրորդ վարագոյրն նոցանն որ կոչեր Աբրահամի սրբութեանց: Հոգուած կայր բուժման տանի, եւ. պիղծ կամապատնաց պատճառ ներքոյ եւ պատրաստ ասէ·ով· յորում ասիցն տանի լի ամենայնիւ, եւ. զատանան Աշխարհիկ ոչ Տաղիկքան, եւ. ամենայնի կամապատնացն. եւ. ի վերայ նոցա քո քեզոյնքեն փառաց որ Տղմանի ունէին ի վերայ քոյ անեանն. վասն զոյ ոչ է պիտի ասել մի քան միայն: Եւ այն ամենայն իրրեւ այնպես Տանդիքեանդ կայր, յառաջին խոտան յամենայն ժամ մտանելին քահանայքն զպատրաստունեան կատարել: Բայց յերկրորդն մի անգամ ի տարւոջն քահանայապետն, եւ զոյն ոչ առանց պետան, զոր մատուցանէր վասն իւր եւ վասն ժողովրդեան անգիտութեանն: Ջոյս ցուցեալ Հոգւոյն սրբոյ մինչ չեւ յայտնեալ եր ճանապարհն սրբութեանցն. քանզի դեռ առաջին խորանն ունէր դիմաստատ մինչ, որ է առակ ժամանակին որ առաջի կայր. յորում պատարագին եւ զոհք մատնէին, որք ոչ կարէին բան միտս կատարել զպաշտամեցայն, բայց միայն կերակրոք եւ ըմպելիք, եւ տարակս ինչ մեղաց եւ սրբութեանց՝ մարմնով սպաղատիճեան, որ մինչեւ ի ժամանակս ուղղութեանն ի վերայ կային: 10:

Աղբատիա, սիլատիա. Լաւի Տէր ի հանգիստ քո· զոր եւ առաքեանդ կամաի սրբութեան քոյ:

Աղրոյ Աբեւաղաթիս որ բան Աստուածոյ.

Կ· Ե· 17:

Տէրն միր Յիսուս Քրիստոս ասէ.

Մի համարիք ինձ, եկի թագուցել զօրինս կամ մարգարէս. ոչ եկի լուծանել, այլ լնել: Ամէն ասեմ ձեզ՝ մինչեւ անցցեն երկինք եւ երկիր, յոտ մի որ նշանակեայ մի է, ոչ անցցէ յօրինացն եւ ի մարգարէից՝ մինչեւ ամենայն եղիցի: Որ որ լուծցի մի ինչ ի պատուիրանացս յայսոցանէ ի փոքունց, եւ ուսուցցէ այնպէս մարդկան, փոքր կոչեսցի յարքայութեան երկնից. իսկ որ արասցէ եւ ուսուցցէ, նա մեծ կոչեցի յարքայութեան երկնից: Բայց ասեմ ձեզ՝ զի եթէ ոչ առատասցի արդարութիւն ձեր աւելի քան զդպրացն եւ զփարիսեցւոց, ոչ մտանիցէք յարքայութիւն երկնից: 20:

ՎԱՐԴԱՎԱՌ

ՏՕՆ ՊՇՏՔՈՒՐԿՈՐՊՈՒԹԵՍՆ

ՏԵՐԱՆՑ ԲՔՐՈՑ

ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ԵՈՓՆԵՐՈՐԴ ԿԻՐԱԿԱԷ ՁԱՆԻՆ ՊԵՆՏԵԿՈՍՏԻՆ

ՒՁ·

Ժամասոց.

Լաւեւի Տէր սրսոյ առաքելոցացն ի Թադրոսական լերինն. եւ առաքելոցացն զարշաւելոյ տարապարհին առելով. Բարձրագէ երթս տապաւ, մի ՏՀատն, եւ մի Մոսիսէս, եւ մի Եղիայիս: Եւ մեք բանս որ Տեսոս երթալիք ընդ քոյ Տշմարիտ վիպերդ. Բանքեա ի մեզ զզոյս քոյ Տնորհագիդ ի քո փեսանդամ գաղտնեանս, եւ. ինդ:

Աղ· ՃՃ· Տէր, ով կարցի ի խորհուրդս քոյոմ. կամ ով բնաւինգայ, ի լեսուն սուրբ քոյ:

Որ զնայ անդին, գործէ, զարդասրեալիճեն. իսկ զՏնորհագիդ ի պատ երթայ:

Հայհաւնեան առաքելոյն ի Աթհոլիկեայց առաքելն Թադէոսի ի լրութիւնս ասէ·

Կ· Բ· 1:

Որ կեն ի պիղծն, զգոյն քանզի, ոչ քոյոմ աթանասեան իսկ եղեալ, ընդ որ Տիսկացան, եւ. ձեռք ինչ շշափելիքեն ի վերայ բանին կիտաց. եւ. կեանքն յայտնեցան, եւ. տեսաք եւ. վկայեմք, եւ. պատմեմք ձեզ զյաւիտենական կենացն, որ էր առ Հօր եւ երեւեցաւ մեզ: Որ տեսածն եւ լսեաք, պատմեմք եւ ձեզ, զի եւ դուք Տաղորդութիւն ունիցիք ընդ մեզ. եւ. մեր Տաղորդութիւնն իսկ ընդ Հօր եւ ընդ Որդւոյ նորա Յիսուսի Քրիստոսի: Եւ. զոյս գրեմք ձեզ, զի ձեր ուրախութիւնն կատարեալ իցէ: Եւ. այս են աւետիս զոր լաւ առ Եհոնեն, եւ պատմեմք ձեզ. զի Աստուած լոյս է, եւ. խաւար ինեան չկիր եւ ոչ մի: Եթէ ասիցեմք եթէ Տաղորդութիւն ունիմք ընդ նմա, եւ ի խաւարի շրջիցիմք, սուտ եւ. ոչ առնեմք զՃշմարտութիւնն: Իսկ եթէ ընդ լոյս գնայցիմք, որպէս եւ նա լոյս է, Տաղորդութիւն ունիմք ընդ միմեանս, եւ. արիւնն Յիսուսի Որդւոյ նորա սրբէ զմեզ յամենայն մեղաց: 7:

Աղբատիա, սիլատիա. Լաւի լուսաւորչական վիճակ նոցա. Տայն եղեւ. յամենայն ազգ. Գնա ի Աղրի իմ սիրելիդ ընդ որ Տանձնեցայ:

Աղրոյ Աբեւաղաթիս որ բան Աստուածոյ.

Կ· ԺԲ· 13:

Տէրն միր Յիսուս Քրիստոս.

Եւ կեաց (Յիսուս) ի կոչնական փիլիպպոս Աեսպատան, Տաղրանկր ցաշակիրան եւ ասէր. Օ՜ր որ ասեն զինեն մարդին Եհ եղեւ Աղրի մարդոյ: Եւ. նորա ասեն. Ոմն գՅովհաննէս Աիրաչէ ի ես այլ Աելիան, եւ կիսք Աերեմիա, կամ զմի ոք ի մարգարէիցն: Ասէ նոսա. Եակ զուք զի որ ասէք զինեն Եհ, եղեմ: Պատասխանի եւ նեմն Աիմոն Պետրոս եւ ասէ. Դուա ես Քրիստոսն Որդի Բառնօդ կենդանւոյ: Պատասխանի եւ Յիսուս եւ ասէ ցնա. Երանի է քեզ Աիմոն որդի Յովնանու, զի մարմին եւ արիւն ոչ յայտնեաց քեզ, այլ Հայր իմ որ յերկինս է: Եւ ես քեզ ասեմ. զի դուա ես վէմ, եւ ի վերայ այդր վիմի շինեցից զեկեղեցի իմ, եւ. զդռունք դժոխոց զնա մի յաղեհաձախեսցեն: Եւ. ասց քեզ զիշխանս արքայութեան երկնից. եւ զոր միանգամ կապեսցես յերկրի, եղեալ կապեալ յերկինս. եւ զոր արձակեսցես յերկրի, եղեալ արձակեալ յերկինս: Հայհաւ առաքեաց աշակերտացն, եւ մի ումեք ասիցէ եհ նա է Քրիստոսն: Յայնմհետէ սկսաւ Յիսուս յայտնել աշակերտացն եհ, որպէս է նեմն երթալ Ա՛ր-

թա՜ սադէմ՝ եւ բազում՝ տրտմութս տրտմալով եւ անարգել ի քահանայապետից եւ ի գրչաց եւ ի ծերոց ժողովրդեանն, եւ սպանանել եւ յերրորդ աւուրս յառնել։ Եւ առեալ զնա Պետրոս պնդութիւն սկսաւ քաղել ընդ նմա եւ ասել։ Քո՜ւռ լեալ քեզ Տէր, մի եղիցի քեզ այդ։ Եւ նա դարձեալ ի Պետրոս ասէ. Երթ՝ յետս իմ, սատանայ, զայրագոյնս լինեն իմ եւ ես, զի ոչ խորհես զոյ զԱստուծոյն, այլ զմարդիկն։ Հայեաժամ Հիսուս առ չարաչարսն եւ ասէ, զի կամի զերի իմ գալ՝ ո՛րպէս զնոսին, եւ ասէ զնա երթալ ի հեւսյամենի՝ խորհրդի զնա. եւ զո խորհրդի զնոսին եւ զնա ասէ զնա։ Օ՜ՆԴ օրհնի տալոյ՝ եկեղ, զաշխարհս անհնոյն շահեսցի, եւ չահեսն եւ սուտ եղծցի. համ զերեզ ասէ, մարդ փրկանս ընդ անձին իւրում։ Օ՜ն գայոյ ի Պղտի մարդոյ փառաք Հոր իւրոյ՝ հանդերձ հրեշտակօք իւրոյք, եւ յայնժամ հատուսցէ իւրաքանչիւրում ըստ գործոց իւրոյ։ Ասէ ցնոսա ասէ՝ ձեզ՝ զի իցեն ոմանք ի սոցանէ՝ որք ասա կան, որք ոչ ճաշակեսցեն զմահ՝ մինչեւ տեսցեն զՈրդի մարդոյ գեկալ արքայեանն իւրում։ Եւ յետ վեց աւուրց առնու զՊետրոս եւ զՅակովբոս եւ զՅովհաննէս զեղբայրս նոցա, եւ տանէ զնոսա ի լեառն մի բարձր առանձինն։ Եւ պարեկեցոյց նոցա առաջի նոցա. եւ յա՜ստ ոչխարն նկար նոցա իրրեւ. զպեզազին, եւ չանդրեզը նոցա եղեն սպեսակ իրրեւ. զքոյ։ Եւ ահա երեւեցան նոցա Մովսէս եւ Եղիա՝ որ խօսեին ընդ նմա։ Պատասխանի եա պետրոս եւ ասէ ցՅիսուս. Տէր, բարւոք է մեզ առ լինել, եթէ կամիս արասցուք երես առանս մի քեզ եւ մի Մովսէսի եւ մի Եղիայի։ Եւ մինչ դեռ նա խօսէր, ահա ամպ բա՜ստ զհամնի եղեւ ի վերայ նոցա. ձայն եղեւ յամէնից եւ ասէ. Վա՜ս է Որդի իմ սիրելի ընդ որ համեցայ. զնա լա՜ստ։ Երբեք բա՜ստ աչառկոյթն, անկան ի վերայ երեսաց իւրեանց եւ երկիւղ յոյժ։ Եւ մա՜ստ՝ եկեալ Հիսուս բա՜ստ եՀ՜ար զնոսան եւ ասէ. Հաստ կացէք եւ մի երկնչիք։ Ընդարձակ զոյս իւրեանց եւ ոչ զք տեսին, բայց միայն զՀիսուս։ Եւ մինչ դեռ իջանէին ի լեռնէն անտի, պատա՜ուիրեաց նոցա Հիսուս եւ ասէ. Մի ումք ասիցէք զտեսիլ զոյդ՝ մինչեւ Որդի մարդոյ ի մեռելոց յարիցէ։ Հարցին զնա աշակերտքն եւ ասեն. Օ՜ւրեմն զիա՞րդ ասեն գրագէտքն՝ եկեալ Եղիայի նախ պատա՜ ի գալ։ Եւ

Պատասխանի եա Հիսուս եւ ասէ ցնոսա. Եղիա գայ եւ Տաստատեսցէ զամենայն։ Բայ՜ ասեմ ձեզ՝ զի Եղիա եկեալ է՝ եւ ոչ ճանեան զնա եւ արարին ընդ նմա զամենայն՝ որչափ կամեցան։ Նոյնպէս եւ Որդի մարդոյ յարչափ է ի նոցանէ։ Հայեաժամ՝ ի միտ արին աշակերտքն Իւր՝ զի ասէ ցնոսա Մա՜ղթանս։

ԵՐԿՈՒՇԱԲԱԹԻ

ԵՒԹՐԵՐԻ ՈՐ ՎԼԵՐԲԵՎԸՆԴԻՆ

ՐԿԳ·

Յառմնոյթ.

Եղբա՜ր Տէր այսօր աշակերտացն ի ֆա՜տրսական լերինն. եւ աշակերտացն զարհուրեալ սպասակիսն ասելով. Բայ՜ցարձ երթս ասացա սա, մի Տէրացն, եւ մի Մովսէսի, եւ մի Եղիայի։ Եւ մեք բանա՜ր Տեառն երկնից ընդ քո Տնեցիդ միայնոյ. Բա՜ստ է մեզ զոյս քոյ Տնօրէնագէ ի քո միւսանգամ գալուստդ, եւ ցնոս։

Ես՝ ՀԱՐ· Աղաչս ցոյ զք ցոյլ ԱՀՏԻՄՏԸ ի վերայ լերին Պաղեստ։

Օ՜ի բարի կամ զք վայելուչ. զի բնաւին եղոյզք ի միասին։

Պղտոյն ասելոյն Հ՜ոյսալեցւոց Թէոդիտի է ընթերցուածս· Գ՜Ը· ՅՈ· 18։

Օ՜ի ոչ էք մեռանելոյ առ իւսան չահելիք զի Տէրն վառեալ էր եւ միշտ եւ մեռանելոյ եւ խաչա՜ստ եւ մեռա՜ստ փոն Տէրէր եւ բարեա՜ գասուածոյն. ասած՝ զք յառնել, Տիրամարիցին։ զի մի կրեսիցի ա՜ռնաս բանեւ։ Պահել ոչ Տանգաստին Տանեանէն։ Եհ՜ոլա եւ գասն մեռելեացք է իւսան քարիճ լեռնէ։ Եւ այնպէս աշքին էր անարհ, զի եւ Մովսէս ասէր՝ եհ՜ Տարեալ եմ եւ գասոյ։ Ել մեռանելոյ էք ի Պետէ իւսան եւ ի քաղք Բաստ՜ոյ Պետրոսոյ Հ՜ոյսալեցւոյ լերինս, եւ ի բեւ բաստ բանաս Տիեսանցայ, եւ յերկրեցիս անդրանկոց գրելոց լերինս, եւ առ գասուսն անհնոյն Բաստ՜ոյ, յոգիս սրպագոյ կասարելոց. եւ ի նոցայ կասարեալոց ինձանոյ էհ՜ասս, եւ ի Տէրէն սրեան նոցա որ առաւել խոսքան չարեցին. Ց՜ոյզ լերա՜ց գասի Տաճարիչք չսյնեանէ որ եսեսցան. զի եհ՜ի Հարկ չսյնեանէ որ եսեսցան. զի եհ՜ի Հարկ չսյնեանէ որ յերկրեն Տանեան ասցէ. սրբոյն եւս առաւել Հոգ, եհ՜ի լերինսոյն Թեքառա գասնչանիցեն. սրպ Տանեն վերինէ Տարեալ չսյնեամ, եւ ասէ Տ՜առաքեալն ի եւ ասէ. Մ՜եսասցած չարեսցեն ոչ միայն վերինէ, այլ եւ վերինեա։ Ել մեսանգամեն չսյա ասեն չարեսցեն երրեսն վերինոյ փոխանակ, զի Տառաստատ կացցեն անչարեսն։ 27։

Ալելուիա, ալելուիա. Բարձրացիր երկնից լերանց նորա ես. Նորա է Տէր, եւ նա սրպա գեա. եւ գրանեաք ձեռք նորա սահցին։

Սրբոյ Եւ՜ասաղելիոն ը գաս Հայհաննու. Գ՜Լ· Ե· 1։

Ի Հ՜արէն լուսոյ.

Ի սկզբան էր Բանն, եւ Բանն էր առ Աստուած, եւ Աստուած էր Բանն։ Նա էր ի սկզբան առ Աստուած։ Ամենայն ինչ նո՜ա եղեւ, եւ առանց նորա եղեւ եւ ոչ ինչ, որ ինչ եղեւն։ Կեսա՜ կեանք էր, եւ կեանքն էր լոյս մարդկանն։ Եւ լոյսն ի խաւարի Տառաւ։ Եւ խաւարն ոչ եղեւ ընդ լուսաւորչ նոցա։ Եղե՜ւ այր մի առաքեալ Աստուծոյ, անուն նո՜ա Հայհաննէս։ Սա եկն ի վկայութիւն՝ որ վկայեսցէ վասն լուսոյն, զի ամենեքին Տառապեսցին նովաւ։ Ոչ էր նա լոյսն, այլ զի վկայեսցէ վասն լուսոյն։ Էր լոյսն ճշմարիտ, որ լուսաւորէ զամենայն մարդ՝ որ գայոյ ի յաշխարհ։ Յաշխարհի էր, եւ աշխարհ նո՜ա եղեւ, եւ աշխարհ զնա ոչ ճանեաւ։ Յիւրսն եկն, եւ իւրքն զնա ոչ ընկալան։ Եւ որք ընկալան զնա, եւ նոցա իշխանութիւն սրպես Աստուծոյ լինել՝ որոց Տառապեցին յանուն նորա։ Ո՜Լք ոչ յարիւնէ, եւ ոչ ի կամս մարմնոյ եւ ոչ ի կամս այր՝ այլ Աստուծոյ ծնան։ Եւ Բանն մարմին եղեւ եւ բնակեաց ի մեզ։ Եւ տեսաք զփառս նորա փառս իրրեւ. զմիածին Տէր առ Հ՜այր, լի Տնարհս եւ ճշմարտութեամբ։ Յովհաննէս վկայէ ընդ նմա եւ աղաղակէ եւ ասէ. Եա՜ զայն ասէի, որ զձեզ իմ գայոյն էր, առաջի իմ եղեւ, զի նախ քան զիս էր։ Ց՜ի յլութենէն նմանէ նորա մեք ամենեքիս առաք Տնարհս փոխանակ Տնարհս։ Ց՜ի օրէնքն ի Մովսիսէ տուան. Տնարհն եւ ճշմարտութիւն ի Հեսու Քրիստոսէ եղեւն։ 17։

Եչխա՛ք, սիրե՛ք Քո նրիվիք եւ քո ե՛ղիք. ջանի՛ր զի քու. խրոմ. զու. Տաճառութեա՛ք: Ո՛չ-ինչ ա՛ս ե՛ղ գՏարա. ծարաւ. Քաղր եւ Հեղեսն յանուն քո ցիծուածն:

Արբոյ Եւհաղարեա որ բան Պ ուխաս.

Գ՛Ը. Ծ. 27:

Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս ասէ.

Լսաց արգարեւ ասեմ՝ ձեզ, ի՛ել են տնանք ի դոցան, որ այլը կան, որք մի՛ ձնաշնորհն զնա՛ն մինչեւ տեղին զարգացեին Քաստ.ծոյ: Եւ եղեւ, յետ այդ բանիդ իրքե. ատ.ղ զԻսպան ասեղ զԻսպան եւ զՀնձոխեցաս եւ զՀնձոխանե՛ս եւ ի մեռ կոյ յարքեա՛ս: Եւ ի կոյ նեա գարքեա՛ն եղեւ. տեսի՛ք երեսդ նզար այլոեին. եւ փոխեցա. Հանդերձ նզար եւ եղեւ. տեսի՛ք մարդ: Եւ. ա՛ն այք երկու. խոսին ընդ նեա, որ էին Մովսես եւ Եղիա, երեւեալ փառաբ. եւ ասէին զերկին նզար զոր կատարելոց էր Հերուսաղէմ: Իսկ Պետրոս եւ որ ընդ նեան էին Հանդարտացք ի քնոց զարթեան, տեսի՛ն զփառսն նզար եւ զերկու այրն որ կային առ նեա՛ն: Եւ եղեւ ի մեռ՛ելն նզար ի նեան՛ն, ասէ Պետրոս ցՀիսուս. Ո՛ վարդապե՛ւ, բար.ա՛ է մե՛զ առ լինել, եւ արասցո՛ք երիս տաբաստ, մի՛ քեզ եւ մի Մովսէսի եւ մի Եղիայի. եւ ոչ դիտէր զինչ խոսէր: Եւ ի-բրե՛ զայս ասաց, եղե՛ ամպ եւ Հո՛վանի եւ զնա՛ ի վերայ նզար. եւ երկնի՛ի ի մեռ՛ելն նզար ընդ ամպին: Ձայն եղե՛ւ յամպէն եւ ասէ. Գա՛ս է Որդի իմ՝ ընտրեա՛լ ս զիս յա.ա.յ. Եւ ընդ լինել բարբառի գտա՛ն Հիսուս միայն. եւ ի՛նքնա՛ւք լռեցին, եւ ոչ ումի՛ց պատմեցին յա.ա.յան յայնոիկ եւ ոչ ի՛նչ յորոց տեսին: 36:

ՁՈՐԵՔՇԱԲԱԹԻ

Կ՛Կ.

Յառաջաբան.

Ա՛ր բան ամենայն միաս անցանե՛ս զնա.զաղա.ներ՛ն քո, Բաստ.ած, տա՛ր մե՛զ Հա.նապատ ս զքե՛զ ապաւե՛ն:

Աղ. 2Ե. Ակեա զնա.ս զա քո Բաստ.ած իմ՝. որ ի քնե՛զ յա.ա.ցոյց:

Արբոյմե՛ն իմ Տէր, զի առ քե՛զ ապա.զաղե՛ցի զբ.ջնա.ցոյց. ա.զան սրա զանձն Տա.ա.պի քոյ, զի ա.ա քե՛զ Տէր Հա՛ւատացի՛ զանձն իմ՝:

Գ՛Ը. Ե:

Գ՛Ը. Ե: 1

Գ՛Ը. Ե: 1

Գ՛Ը. Ե: 1

բան ունիցիք ամէնէքեան, եւ մի՛ իջնէ ի ձեզ Հոգեառքդ. քանզի ևիք Հաստատեալք ի նմին միտս եւ ի նմին Հանգամ: Ոչ եկեալ ինձ գոմս ձեր, եղուարդ, ի Պրպատուց ատամ, թէ Հանապահիներք են ի ձեզ: Եւ արդ ասեմ ցայն, եթէ ի՞նչպիսի ոք ի ձեզ ասէ. Էա Պօղոսեան եմ, եւ միւսն եթէ ես Պօղոսեան, եւ միւսն եթէ ես Կիպարեան, եւ միւսն եթէ ես Պրիսկաեան: Իսկ արդ բաժանեալ ի՞նչ իցէ Քրիստոս. միթէ Պօղո՞ս ի խաչ եղեալ իցէ վասն ձեր, կամ յանո՞ն Պօղոսի մկրտեցարուք: Գոհանամ ՚ի Աստուծոյ ընդ այ ոչ ոք ի ձենջ մկրտեցի, բայց միայն Գրիսպոս եւ Գայոս. զի մի՛ ոք ասիցի թէ, յիմ անուն մկրտեցարուք: Յայ եւս. ընդ եւս Ստեփանեայ: զայլ ոչ գիտեմ եթէ ումն Աստիճանաց. զայլ ոչ ոք գիտեմ ամէնեցուն թէ մկրտեցի: Օ՛չ ոչ առաքեաց զիս Քրիստոս մկրտել, այլ աւետարանել: ոչ Տարասքեամբ բանիւ, զի մի ընդունայն իսկ խաչն Քրիստոսի Օ՛չ ձառ խաչին կորնչեսցի ժխտուածն թէ ե՛ւ զբանիւ ե՛ւ զգործով Աստուծոյ: Օ՛չ զբանիւ ե՛ւ զաստուածային արուեստիցդեղ: Ոչ իմաստուն, ոչ գրիչ, ոչ բանասէր այսոցիկ աշխարհիս: Ոչ ընտրեաց Աստուած զիմաստունսն աշխարհիս այսորիկ: Զանգի իմաստունսն աշխարհիս Աստուծոյ ոչ ծանեան. աշխարհ իմաստնանայ, եւ զաւրշտրտս խորշոմանայ արհամարհեցից: Ո՞ր իմաստուն, ո՞ր գրիչ, ո՞ր քննիչ աշխարհիս այսորիկ. ոչ ապաքէն յիմարեցոյց Աստուած զիմաստնութիւն աշխարհիս այսորիկ: Զանգի իմաստնութիւն աշխարհիս այսորիկ Աստուծոյ ոչ ծանեան. հաճեցաւ Աստուած յիմարութեամբ քարոզութեանն զերծուցանել զհաւատացեալսն: 21:

Ընչեւս, ասէրս իս. Ջեր տղայնութիւն ջո յաւիտեան. զզոյնն ձեւաց զոց մի անուն ասեիր:

Արդ Աւետարանիս որ բան Կ՚ասեմ. Գլ. ԺԵ. 1:

Բա Ջեր մեր Քհասս Քրիստոս.

Հաքեմ ասուր մասնաւոր արարքացն (առ Հնասս) եւ ասեմ. Այլ իցէ ի միջի մեծ յարքունական երիցից: Եւ ի՞նչպէս ասի ինչ Հնասս ասեալ մի, ինչպէս գիտ ի մէջ ծագ, եւ ասէ. Ո՞ւմն ասեմ ձեզ, եթէ, ոչ գործիք եւ երիցիք իրրեւ գնանկան, ոչ մասնիցիք յարքայու թեան երկնից: Զոյ որ խոնարհեցուսցեն զանձն իրրեւ գնանս եւ զայս, ասէ նա ի մէջ յարքայու թեան երկնից: Եւ որ որ ընկալցէ մանուկ մի այսպիսի յանուն իմ, զիս ընդունի: Եւ որ որ զոյնս ոչնչացուցէ զմի ի փոքրիկացս յայսցանէ, որ ե՛ւ հաւատացեալք, բա՛ւ եւ նման եմէ, կախեցի երկան իշոյ ընդ պարանոց նորա եւ ընկղմեսցի ի խոր ծովս: Ա՛ւ աշխարհն ի գայթակղութեանց: Հարկ է գայ գայթակղութեանց, բայց ա՛ւաղ մարդոն այնմիկ յորմէ ձեռն գայցէ գայթակղութեան: Լերի՛ ձեռն քո կամ ոտն գայթակղեցուսցէ զքեզ, Հատ զնա եւ ընկեա ի քէն. բա՛ղկ քեզ միամեան ունել կամ կաղ մտանել ի կեանս, քան երկու ձեռս եւ երկուս ոտս ունիցիս, եւ անխղճիլիս ի Տանն յաւիտենից: Եւ երի՛ւ աչն քո գայթակղեցուսցէ զքեզ, խրեա զնա ի քէն. բա՛ղկ քեզ միաքար մտանել ի կեանս, քան երկուս աչս ունել, եւ անխղճիլ ի գեհեն Տղայնոց: 9:

ՅԱՔԱԹ

ԿՋ·

Սրբոյն Թադէոսի առաքելոյն եւ Աւետիստի կուսին:

Յառաջաբան.

Ընաքարք եւ միայք Քրիստոսի Աստուծոյ. ամենայն Հաւատք զգոյն ի հաւատն ամենեսեան ընդՀանուր յորդկերթն ի կիրաս կոչիսի՝ միաձայնութ սուրբ Երրորդութեանն յորդորիցին երգել փառս յաւիտեանս. ամէն:

Աստ. ԺԲ. Ընդ ամենայն երիցիս եղ բարբառ նոցա. եւ միջնէն ի ծագս աշխարհի են խօսք նոցա:

Երիցիցք պատճէն զիտաս Աստուծոյ. եւ զպարագիս Հնասց նոցա պատճ Հատուածք:

Գոհասք տաւթիւն ի Աստուծոյ տատ ՚ջեն ի ձեզ ոչ ի ընծեղբսուածս. Ա. ԿՈՐ. 28:

Եւ զոս եւ Աստուած յեհիցեսցէ՝ այս են. նախ զառաքեալս, երկրորդ զմարգարէս, երրորդ զվարդապետս, ապա զորս ետեսս, ապա զնորս բժշկութեանց, օգնութեսս, փարձս ազգս լեզուաց, եղարդեանս ետեսս ընդ ոսս: Միթէ ամենեքեան առաքեալք իցեն. միթէ ամենեքեան մարգարէք իցեն. միթէ ամենեքեան վարդապետք իցեն. միթէ ամենեքեան զորս եղ երիցք իցեն. միթէ ամենեքեան բժշկեսնք ունիցեն. միթէ ամենեքեան ի լեզուս խոսիցեն. միթէ ամենեքեան թարգմանեցիցեն: Բայց նախանձասցարք զերազոյնսն զոր ասեն ես: Եւ ես առաւել եւս ձեռնարկ ցուցանեմ ձեզ: Եթէ զերազոյն մարդեան խոսիցիս ես. բժշկասցուք, եւ սէր ոչ ունիցիմ, եղէ ես իրրեւ զպղինձ ոք Հնչէ, կամ իրրեւ զծնծղայս ոք զօրանձին: Եւ եթէ ունիցիմ մարգարէութեան, եւ գիտիցեմ գիտութեսս ամենայն եւ զամենայն գիտութեան, եւ եթէ ունիցիմ զամենայն Հաւատս՝ միրեսս զսիրեսս լերից, եւ սէր ոչ ունիցիմ, ոչ ինչ եմ: Եւ եթէ ջամբիցեմ զամենայն ինոս իմ ապրուսաց, եւ մատնիցեմ զմարմին իմ յայրուիմ, եւ սէր ոչ ունիցիմ, ոչ ինչ օգտիմ: Սէր երկայնամիս է, քաղցրանայ. սէր ոչ նախանձի, ոչ ամբարձաւ ածէ, ոչ հպարտանայ. ոչ չարդնի, ոչ խնդրէ զիւրս, ոչ զրգռի, ոչ խորհի չար. ոչ ներգոյ ընդ անիրաւութեան, այլ ինդայ ընդ ճառագութեան: Զամենայնի տանէ, զամենայնի Հաւատայ, զամենայնի յուսայ, զամենայնի Հանդիպէ: Սէր ոչ երբեք անկանի. եթէ մարգարէութեանք ևն երբեք լասցին. եթէ լեզուք լռեսցին. եթէ խոսմանիսցին. եթէ գիտութիւն երբեք խափանեսցին: Զանգի մասն գիտեմք խոսմանիմք. եւ մասն մարգարէ՛ք: Բայց երբ գայցէ զկատարեալն, ապա մասնն պակասեսցէ: Երբ էի մանուկ խոսէի իրրեւ մանուկ, իմանայի իրրեւ մանուկ, խորհէի իրրեւ մանուկ: Իսկ երբ եղէ մարդ, ջակեցի զմանկականն: Արդ տեսանեմ զհայելեաւ ի նշանս, ապա երեսս առ երես: Արդ գիտեմ ի մասն, ապա գիտասցեմ որպէս եւ գիտացեալ եմ: Արդ մնան հաւատք, յոյս, սէր, երեքեան. բայց մեծ ի սոսանց սէրն: 10:

Ընչեւս, ասէրս իս. Ջեր ամենայն երիցիս եւ բարբառ նոցա. եւ միջնէն ի ծագս աշխարհի են խօսք նոցա:

Արդ Աւետարանիս որ բան Կ՚ասեմ. Գլ. ԺԵ. 1:

Ջեր մեր Քհասս Քրիստոս.

Եւ խոհեցայ վերհասուսն ատաքանն, եւ նոցա զզոյնն ես. Խրատեմ ես ի վերայ ամենայն գիւց. եւ բժշկել զշիւանզոսեմս: Եւ ատաքանց գնաս քարոզել զարդասս ես Հնասց, եւ բժշկել զանասեմս: Եւ ասէ ցնոսս. Ո՞ւր ինչ բանեսցէք ի տնասացոյց. ա՛ն ի նմա մնասջիք, եւ ոչ բազում ելցէք, եւ ոչ բազում ազնասանաք: Եւ զինեալս աշխարհս ընդունց Աստուած, զի յամօթ արասցի զնասանսս. եւ զանաս աշխարհս ընդունց Աստուած, զի յամօթ արասցէ զշնորս. եւ զանասնս աշխարհի եւ զարհամարհեալս ընդունց Աստուած եւ զոչինսն, զի ոչինս ինչ խափանիցէ. որպէս զի մի պարծեսցի ամենայն մարմին առաջի Աստուծոյ: Օ՛չ ի նմանէ եք ի Քրիստոս Հնասս. որ եղեւ մեզ խնասմանս եւ Աստուծոյ արդարութիւն եւ սրբութիւն եւ փրկութիւն. զի որպէս եւ գրեալ է. Ով պարծիցի ի Տէր պարծեսցի: Եւ ես ինչպէս ե՛կի առ ձեզ, եղբարք, ոչ բառ առատութեան ընդ բանիկ խնասմանէ պատմել ձեզ զվկայութիւն Աստուծոյ. զի ոչ եղէ ե՛ն ձեզ գիտել ինչ ի ձեզ՝ բայց միայն զՅիսուս Քրիստոս, եւ զնոյն ի խաչ

ՅԱՌԱՋԻՆ ԿԻՐԱԿԻ ՁԱՆԻ ՎԱՐԴԱՎԱՌԻՆ

ԸՆ·

Յառաջաբան.

Միխածին Արքի եւ Բանիլ Աստուած, եւ անանչ էանեխեն. որ ընձեն անկեալ մարմնով ի սրբոյ Աստուածածնէն եւ ի միջոս Աստ. անհոգեխելիք մարդ էգեալ խաչեցար Քրիստոս Աստուած, մեռար անմոգ ցանչ կենդանիք. միով ի սրբոյ Երրորդութենէն փառաւորեալ ընդ Հոր եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյն, կեցո զմեզ:

Աչ. կԹ. Բնիկ վարչու թիւն Աստուած ի միոն. եւ ընդ ապին առնիք Հրեայսադիւ:

Լաւ ապրելոյ խոյ. զի առ քեզ անհասն մարդեն կենայ:

Գործոյ առաքելոյն ի կորնթացւոց առաքեին եղեալ ընդ Հրեսս. Ա. ԿՈՐ. 22:

Իսկ զարմՀնաեւ Հրեայք Հայցին, եւ Հնդեսնաս իմաստասիրեան ընդրեն. Մեք քարոզիցուք զխաչեալն Քրիստոս, Հրեից գայթակղութիւն եւ Հնդեսնասց յիմարութիւն. բայց նոցին իսկ կոչելոցն Հրեից եւ Հնդեսնասց, Քրիստոս Աստուծոյ զօրութիւն եւ Աստուծոյ իմաստութիւն: Օ՛չ յիմարն Աստուծոյ իմաստասցն է քան զմարդիկ, եւ անզօն Աստուծոյ զօրասցն է քան զմարդիկ: Նկատեա՛ւ եւ զձեր ինչ կոչումիդ տեսէք, եղբարք, զի ոչ բազում իմաստասք ըստ մարմնոյ, եւ ոչ բազում Հզօրք, եւ ոչ բազում ազնասականք: Եւ զիմարս աշխարհի ընտրեաց Աստուած, զի յամօթ արասցէ զիմաստունս. եւ զանզօնս աշխարհի ընտրեաց Աստուած, զի յամօթ արասցէ զՀզօրս. եւ զանասնս աշխարհի եւ զարհամարհեալս ընտրեաց Աստուած եւ զոչինսն, զի ոչինս ինչ խափանիցէ. որպէս զի մի պարծեսցի ամենայն մարմին առաջի Աստուծոյ: Օ՛չ ի նմանէ եք ի Քրիստոս Հնասս. որ եղեւ մեզ իմաստասիրեան Աստուծոյ, արդարութիւն եւ սրբութիւն եւ փրկութիւն. զի որպէս եւ գրեալ է. Ով պարծիցի ի Տէր պարծեսցի: Եւ ես ինչպէս ե՛կի առ ձեզ, եղբարք, ոչ բառ առատութեան ընդ բանիկ իմաստասիրեան պատմել ձեզ զվկայութիւն Աստուծոյ. զի ոչ եղէ ե՛ն ձեզ գիտել ինչ ի ձեզ՝ բայց միայն զՅիսուս Քրիստոս, եւ զնոյն ի խաչ

եւթալ։ Լէ՛ս ես ախոյեանեմ եւ. երիս գնա. եւ. գոյութեամբ բացեա. եկ սա. ձեզ ։ եւ. բանն իմ ես. քաղցրութիւն, ոչ պատիր բանիւք խնամութեան, այլ սրտիւքեաձագւոյն եւ. զգոյեանեմ ։ զի Տէրոջ ձեր մի՛ խոյեն խնամութեամբ մտցիցեն, այլ զգոյեանեմ Լսատ.ծոյ։ Ե· 5։

Ընկերս, սկզբա. Օրհնեցի՛ք Ցձէր յորշնութիւն նոր։ օրհնութիւն նման յիսնեզնիս պրոյ։

Արդ Լեւտպարեիս որ բան Աստ՛ւոյ։
ԳԼ· ԺԸ· 10։

Ձէրն մեր Հիսուս Քրիստոս ասէ.

Օ.զայ. լերուբ մի՝ արհամարհիցէք զի ի փոքրանցս յայսցանէ. ասեմ ձեզ, զի Հրեշտակք նոցա յերկինս Հանապազ տեսանեն զերեսս Հօր իմոյ որ յերկինս է։ Օ.ի ևես Որդի մարդոյ կեցուցանել գնացաւ անյոյս Հոգի ձեզ ։ Եթէ երեքի մարդոյ Հարիւր ոչխար, եւ մոլորեալի մի ի նոցանէ, ոչ Հոգաս զենասն եւ զենն ոչխարսն ի լերինս, եւ երթիցէ եւնդրիցէ. զնոցանեն։ Եւ եթէ գտանիլ գիտ, ամէն ասեմ ձեզ, զի ուրախ լիսի ի վերայ նորա ասաւել՝ քան ի վերայ ենասուն եւ հնուցեալ ոչ մոլորեալ։ Ըստ այս ոչ ևն կամք առաջի Հօր իմոյ որ յերկինս է՝ եթէ կորիցի մի ի փոքրանցս յայսցանեն։ 14։

ԱՌԱՋԻՆ ԵՐԿՈՒՇԱԲԱԹԻ

ԻՋ·

Սրբոյն Յուշանիս դասեր մեծին Վարդանայ։

Յառաջաբան·

Ի տաճարի պրոյ եւ ի յիշատակի պրոյ մարտիրոսոյ գենաս Հաւատացեալ ազգիդ. բարեխաւսել եմք սոցա եւ աղօթիւք գինուցանել Քրիստոս մեր Հաղթողդ, Լսատ.ծոյ, որպէս մեզդ։

Ա՛ղ· ՀԽԳ· Օգնեա Հիսուս է մեզ յանտ.անել Ցհատն. որ սրտի զերկիրս եւ զերկիր։

Եթէ ոչ Ցէր էր առ մեզ ։ ասացեալ Իսրայէլ։ եթէ ոչ Ցէր էր առ մեզ ։

Ձեզ Հաստատ առաքելոյն է Աստ.ուծոյդ առաքեալ ի զեղ գնել կրօնագործս։ Գ·Լ· 2։

Աչերիդ, սդեմ՝ որպէս Լսատ.ծոյ եմք, եւ չես եւս է յայս կեղէ զերս լերեզոց իսկ զիտեմք զի յորժամ Տա յայտնեսցի, նմանն նմա լեսկոյց եմք, զի տեսանելոյ եմք զնա, որպէս եւ ԵՒն։ Լէ՛ս ամենայն որ ունի զայս յոյս յանձին որպէ գաձեն իւր, որպէս եւ նայն առաքեալ է։ Լսմենայն որ զմեզ գործէ, նա եւ զանգրէնս Հիսուն առնէ. եւ. ինչն իսկ մեզդն անօգնականութեան է։ Լէ՛ զիտեմ զի Տա յայն ասեղ յայտնեցաւ, զի զմեզ ընտրեցէ. եւ զ նմա մեզ ոչ ԵՒն։ Լսմենայն որ զ նմա է Տասաւանալ ոչ միայնէ, եւ. ամենայն որ միայնէ ոչ նմա զնա եւ. ոչ Տանեսա զնա։ Աստիճանի, մի որ զձեզ նաթեալ. որ ամէն, որդայնս Հիսուն արգար է, որպէս եւ նայն արդար է։ Լէ՛ որ առէն զմեզ ի սասանալ է, զի ինչդանէ սասանալ միայնէ, զնան սրտիկ յայտնեցաս. Արգին Լսատ.ծոյ, զի բաշխ զարձս սասանալի։ Լսմենայն որ ԼՀատ.ծոյ է Տնեալ՝ միշտ ոչ սասէ, զի անգին նորա է սան միայ. եւ. ոչ նաթ. միգանալ, զի ԼՀատ.ծոյ է Տնեալ։ 9։

Ընկերս, սկզբա. Պատճառքն ասաքեն զնաս որ եւ զնեսցուին ի Հանգիստս Հրեշտից. եւ. բաշխ սրտացին զԼսատ.ծոյ բերանոցդ եւ Հրեշտից։

Արդ Լեւտպարեիս որ բան Գ·ալատաս։
ԳԼ· Ը· 1։

Ցէրն մեր Հիսուս Քրիստոս։

Լէ՛ եղեւ յես պիտերի եւ Ցգին չջնէր ընդ քաղաքս եւ. ընդ գեօղս, քարոզէր եւ. աւետարանէր զարքայութիւնն Լսատ.ծոյ. եւ Հնդասունեսցն ընդ նմա։ Լէ՛ կանչէ ոմանց՝ որ բժշկիալ կին յայսոց չարաց եւ ի Հիւանդութենէ. Մարիամ որ կոչի Մագդալենացի, յորմէ եօթն գեւն եկեալ էր. եւ Հովհաննու կին Քուզայ Հաշտաւորին Հերովդէ. եւ Շ ուշան եւ այլք բազումք որք պատրէին զնա ընտրեալ եւ. ի Հասանոց զնոցա։ Գ·Ը· 2։

Աչերիդ, սդեմ՝ որպէս Լսատ.ծոյ եմք, եւ չես եւս է յայս կեղէ զերս լերեզոց իսկ զիտեմք զի յորժամ Տա յայտնեսցի, նմանն նմա լեսկոյց եմք, զի տեսանելոյ եմք զնա, որպէս եւ ԵՒն։ Լէ՛ ամենայն որ ունի զայս յոյս յանձին որպէ գաձեն իւր, որպէս եւ նայն առաքեալ է։ Լսմենայն որ զմեզ գործէ, նա եւ զանգրէնս Հիսուն առնէ. եւ. ինչն իսկ մեզդն անօգնականութեան է։ Լէ՛ զիտեմ զի Տա յայն ասեղ յայտնեցաւ, զի զմեզ ընտրեցէ. եւ զ նմա մեզ ոչ ԵՒն։ Լսմենայն որ զ նմա է Տասաւանալ ոչ միայնէ, եւ. ամենայն որ միայնէ ոչ նմա զնա եւ. ոչ Տանեսա զնա։ Աստիճանի, մի որ զձեզ նաթեալ. որ ամէն, որդայնս Հիսուն արգար է, որպէս եւ նայն արդար է։ Լէ՛ որ առէն զմեզ ի սասանալ է, զի ինչդանէ սասանալ միայնէ, զնան սրտիկ յայտնեցաս. Արգին Լսատ.ծոյ, զի բաշխ զարձս սասանալի։ Լսմենայն որ ԼՀատ.ծոյ է Տնեալ՝ միշտ ոչ սասէ, զի անգին նորա է սան միայ. եւ. ոչ նաթ. միգանալ, զի ԼՀատ.ծոյ է Տնեալ։ 9։

Ընկերս, սկզբա. Պատճառքն ասաքեն զնաս որ եւ զնեսցուին ի Հանգիստս Հրեշտից. եւ. բաշխ սրտացին զԼսատ.ծոյ բերանոցդ եւ Հրեշտից։

Արդ Լեւտպարեիս որ բան Գ·ալատաս։
ԳԼ· Ը· 1։

Ցէրն մեր Հիսուս Քրիստոս։

Լէ՛ եղեւ յես պիտերի եւ Ցգին չջնէր ընդ քաղաքս եւ. ընդ գեօղս, քարոզէր եւ. աւետարանէր զարքայութիւնն Լսատ.ծոյ. եւ Հնդասունեսցն ընդ նմա։ Լէ՛ կանչէ ոմանց՝ որ բժշկիալ կին յայսոց չարաց եւ ի Հիւանդութենէ. Մարիամ որ կոչի Մագդալենացի, յորմէ եօթն գեւն եկեալ էր. եւ Հովհաննու կին Քուզայ Հաշտաւորին Հերովդէ. եւ Շ ուշան եւ այլք բազումք որք պատրէին զնա ընտրեալ եւ. ի Հասանոց զնոցա։ Գ·Ը· 2։

ԱՌԱՋԻՆ ԵՐԵՔՇԱԲԱԹԻ

ԻՒ·

Սրբոյն Կիպրիանոսի եպիսկոպոսին եւ Ցուստինանոս կուսին։

Յառաջաբան·

Ի տաճարի պրոյ եւ ի յիշատակի պրոյ մարտիրոսոյ գենաս Հաւատացեալ ազգիդ. բարեխաւսել եմք սոցա եւ աղօթիւք գինուցանել Քրիստոս մեր Հաղթողդ, Լսատ.ծոյ, որպէս մեզդ։

Ա՛ղ· ՀԽԳ· Քահանայք քո զգեցցին զարդարութիւն. եւ սուրբք քո ցնծացիլ ցձեծութեան։

Ձիշխա Ցէր զԱսաքիւ. եւ զամենայն Հեզութիւն նորա։

Պօղոս առաքեալն ի Կաղատացւոց Թղթին զ իմեր ընդ սա։ ԳԼ· Գ· 13։

Ընկերս զնաց զձեզ յանձինդր օրհնեցն, եղեալ զան մեր անէնք. զի զիտայ է, թէ Քրիստոս ի ամենայն որ ևսեսցեալ զիայտ։ Օ.ի ի Հիմնաւոս օրհնութիւն Աբրահամեան եկիցի ի Քրիստոս Ցիսուս զի մեք զառնիս Հաւատացեալ։ Բան մերկերութեան ասցուք Հաւատացեալ։ Բան մերկերութեան առնեսցուք

ծառայի քոյ, որ առ քիվ Ձեր հաճոյանի գանձն իմ։

Պօղոսի առաքելոյն է Կորնթացւոց առաջին թղթոյն է ընծայութեանն· Գլ·Ժ· 10։

Ես՝ ինձ յայտնապէս Աստուած Հռոմայեցւոց Օ՛մ ո՛ր է մարդկանէ գիտէ, եւ զնոսա Աստուծոյ· Օ՛մ ո՛ր է մարդկանէ գիտէ ինչ զմարդոյն, եթէ ոչ հոգի մարդոյն որ ի նմա· նոյնպէս եւ ոչ զԱստուծոյն ոք գիտէ՝ եթէ ոչ Հոգին Աստուծոյ։ Իսկ մեք ոչ եթէ զհոգի աշխարհս առաք, այլ զՀոգին որ յԱստուծոյ· զի ծանիցուք զայն որ Աստուծոյ շնորհեցաւ մեզ։ Եւ զոր խօսիմք՝ ոչ ի բեկ մարդկային ուսմանէ Հարուստ բանիւք ասի, այլ վարդապետութեամբ Հոգւոյն ընդ հոգեւոր գոյսն հանելով։ Իսկ հոգեկան մարդ ոչ ընդունի զՀոգւոյն Աստուծոյ· զի յիմարութիւն է նմա, եւ ոչ կարէ գիտել՝ քանզի քննին[1] կան հոգեւորն քննի զամենայն, եւ ինքն յոչ մէկէ ոչ քննի կան զամենայն զինա Աստուծոյ, որ եւ խրատուսցէ զնոսին նմա։ այլ մեք զհինս Քրիստոսի ունիմք[2] Եւ ես, եղբարք, ոչ կարացի խօսել ընդ ձեզ իբրեւ ընդ հոգեւոր, այլ իբրեւ ընդ մարմնաւոր։ Իբրեւ մանկունս ի Քրիստոս կաթին զձեզ տալով ձեզ ի կերակուր, ոչ ապաքէն մարմնաւոր էք եւ քան մարդկան գնայք։ Զի որ ասէ ոք ի մէջ՝ Ես Պօղոսիան եմ, եւ միւսն՝ Ես Կեփայիան, ո՞չ մարդիկ էք։ խնայոց՝ ոչ է Պօղոսն, կամ ոչ է Կեփայ։ Պարտ[3]ապէ զգոյիք Տաւատացեալք, եւ խրատուիլք զգոյն եւ Ձեր եւս Կա սնիկիք, Կոգոյս Ջուր եւս, այլ Աստուած աճեցոյց։ Ընդ Տնկեալ ոչ այն ոք ինչ է՝ ոչ ոք ոչ ինչ է, այլ Աստուած աճեցոյց։ Ընդ Տնկեալ եւ ոչ

ոչ յամրաւոյդ զաքարայ ՀԻՒՆԻՆ Նասու Ծոյ ոչ մասանցն։ Եւ զոհ այնոցիկը տանք էիք։ այլ լուացարար, այլ պրեզարար, այլ պղպայացարար յանուն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի եւ ի Հոգին Նասու Ծոյ մերոյ։ ՚ի· 11։

Եչէրեա, սիրելս եղիցիս Տէր զգրքոյդ ՀԻՒՆԻՆ քո. եւ զողգոն ՀԻՒՆԻՆ քո՝ որք են յաւիտենից։

Արդ Եւեսպարես որ բան Ա՚առքեսի։ ԳԼ՚· Ա՚Ը՚· 23։

Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս ասէ, Ա՚ման պարզի ՆեռնԱնդս. պարարտ ՀԻՒՆԻՆ երթիցի՝ ասէ ինազատ արի որ կամիցս. Տանիար առնել ի մէջ Նասու Ծոյ ելից։ Եւ ի բրեւ սիրաս առնեալ՝ մասուցաս. ասա Նա պարասան մի բեւր բանջասոյ։ Երբեւ ոչ ունէր Հասու Ծոյն, Տասնակաւ գնաս վաճառել ասէն ծարա, եւ գնէն ծարա եւ զոհրիս եւ զաճէնան որ գնէն եւ ունիցի, եւ Հասու Ծոյն։ Եւ անկաս Նասու երթիր պատասէր ծոնս եւ ասէր. Երկնաւոսիս քեր ասա Տա, եւ գաճէնան Հասու Ծոյ ընդ Ա՚վետարանի քեզ։ Ա՚վետարանս ասէր Ծասու Ծոյ ընդ ինձ։ Եւ ես ինձ Նասու Ծոյ ասէ ծարա գնաս, եւ գնէն երեղ ծոնս։ Եւ ես ինձ Նասու Ծոյ ասէ ծարա գնաս եւ ասէր. Հ

ԵՐԿՐՈՐԴ ԿԻՐԱԿԷ ՀԱՅՆ ՎԱՐԴԱՎԱՌԻՆ

ԿԶ·

Հատուած.

Աղաչեմ Աստ. Բանդ Բասուած, եւ անսահ Հոգիդ. որ յանձն առեր մարմնանալ ի սբուհ.Յ Բասուածածնէն եւ ի միջ Կուսէն. անփոփոխելիդ մերոյ եղեալ հաւկացար Աբրահամ Բասուած, մաշտաւորդ զհոյ Հոգեղեր. միով ի սբբոյ Երրորդուհենէն փառաւորելիդ յետ Հօր եւ յետ սբբոյ Հոգւոյն, կեցո զմեզ։

Աղ. կԲ. Կեզ վախէ օրշնուհիդն Բասուած ի Միոն. եւ գեղ ապրին ազգերք Իսրայաղիմ։

Լաբ աբօնէդ ինոյ. զի առ քեզ ամենայն մարդիկ կենայցէ։

Պզտիկ առաքելոյն ի Կորնթացւոց առաջին ԹղԹի պէտ ի բնէն Կրեցուածոյ. Գ.Ջ. 12։

Կամենայն ինչ ինձ մարքէ է, այլ ոչ ամենայն ինչ օգուտ է. ամենայն ինչ ինձ մարքէ է, այլ ոչ ևեմ ես ինչ իշխեալ ևեմանց ոմանց ինչիցեմ։ Կերակուր ոգուայր, եւ օդուայն կերակրոյ. այլ Բասուած զսա եւ զոսա խափանեսցէ. բայց մարմին ոչ պառնիցեմն, այլ Տեառն, եւ Տէր մարմնոյ։ Եւ Բասուած՝ որ եւ զՏէրն յարոյց, եւ զմեզ յարուսցէ զոգմեմեամբ իւրով ։ Ոչ գիտէք եմեմ մարմինք ձեր անդամք են Կրիստոսի. պո՞ւ ասեալ զանդամն Կրիստոսի, առնիցեմք անդամն պոռնիկի. մեղմ։ Եմեմ ոչ գիտէք զի որ միրձեալ ի պոռնիկի մի մարմին է։ Երկիցին, ասէ, երկոքեան ի մարմին մի։ Եւ որ միրձեալ ի Տէր մի Հոգի է։ Փախեայք ի պոռնիկեմեան։ Ցամենայն մեղս զոր եւ գործէ մարդ, արտաքոյ մարմնոյ իւրոյ է. իսկ որ պոռնիկեն միրձ մարմնին միւսին։ Կամ ոչ գիտէք զի մարմինք ձեր տաճար են Հոգւոյն սբբոյ որ ի ձեզ է, զոր ունիք Բասուծոյ. եւ չէք անձինք ուբ։ Գանի գնով գնեցայք. փառաւորացարիք զԲասուած ի մարմինս ձեր եւ. յոգիս որ է Բասուծոյ։ Եմ ասեալ ոչ պակչեն ասս ես, բայց ոչ ի սպրդով ի ինչ մոյզ չեմ գնեմ։ Բայց ասեն պատճառ եմեան իւ բացատրեսցէ զոր զեզ ինչ կայի. եւ իւ բացատրեսցէ զոր զեզ ինչ զոր կայի։ Կամ ես ասեմ ոչ գիտէք զի զոր ինչ ուտիցեմ, եւ ասից

Պատրաստ առաքիչն ի Հռոմէական թղթին է ընծեռնուածս. Գլ. ժԱ. 2:

Թէ ոչ զիտէք Հնչիոս զենչ ասէ գիր, որպէս ամբաստան լինի Քառնոյ գնացեալ. Հնչ. զնացարան քո կատարին եւ գնացս քո երկայնացին. եւ միայն միայն, եւ ինդրէն ցանձն իմ: Ըմպ զինչ ասէ նմա պատասխանին. Թոյլ եմն, ասէ, եօթն Հարպ այլ ոչ երկնչին Ծանր Բահցարս: Նզնոյնս եւ Հռոմ Ժամանակի միաբերպ բան բնութեան Տեառնէն նգեր: 5:

Ընչիս խա, ախչոխա. Հնչիոքիցիս օրհնեցէք զՔառնած. եւ Ձեր յաղելցին Խրոյնէ:

Սրբոյ Բնծաւորին որ բան Գ ուխտ. Գլ. ժԳ. 31:

Ես Ձերն մեր Հնչոս Ոչխոս.

Խոմին առաջ տեառնոյն ոմանք փարեցին, եւ ասեն գնա. Ես եւ գնա ասեր, զի Հերոդէսն կամի սպանանել զքեզ: Նր ասէ ցնոսս. Երթայք ասացէք ասուեանն այնմիկ. աշխատիմ Հանեմ զիւս, եւ բժշնութիւնս կատարեմ այսօր եւ վաղիւ. եւ յերկրորդ առ կատարիմ: Բայց պարտ է այսօր եւ վաղիւ եւ ի միւսում առաջ գնալ. զի ոչ է ընդճի մեզդարձի կրնձել սպասոյ քան Հնչոս ասելճի: Նրատասխանի Տէրն ցնոսս, որ Հոռոմելին զնացեալ, եւ քարկած առնելիր զառաջնոյն առ քեզ. քանիցս անգամ կամեցայ Հոգոյն գթալոյ քոյ, որպէս Հաւ գնալս իւր ընդ թեւս ունէ, եւ ոչ կամեցարուք: Նշա ի թողեալ ընդ ձեզ տունդ ձեր: Բայց ասեմ ձեզ, թէ ոչ ես տեսանիք զիս մինչեւ ասիցէք օրհնեալ ի գալոյ տեառնէ: 35:

ԵՐԿՐՈՐԴ ՁՈՐԵՔՁԱՔԱԹԻ

Ի-Ի.

Հռոմէական.

Որ բան ամենայն միաս անցանեմ գնացոյցիս քո, Քառնոյ, առաջ ինչ Հաւնացայ, զքեզ ասացնելիր:

Աչ. 2ե. Ակօր գնատացս քո Քառնած իմ. որ ի քեզ յուսացայ:

Սրբոյմնա ինձ Տէր, զի առ քեզ ապաստանիցի զօրհնատացս. ասրաս պատ գանձն ծառայի քոյ, զի առ քեզ Տէր Հաւոյանի գանձն իմ:

Պատրաստ առաքիչն ի Կարմիրացաց առաջին Թղթին է ընծեռնուածս. Գլ. ի. 25:

Ընչ ժամ կամանայ Տյառն ինչ ի Տեառնէ, ոչ ուխիմ. բայց Հարաս առ՝ որպէս ոգորելոյ ուրաք ի Տեառնէ, Տառապարիմ լինել: Հանարիմ եմ, այնպէս բան էիմ: բայց ժամ գնանդին որ ի վերայ կոյ բարս ոչ մարդոյ եմ այնպէս իմ: Կարգաս եւ ի ինչ, մի ինչրեր արձակել. արձակաս եւ ի ինձ, մի ինչրեր կինն. Օ՛ի եմի ամանանացնիս ոչ ինդաս. եւ եմի առնաս Հանապազ կոյան ոչ ինդաս. բայց ինդրեմ ինչրեզ ուխիդն արձակեալ. ապ եւ ինչրեզ ի ձեզ ինդ զգաս առեմ, եզբայր, եմի ժամանակս կարձեալ է պատ Տեառս. զի որ ուխիդն գարձս զարձս եմի չունիդն. եւ որ որ չարիճն զարձս ինձ ոչ չարձն. եւ որ որ ինդանն զարձս ինձ ոչ ինդանն. եւ որ զինեան զարձս ինձ զարձիդն. զի անձկաց ի վարկաս ինդրեմ զարձիդն. զի անձկաց ի վարկաս ինդրեմ ասրաքիչն. Ընչ կամիմ զձեզ անձկաց լինել. զի որ անձկինն է Հոգոյ զՏեառն, եմի, որպէս Տառնոյ ինչի Տեառն. եւ որ կանաքիդն է, Հոգոյ զաշխարհն եմի, որպէս Տառնոյ ինչի Տեառն. եւ որ ինդանքիդն է, Հոգոյ զաշխարհն եմի որպէս Տառնոյ ինչի Տեառն. Նշա ասացի ձեզ, զի ասեղ պատրաստեսցեն զձեզ ի յաւիտենական բնակութիւնս. Ընչ ասացի ձեզ, զի ոչ ես տեսանիք զիս. եւ ոչ կամեցարուք: Նշա ինչրեզ ինչի ձեզ ասեղ ինչրեզ. Բայց ասեմ ձեզ, եմի ոչ ես տեսանիք զիս ասեղ, մինչեւ ասիցէք օրհնեալ է ինչրեզ յանուն Տեառնէ: 35:

ԵՐԿՐՈՐԴ ՁՈՐԵՔՁԱՔԱԹԻ

Ի-Ի.

Հռոմէական.

Որ բան ամենայն միաս անցանեմ գնացոյցիս քո, Քառնոյ, առաջ ինչ Հաւնացայ, զքեզ ասացնելիր:

Աչ. 2ե. Ակօր գնատացս քո Քառնած իմ. որ ի քեզ յուսացայ:

Սրբոյմնա ինձ Տէր, զի առ քեզ ապաստանիցի զօրհնատացս. ասրաս պատ գանձն ծառայի քոյ, զի առ քեզ Տէր Հաւոյանի գանձն իմ:

Պատրաստ առաքիչն ի Կարմիրացաց առաջին Թղթին է ընծեռնուածս. Գլ. ի. 25:

Ընչ ժամ կամանայ Տյառն ինչ ի Տեառնէ, ոչ ուխիմ. բայց Հարաս առ՝ որպէս ոգորելոյ ուրաք ի Տեառնէ, Տառապարիմ լինել: Հանարիմ եմ, այնպէս բան էիմ: բայց ժամ գնանդին որ ի վերայ կոյ բարս ոչ մարդոյ եմ այնպէս իմ: Կարգաս եւ ի ինչ, մի ինչրեր արձակել. արձակաս եւ ի ինձ, մի ինչրեր կինն. Օ՛ի եմի ամանանացնիս ոչ ինդաս. բայց ինդրեմ ինչրեզ ուխիդն արձակեալ. ապ եւ ինչրեզ ի ձեզ ինդ զգաս առեմ, եզբայր, եմի ժամանակս կարձեալ է պատ Տեառս. զի որ ուխիդն գարձս զարձս եմի չունիդն. եւ որ որ չարիճն զարձս ինձ ոչ չարձն. եւ որ որ ինդանն զարձս ինձ ոչ ինդանն. եւ որ զինեան զարձս ինձ զարձիդն. զի անձկաց ի վարկաս ինդրեմ զարձիդն. զի անձկաց ի վարկաս ինդրեմ ասրաքիչն. Ընչ կամիմ զձեզ անձկաց լինել. զի որ անձկինն է Հոգոյ զՏեառն, եմի, որպէս Տառնոյ ինչի Տեառն. եւ որ կանաքիդն է, Հոգոյ զաշխարհն եմի որպէս Տառնոյ ինչի Տեառն. Նշա ասացի ձեզ, զի ասեղ պատրաստեսցեն զձեզ ի յաւիտենական բնակութիւնս. Ընչ ասացի ձեզ, զի ոչ ես տեսանիք զիս. եւ ոչ կամեցարուք: Նշա ինչրեզ ինչի ձեզ ասեղ ինչրեզ. Բայց ասեմ ձեզ, եմի ոչ ես տեսանիք զիս ասեղ, մինչեւ ասիցէք օրհնեալ է ինչրեզ յանուն Տեառնէ: 35:

Նր աշա մատեցեալ ոմն առ նա ասէ, Վ պարապատ բարի, զի նչ բարի գործեցից զի ընդունիցիմ զկեանն յաւիտենական: Նր ասէ ցնա. Օ՛ի Տարցանես զնս զբարոյ. մի է բարի. եթէ կամիս ի կեանն յաւիտեանս մտանել՝ պահես զպատուիրանսն: Ընչ ցնա. Օրպա Ընչ ցնա Հիմոս. Օ՛ի սպանանէն ոչ ես Շառ եւ մի գողանար եւ մի սուտ վկայիր. պատուես զՏյր քո եւ զմայր, եւ սիրեսես զնկեր քո իրրեւ զանձն քո: Ընչ ցնա պատեն. Օրպա ամենայն պահեցի ի մանկութենէն իմմէ, արդ ես խոկ պակաս հիմէ: Ընչ ցնա Հիմոս. Եթէ կամիս կատարեալ լինել, երթ վաճառս զնչոս քո եւ առ աղքատաց, եւ ունիցիս գանձ յերկինս, եւ եկ զնի իմ: Իրրեւ լուաս պատգին զայն, գնաց տրամեալ, զի ունէր առատս բազումս: Ընչ Հիմոս ասաց ցաշակերտսն. Ամէն ասեմ ձեզ, զի զժուարաւ ունի մեծամասն մտքարտութիւն երկինս: Դարձեալ ասեմ ձեզ. զերեսն է ասղոյ մտանել յինչ Դան աղան, քան մեծասան մտքարտութիւն Քառնոյ մտանել: Իրրեւ լուան աշակերտքն զարհուրան յոյժ եւ ասեն. Ան՞ կարիցէ ապրել: Հնչոս նայեցեալ ասաց ցնոսա Հիմոս եւ ասէ. Ընչ ի մարդկանէ ապ անկար է, այլ ոչ ամենայն ինչ զգար: 26:

ԵՐԿՐՈՐԴ ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

Գ.Ա.

Սրոյն Աթանագինայ եպիսկոպոսին, եւ ասան աշակերտացն Նորա, եւ Հինգ վկայիցն:

Հռոմէական.

Օհպիսակատարացն զարգարիցիր զանձն ի յիրկիր. ասպիսակատն ասեր զասան. միրնոնաս, Տուսայ Ոչխոսակ ոչ ևանձինք ի Տյռս ասրբ Տպիսակատ Ասեցի զոյ ապրատեսնեանց սերմնոյ բարեսպառնեցեան բուսանչն Տուծոյ, ասրաքեան բուսանչն Տուծոյ, եւ ասրաքեան պատ Տյռս զոր եւ զմայր, եւ սիրեսես զնկեր քո իրրեւ զանձն քո: Ընչ ցնա պատեն. Օրպա ամենայն պահեցի ի մանկութենէն իմմէ, արդ ես խոկ պակաս հիմէ: Ընչ ցնա Հիմոս. Եթէ կամիս կատարեալ լինել, երթ վաճառս զնչոս քո եւ առ աղքատաց, եւ ունիցիս գանձ յերկինս, եւ եկ զնի իմ: Իրրեւ լուաս պատգին զայն, գնաց տրամեալ, զի ունէր առատս բազումս: Ընչ Հիմոս ասաց ցաշակերտսն. Ամէն ասեմ ձեզ, զի զժուարաւ ունի մեծամասն մտքարտութիւն երկինս: Դարձեալ ասեմ ձեզ. զերեսն է ասղոյ մտանել յինչ Դան աղան, քան մեծասան մտքարտութիւն Քառնոյ մտանել: Իրրեւ լուան աշակերտքն զարհուրան յոյժ եւ ասեն. Ան՞ կարիցէ ապրել: Հնչոս նայեցեալ ասաց ցնոսա Հիմոս եւ ասէ. Ընչ ի մարդկանէ ապ անկար է, այլ ոչ ամենայն ինչ զգար: 26:

Հռոմէական.

Ընչիս խա, ախչոխա. Վ ասն զա մեռանիցեմ զգարհատապատ. Տատարիցաք սրպէս զչնաթ ի զնատ Տեր:

Սրբոյ Բնծաւորին որ բան Հայհատեսս. Գլ. ժԶ. 33:

Ձեզն մեր Հնչոս Ոչխոսս ասէ.

Օ՛ապ նատեալ ինչ ձեզ, զի ինչ ի նաստատիճեան ունիցիք. յաշխարհ ասս ունեսեճեան ունիցիք, ապ բարձրեցարուք, զի ես յաղեցի ասխարհ: Օ՛ապ իրրեւ նատեալ Հնչոս, ապ՝ նատեալ պատ ինչ յիրկիրս եւ ասէ. Հաւոյ, Տատեալ է մաղ, փատատրեալ Ոչգի քո, զի եւ Ոչգի քո փատատրեալ գձեզ: Ոչպէս եւսոր նեմս իշխատրիճեան ամենան մարմնոյ, զի ամենայն զոր եւսոր նեմս, ասպէ ոչիճանան յաճեճեան: Ընչ են յաճեճեան ինչոք, զի Տանիցին գձեզ միսն Տշնորհ Քառնած, եւ զոր ասպիսակ ոչՀնչոս Ոչխոսս Նր գձեզ փատատրեալ յիրկիր. գոյժան կատարեալ, զոր եւսոր ջեր զի սրպէս: Նշ. պաղ փատատրեալ ջեր, Հաւոյ, ասէ ի քեզ փատատրեալ ասխարհ: Ընչ ասխարհ ասէ ես ի քեզ: Հայտնի զի զատան ձեր ասխարհ ասէ ես ի քեզ: Հայտնի զի զատան ձեր ասրաքիչն զոր ասխարհ ասէ ես ի քեզ: Հայտնի զի զատան ձեր ասրաքիչն զոր եւսոր ջե

պահելիքն։ Բոլոր գիտացին եթէ գաղնապն ինչ՝ զոր ասաւ ինձ, ասա ի քէն ինն։ Օհ զրանն զոր ասաւ ինձ, ասաւ Տգու, եւ Նորա ընկալան, եւ Տանեան աշնեցաւոյ ինչ ասա ի քէն ելիր. եւ Հաւատացին եթէ զոա ասացիցիր զնս։ 8։

ԵՐԿՐՈՐԴ ՈՒՐՐԱՔ

Գ.Ս.

Յաւանութ.

Ար բան ասացան մեսս անցանեա գնաց զաղանեթիւն քո, Բաւասած, ասւր մեզ Հաստագ։ գրքիզ ասացիցիր։

Ա՛ն. Գ.Ե. Տեսին ասացան ծագր երկրի գիպկաթիւն Բաւասծոյ մերոյ։

Օրշնեցէք գՏէր յորշնեան ինր. զի գբանձելիս սրարն։

Գզոյի ասացիզն է Աղրնեացւոց ասացին ինգեան է ընեկցաս ասեա։ Գե. Ե. 36։

Ես բան ինչ ասացի Համարեցի վասն կատարելոյ ինձ իսկ, եթէ բան չասի, եւ ասելոյ ինձ զգալոյ ինչ կամեցի ասացիզ. ոչ մեղանչէ. ասեա ասացիզ։ Ես ի Տաճառանաց է եւ զգալոյ ինչ ոչ իսկ նման, խնամոյ ինձեն ասելի է վերայ կանոնք իւրոց, եւ զգոն ընտրելոց է սրսի իւրում գաշնէ զիզան եւ բարելոց ասեն, եւ ոչ ասեացոյն ասեն, զիզան իւր բարելոց ասեն, եւ ոչ ոյն ասեացոյն ասեն, բա եւս ասեն։ Ասեն կարելով է՝ զոյգան ժամեանակս կենդանի է այլ նորա. ասցա ինձ Տնեղիկ այլ նորա, ասաս է ասէ կամիցի ասեացնալ։ բայց միայն Տկեսաք։ Ոչայ եւ բանելի եւս է՝ ինձ ասելոյ եւ կացցէ բան ինձ ասէ Տաճառանաց։ Ես ասացիս Տաճարիս՝ ինձ եւ ելս իսկ Հաղի Բաւասծոյ։ Ես ասեն զգալոյ կացցէ գիտելը եթէ ասեն ինձեան զիզան ասեացոյն ցանեն, այլ ասր շեմ։ Ենեի ոչ կամիցի գիտել ինչ, չես եւս գիտոյ ոչգիս ասեան էր գիտել։ Ոչայ ոչ գիտել Գաասած, նա է ասելոյեա ինձ ի ներանեն։ Ես ասեն կերակրոյն զաՏիզոյ, գիտեմ՝ եթէ ոչ ինձ իսկ կատարոյ են յաշխարհ. զի չեր ոչ Բաւասծ՝ բայց ի միոյն։ Օհ ինձեան եւ իսկն ասեանեալ ասաւածոյ եթէ յերկինս եւ եթէ յերկրի, որպէս եւ են ասաւածոյ բազումք եւ ասոյք բազումք. այլ մեզ մի է Բաւասած Հայր յորմէ ամենայն, եւ մեք ի նա. եւ մի Տէր Հիսուս Քրիստոս որով ամենայն եւ մեք նովաս։ ը. 6։

Ելբան բա. ոչերբա. Գզոյանա ինձ Տէր. զի Տիւանց եմ ես. բժշկիս զանձն իմ, զի խոովեցան ոսկերք իմ։

Արբոյ Բշեսաբանեա օր բան Պատրէսաի. Գե. Ի. 1։

Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս ասէ. Ոչանգի նման է արքայութիւն երկնից առն ասացանեասն, որ ել ընդ առաւօտս ի վարձու ասնել գործս յայրի իւր։ Եւ արի վարձս գործոյն ասացին գաշնին, եւ ասաքեաց գնաա յայրի իւր։ Եւ ելեալ վերջոյ ժամու, եւսես այլս զի կային գասարի ի շրաջարսոս. ասէ եւ ցնաս. Երթիցաք եւ դուք յայրի իմ, եւ որ ինչ արժան իցէ տացց ձեզ։ Գնացին եւ նորա։ Եւ գայեալ ելեալ զելոյ ժամու եւ գերեն ժամու։ արաք նոյնպէս։ Եւ զերեսասանեցոյ ժամու. ելեալ եգիտ այլս զի կային գասարի, ասէ ցնաս. Ընդէր կաք սաս զբոլ գերեկի գասարի։ Ասէն ցնաս. Օ՛չ ոք զի զարս զմեզ ի գործոնս։ Ասէ ցնաս. Երթիք եւ դուք յայրին, եւ որ ինչ արժան է առնաց ցուք։ Եւ երբեք երեկոյ եղեւ։ ասէ տէրն գցաստասսեան իւր. Կոչեա զբանն եւ առ նոցա վարձս եւ յետնոցն մինչեւ. ցառաջինեան։ Եւ երբ եկին զբ զեռասասեանեցոյ ժամուն, առեն մէն մի դահեկան։ Եկիալ եւ առաջինքն համարեցին եթէ ասէիւ ցառնն. եւ առեն մէն մի դահեկան եւ նոքա։ Երբեք առեն, որսեն զգոնասսանեն եւ ասէին, եթէ Վերջ յետինքդ մի ժամ զործեցին, եւ Հաստարարցոյս մեզ զարգեր զրաս, որ զծանրս բերեալ առ զն բարձոյ եւ զոհեցաք։ Եա զասասսանի ես միոյ ի ոոցանէ եւ ասէ. Բնկեր, չզրեմ զբեզ. ոչ գահեկանի միով սակ արկեր ընդ քս առ զբոյդ եւ երթ։ Եկիմ կամիմ յետնոցս սոյ զարգեա եւ քեզ. Եկիմ չեզ ինձ խնամոյեթիւն ունեա առնել զինչ եւ կամիմ. կամ եթէ ակն քո չար է զի ես առասս եմ։ Ընդայս եղեցին յետինքն առաջինք, եւ առաջինք յետինք. զի բազումք են կոչելոցք, եւ սակաւք են ընտրելոցք։ 16։

ԵՐԿՐՈՐԴ ՇՈՒՐԱՔ

Գ.Ա.

Արոց վկայիցն Աստուածոնոսի եւ Թեոփիլոսի, Անիկտոսի եւ Փոտինոսի։

Յաւանութ.

Ի սաանեալ պրոց եւ ի չշաւասիէ պրոց մարարտասց գեռաս Տաճառանալ ասացելիք. բարեսասեիեամբ ասցա եւ ասրեիեաբ գիեռասեիեան մեր եասցասցոյս. Բաւասած, որպէս մեզ ասացեալ։

Ա՛ն. Ճ.Ժե. Պասաւանեան է աստղի Տէսան մեզ պրոց Իւրոց. ո Տէր, եւ Ծառայ քո եմ, Տասոյ եւ որդի աղախնոյ քոյ։

Հաստացի զբ եւ Խօսեցայ. եւ ես խոսոյ եղէ յոյժ։

Գզոյան ասացիզն է Տիսեիեասի երկրորդ ինչ ասեա ինձ, ասացեալ եասցասցոյեան, յօժասցեան, Տաւասոյ, երկայնամտեան, սերոյ Տաճելոցն եան, Տաղաձոյոյ, ասրսասնոյ. ոչգիսիք եզեն ինձ Աշխարհ եւ Ախոր զեան եւ ի Խասցոյս, ոչգիսի Տաղաձոյոյ զեան եւ ի Խասցոյս, եւ յամենայնի ասասնաձոյ. ասեեասցեան Տէր ի Աշխարհս Հիսուս, ի Տաղաձոյս կացցեն։ Եա մերոյ Հայր եւ Խոսեալք յասս ասրէ. ասեեասցեան կաց յոր ասաց եւ. Տասասսրիսէ եզեր. գիսես ասսի ասաց. զի ի ասեեասցեան զգիսս ասեբս գիսես, ոչ կասցոյ են խնասոյն ասեել գզեզ ի գիսես ասեան է ձեզ Տաճառեի ոչ ի Աշխարհս Հիսուս։ 15։

Ելբան բա. ոչերբա. Գզոյաքն ոչգիս գաղանեան Տասիեացին. ոչգիս զեզան Ի Խոսեան բաց.ոչ հզեցին։

Արբոյ Բշեսաբանեա օր բան Հոգհանեա. Գե. Գե. 11։

Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս ասէ.

Օ այս Խոսեցայ ընդ ձեզ, զի ուրախութիւն իմ ի ձեզ իցէ, եւ ձեր ուրախութիւն լցեալ եզիցէ։ Ես է պասուէր իմ, զի սիրեիջիք զիմեանս, որպէս եւ ես զձեզ սիրեցի։ Մեծ եւս քան զայս սէր ոչ ոք ունի, եթէ զանձն իւր դիցէ ի վերայ բարելոնաց իւոց։ Դուք բարելոնք ես իմ, եթէ առնիցէք զոր ես պասուիրեմ ձեզ։ Ես եւս կոչեմ զձեզ Տասաս, զի Տասան ոչ գիսէ զիզ գործէ Տէրն նորա. այլ զձեզ կոչեցի բարելոնս, զի զասձեասս, զոր լուայ ի Հօրէ իմմէ Տասասցի ձեզ։ Ես եթէ զոաբ բնտրելիք զիս, այլ ես բնտրեցի զձեզ, եւ եզի զձեզ. զի զոաբ երթայցէք եւ պասուքիցք զիեիք. եւ պասուն ձեր կացցէ. եւ զոր ինչ խնդրիցէք ի Հօրէ իմմէ յանուն իմ՝ ասցէ ձեզ։ 16։

ԵՐԿՐՈՐԴ ԿԻՐԱԿԷ ԶԱՆԻՆ ՎԸՐԴԱՎԱՌՈՒԹԻՒՆ

Գ.Ի.

Յաւանութ.

Միսեեեին Աբրի եւ Բանչ Բաւասած, եւ անանչ Հաղիեին. որ յանեան ասեբ զասցիսեանել ի պրոս Տէր Բաւասանասնէն եւ ի միւս Կասսին. անեիսանելոյ ասցոյ երկայնաչարչարանաց Բրիսոս Բաւասած, ձասշասրոյ զնասչ Խոսեեան։ Աեսիսանելոյ ասցոյ երկայնաչարչարանաց ընդ Հօր եւ ընդ պրոյ Հոգւոյն, կեցո զմեզ։

Ա՛ն. Կ.Ի. Քրեզ վայել օրշնեցին Բաւասած ի Սիոն. եւ քեզ ասցին ասզեզք Հերասացէք։

Լուր ասզեզիդ ինոց. զի ասա քեզ ասեաց ասզեզի։ Ես ասցոյ Հայր ի ասեեասցեան կացցեն։ Ես ասցոյ Հայր եւ Տաճառանաց կաց յոր ասաց եւ. Տասասսրիսէ եզեր. գիսես ասսի ասաց. զի ի ասեեասցեան զգիսս ասեբս գիսես, ոչ կասցոյ են խնասոյն ասեել գզեզ ի գիսես ասեան է ձեզ Տաճառեի ոչ ի Աշխարհս Հիսուս։ 15։

Ելբան բա. ոչերբա. Գզոյաքն ոչգիս գաղանեան Տասիեացին. ոչգիս զեզան Ի Խոսեան բաց.ոչ հզեցին։

Արբոյ Բշեսաբանեա օր բան Հոգհանեա. Գե. Գե. 11։

Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս ասէ.

Օ այս Խոսեցայ ընդ ձեզ, զի ուրախութիւն իմ ի ձեզ իցէ, եւ ձեր ուրախութիւն լցեալ եզիցէ։ Ես է պասուէր իմ, զի սիրեիջիք զիմեանս, որպէս եւ ես զձեզ սիրեցի։ Մեծ եւս քան զայս սէր ոչ ոք ունի, եթէ զանձն իւր դիցէ ի վերայ բարելոնաց իւոց։ Դուք բարելոնք ես իմ, եթէ առնիցէք զոր ես պասուիրեմ ձեզ։ Ես եւս կոչեմ զձեզ Տասաս, զի Տասան ոչ գիսէ զիզ գործէ Տէրն նորա. այլ զձեզ կոչեցի բարելոնս, զի զասձեասս, զոր լուայ ի Հօրէ իմմէ Տասասցի ձեզ։ Ես եթէ զոաբ բնտրելիք զիս, այլ ես բնտրեցի զձեզ, եւ եզի զձեզ. զի զոաբ երթայցէք եւ պասուքիցք զիեիք. եւ պասուն ձեր կացցէ. եւ զոր ինչ խնդրիցէք ի Հօրէ իմմէ յանուն իմ՝ ասցէ ձեզ։ 16։

ի Մահէ մկրտեան յանին եւ ի Տէրէ. եւ ամենքերին պիտի հոգեւոր խրատուն կենան. եւ ամենքին պիտի հոգեւոր բանիւն սորուին, զի բանիւն ի հոգեւոր վիճին՝ որ երթայի գՀնդ նոցա, եւ վէրն կը թողն Աբրիամոս: Եւ ոչ երեկ ինչ բարւոյն ի նոցանէ Տեսայեալ Լսեալ եւ. քանզի սուգասուն անհան յանապատի անդ: Էր այն օրինակս. մեկոյ վասն մեր. զի մի չկորչ յանկարգոյ մարդոց, որպէս եւ նորայն ցանկացան: Էր մի կանապիշաք լեալ, որպէս անձնք ի նանջանէ. որպէս եւ գրեալ է. Կասաս ժողովուրդն ուսոյ եւ լսելոյ եւ յարեան ի խաղալ: Էր մի պոռնիկացաւ, որպէս անձք պոռնիկացան ի նոցանէ, եւ անհան ի միտ ասաղ քան եւ չորք հազարք: Էր մի փորձեցաւ ոչՏէր, որպէս անձք ի նոցանէ փորձեցին, եւ յօձից անտի ասաղիցան: Էր մի պոռնիկացաւ, որպէս անձք ի նոցանէ պոռնիկացին, եւ երեսուն ի սասանէն անտի: Եւ այն անձնացն օրինաւոր անցանէն ընդ նոսա. բայց գրկան. վասն մերոյ երաստա, յորս վախճան յաւիտենից ի Տէր: ա. 11:

Աչէլաբա, սչէլաբա. Հայեաս Լսասաստ, եւ գրուեցան անձնացն ի Քեզանիք նոցա. փախեան ասելիք նոցա յերկուց նոցա:

Արդ Ընտապահս որ բան Աարիսաի. ԳԼ. Ե. 14:

Տէրն ասէ. Հիասս Լրկիաս.

Էր յետ ասելոյն Հայհաձնաս, եմն (Հիասս) ի Կախիաս. քարոզէր գասնասացան Լսասաց եւ. ասէր, Ի Կասարիայ է ժամանակ եւ Տասեալ է. ապրարեցիան Լսասաց. ապահաքարիքը եւ Տասասացիք յաւետասացին: Կրծեւ անցանէր առ Տովհերթի Կասլեհացաց, եւ ասէ Պիհանին եւ պՀարբհաս գերացաց Միհանին, զի սրեալ էր նցա ուահանս ի Տով, քանզի Հերոյք էին: Էր ասէ գնասս Հիասս. Երկոյք գերի եմ, եւ արարիչ գՀոգ լեզու գարգոյս մարդկան: Էր վարկասցեն Հերհալ զուհանան, գնացին գՀնդ նցա: Էր ասասացեալ ասահ ասահսիկ մի յասաց, եւսեւ գՀնդհոցս Օ.Երեքեայ եւ գՀոգՀանէնս գերացոյ նցա, եւ գնասս ի Տահն մինչ կացին ուահանս, եւ կրկնաց գնասս: Էր վարկասցեն Հերեայ գՀոգին եւ բնանց գՕ.Երեքեայ ի Տահն ընդհանուր Հանդիսի, գնացին գՀնդ նցա: 20:

ԵՐՐՈՐԴ ԵՐԿՈՒՇԱԲԱԹԻ

ԿՀ.

Սրբոյ Մահաթեցւոյն՝ եղիազարու քահանային եւ ծօթն եղբարցն եւ մօր նոցա Շամոնեայ:

Ա.ոաձեալ.

Ի սասնալի սրբոյ եւ ի Լհրասահի սրբոյ մարարիսասց գՀնդ Հանբասնասալ սարանեք. բարեՀասս Լհեանի սոյա եւ սարՀնեք զՀին. Հասնեալ

ԵՐՐՈՐԴ ՀՈՐԱՔԱՀԱՏՈՒԱԾ

ԻՋ.

Յառաջաբան.

Ով քան ամէնայն միաս անցանեն զնա-զաղանեիսն քո, Բաւական, առաւ մեզ Տա-նապաղ, գթիդ արձանիք:

Աղ. 2Ե. Ակնդ զնաւտա քո Բաւական իմ. որ ի քեզ յուսացայ:

Ազգալիս ինձ ՀԷր, զի առ քեզ արա-գանիցի գործ Տեառնապաղ. ուրախ արա զանձն ծառայի քոյ, զի առ քեզ ՀԷր Տէրս ամբարձի զանձն իմ:

Գոլոգոն առաքելոյն ի Կորնթացւոց ա-ռաջին թղթին ի ըմբռնելոցս. Գ.Ա.Ծ. 12:

Բայս Տեառնէ. որ Տանեարիցի Հաւատասուն կամ՝ գոյզ լեզի, գուցէ անդանիցի: Փոր-ձումիսն ի ձեր վերայ ոչ է նիկայ՝ բայ ի մարդկանէ. այլ Տաւատարիմ է Բաւական՝ որ ոչ արկիցէ զձեզ ի փորձումիսն առաւել քան զկար ձեր. այլ արասցէ ընդ փորձա-ւմիսեան եւ զելս, զի Տանդերձել կարասչիք: Ա ամն որոյ սիրելիք իմ, փախչեսջ ի կա-ռապատանեն Եղեռն: Իբրեւ ընդ հեռատես խօ-սիմ, զնաւրէնք ձեզէն զոր ասեմս: Բաժանին օրշնումեան զօր օրշնեցիք ո՛չ ապարէն Տաղորդութեան է սրեանն Քրիստոսի. Տայն զոր բեկանեցիք ո՛չ ապարէն Տաղորդութիսն է մարմնոյն Քրիստոսի: Օ՜ի մի Տայ, մի ընդանէն եւեք բազում մեռ. զի ամէնեքին ի միոջ Տացէ ամաի ձայիւնիւ: Եւեք զկարգիչն քան մարմնոյ. ոչ ապարէն որ ուանն ի զոՀիջ Տաղորդք են սեղանոյն. Եայ սրգ զՀնչ ասաւ. Եեի զոՀնչն Տզէ ինչ, եւ կամ Եեի կուգն Եայ էզէ՞ն ինչ: Ա՜ի զոր զոՀնչն Տեի՞ անաղ պիւաց եւ ոչ Բաւական զոՀնչն, ոչ կամիմ զձեզ Տաղորդս գիւաց ինեի, քանզի ոչ կարէք զաւանն Տեառն ընգել եւ զաժանն գիւաց. եւ ոչ կարէք ի սե-զանոց Տեառն մասնիկ եւ ի սեղանոց գիւաց: Եզեի Տաճանձ ինչ սրեանիցէք Տեառն. մեեի զարուցիք Եզեւը զան գիւս: Ա՜ինձն ինչ ինեի մարեի է, այլ ոչ ամենայն ինչ օ-գուտ է: Ա՜ինձն ինչ ինեի մարեի է, այլ ոչ ամենայն ինչ Տեեի: Ա՜ի ոք զանձին եւ ինեի ինդրէցէ, այլ եւ զընկերին: Ա՜ինձն ինչ ոք ի ապանձոյի վաճառի, կերայ եւ մի Տարէք վասն խղճի մոց. զի Տեառն է երկիր զեւ. եւ զլրութ: Եզեի ոք կոՀանէ զձեզ յանՀաւատից եւ կամիցէք երեեալ, զանձնան ինչ՝ որ առանի գնդիր, կերայ եւ մի Տարէք վասն խղճի մոց: Բայս եեեի ոք ասիցէ Տձեզ՝ Եեեի Ա՜յդ զոՀնչ է, մի ուտիցէք վասն նոր՝ ոք զուտն եղեւ, եւ վասն խղճի մոցն: Ա՜յլ զնդիր մոցն ասեմ ոչ զնձն, այլ զընկերին: Եայ ընդէր զնաւ ազատ ի ինեի խղճի մոցէ, քայդ խղճէ մոց: Եզեի ես Տարդաւ վայեեմ, ընդէր զՀայդիցիմ, վասն որոյ եես գոՀանամ: Բայ եեեի ուտիցէ, եեեի զնկնիցէք, եեեի զնեզ եւ զոդիցէք, զանձնան ինչ ի փառս Բաւա-ռոյ գտանիցէք: Բաւոյ գայեազաբերեան զնկոյ Հաչից եւ Տիեեռապոյ զնկիցէք, եւ նկիցէք ի Բաւռոյ: Ա՜ինձ ինչ ինեի ամենայն խոՀ-ուեի, զնաւրէնք ձեզէն զոր ասեմս: Բաժանին օրշնումեան զօր օրշնեցիք ո՛չ ապարէն Տաղորդութեան է սրեանն Քրիստոսի. Տայն զոր բեկանեցիք ո՛չ ապարէն Տաղորդութիսն է մարմնոյն Քրիստոսի: Օ՜ի մի Տայ, մի ընդանէն եւեք բազում մեռ. զի ամէնեքին ի միոջ Տացէ ամաի ձայիւնիւ: Եւեք զկարգիչն քան մարմնոյ. ոչ ապարէն որ ուանն ի զոՀիջ Տաղորդք են սեղանոյն. Եայ սրգ զՀնչ ասաւ. Եեի զոՀնչն Տզէ ինչ, եւ կամ Եեի կուգն Եայ էզէ՞ն ինչ: Ա՜ի զոր զոՀնչն Տեի՞ անաղ պիւաց եւ ոչ Բաւական զոՀնչն, ոչ կամիմ զձեզ Տաղորդս գիւաց ինեի, քանզի ոչ կարէք զաւանն Տեառն ընգել եւ զաժանն գիւաց. եւ ոչ կարէք ի սե-զանոց Տեառն մասնիկ եւ ի սեղանոց գիւաց: Եզեի Տաճանձ ինչ սրեանիցէք Տեառն. մեեի զարուցիք Եզեւը զան գիւս: Ա՜ինձն ինչ ինեի մարեի է, այլ ոչ ամենայն ինչ օ-գուտ է: Ա՜ինձն ինչ ինեի մարեի է, այլ ոչ ամենայն ինչ Տեեի: Ա՜ի ոք զանձին եւ ինեի ինդրէցէ, այլ եւ զընկերին: Ա՜ինձն ինչ ոք ի ապանձոյի վաճառի, կերայ եւ մի Տարէք վասն խղճի մոց. զի Տեառն է

Տանգեցէք զինս ձեր, եւ առաք զզգաստութիսն, եւ պարզեք ձեզ քանի առանց Տեանապոյ, զանձ անպակաս յիմինս. ուր ոչ զոդ մեր-ձենայ, եւ ոչ ցիկ ապականի: Օ՜ի ուր զանձն ձեր է, անդ եւ պիրազ ձեր ներկիսն: Նոյնիսն զօրաք ձեր պիրազ ընդ մէջս եւ Տիացուրաք

այնպես Տաճարի ինչ գերծնող իրէ։ Օ՜ի եթէ ոչ պղտիզի կին, փոքրկի դէնու եր. ապա ինչ անգամն՚ է ինոյ փղոյ կամ գերծող, պղինձ։ Բայն մեզղոյ չէ պատ ծածկիլ պղտի, զի պատիր եւ փառք Բաստծոյ է, իսկ ին փառք ատն իւրոյ է։ Օ՜ի ոչ եմի պաք ի ինոյ է, այլ կին չատն։ Վասնզի ոչ իսկ Տաստատեցաւ պաք ատն ինոյ, այլ կին ատն ատն։ Վ ատն պիտիի պատի կինն շատ դնել դիայն ատն Տիշատակոյ։ Բայց ոչ կին ատնդ ատն, եւ ոչ պաք ատնդ ինոյ է Տէր։ Օ՜ի պրպտ կին չատն՚ ուղղեալ եւ պաք է ինոյէ, բայց ամենայն Հաստատոյ։ Բայ գործ Տէրէն առաք դիայոց։ պահ՚ն է ինոյ պղտոյ Տղային գործքին իսկ ատնի Բաստատոյ։ Եւ ո՚չ բնութիւնն իսկ ատ ատնի գնել։ զի պաք է իսկ գիատ ի անպղտիք են ներս. բայց կին եմի գիատ է փատ ին ներս. զի գնաք փոխանակ պղտատ ատեաց են ներս։ Բայ եմի ոչ կատի Տանատոյ լինել, ինչ տուեմք պիտիի ատզութիւն, եւ ոչ եկեղեցիքն Բաստծոյ։ 16։

Հէքատ, պէլատ. Վ ատն ատատն քոյ Տէր քատեա զինչ ես իտ՝. զի բաղատ եղեն յոյժ։

Աբոյ Էլեատարեան որ բան Ի՚արկոսի.

Գ՚Կ. Ե. 28։

Տեսան մերոյ Հիատն որ Ի՚արկոսի.

Նէ եկ յատ ներա ընդ ամենայն կողին Գաղիլեացոյ։ Էր փաղատկի եղեալ ի ժողովրդեանն, ենէ ի տուն Արիմաթիո եւ Ընկերոյ Հաղորդեա. եւ Հոգեյատնեա Տանգիստ։ Էր զգայն Արիմաթիո գնէր ձեռնտեղ։ Էր փաղատկի ատեն գնա ատն ներա։ Էր ատատոյեալ յաղագ գնա գործ եալ գձեռատն՚ ներա։ Էր եմեալ գնա ատեղն եւ պարատ գնատ։ Էր իրրեւ երեկոյ եղեւ է ատատեղ արեգատնեն, բերին ատ ներա զաձեատն հիատնոյ եւ գրիատ՚ներ։ Էր ատեատն քաղցն ժողովուրդ ատ գուտեր Էր բժշկեալ բազատ՚ հիատնոյ ի պէտս անոյշ, եւ գնեա բազատն եՀան. եւ ոչ ապէր խոսել գերատն, զի գիատեն գնա եմի գերծատան է։ 34։

ԵՐՐՈՐԴ ՕԱՐԱԲԱ

Գ՚Կ։

Եփեսոսի Ս. ժողովոյն Ս Հայրապետացն։

Յառաջաբան.

Օ՚Հայրապետատն գաղաքիցէք զաներա ի իւրերն. առաքեալն առէք գգատատիքերատ, Յատատք Գրիատոսի ոմ երատնէք ի Տաս առքր Տղրատպատք։ Վատնի Տէր վարդապետեէ՚ատք տերունք՝ բարեպաշտատեան բոատցին Տատս, ուրատեան գատն պատղ Տատս գատեալ եւ Տատատոյցս գիրքս իներն Տոգեկան։ Վ ատն որպ բարեխոսեցիք առ Տէր գատն անձանց մերոյ։

Աչ՚ 280. Վասնապք քո գնդացրին գաղատքերեին. եւ ատրքք քո ցնծալով գրեծատցին։

Հիշեա Տէր գՀատերի. եւ գամենայն Տիզատերին Նոատ։

Պօպոպ առաքեալն ի Տիմոթէոսէ երկրորդ ին՚իգն է ընծիկցատծս. գլ. Բ. 6։

Վ ատն որպ յիշեցատ՚ատիմ՚ զնոյ պատծատեալ գշնորհն Բատծոյ, որ ետ ի քեզ ի ձեռնադրատթիւնն իւոյ։ Օ՜ի ոչ ետ մեզ Բատատ Տոգի գՀատատթեան, այլ զօրատթեան եւ սիրոյ եւ զատատթեան։ Մի այատեՀուեր ատօթի Տատիրքիդ գվկայատթիէն Տէրատն մերոյ եւ մի զնա զկապեալ Նոատ, այլ երկայնատրատանդ ատեատպատնեն բատ զօրատթեան Բատծոյ. որ փրկեացն զմեզ եւ կոչեաց ի կոչատնն սուրբ, ոչ բատ գործոց մերոց, այլ բատ իւրատ՚ատյատզատթեան եւ շնորհացն որ տատա մեզ ի Քրիստոս Հիատս յատաջ քան զժամատնատն յատիատներս։ Բայց յայատնեցաւ այժմ յիրեւէն փրկեին մերոյ Հիատսի Քրիստոսի, որ իսպառատց զմահ, եւ յատատց զկեատ եւ զանեծրատթիւն ի Տնոն ատճատպատնին, որպ եղեալ ես քարող եւ առաքեալ եւ վարդապետ Տիմոթատոյ։ Վ ատն որպ ես զայս յարդատս կրեմ, այլ ոչ ինչ ամօթի Տատիրիմ՝. քանզի գիատմ յո Տաստագեալն եմ. եւ Տատատատ եմ թէ կարող է գատնդն իմ պատնի յօրն յայն։ Ունիցես օրինակ սդնատթեան բանիցն զորս լուար յիս, Տաստատեց եւ սիրով որ ի Քրիստոս Հիատս։ Օ՜ատրաբ ատնդն պատնիցիր ի Տնոն Հոգւոյն որպ ի մեզ բնակիլ։ 14։

Հէքատ, պէլատ. Վասնապք քո գնդացրին գաղատքերեին. եւ ատրքք քո ցնծալով գրեծատցին։

Աբոյ Էլեատարեան որ բատ Պ ուհատ.

Գ՚Կ. Ֆ. 16։

Տէրն մեր Հիատս Քրիստոս ատ.

Ո՚ր Տնով բոլ՚ ինձ բոլ, եւ որ գնով ատպրել զնս ատպրել. եւ որ զնս ատպրել զատաքին իմ ատպրել. եւ որ ինձ բոլ՚ բոլ ատիրի որ գնոն ատաքին։ Գատնան եօթնատատն եւ նկուն ինդատքեամբ եւ ատեն. Տէր, եւ գնոք Տնատնդրին մեզ յանուն քո։ Էր ատ գնատս. Տետանէի գատատատոյ ատիրոյ իրրեւ իրրեւ. գնոյ լատն։ Բայ եատ Տնով իրրատնեին կոխել զոն եւ գիատեն եւ գատնեան զրատեին ինձատնեն, եւ Տնով ոչ ինչ մեզատնեին։ Բայց ինչ ատն որպ ցատնեմ Տնով։ Վ ատն որպ ցատնեմ Տնով, զի ոչ ոք Հաւատ Բատատոյ եսան, եւ ատիրի ին՚ զոնեալ Էնատս. եւ ոչ ոք կարէ ատել Տէր գՅնատս, եթէ ոչ Հոգւովն սրբով։ Թէպէտ եւ բատ՚ինչ Տնորհագ են, այլ Հոգի նդին է։ Եթէ բատինչ ագռատիկագ են, այլ Տէր նդին է։ Եթէ բատինչ ագռատիկագ են, այլ Բատատ նդին է, որ ագռոյ գատնեան յատներսին։ Բայց խրատատնեալ ոմիք ատեալ է յայտատնեին Հոգւոյն ատ գատնեան օգատ Ի՚ատին ի Հոգւոյն ատեալ է բան խնատատնեան, պատհ բան գատնեան բատ նդին Հոգւոյ. Տիատնն Տատատ նոքին Հոգւով։ պատհ Տնորհք բժշկատթեանց նոյնիվ Հոգւով։ պատհ ագռոյն գատնեան գործագ բատատթեան, պատհ մարգատկատթիւն, պատհ գատնեան Հոգւոյ, պատհ ագռ բատատթեան Հոգւոյ, պատհ ագռ բատատ. գատ պատհ գատնեան գատնեան Ի՚ատին ագռոյ մի եւ նդին Հոգի, եւ բաժանի, խրատատնեւր գործս եւ կամիւ 11։

Հէքատ, պէլատ. Հաձեցար Տէր ընդ երկիր գո. եւ գադատկեր գերատնեան Հակոբեայ։

Գ՚Ձ·

Յառաջաբան.

Միաճծին Որդի եւ Բանդ Բատատ, եւ անատՀ Հատերեան. որ յանձն առեր մարդատնադ ի պրատՀոդ Բատատատծնեն եւ ի մէջ Աստեն. անճառելիդ մարդ եղեալ, խաչեցար Պրխատս Բատատ, մահտատրի գնոյ երեսիդ։ Ինչ է որպ Երրորդատ Հերեն գատատպատիչ ընդ Հոր եւ ընդ որպ Հոգւոյն, կեցո զմեզ։

Աչ՚ կԳ՚. Վրկ վատիչ օրՀնութեան Բատատ ի Պատ. եւ քեզ տացին ատրՀնք Հերատնատիդ։

Լատ ատրՀնիդ ինոց. զի ատ քեզ ատեատն տեսցին երկայն։

Պօպոպ առաքեալն ի Կորնեատացս առաջին երեսդն ի ընծիկցատծս. գլ. ֆ՚. 1։

Բատ գատն Հոգեւորացն, եղբարք, ոչ կամիմ ին՚ զգեալ ձեզ։ Գիատ իսկ զի մին Հիմնատրն էիք, ատ կուռս ատմատՀս ատրբ երեսիդ էք գոյիք։ Վ ատն որպ ցատնեմ ձեզ, զի ոչ ոք Հոգով Բատատոյ խօսի, եւ ատիրի ին՚ ղանէատ Էնատս. եւ ոչ ոք կարէ ատել Տէր գՅնատս, եթէ ոչ Հոգւովն սրբով։ Թէպէտ եւ բատինչ Տնորհագ են, այլ Հոգի նդին է։ Եթէ բատինչ ագռատիկագ են, այլ Բատատ նդին է, որ ագռոյ գատնեան յատներսին։ Բայց խրատատնեալ ոմիք ատեալ է յայտատնեին Հոգւոյն ատ գատնեան օգատ Ի՚ատին ի Հոգւոյն ատեալ է բան խնատատնեան, պատհ բան գատնեան բատ նդին Հոգւոյ. Տիատնն Տատատ նոքին Հոգւով։ պատհ Տնորհք բժշկատթեանց նոյնիվ Հոգւով։ պատհ ագռոյն գատնեան գործագ բատատթեան, պատհ մարգատկատթիւն, պատհ գատնեան Հոգւոյ, պատհ ագռ բատատթեան Հոգւոյ, պատհ ագռ բատատ. գատ պատհ գատնեան գատնեան Ի՚ատին ագռոյ մի եւ նդին Հոգի, եւ բաժանի, խրատատնեւր գործս եւ կամիւ 11։

Հէքատ, պէլատ. Հաձեցար Տէր ընդ երկիր գո. եւ գադատկեր գերատնեան Հակոբեայ։

Արդ՝ Ընտաքարեն որ բան Ա՛տրպատ.

ԳԼ. Ը. 35:

Տէրն ասր ընդ նաւաստն յարուցանել եւ նա զնոյ յանապատ տեղի, եւ անդ կայ յաղթող: Եւ զնոյ գՀնո նոցա Աթենին եւ որ ընդ նմանն էին: Եւ երբեմն գաղեն զնոյ սանեն ցնոյ, թէ Ընձիկքն խնդրեն գնեզ: Նա ասէ ցնոսա. Երկայք երթիցուք եւ յայնժամ որ գերազանգան, զի եւ անդ գանիցիցուք, զի յայս խոկ երկայ եմ: Եւ գանելոյ ի ժողովրդա նոցա ընդ անհնգն Գաղիլեացիս, եւ գնեա Հաներ: 39:

ՁՈՐՐՈՐԴ ՁՈՐԵՔՁՈՒԹԻՒՆ

ԸԿ·

Ա՛ստուածոյ.

Որ բան ամենայն միաս անգանեա գնաղաղաթիեան քո, Բաւառած, ասր մեզ Հանապազ, գթեզ ազաչեմք:

Աղ· 26· Ակզո զՀառաջ քո Բաւառած իմ· որ ի քեզ յուսացայ:

Արդարա Հեռ Տէր, զի առ քեզ ազապաղիցի զօրՀանապազ· ուրախ ազա զանեն Ծառայիք քոյ, զի առ քեզ Տէր Հանեալեի զանեն իմ:

Գգտաի առաքելոյն ի Կորինթացւոց առաջեն ի ԹեՀերացւոնա· ԳԼ· ԺԲ· 12:

Ընչիս մարմին մի է, եւ անդամն բազառնեն ունի, եւ ամենայն բազառ անդամք մարմնոյն մի մարմին է, նդեպէս եւ Քրիստոս: Զանգի միով Հոգւով միք ամենիքեն ի մի մարմին միկանգամ· եՀեն Հրեայք, եւ Հեն Հեթանոսք, Հեն ծառայք, Հեն ազատք· ամենիքեն զմի Հոգի ազաքուր: Զանգի մարմին ոչ մի անդամ է, այլ բազում է: Եթէ ասիցէ ոտն. Ջի չեմ ձեռն՝ չեմ ի մարմնոյ անտի, ոչ պետս չիցէ ի մարմնոյ անտի: Եթէ ասիցէ ականջն. Ես զի չեմ աչի՝ չեմ ի մարմնոյ անտի, ոչ պետս չիցէ ի մարմնոյ անտի: Եթէ ամենայն մարմին ակն էր՝ ուր էր ականջն: Եւ եթէ ամենայն ընչիս էին ուր էին Հառուածիքն: Բայց արդ Աստուած եդ զանդամսն զմի մի ի բազաններէ ի Հոգւոյն իւրոյ, որպէս եւ կամեցաւ: Բայց եթէ եր ամենայն մի անդամ, ուր էր մարմին: Բայց արդ անդամք բազում են, եւ մարմին մի:

Ու կարէ ասիասել գձեռն, թէ Չես ինձ պետոյ, եւ կամ գաղեակ գլուխն գոսոն՝ թէ Չէք ինձ պետոյ: Ա՛լ առաւել որ Թուխն անդամք մարմնոյն թէ ակազապոյնք էիցեն, կարեւորք են. եւ որ Թուխն թէ անազապագոյնք էիցեն մարմնոյ, այնց առատաբոյն պատիւ առնեմք. եւ ամօթագոն մեր առաւել եւս պարկառուխեան ունեն: Եւ պարկեշտոյն մերոց չէ ինչ պետոյ· քանզի Բաւառած Հառնեցոյց զնարմնն, եւ Հառատն առաւել եւս պատիւ Հաս. զի մի էրեն Հերձուածք ի մարմնիի անց, այլ զի Հոգիք զիմիանց Հազապեն անդամեն: Եթէ վՀատիայ ինչ մի անդամեն, վՀատիան ամենայն անդամեն ընդ նմա. եւ եթէ փառաւորի մի անդամեն, խնդան ամենայն անդամեն ընդ նմա: Բա զուք մարմին Քրիստոսի էք եւ անդամք յանդամոց նոցա: 27:

Ընչբա՛ս, ազբա՛ս. Տէր, մի զրաստեսիեամբ քոյ յանդնեմեք զիս. եւ մի բազնուեմեամբ քոյ Թաւեր զիս:

Արդյ Ընտաքարեն որ բան Ա՛տրպատ.

ԳԼ· Ը. 40:

Ո՛ Տէրն մեր Հեռաս Քրիստոս.

Գայա առ նաս բազում մի, ազաչէր ի Ծուղ Հրամեր եւ ասէր. Տէր, եԹէ կամես, կարող ես զիս արձն: Նակ Հեռաս զիաղեալ Ձրգեաց գձեռն, Թեզնար, ի նա եւ ասէ ցնա. Կամիմ արձնաց: Եւ իրբեւ ասացն ցնա Վաղապատ գնաց ի ներսեն բորասեմեն եւ արձնաս: Եւ ասասեաց նմա՝ Հշան ազասաց վաղապատի եւ ասէ. Օ զգոյշ լեր՝ մի ումեք Թեն ասիցեն. այլ երԹ ցոյց զքեզ քահանային. եւ մատո զանն որբռեմեան քո զրասաղաց զոր Տիրամեաց Մոփսէս ի վկայաբեմեան նոցա: Եւ նա երեալ սկսա բաղադել ցոյժ եւ Տհրատել զբանն, մինչ ոչ եւս կարող լեմել նմա յայնաւսիս ի քաղաք մտանել, այլ արտաքոյ անաւնեայս ազեա էր. եւ գային առ նա յամենայն կողմանց: 45:

Ու կարէ ասիասել, եԹէ Չես ինձ պետոյ, եւ կամ գաղեակ գլուխն գոսոն՝ եԹէ Չէք ինձ պետոյ: Ա՛լ առաւել որ Թուխն անդամք մարմնոյն թէ ակազապոյնք էիցեն, կարեւորք են. եւ որ Թուխն թէ անազապագոյնք էիցեն մարմնոյ, այնց առատաբոյն պատիւ առնեմք. եւ ամօթագոն մեր առաւել եւս պարկառուխեան ունեն: Եւ պարկեշտոյն մերոց չէ ինչ պետոյ· քանզի Բաւառած Հառնեցոյց զնարմնն, եւ Հառատն առաւել եւս պատիւ Հաս. զի մի էրեն Հերձուածք ի մարմնիի անց, այլ զի Հոգիք զիմիանց Հազապեն անդամեն: Եթէ վՀատիայ ինչ մի անդամեն, վՀատիան ամենայն անդամեն ընդ նմա. եւ եթէ փառաւորի մի անդամեն, խնդան ամենայն անդամեն ընդ նմա: Բա զուք մարմին Քրիստոսի էք եւ անդամք յանդամոց նոցա: 27:

Ընչբա՛ս, ազբա՛ս. Տէր, մի զրաստեսիեամբ քոյ յանդնեմեք զիս. եւ մի բազնուեմեամբ քոյ Թաւեր զիս:

Արդյ Ընտաքարեն որ բան Ա՛տրպատ.

ԳԼ· Ը. 40:

Ո՛ Տէրն մեր Հեռաս Քրիստոս.

Գայա առ նաս բազում մի, ազաչէր ի Ծուղ Հրամեր եւ ասէր. Տէր, եԹէ կամես, կարող ես զիս արձն: Նակ Հեռաս զիաղեալ Ձրգեաց գձեռն, Թեզնար, ի նա եւ ասէ ցնա. Կամիմ արձնաց: Եւ իրբեւ ասացն ցնա Վաղապատ գնաց ի ներսեն բորասեմեն եւ արձնաս: Եւ ասասեաց նմա՝ Հշան ազասաց վաղապատի եւ ասէ. Օ զգոյշ լեր՝ մի ումեք Թեն ասիցեն. այլ երԹ ցոյց զքեզ քահանային. եւ մատո զանն որբռեմեան քո զրասաղաց զոր Տիրամեաց Մոփսէս ի վկայաբեմեան նոցա: Եւ նա երեալ սկսա բաղադել ցոյժ եւ Տհրատել զբանն, մինչ ոչ եւս կարող լեմել նմա յայնաւսիս ի քաղաք մտանել, այլ արտաքոյ անաւնեայս ազեա էր. եւ գային առ նա յամենայն կողմանց: 45:

ՁՈՐՐՈՐԴ ՈՒՐԲԱԹ

ԸԿ·

Ա՛ստուածոյ.

Ող բան ամենայն միաս անգանեա գնաղաղաթիեան քո, Բաւառած, ասր մեզ Հանապազ, գթեզ ազաչեմք:

Աղ· 2Ե· Ակզո ամենայն Ծագք երկրի գերկրա Թիեան Բաւառծոյ մերոյ:

ՕրՀնեցիցէ գՀէր յօրՀնաԹիեան նոր. զի գաՀեցնիս գազաք:

Գգտաի առաքելոյն ի Կորինթացւոց առաջեն ի ԹեՀերացւոնա· ԳԼ· ԺԲ· 1:

Եղեի գնգաւս մարգան խոտիցի եւ գՀրեչտակաց, եւ ակր ոչ ուշիցիմ, նգի ես իրբեւ զպղեձ ազ Հնչէ, կամ իրբեւ գծնեծ գազ ազ զոգաձնի: Եւ եԹէ ունիցիմ մարգարեաԹիեան, եւ գիտիցիմ գնարՀարսն ամենայն եւ զամենայն գիտաԹիեան, եւ եԹէ ունիցիմ զամենայն Հաւատ՝ գնեռիս փոսիցիմ, եւ ակր ոչ ունիցիմ, ոչ ինչ եմ: Եւ եԹէ Հատիցիմ զամենայն ինչս իմ ազաբաստ, եւ մատնիցիմ գնարմինս իմ այրասաեմ, եւ ակր ոչ ունիցիմ, ոչ ինչ օգտիմ: Ակր երկայնամիտ է, քաղցրանայ: ակր ոչ նախանձի, ոչ ազբարՁանանայ, ոչ յանդգնի, ոչ Հրապարանայ, ոչ յանդգնի, ոչ ինդրի գնիչս ոչ գրգռի, ոչ խորՀի չար, ոչ ինդրոյ ընդ անիրաւութիեան, այլ ինդրոյ ընդ ճշմարտութիեան. ամենայնի ծածկ, ամենայնի Հաւատայ, ամենայնի յուսայ, ամենայնի Հանելի: Ակր ոչ երբեք անկանի. եԹէ մարգարէութիեանք կան Հատանելոցին, եԹէ Հրեղէնք կան, եԹէ գիտաԹիեանք կան, Հանելոցին. Ջանզի գերբ է մասն գիտենալոյ եւ մասն գմարգարէանալ: Եւ երբ եղիցի կատարեալն, Հանելոցին գոր մասն գերբ է: Ջանզի երբեմն մանուկ էի՝ իրբեւ մանուկ խոսէի, իրբեւ մանուկ իմասնայի, իրբեւ մանուկ Հաշնէի: Եւ երբ եղէ մարդ կատարեալ, Հանելոցի զմանկականն: Արդ տեսանեմք գերկիր ի հայելոյ ի մարգարէ, եւ ապա երեսաց առ երես: Արդ գիտեմ ի մասն, եւ ապա Հանելոցին գոր եւ գիտացեալ եմ: Արդ կան Հաւատ, յոյս, սէր, երիս սոքա. եւ մեծ ի սոսանց է սէր: Ձգոյշ լերուք սիրոյ. եւ նախանձիք գՀոգեւոր պարգեւսն, այլ մանաւանդ զի մարգարէանասջիք:

Ով ականջ ունի լուցու զի ինչ ասէ Հոգին ցեկեղեցիս:

Ժողովեցան բազումք մինեւ ուտի եւս ոչ լինել եւս ոչ տեղի. եւ խօսէր նոցա զբանն: Եւ գային առ նա բերին անդամալոյծ մի բառնալ ի չորից: Եւ երբեմն ոչ կարէին մերձենալ առ նա յամբոխէ ասեան, քանզի գչարին ազր էր Հիասն, եւ բանցեալ գաստասան իջուցին գնոյնեան գբաժամ կապ անդասպոյնեն: Եւ տեսեալ Հիասն գՀաւատս նոցա, ասէ ցանդասպոյնն. Արդեաղ Թողեալ լինին քեզ մեղք քո: Եւ էին ասենք ի գպաց ասեաՀ որ ասեն Հառեին, եւ խորՀեին ի սիրտ իւրեանց. Զ՞ինչ է այս որ խօսի ասս գՀայհնա՛ս. ով կարէ Թողուլ գմեղս, եԹէ ոչ մի Բաւառած: Եւ գիասց Հիասն յոգի իւր ի միասն իւրեանց, եւ ասէ. Զ՞ինչ խորՀիք գայդ ի սիրտս ձեր: Զ՞ինչ գլուխ է. ասել ցանդասպոյնն Թողեալ լինին քեզ մեղք քո, եԹէ ասել Ընի ասս գնացիեն քո եւ երԹ ի տուն քոյ: Եւ զի գիասց

Պօտօսի առաքելոյն ի Կաթուղիկոսս առաջին թղթոյն է ընդհանրական. գլ. ՃՓ. 11։

Մարիք առաջն էին իրրեւ. զապուկ խօսէին, իրրեւ զապուկ խոչէին, իրրեւ. զապուկ չանուրէին. սակ չոքուած եղէ այլ զապուկ էիներան ի քաց նահանգին։ Ա. յԻ. տեսուածք իրրեւ. ընդ Տաճկի օրինաւս, սակ չոքուած գէմ յանդիման. այժմ խնամառս եմ փոքր ի շատ, սակ չոքուած գիտացիկ պարկս եւ նայն ծառնաս գիս։ Բայց այդ միան հանապազ չոյս, սէր. սպա երկրեան, եւ մեծ քան զառաս սէր է։ Օ՜հնա երկրաք սիրց, եւ. ոսկանձառաք լերաք Տիրոջապն առաքելոյ՝ զի եւ զուգ մնդպատնայուգէք։ Օ՜հ որ խօսի ի լեզուս ոչ ընդ մնդրան խօսի, այլ ընդ Բառնօդայ. զի ոչ ոք է որ լեզոյդ Տիրոջ խօսէի խորհուրդս։ Եակ որ մնդրաբերանաց, մնդրան խօսի չհնոյհեան եւ մեծիմաութիւն եւ սիտուհութիւն։ Որ խօսի ի լեզուս, գնանն եւ չհնէ. եւ որ մնդրպէտանայ, վերկրեցին չհնէ։ Ասպիտ զի ամէնքն գուզ ի լեզուս խօսիցիք, առաքել՝ զի մնդրպէտանայիցէք. զի լաւ է որ մնդրպէտանան քան զայն որ ի լեզուս խօսիցի, բայց եթէ թարգմանիցէ զի եկեղեցին չհնութիւն առնուցու։ գԼ. 5։

Աչքբաս, սչբաս. Հայոց-ինեան է յանդիման։

Արբոյ Բշեսպարեան որ բառ Պարիսի.

Գ. Բ. 13։

Ջերն մեր Հիսուս Քրիստոս.

Նբ. եկ գաղեակ ի Տոմիկոն, եւ ամենան Տոմոսկոյն գայ առ նա. եւ ուսուցանէր գնոսա Նբ. մինչ գնա անգամեր, եաեու գՀ եւի Լաբիսկ զի նաեւ ի տեսուսս բանեհան. եւ ասէ գնա. Նչ գնի եմ. եւ չաքաչեալ գնաց գնի նորա։ Նբ. եկու է բազմին նորա ի ատն նորա, եւ բազում մնդատ որ եւ մնդատ բազմիալ եին ընդ Հիսուսի եւ ընդ աշակերտն նորա. քանզի եին բազում՝ որ երեմն գՀնա նորա։ Եակ գպիրն եւ փարիսեցիք երթեւ. սեսին եմ ուսէ ընդ մնդատս որս եւ ընդ մնդատս նորա. ասին գաշակերտն նորա. Օ՜հ ի՞ զի ընդ մնդատս եւ ընդ մնդատս ուսէ եւ բանիք։ Երբեւ լաւ Հիսուս ասէ գնոսա. Ոչ ինչ է պետ բժիշկ ապրոց, այլ հիւանդաց. եւ ոչ եկի կոչել զարդարս, այլ զմեղաւորս։ 17։

Նբ ասա պատ՝ ասաքե Նաթաանաէլեան. ե ասէ ՚ն ընձե։

ԵՐԿՈՒՇԱԲԱԹԻ

Հանճառաք.

Ող ի Հաքէ առաքեցար փրկիչ, եւ մնդհասար ի սուբ Կաստն. որ վան մեր ի յերկինս էիր, եւ յաւատրեցեր գաղեկեալս. գնաքացուածքեան գս սուբ մեզ Ջեր, որ նաքացուածեանց ես հագատ. գնաքացուածքեան եւ գզգուանքեան, որ յամենայն ես դու կարող մնդտասէր։

Ող. ե. Երկիր պարիկ ի տանճար սուբ քո. կրկնչեալ քո Ջեր։

Պարտեալիք ի քեզ գերկեք անատն քոյ Ջեր. գի օրշնեացիս դու գաղպատն։

Պօտօսի առաքելոյն ի Կաթուղիկոսս առաջին թղթոյն է ընդհանրական. գլ. ՃՓ. 26։

Նբ. սպ գի ոչ էիր, եզաղք. չաքատ է մ՚ի վայր ժողովիցիր, իւրացուածիր ոչ ի ձեզ ունի ազգաս ունիցի, ունի գազգատուածիան ունիցի, ունի չաքատան ունիցի, ունի լեզուս ունիցի, ունի եաեսնեան ունիցի, ունանն ի գնատ լեզիցի։ Եակ ի լեզուս որ եաեսնէ երկաք, եւ եաեի ուսէ գնի երկաք, եւ ասա գի բառ գնաեի ես. եւ գնի եաեսնեան։ Բայս ունի չհնէ գի որ եաեսնեան է. եւ ասա գի բառ գնաեի ես. եւ գնի եաեսնեան։ Բայս ունի չհնէ գի որ եաեսնեան է. եւ ասա գի բառ գնաեի ես. եւ գնի եաեսնեան։

Արբոյ Բշեսպարեան որ բառ Պարիսի.

Գ. Բ. 18։

Նբ. Ջերն մեր Հիսուս Քրիստոս.

Նբ. Հին աշակերտն Հոյհանեան. եւ փարիսեցիքն ի պատ, գան եւ ասեն գնա. Ընդէր աշակերտն Հոյհանեան եւ փարիսեցիքն պատեն, եւ քո աշակերտքդ ոչ պատեն։ Նբ. ասէ գնոսա Հիսուս. Միեմն մարեի ես իքն պրաց ոգատասի մնդ ընդ նոսա իքէ փեսայն պատկ. չորբան ընդ եւ բանա ուեիքն գիեսան, ոչ է մարեի պատկ։ Բայ եկեսքն ատաք. չորբան գեսան ուեիքն գիեսան, եւ ապա պատեսքն յատ ընդ չաքատ։ Ող ոք կասկան նոր ատեղ պատկեսի ի վերայ հնացեալ հոդեղ. ապա եի ոչ ատնա. յատեսքն հոդեղ. եւ ոչ ի նոր ատեղ. այլ նոր ատեղ պատկեսի։ Եակ ոչ ոք կասկան հնացեալ հոդեղ ի նոր ատեղ. եի ոչ ատնա. յատեսքն հոդեղ. եւ ոչ ի հին ատեղ. այլ նոր ատեղ պատկեսի։ 22։

ԵՐԵՔՇԱԲԱԹԻ

Հանճառաք.

Ող ի Հաքէ առաքեցար փրկիչ, եւ մնդհասար ի սուբ Կաստն. որ վան մեր ի յերկինս էիր, եւ յաւատրեցեր գաղեկեալս. գնաքացուածքեան գս սուբ մեզ Ջեր, որ նաքացուածեանց ես հագատ. գնաքացուածքեան եւ գզգուանքեան, որ յամենայն ես դու կարող մնդտասէր։

Աչքբաս, սչբաս. Երկրեցք Ջեռան երց տոր. երկրեցք Ջեռան ամենան երկիր. երկրեցք Ջեռան եւ բարձ սպարէք գնոսն նորա։

Արբոյ Բշեսպարեան որ բառ Պարիսի.

Գ. Բ. 23։

Ջեռան մերց Հիսուս Քրիստոս.

Նբ. եկու. ձեր ի չարաժառ. անգանել ընդ պատգարս. եւ աշակերտն ի գնան իւրեանց գնան Հասի կարել եւ ուտել։ Նբ. փարիսեցիքն ասեն գնա. Տես գձեզ գործեն աշակերտն քո ի չարաժառ գօր չէ պարժան։ Նբ. ասէ գնոսա Հիսուս. Ող չերքեր էին բնդեղացիոց ձեր զօր պատն Դաւիթ, չարժառ պետն եկու, եւ բազմետ նա եւ որ ընդ նմանն եին։ Օ՜նցոց եմատ ի տանն Աստծոյ ամ. Աբիաթարսաս քահանայապետից, եւ զՀացն առաջադրեսն եկեր եւ եա պետցի որ ընդ նմանն եին, զոր ոչ էր օրէն ուտել, բայց միայն քահանայիցն։ Նբ. ասէ գնոսա. Հաքատի գնան մարդոյ եկու, եւ ոչ եին մարդ գնան չաքատիս։ Բայս ուրեմն տէր է Որդի մարդոյ եւ չարաժառ։ Նբ. եմատ միւսան-

զամ ի ժողովրդէն. եւ էր անդ այր մի ոմն յոյժ ձեռն իւր զօսացեալ էր: Էր սպասեին նմա եղեալ ի ժամուն. զի եկեալ Բասանաւ անդաստանն յանձնեաց. զի զարձիցեն որ մկրտիցին վասն մեռելոց. եթէ սպրդուին. մեռեալք ոչ յառիցին. ընդէր իսկ բնաւ մկրտին վասն նոցա. ընդէր եւ մեք ձգտիցիմք յամաւտ ժամ, եւ չհասցամ մեռանիլս: ի սպրծանս ձեր կրթիտ, եղբարք, զոր ունիմ ի Քրիստոս Հիսուս ի ձէր մէր: Եթէ վասն մարդոյ ի գազանաւոքի չեալ էի Եփեսոս, զի՞նչ օգուտ ինձ, եթէ մեռեալք ոչ յառնեն. վիրիցուք արբցուք, զանազ վաղիւ մեռանիմք: Մի խաբիք. տգիտանեն զրաւս քաջս ընդ չարք: 33:

Ընկալաւ, սէրըս իւս. պահոց ի յոյնէն:

Սբոյ Աստուածոյ որ բաս Ա՛ստիսոյ.

Գլ. Գ. 6:

Վ ասն ձեռաց մերոյ Հիսուս Քրիստոսի.

Էր եղեալ պատար վաղմանէի փարեցուիցն Տէրովդիանոսի Հանդերձ, խորհեալ ունելն վասն զոր ինչ եղեալ էր յուսոյն գնա: Եակ Հիսուս ասելիսացն իւրոյք գնաց ի Ծովիսոն. եւ բազում ժողովուրդ ի Գալիլեացւոց երթային գնովս նորա. եւ ի Հրէաստանէ, եւ Հերուսաղէմ, եւ յայնկոյս Հորդանանէն, եւ որք ի Տիւրոսէ, եւ ի Սիդովնէ. բազում ժողովուրդք եկեալ լսէին որոյմ ինչ ասելոյ գործել նոցա: Էր ասէ ցաշակերտսն իւր, զի նաւակի կացեն իւր, զի նաւակ մի պատասխանի կացեն նմա վասն անբոխն զի մի ճնշեցեն զնա: Բազումք զոյացին բժշկիլոյ, մինչ զոյ ետեղ վերաւ: զի միշտ ասէ նա, որք ունէին պնաս ինչ: Էր ասէ սկսցէ յորմամբ ասելոյն զնա, ասելոյն, եթէ դուն ես Որդի Աստուծոյ. եւ նա յոյժ սաստէ նոցա, զի մի յայտնի առիջեն զնա: 12:

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

Հաւանեսոց.

Ար ի Հոգի տապեցաւ փրկիչ, եւ մարդացաւ ի սուրբ Կուսէն. որ վասն մեր ի քրիստից խչեր եւ լուսաւորիցեր զսեփականացուածոյն ձեր զա առ մեզ Տէր, որ նաւազան ետուաք ես Հաւատոյ, զնաւազանն Հիսուս եւ զողորմեն Հիսուս. որ յամենայնի ես գու փարդ մարդասէր:

Աչ. Վ.Ր. Լսարձր սրտիկք գՏէր Բասանաւ մեր. երկիր պագիք պատուականի սոցի նոցա, զի սուբ է:

Տէր Հիսուս սրեաց, բարկացան ժողովուրդք, որ նաեին ի գերեզմանս. սատանացան երկիր:

Գոգոսի առաքելոյն Կարծիցաց առաջին Հինգշաբթի է յնեհերգատանս. Գլ. Գ. 34:

Ամենաիմացութ սրգազան Հիսուս եւ մի մեղանչէք. զի գերեզման Հիսուս Բասանոյ ոչ ունին անմար. սա ասեցի ոչ ձերոյ ասեւ: Բայ սահմանի զբ. զեանց յառնեն մեռեալք, կամ որոյ մարմնով գայցեն: Բայնոս, զոր զբ սերտեսան, ոչ կերպանանայ Հեւ ոչ մեռանեցի: Էր զբ սերտեսան, ոչ զնդ մարմին որ Տեառնէրն Հոյ սերտեսաս, այլ Տեառ մերոյ. Հեւ գործոց Հոյ եւ Հեւ այլոց սերտեսանոց: Էր Բասանաւ ասց նեռ մարմին որ սկս եւ կասի. եւ Հրաքանչիւր սերտեսանցն զեր մարմինս: Ոչ առնացն մարմին Հոյ մարմին է, այլ այլ մարմին է, մարդանոն, եւ այլ մարմին անասնոց, այլ մարմին Հռչտոց եւ այլ մարմին Հոյոց: Էր մարմինք երկնաւորք եւ մարմինք երկրաւորք. այլ այլ մարմին երկնաւորացն Հոն է. այլ փառք երկրաւորացն: Բայլ փառք արեգական, եւ այլ փառք լուսնի, եւ այլ փառք աստեղաց. եւ աստղ ասն զասղ առանել ի փառս: Նոյնպէս եւ յարուցեհեան մեռելոց. սերտեսան սպանեամբ Հեասն եւ յասնէ առանձնամբ Հեասն. սերտեսան անարգամբ Հեասն եւ յասնէ փառաւ. սերտեսան զորութեամբ Հեասն եւ յասնէ զօրութեամբ. սերտեսան մարմին Հոյաւ ոք եւ յասնէ մարմին Հոյոց. Նեռեհ զոյ մարմին Հոյաւ ոք, զոյ եւ Հոյոց. Բայնոս եւ զնայ է. Նոյնս մարդ առանձին Բայոյ է յոյնց կերպանի. երկրորդ Բայոյ է Հոյի կերպանարար: Բայոյ ոչ նաեն Հոյնոց. այլ յոյնս յառնարար, եւ առաւ Հոյնոց: Բառաքին մարդն յերկիր Հոյնէն. եւ երկրորդ մարդն Տէր յերկնից: Որպէս Հոյնէնն, նոյնպէս եւ Հոյնոցն, եւ որպէս երկնաւոր, նոյնպէս եւ երկնաւորքն: Եւ որպէս զգեցաք զպատկեր Հոյնէնեհեն, զգեցցուք եւ զպատկեր երկնաւորին: 49:

Ընկալաւ, սէրըս իւս. Բայոյ սրարկ զնեռգոյն ասն ի ժողովրդէհ իհեմ. զոհ գՏառ հեմ Հաւաց եմ, եւ Հոյոյ սրբոյ իհոյ օծի գնաս:

Սբոյ Աստուածոյ որ բաս Ա՛ստիսոյ.

Գլ. Գ. 20:

Տէրամի մերոյ Հիսուս Քրիստոսի.

Գասն ի սուն, եւ գոյ միաւորեալ ընդ նաս ժողովուրդս, մինչ զի եւ Հաց եւս ոչ Հուսեն Հեհեն ունել գնա, զի Հանապեհս Հեհ տեղեհայ Հոյ: Էր գոյիսն որ Հրոյաստեղծ Հեհեայ եհեն, ասեհն Հեհ ի Հեհզեհրեայ գոյ ի գնա, եւ Հղնասեսս գնասն Հանեհ զա գնձես: Էր կոհզեհայ գնասս սաս Հեհեն, սահզոյ Հոհեհ ընդ նասս. Օհնեալ կասի սահսոյ գասահեհայ Հանեհ: Էր սզոյ Հեհ ի Հեասս գրաՀեհն գասեն Հեհ բահսեհայեհ, ոչ Հասի Հոյ Հեասս գրաՀեհն սեհ: Էր Հեհ սահս գասեն Հեհ բահսեհայեհ, ոչ Հասի Հոյ կայ սահեն: Էր Հեհ սահսեայ ի վհայ սհեհն Հեհոյ յգրասս. եւ բահսեհայ է, ոչ Հասի Հոյ ոչ գհասեհեհայ է: Բայ ոչ զբ Հասի զհզասեհ Հզոյի Հահեայ ի սահս նոյս սահզոյ Հեհի, ոչ նահս գՀզոյ Հահսեհեհ, եւ սհզս գահս նոյս սահզոյ Հասեհեհ. Բայ սահեհ գհ

ՈՒԲԲԱԹ

Հաւանութ.

Ուր բան ամէնուն միաս անցանէ զնաւագութիւնն քո, Աստուած, առաջ ինչ Տառապող ոգիդ ապահիւ:

Սղ. ՂԳ. Ելեալն ամենայն ծագք երկրի պիտիս թիւն Աստուծոյ մեզ:

Օրշնեցիք ղՏէր յորհնութիւն նոր. զի պատնէնեա պարտ:

Պօտոսի ասպետին ի Աղնիվ ազատ ասաչին ի ղինուն է ընկերցասնա. Գ.Ե. ՃԾ. 50:

Լացը գայ ասեմ, ելցուցը, կեցէ մարդին եւ. սրիտ զգացուցն ինչն Աստուծոյ ժառանգոյ ոչ ինչես եւ. ոչ ապահանութիւն զանապահանութիւն ժառանգէ: Լայ խորհուրդ մի ասեմ ձեզ. ամենեւնան ձնդեացը, այլ ոչ կեմ ամենեւնան ձնդեացը: Հանեցը ծածկ յանան ծօմնաիկ՝ ի փայ յիսին. քանզի փայ Տարկան, եւ մեռնալը յարկեն առանց ապահանութիւնան, եւ. մեր Տարածնացը: Օ ի պատ է ապահանութիւնա պահմիկ զգնուլ զանապահանութիւն, եւ. ձանձանացնա ապահիկ զգնուլ զանահանութիւն:

Ալ յարժամ ձանձանացնա այս զգնչցի զանահանութիւնան, եւ ապահանութիւնան զանապահանութիւն, յարժամ եղեցի բանն որ գրեցաւ, եթէ Կնկան ձոչ է յարժանութիւն: Ա՛ր է ձոչ յարժանութիւն քո. ա՛ր են գժոխք խորհուրք քո: Խորհոց ձանձանանեալք են, եւ գօրութիւն մեզպ գրկեցը: Ալ Տարկաչ Աստուծոյ որ եա մեզ գանգեանութիւն ի ձեռն Տեառն մերոյ Հիսուսի Կրիստոսի: 57:

Ընչեւթիւ, ասչեւթիւ. Պահոց է յոպեն:

Արթոյ Բհնասարեին որ բան Պարկսի.

ԳԼ. Գ. 31:

Ես Տէրն մեր Հիսուս Կրիստոս:

Գան եղբարքն եւ ասցր Նոյա, եւ ապաքոյ կացեալ՝ յրկեցին եւ կոչեին զնա: Եւ անդ ժողովուրդն շուրջ զնովաս նաեւր. եւ ըսկեւ ասացին զնա. Ընդ Հայրն ասկի մայր քո եւ եղբայք քո կան արտաքոյ եւ ենդրեն գքեզ. պատասխանի եւ Նոյա եւ ասէ. Ա՛վ է իմ մայր կամ եղբայք: Հաչեցաւ շուրջ զնրեն. յայտնի ասէ զ նաեւին եւ ասէ. Ընդ Հայրն ասկի մայր իմ եւ եղբայք իմ. զի որ առնէ զնի զնամն Աստուծոյ, նա է իմ եղբայր եւ քոյր եւ մայր: Ելցաւ եւ եկն ի տունն Հայրոյ:

Ես եմ հացն կենդանի որ յերկնից իջեալ եմ: Եթէ ոք ուտիցէ յհացէս յայսմանէ՝ կեցցէ յաւիտեան. եւ հացն զոր ես տամ՝ մարմին իմ է, զոր տաց վասն կենդանութեան աշխարհի: Ուստի ոմանք ընդ միմեանս կռուէին՝ ասելով. Ո՞ւնչ կարէ սա մարմին իւր տալ մեզ ուտել: Ասէ ցնոսա Յիսուս. ամէն ամէն ասեմ ձեզ, եթէ ոչ կերիցէք զմարմին Որդոյն մարդոյ եւ արիցէք զարիւն նորա, ոչ կայցէ կեանք ի ձեզ: Որ ուտիցէ զմարմին իմ եւ արիցէ զարիւն իմ, նա ունի զկեանս յաւիտենական, եւ ես յարուցանեմ զնա յաւուր յետնում: Զի մարմին իմ ճշմարիտ է կերակուր, եւ արիւն իմ ճշմարիտ է ըմպելի: Որ ուտիցէ զմարմին իմ եւ արիցէ զարիւն իմ՝ ի մէնջ կայցէ եւ ես ի նմա: Որպէս առաքեաց զիս կենդանի Հայր, եւ ես կեմ Հօրն համար, նոյնպէս որ ուտիցէ զիս՝ նա եւս կեցցէ վասն իմ: Ես եմ հացն որ յերկնից իջեալ եմ: Ոչ որպէս հարքն ձեր մանանայ կերան եւ մեռան: Որ ուտիցէ զհացս յայսմանէ՝ կեցցէ յաւիտեան:

Արթոյ Բհնասարեին որ բան Պարկսի.

ԳԼ. Գ. 13:

Ես եմ (Հիսուս) ի կողմանս փիլիպպոս Կեսարիայեայ, Հարցանէր զաշակերտան եւ ասէր. Օ՞վ ոք ասեն զմեզ մարդիկ թէ իմ Որդի մարդոյ: Եւ նոքա ասեն. Մեզ զՅովհաննէս Մկրտիչ, եւ այլք զԵղիա, եւ միւսք զՅերմիա, կամ զմի ոք ի մարգարէիցն: Ասէ ցնոսա. Դուք զիս ո՞վ ասէք զմեզ թէ իմիմ: Պատասխանի եւ ասէ Պետրոս եւ ասէ. Դու ես Քրիստոսն Որդի Աստուծոյ կենդանւոյ: Պատասխանի եւ Հիսուս եւ ասէ ցնա. Երանի է քեզ Սիմոն որդի Յովնանու, զի մարմին եւ արիւն ոչ յայտնեաց քեզ, այլ Հայր իմ որ յերկինս է: Եւ ես քեզ ասեմ, զի դու ես վէմ, եւ ի վէմսդ այդր կիմի շինեցից զեկեղեցի իմ, եւ դրանք գժոխոց զնա մի յաղթեսցեն զնոցն: Եւ ասց քեզ զնանձն արքայութեան երկնից. եւ զոր միանգամ կապեսցես յերկրի, եղեցի կապեալ յերկինս. եւ զոր արձակեսցես յերկրի, եղեցի արձակեալ յերկինս: 19:

Ասելի առաւել քան զանձնայն յարկան Հանրայ:

Արթոյ Բհնասարեին որ բան Պարկսի.

ԳԼ. ԺԲ. 13:

Ես եմ (Հիսուս) ի կողմանս փիլիպպոս Կեսարիայեայ, Հարցանէր զաշակերտան եւ ասէր. Օ՞վ ոք ասեն զմեզ մարդիկ թէ իմ Որդի մարդոյ: Եւ նոքա ասեն. Մեզ զՅովհաննէս Մկրտիչ, եւ այլք զԵղիա, եւ միւսք զՅերմիա, կամ զմի ոք ի մարգարէիցն: Ասէ ցնոսա. Դուք զիս ո՞վ ասէք զմեզ թէ իմիմ: Պատասխանի եւ Նոյա եւ ասէ. Դու ես Քրիստոսն Որդի Աստուծոյ կենդանւոյ: Պատասխանի եւ Հիսուս եւ ասէ ցնա. Երանի է քեզ Սիմոն որդի Յովնանու, զի մարմին եւ արիւն ոչ յայտնեաց քեզ, այլ Հայր իմ որ յերկինս է: Եւ ես քեզ ասեմ, զի դու ես վէմ, եւ ի վէմսդ այդր կիմի շինեցից զեկեղեցի իմ, եւ դրանք գժոխոց զնա մի յաղթեսցեն զնոցն: Եւ ասց քեզ զնանձն արքայութեան երկնից. եւ զոր միանգամ կապեսցես յերկրի, եղեցի կապեալ յերկինս. եւ զոր արձակեսցես յերկրի, եղեցի արձակեալ յերկինս: 19:

Ալ յարժամ ձանձանացնա զգնչցի զանահանութիւնան, եւ ապահանութիւնան զանապահանութիւն, յարժամ եղեցի բանն որ գրեցաւ, եթէ Կնկան ձոչ է յարժանութիւն: Ա՛ր է ձոչ յարժանութիւն քո. ա՛ր են գժոխք խորհուրք քո: Խորհոց ձանձանանեալք են, եւ զան

Ի ՏՕՆՆ ՓՈԼՈՍԻՆ

ՍԻՔԱՆ ՉԱՔԱԹԻ

ՄԱՐԻԱՄԻ ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՆՉԻՆ

ԿԻՐԱԿԷ

Ե. ՕՐ ՓՈԼՈՍԻՆ

Յամանակագր.

Ըստ ասածներին ամենայն հրեայք, եւ զԱստուածն անբռնաբարելին ծնաւ. զանպատուելին ի գիրս քո բարձիր. ևս անդադար բարեխօսեա վասն անձանց մերոց:

Մղ. ՀԱՒ. Աբի ձեր ի հանդիսս քո. զոր եւ սաստկանայ կասկի պրոմեթեան քոյ: Հիմնեա ձեր զԱստուած. եւ զանձնսն հիզամեխեան նորա:

Պօղոս առաքեալն ի Կարմէլացւոց Թղթին է քեմէկրատաս. ԳԼ. Գ. 29:

Ըստ եհիկ զուգ Աբրահամ էր՝ ուրմին Աբրահամու. զասկ էր, ըստ ասելոցն ժամանակը: Ջայս ասեմ՝, զորըսկ ժամանակս ժամանակն ասյս է, չէ ինչ առաւել քան զնաւան, թէ եհա եւ սեր իցէ ամենեցունցն: Ամէն ընդ հաղարապոտ է եւ ընդ զառաւոտ սոք մերձեալ. ի ժամանակիս Տօնիս: Ագիսակս եւ մեք մերձ սպասեն էաք՝ ընդ սարերըդ աշխարհիս ի Տաճարսէ եան կայսք: Ամէն իրրեւ. եին ըստեմ ժամանակին, առաքեաց Աստուած զՄովսէն իւր որ եղեւ. ի ծնոջէ, եւ եհաւոտ ընդ գրեցոք. զի գնասս զի ընդ գրիւոքն իցեն, գնեայ. զի մեք զգուշութեան ընկերացուք: Նէ զի էք դուք գրչիք, առաքեալ զՅեսուէ զՆաւեայ Աղգայն իւրոյ ի սիրտս մեր, որ ազատեսէ Էգիպտոս, եւ Ամաղեկ Էգիպտոս, Տայր: Ամաղեկեան չես Տաճայ, այլ գրչի. եհիկ գրչի, եւ ժամանել Աստուծոյ: Գ. 7:

Ընկերա սպէտ եա. Ջայս Տնաւ որ ի Հայկ յառաջ քան գյառ խոհանոս Աբրի, որ է օձեայ Տէր ի քաղաքի Վաւիլի: Ի վայելութեան գրոց ջոց յարգանդէ յառաջ քան գարաւեան Տնայ գՀեղ:

Արդոյ Հաւատացին որ բան Կ ուխատ. ԳԼ. Ե. 1:

Վ ան Տնդեան Տեւան մերոյ Հիմնոսի Աբրհամի.

Նէ եղեւ. ընդ աստան ընդ այնոսիկ եղ Տրանան Հայոտաս կայսերէ աշխարհացոյց առնել ընդ ամենայն սրեիցս: Ելս առաջին աշխարհացոյցս եղեւ ի գաւառսրա ենան Կասրաց Կիւրենեայց: Նէ երեքսին ամենեցունցն մնանել յաշխարհացոյցս յիւրաքանչիւր քաղաքէ: Եղ եւ Հայոսէի ի Գանթեսէ ի քաղաքէ Նազարեսէ ի Հրէաստան ի քաղաք Գաւեթեմ, որ կոչի Բեթղեհեմ. գան ընեցոյ նոցա ի տան եւ յազգէ Գաւեթեմ, մնանել յաշխարհացոյցս Աստեծոս. Հանդերձ զոր ասելսն էր ենա, եւ էր յրէ: Նէ եղեւ. ի Հասանելն նոցա անդր, ցան առ սաք Տնանելոյց նոցա. Նէ. Տնաս. Աստրեսէ զՄարիա որ եղեւ. ի ծնոջէ, եւ եհաւոտ ընդ գրեցոք. զի գնասս զի ընդ գրիւոքն իցեն, գնեայ. զի մեք զգուշութեան ընկերացուք: Նէ զի էք դուք գրչիք, առաքեալ զՅեսուէ զՆաւեայ Աղգայն իւրոյ ի սիրտս մեր, որ ազատեսէ Էգիպտոս, եւ Ամաղեկ Էգիպտոս, Տայր: Ամաղեկեան չես Տաճայ, այլ գրչի. եհիկ գրչի, եւ ժամանել Աստուծոյ: Գ. 7:

Ընկերա սպէտ եա. Ջայս Տնաւ որ ի Հայկ յառաջ քան գյառ խոհանոս Աբրի, որ է օձեայ Տէր ի քաղաքի Վաւիլի: Ի վայելութեան գրոց ջոց յարգանդէ յառաջ քան գարաւեան Տնայ գՀեղ:

Արդոյ Հաւատացին որ բան Կ ուխատ. ԳԼ. Ե. 1:

Վ ան Տնդեան Տեւան մերոյ Հիմնոսի Աբրհամի.

Նէ եղեւ. ընդ աստան ընդ այնոսիկ եղ Տրանան Հայոտաս կայսերէ աշխարհացոյց առնել ընդ ամենայն սրեիցս: Ելս առաջին աշխարհացոյցս եղեւ ի գաւառսրա ենան Կասրաց Կիւրենեայց: Նէ երեքսին ամենեցունցն մնանել յաշխարհացոյցս Աստեծոս. Հանդերձ զոր ասելսն էր ենա, եւ էր յրէ: Նէ եղեւ. ի Հասանելն նոցա անդր, ցան առ սաք Տնանելոյց նոցա. Նէ. Տնաս. Աստրեսէ զՄարիա որ եղեւ. ի ծնոջէ, եւ

ԵՐԿՈՒԱԾԱԲԱԹԻ

Բ. ՕՐ ՓՈԼՈՍԻՆ

Յամանակագր.

Ըստ ասածներին զբեզ. խոսոմսանակ երկոպագե. երկեցի ուրդասաց. քանզի ուր քեռվերքն բազմանաք եւ սոմոք Տրանեք եւ վկայեն ասլոմերքն նայել ոչ խրեին, երեցեր անասլանան յանապատնեն ի յարգանդի քոմէ որպես պաճեին դէմ, եւ Տնայ որպես մերոյ զԱստուածն բարերիչ գնամեցեալն առ ի քէն գանձան զԱնան, ի փրկութեին աշխարհի եւ. կենաց անձանց մերոց:

Մղ. ՀԲ. Կոռոգեսչ յատուած նորա արգասաբերեն. բարեմ խաղաղութեին, մեռչեւ կասարեսցի յոմեն:

Ըստ ասածներին զբեզ. խոսոմսանակ երկոպագե. երկեցի ուրդասաց. քանզի ուր քեռվերքն բազմանաք եւ սոմոք Տրանեք եւ վկայեն ասլոմերքն նայել ոչ խրեին, երեցեր անասլանան յանապատնեն ի յարգանդի քոմէ որպես պաճեին դէմ, եւ Տնայ որպես մերոյ զԱստուածն բարերիչ գնամեցեալն առ ի քէն գանձան զԱնան, ի փրկութեին աշխարհի եւ. կենաց անձանց մերոց:

Մղ. ՀԲ. Կոռոգեսչ յատուած նորա արգասաբերեն. բարեմ խաղաղութեին, մեռչեւ կասարեսցի յոմեն:

Ըստ ասածներին զբեզ. խոսոմսանակ երկոպագե. երկեցի ուրդասաց. քանզի ուր քեռվերքն բազմանաք եւ սոմոք Տրանեք եւ վկայեն ասլոմերքն նայել ոչ խրեին, երեցեր անասլանան յանապատնեն ի յարգանդի քոմէ որպես պաճեին դէմ, եւ Տնայ որպես մերոյ զԱստուածն բարերիչ գնամեցեալն առ ի քէն գանձան զԱնան, ի փրկութեին աշխարհի եւ. կենաց անձանց մերոց:

Մղ. ՀԲ. Կոռոգեսչ յատուած նորա արգասաբերեն. բարեմ խաղաղութեին, մեռչեւ կասարեսցի յոմեն:

ԵՐԿՈՒԱԾԱԲԱԹԻ

Բ. ՕՐ ՓՈԼՈՍԻՆ

Յամանակագր.

Ըստ ասածներին զբեզ. խոսոմսանակ երկոպագե. երկեցի ուրդասաց. քանզի ուր քեռվերքն բազմանաք եւ սոմոք Տրանեք եւ վկայեն ասլոմերքն նայել ոչ խրեին, երեցեր անասլանան յանապատնեն ի յարգանդի քոմէ որպես պաճեին դէմ, եւ Տնայ որպես մերոյ զԱստուածն բարերիչ գնամեցեալն առ ի քէն գանձան զԱնան, ի փրկութեին աշխարհի եւ. կենաց անձանց մերոց:

Մղ. ՀԲ. Կոռոգեսչ յատուած նորա արգասաբերեն. բարեմ խաղաղութեին, մեռչեւ կասարեսցի յոմեն:

Պօղոսի առաքելոյն ի Գաղատացւոց թղթոյն է ընթերցուածս։ Գ.Ի. Գ. 24։

Բայց օրհնեն զասուարսակ եղեն մեզ ի Քրիստոս Հիւսուս, զի ի Հաւատոյն արդարացուցանք։ Այլ երբեք եկեն Հաւատքն, ոչ եւս ընդ դաստիարակաւ եմք։ Քանզի ամենեքեան որդիք Աստուծոյ էք Հաւատովք ի Քրիստոս Հիւսուս։ Որք մկրտեցարն ի Քրիստոս զգեցեալ էք. չկայ իսկ արու, ոչ էգ։ չկայ ոչ ոք Հելլենացի, ոչ Ժողովրդական, ոչ պարսիկ ոչ ոչ իսկ։ զի ամենեքեան մի էք ի Քրիստոս Հիւսուս։ Բայց եթէ զարդ Քրիստոսի էք, ուրեմն Աբրահամու զաւակ էք։ ըստ աւետեացն ժառանգաւոր։ 29։

Աչերս իս, այնչափ լուրթ լեզին երկիցս, եւ ցնծացայ երկիր։ զուարճացի ծոմ ըմբ իւրով։ սիրելիք եւ ամենայն բնակիչք ի նմա։

Արդ զԵւսապարնին որ ըստ Կ.սխատ. Գ.Ի. Ե. 39։

Տէրամբ մերով Հիւսուս Քրիստոսիւ։

Հայրապետական Պարիսի յատուկն յայտնական, զնայ ի քաւեարգին փոխեմանուկս ի քաղաքն Հռոմայ։ Նա եմուտ ի տուն Օգոստիոսի, եւ նա ոզջոյն նշանաւորին։ Նա եղեւ երբեմն յուսալ զոյգիսն Պարիսեան։ Նշանաւորեմ, եսայոյ մեծամեծ յոյժ ոյժերի նորա. եւ ըստ նշանաւորի Հաբակ սրբոյ։ Նա ի ձայն բարձր տագնապեաց եւ ասէ։ Օրհնեալ են գու ի կանայս, եւ օրհնեալ է պտուղ որովայնի քոյ։ Նա ուսանէ ի ինձ այս, զի ես կիսոյ մայր Տեառն իմոյ ես իսկ։ Օվ արհամարհ իրրեւ։ Նայն ոզնութիւն քո յանկնկն իմ, եսայոյ ցնծացոյ մեծամեծ յոյժ ոյժերի իմում։ Նա երանի որ Հաւատացեալ նեղի երկնի կատարումն ասացեալոցդ նոտ ի Տեառնէ։ Նա ասէ Պարիսի։ Մեծացուցէ անձն իմ զՏէր։ Նա ցնծացաւ Հոգի իմ Աստուած փրկիչ իմ։ Օվ Հայեցաւ ի խոնարհութիւն աղախնոյ իւրոյ։ զի արդ յայսմհետէ կանչեցին ինձ ամենայն ազգք։ Օվ արար ինձ մեծամեծս Հզօրն, եւ սուրբ է անուն նորա։ Նա ողորմութիւն նորա ազգ յազգ երկիւղածից իւրոց։ Ըզարբ զօրութիւն բազուկ իւրով։ ցրուեաց զամբարտաւանս մտօք սրտից իւրեանց։ Քակեաց զգահոյս ի գահուանց, եւ բարձրացոյց զնուաստս։ Զքաղցեալս լցոյց բարութիւնս, եւ զմեծատունս արձակեաց ունայնս։ Պաշտպանեաց Իսրայէլ ծառայի իւրում։ Հիշել զոզորմութիւնս։ Որպէս խօսեցաւ առ Հայր մեր Աբրահամու եւ զաւակի նորա յաւիտեան։ Նչխոյ Պարիսի առնեն երբեք. ամէն երբեք, եւ զարձաւ ի տուն իւր։ 56։

ՁՈՐԵՔՁԱՐԱԲԹԻ

Գ. ՕՐ ՓԱԽՐԷՆ

Բ.Ընծան ինչ Ե. ասացն է. Ն.բ.ս 254։

ՀԻՆԳՁԱՐԱԲԹԻ

Ե. ՕՐ ՓԱԽՐԷՆ

Բ.Ընծան ինչ Ր. ասացն է. Ն.բ.ս 255։

ՈՒՐԲԱԹ

Զ. ՕՐ ՓԱԽՐԷՆ

Բ.Ընծան ինչ Գ. ասացն է. Ն.բ.ս 255, 256։

ՅԱԹԱԹ

Է. ՕՐ ՓԱԽՐԷՆ

Բ.Ընծան ինչ Ե. ասացն է. Ն.բ.ս 254։

ԱՌԱՋԻՆ ԿԻՐԱԿԷ ԶԿՆՈՅ ՓՈԽՄԱՆ

Ը. ՕՐ ՓԱԽՐԷՆ

Բ.Ընծան ինչ Ր. ասացն է. Ն.բ.ս 255։

ԱՌԱՋԻՆ ԵՐԿՈՒՁԱՐԱԲԹԻ

Ի. ՕՐ ՓԱԽՐԷՆ

Բ.Ընծան ինչ Գ. ասացն է. Ն.բ.ս 255, 256։

Արդ Բ.Հատարնին որ ըստ Մատթէոսի. Գ.Ի. Ե. 17։

Վ ասն փառաց Տէրոջն մերոյ Հիսուսի Քրիստոսի։

Լոյ սանկան ազգն Հրաբուշան, մինչեւ ի Գաղիլ ազգք տրիքասանք. եւ ի Գաղիլ մինչեւ ի գետն Հիորդանու Բաբելացոց ազգք տրիքասանք մինչեւ ի Քրիստոս ազգք տրիքասանք։ Նչ Հիսուսի Քրիստոսի ծնանեն էր պատկ։ Խոսեցեալ զնոյն ընդ Պարիսի Հոգևոփոս, մինչ չեւ եկեալ սա մկնեան գասն յոգևոյ ի Հոգւոյն սրբոյ։ Նչ Հոգևոփ այն նորա, քանզի սրգաղ էր եւ ոչ կամք առանկ ոյժ, նարչեն ցաւ ոչ ոչ ոչ

խրատ ցանեսցէ որ ինչ եւ անդակիր Օ՛ր մի յորժամ գայցեմ, յորժամ Տանէրք լինիցին. այլ յորժամ կենդ որ միան. գամ ընտրիցէք ինքնին. գնաւ առաքիցիդ ասելոյ զնոցանէ ձեր Աստուածոյ։ Զայս եթէ արձան իցէ եւ ինձ երեսայ՝ ընդ ես երթիցին։ Ա՛լ եթէ առ ձեզ՝ յորժամ ի Աստուածոյ անցանիցեմ. բայց իրրեւ շրջելոցայ ընդ Աստուածոյ, եթէ գնայ իցին, առ ձեզ մնայից եւ գամ ձեզ։ զի զուարթացիցէք գնա ուր եւ երթայցուք իցեմ՝ Օ՛ր ոչ համայ գնելոյ այժմ՝ ի տարեւանդի սեռանել։ անդր ունիմ ժամանակ ինչ սահել առ ձեզ։ եթէ Տէր Տիրանդայցէ։ Բայց այժմ ինձիմ Աբրհամ մինչեւ. ցայնժամանակ. զի դուռն բացեալ է ինձ մեծ եւ հնարելոյ, եւ Հայաստանդրաք բազում մեր Աստ երկնչիցէ մեծիցի առ ձեզ. զի զգոյժ Տէրտէն գործէ՝ զգալ եւ ես Աբ որ գնա անգամ անելոյ. եւ յաւարկելոյնիցը գնա խոցանելոյ եթէ երեսայ առ ես. քանզի անդ ունիմ նեղս եղբարցը Հանդերձ։ ժ.Զ. 11։

Բ.ԼՐԱԲԱ, ԱՐԼԱԲԱ. Պատ ի յոյնէն։

Աղրով Բ.ՀԱԱՊԱՆԱԲ ԱՐ ԶԱՐ Ա՛ԱՐԱԲ.

ԳԼ. Բ. 10։

Տէրն մեր Հիսուս Աբրհամու.

Ես իրրեւ երես առ անձինն Հայրին գնա, որ գնալոյն եմն առաքեալքն Հանդերձ զանգնան։ Ես առ գնաւ. Ձեզ առ եաց ի գնալ զնարհուրդս արդար եմեան Բառաջոյ. բայց նոցա զի արդարքին են անձնան ինչ առաջք ընդ. զի անհանելով անգրեն եւ մի անգրեն, եւ յանդալ յաղթին եւ մի ինձանցին, զի մի երբեք գայցեմ ես. եմզի նոցա։ Ես առ գնաւ. Ա՛ր գնալ զառանց գայ, եւ գնալոյ զանձնան առանձն գնալոյ։ Ա՛ր անգանելն զգանն անգրեն գնալոյ։ Ես անգրեն զգանն անգրեն, եւ յորժամ յանն գնա, զայ առանձոյ եւ Հանդերձ գնալոյ։ Ես առ գնաւ. Ա՛ր գնալոյ անգրեն, զի մի երբեք գայցեմ ես. եմզի նոցա

ԱՌԱՋԻՆ ՇԱՐԲԱԹ

Սրբոյն Երեմեայ մարգարէին:

Յաւմանոյթ.

Տէր ոք հիմնեցաք զերկրիկդ քո ի վերայ վէմին հաստատ. եւ կապեցեր ի սմա առաքեալս եւ մարգարէս, շինիւս եւ վարագուսիս առ ի հաստատութիւն սրբոց. եւ շնորհեցեր միայից զերամեան սուրբ վանեցերս. ի խաղաղութիւնն զան պահեաս, Բաւական, որպէս մարգարէ:

Աղ· Լթ· Երեմ զնս ի գրոյ առաքելոց. ի կատ եւ ի ոտից:

Հաստիկ ի հաստիկ ջեւան, եւ նայեսա առ իս· եւ լուա զսրբոյ իմոց:

Պետրոս առաքեալն ի Կոմոդիկոյ եղիսկոպոս ի քրիստոնեայս ասա· Գլ· Ե· 9:

Գիտեմ Ջէր զասուածասացս քրիստոս ի փոքանեմնել, եւ զանօրէնս պահել ի ժամանակս ապրելոյ. մանաւանդ զբ գլխս մարդեայ պղծացեալ զանց եմնեալ ի ջէն եմնելոյ, պղծանաւորեալ անբան եմնեան, ժպրեալ, յանգանգեալ, չգանեալն գասանն հայեցեալ: Ապ գիւրաւին գասանն եմնեալ եւ կատարեալ քան զնա զնաս ՄԱԾՈՒԵՒՆ, չաճեն գործք ի ՋԵԱՆ: գՀայեցող եմնեան գասասանն: Բ.Ա սքա իրրեւ գանեան անասնս բան բնասին բարւոյն յիգծանն եւ յասպանեմնեան, որպ չնն գիտաի Հայհոյեն յասպանեան եմնեան եւ լուծանց, եւ ասպանեմնեան: Յանջնագ ի վարձուց անբանութեան. որ ցանեսեմնեան գասանն փսփոխեան Հանգործ· բեմնեաց, պատասարք, փսփսպեալք ի պասիս եւ լուծանց, իեալ ձեզ եպոսեանեամիքեզ: Լա ասնեն Հանգոյս պատճառ, անզապատ ի մեզ, պատճեն զանեմնս յորդորեալ· որ ասնեն զբան Հասեալ զատՀանեմնեան, մանաւանդ ասնձիոյ: Յագեալ զբղջոյր Հանապարհէն զնաբեցան, գՀնս երեմեայ Հանապարհին Բասաանոյ Լեզուան, գվազան անբասութեան գրեզ անբասութեան, մարգիկդեզ բարասանեն բարասեալ· սպրել զնազասեալեն գանգրեսեմնեան: Լ.յսրեսիք են ազբեսք անձնոյք եւ ձեզք վարեալք ի ծրիկ, որոյ աղջանդեզք եսասին յանեսնան պահեալ կան: Գանգի ձեծասին անասնոց բարասանեալ, պասին գիձասեսք, գանեսեմնեք ասնձոյ գալեսիկ որ ասզին փսեսիկին յանգանեմ, որ ի ձեզասեմնեան չջնջեցին: Նզսս ազասս եմնեան եսասանան, եւ ձեզեսնեք ասպահասեմնեան ծասազք ձեզ. գի զրով եսիք յաղեսիկ զբ, Նզրեն եւ. Ծասազ եւ: Ծ.ի ևեմ, ֆասաց.ցեալք ի պզծասեմնեանց ասչասցի գնաս եմնեան Հրեսասան, եւ գեզ. Նզս ֆասնասեն չաք քան զասազեեն: Ծ.ի սա եւ Նզս եմ բնաս եսիկ չէր Ծասնասցնալ զազգասս եմնեան Հնասազարձն. քան եմ, Ծասնեան, եւ չեսս կացին ի սա ազ սասեքանեմնէ որ Նզս ասազեցաս: Նչեսալ ի գեզ Նզս ծշմարիս ասանեն գբնասեմնեան: Նեեմ ՀՀ ասնեն զասնաց ասզին ի փսասն բաբ եւ Նաց յաղեսաց բնզ ասզին Հասազաց: 22:

Ընչսբաս· ասչսբաս· Նշան զնս ի գրոյ ասազասզաց. ի կատ եւ ի ոտից:

Սրբոյ Նշասզաեին որ բան Ոասեմնեսի. Գլ· Բ· 16:

Վ.ան Ջեասն ՄԱզոյ ՀՀասն սի Ֆրիսասուի. Հայեսեասի Հրբեւ նասս Հասզեցեր եմ բաբեցաս. ի ձազաց ասան բասզեցաս. զայժ. եւ ասազեաց ֆասզեսոյ զանեմնէ ձանեզնաս որ Նեն ի Նեեմեզեմ եւ յանեմնէ ասշնաս Հասզեսոյ զբեզ ասզին Հասզեսոյ. զբ Հասզեսոյ ի ձեզ, նզնասս եւ ի ձնան Ֆրիսասուի ասազեյ յեզի եւ. ՄԱեմնասեսնեան ՄԱբ: Օ.ի ևեմ նզնեզ զասն ձեբ ՄԱեմնասեսնեան եւ. ֆփսեմնեան. եւ եմեմ ՄԱեմնասեզ՝ զասն ձեբ ՄԱեմնասեսնեան եւ. ֆփսեմնեան, զբ յաձզանեզն ի ձանեզնաս եմնեան նզնեն ազասազանոց, զբ եւ ՄԱեզն ձազասզանեզն: Նբ. զբասն ՄԱբ Հասազասեն եւ. ի զասն ձեբ, զանզբ զեմնեզ եմ զբ ազբ Հզբզբ եզեզ ազբասազանեզն. նզնեզն եւ. ՄԱեմնասեսնեան ի ձեզ, նզնեզ զասն ձեբ ՄԱեմնասեսնեան եւ. ֆփսեմնեան, զբ յաձզանեզն ի ձանեզնաս եմնեան նզնեն ազասազանոց, զբ եւ ՄԱեզն ձազասզանեզն: Նբ. զբասն ՄԱբ Հասազասեն եւ. ի զասն ձեբ, զանզբ զեմնեզ եմ զբ ազբ Հզբզբ եզեզ ազբասազանեզն. նզնեզն եւ. ՄԱեմնասեսնեան ՄԱբ: Օ.ի ևեմ

զրպի մեր բանբս են։ Աչերիդ այսչա-
ափ քաշամայական մեծ անգիաց ընդ
երկինս, զՔրիստս զԱրդին Աստուծոյ. պինդ
կացարք զհաստատութիւնն։ Քանզի ոչ
ևեմ ականիք քաշմնադատ որ չիցէ կարող
չարչարանիս ընել տեսլական մերոյ. այլ
փորձ է ամենայնիւ. բան տեսնեսն ան-
ասնց մերոյ։ 15։

Երկրորդ Տիմոթէոսի Բ. Ա.

Երկրորդ Ելեւզարեան որ բան Պաւղոսի.
Պէ. Ե. 1։

Տեառն մերոյ Հիսուսի Քրիստոսի։
Ես անանուկ զհոգևոցութիւն եկ ի քեզանե.
եւ իրրեւ նասուս անդ մնասեան ան նա ա-
շահեկան նորա։ Ես բաղկաւ զերան իւր։
ասուածեկեր զնաս եւ ասէր։ Երանի ազ-
գասաց Տեառն, զի նորա է արքայութիւն
երկնից։ Երանի չքաւորաց, զի նորա մեր-
Թութիւնն։ Երանի Հեզոց, զի նորա ժա-
ռանգեացեն զերկիր։ Երանի որ քաղցեալ եւ
Տագաս ի իրն արդարութեան, զի նորա յա-
գեացեն։ Երանի որբևանց, զի նորա որբա-
ութիւն գոցեն։ Երանի անկրիչ որ սուրբ
են պանբ, զի նորա զԱստուած տեսցեն։
Երանի խաղաղարարաց, զի նորա որդիք Ա-
ստուծոյ կոչեացին։ Երանի որ Հայածեալ
Իրեն ման արդարութեան, զի նորա է այ-
քայութիւն երկնից։ Երանի է ձեզ, յորժամ
նախատիցեն զձեզ եւ Հայածեացեն եւ ասիցեն
զամենայն ման չար զձեզ ստա ման ման։
Հեծեսաբբ եւ ուսան լերուք, զի վարձ ձեր
բազում է յերկինս. զի այսպէս Հայածեցին
զնաբարսեան զ յառաջ քան զձեզ եկեն։ 12։

ԵՐԿՐՈՐԴ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

**Սրբոյն Ղևդրէի զօրավարին եւ բանակի Նորին,
եւ Կալինիկոսի վկային եւ Գիմոմիդեայ թշչկին։**

Ժամասոյս.

Ի ասաքի սրբոյ եւ ի լիշատակի սրբոյ
մերոյ հայրապետ զեւոս Հաբրատեալ ասաչեիք-
բարեխաւսեհեան սուս եւ աղաեիքը զննե-
զանոհեհեան մեր խաղացոյց, Ըսաուած,
որպէս մարգարէ։

Աղ. ձ. Ձեր, որպէս զնու Հաձո-
Թեամբ քով պատրեցիք զձեզ։

Բանիդ իմոյ ունդն զեր Ձեր. եւ ի միս
ան զարգասի իմ։

Գոգասի առաքելոյն ի Գորնթեացւոց կր-
կրոյ գլխգոն է ընթերցուածս. Գ. Ե. 3։

Ես զարգ, զի եհեպես եւ մարմնով
գնաց, այլ ոչ եհեպ բան մարմնոյ զնուա-
բրեցիս։ Օ՛ի զէն զնու զրան եհեան մերոյ ոչ է
մարմնաւոր, այլ զօրաւոր Ըսաուծոյ, առ
ի քակելոյ զանուա. զնորհնեայ զրան քակելոյ,
եւ զամենայն բարձրեհեհեան Հպարտացեալ ի
վերայ գնաս եհեան Ըսաուծոյ եւ գերելոյ
զամենայն միտս ի Հնազանդեհեան Քրիս-
տոսի. եւ ի պատրաստ ունենալոյ զրկեհ
ամենայն անՀնազանդեհեան յորժամ Ձեր
եւս Հնազանդեհեանդ կատարեցիք։ 6։

Երկրորդ Ելեւզարեան որ բան Պաւղոսի.
Պէ. Գ. 37։

Տէրն մեր էհաւոս Քրիստոս ասէ.

Ով սիրէ զՀայր կամ զմայր առաւել
քան զիս՝ ոչ է ինձ արժանի. եւ ով սիրէ
զուսս կամ զդուստր առաւել քան զիս՝
չէ ինձ արժանի։ Եւ ով ոչ առնու զխաչ
իւր եւ զայ զհետ իմ, չէ ինձ արժանի։ Ով
գտանէ զանեն իւր, կորուսանէ զնս. եւ ով
կորոյս զանեն իւր վասն իմ՝ գտցէ զնս։ Ով
ընդունի զձեզ՝ զիս ընդունի, եւ ով զիս ընդ-
ունի ընդունի զառաքիչն իմ։ Ով ընդունի
զմարգարէ յանուն մարգարէի՝ վարձս մարգ-
գարէի առցէ. եւ ով ընդունի զարդար յա-
նուն արդարոյ՝ վարձս արդարոյ առցէ։ Եւ
ով արբուսցէ միում ի փոքրկանց յայսցանէ
բաժակ մի ջուր զուսպ՝ միայն յանուն աշա-
կերտի, ամէն ասեմ ձեզ. ոչ կորուսցէ
զվարձս իւր։ 42։

ԵՐԿՐՈՐԴ ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

Ժամասոյս.

Ով զան ամենայն միաս անցանեմ զնա-
զարս Հեհեան քո Ըսաուած, առ ինչ Հա-
ռասպ, դքեզ ասլաեիք։

Աղ. 2ե. Ակօր զնատպ քո Ըսաուած
իմ, որ ի քեզ յուսացաք։

Աղբարեա ինձ Ձեր, զի առ քեզ ապա-
զաեիցի զրջհանապագ. ապահ սրա զանեն

Ծառայի քոյ, զի առ քեզ Ձեր Հաբրաբեի
զանեն իմ։

Գոգասի առաքելոյն ի Գորնթեացւոց կր-
կրոյ գլխգոն է ընթերցուածս. Գ. Ե. 12։

Վասնզի պարձանք մեր սա են, միսյա-
Հեհեան մերոյ. զի պրտս Հեհեամբ ես առա-
զնեհեամբ Ըսաուծոյ, եւ ոչ մարմնեկրեն
Հնեամբ Հեամբ, այլ Հարբեքեն Ըսաուծոյ
չեչեցաք բաշխարհ բայց առաւել եւս առ
ձեզ։ Վասնզի ոչ ևեմ պրտզ ինչ զրեմք
առ ձեզ, այլ զոր ընթեհանդ զսն եւ զի-
տակ լինեիք. քանզի յուսամ ևեմ մինչ ի
վախան զնեհեիք, որպէս եւ Հեհեամբ ես
զեչ մեզ զոր ի չասկ. զի պարծանք ձեր
ևեմ, որպէս եւ զուք մեր յառաջի Տեառն
մերոյ Հիսուսի Քրիստոսի։ Եւ յայս ապաս-
ման կամեի նախ առ ձեզ գալ, զի զուք
կրկին Հարբեա ընդունիցիք, եւ ի ձեզնէ երթալ
ի Մաքեդոնիա. եւ գարձեալ ի Մա-
կեդոնիայ գալ առ ձեզ, եւ ի ձեզնէ յա-
զարձիլ ի Հրեաստան։ Եայ ևեմ զայս Հարբա-
Հեամբ, միթէ Հեհեաբեաբեաբ բեզ զնաքն
եւ. կամ զոր խորհիցին զաս զնաքեզ բեզ
խորհիմ՝ սպ զի ևեցի զինէն Հրեհեան
ապն ապ, եւ ոչն ոչ։ Հաստատիմ է Ես
ասած՝ զի բանն զր առ ձեզ եՀաս ոչ է
ապ եւ ոչ։ Վասնզի Աբզին Ըսաուծոյ էչե-
ան Քրիստոս, որ ի ձեզ միջ քարոզեցաս,
ասս Քրիստոս, որ ի ձեզ միջ քարոզեցաս,
բեև. եւ Սիլվանոսին. եւ Տիմոթէոսի, ոչ
եղեւ ապ եւ ոչ. այլ ապ ի նմին եղեւ։ Օ՛ի
պրտի ասհոյն Ըսաուծոյ են ի նմա ապն.
վասն զոր ես նոյնն ասեմ միջոց ի քաս
Ըսաուծոյ։ Եմ զր Հաստատացաք զձեզ
ձեզ Հաստատի ի Քրիստոս, եւ զր օծ զձեզ՝
Ըսաուած է. զր եւ Հրեհեան զձեզ, եւ եւս
զան Հաստատեալ Հոգոյն ի սիրտս միս։ 22։

Ընկերս, ակնս բաս. Պահոց է յայնեն։

Սրբոյ Ելեւզարեան որ բան Պաւղոսի.
Պէ. Ե. 35։

Տէրն մեր էհաւոս Քրիստոս։

Միթէ զեւ ևս զայն Հասկոյ զան ասանք
է ասած. Հոգելսպատեան են ասած Քրիս-
տոսի ասաւած։ Օ՛ի բեզանեհեան ապահեր
Ըսաուծոյ ասաւ։ Օ՛ի բեզանեհեան
ապահեր Հնազանդեցան ոչ Հրեաքն եւ
Հրեայ Հեհեամբ Հեամբ, այլ ևս ապ-
ասած Հեհեան եւ Հրեայ Հեհեամբ Հեամբ,
այլ ևս ապ Հեհեան եւ Հրեայ Հեհեամբ
Հեամբ, այլ ևս ապ Հեհեան եւ Հրեայ Հե-
հեամբ Հեամբ, այլ ևս ապ Հեհեան եւ Հրեայ
Հեհ

զգալուց Տիրոջն ունիմք, անհանգիստ մեր հնձելեն, որպէսզի եհանեն անոնց կառքերը ետեւնէն մղելով մեզ։ Ծ. լեռ փրկութեան մղելով մեզ։ Ծ. յուսով ապրեցաք • այլ յոյս անհաւատի չէ յոյս. զի զոր անհաւատ պէ՛ տե՛ս նա յուսայ։ Բայց եթէ զոր ոչն անհաւատի յուսացը, հաճելութիւնեան անոր ունիմք։ Ղեկավ եւ Հզօրն ի բիծիւնս հասանել, անարատ հնձանս մեզ։ զի զոր կամին յարօմն զարկս արձակ իցեն, ոչ գիտեմք։ այլ ինքն Հզօրն բարեխոս լինի ի հնծուածիեանս անձուններ։ Բայց զի քնեմն զմեզ գիտէ զինչ խորհուրդ է Հզօրն. զի լսան Աստուծոյ բարեխօսի վասն պրոյ։ 27։

Ալէլուիա, ալէլուիա. Մաքրեսցուք ի յոյնէն։

Արարչ Աստուածոյ որ բան Հոգեշնորհ։

ԳԼ. ՃՀ. 1։

Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս ասէ.

Ոչպս խաւարչ ընդ ձեզ՝ զի մի գայթագղուիջիք։ Ի տղայոցդ եւ յերեսուն Տաճիզին զձեզ. այլ եկեալ ժամանակի զի անհաւան որ տպանեցիք, զձեզ, Տանուրկի պաշտօն մատուցանել Աստծոյ։ Եւ զայն պատճէն ընդ ձեզ, քանզի ոչ Տանեան գՀայր եւ ոչ զիս։ Այլ եւ զայս խօսեցայ ընդ ձեզ՝ զի յորժամ եկեալ ժամանակն, յիշեիջիք եմ եւ ասացի ձեզ։ Ոչպս ի սկզբանէ ոչ ասացի ձեզ, քանզի ընդ ձեզ էի։ 5։

ԵՐԿՐՈՐԴ ՈՒՐԱԲԱԹ

Ժամամոյտ.

Ըր բան ամենայն միսս անգանեմ զբաղարհեիւն քո, Աստուած, առւր մեզ Տանգաղ, զքեզ ապաչեմք։

Ալ. Գ.Ն. Տէրն ամենայն Ծագք երկրի զթիւնեիւն Բառնոյ մերոյ։

Օրհնեցիք զՀէր յորՏուեհիւն նոր. զի պանձելիս սպաւ։

Պօտպի առաքելոյն ի Կորնթացւոց երկրորդ էջերգեան է ընթերցուածոյ. Գ.Ա. 23։

Ալ. ես միայ Աստուած կրնմ անձին խոյ, զի ման խեպիչոյ ի ձեզ ոչ եւս կիլ ի Կորնթոս. զի ոչ եկիլ սիրելիք ձեզ Տատասանքս, այլ զորճանիք եմք Ջորշացոյ Տերոյ. քանզի Տատասանք Տատասանաւ կայք։ Բայց զայս եւ եկի ընտրելիք զի մի միւսանգամ տրտմեցիմ ելից առ ձեզ։ Ծ. եկիմ եւ տրտմեցուսանի զձեզ, եւ ո՞վ է ոք ուրախ առնիցի զես, եթէ ոչ ոք տրտմիցին ընէ՛ն։ Եւ զայս գի գրեցի, զի մի յորժամ գայցեմ՝ տրտմեցնիեն ինչ ինձեմ, զի եմ ուրախանիեան ձեր ամենեցուն է։ Ծ. ի բազում ժառց եւ ի ներգնեմն, արտ գրելի առ ձեզ բազում տրտաղ. ոչ զի տրտմիցիք՝ այլ զի զսիրն իմ գիտասիք զոր ունիմ առ Տատասանս ձեզ։ Բայց եթէ ոք տրտմեցոյց, ոչ ինձ զես տրտմեցոյց՝ այլ փոքր ի շատ, զի մի ծանրացայց ամենեցուն ձեզ։ Հ տա է այնպիսւոյն պատճառ այն որ ի բազում տեսի է։ Բաւ Տիտոս. նմին Տոգատ այլ Տատասանք Տատասանաւ ձեզ. ոչ միայն ի ներկայ ատեն եւ միեիրեալ։ զի մի յատուկ տրտմեցնեմ ինձ զիսնեսի այնպիսւոյ։ Ա տա զոր ապրատ զձեզ Տատասանել ի նա գնայ։ Ա տան այնորիկ ինձ եւ զձեզ։ Ա տան ապրարկ ինձ եւ զբեզ, զի զատ տատիք զձեզ ինձեմ, յամենայն ի նա գնայ։ Ծ. եկիմ եւ տեսի զձեզ Տատասանք ձեր, յամենայն Տոգատ Տատասանի իցեք։ Ծ. եկիմ եւ տեսի զձեզ Տատասանք ձեր, եւ ոչ ոք ինձ Տատասանք ձեր։ Ծ. քանզի եւ ես Տատասանի ընդ ձեզ։ Ծ. եկիմ եւ տեսի զձեզ Տատասանք ձեր, եւ ոչ ոք ինձ Տատասանք ձեր։ Ծ. քանզի եւ ես Տատասանի ընդ ձեզ։ 6։

ԵՐԿՐՈՐԴ ՅԱՔԱԹ

Սրբոյն Թովմայի առաքելոյն։

Ժամամոյտ.

Ըստաղաք եւ միայք Աբրահամի Բառնեծոյ. ամենայն Հոգւոյն զգոտեհացն զամենեսեան ընդՀանուր յորդեգրեան ընդհանուր Քրիստոսի մեզ Հաւատացեալ ասբր Աբրահամ յորդորեցին եղիկ փառս ի յաւիտեսեան. ամէն։

Աղ. ԺԸ. Ինչ ամենայն երկիր եւ բարբառ նոցա. եւ մինչեւ ի ծագս աշխարհի նոցա խօսք նոցա։

Երկինք պատմեն զփառս Բառնեծոյ. եւ զգործս ձեռաց նորա սպատ Հաստատեհեան։

Պօտպի առաքելոյն ի Կորնթացւոց առաջին եպիստոլէ է ընթերցուածս. Գ.Ա. ԺԸ. 28։

Ւր զոր եգ Բառնած յհիներգոյ՝ այս ես. նոյն զառաքեալս, երկրորդ զմարգարէս, երրորդ զվարդապետս, ապա զօրութիւնս, ապա ՏարՏս բժշկութեանց. օգնութիւնս, վարիս, ազգս լեզուաց, Տպատհանութիւնս լեզուաց։ Միթէ ամենքդին առաքեալ իցեն. միթէ ամենքդին մարգարէք իցեն։ միթէ ամենքդին վարդապետք իցեն։ միթէ ամենքդին զօրութիւնք իցեն։ միթէ ամենքդին շնորհս բժշկութեանց ունիցեն։ միթէ ամենքդին ի լեզուս խօսիցեն։ միթէ ամենքդին Տպատհանիցեն զլեզուս։ Այլ նախանձաւորք լերուք շնորհացն որ յառն ես։ Եւ ես առաջ եւս ձեզ ցուցանեմ ձեզ։ Եթէ զերբուս մարդկան խօսիցիմ եւ հրեշտակաց, եւ սէր ոչ ունիցիմ, եղէ ես իբրեւ զպղնձի որ Տնչէ, կամ իբրեւ զնուագող որ զուրձին։ Ւր. եթէ ունիցիմ մարգարէութիւն, եւ գիտիցիմ զխորհուրդս ամենայն եւ զամենայն գիտութիւն, եւ եթէ ունիցիմ զամենայն Տաւատ՝ մինչեւ զերկիս փոխելոյ, եւ սէր ոչ ունիցիմ, ոչ ինչ եմ։ Ւր. եթէ ջամբիցիմ զամենայն ինչս իմ պատասալ, եւ մատնիցիմ զմարմին իմ յայրումն, եւ սէր ոչ ունիցիմ, ոչ ինչ օգտի։ ԳԳ. 3։

Ալէլուիա, ալէլուիա. Ապրատ զնոսա իշխանս ընդ ամենայն երկիր. եւ միշտ ամուն զո ընդ ամենայն ազգս ազգաց։

Արարչ Աստուածոյ որ բան Հոգեշնորհ։

ԳԼ. Ի. 24։

Հնձա յարտեհեան Տնձան մերոյ Քրիստոս Քրիստոսի։

Լաւ Թովմաս մի վերապատհիչն ապատանեան Քրիստոսիան, ոչ էր ընդ նոսա յորժամ եկն Հիսուս։ Ասէին ցնա այլ աշակերտքն, եեմ զՏնաք զՀէր։ Ւր. նա ասէ ցնոսա. Եթէ ոչ տեսից ի ձեռս նորա զնշան բեւեռացն, եւ արկից զձեռս իմ ի կող նորա, ոչ Տաւատայ։ Ւր. յետ ութ աւուր դարձեալ էին ի ներքս աշակերտքն, եւ Թովմաս ընդ նոսա. գայ Հիսուս զդուռն փակեալք, եւ կեաց ի մէջ եւ ասէ. Ողջոյն ընդ ձեզ։ Ապա ասէ ցԹովմաս. Բեր զնա տատնա քո եւ տես զձեռս իմ, եւ բեր զձեռն քո եւ դիտիր ի կող իմ. եւ մի լինիր անՏատատ, այլ Տաւատացեալ։ Պատասխանի Թովմաս եւ ասէ ցնա. Տէր իմ եւ Բառնած իմ։ Ասէ ցնա Հիսուս. Այդ զի տեսեր զիս Տաւատացեր. երանի որոց ոչ իցէ տեսեալ եւ Տաւատացին։ Բազում եւ այլ նշանս արար Հիսուս առաջի աշակերտաց իւրոց, որ ոչ է գրեալ ի գիրս յայսմիկ։ Այլ այսոքան ինչ գրեցաւ. զի Տաւատացէք, եեմ Հիսուս Քրիստոս է Որդի Բառնծոյ. եւ զի Տաւատացեալք, եւ զկենդան յանհնախանս ընդունիցիք յանուն նորա։ 31։

Հայր Ձեզնս հանապազ ըղձան ի յաւերս ի Քրիստոս։ Ըե յաւերս Կաքեան զառ ձեռնարկուած պծեր. Հա ըե Հաստ ձերս ընդՀանուր պծեր ի ի պաքանչ։

ԵՐՐՈՐԴ ԿԻՐԱԿԷ ԶԱՆԻՆ ՓՈՒՄԱՆ

Ժամամոյտ.

Ա՛Հաճեր Որի եւ Բանդ Բառած, եւ անհաշ էաքիեն. որ յանձն առիր մարձանալ ի պրոյհոյ Բառածածանէն եւ ի միջս Կուսէն. անվախճանելիդ մեզ հասկացար Քրիստոս Բառած, մանկացար զնոշ կրեհերիս. միշտ ի պրոյ Հրէրդութենէն փառաւորելիդ ընդ Հոր եւ ընդ պրոյ Հոգւոյն, կեցո զմեզ։

Աղ. ԽԲ. Վնաց վախիճ օրհնաբերեն Բասանած ի Միոն. եւ քեզ տացին աղջիկք Ասրասացիք.

Լաւ աղջիկ եղեալ խնդ. զի առ քեզ ամենայն մարմին եկեսցէ։

Պօղոսի առաքելոյն է Կորնթացւոց երկրորդ ԹՂԹԻՆ է ընթերցուածս. Գլ. Բ. 12։

Եմ իրրեւ Հայր ես ի Տրամադս յառնալոյ Քրիստոսի, եւ զուարճ բաց ես ինձ ի Տէր։ ոչ ետու. Հանգիստ Տղայ ես ինձ. քանզի ոչ գոհ ես անդ գՏիտս գերդոյդ իմ, այլ Տրամարկալ ի Կորնթէ գնացի ի Քրիստոս Յիսուս։ Եմ Բասանդ Հարցնէի զի Հրեաստս Հաշակ Հարկանէ զՀիշ ի Քրիստոս Հիսուս, եւ գՀայ գԻսուս ինձանով տեղիս։ Օ՜յն Տոս անդաշ եմք Քրիստոսի ես Բասանած ի միջ փրկիչդն եւ ի միջ կատարելոյն. անանց Տոս ձեռնասանել ի ձեռն եւ անանց Տոս կերպանաւ ես ի Քրիստոս։ եւ ես այս ո՞ բանական իսկ։ Զանազ ոչ եմք իրրեւ զայնի ոչ վանասաւ կան լեզին բանին Բասանդ. այլ իրրեւ ի Հասասաւ իմ ենք, այլ իրրեւ Քասանդ, առաջի Բասանդ ի Քրիստոս խոսիք։ Կրանմիջ այսոր Հասե. վերասին գանձիս ընծայեցուցանել. ի ելպէս եւ ոչ պետ իրեն միշ, պարկս տանդ, ի ոտիցք ընծայսոր ի ճան ձեռ կամ ի ձէնջ։ Եմ ի ելպէս միշ գոգ էր, գրեալ ի սիրտս միշ, ծանուցեալ եւ ընձեղեալ յանձին մարդկան. յայտնեալ, զի էք ի ուղեգ Քրիստոսի, պարշանելով ի ինջ, եւ գրեալ ոչ միով ոչ Հազալ Բասանդ կինդանալոյ ոչ ի ոտիցանս պետ ոտիցնեցիս։ գ. 3։

Ընկերս, ուղեղս. Եապատնեան է յոյնեն։

Երրորդ Ընտրութեան որ բան Պաւղոսի. Գլ. Զ. 30։

Ես Տէրն միշ Հիսուս Քրիստոս.

Յողոսիկան առաքելոյն (առ Հիսուս) եւ պատճէրն նոս գանձան ինչ զոր պատրեն եւ զոր ուսուցին։ Եւ ասէ գնոս Հիսուս. Նչեալ զոհ առանձինն յանապատ տեղի, եւ Հանգիչէք սակաս միշ. զի էին բազումք որ երթային եւ գային, եւ Հոգ անգամ չէանձնէին ուտել։ Եւ գնացին նաւու յանապատ տեղի առանձինն։ Եւ տեսին գնոս զի երթային, եւ զբազին բազմք. եւ Հետի յամենայն քաղաքաց խոտն ընթացան անդր, եւ միջնեցին առ նոսաս։ Եւ ելեալ Հսոս ամբոխ բազում՝ եւ գնացան. ի նոսս, զի էին իրրեւ ոչխարք որոց ոչ էոյ Տուիս. եւ սկսաս ուսուցանել գնոսս յայտ։ Եւ իրրեւ բազում ժամ եղեւ, մատուցեալ աշակերտն առնին. Տեղիս անապատ է, մինչ գնս ատոր կայ, արձակեա զժողովրդոյդ, զի երթեալ շուրջ յազատեալս եւ ի գնջ գեղսն իւրեանց գնոչ ուտիցեն. զի ասա ինչ ուտել ոչ ունեն։ Եա պատասխան ետ եւ ասէ գնոսս. Դուք առ գոգս ուտել։ Եւ են գնս. Երթիցուք գնացուք գնոյրեր գաշինսն Տաց, եւ ապրուստ գոգս ուտել։ Եւ է գնոս. Քանի Հնոսք գնոյրեր գաշինսն ունիք երթեալ տեսէք։ Երբեր գիտացին ասեն գնոս. Եմ, եւ երկուս ձկունս։ Եւ Տրամեցուց գոգս բազմել երամանս ի բանսոս ի վերայ գազար խոտայ։ Եւ բազմեցան գոգս գազար ոչ Տարիւ եւ ոչ ի ամսոն։ Եւ առեալ չորեք գնսոսն եւ գերկուս ձկունսն եւ գերկուս ձկունսն, Տայեցաւ յերկինս, օրհնեաց, մանրեաց գնսոսսն եւ Եա գաշակերտան, զի արկեն նոցա. եւ գերկուս ձկունսն բաշխաց ամենեցուն։ Կերան եւ յագեցան, եւ բարձին գնշոսսն երկասասն սակաս է լեր, եւ ի ձկանց անոնք։ Եւ էին որ կերանն իրրեւ արք Տհիզ Հազար։ 44։

ԵՐՐՈՐԴ ԵՐԿՈՒԱԿԱՐԹԻ

Սրոց Թադեմաձեայն՝ Մեսրոպայ վարդապետին եւ եղբէրի, Յովսեփ քեռիդի եւ Գաւթի անյաղթ փիլիսոփայի, Գրիգորի Նարեկացւոյն եւ Ղեռոսի Կլայեցւոյն եւ Ղեռոսի Լամբրոնացւոյն։

Յաճախական.

ՕհՀայրապետական զարգարելիք զաքեռ ի լերկրի. առաքելական առէք գգաւառս. լերկնաւոր, ծառայք Կրիստոսի ոչ երանելիք ի Տալս առք Տայրապետք։ Վանքի Տին վարդապետեցեալ սերմանք բարեպատուհեան բանս։ Տահաս ոսթխոհեան պտուղ Տատանցեալ եւ Տաստատեալ ի Հաստատելի պտուղ Տատանցեալ եւ Հաստատելի պտուղ Տատանցեալ եւ Հաստատելի պտուղ Տատանցեալ եւ

քաղաք: Արդէն զի ինկած է վերայ ձեր ամենայն սրեան արագ Հեթան յերկիր, յաբենէն Ըբիւր արդարոյ մինչեւ գաթիէն Օձաքարիայ որդւոյ Խարաբեայ, զոր սպանէք ընդ միջ սուսերաւ եւ անցանոյ Ըմէն տանէ ձեզ: Ինկած այն ամենայն ի վերայ սպիս պատրիկ: Նշուսալէմ, Նշուսալէմ, զոր կառուցիք զմարգարէս եւ քարինճ զառաքեալսն առ քեզ. քանիցս անգամ կամեցայ ժողովել զմնակուսս քո, զոր օրինակ ժողովէ Հաւ զձագս իւր ընդ թեւովք, եւ ոչ կամեցարուք: Ընդ Թողեալ լիցի ձեզ տունդ ձեր աւերակ: Բայց ասեմ ձեզ՝ եթէ ոչ ես տեսանիցէք զիս յայսմհետէ, մինչեւ ասիցէք, օրհնեալ ևկեալն յանուն Տեառն: 39:

ԵՐՐՈՐԴ ՀՈՐԵՔՁԱՔԱԹԻԻ

Յառաջաբան.

Ըր բան ամենայն միաս անցանեմ զնա-գաղտ եթէ քո, Բառատ, առ մեզ Հաւատալ, զքեզ ապահովել:

Աչ. 2ե: Ակնո գծատաց զո Բառատ եմ, որ ի քեզ յուսացայ:

Ոյորմիս ետն Տէր, զի առ քեզ արագ զանելոյ զօրհնութեացդ. ուրախ տան զանձն Տառապ քոյ, զի առ քեզ Տէր Տառաքեի զանձն եմ:

Զգոյսի առաքելոյն է Կորնթացւոց երկրորդ Հոգեգոն է ընթերցուածս. Գչ. Գ. 4:

Հեզուա՛ պարտիք ունիցէ ի ձեռն Աբրհամայ առ Բառատ: Երբ ոչ նեին անձամբ բառանան եմք նարշիլ ինչ երբեք ի մէնջ, այլ բառանանեիմեն մեր Քառատեդ է. որպէս եւ մեր զմեզ պարտաւորս զմեզ նոցոյ կառնպատանաց, ոչ զթով, այլ Հոգւով. զի գիրն ասանեմեն, այլ Տպին կեցուցանէ: Օ՛ի նեին պատուն մեռաս զթով պրոքեալ է տանասին քարիքեմ՝ նեին. ասոր քարինճ ոչ նեսանեցան, եւ ոչ կամացեցին Տալել որբերն Յաբրելի յերեան Աբոմեմ վասն փառաց նորա, որ նաիսեսեցին էր. պրատ եւ առաւել պատուն Տոգւոյն կոչի փառք: Օ՛ի նեին պատուն փառապատիւ նեսան փառք էր, պրատ եւ առաւել պատուն պրպտութեան փառաց: Ըանզի ոչ նեին փառատրեի փառապատիւ յայսմ մասին, վասն առաւելութեան փառացն. Օ՛ի նեին ոչ ոք ասանեմ զնա զի ոչ ունի զանձ ի քեզ, զոր նեն ասանեմ զնա զի

զեամբ եւ ոչ կարծեաք: Բայ Տաճկաստանիս եւ առաւել եւս Տաճկաց եմք կրեալ ի մարդեաց աւուր եւ մանաւ. ա Աստուած: Ա ամն որպ եւ առաւոտուն. զի երեկ յանդիմեցաք եւ երեկ կարկեցաք Տաճկ եւ ինչ ի ձեզ նեա: Գանգի ամենեցուն մեզ յանգիտան լինել կայ առաջի Աբրհասայ. զի ընկալեալ խոպանելոյ իւրով մարմնովն որ ինչ գործեաց յառաջ երեկ բարի եւ երեկ չար: Եակ արդ գաշն Ջեւան գնաւոյ չան, գնարդան ինչ միտս Տաճկաց. ասկայն առաջի Աստուծոյ յայտնոյ եմք, բայց ես յուսամ եւ ի ձեր միտս յայտնի լինել: Երբ ոչ երեկ միտանգամ գնեձիս ինչ ընծայեցուցանեմք ձեզ, այլ պատճառս ասացք ձեզ պաղձանաց վասն մեր. զի ուխիցէք առ այսոսիկ որ ասացք պարճիցին, եւ ոչ սրտիւք: Օ՛ի երեկ առանցաց ինչ այն Աստուծոյ է. եւ երեկ գթասուածոյ այն ձեր է: Օ՛ի սէրն Աբրհասի առիալ գինի քեզիլ գայս. զի ես երեկ մեն փոխանակ սեղեցուն մեռանս, ապա ոչ ուխիս սեղեցուն մեռանալ ինչ: Եւ ի վերայ սեղեցուն մեռանալ, զի որ կենդանիցին ինեն մի անձանց իւրն կենդանիք, այլ այնմ որ ի վերայ նոցայն մեռաւ եւ յարեաւ: Եչ-առ Տեառնէ մեք ոչ զքե գիտէք մարմնով. զի եթէ գիտաք եւ գիտէաք զՔրիստոս, այլ արդ ոչ եւս ոչնոյն գիտեմք: Բայց եթէ ինչ ի Քրիստոս նոր արարած իցէ. զի հինն անց, եւ արդ նոր եղեւ: Բայ ամենայն ինչ Աստուծոյ որ Տաճկացոյն զմեզ ընդ իւր ի ձեռն Քրիստոսի. եւ ետ մեզ զպատուոն Տաճկաց լինել: 18:

Եվբեւս, սէրելս. Պահոց է Յունիսի:

Արդ Եւ-ետարանիս որ ըստ Մարկոսի.

Գլ. Ե· 17:

Տէրն մեր Քհաւս Քրիստոս.

Եւ իրրեւ եհաս ի առն յաղտոյէ անտի, Տաղտանէին զնա աշակերտքն վասն ապականին: Եւ ասէ ցնոսա. Բայցկս եւ դուք անմիջապ երեկ ամենայն որ պատարտաս ի ներքս մտանել ի մարդ, ոչ կարէ զնա պղծել. զի ոչ երեկ ի սիրտ նորա մտանէ, այլ յորովայն, եւ պատարտ կանեն, եւ արտ զանձանն կերակրան: Եւ ասէր, երեկ Ա՛ր ինչ է մարդկն երանէ՝ այն պղծէ զնոյն: Օ՛ի ներքուստ ի սրտէ մարդոյն խորհուրդք չարաբերան կանեն. մտերհեցք, պոռնկութիւնք, գողութիւնք, սպանութիւնք, պատրեհեցք, չարութիւնք, նենգութիւնք, գիշութիւն, չարախօսութիւն, հպարտութիւն, ամբարտաւանութիւն, անգգամութիւն: Եչս ամենայն չարիք ներքուստ կանեն, եւ պղծեն զմարդ: Եւ անտի յարուցեալ՝ գնաց ի սահմանս Տիւրեայ եւ Սիդոնի. եւ մտեալ ի տուն ոչ ումեք կամեր լինել, եւ ոչ կարաց ծածկիլ: Այլ նա ինն մի գնտեալ, որ դուստր իւր ներգեալ էր յոգոյ պղծոյ. եկն անկաս առաջի նորա: Եւ նիոն էր հեթանոս ազգիվ Քոյրի Յունդի. եւ աղաչէր զնա զի զդեւն հանցէ ի դստերէ նորա: Եւ Քհաւս ասէ ցնա. Թողջ առաջ դուստր յագեանիլ մանկունք. զի ոչ է բարւոք առնել գլուխ մանկանց եւ արկանել շանց: Կա պատասխանի ետ եւ ասէ. Տէր՛, եւ շունք ի գրգռանց սեղանոյ մանկանցն կերակրին: Եւ ասէ ցնա. Վ ասն սպրդ բանի երեխ, եւ գնա՛ ի դստերէ քումէ դեւն ելեալ գրեւն. եւ գտաւ զնա ի մահճին: 30:

ԵՐՐՈՐԴ ՇԱԲԱԹ

Նիկիոյ Ս. ժողովոյն ՅԶՐ հայրապետաց:

Յառաջօրդ.

Օ՛Տյրապետական զպրպրիկք զաճեռա ի յերկիր. առաքեալան առ զբազատիս յերկիրսա, ծառայք Պրբեսաի ոչ երանելք ի Տար սուբ Տյրապետաց: Կանգն ձեր զպրպետեսեանց տերանց՝ բարկացաւոցն ընդն բուսացին Տաճկ, ուրխոհեան պատ. Տաճկացանելով եւ Տաճասաքացք զիկրհեիան Տպրհելով: Վ ասն որպ բարեխոսեցէք ասն. Ձեր վասն անձանց մերոց:

Սղ. ՃԱՀ· Վաճանպ քո զգեցան զպրպարհեան. եւ սուրբք քո ցնծացալ ցնծասցեն:

Ձեխեա Ձեր զՅաւեի. եւ զանձնան Տեղհեիան նորա:

Պօտար առաքեալն Ձերբպետ եհրգեցան է ընձեղբոցանս. Գլ· ԺԲ· 1:

Ես յառՏեաեւ եւ ինչ՝ որ պրպահ տուք զմեք ձանեալ ուհիսն զրազանհեան փպղեիս, Տյրպատհեան զանհեան ի բաց ընհնպատ եւ զձեզ կարեւոս. Տանհեանհեամբ ընհնպատ ի պատհպանին որ առաքն կայ մեզ: Հպեսպատ ի զրազելոն Տատասոց եւ ի կատարհեն Ձհաւս, որ փոխանակ սահմանհեանն որ Տեռ առաքն կայր, յանձն առ զնոսն սրՏատարհեալ զատերն, Տատասընզ աջմի սահոյն Բատեոց: Ընչ սեՏեք գնաս, որ զպրպեսի Տանհելոյ ի ձեզ ի սահզատրպ Տահրեսանհեան ի ձեզ ի սիրատ ընհնպատ ձեղբզ եւ ի Տիրս Կրատ. անփոփոխելիպ մնալ եհելս խոհեցիբ. մնիզ ի սրբոյ Ձրբորդութենէն փատատրալից ընդ Հօր եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյն, կեցո զմեզ:

Սղ. կԹ· Բնդ վարկէ սրՏատհեան Բատեոց ի Կիոն. եւ զեղ ատրեն ատրեցք Ձհրատատիբ:

Լաւ ատրեհիզ խնդ. զի առ զեղ ամենայն մարդիկ ասեն՝ Ձհրատատիբ Տամենայն ազգաց եւ ի ձեզ Բատեոց: Ձհրատատիբ Տամենայն ազգաց ի ձեզ ասեն՝ զի Տամենայն ազգաց ի ձեզ ասեն՝ զի Տամենայն ազգաց ի ձեզ ասեն՝ զի

մեկ: Բայա ուրեմն ինչ եւ գրեցի ես առ ձեզ, ոչ վասն այնորիկ որ գրկեցան, եւ ոչ վասն այնորիկ որ գրկեցան. այլ վասն յայտնի լինելոյ փութոյն ձերոյ՝ որ վասն մեր առ ձեզ առաքի Աստուծոյ: Վասն այնորիկ մխիթարեալ եմք ի վերայ մխիթարութեանն մերոյ. առաւել եւս ինդացաք ի վերայ ինդութեանն Յհաննի. քանզի հանգուցեալ էր Տոհի՛նդան ի ձէնդ ամենեցունց: Օ՛ի գիւր, եւ պարծելոյ առ Նմա վասն ձեր՝ ոչ ամաչելի. այլ որպէս գամենայն ճշմարտութեամբ խօսեցաք ընդ ձեզ, նոյնպէս եւ պարծանքն մեր առ Յիսուսի Ճշմարիտ եղեւ: Եւ գուք գոռա առաւել եւս են ի ձեզ. քանզի յիշեցուցաք մեզ գամենեցուն գձեր Տեառնդուրեքեն, ի՛ դուք առ մեր եւ դարձեիք ընդպարտս գնա՛ս: Եւ արդ ուրախ եմ, զի յամենայնի հանդգնակ եմ առ ձեզ: 16:

Ընկերս, սիրելիս. Հաջողիցի ի յաղնէն:

Արդ Աստուածդ որ քան Պարկոսի. Գէ. Ե. 31:

Ցհաւն մերոյ Քհուսի Փրիստոսի.

Նա երկայ միանգամ ի սահմանացն Տիւրոսի եւ Սիդոնի, եւ եկն ի Ծովեցոն գաւիճայոց ի մէջ սահմանացն ի Վերնապոլիս: Եւ բերին առ նմի նոքա խուլ մի եւ համր, եւ աղաչէին զի ձեռն դիցէ ի վերայ նոցա: Նա առեալ զնա մեկուսի յամբոխէ անտի, այլ գնաւորս իւր ընդ ամենեսին նոցա եւ եհտոք ածէր. եւ կապա. զնդգուէ նոցա, հայեցա յերկինս, յոգւոց եհան եւ ասէ. Եփեսքհա՛յ՝ որ է բացիր: Եւ նոքօտ ականջք նորա բացան, եւ լուծան կապանք լեզուի նոցա. եւ խօսէր ուղիղ: Եւ պատուիրեաց նոցա զի մի ումեք ասցեն. եւ որչափ նա պատուիրէր նոցա, նոքա եւս առաւել քարոզէին. եւ եւս քան զեւս զարմանային եւ ասէին. Օ՛ամենայն ինչ բարւոք գործեաց սա, զի խլից լսել տայ եւ համրից խօսել: 37:

Ի ՏՕՆԻ ՕՆՆԴԵՍԵՆ

ՍԲԲԱՑ ՀԱՒՍԻՑՆ

ՄԱՐԻԱՄԱՅ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ

Ի ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԻ Ը՝

Արդ Աստուածդիս որ քան Պ. գ. կիսաւոր. Գէ. Ե. 39:

Տէրամբ միտքդ Հայտնի Քրիստոսիս. Հայրս կոչ Պարտիմ յատուած քոյ նոսին, գնաց ի խնամարկին փութալուն ի քարայն Հայոյց: Եւ նեմա ի տուն Օ՛աքարիայ, եւ ես այլոյն Լոյիսարեին: Եւ եղեւ իրրեւ լաւ զոյնին Պարտիամս. Եւ գնաւորեի, կարաց մնամ ի յոյսվայնի նոցա, եւ քան Լոյիսարեի Հաջող պրով: Եւ ի ձայն բարձր ազաղակեաց եւ ասէ. Օ՛րշենալ ես գո. ի կանայս, եւ օրշենալ է պտուղ որովայնի քոյ: Եւ ասաւ է ինձ այս, զի եկեսցէ մայր Տէրոջ իմոյ առ իս: Օ՛ի ահա ասաւ իրրեւ եղեւ ձայն ողջոյնի քո յականջս իմ, հապաց ցնծացալ մնամս յոյսվայնի իմում: Եւ կանի որ Հաւատացիլ կիցէ եղիցի կատարումն ասացեալոցս նմա ի Տէրանէ: Եւ ասէ Պարիամ. Մեծացուսցէ անձն իմ զՏէր: Եւ ցնծացաւ հոգի իմ Աստուած փրկիչ իմ: Օ՛ի հայեցաւ ի խոնարհութիւն աղախնոյ իւրոյ. զի ահա յայսմհետէ կրանեսցեն ինձ ամենայն ազգք: Օ՛ի արար ինձ մեծամեծս Տէրն, եւ սուրբ է անուն նորա: Եւ ողորմութիւն նորա ազգաց յազգս երկրածաց իւրոյ: Զարս գործեաց բազկաւ իւրով. ցրուեաց զամբարտաւանս մտաց սրտից իւրոնց: Զահեղս գՏէրոց յաթոռոց, եւ բարձրացոյց գխոնարհս: Օ՛բաղձալս լցոյց բարութեամբ, եւ զմեծատունս արձակեաց ունայնս: Պաշտպանեաց Խորհրդէ Ծառայի իւրոյ՝ մխիլ զողորմութիւնս: Որպէս խօսեցաւ առ Տեառ մեր Բրրահամու. եւ զաւակի նորա յաւիտեան: Դկայ Պարիամ առնեա իրրեւ ամաս երիս, եւ գարձաւ ի տուն իւր: 56:

Պահե՛ ոտքդ խուզես. ես գնե՛մ ու լնե՛ս։

ԵՐԿՈՒՅՆԱՔԱՐԻԹ

Յառաջաբան.

Ով ի Հօրէ առաքեալքդ փրկիչ, եւ մարգարեքդ ի սուրբ Կուսէն. որ փան մեր ի յերկնից իջեր եւ յուսարարեցեր զմեզ զհնարս փրկութեան քո սուրբ մեզ Հոգւոյ, որ խոնարհեցար ես մարդանալ, զկամս Հօրդ կատարել, զխաչելութիւն, զթաղումն եւ զյարութիւն, զբարձրանալդ ի յերկինս եւ զաջակալութիւն, զգալուստ Հոգւոյդ սրբոյ։

Աղ. Հօր. Լսեցեալ ես զաղաչանս մեր եւ ամենայն յանդիմանից. եւ անարհեստ քո խոստացար։ Հաստատեա՛ զ Հոգ յանձնան քոնս իւր. եւ արդար է յանձնան գործս իւր։

Զարմացեալ եմ ես, ով Տէր, զքո ողորմածութեանդ, զի մեծաս. Հանդիսի. Հեղուս. ես եւ անարհեստ եղեալ ես եւ անարժան, եւ. Ծանր ազգասանութեան եղեալ ես ազգիս այս, եւ. Ես ոչ ունեմ ինչ ի քեզ, զի ողորմեսցես ինձ. զի ամենք ի դռնտեն ի Տէրս ամենայն ողորմութեանդ եւ ի ճաշակարարէն

պաթճեղաչ եմ ի մէջ Մահիդասացոյն, եթէ Ը.քաղցկեղն է Տիրոջ Հետ պատրաստ ես. եւ ձեր հաճութեն զգալ.ես յորդորեաց: Եւ առաքեցաք զեղջաման, զի մի պարծանքն մեր ոչ վասն ձեր՝ ընդհանուն լեզուին է տապեալ յորդիի. այլ պատկ ասէի եսէ, պատրաստացոյնք գոանձիք: Գոպտ յորժամ գայցեն ընդ ձեզ Մահիդասացիքն եւ գտասղեն զձեզ անպատրաստս, եւ անմեղացուք ասք, զի մի առացուք ես զուք, ի մտածել յայրմէկ պարծանացս: Ընդ կարեւոր Տուհանելոյ ասելէ զեղջաման զի յառաջագոյն եւ պատրաստացին նոյնպէս զբաժանութեն զյառաջագոյն նոյնպէս զբաժանութեն ձեր ի պատրաստի ոչնեւ. այնպէս երբեք զօրՏուհանելն, եւ մի երբեք զպատճառել

թութիւն, ի վեր եւս քան զնոյ աւետարանել՝ չ՚ասաց կանանց ի պատրաստութիւն ինչ պարտիլ: Օի որ պարծիցին՝ ի Տէր պարծեսցին: 17:

Ալէլուիա, ալէլուիա. Պահոց է Յայնմ:

Արդ՝ Աւետարանին որ ըստ Մարկոսի.
Գլ. Ժ. 37:

Ես Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս.

Պատասխանի եւս ասեն Հոգեհանգիստ եւ ասէ. Ո՛վ մարդասէր, տեսար զանձն, զի յանուն քո զերս գնեն ոչ գիշեր եւ ոչ ցերեկ, եւ արգելք գնա՛ Լա՛ս նա ասէ. Մի՛ արգելք գնա՛ զի ոչ ոք է որ առնէ զգործեցիկս յանեռե իմ, եւ կարկին Հայրենիդ գնա՛ Օի որ ոն է ընդ մեզ Հանուանի՛ ի միր կոյս է: Լա՛ս որ զ արդասդ, ձեզ ջուր բաժակաս յանեռնա յայս Եղ գուք Քրիստոսի էք, ամէն ասեմ՝ ձեզ՝ մի՛ կորուսդ գնացն իւր: Լա՛ս որ զգիեցդացուցէ զմի ի փոքրիսդացս որ Հաւատան յիս, լա՛ս էր նմա առաւել՝ եթէ արկեալ էր ընդ պարանոց նորա երկան իշոյ, եւ ընկեցեալ ի ծով: Լա՛ս եթէ գայթագղացուցէ զքեզ ձեռն քո, Հան՝ ընկեա ի քէն. զի լա՛ս էիդ քեզ թերդ մտանել ի կեանդ յանխոնջ, քան երկուս ոտս ունել եւ անկանել ի գիշեր ի տանդ անշէջ. ուր որդն նոցա ոչ մեռանի եւ տանդ ոչ շիջանի: Լա՛ս եթէ ասէ քո գայթագղացուցէ զքեզ, Հան գնա ի բաց. լա՛ս էիդ քեզ միով ակամբ մտանել, յաղագաւորիդն Քրիստոս, քան երկուս աչս ունել եւ անկանել ի գիշեր. ուր որդն նոցա ոչ մեռանի եւ տանդ ոչ շիջանի: Օի ամէնեան ինչ Հրով յաղեցին, եւ ամէնեան աղիաւեղ սպիւ յաղեցին: Լա՛սդաբ է ազ. եւ եթէ ազն անհամեցաւ ի՛ւ Համեմացիր: Երդ գուք կարդաբ լսանիցես ձեր զանձ, եւ Հաղագաւորիդն պարգեւ ընդ միանառ: 49:

ՅԱՐԲԱԹ

Յօն է Նաւակատեանց սուրբ Խաչի:

Յաւմանաց.

Օ Հաղագաւորիդն Հնարեաս ներեցեալ քոմ սրբոյ, գիաղագաւորիդն եւ գանձարժանիդն ի ներեանաց պատեղացիդ. եւ Հաստատեա ի մի Հաւատ գիաքեմտացիդ ներեցի. գգիոչ խոտոտանիդ Տէր եւ Լա՛սատած. գնցո գմեզ:

Աչ. Կ՚. Լրանի գաս բնաբերգիդ եւ ընկաղաս, եւ բնաբերգեն ի գաբեիս քո:

Վերդ վարիչ գրշտեիդն Լա՛սատած ի Սիոն. եւ գեզ տացին պարեզք Աշրհատացիս:

Գաղափ առաքելոյն ի Տեսեհէոսի առաջին ներեցդն է ընեհերգատաս. Գլ. Գ. 14:

Օ՚այս գրնմ առ քեզ, զի սկն ուշիմ ի ծնոց գաչ: Լա՛սս եթէ յանեղեց, զի գեսատացս եթէ գրակս պարտ իդէ գեզ ի սան Լա՛սատոյ շրջել, որ է ներեցդի Լա՛սատոյ կենդանւոյ, սիոն եւ Հաստատութիւն Հրշտմարտեանն: Լա՛ս յայսմ իսկ ասէ է խորհրդոյն սատանայաստեղեան, որ ներեցեալ մարմնով, արդարացաւ Հոգւով, յայտնեցաւ Հրեշտակաց, քարոզեցաւ ի Հեթանոս, Հաւատարիմ եղեւ յաշխարհի, եւ վերացաւ փառաբ: 16:

Ալէլուիա, ալէլուիա. Տէր սերդիդ գվայերդութիւն սան քոյ. եւ գանդի յարիի փառաց քոյ:

Արդ՝ Աւետարանին որ ըստ Յովհաննու.
Գլ. Ժ. 22:

Ես Տէրամբ մերով Հիսուս. Քրիստոսիս.

Լրացեր յաղիամ Նաւակատիդն Աշրհատացիդ, եւ ձմեռն էր: Լա՛ս ջրդիր Հիսուս ի սանսարիս ի սրահին Սողոմոնիդ: Շուրջ եղեն գնա՛ս. Հրեայքն եւ ասեն. Մինչեւ յերբ Հոգիս գոգիս մեր. եթէ գա՛ս ես Քրիստոս սան մեզ Համարձակ: Պատասխանի եա նոցա Հիսուս եւ ասէ. Ես ասացի ձեզ եւ ոչ Հաւատացք Հիձ. գգործսն զոր ես գործեմ յանուն Հօր իմոյ՝ նոքին իսկ վկայեն զան իմ: Բայց դուք ոչ Հաւատացէք, զի չէք յոչխարաց սանի իմոյ: Ընդրաք իմ ձայնի իմում զանն, եւ ես ձանաչեմ զնա, եւ գնի իմ գան. եւ ես սատ նոցա գիկանի յաւիտենական, եւ մի կորիցեն ի յաւիտեան. եւ մի ոք յարչասկեսցէ զնա ի ձեռաց իմոց: Հայրն իմ՝ որ ես նոքա ինձ գնաս, մեծ է քան զամենայն, եւ ոչ ոք կարէ յարչասկել ի ձեռաց Հօր իմոյ: Ես եւ Հայր իմ միք եմք: Ա՛ւեն սահեն Հրեայքն զի քարկոծ պատցին գնա: Պատասխանի եա նոցա Հիսուս. Բազում գործս բարս ցուցի ձեզ ի Հօրէ իմմէ, վասն որոյ գործոյ ի նոցանէ քարկոծ առնէք զիս: Պատասխանի եաուն նմա Հրեայքն. Վասն գործոյ ոչ առնեմք զքեզ, այլ վասն Հայհոյութեան. եւ զի քարկոծ, այլ վասն Հայհոյութեան. եւ զի դու մարդ ես, եւ գանձն քո Լա՛սատած առնես: Պատասխանի եա նոցա. Ո՛չ գրեալ է Նա ասացի իմ՝ աստուածք իցէք: Իսկ եթէ գնաս աստուածս ասէ, առ որս բան Լա՛սատոյ եղեւ, եւ չէ մարի եղծանել գրոյն. իսկ զոր Հայր սրբեաց եւ առաքեաց յաշխարհ, դուք ասէք թէ Հայհոյես. զի ասացի թէ Որդի Լա՛սատոյ եմ: Եթէ ոչ գործեմ գործս Հօր իմոյ, մի Հաւատայք ինձ. ապա թէ գործեմ, թէ եւ ինձ ոչ Հաւատայք, սակայն գործոցն Հաւատայէք. զի գիտայիցէք եւ ծանիցիջիք եթէ Հայր յիս եւ ես ի Հայր: Գտանէալ խնդրէին գնա՛ս ունել, եւ ել ի ձեռաց նոցա: Եւ գնաց մեռանդամ յայնկոյս Հորդանանէ ի տեղիս, ուր էր Հովհաննէս գառաջինն եւ մկրեէր. եւ անդ լրեէր: Եւ եին բազումք եւ ասեն. զի Հովհաննէս նշան ինչ ոչ արար, բայց զամենայն զոր ասաց Հովհաննէս գնա՛ս նոցա, ճշմարիտ էր. եւ բազումք Հաւատացին ի նա անդ: 42:

ԹԱՉՎԵՐԱՑ

ԿԱՄ

ՏՕՆ ՎԵՐԲԱՅՄԱՆ ՍՐԲՈՑ ԽԱՉԻՆ

ԿԻՐԱԿԵ

Հաճախօղ.

Ըսածի պատուական ամենապահի խաչը քոյ անխնդիք երկրպագեմ, եւ խնդրեմք զի ողորմիքեն յանցանաց մերոց. քանզի առվա. բարեկիր զգաստապատիքեն ապրի մարդկան: Եւ այժմ վասն որոյ առաջնոյն քոյ Տեառնէ Յիսուսեան զերկրային զնաւագութիւնդ ամենայն աշխարհիս:

Աղ. Գ. Նշանեցար առ մեզ լոյս երեսից քոց. եւ եւսուր ուրախութիւն սրտից մերոց:

Ի կարգալ հինւոյ յուսոյ ճառ Պատուական ի նեղութեան հնձ անգորը արարէր. որպէսզի հնձ եւ լուր արձակիչ լինի:

Պօղոս առաքելոյն ի Գաղատացւոց թղթոյն է ընթերցուածս. Գլ. Զ. 14:

Ըսի հնձ քառ լիցի պարծել, բայց միայն ի խաչն Տեառն մերոյ Հիսուսի Քրիստոսի, որով ինձ աշխարհ ի խաչ եղեալ է եւ ես աշխարհի: Օրի (ի Քրիստոս Հիսուս) ոչ թլփատութիւն ինչ է եւ ոչ անթլփատութիւն, այլ նոր արարածոյ: Եւ որ միանգամ այսմ կանոնի միաւոն լինին, խաղաղութիւն ի վերայ նոցա եւ արժանութիւն եւ ի վերայ Իսրայէլի Պատուական: Ուստի ոչ ոք ինձ ի սրտից. զի ես դրոշմսանան Քրիստոսի ի մարմնի իմում կրեմ: Շնորհ ձեզ Տեառն մերոյ Հիսուսի քոց հոգւոյդ ձերոյ, եղբարք. ամէն: 18:

Ընչեղա, ալելուիա. Տուր զօրութիւն Տեառնդ քոյ. փեղ զքոյդ սպանիոյ քոյ. եւ սպա առ իս նշան բարութեան:

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Հովհաննու. Գլ. Գ. 13:

Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս ասէ.

Ես ոչ ոք եղ յերկինս, եթէ ոչ՝ որ էջն յերկնից Որդին մարդոյ, որ էն յերկինս: Եւ որպէս Մովսէս բարձացոյց զօձն յանապատին, նոյնպէս բարձրանալ պարտ է Որդւոյ մարդոյ: Օր ամենայն որ Հաւատայ ի նա մի կորիցի, այլ ընկալցի զկեանն յաւիտենական: Օր աթարթ սիրեաց Աստուած զաշխարհ մինչեւ. զկոյրն եւր միածին ետու. զի ամենայն որ Հաւատայ ի նա մի կորիցի, այլ ընկալցի զկեանն յաւիտենական: Օր ոչ առաքեաց Պատուած զկորէ եւր յաշխարհ եի դատելոյի զաշխարհ, այլ զի փրկիցի աշխարհ նոմանէ: Որ Հաւատայ ի նա, ոչ դատապարտի. եւ որ ոչ Հաւատայ ի նա արդէն եսի դատապարտեալ է. զի ոչ Հաւատայ յանուն միածնի Որդւոյն Պատուական: Եւ սա էսի եի դատաստան, զի լոյս են յաշխարհ, եւ սիրեցին մարդիկ զխաւար առաւել քան զլոյս. զի էին գործք իւրեանց չարագործ: Օր ամենայն որ զարհ գործէ, ատելոյ զլոյս. եւ ոչ գայ առ լոյսն, զի մի յանդիմանեցին գործք նորա: Իսկ որ առնէ զճշմարտութիւն գայ առ լոյսն, զի յայտնի լիցին գործք նորա, եի Պատուական գործեցան: 21:

ԵՐԿՈՒՇԱԲԱԹԻ

Ցօն Խաչի:

Հաճախօղ.

Ըսածի պատուական ամենապահի խաչը քոյ անխնդիք երկրպագեմ, եւ խնդրեմք զի ողորմիքեն յանցանաց մերոց. քանզի առվա. բարեկիր զգաստապատիքեն ապրի մարդկան: Եւ այժմ վասն որոյ առաջնոյն քոյ Տեառնէ Յիսուսեան զերկրային զնաւագութիւնդ ամենայն աշխարհիս:

Աղ. Գ.Թ. Նշաներ երկիր զաճադ քոց նշան. զի ապրեացին յերկնաց ապիսան:

Ընտանեան, մերժելեր եւ ատելեցեր զմեզ. բարկացար, եւ զմեզ ապիս ի մեզ:

Պօղոսի առաքելոյն ի Կորնթացւոց առաջին եղիցի է ընթերցուածս. Գլ. Ե. 6:

Օ ընտանեան խօսիք ընչ կատարեսա. զնեանտեքեն ոչ զարհարչիս ապարի, եւ ոչ զերկանաց ապարչիս ապարին զնաւանիմիրացս: Ըմի խօսիք զԱստուծոյ ընտանեքեն ծանուկ խորհրդով, զոր յառաջ քան զյաւերանս աշխանեաց Աստուած ի փառս մեր. զոր ոչ ոք յիշեանաց ապարչիս ապարին ծանեաս. զի եթէ էր ծանուցեալ, ոչ պրկեաք զՏէրն փառաց ի խաչ հանեին: Ըմի որպէս եւ գրեալ է. Օրդ աչն ոչ եսեաս, եւ ականջ ոչ լուաս, եւ ի սիրտ մարդոյ ոչ անեաս, զոր պատրաստ Աստուած սիրելեաց իւրոյ: Ըմի մեզ յայտնեաց Աստուած Հոգւովն իւրով. զի Հոգին զամենայն քննէ, եւ զխորս Աստուծոյ: 10:

Ընչեղա, ալելուիա. Աստուր երկիր զաճադ քոց նշան. զի ապրեացին յերկնաց ապիսան:

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Հովհաննու. Գլ. Գ. 22:

Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս.

Հետ ապարիչ եկն (Հիսուս) եւ աշակերտն նորա յերկիրն Հրէաստան, եւ հոն ապրեցաւ ընդ նոսա եւ մկրտէր: Եւ մկրտէր ոչ Յովհաննէս ի Հենկեռնի մերձ առ Սաղիմ, զի ջուրք բազումք էին անդ, եւ գային եւ մկրտէին. զի չեւ եւս էր արկեալ զՅովհաննէս ի բանտ: Եւ եղեւ խնդիր յաշակերտից Յովհաննու ընդ Հրէից ընդ սրբութեան: Եւ գին եկին Յովհաննէս եւ ասեն ցնա. Ռաբբի, որ էին ընդ քեզ յայնկոյս Յորդանանէ, որում դու վկայեցեր, ահաւասիկ նա մկրտէ եւ ամենեքին գան առ նա: Պատասխանի եւ Յովհաննէս եւ ասէ. Ոչ կարէ մարդ առնուլ յանձնէ եւ ոչ ինչ եթէ ոչ իցէ առեալ նմա յերկնից ի վերուստ: Դուք ձեզէն վկայէք ինձ, զի ասացի ձեզ՝ թէ Չեմ ես Քրիստոս, այլ թէ առաքեալ եմ առաջի նորա: Որ ունի Տարսն, նա է փեսայ. իսկ բարեկամ փեսային որ նա է կայ, եւ լսելով զձայնն նորա կայ եւ ըստ նմա, ուրախութեամբ ուրախ եղեւ ձայնի փեսային. սոյն այս ուրախութիւն ես ինձ է. լրեալ է: Նմա պարտ եւսանել, եւ ես ինձ միզանալ: Որ ի վեր է ամենից է. որ յերկրէ է եւ ընչեղէն խօսի: Որ յերկնից գայ, զոր ինչ եսեաս եւ զոր լուաս վկայէ. եւ զվկայութիւն նորա ոչ ոք ընդունի: Որ ընդունի զվկայութիւն նորա՝ նշանեաց Թէ ճշմարիտ է Աստուած: Զի զոր առաքեաց Աստուած զնա՝ զբանս Աստուծոյ խօսի. զի ոչ ի չափ տայ Հոգին: Հայր սիրէ զՈրդին եւ զամենայն ինչ ետու նորա ի ձեռս նորա: Որ Հաւատայ Որդւոյ, ընդունի զկեանն յաւիտենական. եւ որ ոչ Հնազանդի Որդւոյ, ոչ տեսցէ զկեանս, այլ բարկութիւն Աստուծոյ մնայ ի վերայ նորա: 36:

ԵՐԵՔՇԱԲԱԹԻ

Ցօն եկեղեցւոյ:

Հաճախօղ.

Օ խաղաղութիւն Հոգւոյն Սրբոյ, զխաղաղութիւն եւ զանդաժութիւն ի ես Հաճախ պատրաստեալ. եւ Հաստատեա ի մի Հաւատ պրամարեալ եկեղեցի. զքոյ Հաստատեա ի պրաբեալ Տէր եւ Աստուած. փեղ զմեզ:

Աղ. Հծե. Ըմի որ է զոր սրաք Տէր. եկայք ցնծացուք եւ ուրախ եղիցուք ի սմա: Խոստովան եղիցուք Տեառն, զի բարի է. զի յաւիտան է ողորմութիւն նորա:

Պօղոս առաքելոյն Հռոմայեցւոց Թղթոյն է ընթերցուածս. Գլ. Գ. 1:

Ուստի, եղբայր սիրելիք, նրմնութ կոչմանն բաժանորդ, նայեցարուք ընդ առաքեալն եւ ընդ քահանայապետ խոստովանութեան մերոյ ընդ Քրիստոս Հիսուս. որ Հաւատարիմ է առաքեին իւրոյ, որպէս եւ Մովսէս յամենայն տան նորա: Օր ատակ եւս փառաց քան զՄովսէս արժանի եղեւ, որպէս ատակ եւս պատիւ ունիցի քան զտունն տանն ատենէր: Օր ամենայն տուն կազմի, յոմէ կազմի. իսկ որ զամենայն ստեղծ, Աստուած է: Մովսէս Հաւատարիմ է յամենայն տան նորա իբրեւ զծառայ ընդ սրբոյ նորա: Իսկ Քրիստոս իբրեւ զորդի ընդ Հիսուս Քրիստո

և Հանդիսա իմ յաւիտենս յաւիտենից. ի սուս բնակեցայց, զի Տէրն ընդ սա։

Արդ Աւետարանիս որ ըստ Հովհաննու.
Գլ. Ե. 12։

Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս.

Հինս սպարիլ չէ (Հիսուս) ի Սոփոռնաումայ, ինչն եւ մայր էր եւ եղբայք էր. եւ անդ քիչ ոչ բազում ինչ աւուրս։ Եւ էր մերձ զատիկն Հրէից, եւ էլ Հիսուս Երուսաղէմ։ Եւ եդիս ի սրահսին զի վաճառէին զարմանս եւ զոչխարս եւ զաղաւնիսն եւ զդրամս եւ զարծաթափոխ որ նստեին։ Եւ արար խարազան չուանակաց, եւ ի հինս զամենեսին ի սրահսին, զոչխարսն եւ զարմանս, եւ զդրամս հաւաքմանացն ցրուեաց, եւ զսեղանսն գործանեաց։ Եւ ցսոյսն ասեն վաճառիցն ասէ ցնոսա. Բառէք զայդ ասոր, եւ մի առնէք զտուն Հօր իմոյ առն վաճառիս։ Ոչա յիշեցին աշակերտքն նորա, թէ գրեալ է. Նախանձ տան քոյ կիրիցէ զիս։ Պատասխանի եառնէ Հրէայքն եւ ասեն ցնա. Օ՛ինչ նշան ցուցանես մեզ, զի զայդ առնես։ Պատասխանի ետ Հիսուս եւ ասէ ցնոսա. Քակեցէք զտաճարզայդ, եւ զերիս աւուրս կանդնեցից զայն։ Ասեն Հրեայքն. Օ՛րս յիսուն եւ զվեց առ շինեալ է տաճարս եւ դու երիս աւուրս կանգնեցես զայն։ Բայց նա ասէր զմահն որում խորհէր։ Եւ յորժամ յարեաւ ի մեռելոց, յիշեցին աշակերտքն նորա թէ այս է զոր ասացն. եւ Հաւատացին գրոյն եւ բանին զոր ասաց Հիսուս։ 22։

ՉՈՐԵՔՇԱԲԱԹԻ

Ցօն եկեղեցւոյ։

Հանգոյց.

Օ՛րհնյաւծ ես Տէր Աստուած Հարց մերոց, եւ օրհնեալ եւ փառաւոր է անուն քո յաւիտեանս։

Զոգոյն առաքելոցն Հոբոպիջոց թղթոյն ի ընծեղկացածս. Գլ. Թ. 11։

Ա՛ղ Քրիստոս Աստուած Հանգուցիչդ բարւոք մեծասէր եւ կատարեալ եւ անձեռադործ խորհուրդ, որպիսի է որ ոչ չտոյց սպարծոց, եւ ոչ պիտի նախագոյ եւ զուարճոյց. այլ իւրով ազնիսն Աստուածութեանդ ի պրոբեհնան յաւիտենական գտեալ զիմիս ինձ։ Օ՛յի Տէր, պիտի չյիշես եւ նոխազան եւ տիեղերն երկնից ցանեալ։ զորմէնդան պրէտ ասէ ի մարմնիդ պրոբեհնէ. պրտած եւս ասասել պիտեն Քրիստոսի, որ ի ձեռն Հոգւոյդ յաւիտենական մեռոյ զանձն անարատ պատարագ Բասոնդ, պրեալ զիմիջ մեռոյ ձերոյ ի միջնոյսի զորեղ անօրէնսն զՔառասն Աղեղանն։ Եւ վասն պիտիոյ ոտից ոչ ետեսս ի միջոցդ. զի յորմամ ձոյ ինձդի ի փրկութեան վասն առաքին ուխտին յանցանոց, գաշնաւս առցին Տաճարեալքն ի մահազանէին յաւիտենից։ 15։

Ա՛ղաս Հաս, ազնս Հաս. Տէր սիրելի զմայելութեան ասն քոյ. եւ զանի յարին փառաց քոց։

Արդ Աւետարանիս որ ըստ Մատթէոսի.
Գլ. Ի. 13։

Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս.

Եւ երկու (Հիսուս) ի նմանեն փիլիպոս Պետրեանցն, Հարցանէր զաշակերտսն եւ ասէր. Օ՛ր ոք ասեն զնեն մարդիկն ընել իմ Որդի մարդոյ։ Եւ նոքա ասեն. Ոմն զՅովհաննէս Մկրտիչ, եւ այլք զԵղիա, եւ ինչ զՅերմիա, կամ ոմն ի մարգարէիցն։ Ասէ ցնոսա. Ասի զոչ զո ոք ասէք զնեն ի իմէ։ Պատասխանի եառ Նեռն Պետրոս եւ ասէ. Դուն ես Քրիստոսն Որդի Աստուծոյ կենդանւոյ։ Պատասխանի ետ Հիսուս եւ ասէ ցնա. Երանի է քեզ Սիմոնի որդի Հովհանու, զի մարմին եւ արիւն յայտնեաց քեզ, այլ Հայր իմ որ յերկինս է։ Եւ ես քեզ ասեմ, զի դու ես վէմ, եւ ի վէմսդ այդր վեմի շինեցից զեկեղեցի իմ, եւ դրունք գեհենոյ նմա մի յաղթեսցեն զնեն։ Եւ ասց քեզ զնեսնեա արքայութեան երկնից. եւ զոր միանգամ կապեսցես երկրի, եղիցի կապեալ յերկինս. եւ զոր արձակեսցես յերկրի, եղիցի արձակեալ յերկինս։ 19։

Ա՛ղբատ, ազնս Հաս. Մրտիս սիրելի են յաղեք քո, Տէր զգոյեցեալց. ցանկալ եւ փառաքի անձն իմ ի գանեին քո։

Արդ Աւետարանիս որ ըստ Մատթէոսի.
Գլ. ԻԵ. 12։

Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս.

Նո՛ եմնա (Հիսուս) ի տաճարն եւ եւ Տան արտաքս զամենեսին որ վաճառէին եւ գնեին ի տաճարի անդ. եւ զսեղանս Տաճարացանն կործանեաց եւ զաթոռս արտեղմանացանն։ Նո՛ ասէ ցնոսա. Գրեալ է. Տունն իմ տուն աղօթից կոչեցի. եւ դուք արարէք զայս տուն աւազակաց։ Նո՛ տաճառն առ նա կոյսք եւ կաղք ի տաճարին, եւ բժշկեաց զնոսա։ Իսկ տեսեալ քահանայապետն եւ դպիրք զքանչելիսն զոր արար, եւ զմանկունսն որ աղաղակէին ի տաճարին եւ ասէին. Օրհնութիւն որդւոյ Դաւթի, բարկացան. եւ ասեն ցնա. Լսե՞ս զնեզ ասեն զոքա։ Եւ Յիսուս Հիսուս. Այո՛. Ունէք բնդհանուր ձեր երբեք ի բերանոց մանկանց եւ ծծկերաց կատարեցեր զօրհնութիւն։ Եւ թողեալ զնոսա ելանէր արտաքս ի Բեթանիա, եւ անդ զգաս։ 17։

ՈՒՐԲԱԹ

Ցօն խաչի.

Հանգոյց.

Ընտրի զգաստ անձնասպանէ խարի զի անձնանքի եղծապատիկ, եւ ի հետդնէ զեղծութիւն յանցանոց մերոց. քանզի առաք բարեկր զգաստապատիճն ազգի մարգկան։ Եւ այժմ վասն սորոյ տատանացեալ քոց չդանէ Տիրոջ զերեզմանին զնատրեալ ամենայն աշխարհ։

Ա՛ղ. Դ։ Տեսին ամենայն ծագք երկրի զփրկութիւն Աստուծոյ մերոյ։

Օրհնեցեք ցՏէր զոր յորհնութիւն նոր. զի զարմանքս սորա։

Զոգոյն առաքելոցն ի Փիլիպպեցոց թղթոյն ի ընծեղկացածս. Գլ. Բ. 5։

Զայն խորհեցի ի ձեզ որ եւ ի Քրիստոս Հիսուս. որ ի ձեւի ի Տէր ի Քրիստոս Հիսուս, որ ի կերպարանս Աստուծոյ է, ոչ ընչ յափշտակութիւն համարեցաւ զնեզին հաւասար Աստուծոյ, այլ զանձն ունազդացոյց, զկերպա-

քանս Ծառայէ ասեալ, թէ նմանութիւն մարգկան ունիս, եւ կերպարանաւք դաժան իրրեւ զգայր. Խոնարհչեցոյց զանձն, յետ Տեառնդ մահուանն եաի եւ մահաբեր խայծ։ Ա ասի որպ ես. Բառնամ զքա առանձ՝ որ ի վեր է քան զառաքեալսն առնեն։ Օ՛ի յանուն Հիւսուսի Աբրհամի ասելոյն Ծուռ կրնեացի, երկնատրաց եւ երկնատրաց եւ անդադարեալ ասելոյն յերկն. խոսանգիտ լեալ, եի չէր ի Հիւսուս Աբրհամս ի փառս Աստուծոյ ՀՈր։ 11։

Ընկեալս, ասէրս ես. Նստուր երիցս զառաջ քոց Տեառն. զի ապրեսցին յերեսաց առելոյն։

Արբոյ Աբեսապաթիս որ բան Հոգեշահնոս. ԳԼ. ՃԹ. 16։

Ա ասի հաւելուածեան Ջնաձն Աերոյ Հիւսուսի Աբրհասոյ։

Հայեաձ՝ ես զքա ի ձեռս Տեառս, զի ի խաչ կրանիցի։ Լբ. Նզաս առեալ ասաձեին զնա. եւ բարձեալ էր ինքնին զխաչասպան, եւ կրանէր ի տեղին որ անուանեալ էր Գաւգաթեին, եւ խոչէր երկայնչերէն Գաղղերէնս, ուր եւ ի նմանն իսկ Տեառնէ զնա. եւ ընդ նմա երկուս եւս այլս ասաի եւ ասաի, եւ ի միջի զՀիւսուս Գրեալ եւ ասեալ մի Պիղատոս, եւ եզ ի վերայ խաչեն. եւ էր գրեալ. Հիւսուս Նազովրեցի թագաւոր Հրէից։ Օայն ասեալ ընծեռգան բազումք ի Հրէից, զի ճառ էր ի քաղաք անոր տեղին ուր խաչեցաւն Հիւսուս. եւ էր գրեալ երրայերէրէն, գաղտաերէն եւ յունարէն։ Ըսին ցՊիղատոս քահանայապետքն Հրէից. Մի գրեր Թագաւոր Հրէից, այլ թէ նա ասաց Թագաւոր եմ Հրէից։ Պատասխանի նա Պիղատոս. Օայր ինչ գրեցի գրեցի։ 22։

ՅԱՐԱԹ

Յօն Խաչի։

Յամանոյ.

Նաձքի պատանեան ասենապանի խաչի քոյ անվանիքի երկոպատիով, եւ ինդրելիք զնոցունեան յանգանաց մերոց. քանզի առվա. բարձր գտատապատնեան ազգի մարգկան։ Նր այժ գան որպ ասաս առաքեալքն քոյ Տեառնէ ջնորհեան զնոսա զաղտնեան ունելոյ ամենայն աշխարհի։

Նշ. Գ.Ջ. Պատմեալքն երկինք զարգարեհեն նոքա. տեսին ամենայն ժողովուրդք զնաձս Տեառն։

Ջէր Տնազատ օրհաց, յինձասցէ երկիր. ուսոյ նրեցին կրկին բազուկք։

Պօղոս առաքեալն ի Ջեհենէական առաջին Թղթին զն ի ընձիւղատաձս. ԳԼ. Ջ. 13։

Պատուիրեմ քեզ առաջի Աստուծոյ որ կենդանի առնէ զամենայն, եւ Հիւսուսի Աբրհասոյ որ վկայեաց առաջի Պիղատոսի գաղափ գաւանեալ Հաստատեհեան. պահել քեզ պատուիրանն անբիծ անպատմելիս ի յայտնեհեան Ջեհան մերոյ Հիւսուսի Աբրհասոյ։ Օ՛որ միւք ժամանակս ցուցցէ կանեհեն եւ միայն Տէրն, Թագաւոր Թագաւորաց եւ Տէր տէրանց, որ միայն ունի զանձնհեան Հեհեն, բնակիալ ի լոյս անմատոյց. զոր ոչ ոք եաես ի մարգկանէ եւ ոչ տեսանել կարող է. որում պատիւ եւ զօրութիւն յաւիտեան. ամէն։ 16։

Ընկեալս, ասէրս ես. Ապրէք փրկեցան սիրելիք քո. կեցո սրբով քո եւ լուր մեզ։

Արբոյ Աբեսապաթիս որ բան Հոգեշահնոս. ԳԼ. Ի. 37։

Տէրն մեր Հիւսուս Աբրհասոյ

Ի վերջնում ասաբ մեծի ատենն կայր (Հիւսուս) ասպագիրը եւ ասէր. Եթէ ոք ծարաւի իցէ՝ եկեսցէ առ ես, եւ արբցէ։ Ա՛ր Հետասոյ յիս՝ որպէս ես ասեր գիրբ, գետք յորովայնի նորա բղխեսցեն ջրոյ կենդանհեան։ Օայս ասեր վասն Հոգւոյն զոր ընդունելոց էին ոք Հետասեալն ի նա, զի չէր եր Հոգեր քանզի Հիւսուս չէր եր փառաւորեալ։ Ա՛ւանք ի ժողովրեանէն իրրեւ լսեին զայս զայն ասէին. Ա՛ս է Յիշատարան մարգարէին։ Ա՛լ՛լն ասէին. Ա՛ս է Քրիստոս. Եալ ևկայն ասէին. Ա՛ի՛ի՛ի՛ Քրիստոս պիտի գայր իցէ Քրիստոս։ Ա՛ի՛ի՛ի՛ ի Գալիլեէ գայիլ իցէ Քրիստոս։ Ա՛ն գիրբ ասեն, եթէ ի գաւազի Դաւթի եւ ի Խեթլեհեմ գիւղէն ուր Դաւիթ էր, գայցէ է Քրիստոս։ Էր եղեւ Տիրձառն ի միջ ժողովրեանն վասն նորա։ Էր ոմանք ի նոցանէ կամէցան ունել զնա. այլ ոչ ոք մեհաց ի նա ձեռս։ Էր եկին սպասէն առաջնորդն առ քահանայապետսն եւ փարիսեցիս, եւ ասեն ցնա ցնոսա. Ընդէր ոչ ածէք զնա զայս։ Պատասխանի եառն սպասաւորն եւ ասեն. Ա՛ւրիէ երբեք այնպէս խօսեաց մարդ որպէս այն այն։ Պատասխանի եառն փարիսեցիքն եւ ասեն. Ա՛ւրիէ եւ դուք մոլորեալ էք։ Ա՛ւրիէ ի ոք ի գիտնոցանէ հաս. տեսին ամենայն ժողովուրդն զայսպէս զնաձս Տեառն. զի ապրեսցին յերեսաց առելոյն։

Ջէր Տնազատ օրհաց, ցինձասցէ երկիր. ուսոյ նրեցին կրկին բազուկք։

Պօղոս առաքեալն ի Ջեհենէական առաջին Թղթին զն ի ընձիւղատաձս. ԳԼ. Ջ. 13։

Պատուիրեմ քեզ առաջի Աստուծոյ որ կենդանի առնէ զամենայն, եւ Հիւսուսի Աբրհասոյ որ վկայեաց առաջի Պիղատոսի գաղափ գաւանեալ Հաստատեհեան. պահել քեզ պատուիրանն անբիծ անպատմելիս ի յայտնեհեան Ջեհան մերոյ Հիւսուսի Աբրհասոյ։ Օ՛որ միւք ժամանակս ցուցցէ կանեհեն եւ միայն Տէրն, Թագաւոր Թագաւորաց եւ Տէր տէրանց, որ միայն ունի զանձնհեան Հեհեն, բնակիալ ի լոյս անմատոյց. զոր ոչ ոք եաես ի մարգկանէ եւ ոչ տեսանել կարող է. որում պատիւ եւ զօրութիւն յաւիտեան. ամէն։ 16։

Ընկեալս, ասէրս ես. Նստուր երիցս զառաջ քոց Տեառն. զի ապրեսցին յերեսաց առելոյն։

Արբոյ Աբեսապաթիս որ բան Հոգեշահնոս. ԳԼ. ՃԹ. 16։

Ա ասի հաւելուածեան Ջնաձն Աերոյ Հիւսուսի Աբրհասոյ։

Հայեաձ՝ ես զքա ի ձեռս Տեառս, զի ի խաչ կրանիցի։ Լբ. Նզաս առեալ ասաձեին զնա. եւ բարձեալ էր ինքնին զխաչասպան, եւ կրանէր ի տեղին որ անուանեալ էր Գաւգաթեին, եւ խոչէր երկայնչերէն Գաղղերէնս, ուր եւ ի նմանն իսկ Տեառնէ զնա. եւ էր գրեալ երրայերէրէն, գաղտաերէն եւ յունարէն։ Ըսին ցՊիղատոս քահանայապետքն Հրէից. Մի գրեր Թագաւոր Հրէից, այլ թէ նա ասաց Թագաւոր եմ Հրէից։ Պատասխանի նա Պիղատոս. Օայր ինչ գրեցի գրեցի։ 22։

ՅԱՐԱԹ

Յօն Խաչի։

Յամանոյ.

Նաձքի պատանեան ասենապանի խաչի քոյ անվանիքի երկոպատիով, եւ ինդրելիք զնոցունեան յանգանաց մերոց. քանզի առվա. բարձր գտատապատնեան ազգի մարգկան։ Նր այժ գան որպ ասաս առաքեալքն քոյ Տեառնէ ջնորհեան զնոսա զաղտնեան ունելոյ ամենայն աշխարհի։

Ա՛ւրիէ եւ Ռանգ Բառնամ, եւ անուն Հաճիեան. որ յանձն առեր մարդհանուաղ ի սրբասէրդ Բառնաձանձնէն եւ ի միտ Առաբն. տնփոփեհելոյ մարդ եհեալ հասելոցար Աբրհասս Բառնամ, մաշառանդ գնաշ կրեհեցեր. միտգ ի սրբոյ Երրայերէնհենէն փառաբանիցդ ընդ Հոգ եւ ընդ սրբոյ Հոգւոն, կեցո գմեզ։

Ա՛ն գի՛ի՛ վարիչ օրհնհեհեն Բառնամ ի Աման. եւ քեզ ասցին ասրեհեք Ասրաբասպէտ։

Լաբ ասրեհեց հանց. զի առ քեզ առնեցին մարդիհեն նհեսցէ։

Գրեալ առաքելոյն ի Կորնթացւոց երկրորդ Թղթէն ի ընձիւղատաձս. ԳԼ. Ջ. 18։

Նշ. Գ.Ջ. Պատմեալք

ԵՐԿՐՈՐԴ ԵՐԿՈՒՀԱՐԱԹԻՆ

Սրբոյն Մամասայ եւ փիլիկոմինի եւ Սիմէոնի Սիւնեացիին:

Ժամեմատք.

Ի սաղմոսի սրբոյ եւ ի վերատեսի սրբոյ մեծապերճասց գնեալս Տամբաճռամէ ապագնեցիս. բարեխաւսեցեալ առցս եւ աղօթիւք գինւոգաձոյնիւնս մեր խաղալացս, Քաւասց, որպէս մեզդաւեր:

Սղ. ՃԻԳ. Օգնութիւն է ինձ յանուանէ Տեառն, որ արար զերկինս եւ զերկիր:

Նիժ. ոչ. Տէր էր առ մեզ. ասասցէ Իսրայէլ. նիժ. ոչ. Տէր էր առ մեզ.

Գալստի առաքելոյն ի Կորնթացւոց երկրորդ ի ճիժերորդն ի ընթերցուածս. Կ՚. Ե. 1:

Նշդողք, քանզի գիտեմք զի եթէ երկրայրս տաճար չինեսցի մերոյ քակտելոյ, չինած Աստուծոյ ունիմք տաճար առանց ձեռնագործի յաւիտեանն յերկինս: Նէ ընդ այս տաղտկանք. քանզի զնասկիսն երկնից փափագիւք զգենուլ. միայն թէ յորժամ զգենուցեալքն ոչ մերկ գտանիցիմք: Վասնզի որ եմք ընդ յարկաս ընդ պատի ապականեալ ծանրացեալք. զի ոչ կամիմք մերկանալ, այլ զգեն ի վերայ սորա զգենուլ, զի ընկլուզցի մահականութիւնս ի կենաց անտի: Բայ որ յաշխէն մեզ ի սոյն Քաւասց է, որ եւ մեզ զաւհաւասիկաց Տոգոյն: 5:

Ընկերս, սէրս ընդ Քրիստոսեասց է Յիսուսէ:

Սրբոյ Աւետարանին որ ըստ Կ՚ովհաս. Կ՚. ԻԲ. 12:

Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս ասէ.

Ասոյց յաւսոյ քան զայս ամենայն մեծագոն գնեալս իւրեանց ի ձեզ եւ Հարս Տեառն. մանուկներ ի ժողովուրդս եւ ի բանս, եւ ամենեքին առանձ գաստատոյց եւ ի ծագատոյց գասն անուան իմոյ. եւ ընկերք ձեզ ոչ ի վայտերեսին: Բայ դիք ի սիրտս ձեր մի յառաջագոն կրեին տալոյ պատասխանի: Ես եւ տայ ձեզ բերան եւ իմաստերեսն, որում ոչ կարիցեն կալ հակառակ կամ տալ պատասխանի ամենայն հակառակորդքն ձեր: Աւանեսցիք եւ ի ծնողաց եւ ազգայց եւ յաղգականաց եւ ի բարեկամաց, եւ սպանանիցեն ի ձենջ:

Եւ եղիցիք առեցեալ յամենեցունց վասն անուան իմոյ. եւ ոչ գի գլխոյ ձերմէ ոչ կորիցի: Եւ համերկարեմաւթ ձերով առասջիք զոգիս ձեր: 19:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻՆ

Սրբոյ կուսանացն Փերբոնեայ եւ Սարիանեայ:

Ժամեմատք.

Հպատակեցաք Աբրհասած երկնաւոր փեսային, զսանեք վերին Սիոնի. ենդրեցիկք ի Աբրհասած գհաստերեսն եւ զմէծ զորքերսերեսն:

Սղ. ԽԴ. Տացին թագաւորի կուսանք գհետ նորա. եւ գընկերս նորա տարցին նմա:

Բազեսց տիրտ եւ բան բարի. եւ ասեմ գործոս իմ թագաւորի:

Գալստի առաքելոյն ի Կորնթացւոց երկրորդ ի ճիժերորդն ի ընթերցուածս. Կ՚. Յ. 16:

Ընդարձակ գուք սանձս Քաւասցմոյ փեսացելոյ էր, որպէս եւ ասաց Քաւասած, թէ Տնանիցայց ի Նոսս, եւ գնացից ի Նոսս, եւ եղեց նոցա Քաւասած, եւ նոքա եղիցին իմ ժողովուրդ: Վ ասն որոյ եղբք ի միջոյ նոցա եւ ապեցարգասք, ասէ Տէր, եւ ի պիղծս մի մերձենայք. եւ ես ընկալոյց զձեզ, եւ ես եղեց ձեզ ի Տէր, եւ գուք եղիջիք ինձ յուսոս եւ ի գաւեր, ասէ Տէր ամենակալ: Խոչ որովհետեւ զայս ասեսիս ասենեաք, սրբեցից զանձինս ամենայն կեղտոյնէ ի հրէշտակ ցեսոյ: Եւ ոչ ինչ ինձ գործեցից. քանզի եւ ինձ ասասեալ կեղտոյնէն ի հրէշտակ ցեսոյ: Եւ ոչ ինչ ի ձեզ իմ եւ պատճառեալք Նոսս կեղտոյնէն իրրեւ. պատճառեալք պատճառ կեղտոյնէն իրրեւ. պատճառեալք պատճառ կեղտոյնէն իրրեւ. պատճառեալք պատճառ

գժտարթին է՝ որ զինչ ունին, մանաւել յաքցեալ թերին Բառնոյ։ Եւ արարիչդ զարհարեալ էին ի վերայ բանիցն նորա։ Եակ Էհուռ գարձեալ պատասխանի եա նոցա եւ ասէ. Արդեաւք պատի գժտարթին է յանապարհ չինոյ՝ մանաւել յաքցեալ թերին Բառնոյ։ Գիտին է մարդոյ ընդ ծով ապրել անցանել՝ քան ի միտս ածել յաքցեալ թերին Բառնոյ մանաւել։ Եւ նոքա առաւել եւս զարհանացին եւ ասէին ընդ միմեանս. Եակ ո՞ կարասցէ ապրել։ Հաւիկեալ ընդ նոսա Էհուռ ասէ. Բա ի մարդկանէ այդ անհնարին է, այլ ոչ առ ի Քառնոյ։ Ձ։

ԵՐԿՐՈՐԴ ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

Սրբոց հայրապետացն Աթիմէոսի եւ Ըրեանոսի։

Յառաջաբան.

ՕՀայրապետականն զարգարիցէք զանձեամբ ի լեզուի. առաքելական առաքելական յերկնաւոր, ծառայք Աբրհատի ով նրանեալք ի Տաճս սուրբ Տիրապետիս։ Ռանգի ձեր վարդապետութեանդ սերմանք բարեպաշտութեան բառնացին Տաճիս, ուրախութեան պտուղ Տառոյ ցանեալով ես։ Տաճատապետդ գիրերս ընդ Տիրոջ։ Ո ամն որպ բարեխոսեցէք առ Ձեր վանն անձանց մերոյ։

Աղ. ՀՒՁ. Քաշանայք զո զչկացին զարգացութեան. եւ սուրբք զո ցնծալով ցնծացին։

Հիշեա Ձեր զԱստիճ. եւ զամենայն Տիզբեցութեան նորա։

Պետրոս առաքելոյն ի Կարճրիցայց առաքին եղեալ ի բնեի Բգրատացոյ. Գլ. ե. 1։

Օ Երիցանս պատճառեալ առաքեմ ի քրեբ. երեցկիցս եւ վերս յաքցեալսն Աբրհատի, որ եւ Տանդեալիսի փառացն յայտնելոյ Տարբեր. պատճելիք որ ի ձեզ Տօգ է Բառնոյ, վերակացու. լինել մի ի բրեբ ահագին, այլ կամաւ բառ Բառնոյ. մի զշահաբերելով, այլ յօժարութեամբ. մի իրրեւ տերելով վճռելոցն, այլ լինել օրինակ Տօսին։ Օ ի յերեւել Տօտաւածին՝ ընդունելիջիք զանմառամ փառաց պսակն։ Այնպէս եւ երիտասարդք, Տնազանդ լերուք ծերոցդ։ Ամենքիդ ընդ միմեանս զխոնարհութեան ունիցիք. զի Քառնոյ ամբարտաւանից Տակառակ կայ, ապ Տնորհս խոնարհացս։ Խոնարհեցարուք ընդ Տիզբ ձեռամբն Քառնոյ, զի ձեզ բարձրացուցցէ ի ժամանակի։ Ցանձնացն Տոգս ձեր ընդիկիք ի նա, զի նա է որ Տոգայ վասն ձեր։ 7։

Ընկերս իս, արկաւ. Քահանայք քո զչկացին զարգացութեան. եւ սուրբք զո ցնծացին։

Սրբոյ Բ.հատարանիս որ բառ Հովհաննու. Գլ. ի. 11։

Ձեզն ասէ Էհուռ Աբրհատ ասէ.

Կա եմ Հովիւն քաջ. Հովիւ քաջ զանձն իւր տնի ի վերայ ոչխարաց։ Եակ վարձկանն որ ոչ է Հովիւ, որոյ ոչ իւր են ոչխարքն, իրրեւ տեսանէ գայլն զի գայ Թոզու զոչխարսն եւ փախչէ. եւ գայլն յարձակի ցնոսա եւ ցցրէ. քանզի վարձկան է, եւ չէ փոյթ նմա զնոսա ոչխարացն։ Կա եմ Հովիւն քաջ, եւ ճանաչեմ զնոսն եւ ճանաչիմ յիմոնջ։ Որպէս զիաւ զիս Հայրն, զիաւեմ եւ ես զՀայր. եւ զանձն իմ դնեմ ի վերայ ոչխարացս։ Կա եւ այլ ունիմ ոչխարք ես իմ, որ ոչ են յայսմ գաւիթ. եւ զայն եւս պարտ է ինձ ածել զայն, եւ Հաչի իմում լսիցեն, եւ եղիցին մի Տօտ եւ մի Հովիւ։ 16։

ԵՐԿՐՈՐԴ ՈՒՐԲԱԹ

Յառաջաբան.

Որ բառ ամենայն միտս անցանեմ զնա-զարելիսն բառնոյ, առ մեզ Տանապատ։ զբեզ ապատեմք։

Աղ. Ա.ԺՁ. Տնոմն ամենայն ծագք երկրի զիզբեալիսն Բառնոյ ապրց։

Որշնեցէք զՏէր յորշնելիսն նոր. զի գանելիս պարտ։

Պօտոն առաքելոյն ի Կարճրիցայց երկրորդ եղեալ ի բնեի Բգրատացոյ. Գլ. ե. 30։

Երդուար, եղեւ պարճել իրր պարտ իցէ, զանարան եմանն պարճելոյց։ Բառնած եւ Հայր Տնոմն ապրց Էհուռ Աբրհատի գիտ, որ է գերնեալ յաբհանս, զի ոչ առեմ։ Ի Գաղիացոյս պարտ Աբեալ պարտի պահել զպարգեն Գաճանեայց։ Տնելոյ զնա. եւ ընդ պատճառն Գաճանեայց. Տանելոյց ընդ պարճան, եւ փախեալ ի Տնեաց նոցա։

Երդ պարճել իրր պարտ իցէ. այլ օգնէ, իրր ոչ։ Կայց եղից ի տեսիս եւ ի յայտնի Տնոմն։ Գիտեմ այլ մի ի Աբրհատս յաբհանդ քան զբերքատուն ամ, եթէ մարճեալ ոչ գիտեմ, եւ եթէ առանց մարճելոյ ոչ գիտեմ։ Բառնած գիտէ. յաճշտահաս զայնպիսին մեզնէ. յերրորդ երկնից։ Լե գիտեմ զայնպիսի այր, եթէ մարճեալ եւ եթէ առանց մարճելոյ ոչ գիտեմ, Բառնած գիտէ. զի յաճշտահաս. ի գոսիան, եւ յօտարս անձանս, զոր ոչ կ պարտ մարդոյ խօսել։ Ա ան պիտանի պարճելոյցն։ այլ զան անձին իրր ոչ պարճելոյցն։ բայց կերէ ի տեսիս։ Օ ի կերէ եւ կամիցեմ պարճել՝ ոչ կերչ անգամ՝ քանզի զարդան անեմ. այլ անխաղ, զուգ ոք Տանդիպի իրր ցիս առելի քան զոր անանիկիք ցիս կամ յուիցի կերէն։ Լե զի մի անանձ յաբհանդ յայտնեմ Տնոմնացոյց, առ առ ինձ նոքայ մարճեալ Տրեչասն առանձ կոփել ցիս. զի մի Տպարտացոյց։ Լե զան պերճի երեցս անգամ առացի ցիս. զի մի Տպարտացոյց։ Լե զան պերճի երեցս անգամ կոփել ցիս. զան պերճի մարճեալ Տրեչասն առանձ կոփել

Ազնւութիւն, ազնւութիւն. Աստուածասէց է յայնմհետէ։

Արդ զԱստուածն որ բան Ա ուխատ.։
ԳԼ. ԺԲ. 2։

Ձեր մեր Հիառն Աբրահառ ասէ.

Ծ Հի ոչ ես է ի ծածուկ որ ոչ յայտնեացի, եւ գաղտնի որ ոչ ծանիցին։ Ա ան զի զոր ես ասէիք ի հաւարն, լսելի լեզի ի քեզ. եւ զոր յանհանէն խոսեցարուք ի տանեսարան, քարոզեցի ի վերայ ատենաց։ Բայց ձեզ ասեմ սիրելոց իմոց. մի զարհուրիջիք յայիանէ՛ որ սպանանեն զանձին, եւ յետ այնորիկ ոչ ունիցին առնել։ Ա ալ ցուցից ձեզ յանմի երկնչիջիք. երկնչիջիք յայնմանէ՛ որ յետ սպանանելոյ ունի իշխանութիւն արկանել ի գեհեն. այո, ասեմ ձեզ՝ յայնմանէ՛ երկնչիջիք։ Ո՞ւ ապաքէն չծախ ձագ երկուց գանգուց վաճառի. եւ մի ի նոցանէ ոչ է մոռացեալ առաջի Աստուծոյ։ Ա ալ ձեր եւ ատենաի իսկ հերն գլխոց եմ հատեալ։ Ե՛ մի երկնչիջ զի քան զնոսա՛ն ունա լաւ քո դուբ։ Լսեմ ձեզ. զի ամենայն որ խոստովանեսցի զիս առաջի մարդկան, եւ Որդի մարդոյ խոստովանեսցի զնոսա՛ առաջի հրեշտակաց Աստուծոյ։ Իսկ որ ուրացի զիս առաջի մարդկան, ուրացեալ լեզի առաջի հրեշտակաց Աստուծոյ։ 9։

ԵՐԲՈՐԴ ԿԻՐԱԿԻ ՁԱՆԵՒ ՀԱՑԻՆ
ՅՈՆ ՎԸՐԱՅԵՑԵ ՍՈՒՐԲ ՄԵՇԻՆ

Ա ամ՛ենեան։

Ընաձի պատուական ամենապատի խաչի քոյ անխափելիք երկրպագելոյ, եւ խեղդելիք զհեռուհեխեն չանգնանց մերոյ. քանզի սուտ քաջելիք պատապարութեան ապրի մարդկան։ Իսկ այժմ գան սրբոց առաքելոցն ձայն ընդ ամենայն երկիր ելանէ եւ ի ծայրս տիեզերաց զբանս նոցա։ 10։

Արդ զԱստուածն որ բան Ա ուխատ.։
ԳԼ. ԺԲ. 2։

Ձեր մեր Հիառն Աբրահառ ասէ.

Ծ Հի ոչ ես է ի ծածուկ որ ոչ յայտնեացի, եւ գաղտնի որ ոչ ծանիցին։ Ա ան զի զոր ես ասէիք ի հաւարն, լսելի լեզի ի քեզ. եւ զոր յանհանէն խոսեցարուք ի տանեսարան, քարոզեցի ի վերայ ատենաց։ Բայց ձեզ ասեմ սիրելոց իմոց. մի զարհուրիջիք յայիանէ՛ որ սպանանեն զանձին, եւ յետ այնորիկ ոչ ունիցին առնել։ Ա ալ ցուցից ձեզ յանմի երկնչիջիք. երկնչիջիք յայնմանէ՛ որ յետ սպանանելոյ ունի իշխանութիւն արկանել ի գեհեն. այո, ասեմ ձեզ՝ յայնմանէ՛ երկնչիջիք։ Ո՞ւ ապաքէն չծախ ձագ երկուց գանգուց վաճառի. եւ մի ի նոցանէ ոչ է մոռացեալ առաջի Աստուծոյ։ Ա ալ ձեր եւ ատենաի իսկ հերն գլխոց եմ հատեալ։ Ե՛ մի երկնչիջ զի քան զնոսա՛ն ունա լաւ քո դուբ։ Լսեմ ձեզ. զի ամենայն որ խոստովանեսցի զիս առաջի մարդկան, եւ Որդի մարդոյ խոստովանեսցի զնոսա՛ առաջի հրեշտակաց Աստուծոյ։ Իսկ որ ուրացի զիս առաջի մարդկան, ուրացեալ լեզի առաջի հրեշտակաց Աստուծոյ։ 9։

ԵՐԲՈՐԴ ԿԻՐԱԿԻ ՁԱՆԵՒ ՀԱՑԻՆ
ՅՈՆ ՎԸՐԱՅԵՑԵ ՍՈՒՐԲ ՄԵՇԻՆ

Ա ամ՛ենեան։

Ընաձի պատուական ամենապատի խաչի քոյ անխափելիք երկրպագելոյ, եւ խեղդելիք զհեռուհեխեն չանգնանց մերոյ. քանզի սուտ քաջելիք պատապարութեան ապրի մարդկան։ Իսկ այժմ գան սրբոց առաքելոցն ձայն ընդ ամենայն երկիր ելանէ եւ ի ծայրս տիեզերաց զբանս նոցա։ 10։

Ա՛ղ. Դ. Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց. եւ հառոյ ուրախութիւն սրտիկ մերոյ։

Ի կարգալ հետ լուսոյ ինձ Ա ատած. ի ներհետեհեն ինձ անդրդոյ պարկեր. ոգոյ-մեա ինձ եւ լուր աղօթից իմոց։

Պօզոսի առաքելոյն ի Գալատացւոց ի գլխի ՚ի լ ինի երկրորդ։ ԳԼ. Զ. 14։

Ա՛ղ ինձ քառ. լեզի պարծել, բայց միայն ի խաչն Տեառն մերոյ Հիսուսի Քրիստոսի, որով ինձ աշխարհ ի խաչ երեալ է եւ ես աշխարհի։ Ծ՛ի (ի Քրիստոս Հիսուս) ոչ ինի թլփատութիւն ինչ է եւ ոչ անթլփատութիւն, այլ նոր արարած։ Իսկ որ միանգամ այսմ կանոնի միաբան լինին, խաղաղութիւն ի վերայ նոցա եւ ողորմութիւն եւ ի վերայ Իսրայէլին Աստուծոյ։ Ի՛ բառ հետէ ոչ ոք ինձ մի տրտսիչ. զի ես դրաջատանան զքոյ Հիսուսի Քրիստոսի Քրիստոսի ի մարմնի իմում կրեմ։ Ե՛ նորՀՁ Տեառն մերոյ Հիսուսի Քրիստոսի ընդ ոգւոյդ ձերում։ եղբարք. ամէն։ 18։

Ա՛ղ. Դ. Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց. եւ հառոյ ուրախութիւն սրտիկ մերոյ։

Արդ զԱստուածն որ բան Մ ատթէոս.
ԳԼ. ԻԲ. 30։

Ձեր մեր Հիառն Աբրահառ ասէ.

Ա՛ռ ասա երեւելոցն Իսրայէլ մտացդ լերկիս. եւ. ասելն զԱրքի մտացդ ի ինչ ի վերայ անցոց երկնից զգալութեան եւ. փառք բարձր։ Ա՛ռ առաքեալ գՀրեշտակս իւր փոքր մեծաս, եւ. ժողովեցին զընտրեալսն նորա ի չորից հողից, ի ծագից երկնից մինչեւ. ի ծագ նոցա։ Ի երեւոյ անտի ուսուցէք զառակն. զի յորմամ նորա ոստն կանգնեցին եւ. տերեւն ցցուիցի, գիտեք եի մերձ է առանն։ Նոյնպես եւ դուք յորմամ տեսանիջիք զայս ամենայն, գիտասջիք եի մերձ է ի դուբս։ Ամէն ասեմ ձեզ՝ եի ոչ սացի ազգս այս, մինչեւ. այս ամենայն եղիցի։ Երկինք եւ երկիր անցցեն, եւ բանք իմ ոչ անցցեն։ 35։

ԵՐԲՈՐԴ ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ
Սրբոյն Գաւիթ Դվինեցւոյն, եւ սրբոց վկայից Դամբեհի եւ Դաժբեհուհւոյ։

Ա ամ՛ենի սրբոց եւ ի յհրաւանի սրբոց մարտիրոսաց գձեռս Տամբառնալով ասացեմք. բարեխոսեն եեմք ասցս եւ. ասբեհիք գձեռս զանձն եհեխեն մեր խաղաղացս, Աստուած, որպէս մարգասբ։

Ա՛ղ. Ե. Ե՛ր, որպէս գձեռս՝ Տանուս եեմք քոյ սպանիցեք գձեզ։

Ի ասանց իսոց ուձեն գեր Տէր. եւ. ի մէտ առ զազարսի իսի։

Պօզոսի առաքելոյն Հռոմայեցւոց Թղթի ՚ի լ ինի երկրորդ։ ԳԼ. Ը. 1։

Ծ՛ատ Տեառն. եւ. մեք. որ արդարք չուբջ գմեզ ասեհեաղ ունիցի գազաբեհն գիպացիոց, գՏպատակութեան գաղեցան ի բաց ընհեացաք եւ. գմեզ կազեւցս. Տանելատ եեհեան ընհեացաք ի պատրաստին որ առաջի կաց մեզ։ Հաչեացաք ի զգալութեան Տատաց եւ. ի կատարին Հմատս, որ փոխանակ ուրախութեան որ նեա առաջի կաց, յանձն առ գնացն, արհամարհաց գամեհն, նատաբ ընդ աջմէ աԹռոյն Աստուծոյ։ Ո՛չ ասէ գմատս, որ գայսահի Տանելատեհեան ի մեզատոյց Տանատանալեհեհ։ ասատ կրեաց. զի մի ազհատ լհեհցեք անձանց ձերոց եւ ի լքանելիցս։ Օ՛ի չես եւս ազատ չատ պատնէրատեաբ՝ Տանատակ կատբ մեացն, եւ. Տատացատբ գմեհեհատեհեհեն, որ ընդ ձեզ երբեք ընդ ոգեհատս խօսի։ Ապեհակ Տա՛, մի լքանելիր ի երատատ Աեատն, եւ. մի վհատցիջ՝ յանդեհանեհալ է նեհեն։ Օ՛ի զոր սիրէ Տէր Տատակ, ատեհէ գանհնատ որդի զոր ընդունի։ Ի երատատ. Տանելատեհեան կացբ, երբեւ. յարեհատցեսյ է ի ձեզ Աեատն։ 7։

Ա՛ղ. Ե. Ե՛ր, որպէս գձեռս՝ Տանուս եեմք քոյ սպանիցեք գձեզ։

Ի ասանց իսոց ուձեն գեր Տէր. եւ. ի մէտ առ զազարսի իսի։

Պօզոսի առաքելոյն ի Տիմոթէոսի երկրորդ ԹղԹոյն ՚ի լ ինի երկրորդ։ ԳԼ. Գ. 10։

Ա՛ղ զա. գՏեհ ևերբ վարդապատեհեան Տոց, առաջորդութեան, չծատութեան, Տատատց, երկայնատեաց, սիրոյ, Տանելատեհեան, սբեհ, Տանելութեան, Տանդատանաց, ատբատատց. որպիսի երեն ինձ Հնհոնք եւ. Հկոնեհն եւ. ի Լիստրա, որպիսի Տանդատանաց Տանելրի, եւ. յանհնոյն փրկեաց զես Տէր։ Իսկ ամենելքն որ կամիցին աատատնջատատեհանի կեաց ի Քրիստոս Հիսուս, ի Տանդատանս կացցեն։ Ա՛ղ ատբատ ատբ եւ կատարբ յատաց Հնհոնք եւ չարատ ատբ. մոլորեալ եւ մոլորեցատցնիչն։ Ա՛ղ զա Տատատատն կաց յոր ուսար եւ. Տատատատեհ գրեհս ատբ ուսար եւ. Տատատատեհ գրեհս ատբ ուսար. զի ի ատնելատեհեհն, զրկու ատբս գրեհս, որ կատբ եւ նեհատատն ատնել զբեզ ի գրեհատեհան ի ձեռն Տատատցն որ ի Քրիստոս Հիսուս։ 15։

Ա՛ղ. Ե. Ե՛ր, որպէս գձեռս՝ Տանուս եեմք քոյ սպանիցեք գձեզ։

Ի ասանց իսոց ուձեն գեր Տէր. եւ. ի մէտ առ զազարսի իսի։

Պօզոսի առաքելոյն Հռոմայեցւոց ԹղԹոյն ՚ի լ ինի երկրորդ։ ԳԼ. Ը. 1։

Ծ՛ատ Տեառն. եւ. մեք. որ արդարք չուբջ գմեզ ասեհեաղ ունիցի գազաբեհն գիպացիոց, գՏպատակութեան գաղեցան ի բաց ընհեացաք եւ. գմեզ կազեւցս. Տանելատ եեհեան ընհեացաք ի պատրաստին որ առաջի կաց մեզ։ Հաչեացաք ի զգալութեան Տատաց եւ. ի կատարին Հմատս, որ փոխանակ ուրախութեան որ նեա առաջի կաց, յանձն առ գնացն, արհամարհաց գամեհն, նատաբ ընդ աջմէ աԹռոյն Աստուծոյ։ Ո՛չ ասէ գմատս, որ գայսահի Տանելատեհեան ի մեզատոյց Տանատանալեհեհ։ ասատ կրեաց. զի մի ազհատ լհեհցեք անձանց ձերոց եւ ի լքանելիցս։ Օ՛ի չես եւս ազատ չատ պատնէրատեաբ՝ Տանատակ կատբ մեացն,

Աչքալուա, աչքալուա. Մոտակները՝ ի յոյնին:

Արբոյ Աստուածին որ լսաս Աստիճոի.
ԳԼ. Ե. 1:

Ջեռուն մերդ էիմանի Աբրահամի.
Լաբ անանց ժամուան ոչ եղաւ, եւ իրքեւ Տասան անդ մտանան առ Նա ա-շակիարն նորա: Եւ բացեալ զերանն իւր՝ ուսուցանէր զնոսա եւ ասէր. Երանի ողբա-ցելոց Տիրոջ, զի նոքա է պարգեւին երկնից: Երանի սգալոցդ, զի նոքա մխի-թարեսցին: Երանի հեզոց, զի նոքա ժա-ռանգեսցեն զերկիր: Երանի որ քաղցեալ եւ ծարաւ իցեն արդարու Աստուած, զի նոքա յա-գեցցին: Երանին ողորմածոց, զի նոքա ողոր-մեալ Աստուծոյ գտցեն: Երանի սրտիցի որ սուրբ են սրտիւք, զի նոքա զԱստուած տեսցեն: Երանին խաղաղարարաց, զի նոքա որդիք Աս-տուծոյ կոչեսցին: Երանին որ Տիրոջ հա-մարին վասն արդարութեան, զի նոցա է արքա-յութիւն երկնից: Երանի է ձեզ, յորժամ նախատիցեն զձեզ եւ Տիրոջ Աստուծոյ եւ ասիցեն զամենայն գործ չարիս ստուա վասն իմ: Ցնծացարէք եւ ուրախ լերուք, զի վարձք ձեր բազում է երկինս. զի այսպէս Տիրոջ զնեզբարեսն զի յաստ քան զձեզ եմն: 12:

ԵՐՐՈՐԴ ՀՐՐՆԳՁԱՐԱԹԻ

Ամենայնի:

Ար բան ամենայն միաս անցանեն զնա-զարտեմեան քո, Աստուած, ստոր մեզ Տա-ռապատ, զբեզ ապաչելի:

Աշ. 21. Ակնգ զնաստա քո, Աստուած իմ, որ ի քեզ յուսացայ:

Ոյորմէս ինձ ՀԷր, զի ատ քեզ ապա-զարիցի զօրհնասպած. ուրախ սրտ զանձն Տատանի քոյ, զի ատ քեզ Տէր Տանրապէն զանձն իմ:

Գոլտի ատաչերի ի Աղրեմացոց երբ-կրոց ի քեզ ոյե ի բեմի կրտատաս.

Ես Տէրսանի մերով էիմանիս Աբրահամի. Լոր երեքսին առ Նոսա. Հանիսլոս եւ Հոյհանեան՝ որբիքն Օրեկեայ, եւ ասեն ցնա. Ա սրտապետ, կամիցի զի զոր ես խրի-գրեցաբ ի քէն պատկոս մեզ: Եւ նա ասէ ցնոսա. Օ՞Հոս ինձի՞ն զի պարիցէ ձեզ: Եւ Նոքա ասեն ցնա. Տուր մեզ՝ զի նազատ ա-մի յաղեն քոյ. եւ ան ի՞ասենի՞ ի փառս քոյոյ: Պատասխանի եա Հիսուս եւ ասէ ցնոսա. Ես գիտեք զնեզ ինձերէ. կարէք բանել զասելն զոր ես բանելոց եմ, կամ զմկրտութիւնն զիտոյ՝ զոր ես մկրտելոցն եմ: Եւ Նոքա ասեն ցնա. Կարեմք: Եւ Հի-սուս ասէ ցնոսա. Ջսամսն զոր ես բանելոց եմ՝ բանիցէք, եւ զմկրտութիւնն զոր ես մկրտելոց եմ՝ մկրտիցէք. այլ նստոյն ցանել ընդ աջմի, եմին եւ ընդ ահենի՝ ոչ է իմ տալ, այլ որոց պատրաստեալ իցի: Եւ լսեալ զայն տասանցն, սկսան բարկանալ Հակոբոյ եւ Հովհաննու: Եւ Հիսուս կոչեալ զնոսա առ ինքն եւ ասէ. Գիտէք զի որ յանազն իշխանն են հեթանոսաց, տիրեն նոցա, եւ մեծամեծք նոցա իշխեն նոցա: Այ նոյնպես իցի եւ ի ձեզանէ միջին. այլ որ կամիցի ի ձեզ մեծ լինել՝ եղիցի ձեր պաշտօնեայ. եւ առաքեալն: Օ՞Հ թեհէսա եւ ես ոչ ինչ եմ, սակայն նուազ առաքեցի զորձեզան ի ձեզ ամենայն Տամերեալ թեմսի, նուազ եւ ա-յուհասիբ եւ զօրհնեհիսի: Այլ ես ի ձեզ-մէնդ ծառայ եմ: Ջանզի եւ Որդի մարդոյ ոչ ինն առնել պատան, այլ պատարել, եւ ան-զանձն եւր փրկանս փոխանակ բազմաց: 45:

ԵՐՐՈՐԴ ՀԻՆԳՁԱՐԱԹԻ

Արբոյ իշխանացն Հայոց Մաշտոց եւ Համազասպայ:

Ժամանակ.

Ի ատեարի արբոյ եւ ի յիշատակի սրբոյ մեծարեալսաց գեղուն Հաշտունեայ ազատեաց. բաղեհատեմեան սգա եւ ազեհեաբ գինե-դանեհեան մեր նաղապատ, Աստուած, որպէս մարգասէր:

Աշ. ՀԲԳ. Ա յուսայ ի Տէր՝ որպէս լսեան Պիսին. նա մի սասանեսցի յաւիտեան, բնակիսցին Երուսաղէմ:

Լերինք շուրջ են գիսաս. Տէր շուրջ է զի որսվրդեսցէ իւրով յայսմհետէ մինչեւ յաւիտեան:

Պզտոյ ատաչերն է Հաղմցեցւոց եղիզոն է, ընծիկցատաս.
ԳԼ. Ը. 18:

Նոյն պատկս Տնուի եղիս ոչ ես արժանի աղբատաքը ժամանակիս Տանդիպելոց գնա-ացի որ յայսմհետ են ի ինձ: Օ՞Հ անչնա-յեսիեան պատաճոյ, յայսմհետեան Պրբոյն Աստուծոյ ասաչ: Օ՞Հ բնդունեցեալ եղեսն պատաքը Տանգստեցան, ոչ եսբեսնց կա-տաս, այլ զատ պերոքիր որ Տանգստեցան յաւոյ: Օ՞Հ ես ինդեսք եսկ պատաքն ազատեսցին է Տանապետիսն, ազատա-ցեեան՝ բազատեան Տիսոյն Աստուծոյ: Ջեռնէն գեսցեն եեն, եբերեն մերձ. գայեմ՝ պատաքը Տնեն եւ. եբերեն մերձ. գայեմ՝ Եբ ոչ պատի մերձ. այլ եւ մեր եսբ որ զատոյ Տոգոն ոչեեն, ոնճատ յանձեան մեր Տնեն, որ եզբսեսնեան ան եսբ Տա-լեալ փրկութեան ապրեալ մերոյ: Օ՞Հ յաւոյ ազատցաք. այլ յոյս ատատեսք՝ Հ յոյս. զի զր ատատեսք զր՝ ես ես եւ յաւոյ: Եպա եեն, զոր ոյն ատատեսք՝ յաւոյ, Տանեբրսեեան ան ոչեսք: Եպեսնեսն եւ. Հաղեն ի եեբսեսն Տասան, սկսաց-ցեեսն Տանդիպելոց եւ ոչ ազատեսցերոց ի վերայ պղծութեան եւ պատճառեան եւ գիշերեան զոր գործե-ցին Եբ երկար անգամ զատ ան. Ջեզ, զի ի բեսանց երկուց եւ երից վկայից Տաստա-տեցի ամենայն բան: Ջատաջ ասացի, եւ ար կամիցի ի ձենջ ատաչեն լինել՝ եղիցի ամե-նեցուն ծառայ: Քանզի եւ Որդի մարդոյ ոչ ես ատաչ պատան, այլ պատարել, եւ ան-զանձն եւր փրկանս փոխանակ բազմաց: 45:

Աչքալուա, աչքալուա. Մոտակները՝ ի յոյնին:

Արբոյ Աստուածին որ լսաս Ջոհանեան.
ԳԼ. Ժ.Զ. 1:

Ջեռն մեր Հիսուս Աբրահամ ատ.
Ոյսա խոսեցայ ընդ Ջեզ՝ զի մի զայ-թասցեսցիք: Ի ժողովոյս ընդ իւրեանց Տանեբ-ցեն զեզ. այլ եկեսչ ժամանակ զի ամե-նայն որ սպանանիցի զեզ, Տամարիցի պաշ-ան մատուցանել Աստուծոյ: Եւ զայն պատճէն ընդ Ջեզ, քանզի ոչ ծանեան զՀայր եւ ոչ զես: Այլ Եսբ եւ զայս խոսեցայ ընդ Ջեզ՝ զի յորժամ եկեսչ ժամանակն, յիշե-ցիք եեն ես ասացի Ջեզ: Օ՞այս ի սկզբանէ ոչ ասացի Ջեզ, քանզի ընդ Ջեզ էի: 5:

ԵՐՐՈՐԴ ՈՒՐԲԱԹ

Ժամանակ.

Ար բան ամենայն միաս անցանեն զնա-զարտեմեան քո, Աստուած, ստոր մեզ Տա-ռապատ, զբեզ ապաչելի:

Աշ. Զե. Ջեռնն ամենայն Տագք երկրի զիսեմեան Աստուց մերոյ:

ՕրՀնեցէք Ջեզ յորՀնեմեան Տոր. զի պատեցեա պար:

Պզտոյ ատաչերն է Աղրեմացւոց երբ-կրոց ի քեզ ոյե ի բեմի երկրացոյս. ԳԼ. Ժ. 19:

Ջարձակ Տամարիցիք եեի, յորք ան-կաս ես Ջեզ ոչեսքսի՞ք: Ջատի Եսբ ատ-ստոց ի Պրբոյս Աստուց ես ամենայն ես, զի ամենայն ես, ոյբերիք, զնոսն Տեզ Տիսոյ Աստուծոյ Ջեզ. եւ ես զատոյիսմ Ջեզ՝ որպես եւ զոյ ոչ կամիցիք. զոյզ զարձակ Տես, Տամաձն, պատճառեեեեր, զրպատեեեեր, չարաճառութեեեր, զատ-եեեեր, Տպպատեեեեր, ան՞պատատա-եեեեր, Տեռատեեեեր: Գատյ զարձակ յորժամ զայեմ՝ գնամ ես ատեղի զնա Եսբատ ան՞ատ ես ոչ ոյեսք: Ջատի զարձակ զայեմ

զաթձեալ կանխաւ. սակայ. յանդիման երիցս անգամ՝ եւ այժմ ի բացատրել զնոսա՝ յառաջագոյն յանցանցիցդ եւ այլոցն ամենեցուն. զի եթէ ևիկիք զաթձեալ՝ ոչ ինայեցիցէ. Եթէ զիտոյ ինչ ինայեիցէ զԱրարատոյն, որ ինուս ընդ նմա զօրութիւնսն Բաւմոյ։ գ·ժ· 4։

Աչքերս ևախ, աչքերս ևախ. Պահոց է յայնմ։

Արդ Աչեւսարանիս որ բան Պարոնի։
Գ·Ա· ԺԵ· 15։

Ձերամբ մերով Հիսուսիս Քրիստոսիս։

Զան Հրաւասպէտ. եւ ծանուց ի սուրբ Հոգւոյն սկսան. Զանել զիմացառնսնան եւ զդնացս որ էին ի սուրբսն. եւ զանձնս Հաստատմանացն զգուշացոյ, եւ զանհնազանդնսնանացն կործանեաց. եւ ոչ Հեռացոյ Հնէ ոք անօրէն ինչս անցուցանիլ զի ընդ սուրբսն։ Իբրեւ ուսուցանէր զնոսա եւ ասէր։ Գրեալ է. Ջուն իմ առնեն աղօթից կոչեացի անձանն Հեմնասաց, եւ զուք արբուքը զքա սքա ասացեալ։ Լուան քահանայապետն եւ գրեալք։ եւ ենդրէին Հնէ օրանց ևօրացեն գնա. բայց եղիչէին ի ենանէ, զի անձանն Հոգւոյն զարմացեալ էր ընդ ուսմանն նորա։ Իբրեւ երեկոյ լինէր՝ պատոյց քան զգացուցն կանխէին։ Իբ մինչ գնա պարզն ան Հոգաս անցանէին, անօրէն զեզերին ցանգալ յարձանաց։ Էինչաց գնէացոս եւ ասէ գնա. Աւարդ, ասհասիկ Հեղերն զոր անեծեր, ցանաքեցաս։ Պատասխանի ևս Հիսուս եւ ասէ գնա. Եթէ անեղերք գՀասանան Բաւմոյ, անձն ասէ՝ ձեզ, որ զո ասիցէ լերինս գնա մինչ Բաւթնէս եւ անձիր ի ծով, եւ ոչ երկնծիցէ ի սրտի իւրում, այլ Հաստացցէ Հնէ զոր ասէ լինի, եղիցի ևնա զոր ինչ եւ ասիցէ։ Ա ասն պարզի ասհա՝ ձեզ։ զանեանդն ինչ ևնան զոր ասիցեն արարիչ Հրեշտակքս եւ Հաստացցէք Հնէ առնացքս, եղիցի ձեզ։ Իբ յաժամ յաղօթս կացէք, Հոգացցէք Հնէ ունիցէք ինչ զանձէք. զի եւ Հայեն ձեր որ լերինս է, Հեռցի ձեզ զանեանս ձեր։ Օ՛ի Հնէ զուք ոչ Հեռացոյցք, եւ ոչ Հայեն ձեր որ լերինս է Հեռցի ձեզ զանեանս ձեր։ 26։

ԵՐԲՈՐԴ ՅԱՐԱԹ

Սրբոց Հր աշակերտացն Քրիստոսի։

Յաննեանաց.

Ընտրեալք եւ վերք Աբրահամ Բաւմոյ. անհնական Հաղոյն զզաՀելեանցն զանհնեանան ընդՀանուր յարդելութիւնն կենաց կոչելով՝ միանական սուրբ Երրորդութեան յարդարցին երկիր փառս յաւիտեանս. ամէն։

Աչ. ԺԸ. Ինչ անհնայն երկիր եվ բարբառ նոցա. եւ միտնէ ի Յագս աչհարհի են խօսք նոցա։

Երեկիցէ պատճեն գնաւս Բաւմոյ. եւ զարգասքս ձեռաց նորա պատճ Հաստատեալ Հնէ։

Պետրոս առաքելոյն է Սրբոյ Հոգւոյ երկարք ենդրեալ ի ընծեղբացաս. Պ·Բ· 14։

Ինչ Բաւմոյ Հնորհքն որ յանհնային Հոգւոյ Հարկանէ զինչ ի Քրիստոս էնաս, եւ գՀաս գնաս Հեռանեն իւրոյ յարանի առնէ. ինչ յանհնայն սերտ։ Ջի Հոս անոյշ եմ Աբրահամ ասէ Բաւմոյ ի ինչ փրկիցն եւ ի ինչ կարաւորէ։ ոնանց Հոս ծանրաւորէ ի ծաշ, եւ ոնանց Հոս կենդանեցնէ ի կեանս. եւ առ այս ո՞ բանական խչ։ Վասնզի ոչ ենք երբեւ. զայնն որ վասնաւական ինչեն բանին Բաւմոյ. այլ երբեւ ի Հաստատնէ, այլ երբեւ. Աբաւմոյ, առաջի Բաւմոյ ի Աբրհաստ խօսիք։ Պատնիչք այսոհ. վերսին գնձեին ընծայեցուցանել. ենկատ եւ ոչ պետ ինչեն ձեզ, որպես ոնանց, ենդրեք ընծայաբեան ան ձեզ կամ ի ձեռն։ Ա՛ի ենդրեք ձեր գոլ էք, զրեալ է պիտ ձեր, ծանուցեալ եւ ընծեղբեալ յանհնայն մարդկանէ. յայտնեալք, զի էք ենդրեք Աբրհաստ, պատճելով ի ինչ, եւ զրեալ ոչ մտոյ, այլ Հաղալ Բաւմոյ վերացեալ ոչ ի ասխատանս քաջերէնս, այլ ի ասխատանս սրտի մարմնեղէնս։ գ· 3։

Աչքերս ևախ, աչքերս ևախ. Ընդ անհնայն երկիր եվ բարբառ նոցա. եւ միտնէ ի Յագս աչհարհի են խօսք նոցա։

Սրբոյ Աչեւսարանիս որ բան Պ·Աբաւմոյ.
Գ·Ա· ԺԵ· 1։

Ձերն ևեր Հիսուս Աբրհաստ.

Հիսուս սրտերի երեւելոյդ Ձեր եւ սպ եւս ևօսի անաստն եւ երկուս. եւ առաքեալ գնաս երկուս երկուս առաքի իւր յանհնայն քաղաս եւ ի տեղիս, ուր ինքն երեխալոց էր։ Էր ասէ գնաս. Հանձեր բաղատ են եւ ժանկ ասխատ. սպ ազատչիկք զտեր Հնձոյ, զի Հանգէ մշանս ի Հանձեռ իւր։ Երթիդաք, ահա առաքեա՛ զձեզ իբրեւ. զգառինս ի մէջ գայլոց։ Մի բառնայք զատ, մի ժանապ, մի Հօշիս, եւ ի ձանապարհի ոմեք ոչ ոքի ևի ասցէք։ Էոր առն ժանիկիչք՝ նախ առասցեք Հնէ Աղքան առնս ասցին. եւ ևեին ինչ ասիցէ ձեզ։ ասա ևեի ի նմանէ, Հանգիչ է վերս նորա ոչխին ձեր։ ապա Հնէ ոչ ևէ ձեզ գտնցին։ Էր ինչն ասն ագահչիցք, ոմանիք եւ բանիցիք ի նզանէ. զի արժանի է մշանն վարձս իւրոյ. մի փոխիցիք ասեն, ի տանէ։ Էոր զաքաք ժանիկիչք եւ ընդունցին ձեզ, ոմանիք զինչ առասցի զինչեն ձեր, եւ բժչխեցիք զի ընձեն ձեզ ևաստիք նոցա. Աչեւնայ է ի վերայ էնոր պրպտեին Բաւմոյ։ Խոկ զոր զաքաք ժանիկիչք եւ ոչ ընդունցին զձեզ, երթեւ կանխիչք ի Հրապարսիս նորա, ասասցիք. Էոր փոշիս որ կառնայ է ի քաղաքէ ձերմէ յատս մեր Հօտ ասիցեմք ի ձեզ։ բայց զայս գնասցիք զի մերձեալ է պրպատիչն Բաւմոյ։ Բաժ ձեզ, զի Ոչ ոմանց ևոյ ընդաքսնագոյն քան յատս յայնմիկ քան քաղաքին այնմիկ։ 12։

ՅՈՐՈՐԴ ԿԻՐԱԿԷ ՉԱԿՆԻ ԽՈՉԻՆ

Յաննեանաց.

Մ՚ենաձին Աբրի եւ Բանող Բաւմած, եւ անանչ էաՀեաւն. որ յանձն առ մարձանալ ի սրբոյ Հոգւոյ Բաւմածաձնէն եւ ի միջ Աչանն. անմիսխնելիզ մարդ երեալ հաւելոյր Աբրհաստ Բաւմած, մանչանալոյ զնոչ կոխելոյ. մերկ ի սրոյ Երրորդութիւնն ինչն փառաւորիզ ընդ Հոր եւ ընդ սրոյ Հոգւոյն, կիցդ զմեզ։

Աչ. ԿԲ· Աբեզ վայելչ պշնուրիւն Բաւմած ի Աչան. եւ քոզ ասցին ասրելք Աբրհաստքն։

Լուր արթիզ խոյ. զի առ քեզ ամենայն մարմին ևիկայ։

Պզտաի առաքելոյն է Սրբոյ Հոգւոյ երկարք ենդրեալ ի ընծեղբացաս. Պ·Գ· 5։

Նչդարք, փաձնչեք զանձինս ձեր։ եթէ կայցիք ի նզն Հաստատ. քնեցեք զանձինս, եթէ ոչ գիտէք զանձինս զի Աբրհաստ Հիսուս ի ձեզ է. բայց եթէ անարհամար իցէք։ Ձայ ամէն ուրիսի եթէ գիտիցէք. զի ևեք ոչ ենք անարհամար։ Ձայ ինքնեցեք Աբրահամ, զի ևեք զերկարք ևեք ասխատանաց. եւ զերկարք ևեք ասխատանաց ևեք ոչ ենք անարհամար իցէք

մարդկանէ, երկնեցաք ի ժողովրդենէն. զի ամենեքին զիտէին զշողմանէն՝ եթէ մարգարէ էր։ Պատասխանի տուին եւ ասեն ցՅհաւս. Ձդիտեմք։ Նէ Հիսուս ետ նոցա պատասխանի եւ ասէ. Նէ ոչ ես ասեմ ձեզ, որով իշխանութեամբ առնեմ զայս։ 33։

ՅՈՐԴԱՆԻ ԵՐԿՈՒՆՔԱԲԱԹԻ

Սրբոյն փոկասու հայրապետին, եւ երանուի հետեւողի առաքելոցն։

Յամառօտ.

Օ Հայրապետականն զարդարեցեալ զաթոռ ի յիւրմէ. առաքելական առեալ զգահոն յիւրմանէ, Տեառնէ Քրիստոսէ ոսկերանիկ ի Հայս աւետիս Հայրապետիս։ Վանեցի ձեր վարդապետութեանդ սերմանեալ բարեպաշտութեան քոյ ցրտին Հաւատացելոցդ պիղծ Հաւատացեալով եւ Հաւատացելոցդ պիղծ Հաւատովդ։ Վ աստ զոր բարեխօսեցիր առ Տէր վասն անձանդ մերոց։

Աղ. ՋԼ. Վաճառեալք զո զգեցան զարդարութիւն. եւ աւրքը զո ցնծալով զրեն Տեառնէ։

Էիբեա Տէր զՀաւերժ. եւ զամենայն Հեզութիւն Նորա։

Պազան առաքեցոյն ի Կապեմացւոց երկրորդ եղեալ զնոյն ընկերացուծա։ Դ. ԺԱ. 21։

Նչպարք, բան անպարտապէտ ասեմ, ի բրեւ. թէ մեք անկասկած արդեօք, յոր ինչ զո Տանդատիպիտ եւ եան Նբրայեցիք իցեն, եւ եան Նպատկառիք իցեն, եւ եան զաւակ Նբրահամու իցեն, եւ եան պաշտօնեայք Աբրահամու իցեն, յանդգնագոյնս ասացից՝ թէ առաւել եւս եան։ Նթէ գաւառիվք առաւել, ևթէ գանիւք եւս առաւել, ևթէ բանիւ առաւել քան զնոսա, ևթէ մահացմբք բազատ սպգամ։ Ի Հրէից Հնդիկք քառասուն միով պակաս արբեր. երիցս Հարիցայ, մի անգամ քարկոծ եղէ, երիցս նաւազած եղէ, գոր. եւ գիշեր յանդունդս ատաւսիցայ։ Ի ճանապարհս բազատ սպգամ. վերս ի գետոց, վերս յաւազակաց, վերս յազգէ, վերս ի Հեթանոսաց, վերս ի քաղաքի, վերս յանապատ, վերս ի Հոգս, վերս ի ատս եղբարց. ի Հսոս եւ ի գասակս, ի սքոս-

թիւնս բազատ սպգամ, ի քաղց եւ ի ծարաւս, ի պահս բազատ սպգամ, ի ցուրտ եւ ի մերկութիւնս։ Զոդ զպյ զերազթիւնն, եւ զի Հանապազ խոհսանն ի վերայ իմ կոսէր եւ. Հոգը ամենայն եկեղեցեացս Ա Հիսպազանպ եւ ոչ ես Հրանգսամամ։ ո զպյթիպգի, եւ ոչ ես տապամամ։ Նթէ պարծել ինչ պաշտ էպի, զանգրութեան պարծեցպյց։ Նստած եւ Հպյ Տեառն մերոյ Հիսուսի Աբրահամի զիան՝ որ է օրհնեալ յաւիտեանս, զի ոչ սասե՞։ 31։

Ընկերս, սէրելիս։ Մոպկնոսաց է յայնէ։

Արբպ Նեւսապանիս որ բան Մարկոսի. Գ.Լ. 2. 45։

Տէրն մեր Հիսուս Աբրահամ։

Նէ ոչն ժամուն Տեսելոց զաշակերտսն մնանել ի նա եւ յատաջագոյն քան զնա երթալ յայիոյս ի Նեհեսպիա, մինչ ինքն զժողովրդսն արձակիցէ։ Նէ Տրամարեալ ի նոցանէ ել ի լեռն կալ յաղօթս։ Նէ իրրեւ երեկոյ եղեւ, էր նաւն ի միջ ծովուն, եւ ինքն ի ցամաքի։ Նէ եսես զնաս Տոգնեկամճանս ի վաթեն, զի էր Տոգին ընդդէմ նոցա. եւ զորորդ պահու գիշերոյն գայ առ նսաս գնալով ի վերայ ծովուն, եւ ցանկր պանել ա նոքս։ Նոքա իրրեւ սեսին զի գնայր ի վերայ ծովուն, Տամարեան ենէ ասեալք ենը լինիցի, եւ գաղաղակ բարձին։ Վասնզի ամենեքեան սեսին զնա եւ խռովեցան. եւ նա սկզբն վարկարկի խօսեցաւ ընդ նսաս եւ ասէ. Վաշպկիցպսաք, ես եմ մի երկնչէք։ Նէ ել ի նաւն առ նսաս, եւ դադարեաց Տոգին։ Նէ առաւել եւս յիսմբսով էին ի միտս իւրեանց, եւ զարմանայր յոյժ. քանզի եւ ի վերայ Տացին ոչ խնայեցան, զի էր սիրտ նոցա եմ մրրեալ։ Նէ իրրեւ անցին յայնկոյս, եկին յերկիրն Վննեզաբեթ։ Նէ իրրեւ եկին ի նաւէ, անտի իսկ եւ իսկ ծանեան զնա արք սեզոյն այնորիկ. եւ ընդսպեալ սպառ սեպր ընդ ամենայն գաւառն, սկսան մանճակ բերել գՀիւսեանս, ուր լսէին եմ սեզ իցէ։ Նէ ուր եւ ումաներ ի գեղս կամ ի քաղաքս կամ յագարակս, ի Տրապարակս զեղին զանառեհս, եւ աղաչէին զնա զի զոնէ ի քանզս Տանդպեսի նոցա մերձենայցեն. եւ որ միանգամ մերձենային փրկիցան։ 56։

ՀՈՐԴՈՐԴ ԵՐԵՔՇԱԲԱԹԻ

Սրբոց Կուսանացն Թեկղի եւ Վաւղառեայ:

Յոմանսդաս.

Հաստատեալք Աբրահամ երկնաւոր փեսային, զսահեալք վերին Սիոնի. խոցրեցեալք ի Քրիստոսէ զհաստատութիւն եւ զմեծ զղջումն ետիւն:

Աղ. ԽԲ. Տասցին ինձ զաղաւորի կուսանք զհետ նորա. եւ զընկերս նորա տասցին նմա:

Բազեսաց սիրտ իմ բան բարի. եւ ասեմ զգործս իմ թագաւորի:

Պերասի առաքեալն ի Կաթողիկեայ առաքին թղթոյն և ընթերցուածս. Գ. Ե. 8:

Երկնաւոր երգուք, հաճեցէք, զի ոտիսն ձեր սասանիլ երբեք գահաւիժ գոյէ, չզիջ եւ ինդրէ, եթէ զո կրանիցէ: Որում ի դիմի հարկանիցեք հաստատեալք հաստատեալք. զիասացիք զնոսն անշուշ չարչարանաց եղծչարութեանն ձերոյ չարչարանի յանձինս կատարել: Նէ Բառնասծ ամենայն շնորհայդ որ կոչեաց զձեզ յիւր ի յաւիտենական փառսն Քրիստոսի. Հիմնեսցի, զօրացի փոքր մի երեկուք չարչարանիցեք, նա կազդուրեսցուցէ, զօրացուցանէ, հաստատիցին արարչէ. նմին իշխանութիւն եւ փառք յաւիտեան. ամէն: 11:

Ընկերքս, սիրելիս. Արդէն դշոյ ընդ աջմէ քո ձեռն. ի հանդերձս ոսկեհատն զարդարեալ եւ զամանձեալ:

Սրբոյ Բասաղիոս որ ըստ Գաւիտ. Գ. ՃԲ. 32:

Ջերն մեր Հիմուս Քրիստոս ասէ.

Մի երկնչիր Հօտ փոքրիկ. զի Հաճեցաւ Հայր ձեր տալ ձեզ զարքայութիւն: Վաճառեցէք զինչս ձեր, եւ տուք ողորմութիւն, եւ արարէք ձեզ քսակ առանց հնանալոյ, գանձ անպակաս յերկինս. ուր ոչ գող մերձենայ, եւ ոչ ցեց սպասանէ: Որ ուր գանձն ձեր է, անդ եւ սիրտք ձեր եղիցին: Լոգիջին գօտիք ձեր պինեալ ընդ միջս եւ ջուցանք լուցեալք: Նէ դուք նմանեցէք մարդոյն որ սպի ունիցին սեառն իւրմոյ թէ երբ դառնասցի ի հարսանեաց. զի յորժամ գայցէ եւ բախիցէ, վաղվաղակի բանայցեն նմա: Երանի նոյն ծառայիցն սոցունչ զգոս եկեալ սպրն գտցէ արթնասս. ամէն ասեմ ձեզ՝ սպրն գտցէ ընդ միջ անդր եւ բազկեցուսցէ զի զտանէ ընդ միջ անդր եւ բազկեցուսցէ զնոսա, եւ անցեալ պատկիցէ զնոսս: Նէ եթէ իրիկուրջ կամ իրկրորդ պահս եկեսցէ եւ գտցէ այնպէս, երանելի են ծառայքն այնոքիկ: Բայց զայն գիտացիք, եթէ զի տէր տանտէրն յորում պահս գոց գայցէ հեծ եւ տապ ինդ ինդ ասան հասանել ի ատ խրատ: Նէ դուք եղերաք պատրաստաք, զի յորում ժամս ոչ կարծիցէք, գայ Որդի մարդոյ: 40:

ՀՈՐԴՈՐԴ ՀՈՐԻՆԱԲԱԹԻ

Յոմանսդաս.

Ալ ըստ ամենայն միտս անցանեն գիտացուքեան քո, Բառնասդ, տուր մեզ Հանապազ, զքեզ տագնապել:

Աղ. 21: Ակռո զծառայս քո, Բառնասդ իմ, որ է քեզ յուսացեալ:

Ողորմեա ինձ Ջէր, զի առ քեզ տագնապիցի զօրհնասպազ. ուրախ արա զանձն ծառայի քոյ, զի առ քեզ Ջէր Հաճոյանի զանձն իմ:

Պետրոս առաքեալն ի Գաղատացւոց Թղթոյն և ընթերցուածս. Գ. Ե. 1:

Պետրոս առաքեալ ոչ ի մարդկանէ, եւ ոչ ի ձեռն մարդոյ, այլ ի ձեռն Յիսուսի Քրիստոսի եւ Բառնասդ Հօր որ յարոյց զնա ի մեռելոց. եւ որ ընդ նա են եղբարք ամենեքեան, ևեկեղեցւոյ Գաղատացւոց: Շնորհք ընդ ձեզ եւ խաղաղութիւն յԱստուծոյ ի Հօրէ եւ ի Ջեառնէ մերմէ Յիսուսէ Քրիստոսէ. որ ետ զանձն իւր վասն մերոց մերոյ, զի զմեզ փրկեսցէ յաշխարհէ ասսի չարէ ըստ կամսն Բառնասդ եւ Հօր մերոյ, որմոյ փառք յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն: Զարմանամ զի այդպէս վաղվաղակի փոխեիք յայնմանէ որ կոչեացն զձեզ ի շնորհն Քրիստոսի, յայլ աւետարան, որ ոչ զոյ այլ. բայց եթէ իցեն ոմանք որ խռովեցուցանիցեն զձեզ, եւ կամիցին շրջել զաւետարանն Քրիստոսի: Բայլ մեք կամ հրեշտակ յերկնից աւետարանիցէ ձեզ զոր ինչ զոր աւետարանեցաք ձեզ, նզովեալ լիցի: Որպէս յառաջագոյն ասացաք եւ այդ զայնժամ ասեմ. եթէ ոք աւետարանիցէ ձեզ առնի զոր զոր առէքն, նզովեալ լիցի: Բայլ մարդկան հաճոյ լինիցիմ, եթէ Բառնասդ, կամ խնդրեցից մարդկան հաճոյ լինել: Եթէ տակաւին մարդկան հաճոյ լինէի, ապա Քրիստոսի Տառայ ոչ էի: 10:

Ընկերս բա, ախերս բա· Պահոց է յոյնէն։

Արդ Ընտրանեաս որ բան Աստիսէ։
ԳԼ· ԻԲ· 1։

Ջերմ մեր էհասու Աբրհասու։
Իբ· պատ. խօսել ընդ նոսա ատենք եւ ասել· Ընդ մի անձինց պղծել, եւ ած շուրջ զեզամբ ցանց, եւ զուր Տեառն փորեսց, եւ չհնձեսց զշասպան· եւ ես զնա չգնայց, եւ զնայց ի տալ աշխարհ։ Իբ· ատենակաց առ Տեառնէն ի ժամեռաւիւ Տաուտ մի, զի ի մնացեալ անօթ առցէ ի պղծել զպղծեն։ Իբ· նոցա կասկած՝ զանն Տաքեն գնա, եւ արձակեցին ունայն· Կառնէսց առաքեալ զի Տաուտ, եւ գնա առ անասնատեղեն եւ արձակեցին անպրեալ։ Իբ· գարձեալ զի առաքեաց, եւ գնա ասելոհ. եւ զգաստ զպղծ զանձս Տաքիանէն եւ զտանս պղծանէն։ Իբ· գոռոզ զի ես իւր սիրելի, գնա առաքեալ առ նոսա ընդ ես ասէ· Ահաւոր ասացեալ յորում ասած իմն· Ախ մանկեր իրրեւ տեսին զի ես գայի· ասէն գնա զի գայի· ասէն ցմեռնանան։ Ես ես ընդ ասացեալ գաս, եւ մեր լեզի ժամանդրեն։ Իբ· կասկած գնա ասացեն, եւ Տաքեն պղպղացեն։ Իբ· գնեցի զնա ասացեալ զի ես իւր սիրելի, գնա առաքեալ առ նոսա ընդ ես ասէ· Ահաւոր ասացեալ յորում ասած իմն· Ախ մանկեր իրրեւ տեսին զի ես գայի· ասէն գնա զի գայի· ասէն ցմեռնանան։ Ես ես ընդ ասացեալ գաս, եւ մեր լեզի ժամանդրեն։ Իբ· կասկած գնա ասացեն, եւ Տաքեն պղպղացեն։ Իբ· գոռոզ

խանին ասէ, ցնա. Չես Հետ, յարգարէ ինձ Ասաս Ծդ։ Նէ ոչ եւս ոք իշխէր ինչ Տարցանել զնա։ 34։

ՅՈՐՈՐԴ ՇԱԲԱԹ

Սրբոյն Կալինտոսոսի եւ Խե՛ վկայիցն, եւ Պուլխանոսի ջահնայիկ։

Ա՛մէն։

Ի սաձմարի սրոյց եւ ի յիշատակի սրոյց մարտիրոսացն գենւան Տաճկաստանի ազատեցի. բարեխօսեցեալ ասցս եւ աղօթիւք գինեզաւակեցեալ ինձ ի խաղաղացս։ Ասասած, որպէս մարգարէ։

Աղ. ՀԾԹ. Պատուական է առաջի Տեառն մահ սրոց իւրոց. ո Տէր, ես Ծառայ քո եմ. Ծառայ եւ որդի աղախնոյ քոյ։ Հատուցայ զոր ես խոստացայ. եւ ես խնայոյ հոգի քոյ։

Պօղոսի առաքելոյն Հրեշակեցւոց Թղթոյն է ընծեղկցուածս. Գլ. ԺԲ. 1։

Բարեհաճեաւ եւ ինձ՝ որ արդարի չարչ զինոք ձեռնեալ ունիմք զպատնէիսն մեղուց, գՏիպասասս ինեւն զաղեցկի ի բաց ընկենացուք եւ զինեալ կացուցս. Տանելոյս ընեանք ընեաւցուք ի պատերազմին որ առաջի կայ մեզ։ Հայեցարուք ի զրաւարիսն Հատասոց եւ ի նասարիչն Հիասս, որ փոխանակ ուրախութենան որ նեզս առաջի կայր, յանձն առին արշաւարհեալ զանձին, նասանել ընդ անձի սեհասդն Բաստնջ։ Ընդ ասձէք գնասս, որ զայսպիսի Տանելոյս ինեւն է ինասրասդ Տահասանել ինեւն սեսի նրեաց. զի մի արհաս ինեւնիւք անձանց ձերոց եւ Լքանիցիք։ Օ՛ի չեւ եւս սրեարք չաի պասսերազմիալք՝ Տահասակ կասիք ինեւսն, եւ մոռացարուք զինեհինասութենն, որ ընդ ձեզ իրրեւ ընդ որեհասս խօսիր Պրզեան իսի, մի լքանիր ի նասաս Ջեասն, եւ մի՛ վհասանիր յանդեհանեալ ի նեանէ։ Օ՛ի զոր սկսէ Տէր նասաի, ասանդի զանհնարն զրէր զոր ընդունի։ Ի նասաս Տահերեալ Տեզք, իրրեւ յորդիս մեռանցեալ է ի ձեզ Ծառան։ 7։

Ընթերնա, ասէրնա. Մասսնչեասց է յաղնէն։

Սրոյ Ընեասաձին որ ըստ Մասթէոսի. Գլ. ԺԳ. 9։

Զորն ասր Ջեասս Ասրհասս ասէ.

Ես զնէղ իակ մեռանեզրն չասեանս, եւ ի ժողովրդս ասեղծից, եւ ասաչի զասասրսց եւ Ջասգասրսց կսղեզ զան իսի ի մկսղասենն նոցս եւ ասձեզն Հնասնասց. բայց նախ պարս է ասեզասրս նես քարոզել։ Ընչ յորժամ ասեհերին զնէղ մեռանեզ, զի յասասգոյն Տոգալզէ եւ մի զնասս. ասեհղէ ես զնէզ խօսիցիք. այլ որ ինձ ասգի ձեզ ի ժամուն յայնմիկ զայն խօսիցիք. զի ոչ զուք էք որ խօսիցիք այլ Հոգին սրբոյ։ Ասեռեզիսզ եզբայր զերայր ի մահ, եւ Տայր զորդի. եւ յարիցեն որդիք ի վերայ Տայր եւ սպանեհցին զնոսս։ Եւ եղիջիք ասեհդասզ յամենեզգոյնց զասն անուանի ընձի. եւ որ Տաճրելոցն կացանէ. նոյն կր փրկեսցէ։ 13։

ՀԻՆԳՇԵՐՈՐԴ ԿԻՐԱԿԻ ԶԱՆԻՆ ԽԵՉԻՆ

Ա՛մէն։

Ասհածին Աեզի եւ Բանդ Ասասած, եւ ամենէ նասիեան. որ յանձն ասեր մարհեանդ ի սրում Նշ.ով Ասասածհեզն եւ ի մէջ Աասեն. անթափանելիզ մեզդ եզեալ խաչեցար Աբրհասս Ասասած, մահասուցիր զմահ նրեանցիս. մեզդ ի սրոյ Նշոյրդ. եւ ի սրոյ Ասչասրանէդ մեզդ ի սրոյ Ջօր եւ զնէզ սրոյ Ջասգին, կնօր զնէզ։

Աղ. ԿՌ. Ասնզ վասիէ սրշնահիւն Ծասաս ի Աեան. եւ զնէզ տասին սոբնէզ Ասբրասահէ։

Լսր սոբնէզ խնց. զի ամ զնէզ ամենսն մասիէն նեհսի։

Պօղոսի առաքելոյն ի Կասդասացւոց Թղթոյն է ընծեղկցուածս. Գլ. Բ. 1։

Ջար մեռ սենց չորքասասնեզի միասնասած նէի Ասբրասահէ՝ զնէզ Ասասեսրսյ, սահաչ զնց ես ի զէհասս։ Նէ երի զան բայսնոհ հնասնեն, եւ զգացի զի նզս զասհասսասնեն զոր բարդէի ի հնհասնս, սասան հնեն սենոզնէ զր կարճեալզն էին, զուզի զնգուհացն հնչ. ընհեզեալ էզեհ կամ զնհասնզեհ։ Ես ոչ Տէասս զր զնց ես ի հնհասնաց էր, բանասգասցաս. Քրհասսեզ. զի ասան սպզոզաց սաս նզբաղնի, սզբ սարգէին մեռանել զհեզ, զասցասսհնեն մեր ոչ ունիք ի Ասրհասս Էհասս, զի զնզ Ծասաքցուցէ։ Ըրոց եւ ոչ սա ժամանակ մի սհասգաց Տեսգնդոց հնեանն, զի Տշմարտհեզն ասհասանեն Տասսասանգի սա Տեզ։ Բայց գնասէնգոյն նեհն ի նչեն հնչ, որպիսզիք զր երրեին էին, չէ հնչ հնեն զոզհ. քանզհ Ծասաս անն մոգոյնն ոչ սահաս. զի հնեն կարճեալզն սզնպիսի հնչ ոչ զյացուցին։ Բ.Ո. զնզին Տեհասան ի բրեւ. սեսին սեհհ Տասասացեալ է հնեն ասհասասան սահ հնասհասս հնեան, զոզես եւ. զհնասասի Տասասանգի զնզ Տասսասանգհեզն զոզհ եւ. զհնհասնհ հնասհասս հնեանն. զի զր յաղգնգան զհնասհասս հնեանն. զի զր յաղգնգան զհնասհասս հնեանն. զի զր յաղգնգան զհ

ոք ինչ, ոչ Տաճկացի ընդ նա անձն իմ: Բայց մեք ոչ կրնէ կրկնութեամբ ևեք ի գրութեան. այլ Հաւատովք ի փրկութիւն Հոգւոց: 39:

Աչխարհս, աչխարհս. Եշաուիչք են որք բնակիալ են ի ման Ջերամն, յաշխատանս յաշխուժից օրշնեալն գլխով.

Որպէս Բ.ևհատանին որ քան Պ. ևկատս.

ԳԼ. ծ. 21:

Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս.

Ի հին ժամս. ցնծացաս. (Հիսուս) Հոգւոյն սրբով եւ ասէ. Գոհանամ զքեզ, Հայր, Տէր երկնից եւ երկրի, զի ծածկեցեր զայս յիմաստնոց եւ ի գիտուց եւ յայտնեցեր զայս պարզից: ԵՒյո, Հայր, զի պատկս Տաճոց եղեւ առաջի քո: Ամենայն ինչ առաւ ինձ ի Հօրէ, եւ ոչ ոք գիտէ եթէ ով է Որդի, եթէ ոչ Հայր, եւ ո՛չ Հայր եթէ ոչ Որդի, եւ ում կամիցի Որդին յայտնել: Եւ գայեալ առանձինն առ առաքեսան ասէ. Երանի աչաց, որ տեսանիցեն զոր տեսանէք: Բանի ձեզ. զի բազում մարգարէք եւ թագաւորք կամեցան տեսանել զոր զուգ տեսանէք, եւ ոչ տեսին. եւ լսել զոր լսէք, եւ ոչ լսան: 24:

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ԵՐԵՔԱՐԱԹԻ

ԵՒնանիա առաքեցոյն, եւ սրբոց առաքելոցն Քառասնից եւ Բառնաբայ, եւ Փիլիպպոսի եւ Յովհաննու եւ Շիրայի եւ Միքայելի՝ գործակցացն Պօղոսի, եւ երկոտասան վարդապետացն:

Յաջմանութ.

Յաղաքեաք եւ վիրաք Քրիստոսի Բաստեղ. ամենակալ Հաւրն զթութիւնքն զաղեհնեսան ընդՀանուր յորդիչքութիւնն հինաց կրնէով՝ միաձեսական սուրբ Երրորդութեան յորդորիցին երգել փառս յաւիտեսնս. ամէն:

ՊՂ. ծԲ. Ընդ ամենայն երկիր եւ բարբառ նոցա. եւ միշտ. ի Տագս աչխարհի են խօսք նոցա:

Երկինք պատմեն գիտաս Բաստեղ. եւ գործսն ձեռաց նորա պատմ Տաստատութիւն:

Ընթերցուած ի Գործոց առաքելոց.

ԳԼ. Ը. 21:

Ըստ պատս է յարուցս յորգանէ. Եկեալ ընդ մեզ յամենայն ժամանակի, յորում մտաս եւ ել ասս մեզ Տէր Հիսուս, սկսեալ ի մկրտութենէն Հովհաննու մինչեւ յօրն յորում վերացաս ի մէնջ, միոյ յարութեան նորա ընդ մեզ լինել միասի ի սպանէ: Եւ կացուցին երկուս, զՅովսէփ որում Բարսաբաս կոչեին, որ անունեցաւն Հիսուս, եւ զՄատաթիա: Եւ կացեալ յարօծս ասեն. Դուս. Տէր գրասգիս ամենեցուն, յայտնեա զմի զոր ընտրեցեր ի սոցանէ յերկոցունց, առնուլ զվճակ պաշտաւնեա սրբոյդ եւ զառաքելութեան, յորմէ անկաս Հիսուդաս երթալ ի տեղի իւր: Եւ ետուն վճակս նոցա, եւ ելաձեր վճակն Պատաթիայ. եւ Տանելացաս ընդ Տեսասան առաքեաւն: 26:

Աչխարհս, աչխարհս. Պագանեցէք զնոսա իշխանս ընդ ամենայն երկիր. եւ յիշեացի առաս քո ընդ ամենայն ազգս ազգաց:

Որպէս Բ.ևհատանին որ քան Պ. ևկատս.

ԳԼ. Թ. 1:

Ջեսան մերոց Հիսուսի Քրիստոսի.

Նա կոչեցաւ գերիսասան առաքեալն, եւ նոցա զգացմունքին եւ իշխանութիւն ի վերայ ամենայն դեւից, եւ բժշկել զՏիւանդութիւնս: Եւ առաքեաց զնոսա քարոզել զարքայութիւն Բաստոծոյ, եւ բժշկել զտեսասած կաս: Եւ ասէ ցնոսա. Մի ինչ բասնագք ի ճանապարհ. մի գաւազան եւ մի տոմար, մի Հաց եւ մի արծաթ, մի երկուս Տանգեալս ունիցիք: Եւ յոր տունն մասնիցիք ասդ արջեք, եւ անտի գնայցիք: Եւ որք ոչ ընդունիցին զձեզ, յորժամ Եւթելիցիք ի քաղաքէն յայնմանէ, զփոշի ոտից ձերոց թօթափեցիք ի վկայութիւն նոցա: Եւ երեալ շրջէին ընդ քաղաքս եւ ընդ գեօղս, ասեսագործեին եւ բժշկիին ընդ ամենայն տեղս: 6:

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ՉՈՐԵՔՍԱՐԱԹԻ

Յաջմանութ.

ԵՒր քան ամենայն միաս անցանեսս զնաս զաղաքեութիւն քո, Բասուած, սուբ մեզ Տանապազ գթով արչեսիք:

ՊՂ. Հե. Ակդո գնասայս քո, Բասուած իմ, որ ի գեզ յուսացայ:

Ոչդրեաս ինձ Ջէք, զի ասս գեզ ապաշխիցի զթշնամեացս. ապոխ սպաս գնձեն Տասպէս քոյ, զի ասս գեզ Ջէր Տասիրեի գնձեն իմ:

Պօղոս առաքեալն ի Գաղատացւոց ինդիմն է ընծեցուածս. ԳԼ. Բ. 11:

ԵՒմէ յորժամ եկն Կիփաս Քիսեպր, ընդդէմ զարձայ նորա, քանզի զոչ էրկիւ սպատասպ ինն էր: Քանզի մինչ չեւ եկեալ էին սմանք ասս ի Քեաղովայ, ընդ Տեղ անասս ուտէր ասխաթ. իսկ երբեմն. եկեին, զասասեր եւ որոշէր զինեն, երեսգեալ յոյնցանէ որ ի Թլփասս Տեղեն անսի եկեն: Եւ կեղծասութեսն ընդ նմա եւ այլ Հրեսցեն. Մինչեւ Բասնասաս անցամ խոնաչեցաս. ի նոսա կեղծասորեսն: Եմ երբեմն ասսի մեի ոչ ուղիղ գնան ի ճշմարտութեսն աւետարանին, ասեմ ցկեփաս առաջի ամենեցուն. Եթէ դու որ Հրեայդ ես Տեղծասորաբար եւ ոչ Տրեսորաբար կեսս զհոգի ասիգիս Տեղծասոյ նոսա լինել Հրեասէն. Օ՞ւ մեք բոնն Տեղացոյ եմք, եւ ոչ ի Տեղծասոյ մեզասոր: Օ՞այս գիտեք եթէ ոչ արդասնեայ մարդ ի գործոյ օրէնից, եթէ ոչ ի Հաւատոյն Յիսուսասն Քրիստոսի, եւ մեք ի Քրիստոս Յիսուս Հաւատացաք, զի արդասնացուք ի Հաւատոյն Քրիստոսի, եւ ոչ ի գործոց օրէնից. զի ի գործոց օրէնից ոչ արդասնասի ամենայն մարմին: Եսկ եթէ մեք արդասնացեալ ի Քրիստոս եւ գտասեցեալք մեք մեղաւորք, սպա ասէ՞ւ Քրիստոս մեղաց պատասեաց եղեւ. քաս ըչդի: Օ՞ի եթէ զոր քասկեցին զնոյն միսասցամ Չեմեցեմ, սպա յանցաւոր գտասեմ եմ ես ինեզեզս գաեսեմ: Օ՞ի ես օրինօք օրինաւ մեռայ, զի Բասուծոյ մեղիք եւ ընդ Քրիստոսի ի խաչ եղէց: Եւ ևնդպասի եմ սպաս Տեսեալ, ոչ ես, այլ կենդասի է ինձ Քրիստոս: 20:

Աչխարհս, աչխարհս. Պահոց է յայնմէն:

Որպէս Բ.ևհատանին որ քան Պ. ևկատս.

ԳԼ. ծԳ. 14:

Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս ասէ.

Եւ յորժամ տեսանիցէք գպղծութիւն աւերածին, զի կայցէ ի տեղւոջ ուր չիցէ արժան. որ ընթեռնոյն ի միս առցէ. յայնժամ որ ի Հրէսասան իցեն փախիցեն ի լերինս. եւ որ ի միոյ տանեսն իցէ մի իջցէ ի տունն, եւ մի մտցէ բառնալ ինչ ի տունէ իւրմէ. եւ որ յագրասին իցէ մի դարձցի յետս առնուլ զձոքսն իւր: Բայց վայ իցեն յերաց եւ սասասաց յաւրսն յայնոսիկ: Հաղիեն կացէք զի մի ձմերսին լինիցի այն: Նրիցեն սասանութիւնք մեծութեսն ասոյ որպիսի ոչ եղեն երբեք սկսեալք ի սկզբանէ սրարածոց մինչեւ յայժմ, եւ մի այլ լիցէ: Եւ եթէ ոչ էր կարճեալ Բասուծոյ զաւրասն զայնոսիկ յասն ընտրելոց իւրոց, ոչ սպրէր ամենայն մարմին. այլ վասն ընտրելոցն զգա ընտրեաց, կարճեաց զաւրասն զայնոսիկ: Հայեծասաւ եթէ ոք ասեցի ձեզ, եթէ ԵՒչասասի է Քրիստոս կամ ասեսին, մի Տասասայիք: Օ՞ի յարիցեն սաս քրիստոս եւ սաս մարգարէք, եւ սասցեն նշասս եւ արասնս սա ի մարել յաւգասեցոյ եթէ, Տնար թե լիցի եւ զընտրեսն: Բայց գաք զգոյշ եղեցեք, ասՀասսի յասաչասցն սասցի ձեզ զամենայն: 23:

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ՀԻՆԳՇԱԲԱԹԻ

Դիոնեսիոսի Արիսսագացւոյն, եւ սրբոց առաքելոցն Յիմոթեոսի եւ Յիսոսի եւ այլոց աշակերտացն Պօղոսի:

Յաջմանութ.

Յաղաքեաք եւ վիրաք Քրիստոսի Բասուծոյ. ամենակալ Հաւրն զթութիւնքն զաղեհնեսան ընդՀանուր յորդիչքութիւնն հինաց կրնէով՝ միաձեսական սուրբ Երրորդութեան յորդորիցին երգել փառս յաւիտեսնս. ամէն:

ՊՂ. ծԲ. Ընդ ամենայն երկիր եւ բարբառ նոցա. եւ միշտ. ի Տագս աչխարհի են խօսք նոցա:

Երկինք պատմեն գիտաս Բաստեղ. եւ գործսն ձեռաց նորա պատմ Տաստատութիւն:

Պօղոսի առաքելոյն ի Թեսաղոնիկեցւոց երկրորդ եպիստոլէն ընթերցուածս. Գլ. Ա. 1:

Պօղոս եւ Սիղուանոս եւ Տիմոթէոս եկեղեցւոյդ Թեսաղոնիկեցւոյ. Ա՛սած Հայր մեր եւ ի Տէր Հիսուս Քրիստոս։ Շնորհք ընդ ձեզ եւ խաղաղութիւն Աստուծոյ Հօրէ մերմէ, եւ ի Տէրնէ Հիսուս Քրիստոսէ։ Գոհանալ պարտիմք զԱստուծոյ յամենայն ժամ վասն ձեր, եղբարք, որպէս եւ արժան իսկ է. զի եւս քան զեւս աճէն հաւատոյ ձերոյ, եւ յառատել սիրոյ իւրաքանչիւր ձերոյ ամենեցուն ունել միմեանս։ Որպէս եւ մեք ձեզ պարծիլ յեկեղեցիսն Աստուծոյ վասն հանգիստութեան ձերոյ եւ հաւատոյ յամենայն հալածանս ձեր եւ ի նեղութիւնս, որոց դուք հանդիպիք, յօրինակ արդար դատաստանին Աստուծոյ. արժանի լինել ձեզ արքայութեանն Աստուծոյ, վասն որոյ եւ զնեղութիւնդ կրէք. եւ ինքն արդար է առնել Աստուծոյ հատուցանել նեղութիւն ձերոյ նեղելոցն ձեզ, եւ ձեզ նեղելոցդ հանգիստս ընդ մեզ ի յայտնութեան Տէրունւոյ Հիսուսի յերկնից հրեշտակօք զօրութեան նորա, յորժամ գայցէ փառաւոր լինել ի մէջ սրբոց նորոց, եւ զարմանալ ի մէջ ամենայն հաւատացելոց. զի հաւատացիք եղեւ վկայութիւն մեր ի վերայ ձեր յաւուրն յայնմիկ։ Ընդ որ եւ միշտ աղաչեմք վասն ձեր, զի արժանս արասցէ զձեզ Աստուած մերոյ Հիսուսի Քրիստոսի եւ ձեզ, զսէր ի նմանէ, յօրհնութիւն եւ զհաւատոյ զօրութիւն։ Օրհնեալ է ի վերայ ձեր անուն Տեառն Հիսուսի Քրիստոսի։ Ըստ շնորհացն Աստուծոյ մերոյ եւ Տեառն Հիսուսի Քրիստոսի։ 12:

Ընկերք, աղերսիմ. Աղօթս ունիք վասն իմոյն ընդ ամենայն երկիր. եւ փրկեսցի անուն ք՛ս ընդ ամենայն սպառ սպարոյ։

Սկսիլ Ընկերաբանիս որ ըստ Կ. ասէ.

Գլ. ժ. 1.

Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս.

Հիմն պարզիկ երեւելոցդ Տէր եւ այլ եւս եօթնասունն եւ երկուս. եւ առաքեաց զնոսա երկուս երկուս առաջի երեսաց քաղաքացն եւ ի տեղիս, ուր ինքն երթալոց էր։ Եւ ասէ ցնոսա. Հունձք բազում են եւ մշակք սակաւ. արդ աղաչեցէք զտէր հունձոյ, զի հանցէ մշակս ի հունձս իւր։ Երթիայք, ահա առաքեմ զձեզ իբրեւ զգառինս ի մէջ գայլից։ Մի բառնայք քսակ, մի մախաղ, մի կօշիկս, եւ ի ճանապարհի ոմեք ոմիք մի ողջոյնս։ Հոր տուն ծառիիցէք։ Ասա առաջին եթէ Ախ՛ղջի տանս սմանիկ. եւ եթէ իցէ անդ որդի ախ՛ղջոյն, հանգիսցի ի վերայ նոցա ողջոյնն ձեր. ապա թէ ոչ՝ ձեզ դարձցի։ Եւ ի նմին տան ագանիջիք, ուտիջիք եւ ըմպիջիք ի նոցանէ. զի արժանի է մշակն վարձու իւրոյ. մի փոխիջիք տանէ ի տուն։ Եւ զհասք քաղաք մտանիջիք ի նոսա եւ ընդունիցին զձեզ, ուտիջիք զինչ առնջի զինչն ձեր. եւ բժշկիջիք զհիւանդսն նորա. եւ ասասջիք ցնոսա. Մերձեցաւ ձեզ ի ձեզ արքայութիւն Աստուծոյ։ 9։

ՀԻՆԳՇԵՐՈՐԴ ՈՒՐԲԱԹ

Հաւաստ.

Որ բան ամենայն միտս անցանիցէ զնա զաղաւնեիւն քո, Աստուած, ուստ ինչ հանապազ, գթիլ ասելոյդ։

Սկ. Գք. Հեսին ամենայն ծագք երկրի զթիլոյն քրիստոս Աստուծոյ մերոյ։

Օրհնեցեալ գձեր յօրհնեալն նոր. զի պանծացիս սպաս։

Պօղոսի առաքելոյն ի Գաղատացւոց եպիստոլէն ընթերցուածս. Գլ. Բ. 20։

Քրիստոսիս խաչեցայ։ Եւ կենդանի եմ ես, ոչ այլ ևս ես, այլ կենդանի է յիս Քրիստոս։ Եւ զոր այժմ կեանս ունիմ ի մարմնի, հաւատովք կեանս ունիմ որդւոյն Աստուծոյ, որ սիրեաց զիս եւ մատնեաց զանձն վասն իմ։ Չեմ ես ոչ անարգէ զշնորհսն Աստուծոյ. զի եթէ յօրինաց անաւ է արդարութիւն, ապա Քրիստոս զուր մեռաւ։ Ո անմիտ Գալատացիք, ո՞ նախանձ արար զձեզ (չհնազանդել ձեզ ճշմարտութեան), որոց զերեսիւ աւանի պատ Յիսուս Քրիստոս իմաս ի խաչ ելեալ։ Օ այս միայն կամիմ ուսանել ի ձէնջ. ի գործոց օրինաց գՀոգին ընկալարուք, եթէ ի լուր հաւատոյ։ Եւ այդպէս անմիտք եք. սկսեալ ի Հոգւոյ կատարիլ ի մարմնի։ Զայդ չափ զրկեալ էք առանց պատճառի։ Եթէ եւ զրկեալ։ Ո՞ր ուրեմն տայ ձեզ զՀոգին եւ գործէ զզօրութիւնս ի ձեզ ի գործոց օրինաց ի լուր հաւատոյ։ Որպէս Աբրահամ հաւատաց Աստուծոյ, եւ համարեցաւ նմա յարդարութիւն։ Գիտէք եղեալ, զի որ հաւատոյ անտի են, նոքա են որդիք Աբրահամու։ Հաւատացեալ գիտէ գրիչ, եթէ ի հաւատոյ անտի արդարացուցանիցէ Աստուած զհեթանոսս, յառաջագոյն խոստացաւ Աստուած Աբրահամու, թէ ի քէն օրհնեցին ամենայն ազգք։ Եւ յետ հասանելոյ ազգ ի հաւատոյ անտի են. օրհնին ընդ հաւատացեալն Աբրահամու։ Զի որ ինչ ազգ ի գործոց օրինացն են, ընդ անէծիջք են, քանզի գրեալ է, թէ Նզիծեալ ամենայն մարդ որ ոչ կայցէ յամենայն ի գրեալսն ի գիրս օրինացդ առնել զամենայն։ Օ՛ի օրինացն ոչ ոք արդարանայ առաջի Աստուծոյ, այն յայտ իսկ է. զի Արդարն, ասէ, ի հաւատոյ կեցցէ։ Գ. 11։

Ընկեր. Ա՛ր, աղբա. Պատրաստ է յայնէն։

Սկսիլ Ընկերաբանիս որ ըստ Մարկոսի.

Գլ. ժԳ. 24։

Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս ասէ.

Եալ յառաջն յայնոսիկ, յետ նեղութեանն այնորիկ արեգակն խաւարեսցի, եւ լուսին ոչ տացէ զլոյս իւր։ Եւ աստեղք յերկնից թափեսցին, եւ զօրութիւնք երկնից շարժեսցին։ Եւ յայնժամ տեսցին զՈրդին մարդոյ ելեալ ամպովք զօրութեամբ եւ փառաք բազմօք։ Եւ յայնժամ առաքեսցէ զհրեշտակս իւր, եւ ժողովեսցէ զընտրեալսն իւր ի չորից հողմոյ ի ծագաց երկրի մինչեւ ի ծագս երկնից։ Բայց զուք ի վերինս անտի ուսջիք զառակն. յորժամ սակաւ ոստն նորա կանգնացին եւ տերեւս արձակիցի ի ներս, գիտէք թէ մերձ է ամառն։ Այսպէս եւ զուք յորժամ տեսանիջիք զայս ամենայն եղեալ, գիտասջիք թէ մերձ է առ դուռս։ Ամէն ասեմ ձեզ, թէ ոչ անցցէ ազգս այս մինչեւ այս ամենայն եղիցի։ Երկինք եւ երկիր անցցեն, եւ բանք իմ ոչ անցանիցեն։ Եւ զաւուրն այնոքիկ եւ ժամուն ոչ ոք գիտէ, ոչ հրեշտակք երկնից եւ ոչ Որդի, բայց միայն Հայր։ Զգայեցարուք, արիցէք եւ կացէք յաղօթս. զի ոչ գիտէք երբ ժամանակն իցէ։ Պարտս այր մի գնացեալ ի տար աշխարհ կոչեցս զառն իւր. եւ տացէ զիշխանութիւնս ի ձեռ զՀոգւոյն իւրոյ եւ զգործոցն իւրաքանչիւր. եւ դռնապանին պատուիրէ տացէ, զի արթուն լինիցի։ Ընդ արթնութեան կացէք, զի ոչ գիտէք երբ ուր ժամն գայցէ, իրիկնացոյց, եթէ ի միջ գիշերի, եթէ ի հաւանչի, եթէ ընդ առաւօտս։ Գուցէ եկեալ յանկարծակի գտանիցէ զձեզ ի քուն։ Բայց զոր ձեզ ասեմ, ամենեցուն ասեմ՝ արթնացարուք։ 37։

ՀԻՆԳՇԵՐՈՐԴ ՕՐԱԳԻՐ

Սրբոց Աւետարանչացն Մատթէոսի, Մարկոսի, Ղուկասու եւ Յովհաննու, եւ Ղուկիանոսի քահանային, եւ սրբոց վկայիցն Քարագոսի, Պորոսի եւ Մադրոնիկոսի, եւ Պեղագեաց կուսին։

Հաւանեալ է. Ա՛ր, աղբա. Պատրաստ է յայնէն։

Բանաբեալ եւ վիպալ Աբրահամ Աստուծոյ. ամենասուրբ Հոգւոյն զօրութեանն զամենեսեան ընդհանուր յորդեզրութիւն կենաց կոչելով՝ միամտական սուրբ Երրորդութեանն յորդորիցին երգել փառս յաւիտեանս. ամէն։

Սկ. Գք. Հեսուսանդիզք զի բան օրէ ցկիրիէ Հեսու. պատանիզք ի հեթանոս գիւտս նորա։

Օրհնեցեալ գձեր յօրհնեալն նոր. օրհնեցեալ գձեր ամենայն երկիր։

Պօղոսի առաքելոյն Հռոմեացւոց Թղթոյն է ընթերցուածս. Գլ. Դ. 1։

Եալ խոստանելոյ ոմանք ի միջի առնալ ձեր զնոցա բան ասելոյ զայն Աբրահամ։ Ո ասէ որպ եւ ասէ. Եղ ի բարձունս, գերեալ գերեաւն եւ ետ պարգեւս մարդկան։ Որ երկ գնոյն է, եթէ ոչ՝ զի էջ նախ ի սարսին կողին երկիր։ Որ էջն նոյն է, եւ որ եկն ի վերոյ քան զամենայն երկինս, զի լցցէ զամենայն։ Եւ ետ եւ զոմանս առաքեալս, զոմանս մարգարէս, զոմանս աւետարանիչս, զոմանս հովիւս եւ վարդապետս, ի հասուսանելոյն սրբոց, ի գործ պաշտամանն, ի շինուած մարմնոյն Քրիստոսի. մինչեւ հասցուք ամենեքեանք ի մի միաբանութիւն հաւատոյ եւ գիտութեան Որդւոյն Աստուծոյ, յայր կատարեալ ի չափ հասակի կատարութեան Քրիստոսի։ 13։

Ընչեա՛ս, ա՛խչեա՛ս. Աղցա՛սկս գնաս իշեան ընդ ամենայն երկիր. եւ յիշեացի անուն քո ընդ ամենայն ազգս ազգաց:

Արդ Բ՛ահապա՛ռս որ բան Պ՛ատմու՛ած.
ԳԼ. Զ. 13:

Ձէրն մեր Էհա՛ս Պ՛ահաս.

Նէ երթե՛ս այլ եղե՛ս խոնար գաւա՛ռիսան եւ, եւ ընթացե՛ս ի նոյնե՛ս երեսս առաս, զոր ես առաքե՛ալ անուանակ. Աիմոնի՛ զոր եւ Պետրո՛ս անուանեա՛ց, եւ զՅոյհաննէ՛ս զեղբայր նորին, եւ զՅակոբո՛ս եւ զՅոյհաննէ՛ս, եւ զԹովմա՛ս եւ զՄատթէո՛ս մաքսաւո՛ր, եւ զՅակոբո՛ս Ալփեայ՛ս եւ զԹադէո՛ս, եւ զՍիմո՛ն Կանանա՛ցի, եւ զՅուդա՛ս Յակոբո՛ս նախանձայղայ՛ ։ եւ զՁեռնա՛ս Յակոբո՛ս եւ զԱրիստո՛ս զոր եղեւ մատնի՛չ։ Եւ նոքա՛ գնացի՛ն եւ քարո՛զ արարի՛ն, զի ապաշխարե՛ն։ Եւ դե՛ւս բազո՛ւս հա՛նին եւ օծանե՛լ զանգուա՛ծս բազո՛ս ի հիւանդո՛ւս եւ բժշկե՛ցի՛ն։ Եւ ասէ՛ ցնոսա՛ Յիսո՛ւս. Ա՛ռ մի՛ տանի՛ք ոչինչ ի ճանապարհի՛ն, եւ ո՛չ պա՛ռս եւ ո՛չ հա՛ց եւ ո՛չ դրա՛մ ի գոտիսդ։ Եւ ո՛չ երկո՛ս վերարկուս։ Այլ ո՛րոյ տունդ մտանի՛ք, անտի՛ւ հանգչեցէ՛ք մինչեւ ելանի՛ք անտի՛ւ։ Եւ զոր ո՛չ ընդունի՛ցեն զձե՛զ եւ ո՛չ լսե՛ցեն ձե՛զ, ելանե՛լ անտի՛ւ հանդերձ ի ոտից ձերոց զփո՛շին որ ի ներքս է ի ձեզ՝ վկայութի՛ւն ի վե՛ր նոցա։ Ամե՛ն ասե՛մ ձեզ՝ հանդուրժելի՛ եղիցի երկրի՛ Սոդոմայ եւ Գոմորայ յաւուրն դատաստանի՛ քան զնոսա՛ քաղաքին։ Ահա՛ ես առաքանե՛մ զձեզ իբրեւ զոչխա՛րս ի մէջ գայլո՛ց։ Եղերուք խոհեմ՛ք իբրեւ զօձ՛ս եւ անմեղք իբրեւ զաղաւնի՛ս։ Զգուշացարո՛ւք ի մարդկանէ՛ն։ Զի մատնեսցեն զձե՛զ ի ժողովարանս իւրեանց եւ ի սինագոգս իւրեանց գանի՛ցեն զձե՛զ։ Եւ առ իշխանս եւ առ թագաւորս տարցին վասն իմ՝ ի վկայութի՛ւն նոցա եւ հեթանոսաց։ Եւ յորժամ մատնեսցեն զձե՛զ մի՛ հոգայք զիա՛րդ կամ զինչ խօսեսջի՛ք, զի տացի՛ ձեզ ի ժամուն զոր խօսեսջի՛ք։ Զի ո՛չ դուք էք որ խօսի՛ք, այլ հոգի՛ Հաւրն ձերոյ որ խօսի՛ իւրովք ի ձեզ։ Եւ մատնեսցէ՛ եղբայր զեղբայր ի մահ եւ հայր զորդի՛ եւ յարիցեն որդիք ի վերայ ծնողացն եւ սպանցեն զնո՛սա։ Եւ դուք լինիք ատեալք յամենայն ազգաց վասն անուանն իմոյ։ Եւ որ համբերեսցէ՛ մինչեւ ցվախճա՛ն նա՛ փրկեսցի՛։ Եւ յորժամ հալածեսցեն զձե՛զ յայսմ քաղաքի՛ փախարո՛ւք յայլ։ Ամե՛ն ասե՛մ ձեզ՝ մի՛ կատարեսջի՛ք զքաղաքս Իսրայէլի՛ մինչեւ եկեսցէ՛ Որդի՛ մարդոյ։ Ո՛չ է աշակերտ վե՛ր քան զվարդապե՛տն եւ ո՛չ ծառայ վե՛ր քան զտէրն իւր։ Բաւական է աշակերտի՛ զի եղիցի որպէս վարդապե՛տն նորա եւ ծառայ որպէս տէրն իւր։ Եթէ զտանո՛ւտս տանն Բեեղզեբո՛ւղ կոչեցի՛ն, որչա՛փ եւս առաւե՛լ զնո՛սա որ ի տանէ նորա՛ն։ Մի՛ երկնչի՛ք ի նոցանէ՛։ Զի ո՛չ է ինչ ծածկեա՛լ զոր ո՛չ յայտնեսցի՛։ Եւ ո՛չ է գաղտնի՛ զոր ո՛չ գիտասցի՛։ Զոր ասեմ ձեզ ի խաւարի՛ն՝ ասասջի՛ք ի լուսի՛։ Եւ զոր ի ականջս լուիցէ՛ք՝ քարոզեցէ՛ք ի տանիսն։ Եւ մի՛ երկնչի՛ք յոմանց որ սպանանե՛ն զմարմինն եւ զանձն ո՛չ կարե՛ն սպանանե՛լ։ Այլ երկնչի՛ք յայնմանէ՛ որ կարէ՛ զանձն եւ զմարմինն կորուսանե՛լ ի գեհե՛նն։ Ո՞չ երկո՛ս զատկա՛ն ծախի՛ն եւ մի՛ ոք ի նոցանէ՛ անկանի՛ ի վերայ երկրի՛ առանց հաւրն ձերոյ։ Եւ ամենայն հարք գլխոց ձերոց համարեալ են։ Մի՛ երկնչի՛ք ուրեմն՝ քան զբազո՛ւս երկո՛ս զատկա՛ն արժանի՛ էք դուք։ Ամենայն որ խոստովանեսցի՛ զիս առաջի՛ մարդկան՝ խոստովանեսցի՛ եւ ես զնա՛ առաջի՛ Հաւր իմոյ որ յերկինս է։ Եւ որ ուրասցէ՛ զիս առաջի՛ մարդկան՝ ուրասցի՛ եւ ես զնա՛ առաջի՛ Հաւր իմոյ որ յերկինս է։ Մի՛ կարծէ՛ք եթէ եկի՛ խաղաղութի՛ւն արկանել յերկրի՛։ Ո՛չ եկի խաղաղութի՛ւն արկանել այլ սո՛ւր։ Եկի՛ զի բաժանեցից զմարդ ընդ հաւր իւրում՝ եւ զդուստր ընդ մաւր իւրում՝ եւ զհարս ընդ կեսրո՛ւր իւրում։ Եւ թշնամի՛ք մարդոյ՝ տունք նորա՛ն։ Որ սիրէ՛ հա՛յր կամ մա՛յր քան զիս՝ ո՛չ է ինձ արժանի՛։ Եւ որ սիրէ՛ որդի՛ կամ դուստր քան զիս՝ ո՛չ է ինձ արժանի՛։ Եւ որ ո՛չ առնու զխաչ իւր եւ հետեւի՛ ինձ՝ ո՛չ է ինձ արժանի՛։ Որ գտանէ՛ զանձն իւր՝ կորուսցէ՛ զնա՛։ Եւ որ կորուսցէ՛ զանձն իւր վասն իմ՝ գտցէ՛ զնա՛։ Որ ընկալանի՛ ձեզ՝ զիս ընկալանի՛։ Եւ որ զիս ընկալանի՛՝ ընկալանի՛ զառաքեա՛լն զիս։ Որ ընկալանի՛ զմարգարէ՛ անուն մարգարէի՛՝ վարձս մարգարէի՛ առցէ՛։ Եւ որ ընկալանի՛ զարդա՛ր անուն արդարո՛ւ՝ վարձս արդարո՛ւ առցէ՛։ Եւ որ արբուսցէ՛ մի՛ ի փոքրկանացդ զիս ոգիով աշակերտի՛ իմոյ՝ ամե՛ն ասե՛մ ձեզ՝ ո՛չ կորուսցէ՛ զվարձս իւր։

Եւ եղե՛ւ յորժամ կատարեաց Յիսո՛ւս զպատուէրսն զայսոսիկ տասնե՛ց աշակերտսն իւրոյ՝ անցանէ՛ անտի՛ւ ուսուցանե՛լ եւ քարոզե՛լ ի քաղաքսն նոցա։

Արդ Բ՛ահապա՛ռս որ բան Պ՛ատմու՛ած.
ԳԼ. Թ. 1:

Ձէրն մեր Էհա՛ս Պ՛ահաս.

Եւ կոչեա՛ց (Էհա՛ս) զտասներկուսեան աշակերտսն իւրոյ եւ ետ նոցա՛ զիշխանութի՛ւն ի վերայ հոգւոցն պղծոց՝ զի հանիցեն զնոսա՛ եւ բժշկեսցեն զամենայն ցաւս եւ զամենայն հիւանդութի՛ւնս։ Եւ զանուանս տասներկուսեան առաքելո՛ցն նոցա՛ սա՛ են։ Նախ Սիմո՛ն որ կոչի Պետրո՛ս եւ Անդրէա՛ս եղբայր նորա՛ եւ Յակոբո՛ս որդի՛ Զեբեդեայ եւ Յոյհաննէ՛ս եղբայր նորա՛ եւ Փիլիպպո՛ս եւ Բարթողիմէո՛ս եւ Թովմա՛ս եւ Մատթէո՛ս մաքսաւո՛ր եւ Յակոբո՛ս Ալփեայ՛ս եւ Թադէո՛ս եւ Սիմո՛ն Կանանա՛ցի եւ Յուդա՛ս Յակոբո՛ս նախանձայղայ՛ եւ Յուդա՛ս Սկարիովթացի՛ որ եղեւ մատնի՛չ։ Զսոսիկ տասներկուսն առաքեաց Յիսո՛ւս եւ պատուիրեաց նոցա՛ եւ ասէ՛ ցնոսա՛. Ընդ ճանապարհ հեթանոսաց մի՛ երթայք եւ յքաղաքս Սամարացւոց մի՛ մտանի՛ք։ Այլ երթայք առ ոչխարս կորուսեալս տանն Իսրայէլի՛։ Եւ երթեալ քարոզեցէ՛ք եւ ասասջի՛ք եթէ հասի՛ արքայութի՛ւն երկնից։ Հի՛ւանդս բժշկեցէ՛ք՝ մեռեալս յարուցէ՛ք՝ բորոտս սրբեցէ՛ք՝ դեւս հանիցէ՛ք։ Ընդ ո՛րում ընդունեալ էք՝ ընդ նո՛ւին տուք։ Մի՛ ոսկի՛ կամ արծա՛թ կամ պղի՛նձ ի գոտիսդ ձերս։ Ո՛չ պա՛ռս ի ճանապարհի՛ եւ ո՛չ երկո՛ս զգեստս եւ ո՛չ կօշիկս եւ ո՛չ գաւազա՛ն։ Արժանի՛ է բանուորն կերակրոյ իւրոյ։ Եւ որ ո՛րոյ քաղաքի՛ կամ գեղի՛ մտանի՛ք՝ հարցէ՛ք զի՞նչ արժանի՛ է նմա՛ եւ անտի՛ւ հանգերձ եղիջի՛ք մինչեւ ելանի՛ք անտի՛ւ։ Եւ մտանելով ի տունն՝ ողջունեցէ՛ք զնա՛։ Եւ եթէ եղիցի տունն արժանի՛՝ եկեսցէ՛ խաղաղութի՛ւն ձեր ի վերայ նորա՛։ Եւ եթէ ո՛չ արժանի՛ եղիցի՝ խաղաղութի՛ւն ձեր դարձցի՛ ի ձեզ։ Եւ որ ո՛չ ընդունի՛ցէ զձե՛զ եւ ո՛չ լսե՛ցէ զբանս ձե՛րս՝ ելանե՛լ անտի՛ւ հանդերձ ի ոտից ձերոց զփո՛շին որ ի ներքս է ի ձեզ՝ վկայութի՛ւն ի վե՛ր նոցա։ Ամե՛ն ասե՛մ ձեզ՝ հանդուրժելի՛ եղիցի երկրի՛ Սոդոմայ եւ Գոմորայ յաւուրն դատաստանի՛ քան զքաղաքին։

Ընչեա՛ս, ա՛խչեա՛ս. Աղցա՛սկս գնաս իշեան ընդ ամենայն երկիր. եւ յիշեացի անուն քո ընդ ամենայն ազգս ազգաց:

Արդ Բ՛ահապա՛ռս որ բան Պ՛ատմու՛ած.
ԳԼ. Ի՛Ե. 50:

Ձէրն մեր Էհա՛ս Պ՛ահաս.

Դարձեալ ապաքինեաց ի նմին ժա՛մ եւ տա՛ճարեալ զոմանս։ Եւ ա՛ծս վարագոյր տա՛ճարին գերա՛ւ ի վերա՛ս մինչեւ ի վա՛ռ, եւ երկիր շարժեցա՛ւ, եւ վէ՛ռք պատառեցա՛ւն։ Եւ գերեզմանք բացա՛ւն, եւ բազմա՛ մարմինք նիջելոցք սրով յարեա՛ւն։ Եւ ելեալ ի գերեզմանաց յետ յարութեա՛ն նորա՛, մտի՛ն ի քաղաքն սո՛ւրբ, եւ երեւե՛ցան բազմոցս։ Իսկ Հարիւրապե՛տն եւ որ ընդ նմա՛ պահէ՛ին զՅիսո՛ւս, երկիւղ յոյժ եւ սաստի՛ծ եղեւ գերեզմանն, երկիւղ յոյժ եւ սաստի՛ծ։ Երկրաշա՛րժ Բ՛ահապա՛ռս եղեւ եւ հրեշտա՛կ Տէ՛ր իջեալ յերկնից՝ մերձեցաւ եւ գլորեաց զվէ՛մն ի դրանէ՛ն եւ նստա՛ւ ի վերայ նորա՛։ Եւ երեւոյթ նորա՛ իբրեւ զա՛ռն եւ հանդերձ նորա՛ սպի՛տակ իբրեւ զձիւն։ Եւ ի նմանէ՛ զարհուրեցա՛ւն երկիւղածքն եւ եղեա՛ն իբրեւ զմեռեալս։ Եւ պատասխանի՛ եա հրեշտակն եւ ասէ՛ ցկանա՛նսն. Մի՛ երկնչի՛ք դո՛ւք, գիտեմ զի զՅիսո՛ւս զխաչեցեալն խնդրէ՛ք։ Ո՛չ է աստ, զի յարեա՛ւ է որպէս ասա՛ց։ Եկա՛յք տեսէ՛ք զտեղի՛ն ուր դրեալ էր Տէ՛ր։ Եւ երթա՛լ շուտ ասասցի՛ք աշակերտացն նորա՛ եւ Պետրո՛սի եթէ յարեա՛ւ է ի մեռելոց։ Եւ ահա՛ նա՛ կանխէ՛ զձեզ ի Գալիլեա՛ս, անդ նմա՛ տեսանի՛ք։ Ահա՛ ասացի՛ ձեզ։ Եւ նոքա՛ ելեալ շուտ ի գերեզմանէ՛ն՝ երկիւղ եւ մեծ ուրախութի՛ւն ունէի՛ն եւ վազեցի՛ն ասասցի՛ աշակերտացն նորա՛։ Եւ ահա՛ Յիսո՛ւս ընդ առաջ եղեւ նոցա՛ եւ ասէ՛. Ցնծացարո՛ւք։ Եւ նոքա՛ մերձեցի՛ն եւ բռնեցի՛ն զոտսն նորա՛ եւ երկիր պագի՛ն նմա՛։ Եւ ասէ՛ ցնոսա՛ Յիսո՛ւս. Երթայք ասասցի՛ եղբարցն իմոց զի երթիցեն յԳալիլեա՛ս, անդ զիս տեսցեն։ Եւ նոքա՛ երթեալ ի քաղաքն՝ պատմեցի՛ն ամենայն զոր եղե՛ւ։ Եւ ժողովեցեալ ընդ երեսս երէցանցն՝ խորհուրդ արարի՛ն եւ արծա՛թս բազո՛ս տուի՛ն զաւազանացն եւ ասացի՛ն. Ասասցի՛ք եթէ գիշերի՛ եկի՛ն աշակերտքն նորա՛ եւ գողացի՛ն զնա՛ մինչ մեք քնացեալ էաք։ Եւ եթէ լուիցէ՛ զայս իշխանն՝ մեք համոզեսցո՛ւք զնա՛ եւ զձե՛զ անհոգս արասցո՛ւք։ Եւ նոքա՛ առեալ զարծա՛թսն արարի՛ն որպէս ուսուցի՛ն զնո՛սա։ Եւ ասացեալ է այս բան մինչեւ ցայսաւո՛ր։

Եւ ես Յովհաննէ՛ս տեսի զսուրբ քաղաքն զնո՛ր Երուսաղէ՛մ իջանելոյ ի յերկնից ի Տէ՛ր մերմէ՛ պատրաստեալ իբրեւ զհարս զարդարեալ ամուսնոյ իւրոյ։ Եւ լուայ ձայնի՛ մեծի՛ ի յերկնից ասելոյ. Ահա՛ խորանն Աստուծոյ ընդ մարդկանս է եւ բնակեսցէ՛ ընդ նոսա՛ եւ նոքա՛ ժողովուրդք նորա՛ լինիցին եւ ինքն Աստուա՛ծ նոցա՛ լիցի՛ նոցա՛ Աստուա՛ծ։ Եւ սրբեսցէ՛ զամենայն արտասուս ի նոցանէ՛ եւ մահ ո՛չ լիցի՛ նոցա՛ եւ ո՛չ սո՛ւգ եւ ո՛չ աղաղակ եւ ո՛չ ցաւ լիցի՛ նոցա՛ եւ ո՛չ ևս։ Զի առաջինքն անցի՛ն։ Եւ ասէ՛ նստեալ ի գահո՛ւն. Ահա՛ նո՛ր ստեղծանե՛մ զամենայն։ Եւ ասէ՛ ցիս. Գրեա՛ զի ճշմարի՛տ են եւ հաւատարի՛մ բանքս։ Եւ ասէ՛ ցիս. Եղե՛ւ։ Ես եմ Ա եւ Օ՝ սկիզբն եւ վախճա՛ն։ Ես ծարաւեցելոյն տա՛ց ի ներգործութենէ՛ ջրոյ կենդանւո՛յ ձրի՛։ Որ յաղթէ՛ ամենայնի՛ ժառանգեսցէ՛ զայս ամենայն։ Եւ լինի՛մ նմա՛ Աստուա՛ծ եւ նա՛ լիցի՛ ինձ որդի՛։ Եւ երկեղածացն եւ անհաւատացն եւ պղծեցելոցն եւ սպանողացն եւ պոռնկաց եւ դեղագործաց եւ կռապաշտաց եւ ամենայն սուտ երկրպագողաց նոցա՛ բաժի՛ն ի լճի՛ն հրոյ եւ ծծմբի՛ այրեցելոյ։ Որ է մահ երկրորդ։

Եւ եկի՛ն առ իս մի՛ ի յեօթն հրեշտակացն որ ունէի՛ն զեօթն սկաւառակսն լցեալս եօթն պատուհասո՛վ վերջնովքն եւ խաւսեցա՛ւ ընդ իս եւ ասէ՛. Եկա՛յ ցուցի՛ց քեզ զհարսն կնո՛ջ գառնո՛ջ։ Եւ տարա՛ւ զիս հոգւո՛վ ի լեառն մե՛ծ եւ բարձրացոյց ինձ զքաղաքն սո՛ւրբ զԵրուսաղէ՛մ իջանելոյ ի յերկնից ի Տէ՛ր մերմէ՛ եւ ունէր զփա՛ռս Աստուծոյ։ Եւ լոյս նորա՛ նման քարո՛ւն ամենապատի՛ւ իբրեւ զքարի՛ երասպեայ՝ որ է իբրեւ զբիւրեղ։ Եւ ունէր պա՛րիսպ մե՛ծ եւ բարձրացեալ՝ ունէր դրա՛ս տասներկո՛ս եւ ի դրանսն հրեշտակք տասներկո՛ս եւ անուանք գրեալք որ են անուանք տասներկուսեան ազգացն որդւոցն Իսրայէլի՛։ Ի հարաւակողմանէ՛ դրա՛ս երի՛ս եւ ի հիւսիսակողմանէ՛ դրա՛ս երի՛ս եւ ի մայրամտից դրա՛ս երի՛ս եւ ի կողմանս արեւելից դրա՛ս երի՛ս։ Եւ պա՛րիսպ քաղաքին ունէր զհիմունս տասներկո՛ս եւ ի նոսա՛ անուանք տասներկուսեան առաքելո՛ցն Տեառն։ Եւ որ խաւսէ՛ ընդ իս՝ ունէր եղե՛գն չափոյ ոսկեայ՝ զի չափեսցէ՛ զքաղաքն եւ զդրա՛սն նորա եւ զպա՛րիսպ նորա։ Եւ քաղաքն քառակուսի՛ կայ եւ երկայնութի՛ւն նորա՛ իբրեւ զլայնութի՛ւն նորա։ Եւ չափեաց զքաղաքն եղե՛գնով ոսկեայ՝ տասն հազա՛ր ասպարէզ։ Եւ երկայնութի՛ւն նորա՛ եւ լայնութի՛ւն եւ բարձրութի՛ւն հաւասարապէ՛ս կայ։ Եւ չափեաց զպա՛րիսպ նորա՝ հարիւր քառասուն եւ չորս կանգո՛ւն չափ մարդոյ՝ որ է հրեշտակի՛։ Եւ էր շինուած պա՛րսպին նորա՛ ի յասպեայ՝ եւ քաղաքն ոսկի՛ մաքո՛ւր նման ապակո՛ւոյ մաքրո՛ւոյ։ Եւ հիմունք պարսպին քաղաքին զարդարեալ էին ամենայն պատուական քարամբ։ Հիմն առաջին՝ յասպեայ՝ երկրորդ՝ սափիրո՛ս՝ երրորդ՝ քաղկեդո՛ն՝ չորրորդ՝ զմարա՛գդ՝ հինգերորդ՝ սարդիո՛ն՝ վեցերորդ՝ սարդիո՛ս՝ եօթներորդ՝ քրիսոլիթո՛ս՝ ութներորդ՝ բերիլո՛ս՝ իններորդ՝ տոպազիո՛ն՝ տասներորդ՝ քրիսոպրասո՛ս՝ տասնմեկերորդ՝ յակինթո՛ս՝ տասներկերորդ՝ ամեթիստո՛ս։ Եւ տասներկու դրունքն՝ տասներկու մարգարտի՛ էին։ Եւ մի՛ ոք ի դրանցն՝ մարգարտի՛ մի՛ էր։ Եւ հրապարակ քաղաքին՝ ոսկի՛ մաքո՛ւր իբրեւ զապակի՛։ Եւ տաճա՛ր ո՛չ տեսի՛ ի նմա՛։ Զի Տէ՛ր Աստուա՛ծ Ամենակա՛լն տաճա՛ր նորա՛ է եւ Գառնո՛ւն։ Եւ քաղաքն ո՛չ պիտանայ արեգական եւ ո՛չ լուսնի՛ զի փա՛ռք Աստուծոյ լուսաւորեցի՛ն զնա՛ եւ լոյս նորա՛ Գառնո՛ւն։ Եւ ազգք փրկելոցն գնասցեն ի լոյսն նորա՛ եւ թագաւորք երկրի՛ բերցեն զփա՛ռս իւրեանց ի նա՛։ Եւ դռնքն նորա՛ ո՛չ գոցանիցեն զցերեկո՛ւ եւ գիշեր ո՛չ լիցի՛ անդ։ Եւ բերցեն զփա՛ռս եւ զպատի՛ւս ազգաց ի նա՛։ Եւ ո՛չ մտանի՛ ի նա՛ ամենայն պղծութի՛ւն եւ որ առնէ՛ զանարգութի՛ւն եւ զստութի՛ւն՝ այլ միայն որ գրեալ են ի գրքի՛ կենդանութեան Գառնո՛ւն։ Եւ ցոյց ինձ գետ մի՛ ջրոյ կենդանւո՛յ պայծառ իբրեւ զբիւրեղ՝ որ ելանէ՛ ի գահո՛ւ Աստուծոյ եւ Գառնո՛ւն։ Ի մէջ հրապարակի՛ քաղաքին եւ ի կողմանս գետոյն կեաց՝ որ բերէ՛ պտուղ տասներկուս՝ ամենայն ամսո՛ւ զպտո՛ւղ իւր տայ։ Եւ տերեւք կենդանի՛ք ազգաց։ Եւ ամենայն նզո՛վք ո՛չ լիցի՛ անդ։ Եւ գահ Աստուծոյ եւ Գառնո՛ւն անդ լիցի՛ եւ ծառայք նորա՛ պաշտեսցի՛ն զնա՛։ Եւ տեսցեն զերեսս նորա՛ եւ անուն նորա՛ ի ճակատս նոցա՛։ Եւ գի՛շեր ո՛չ լիցի՛ անդ եւ ո՛չ պիտանան լապտերի՛ եւ լուսոյ արեգական՝ զի Տէ՛ր Աստուա՛ծ լուսաւորեսցէ՛ նոցա՛։ Եւ թագաւորեսցեն յաւիտեանս յաւիտենից։ Եւ ասէ՛ ցիս. Ա՛ռ մի՛ տանի՛ք ոչինչ ի ճանապարհի՛ եւ մի՛ ոք ի գոտիսդ ձերս։ Ո՛չ պա՛ռս ի ճանապարհի՛ եւ ո՛չ երկո՛ս զգեստս եւ ո՛չ կօշիկս եւ ո՛չ գաւազա՛ն։ Արժանի՛ է բանուորն կերակրոյ իւրոյ։ Եւ որ ո՛րոյ քաղաքի՛ կամ գեղի՛ մտանի՛ք՝ հարցէ՛ք զի՞նչ արժանի՛ է նմա՛ եւ անտի՛ւ հանգերձ եղիջի՛ք մինչեւ ելանի՛ք անտի՛ւ։ Եւ մտանելով ի տունն՝ ողջունեցէ՛ք զնա՛։ Եւ եթէ եղիցի տունն արժանի՛՝ եկեսցէ՛ խաղաղութի՛ւն ձեր ի վերայ նորա՛։ Եւ եթէ ո՛չ արժանի՛ եղիցի՝ խաղաղութի՛ւն ձեր դարձցի՛ ի ձեզ։ Եւ որ ո՛չ ընդունի՛ցէ զձե՛զ եւ ո՛չ լսե՛ցէ զբանս ձե՛րս՝ ելանե՛լ անտի՛ւ հանդերձ ի ոտից ձերոց զփո՛շին որ ի ներքս է ի ձեզ՝ վկայութի՛ւն ի վե՛ր նոցա։ Ամե՛ն ասե՛մ ձեզ՝ հանդուրժելի՛ եղիցի երկրի՛ Սոդոմայ եւ Գոմորայ յաւուրն դատաստանի՛ քան զքաղաքին։

ՎԵՑԵՐՈՐԴ ԿԻՐԱԿԵ ՁՆՆԻ ԽԱՉԻՆ

Հաւանաբար.

Ա՛ծածին Աստո՛ւած եւ Տա՛ւղ Աստուա՛ծ, եւ անմա՛հ էութի՛ւն, որ յանձն առեր մարդանա՛լ ի սբ. Հոգւո՛յ Աստուա՛ծէն եւ ի միշտ Կուսէ՛ն անմոխրախիզ մարգ եղեալ հաւրեցար Աբրահա՛մ Աստուա՛ծ Իսահա՛կայ եւ Յակո՛բայ, մա՛ՀԱՐԱՒՔ զոր եւ պետս անուանակոչ, եւ զՅոյզնա՛ զեղբայր նորին, եւ զչարաչա՛րս եւ զչարչարանա՛ս, եւ զթիւրեալսդ եւ զՎարթոլոմէո՛ս, եւ զՄատթէո՛ս եւ զթոմա՛ս, եւ զՅակոբո՛ս եւ զՓիլիպպո՛ս եւ զՎաղենտինոս, եւ զՊարթողիմէո՛ս, եւ զՎաղենտինոս եւ զՓիլիպպո՛ս, եւ զՅակոբո՛ս Ալփեայ՛ս եւ զԹադէո՛ս եւ զՍիմո՛ն Կանանա՛ցի, եւ զՅուդա՛ս Յակոբո՛ս նախանձայղայ՛ ։ եւ զՁեռնա՛ս Յակոբո՛ս եւ զԱրիստո՛ս զոր եղեւ մատնի՛չ։ Եւ նոքա՛ գնացի՛ն եւ քարո՛զ արարի՛ն, զի ապաշխարե՛ն։ Եւ դե՛ւս բազո՛ւս հա՛նին եւ օծանե՛լ զանգուա՛ծս բազո՛ս ի հիւանդո՛ւս եւ բժշկե՛ցի՛ն։ Եւ ասէ՛ ցնոսա՛ Յիսո՛ւս. Ա՛ռ մի՛ տանի՛ք ոչինչ ի ճանապարհի՛ն, եւ ո՛չ պա՛ռս եւ ո՛չ հա՛ց եւ ո՛չ դրա՛մ ի գոտիսդ։ Եւ ո՛չ երկո՛ս վերարկուս։ Այլ ո՛րոյ տունդ մտանի՛ք, անտի՛ւ հանգչեցէ՛ք մինչեւ ելանի՛ք անտի՛ւ։ Եւ զոր ո՛չ ընդունի՛ցեն զձե՛զ եւ ո՛չ լսե՛ցեն ձե՛զ, ելանե՛լ անտի՛ւ հանդերձ ի ոտից ձերոց զփո՛շին որ ի ներքս է ի ձեզ՝ վկայութի՛ւն ի վե՛ր նոցա։ Ամե՛ն ասե՛մ ձեզ՝ հանդուրժելի՛ եղիցի երկրի՛ Սոդոմայ եւ Գոմորայ յաւուրն դատաստանի՛ քան զքաղաքին։

Ընչեա՛ս, ա՛խչեա՛ս. Աղցա՛սկս գնաս իշեան ընդ ամենայն երկիր. եւ յիշեացի անուն քո ընդ ամենայն ազգս ազգաց:

Արդ Բ՛ահապա՛ռս որ բան Պ՛ատմու՛ած.
ԳԼ. Զ. 13:

Ձէրն մեր Էհա՛ս Պ՛ահաս.

Նէ երթե՛ս այլ եղե՛ս խոնար գաւա՛ռիսան եւ, եւ ընթացե՛ս ի նոյնե՛ս երեսս առաս, զոր ես առաքե՛ալ անուանակ. Աիմոնի՛ զոր եւ Պետրո՛ս անուանեա՛ց, եւ զՅոյհաննէ՛ս զեղբայր նորին, եւ զՅակոբո՛ս եւ զՅոյհաննէ՛ս, եւ զԹովմա՛ս եւ զՄատթէո՛ս մաքսաւո՛ր, եւ զՅակոբո՛ս Ալփեայ՛ս եւ զԹադէո՛ս, եւ զՍիմո՛ն Կանանա՛ցի, եւ զՅուդա՛ս Յակոբո՛ս նախանձայղայ՛ ։ եւ զՁեռնա՛ս Յակոբո՛ս եւ զԱրիստո՛ս զոր եղեւ մատնի՛չ։ Եւ նոքա՛ գնացի՛ն եւ քարո՛զ արարի՛ն, զի ապաշխարե՛ն։ Եւ դե՛ւս բազո՛ւս հա՛նին եւ օծանե՛լ զանգուա՛ծս բազո՛ս ի հիւանդո՛ւս եւ բժշկե՛ցի՛ն։ Եւ ասէ՛ ցնոսա՛ Յիսո՛ւս. Ա՛ռ մի՛ տանի՛ք ոչինչ ի ճանապարհի՛ն, եւ ո՛չ պա՛ռս եւ ո՛չ հա՛ց եւ ո՛չ դրա՛մ ի գոտիսդ։ Եւ ո՛չ երկո՛ս վերարկուս։ Այլ ո՛րոյ տունդ մտանի՛ք, անտի՛ւ հանգչեցէ՛ք մինչեւ ելանի՛ք անտի՛ւ։ Եւ զոր ո՛չ ընդունի՛ցեն զձե՛զ եւ ո՛չ լսե՛ցեն ձե՛զ, ելանե՛լ անտի՛ւ հանդերձ ի ոտից ձերոց զփո՛շին որ ի ներքս է ի ձեզ՝ վկայութի՛ւն ի վե՛ր նոցա։ Ամե՛ն ասե՛մ ձեզ՝ հանդուրժելի՛ եղիցի երկրի՛ Սոդոմայ եւ Գոմորայ յաւուրն դատաստանի՛ քան զքաղաքին։

Ընչեա՛ս, ա՛խչեա՛ս. Աղցա՛սկս գնաս իշեան ընդ ամենայն երկիր. եւ յիշեացի անուն քո ընդ ամենայն ազգս ազգաց:

Արդ Բ՛ահապա՛ռս որ բան Պ՛ատմու՛ած.
ԳԼ. Ի՛Ե. 50:

Ձէրն մեր Էհա՛ս Պ՛ահաս.

Դարձեալ ապաքինեաց ի նմին ժա՛մ եւ տա՛ճարեալ զոմանս։ Եւ ա՛ծս վարագոյր տա՛ճարին գերա՛ւ ի վերա՛ս մինչեւ ի վա՛ռ, եւ երկիր շարժեցա՛ւ, եւ վէ՛ռք պատառեցա՛ւն։ Եւ գերեզմանք բացա՛ւն, եւ բազմա՛ մարմինք նիջելոցք սրով յարեա՛ւն։ Եւ ելեալ ի գերեզմանաց յետ յարութեա՛ն նորա՛, մտի՛ն ի քաղաքն սո՛ւրբ, եւ երեւե՛ցան բազմոցս։ Իսկ Հարիւրապե՛տն եւ որ ընդ նմա՛ պահէ՛ին զՅիսո՛ւս, երկիւղ յոյժ եւ սաստի՛ծ եղեւ գերեզմանն, երկիւղ յոյժ եւ սաստի՛ծ։ Երկրաշա՛րժ Բ՛ահապա՛ռս եղեւ եւ հրեշտա՛կ Տէ՛ր իջեալ յերկնից՝ մերձեցաւ եւ գլորեաց զվէ՛մն ի դրանէ՛ն եւ նստա՛ւ ի վերայ նորա՛։ Եւ երեւոյթ նորա՛ իբրեւ զա՛ռն եւ հանդերձ նորա՛ սպի՛տակ իբրեւ զձիւն։ Եւ ի նմանէ՛ զարհուրեցա՛ւն երկիւղածքն եւ եղեա՛ն իբրեւ զմեռեալս։ Եւ պատասխանի՛ եա հրեշտակն եւ ասէ՛ ցկանա՛նսն. Մի՛ երկնչի՛ք դո՛ւք, գիտեմ զի զՅիսո՛ւս զխաչեցեալն խնդրէ՛ք։ Ո՛չ է աստ, զի յարեա՛ւ է որպէս ասա՛ց։ Եկա՛յք տեսէ՛ք զտեղի՛ն ուր դրեալ էր Տէ՛ր։ Եւ երթա՛լ շուտ ասասցի՛ք աշակերտացն նորա՛ եւ Պետրո՛սի եթէ յարեա՛ւ է ի մեռելոց։ Եւ ահա՛ նա՛ կանխէ՛ զձեզ ի Գալիլեա՛ս, անդ նմա՛ տեսանի՛ք։ Ահա՛ ասացի՛ ձեզ։ Եւ նոքա՛ ելեալ շուտ ի գերեզմանէ՛ն՝ երկիւղ եւ մեծ ուրախութի՛ւն ունէի՛ն եւ վազեցի՛ն ասասցի՛ աշակերտացն նորա՛։ Եւ ահա՛ Յիսո՛ւս ընդ առաջ եղեւ նոցա՛ եւ ասէ՛. Ցնծացարո՛ւք։ Եւ նոքա՛ մերձեցի՛ն եւ բռնեցի՛ն զոտսն նորա՛ եւ երկիր պագի՛ն նմա՛։ Եւ ասէ՛ ցնոսա՛ Յիսո՛ւս. Երթայք ասասցի՛ եղբարցն իմոց զի երթիցեն յԳալիլեա՛ս, անդ զիս տեսցեն։ Եւ նոքա՛ երթեալ ի քաղաքն՝ պատմեցի՛ն ամենայն զոր եղե՛ւ։ Եւ ժողովեցեալ ընդ երեսս երէցանցն՝ խորհուրդ արարի՛ն եւ արծա՛թս բազո՛ս տուի՛ն զաւազանացն եւ ասացի՛ն. Ասասցի՛ք եթէ գիշերի՛ եկի՛ն աշակերտքն նորա՛ եւ գողացի՛ն զնա՛ մինչ մեք քնացեալ էաք։ Եւ եթէ լուիցէ՛ զայս իշխանն՝ մեք համոզեսցո՛ւք զնա՛ եւ զձե՛զ անհոգս արասցո՛ւք։ Եւ նոքա՛ առեալ զարծա՛թսն արարի՛ն որպէս ուսուցի՛ն զնո՛սա։ Եւ ասացեալ է այս բան մինչեւ ցայսաւո՛ր։

Եւ ես Յովհաննէ՛ս տեսի զսուրբ քաղաքն զնո՛ր Երուսաղէ՛մ իջանելոյ ի յերկնից ի Տէ՛ր մերմէ՛ պատրաստեալ իբրեւ զհարս զարդարեալ ամուսնոյ իւրոյ։ Եւ լուայ ձայնի՛ մեծի՛ ի յերկնից ասելոյ. Ահա՛ խորանն Աստուծոյ ընդ մարդկանս է եւ բնակեսցէ՛ ընդ նոսա՛ եւ նոքա

Հրամայեաց տալ զնոսին։ Եւ առեալ զնոսին Հայմէի պատեաց սուր կառաւղ. եւ եդ ի նոր գերեզմանի զոր փորեաց ի վեմի. եւ Թաւրիզացւոցեալ կարապէս զերեզմանեն վէմ մի մեծ գնաց։ Ընդ եր Մարիամ Մագդաղենացի եւ միւս Մարիամն, նաեւին Հանդէպ գերեզմանին։ 61։

ՎՑԵՐՈՐԴ ԵՐԵՔՇԱԲԱԹԻ

Սրբոյն Թէոդորիտոսի քահանային եւ Զենոնի գիւաւորին, եւ Մակարա, եւ Եւտրոպիոսի եւ Ռոմիլայ։

Յուծանողի.

Ի տաճարի սրբոյ եւ ի յհրաւոսի սրբոյ մարտիրոսայ գնեաց Տաճատնալ ազատելոյ բարեխաւսելոյն ոտա եւ աղօթից գնեաց. զանազ Թիւնս մեր խաղաղացս, Բաւուած, որպէս ասդասաէք։

Աղ. ԺԱ. Բարի է խոտովան լինել Տեառն. ապրեալ ասել անուան քոմ, բաղձելով։

Պատուել առաւօտս զոյզոյնս լինիս քո. եւ զՏէրդասուն Թիւնս քո ի գիշերի։

Պօքով առաքելոյն ի Տիտոսէ առաքեալ Թղթոյն է ընդ երգասածս. Գլ. Բ. 17։

Ըր բարւոք վերահասս լինիցին երիցանէք կրկին պատուոյ արժանի երկրին. ճանաչանց որ աշխատիցին բանիւ եւ վարդապետութեամբ։ Բայնի ասէ գիր. Մի հաւհասես զքաւոն երկու պատուոյ. եւ արժանի է ծառին վարձու իւրոյ։ Օ.երիցուէ չարաիասութիւն մի ընդունիցիս. բայց եթէ երկուց եւ երից գկայծիք։ Խոյ որ մեղանչեն առաջի ամենեցուն յանդիմանեսցես, զի եւ այլքն երկիցեն։ Ա կայսերիսէն գՀոմ առաջի Բասեաց եւ Հիւսուի Պրիսոսուի եւ. ընդ երկոց Հրեշտակաց, զի զայլ պատճառս առանց ժուռ Տաճատնի Թեան. մի ինչ առնել ասասաւոք։ 21։

Ելիբա, ասէլիա. Մաթպիոսաց է յայնէն։

Սրբոյ Բասաստիս որ բան Պաոսի Հոսի.

Գլ. Ժ. 26։

Ջերն մեր Հիւսուս Քրիսոս ասէ.

Օ.ի ոչ ինչ է ի Տաճատի որ ոչ յայանեսցի, եւ գաղանի որ ոչ Տաճերիս։ Օ.որ ասեմ Ձեզ ի խաւարի ասացեք ի լոյս. եւ զոր ըսկը յականէ՝ քարոզեցէք ի վերայ սանեացս։ Եւ մի երկեցեք յայցեանէ՝ որ սպանանեն զմարմին, եւ զոգի ոչ կարեն սպանանել. այլ երկեսցը զդուք առաւել յայնմանէ՝ որ կարող է զոգի եւ զմարմին կորուսանել ի գեՀենի։ Ոչ սպարէն երկու Ճնճղուկք գանի միով վաճառին, եւ. մի ի Ղողանէ յերկիր ոչ անկի առանց Հօր Ձերոյ։ Բայ Ձեր եւ. ամենայն իսկ Հեր գլխոյ Թուկաս է։ Եւ. սպ՝ մի երկեցեիք զի բաւ Հք քան զբազում Ճնճղուկս։ Բայնիսկ որ խոստովանսցի յիս առաջի մարդկան, խոստովանեցից եւ. եա զնանէն առաջի Հօր իմոյ որ յերկինսն է։ Եւ. որ ուրասցի զիս առաջի մարդկան, ուրասցայց եւ. եա զնա առաջի Հօր իմոյ որ յերկինսն է։ 33։

ՎՑԵՐՈՐԴ ՅՈՐԵՔՇԱԲԱԹԻ

Յուծանողի.

Որ բան ամենայն միտս անցանեն՝ զնաբազանելիսն քո, Բաւուած, առաբ մեզ Հանապազ ։զքեզ աղաչեմք։

Աղ. Զե. Կնոջ գծառայ քո, Բաւուած իմ, որ ի քեզ յուսացայ։

Որոշիսս ինձ Տէր, զի առ քեզ ապաստանեցի զօրանաւոյդ. ուրախ սիս զանձն Տաճատի քոյ, զի առ քեզ Տէր Տաճարեի զանձն իմ։

Պօքով առաքելոյն ի Կաղատացւոց Թղթոյն է ընդ երգասածս. Գլ. Դ. 19։

Ընդհանուք իմ, զօրս գաղձալ վկայսին երկնիցն՝ միաբեր նկարեալի Քրիսոս ի ձեզ։ Ասանիք ոյժ՝ զայ առ ձեզ եւ փախել զարքասիսն։ Ա ապաստանալ եմ ես վասն ձեր։ Ըսհ.ք ինչ ինձ զր ընդ օրինաւն կամք լինել։ չեմ ընդհանուս ձեր զօրեիս։ Օ.ի գոնալ է ինչ Քրիսոսիս երկու օրինք երեւ, մի յաղթեալ անաղ եւ. մի յաղաղէն։ Ա.ա զ յաղթեալն եմ բան մարդոյ Ձրեալ էրն, եւ զ յաղաղէն բան աստեղծեալն. որ է առաւել օրինաւի, զի այս ինչն են երկու կառկաղաք. մի ի ինձն, Աիսոյ ի Տաճատնէիսն Ձեզ։ որ է Հաղաղ։ Ջանի Հաղաղն լեառն Աիսոյ է, Հրաբուս Տիւսաղ է պատ Հրեսաղայի. զի Տաճատի որդւոյնչն իւրով ը Տանդիէն։ Ա.ա Վերինն Հրեսաղիմ պատ ։, որ է մայր մեր ամենեցուն Օ.ի գրեալ է. Ուսաս իր սեալ՝ որ ոչ Ծնանէիր, զի գնեա եւ սաղակեա՝ որ ոչ երկնէիր. զի բազում են որդիք սեղեկիդ սեալ. քան զարանդն Ա.ա մեր, եղողաք, բան Պատկոյ ասեսեսաղ որդիք եմք։ Ա.ա որպես յայնժամ որ բան մարդեցոյ Ծնեալ էր Հայածեր զայն որ բան Հոգւոյն, Հոգեպէս եւ. այժմ՝ Ա.ա ցի՞նչ սեսեսաղ գիր. Ի բաց Հան զազախեղ եւ. զորդի գոյա. զի մի ժառանգեսցէ որդի սպանեղոյն ընդ որդւոյն պատի։ Ա սան որդ, եղբայր. չեմք որդիք պատեղոյն, այլ պատոն. պատոյ էիսն ասէ գիր. Ի բաց Հան զազախեղ զմէ պատեսցդ։ Պինդ կացէք պատեսեսեսն, եւ մի միւսանգամ ընդ ծառ Ծառայուծեան մատեսիք։ Ե. 1։

Ելիբա, ասէլիա. Պահպ է յայնէն։

Սրբոյ Բասաստիս որ բան Պ սեկաս.

Գլ. Դ. 31։

Ջերն մեր Հիւսուս Քրիսոս.

Ես. Հ ի Ապահաղաս՝ ի քազաքն Պազիեացւոց, եւ ուսուցանէր զնոսս ի բաղաքսն։ Եւ զարձանացին ընդ վարդապետութիւն նորա, զի իշխանեսեսան էր բան նորա։ Եւ էր ի ժողովդեանն այր մի, զոր ունէր ոգի պիղծ, եւ աղաղակեաց ի ձայն մեծ, եւ ասէ. Թուսքաց, զի կայ մեր ես. քո, Հիւսուս Նազովրեցի, Եկիր կորուսանել զմեզ. գիտեմ զքեզ՝ ով ես սուրբն Բասաստ։ Սասաեաց ի նա Հիւսուս եւ ասէ. Պապանձեալ եւ. ել ի մէնէ։ Ջ.ետեհեաց զնա զեւն ի մէջն անդ եւ. ել ի նմանէ, եւ. ետ ոչ գնասեաց նմա։ Եւ երկն զարմանքը ի վերայ ամենեցուն. խօսէին ընդ միմեանս եւ ասէին. Օ.ի՞նչ է բանս այս, զի իշխանեսեսան եւ զօրասեսան ասասէ պղծոց, եւ կամենին։ Եւ երթեայ Հռչակ գնասէն ընդ ամենայն տեղիս շուրջ գրաւասացն։ Եւ յարուցեալ ի ժողովրեսէն անտի, եմաս ի տուն Պետրոսի։ Ջ.ազանց Պետրոսի տատիասէր ջերմասի տեսեալ, եւ. աղաչեցին զնա վասն նորա։ Կ.ացաւ նա եւ. ետ ձեռն ի վրա նորա։ Կ.ամ սա եւ. ետ ձեռն ի վրա կամ՝ եհեցաւ զնա։ Եւ. ապա կացեալ ընդ ասեսեսաղ ընդ նոսա։ Կ.ամ սա եւ. ետ ձեռն ի վրա կամ՝ եհեցաւ զնա։ Եւ. ապա կացեալ ընդ ասեսեսաղ ընդ նոսա։ Կ.ամ սա եւ. ետ ձեռն ի վրա կամ՝ եհեցաւ զնա։ Եւ. ապա կացեալ ընդ ասեսեսաղ ընդ նոսա։ 41։

ՎՑԵՐՈՐԴ ՀԻՆԳՇԱԲԱԹԻ

Սրբոյ Խաչիվեանց՝ ասան Հաքաս եւ երկերիւր մարտիրոսացն, եւ Ըրտեսնաց վկային։

Յուծանողաց.

Ի տաճարի սրբոյ եւ ի յհրաւոսի սրբոյ մարտիրոսայ գնեաց Տաճատնալ ազատելոյ բարեխաւսելոյն ոտա եւ աղօթից գնեաց. զանազ Թիւնս մեր խաղաղացս, Բաւուած, որպէս ասդասաէք։

Աղ. ՀԵՒ. Պատաւոն է առաջի Տեառն մաշ սրբոյ Հւրոց. ո Տէր, ես Տաճայ քո եմ, Տաճայ եւ որդի աղախնոյ քոյ։ Հատասացի զբո եւ խոսեցայ. եւ ես խոնարհ եղէ չոյժ։

Պօքով առաքելոյն ի Թեսաղոնիկեացւոց առաջին Թղթոյն է ընդ երգասածս. Գլ. Ե. 13։

Ա ասն աշխոյի եւ. մեք զոհասանք գՀասուած ամենայնաց, զի առեալ գբաւ բանին Բաւուած առ. ի մէնՀ՝ ընկալարար, ոչ. ի բրեւ զան մարդկան, այլ որպէս Ճշմարիսն զան Բաւուած, որ եւ. յաջորեալ իսկ է ի մեզ Հաւատացեալսդ։ Օ.ի դուք նմանեալ եղեսաք, եղբարք, եկեղեցեացն Բաւուծոյ որ ի Հրեսաղիմ ի Քրիսոս Հիւսուս, զի զնոյն չարսդասս չարչարեցաք եւ դուք ի Հարէից. որք եւ զՏէրն Հիւսուս սպանին եւ զմարգարէսն, եւ զմեզ Հալածեցին, եւ Բաւուծոյ չաւսդ կենն, եւ. ամենայն մարգկան Հակառակ եղեն. եւ արգելոյն զմեզ խօսել Հեթանոսացդ զի սպրեսցին, զի կամաւ բեզեն զմեզ իրեսից յամենայն ժամ. յամեի Հասեալ է ի վերայ նոցա բարկութիւն մինչեւ ի սպառ։ Ա.ա մեք, եղբարք, Թեպետ եւ որք մեռան ի Հին ամ. ժամանեսի մի, երեսք եւ. ոչ սրուիք, առաւել եւս փութացաք տեսանել զերեսս մեր Տաճատնի Թեան։ Ա ասն պարսիկ կամեցաչ գալ առ Ձեզ ես Պօղոս մի անգամ եւ երկիցս, եւ խափասեաց գմեզ սատանայ։ Ջ.ասնի զի ոչ ինչ կամ՝ Հանդերձելոյն կամ պատ պարծանաց մերոյ, եթէ ոչ դուք ի Տէր առաջի Տեառն մերոյ Հիւսուսի Քրիսոսի ի նորա գալուստն։ Օ.ի դուք եք փառք մեր եւ Հեղասիխեան։ 20։

Ելիբա, ասէլիա. Մաթպիոսաց է յայնէն։

Արթոյ Աւետարանին որ լսան Հովհաննու. Գլ. Ժէ. 11։

Տէրն ասէ Հաւատս Պրիսկոյ ասէ.

Օ այս խօսեցայ ընդ ձեզ ։ զի ուրախութիւն իմ ի ձեզ իցէ, եւ ձեր ուրախութիւնն լցեալ եղիցի։ Բայց է պատուէր իմ, զի սիրեսջիք զմիմեանս, որպէս եւ ես զձեզ սիրեցի։ Մեծ եւս քան զայս սէր ոչ ոք ունի, եթէ զանձն իւր դիցէ ի վերայ բարեկամաց իւրոց։ Դուք բարեկամք էք իմ, եթէ առնիջիք զոր ես պատուիրեմ ձեզ ։ Ոչ եւս կոչեմ զձեզ Ծառայս, զի Ծառայն ոչ գիտէ զինչ գործէ Տէրն նորա։ այլ զձեզ կոչեցի բարեկամս, զի զամենայն զոր լուայ ի Հօրէ իմմէ Ծանուցի ձեզ ։ Ոչ եթէ դուք ընտրեցէք զես։ այլ ես ընտրեցի զձեզ, եւ եդի զձեզ. զի դուք երթիցէք եւ պտղաբերիջիք, եւ պտուղ ձեր կացցէ. եւ զոր ինչ խնդրիցէք ի Հօրէ իմմէ, յանուն իմ, տացէ ձեզ ։ 16։

ՎԵՑԵՐՈՐԴ ՈՒՐԲԱԹ

Յառաջապահ.

Ով բան ամենայն միաս անցանեմ՝ զնաացդուն քո, Աստուած, առաւ մեզ Հանապազ գթեզ ապաչեմք։

Սղ. Ք։ Տեսին ամենայն ծագք երկրի զփրկութիւն Աստուծոյ մերոյ։

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր. զի գործեցին սքանչ։

Գոցուի առաքելոյն ի Վաղատուցդ Թղթոյն է ընթերցուածս. Գլ. Ե. 2։

Հաստատի եւ Գոցուս առաւ ձեզ. զի եթէ Թրիսոյիք, Պրիսկոս ինչ ձեզ ոչ օգնէ։ Ո կարէ՞ ամենայն մարդոյ որ Թրիսոյիցի, եթէ պատահասցէ ի զամենայն օրէնսն հաստատել։ Խոտանեալ էք ի Պրիսոսոյ որ օրհնեցն արդարացաք եւ անիկաց էք ի շնորհացն անտի։ Օ՛ի մեք Հոգւովն ի Հաւատոց յուսոյն արդարութեան ակն ունիմք։ Օ՛ի ի Պրիսոս Հիսուս ոչ Թրիսոսս ինչ ինչ կարող է եւ ոչ անթրիսոսութիւն. այլ Հաւատոք սիրով ազդուիլ։ Բայց որ ինչ Թուսոյիք. ո կասեցոյց զձեզ ճշմարտութեան չհաւանիլ։ Օ՛ի այն հրապոյրք ոչ յառնեան են որ կոչեացն զձեզ ։ փոքր մի խոնր զամենայն զանգուածն խմոյ։ Բայց ես յուսացեալ եմ ի ձեզ Տէրոմբ Թէ ոչ այլապէ ինչ խորհիցիք։ եւ որ խռովեցուցանէ զձեզ ։ դրեսցի դատաստան ո որ եւ իցէ։ Բայց եղբարք, եթէ Թրիսոսութիւն քարոզիմ, ընդէր ասկաս ինչ հալածիմ։ ապա ուրեմն խափանեալ իցէ գայթագղութիւն խաչին։ Երանի Թէ ծառացուսք իսկ ինչ ինչերն որ զձեզ խռովեցուցանեն։ Օ՛ի դուք յազատութիւն կոչեցեալ էք, եղբարք։ միայն զի ազատութիւնն ձեր ոչ լինիցի ի պատճառս մարմնոյ, այլ սիրով Ծառայեցէք միմեանց։ Օ՛ի ամենայն օրէնք ի մի բան կատարին։ ի Սիրեսցեսն զընկեր քո իբրեւ զանձն քո։ Բայց եթէ զիմեամս խածատիցէք եւ ուտիցէք, զգոյշ լերուք զուցէ ի միմեանց սատակիցիք։ 15։

Ալէլուիա, սլէլուիա. Պահող է յաղեն։

Արթոյ Աւետարանի որ ըստ Ղուկասու. Գլ. Ե. 17։

Տէրն ասէ Հաւատս Պրիսոսու.

Էր եղեւ ի միում աւուրց եւ ինքն ուսուցանէր, եւ փարիսեցիքն եւ օրինացն վարդապետք նստեին, որ ժողովեալ էին յամենայն քաղաքաց Գալիլեացւոց եւ Հրէաստանեայ եւ Երուսաղէմի. եւ զօրութիւն Տեառն էր ի բժշկել զնոսա։ Եւ ահա արք ինչիւն մահճիւք զայր մի որ էր անդամալոյծ, եւ խնդրէին զնա մուծանել ի ներքս եւ դնել առաջի նորա։ Եւ իրրեւ ոչ գտանէին Թէ ընդ որ մուծանիցեն զնա ի ներքս վասն ամբոխին, ելին ի տանիս եւ ի ցուցն կախեցին զնա, եւ իջուցին մահճովն հանդերձ ի մէջ առաջի Հիսուսի։ Եւ տեսեալ զհաւատսն նոցա ասէ. ցնա. Բայց գոս, Թարկալ քոյին քոց մեղք քո։ Սկսան խորհել գրիչքն եւ փարիսեցիք, եւ ասեն. Ո՞ է սա որ խօսի զհայհոյութիւնս. ո՞ կարէ Թողուլ մեղս՝ բայց միայն Աստուած։ Իմացեալ Հիսուս զխորհուրդս նոցա, պատասխանի նոսա եւ ասէ ցնոսա. Օ՛ի խորհիք ի սիրտս ձեր։ Օ՞ի զի գիւրացն է, ասել՝ Թողեալ լիցին քոց մեղք քո, եթէ ասել՝ Յարի եւ գնա։ Այլ զի գիտասջիք եթէ իշխանութիւն ունի Որդի մարդոյ յերկրի Թողուլ մեղս. ասէ ցանդամալոյծն. Քեզ ասեմ՝ արի առ գնացիր քո եւ երթ ի տուն քո։ Եւ առժամայն յարուցեալ առաջի ամենեցունց առնէր եւ յորց վերայ անկաւն գներ, գնաց ի տուն իւր, եւ փառաւորառներ զԱստուած։ Ցարմանք կալան զամենեսեան, եւ փառաւորառնէին զԱստուած. լի եղեն ահիւ. եւ ասեն, եթէ Ցեսաք այսօր նոր նման։ 26։

ՎԵՑԵՐՈՐԴ ՇԱՐԱԹ

Սրոյն Գեմմորեայ վկային եւ Բասիլիսկոսի քահանային։

Յառաջաբան.

Ի տաճարի սրբոյ եւ ի վիշտասիւի սրբոյ մարտիրոսացդ գեղուս Շամրամեցով ազգիւդ. բարեխաւսեցեալ ոգւոց եւ աղօթիւք գինուցանեալ մեր նաղարացս, Կատուած, որպէս մարգարէ։

Սղ. ճԽԹ. Պարծեսցին առաքեալք փառաք. եւ ցնծասցեն ի հանգիստս խրնկանց։

Օրհնեցէք զՏէր յորշոյեալ նոր. արշալոյսն նման յիկիզեցիս սրբոյ։

Պօղոսի առաքելոյն ի Տիտոսի թղթոյն է ընթերցուածս.

Գլ. Գ. 3։

Օի էաք երբեմն եւ մեք անմիտք, անհնազանդք, մոլորեալք, ծառայեալք ցանկութեանց եւ պէսպէս անառակութեանց, չարութեամբ եւ նախանձու շրջեալք, ատելեալք եւ զիմեանս ատելիք։ Իսկ յորժամ քաղցրութիւն եւ մարդասիրութիւն փրկչին մերոյ Կատածոյ յայտնեցաւ, ոչ ի գործոց արդարութեան զոր արարաք մեք. այլ բան իւրում ողորմեաց ապրեցոյց զմեզ ի ձեռն առաջնոյն միւսանգամ ծնունդեան, եւ նորոգութեամբ Հոգւոյն սրբոյ. զոր կՀիղ ի մեզ առատութեամբ, ի ձեռն Յիսուսի Քրիստոսի փրկչին մերոյ. զի արդարացեալք շնորհօքն նորին ժառանգաւորք լիասցուք կենացն յաւիտենականաց։ Հաւատարիմ է բանս, եւ ի սոյն կամիմ գրել զհաստատուն լինել, զի փոյթ արասցին գործոց բարեաց վերակացու լինել հաւատացելոյն Աստուած, զի այն է բարի եւ օգտակար մարդկան։ 8։

Աբբա եւ Աբբա. Քահանայք քո զգեցցին զարդարութիւն. եւ աւրբք քո ցնծասցեն։

Արդ Հետագային որ լսա Մարկոսի.

Գլ. ԺԶ. 9։

Յերեկն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ.

Ես զնոյ խոյ տնտեսացն յառնեան. եւ ի ժողովուրդս ասնիցիցիր, եւ առաջի գասաւորաց եւ թագաւորաց կոյրիք վասն իմ ի վկայութիւն նոցա եւ ամենայն հեթանոսաց. բայց նախ պարտ է առնուցանել քարոզել։ Եւ յորժամ առնիցին զձեզ մատնել, մի յառաջագոյն հոգայցիք եւ մի դիտասջիք թէ զինչ խօսիցիք. այլ որ ինչ տացի ձեզ ի ժամուն յայնմիկ զայն խօսիցիք. զի ոչ դուք էք որ խօսիցիք այլ Հոգին սուրբ։ Արանձնէ եղբայր զեղբայր ի մահ, եւ Հայր զորդի. եւ յարիցին որդիք ի վերայ Հարց եւ սպանանիցին զնոսա։ Եւ եղիջիք ատելեացք յամենեցունց վասն անուանն իմոյ. այլ որ համբերեսցին խնայեսցի նա կենցի։ 13։

ԵՕԹՆԵՐՈՐԴ ԿԻՐԱԿԷ ԶԿՆԻ ԽՈՉԻՆ

ԽՐՉԻՒՆ

Յառաջաբան.

Բառնի պատուական ամենայաղթ խաչ քոյ անխափիւք երկրպագիցեմ, եւ խնդրեմք զմեզ ողորմութիւն յանցանաց մերոց. քանզի սուրբ բարեխաւսութիւնն պարծանք մարդկան։ Եւ այժմ վասն սրբոյ սուրբ անուանդ քոյ Նշանիդ Յիսուսիդ զերազոյն ողորմութիւնդ ամենայն աշխարհի։

Սղ. Դ. Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսացդ քոց. եւ եւսաբ ուրախութիւն սրտից մերոց։

Ի կարգալ խնամ լուսոյ ինձ Կատած. ի Նշոյլ ինձ անդորր արարեր. որդեմեա ինձ եւ լուր աղօթից իմոց։

Պօղոսի առաքելոյն ի Կողոսացւոց առաքին թղթոյն է ընթերցուածս. Գլ. Բ. 18։

Օի ձեռն խաչին կարեւորեցաւ միմարեւթիւն է. այլ փրկեցաք մեզ՝ զօրութիւն Կատածոյ։ Օի գրեալ է. Կորուսից զիմաստութիւն իմաստնոց, եւ զիարհուրս խորհրդականաց արհամարհեցից։ Ուր իմաստուն, ուր գիր, ուր քննիչ աշխարհս այսորիկ. ոչ առաքեն յիմարութեան աշխարհս այսորիկ։ Վասնզի իմաստութեամբն Կատածոյ ոչ ծանեաւ աշխարհ իմաստութեամբ զԿատած, հաճեցաւ Կատած միամտութեամբ քարոզութեան ապրեցուցանել զհաւատացեալս։ Իսկ զորմէ՞ուն. Հրեայք նշան հայցեն, եւ Հեթանոսք իմաստութիւն խնդրեն. մեք քարոզեսցուք զխաչեալն Քրիստոս, Հրէից գայթագղութիւն եւ Հեթանոսաց յիմարու-

թիւն. բայց նոքին իսկ կուչկռտին Հրէից եւ հեծանոցք, զԱրխիսաս Պատճառ զգալոյ թիւն եւ Պատճառ խնամոյ թիւն: 24:

Ընկերա՛ս, ասէ ցնա· Ջուր զգալոյ թիւն ծառայի գոյ· կեցո զգալի ապահով գոյ· եւ այս առ իս նշան բարութեան:

Արդ Աւետարանին որ բան Պաօղիկոսի. Գլ· ԽԲ· 27:

Յկեր մեր Հիմառս Պրխիսաս ասէ.

Օ՛ի որպէս փայլակին որ կրկնէ չարեաց կու եւ երեւի մինչեւ չարեւմտեան, այնպէս եղիցի գալուստն Որդւոյ մարդոյ: Օ՛ի ուր գէշն իցէ, անդր ժողովցին արծուիք: Վ ապրապահի յետ նեղութեան աւուրցն այնցեղի արեգակն խաւարեսցի, եւ լուսին ոչ տացէ զլոյս իւր, եւ աստեղք անկցին յերկինից, եւ զօրութիքն երկնից շարժեսցին: Եւ այս երեւեսցի նշան Որդւոյ մարդոյ յերկինս, եւ յայնժամ կոծեսցին ամենայն ազգք երկրի, եւ տեսցեն զՈրդի մարդոյ եկեալ ի վերայ ամպոյ երկնից զօրութեամբ եւ փառաւ բազմիւ: Եւ առաքեսցէ զՏէրշուռանս իւր փողով մեծաս, եւ ժողովեսցեն զընտրեալս նորա ի չորից հողմոյ ի Տաղաց երկնից մինչեւ ի Տաղս նոցա: Ի թզենւոյ ամսի ուսուցէք զառակս. զի յորժամ նորա ոստն ճկասցին եւ տերեւիւն ցցուիցի, գիտաք ի՛ մերձ է ամառն: Նոյնպէս եւ դուք յորժամ տեսանիցէք զայս ամենայն, գիտասջիք ի՛ մերձ է ի դուռս: Ամէն ասեմ ձեզ՝ ի՛ն ոչ անցցէ ազգս այս, մինչեւ այս ամենայն եղիցի: Երկինք եւ երկիր անցցեն, եւ բանք իմ ի՛ ոչ անցցին: Բայց վասն աւուրն այնորիկ եւ ժամու, ոչ ոք գիտէ, ոչ հրեշտակք երկնից եւ ոչ Որդի, բայց միայն Հայր: 36:

Ա֊ երէց՝ ասէ· Ա֊ ոչ ոք կարէ յարձակել ի նեղութիւնն Հոգւոյ Սրբոյ եւ ի Տէրունական Հրամանացն:

ՅՕՐ ԱՄՆՆԱՑՆ ՍՐԲՈՑ

ԶԱՐԻ ԼԱՊԻ ԿԱՆՉԻ·

Յաճախապահ.

Ի տաճարի պրոց եւ ի յիշատակի սրբոց մարտիրոսաց գենաս Տաճառնաղով ազաւելք. բարեխօսեցեալ ոգա եւ աղօթիւք զվերնադասեցելոցն միւս բազմացար, Քառասն, որպէս մարգարէն:

Աղ· կե· Հեկեկեցէք որշնեցէք զկնառատ. եւ զկէր յաղբեցան Խրատիք:

Պաղեստինեայ աւետիքն փառաց. եւ ցնծասցեն ի Տէրոջնոս հրեանց:

Պօղոսի առաքելոյն ի Հռոմիսկոսի Եպիսկոպոսէն զի ընկերցուսցես. Գլ· ԺԲ· 1:

Քաղաքնոյ եւ ասէ· զի որպէսզի տեսցէ զմեզ ճանեալ ունիցէ զրացուցեալ զիւրն փրկիչ, զՏէրպատուհասն զիւրն ի Տէրոջ, զՏէրպատուհասն զանձանէ ի բաց ընկեցուսցէ եւ զմեզ կալեսցուս. Տաճկերտեմանէ ընտեսցուք ի պատերազմէն որ առաջի կայ մեզ: Հայեցարուք ի զօրապետն Տաճկաստոյ եւ ի կառաւրէն Հիմառս, որ փոխանակ ուրախութեանն որ նմա առաջի կայր, յանձն առ գնալոյ, արհամարհեաց զանձին, նասուրեցաւ զՔրիստոս եւ զՔառասնոյս: Ոչխ ածէք զմոռս, որ զայսպիսի Տաճկերտեմանէ ի մեզ-զրացոյց Տաճկաստանեմանէ, ասաի կրեաց. զի մի աշխատ լինիցէք ասաի կրեացոյ եւ կառաւրէն Հիմառս, որ փոխանակ ուրախութեանն որ նմա առաջի կայր, յանձն առ գնալոյ, արհամարհեաց զանձին, նասուրեցաւ զՔրիստոս եւ զՔառասնոյս: Ոչխ ածէք զմոռս, որ զայսպիսի Տաճկերտեմանէ ի մեզ-զրացոյց Տաճկաստանեմանէ,

ԵՕԹՆԵՐՈՐԴ ԵՐԵՔՇԱԲԱԹԻ

Սրոց Հիպոքիքցնոց։

Յառաջաբան.

Ի տաճարի սրոց եւ ի լիշատակի սրոց մարտիրոսաց գեհոն Տաճառնաղով ազատեցաք բաղխասխ[illegible]ւմէ սգա եւ աղօթիւք պինդ զանուէիրնս մեր խաղալացո, Քառասն, որպէս մարգահէր։

Աղ· ճծե։ Պատուական է առաջի Քհնան մահ սրոց իւրոց։ ո Տէր, ես ծառայ քո եմ։ Ծառայ եւ որդի աղախնոյ քոյ։ Հատասցի զոր եւ խոսեցայ։ Եւ ես խոնարհ եղէ յոյժ։

Պօզոսի առաքելոյն ի Կորնթացւոց երկրորդ էպիստն է ընթերցուածս։ Գլ·Ե· 6։

Օ[illegible] Քառասն՝ որ սպաց ի խաչի լոյս ծագիւ, որ եւ ծագեաց խակ ի սիրս մեր ի լուսաւորութիւն գիտութեան վառացն Քառասնից ի դէմս Հիսուսի Քրիստոս։ Քառասնեակս ունիմք զպատճառս զայս յաճախս հետդհետս, զի առաքելութիւն զօրութեան խրի Քրիստոս ծառայ եւ ոչ ի մէնջ։ Հաւատացին նեղեալք, այլ ոչ նուաճեալք. կարօտեալք, այլ ոչ ապահովանալք. Տանջեալք, այլ ոչ կքեալք. յորտաքեալք, այլ ոչ սասանեալք։ Հաւատացեալ ամէն գնաշն Հիսուսի ի մարմնիս մեր կրնայք, զի եւ կեանքն Հիսուսի ի մարմնիս մեր յայտնեսցին։ Վասնզի միշտ մեք ոչ կեդանիքս կեր, ի մահ մատնիմք վասն Հիսուսի, զի եւ կեանքն Հիսուսի յայտնի լիցին ի մահկանացու մարմնիս մեր։ 11։

Ընկերս, ասէիս։ Մաթեոսեանց ի յոյներէն։

Սրոյ Բ·Հաւատոյին որ ասա Վ·հատ·։

Գլ· ծ· 21։

Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս։

Ի նմին ժամու ցնծացաւ (Հիսուս) Հոգւովն սրով եւ ասէ. Գոհանամ զքեզ, Հայր, Տէր երկնից եւ երկրի, զի ծածկեցեր զայս իմաստնոց եւ ի գիտուց եւ յայտնեցեր զայս տղայոց։ Ե՛այ, Հայր, զի պատկա՛ Հաճոյ եղեւ առաքի քու։ Ընծայեցաւ առաքիեն ի Հօրէ իմմէ. եւ ոչ ոք գիտէ եթէ ով է Որդի, եթէ ոչ Հայր, եւ ո՛ է Հայր եթէ ոչ Որդի, եւ ում կամիցի Որդին յայտնել։ Կրկին դարձեալ առանձինն առ աշակերտան ասէ. Երանի աչաց, որ տեսանի՛ զեն զոր տեսանէք։ Բազմ ձեզ։ զի բազումք մարգարէք եւ թագաւորք կամեցան տեսանել զոր դուք տեսանէք, եւ ոչ տեսին. եւ լսել զոր լսէք, եւ ոչ լսան։ 24։

ԵՕԹՆԵՐՈՐԴ ՁՈՐՔՇԱԲԱԹԻ

Յառաջաբան.

Ընդ քառ ամենայն միտս անցանեմ զնաշաղտերիսեն քո, Քառասն, առաւ մեզ Հաւատոյ, գթած աչաւեցեր։

Աղ· 21ե· Աչեցո զծառայս քո, Քառասի իմ, որ է քեզ յուսացայ։

Աչդպէս ինձ Տէր, զի առ քեզ աղաղակիցի զօրհնանգաղ· ուրախ արա զանձն ծառայի քոյ, զի առ քեզ Տէր Հանդարձի զանձն իմ։

Պօզոսի առաքելոյն ի Կաղատացւոց ընթերցուածս։ Գլ· Ե· 16։

Ասաց զայս ամէի· Հոգով գնացէք, եւ զցանկութիւն մարմնոյ մի կատարէք։ Օ[illegible] մարմին ցանկայ հակառակ հոգւոյ եւ հոգի հակառակ մարմնոյ. եւ զի զայս միմեանց հակառակ են, մի զոր կամիցիք զայն առնիցէք։ Եթէ հոգւով վարիք, ապա չէք ընդ օրինաւ։ Օ[illegible] յայտնի են գործք մարմնոյ. որպիսի են՝ շնութիւն, պոռնկութիւն, գիշատիչութիւն, արծաթասիրութիւն, կախարդութիւն, թշնամանութիւն, հեւ, նախանձ, բարկութիւն, հակառակութիւն, երկպառակութիւն, հերձուածք, նախանձք, սպանդ, գինարբուքք, ագահութիւնք եւ որ ինչ այսոհ նման են։ Օ[illegible] յառաջագոյն ասեմ, ինչ որ ասացի նախանձ եւ որ ինչ այսոհ նման են։ Օ[illegible] յառաջագոյն ասեմ, ինչ որ ասացի ձեզ, եւ արդէն։ Ոչ ոք ժառանգէ զարքայութիւն Քրիստոսի ոչ ժառանգիցէ։ Իսկ պտուղ Հոգւոյն սէր, ընդունակութիւն, խաղաղութիւն, երկայնամտութիւն, քաղցրութիւն, բարութիւն, հաւատ, հեզութիւն, ժուժկալութիւն. զայսպիսեաց ասած օրէնքն չեն հակառակ։ Իսկ որ Քրիստոսինն են զմարմինս իւրեանց ի խաչ հանեն կարիսք եւ ցանկութիւնքեք հանգերձ։ Եթէ կեանք հոգւով՝ ընդ հոգւոյն եւ միաբանեցարք։ Եւ մի լիցուք մեսամարդիք միմեանց նախանձելով։ 26։

Ընկերս, ասէիս։ Պաճոյ ի յոյներէն։

Սրոյ Բ·Հաւատոյին որ ասա Վ·հատ·։

Գլ· Ե· 36։

Օ[illegible] մեր Հիսուս Քրիստոս։

Ընդունէր զնա՝ ամի ի փարիսեցւոցն զի կերիցի ընդ նմա։ եւ մտեալ ի տուն փարիսեցւոյն բազմեցաւ։ Եւ կին մի էր ի քաղաքին մեզաւոր։ երբեւ գիտաց թէ բազմեալ է ի տան փարիսեցւոյն, բերեալ շիշ մի հեղոյ անդուր, կայր ցետոյ առ ոտս նորա լալոյ, եւ արտասուօքն սկսան թրջանալ զոտս նորա եւ հետով գլխոյ իւրոյ չնչէր, եւ համբուրէր զոտս նորա, եւ ածանէր իւղովքն։ Եւ տեսեալ փարիսեցւոյն որ կոչեաց զնա, ասէր ընդ միտս իւր։ Եա թէ մարգարէ ոք էր, տայր գիտէր թէ ով է զոր դիպեալ ոք կին մեզաւոր է սա։ զի մեզաւոր է։ Պատասխանի ետ Հիսուս եւ ասէ ցնա։ Սիմոն, ունիմ ինչ ասել քեզ։ եւ նա ասէ. Ասա վարպետ։ եւ ասէ. Երկու պարտապանք էին ուրումն փոխառուի։ Մէն պարտէր հինգ հարիւր դահեկան, եւ միւսն յիսուն։ Եւ երբեւ ոչ ունէին Տառն ցամեծ, երկոցունցն շնորհեաց։ արդ առաւ ո՞վ առաւել սիրեսցէ զնա։ Սիմոն։ Ետ պատասխանի եւ ասէ. Կարծեմ զոր ցամենից շնորհեաց։ Եւ նա ասէ ցնա. Ուղիղ դատեցար։ Եւ դարձեալ ի կին նորին, ասէ ցՍիմոն։ Տեսանես զայս կին. մտի ի տուն քո՝ ջուր ոչ տուիր ինձ ոտս. եւ սա արտասուօք բրեալք եւ հետ զոտս իմ, եւ չնչով իւրով չնչեցաւ։ Համբոյր ի գու ոչ ետուր ինձ. սա ամենեւին յորմէ ինչեաւ եմ՝ ոչ դադարեաց ի համբուրելոյ զոտս իմ։ Իւղով զգլուխ իմ ոչ օծեր. սա իւղով անուշ օծ։ Վասն որոյ ասեմ քեզ. Թողեալ լիցին սմա մեղք իւր ամենայն քանի՝ թողեալ լիցին սմա մեղք իւր բազումք, զի յոյժ սիրեաց. զի որում շատ թողացու՝ շատ սիրէ. եւ որում սակաւ սակաւ։ Ետ ասէ ցնա. Թողեալ լիցին քեզ մեղք քո։ Եւ սկսան որ բազմեալ էին ընդ նմա ասել ընդ միտս իւրեանց. Ո՞վ է սա որ զմեզս ինչ եւ թողուցանէ։ Եւ նա ասէ ցքինն. Հաւատք քո փրկեացին զքեզ. երթ ի խաղաղութիւն։ 50։

ԵՕԹՆԵՐՈՐԴ ՀԻՆԳՇԱԲԱԹԻ

Սրոյն Աւետիսանոսի Սիքսաստացւոյն, եւ Բաթիայ Ծերոյն եւ Ձգ աշակերտաց Նորին։

Յառաջաբան.

Ի տաճարի սրոց եւ ի լիշատակի սրոց մարտիրոսաց գեհոն Տաճառնաղով ազատեցաք բաղխասխ[illegible]ւմէ սգա եւ աղօթիւք պինդ զանուէիրնս մեր խաղալացո, Քառասն, որպէս մարգահէր։

Աղ· ճծե։ Պատուական է առաջի Քհնան մահ սրոց իւրոց։ ո Տէր, ես ծառայ քո եմ։ Ծառայ եւ որդի աղախնոյ քոյ։ Հատասցի զոր եւ խոսեցայ։ եւ ես խոնարհ եղէ յոյժ։

Հոգեհանգստեան առաքելոյն ի Սարհոթիացւոց առաջին եպիստն է ընթերցուածս։ Գլ· Բ· 7։

Սիրելիք, ոչ նորն ինչ գրեալ պատուիրան գրեմ ձեզ, այլ զնոյն պատուիրանն զոր ի սկզբանէ առեիք, եւ զնոյն պատուիրանն բանն է զոր լուարար։ Վարձեալ նոր պատուիրան գրեմ ձեզ, որ է ճշմարիտ ի նմա եւ ի ձեզ. զի խաւարն անցանէ, եւ լոյսն ճշմարիտ արդէն խակ երեւի։ Որ ասէ եթէ ի լոյս իցէ, եւ զեղբայր իւր ատիցէ, ասա է, եւ ի խաւարի է ամենեւին։ Որ սիրէ զեղբայր իւր, ի լոյս բնակէ, եւ գայթագղութիւն ինքնին չիցէ։ Եակ ոք ատելոյ զեղբայր իւր, ի խաւարի է եւ ընդ խաւար չգիտէ. եւ ոչ գիտէ յո՞ երթիցայ, զի խաւարն խաւարացոյց զաչս նորա։ Գրեմ ձեզ, որդեակք, զի թողեալ են ձեզ մեղքն ձեր վասն անուան նորա։ Գրեմ ձեզ, հարք, զի ճանաչեք զայն որ ի սկզբանէն է։ Գրեմ ձեզ, երիտասարդք, զի յաղթեցեք զոտ չարին։ Գրեմ ձեզ, մանկտիք, զի ճանաչեք զոտ զՀայրն։ Գրեմ ձեզ, հարք, զի ճանաչեք զոտ զայն որ ի սկզբանէն է։ Գրեմ ձեզ, երիտասարդք, զի եք զոտ չհրապարակաք, եւ բանն Քառասնոյ ի ձեզ բնակի, եւ յաղթեցեք զոտ չարին։ 14։

Ընկերս, ասէիս։ Մաթեոսեանց ի յոյներէն։

Արդ Աւետարանիս որ բան հետեւանութ.

ԳԼ· ծ·չ· 1:

Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս ասէ.

Օգայս խօսեցայ ընդ ձեզ՝ զի մի գայթագղիջիք: Ի ժողովոյդ իբրեւս զանիս հանիցեն զձեզ· այլ ևիկաւ ժամանակ, զի ամենայն որ սպանանիցէ զձեզ, համարիցի պաշտօն մատուցանել Աստուծոյ: Եւ զայն արասցեն ընդ ձեզ, քանզի ոչ ծանեան զՀայր եւ ոչ զիս: Այլ եւ զայս խօսեցայ ընդ ձեզ, զի յորժամ ևիկաւ ժամանակ յիշիջիք թէ ես ասացի ձեզ: Օգայս ի սկզբանէ ոչ ասացի ձեզ, քանզի ընդ ձեզ էի: 5:

ՅՕԹՆԵՐՈՐԴ ՈՒՐԲԱԹ

Յոհաննու.

Ով բան ամենայն միաս անցանեմ զԱստուածութիւն քո, Աստուած, տուր մեզ Հանապազ, ղքեզ ապաւէն:

Առ· Գ·: Տէրն ամենայն ծագք երկրի զիմիսութիւն Աստուծոյ մերոյ:

Օրհնեցիք զՏէր յորհնութիւն նոր. զի արանձնեալ սիրոյ:

Պօտաի առաքիչն ի Գաղատացոց ԹԻԹ զի ընթերցուածս. ԳԼ· Զ· 1:

Եղբարք, եթէ յանիարտ ընդունիցի ոք ի Յէնջ յԻրն եւ իցէ յանցանս, դուք որ Հոգեւորք էք՝ Հաստատեցէք զայնպիսին Հոգւով Հեզութեան. զգոյշ լինիցիք անձանց՝ զի մի եւ դուք փորձիցիք: Օմիմեանց բեռն բարձէք, եւ այնպէս կատարեցիք զօրէնն Քրիստոսի: Եթէ Համարիցի ոք թէ ինչ ինչ է եւ չիշէ, զանձն իւր խաբէ: Օգործ իւր կազմեսցի իւրաքանչիւր ոք, եւ ապա անձին իւրում միայն պարծանս ասցէ, եւ մի առ ընդիւնաւն: Օի իւրաքանչիւր ոք զԻր բեռն բառնայոց է: Հաղորդուիցէ պատուէ աշակերտն վարդապետին յամենայն բարութիւնս: Մի խաբիք. Աստուած ոչ պատճառիմ: Օի զոր ինչ սերմանիէ մարդ զնոյն եւ Հնձիցէ. որ սերմանի ի մարմին իւր, ի մարմնոյդ անտի Հնձիցէ զապականութիւն. եւ որ սերմանի ի Հոգին, ի Հոգւոյ անտի Հնձիցէ զկեանն յաւիտենից: Եւ զբարիս գործել մի Նուազացուք, զի ի ժամանակի իւրում Հնձուցուք առանց լքանելոյ: Ապա Հետեւ մեզ, զի ժամանակս ի ձեռս է գործեացուք զբարիս առ ամենեսեան, մանաւանդ առ բնաւանիսն Հաւատոյ: Տեսէք զիրերս որպիսի գրիչի առ ձեզ իսիյ ձեռամբ: Օի որ միանգամ կամին բարեմարդիկ լինել մարմնով, նոքա ստիպեն զձեզ թլփատել. միայն զի մի զխաչն Քրիստոսի չիշեսցեն: Քանզի որ թլփատեալքն իսկ Հոգին, նոքա գրչեան ոչ պահեն. այլ կամին զի զձեզ թլփատեսցէք, զի ձերով մարմնովդ պարծեսցին: 13:

Հաչտութիւն, աբեղբայր. Պատգ է Յայնէն:

Արդ Աւետարանիս որ բան Կ ուխտաս.

ԳԼ· Ը· 4:

Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս.

Նա ի ժողովել բազում ժողովրդոց, եւ բան քաղաքաց քաղաքաց ևիկոյց առ նա, ասէ առակս. Եկ սերմանացան սերմանել զսերմանիս իւր. եւ ի սերմանելն իւրում էր որ անկաւ առ Ճանապարհաւ եւ եղեւ կոխան, եւ թռչունք երկնից կերան զնա: Եւ այլն անկաւ յապառաժի. եւ ընդ բանանելն չորացաւ, առ ի չունչ հիմն ոչ: Եւ այլն անկաւ ի միջ փշոց, եւ ընդ նմին բանանալ փշոյն Հեղձուցին զնա: Եւ այլն անկաւ յերկիր բարի եւ պտղաբեր, եւ բանանալ պտղաբեր Հարիւրապատիկ: Օայս երբեք ասացեալ, ասէ. Ով ունիցէ ականջս լսելոյ լսիցէ: Հարցանէին զնա աշակերտքն, եթէ զիարդ իցէ առակն: Եւ նա ասէ. Ձեզ տուեալ է գիտել զխորհուրդս պարտիսեան Աստուծոյ, բայց այլոցն առակաւ, զի տեսցեն եւ մի տեսցեն, եւ լսիցեն եւ մի իմասցեն: Բայց առակն այս ինչ է. սերմն բանի Աստուծոյ է: Եւ որք առ Ճանապարհաւն այնոքիկ են որ լսեն. եւ ապա գայ սատանայ Հանէ զբանն ի սրտից նոցա, զի մի Հաւատացեն եւ ապրեսցին: Եւ որք յապառաժի որք յորժամ լսիցեն ընդունին բերկրութեամբ զբանն, եւ արմատս ոչ ունիցեն. որք առ ժամանակ մի Հաւատան, եւ ի ժամանակի փորձութեան Հեռանան: Իսկ որ ի միջ փշոյն անկան՝ նոքա են, որ իրրեւ լսեն զբանն, եւ ի Հոգս եւ ի մեծութիւն եւ ի քանկութիւն աշխարհիս զարձեալ՝ Հեղձուն եւ անպտուղ լինին: Իսկ որ յերկիրն պարապտ, զոյց բառնալ եւ զանարգանսն պոռն բանալ զանձն ընդունին, եւ ասն պտուղ Համբերութեամբ: Ով ոք լսացանէ ձգաց եւ իմացցանէ ընդ կացանելոյս կամ՝ դնէ ընդ մտիձգ. այլ ի վերայ աշտանակի զնէ, զի որք մտանեն զոյս տեսցին: 16:

ԵՕԹՆԵՐՈՐԴ ՇԱԲԱԹ

Սրբոյն Բարսղամու Ընտիրացւոյն, եւ ԹՈՓԻ մանկանցն Եփեսոսի:

ՀԱՄԱՌՕԹ.

Ի տաճարի սրբոց եւ ի ժիշատակի սրբոց մարտիրոսաց զնոսա Տաճարատուէ տագնեցաք. բարեխօսեմք մեզ եւ աղօթիւք պինդացանել մեր խոստացաց, Ընտուած, որպէս մարգարէ:

Ալ. ՂԲ· Լրջապէն որպէս զարմանալիս Դաղիպոսին. որպէս չէնցրան Լերանանոս բացալը կղզիին:

Խաղ է խոտաղան լինել Ջեւան. եւ տալեա ասել անուան քոյ՛, բարձրեալ:

Պօղոսի առաքելոյն Ա՛ՐՐԱՅԵՑԻՍ ԹՂԹԱՅՆ Է ԸՆԹԵՐՑՈՒԱԾԱ· Գ՚. ԹԻ. 32:

Եւ պղծ զի՞նչ եւս առաջիք զի՛չ բառական Ժամանակս պատակելոյ վասն Գեդէոնի, Բարակայ, Սամփաղեի, Հեփթայայ, Դաւթի եւ Սամուէլի եւ այլոց մարգարէից. որք Հաւատովք պատեցին զթագաւորութիւնս, գործեցին զարդարութիւն, Հասին ասեւանց, խցին զբերանս առիւծուց, զեջացին զրոյս սրոյ, զօրացան ի պատերազմի, եղեն զօրաւորք ի պատերազմի, առեն զաշխարս օտարաց: Ընկալան կանայք ի յարութիւն զմեւանս իւրեանց. Կիւք նշոյեցան, եւ չեւ. եւս ընկալան զիրկս իւրեանց, զի բառաջոյն չարաչեանն Հասանիցեն: Նա՛ կիւք զանջնանայ եւ զգանիք զիրկ առին, զկապանայ եւ զանանց: Զարմանացան, զզուեցան, փորձեցան, սպանումիս սրով մեռան, չջնջեցան ընչմաչիք եւ մորթովք պատեցեալք· կարօտեալք, նեղեալք, չարչարեալք: Օջա ոչ սրտէ աշխարհս, բանասաւոր մարդկայք եւ ի լերինս եւ յայրս եւ ի փոսսերս երկրի: Նա՛ սոքա ամենքեքն վկայեալք ի Հաւատոյն, չեւ եւս ընկալան զանեանն, Բառաջոյ վասն մեր բառաջոյն Հաճարեալ, զի մի առանց մեր կատարեալիցեն: 40:

Ալելուիա, ալելուիա. Ա՛ՐՔԱՅՈՒԹԻՒՆ Է ՅԱՅՆԵՆ:

Սրբոյ Ա՛ւետարանիս որ ըստ Հովհաննու. Գ՚. ԺՉ· 1:

Ցէրն ասէր ընդ Հիւսուս Աբրիսաւս ասէ.

„Օջա խօսեցայ ընդ ձեզ՝ զի մի գայթագղիջիք: Ի ժողովուրդ իւրեանց Հանիցին զձեզ· այլ եկեսցէ ժամանակ զի ամենայն որ սպանանիցէ զձեզ, Հանցելոյն պաշտօն մատուցանել Բառաջոյ: Եւ զայն արացեն ընդ ձեզ, քանզի ոչ ծանեան զՀայր եւ ոչ զիս: Այլ եւ զայս խօսեցայ ընդ ձեզ՝ զի յորժամ եկեսցէ ժամանակ, յիշեցէք թէ ես ասացի ձեզ: Օջա ի սկզբանէ ոչ ասացի ձեզ, քանզի ընդ ձեզ էի: 5:

ՈՒԹԵՐՈՐԴ ԿԻՐԱԿԷ ԶԱՆԻ ԽԱՉԻՆ

ՀԱՄԱՌՕԹ.

Արիածին Արդի եւ Բանդ Բառաջ, եւ անմահ էութիւն. որ յանձն առեր մարմնանալ ի սրբուհէյ Բառաջածնէն եւ ի միւս Կուսէն. անփոփոխելիդ մարդ եղեալ, խաչեցար Աբրիսաւս Բառաջ, մահս ատեդ զմահ կեղեցեր. մեզ ի սրբոյ Երրորդութենէն փառաւորելիդ ընդ Հօր եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյն, կեցո զմեզ:

Ալ. կբ· Ընդ վայելչէ որշնութիւն Բառաջած ի Աիան. եւ զեղ ասցին աթոռիք Աբրիսաւիէ:

Լաւ աթոռիդ խոց. զի առ զեղ առեղնան տարածեն եկեսցէ:

Պօղոսի առաքելոյն Ա՛ՐՓԱՏԱՑԻՍ ԹՂԹԱՅՆ Է ԸՆԹԵՐՑՈՒԱԾԱ· Գ՚. Ը· 1:

Պօղոս առաքեալ Հիւսուսի Աբրիսաւոյ կամեցի Բառաջոյ, սրոյ որ են Աբրիսաս եւ Հաւատացեալ ի Աբրիսաս Հիւսուս: Շնորհք ընդ ձեզ եւ խաղաղութիւն Բառաջոյ Հօրէ մերմէ եւ ի Տեառնէ Հիւսուսէ Աբրիսաս: Օրհնեալ է Բառաջած եւ Հայր Տեառն մերոյ Հիւսուսի Աբրիսաս, որ օրհնեաց զմեզ ամենայն հոգեւոր օրհնութեամբ յերկնաւորս ի Աբրիսաս: Որպէս ընտրեաց մեզ նմա յառաջ քան զյիմնեն աշխարհի, լինել մեզ սուրբ եւ անարատ առաջի նորա սիրով: Հաճաւագոյն սահմանեաց զմեզ յորդեգրութիւն ի ձեռն Հիւսուսի Աբրիսասի ինքն բան Հաճութեան կամաց իւրոց, ի գովեստ փառաց շնորհացն իւրոց, որով զուարճացոյց զմեզ սիրելեաւն:

Աղով ունիմք պիտոյութիւն ի ձեռն արուն նորա զեղջութիւն մեզով քան մեծութեան Տեառնդ իւրոց, որ առաւելքան. ի մեզ առնան խնամութեամբ եւ գիտութեամբ: Երջոյց մեզ զերջանութիւն կանաչ իւրոց քան Տաճարիցն իւրում՝ զոր յառաջագոյն եղ հոգաս, ի տնտեսութիւն քանի ժամանակաց, բոլոխտակիւ զամենայն Աբրահամս, որ ինչ յերկիրս եւ. որ ինչ յերկրի ի նոյն: Աղով եւ վճռակիցք յառաջագոյն Տաճարիցդ քան յառաջագոյնիցն Աստուծոյ, որ զամենայն յաջոյ քան խորհրդով կանոյ իւրոց, բնակ մեզ ի զոգիսա փառաց նորա յառաքեցան յուսացելոց ի Աբրահամս: Աղով եւ գուք իջուք. յուսացք զամեն ծշմարտութեան, զառնասցեն փրկութեան ձերոյ, որով եւ Տառասցեկք ծիքեցեք Հոգւոյն սրբոյ առնեսցուք, որ է առ Տառասչեայ մաքառութեան մերոյ, ի փրկութեան Տոնասնեսեան, ի զոգիսա փառաց նորա: 14:

Ընկերա, սկըսիա. Հայոց-Ընան է Յայնեն:

Սրբոյ Աբեսապահիս որ քան Վ ուխասա.

ԳԼ. Ը. 17:

Տէրն մեր Հիսուս Աբրհասս ասէ.

Ձիք ինչ ծածկած որ ոչ յայտ լիցի. եւ ոչ գաղտնի որ ոչ ծանիցի եւ ելիցէ ի յայտ: Ցնուք պատհեսեն. զարդ ականջ. զի որ գուցէ ասցի ինձ, եւ այր ոչն գուցէ, եւ զոր կարծէն ես ունիցիք բարձի ի ներսն, եւ ելին առ ինձ եւ երբեմք ես, եւ ոչ կարէին Տասանել ի ես զան բարեսեեսեան: Զգի երես նաս ես առեն. Պարք քո եւ երբեմք քո կան պատարք եւ կամին գբեզ սեսանել: Եբ. ասէ ցնուս. Պարք իմ եւ երբեմք իմ պատ են, ու զգանեն Աստուծոյ լսեն եւ առեն: 21:

ՈՒԹԵՐՈՐԴ ԵՐԿՈՒՇԱԲԱԹԻ

Սրբոյն Ստեփաննոսի Հռովմայ հայրապետին, եւ քահանային եւ սարկաւագաց եւ ժողովրդոց:

Յառաջաբան.

Ի սահմանի սրբոց եւ ի վիճասանի սրբոց մարտիրոսաց գեներս Տամբառնալով սպասելիք, բարեվասեքեսեանք սպա եւ ազօթիւք գինուսնեսեան մեր խոստացաք, Աստուած, որպէս մարգասէր:

Աղ. ՀՔ. Քահանայք քո զգեցցին զարդսպատեսեիւն. եւ սուրբք քո ցնծասցեն ցնծասցին:

Աբհչիա Տէր զԱրեսի. եւ զամենայն Հնդեսեիս նորա:

Պօտոխ առաքելոյն ի Տիմոթէոս առաքեսեի երկրորդի ի բնեսկզբան.

Եր բարւոք վերսնացու. երկիրն երբեմն ջրովք կրկին պատուց սրեսանի երկնից. սեսնասնեց որ ասխատիցին բանիւ եւ վառ պատրաստ են Տրոյն. Պանգի ասէ գիր. Մի կաղեսցես գրատ ի երեսն կատաղ. եւ սրժամի է մեսին վաղեռ. իւրոյ: Օ.երիցուկ տարեսասեսեիւն մի ընդունիցես. բայց երեկ երկուք եւ երիւք վկայիք: Խոյ որ մեղանչեսն առաջի ամենեցուն յանդեսնեսես, զի եւ այլն երկիցեն: Ա յուսեսեիւն զեսմ առաջի Աստուծոյ եւ Փրկսատ Քրիստոսի եւ ընտրելոց Հրեշտակաց, զի զայդ պահեսցես առանց մեռաշնեսեեան. մի ինչ առնել ասսառաջաբեր: 21:

Ընկերա, սկըսիա. Աբահանայք քո զգեցցին զարդսպատեսիւն. եւ սուրբք քո ցնծասցեն ցնծասցին:

Սրբոյ Աբեսապահիս որ քան Վ ուխասա.

ԳԼ. Ի. 23:

Տէրն մեր Հիսուս Աբրհասս.

Իս ասէր առ ամենեսեն. Ես եմ որ կամ զի գիր իմ գայ, ուսասցի զանձն եւ առցէ զխաչ իւր Տետասպաղ եւ եկեսցէ զինս իմ: Օ.ի որ կամիցի զանձն իւր փրկսացուել, կորուսցէ զնա, եւ որ կորուսցէ զանձն իւր վասն իմ՝ փրկսացէ զնա: Օ.ինչ օգուտ է մարդոյ եթէ զաշխարհ Տաճեսցէ, եւ զանձն իւր կորուսցէ կամ սաս.ճեսցի: Օ.ի որ ամօթ Տանիցեսցի զիս եւ զբանս իմ, զնա եւ Որդի մարդոյ յամօթի սրսաջէ յորժամ գայցէ փառաք իւրովք եւ Հօր եւ Հրեշտակաց սրբոց: Բայց արդարեւ ասաս Ձեզ, Եսէ են ոմանք ի գոյսէ որ սրբ կան զիր մի ձեսռնասկսեն զնոյն, մինչեւ սեսցեն զարքայսեիւն Աստուծոյ: 27:

ՈՒԹԵՐՈՐԴ ՁՈՐԵՔՇԱԲԱԹԻ

Յառաջաբան.

Որ քան ամենայն միսս անցանես զնասդսպատեիւն քո, Աստուած, տուր մեզ Տանապատ, զքեզ տալսեիք:

Աղ. Զ. Ակն զնասդս քո, Աստուած իմ, որ ի քեզ յուսացայ:

Որպէս ինձ Տէր, զի առ քեզ ապատս փրկսեսնասպաց. ուսուս սրս զանձն Տասպի քոյ, զի առ քեզ Տէր Տանրաբեի զանձն իմ:

Պօտոխ առաքելոյն Աբրհասս Որդի առ ի բնեսկզբան.

ԳԼ. Բ. 15:

Ա սան սրերիկ ես. ես իրրեւ յուսյ գՏասանան ձեր որ ի Տէր Քհսուս, եւ զանձն որ ընդ ամենայն ասրս, ոչ զաղաքեսի՛ ի

գոհանալոյ վասն ձեր՝ լիշել չձեզ յաղօթս։ Օ֊ի Ք֊ստոս ձեռնտ մերոյ Էիսատի Քրիստոսի՝ Հայոց փառաց ասպի ձեզ գՅերզին խնամութեան նոյ։ յաջողութեան գերատեառնութեան խրով, յաւատոյ առնել, զայս պարզ առ ի գիտելոյ մեզ՝ զձեզ է յոյս կոչման նորա, եւ զձեզ է մեծութիւն փառաց ժառանգութեան նորա ի սուրբս, եւ զձեզ է առաւելութիւն մեծութեան զօրութեան նորա ի մեզ հաւատացեալս զաս յայդուածեհնան կարողութեան զօրութեան նորա, զոր յայդեաց ի Քրիստոս։ Օ֊ի յարոյց զնա ի մեռելոց եւ նստոյց ընդ աջմի, իւրմի, յերկնաւորս, ի վերոյ ամենայն իշխանութեան եւ պետութեան եւ զօրութեան եւ տէրութեան եւ ամենայն անուանի անուանելոյ, ոչ միայն յայդաւորիս յայսմիկ, այլ եւ ի Յաւիտենականին։ Եւ զամենայն ինչ Տեառնոյդ ածոյ ի ներքոյ ոտից նորա, եւ զնա եդ գլուխ ի վերոյ ամենայն իրիք ներեկեցւոյ։ որ է մարմին նորա. լիութիւն զամենայն յամենայնի լնոյս։ զոր ոչ ունէանն էիք ի մէջ ձեր լնոյ եւ յանդանս, յոյս երբեմն գնալք բան յաւիտենի արեարչիս այսորիկ։ բան խրատնին իշխանութեան օգոյս այսոյ, որ այժմ ընդմեզ է յորդիսն ապաստանեհնան։ Հզոր եւ ձեզ ամենեքեան շզնչաք երբեմն ի ցանկութիւնս մարմնոյ մերոյ, եւ առնէաք զկամն մարմնոյ եւ զմտացն, եւ էաք որդիքն. որպէք բարկութեան էրթեւ այլեւս։ ե· 3։

Ընթերա, սէրտիա· Պահոց ի Յունէն։

Սրբոյ Աւետարանին որ բան Պ ուկասու։

ԳԼ· Ը· 22։

Ձէրն ձեր Հիսուս Քրիստոս։

Լե՛ երթե՛ ի մեռ֊ մուրց ճքեր եւ ի դան եւ աշակերտն նորա, եւ ասէ ցնոսա· Երկոյք անցցուք յայնկոյս Ծովակին։ եւ գնացին։ Եւ մինչ զնա Նաւէին ի քաւն եհան։ եւ էր մրրիկ Տարեկ ի Ծովակն եւ ուռնայր, եւ ապրեակէին։ ՔՆաւն ցեակ զարեւուդին զնա եւ ասէն. Ա սիրտաւոս վարպետ, կորիշեիր աւասիկ։ Եւ նա յարեցեալ ասաեաց Տարեցն եւ խաղոյս եհան ջրոյն, եւ Տանդարտեցին, եւ նուիւ եհան ջրոյն, եւ Տանդարտեցին, եւ նուիւ խաղարտեհնէն։ Էան գնաս։ Ա՛ր են Տանդ

պոյ իւայ մերձիցու. ի նա՝ պատուոյ առաջի ամենայն ժողովրդեանն. եւ ինչ որպէս բժշկիցաս առժամայն: Եւ ասէ. Վարձարեսցաց, գնաւար, Հաւատոյ քո կեցոյցին զքեզ, երթ ի խաղաղութիւն: 48:

ՈՒԹԵՐՈՐԴ ՇԱԲԱԹ

Սրբոց հրեշտակապետացն Գաբրիէլի եւ Միքայէլի եւ ամենայն երկնային զօրացն:

Հաւանական.

Օրհնեալ անուանդ ձայնիս. խնամով զօրութիւնք, երկիրս որ նահապետիս, Տիրոջդ եւ. Տիրակալդ, սիմոն եւ. անբասիրութիւնք, խրատու թիւնք. սլուտ. թիւնք, ոչխարս զքեզ ամենայն Եկեղեցի զամենա ասեր զհոգեզնեայդ՝ մոյնիսկ սրբոց եւ. Հոգիդ, ով առքո Գաւրիէլ եւ. Միքայէլ մեջք, Տիրակալապէս Լաւգերեղոյն, որք նայք առաջի սեմոտոց Բասուածոյ թեան. անպատար բարեխօս լերուք վասն մեր ամ. Տէր, վերարերել զամենեսեան ընդ ձեզ. յերկիրս արբայութիւնն, եւ միասին բարբառով երգել գոյաս:

Աղ. ձայ. Օրհնեցէք զՏէր յերկինս. օրհնեցէք զնա ի բարձունս:

Օրհնեցէք զնա ամենայն հրեշտակք նորա. օրհնեցէք զնա ամենայն զօրութիւնք նորա:

Պօտպի առաքելոյն Հռոմայեցոց ԹՀԳ-ԹՀԸ է ԹՀԻԼԳԱՐԱՑՈՒ. Գ·Լ· Ը. 6:

Լաւ յարատ միւանդամ մուծդէ զանգուածերն յաշխարհ, ասէ. Երկիր պատճէն նմա ամենայն հրեշտակք Բասուծոյ: Լաւ առ հրեշտակն ասէ. Ո սլաւ զհրեշտակս իւր հողիս, եւ զպաշտօնեայս իւր ի բոց Հրոյ: Իսկ յՈրդին ասէ. Աթոռ քո Բասուած յաւիտեանս յաւիտենից, գաւազան ուղղութեան, գաւազան արքայութեան քոյ. սիրեցեր զարդարութիւն եւ. ատեցեր զանօրէնութիւն. վասն այսորիկ օծ զքեզ Բասուած, Բասուած քո իւղով ուրախութեան առաւել քան զընկերս քոս: Եւ. ասէ. Ձեր ի սկզբան, զերկիր Հաստատեցեր, եւ. գործք ձեռաց քոց երկինք են: Նորա կորնչին, եւ դու կաս եւ Ձառս. ամենեքեան իրրեւ զհանդս մաշեսցին, եւ. իրրեւ զվերարկուս. գասաւեսցես զնոսա իրրեւ զՀանդերձ, եւ. գասաւեսցին. քայց դու նոյն իսկ ես, եւ. ամ քո ոչ պակասին: Չո՝ երբեք ասաց ի Հրեշտակաց. Նխա ընդ աջմէ իմմէ մինչեւ. Եզից զթշնամս քո պատառանդան ոտից քոց: Ոչ սպաբեն ամենեքեան Տղիք են Հայկասոյք, որ առաքին ի պատառոտիքն վասն պետիդ որ ժառանգիցն են զերկրս. ՀԻԲՐ. 14:

Ընկերս, պէյտես. Աղաղակեմք Տէառն զի եղիւ. երկիր. եւ բանիւ Տէառն երկինք Տաստատեցան. եւ Հոգով բերանոյ նորա ամենայն զօրութիւնք նորա:

Սրբոյ Աւետարանիս որ բան Պատի Հոսի. Գ·Լ· ԺԲ. 10:

Ձէրն մեր Հիսուս Քրիստոս ասէ.

Ձգոյշ լերուք զի արհամարհիցեք զմի ի փոքրիկոցս յայսցանէ. ասեմ Ձեզ, զի Հրեշտակք նոցա յերկինս Տանապազ աեսանեն զերեսս Հօր իմոյ որ յերկինս է: Օի եկն Որդի մարդոյ կեցուցանել զկորուսեալսն: Ո՞ինչ Թուի Ձեզ. եթէ լինիցի մարդոյ Տպրիւ ոչխար, եւ մորթիցի մի ի նոցանէ, ոչ Թողուցու զենասուն եւ զեօն ոչխարն ի լերինս, եւ երթիցի խնդրիցի զկորուսեալն: Եւ եթէ լինիցի գտանիլ զնա. ամէն ասեմ Ձեզ. զի ուրախ լինի ի վերայ նորա առաւել՝ քան ի վերայ իննսուն եւ իննից որ չիցեն մորթեալ: Եայես ոչ են կամք առաքի Հօր իմոյ որ յերկինս է՝ եթէ կորիցի մի ի փոքրկանց յայսցանէ: 14:

ԻՆՆԵՐՈՐԴ ԿԻՐԱԿԻ ՁԱՆԻՆ ԽՈՁԻՆ

Հաւանական.

Միաձին Աբգի եւ Բանդ Բասուած, եւ անանց էութիւն. որ ցանձն ասէր մարթանալ ի սբրուէրդ Բասուածածնէն եւ ի միւս Աստուծ. անփոփոխելիդ մարդ եղեալ խաչեցար Պրիսաս Բասուած, մահուանդ զմահ կոխեցիր. մեռիր ի սբրդ Հրեշտրդութիւնն փառաւորիդ ընդ Հօր եւ ընդ սբրդ Հոգոյն, կեցո զմեզ:

Աղ. կԹ· Բնդ վաղիզ սրշտութիւն Բասուած ի Սիոն. եւ գնդ ապրին առքեզ Հրաստուէտ:

Լուր արքեիդ թանդ. զի ա գնդ ասենն մարմին կենդ:

Գալոպ առաքելոյն Հռփհասցոց ԹՀԳ-ԹՀԻ Հրեշտրդութեան. Գ·Լ· Ե· 15:

Ձեսդիք՝ որպէս Հշմարտի գնայիք. ո՞ իրրեւ անխնամք, այլ իրրեւ խնամատարք. գիտելք զժամանակս, զի ա՛ժ սլա յաւերածութիւն են: Ա՝ ասն պէտքի մի լինիք անմիտք, այլ խնամարուք զինչ է Ձեառն Աստ. մի արբենայք գինով, յորմէ գինաթիւն է, այլ Հմանայք Հոգով Հաղագ. խօսել ի սիրս Ձեր սաղմոսիք եւ օրՀնութեամբ եւ երգովք Հոգեւորք, երգել եւ սաղմոս ասել ի սիրս Ձեառն: ԳոՀացարուք զամենայն ժամ ի վերայ ամենայնի, յանուն Ձեառն մերոյ Հիսուսի Քրիստոսի Հօր եւ Բասուծոյ: Հնազանդ լերուք միմեանց երկիւղիւն Քրիստոսի: Կանայք իւրեանց սրանց Հնազանդ լիցին երկիւ. Ձեառն. զի այր է գլուխ կնոջ, որպէս եւ Քրիստոս գլուխ է եկեղեցւոյ. եւ ինքն է փրկիչ մարմնոյ: Այլ որպէս եկեղեցի Հնազանդ լիցի Քրիստոսի. նոյնպէս եւ կանայք իւրեանց սանձեցողիս Էջք. սիրեցէք զիմսայս ձեր, որպէս եւ Քրիստոս սիրեաց զեկեղեցի, եւ զանձն իւր մատնեաց վասն նորա. զի զնա սրբեսցէ սրբութեամբ ջրոյն. զի զնա կացուսցէ իւրեն իւր յանդիման փառաւոր եկեղեցի, զի ա՛ն ունիցէ ինչ պատ նմանէ սրտութեան Ձեառ կամ այլ ինչ յայսպիսեաց. այլ զի իցէ սուրբ եւ անարատ: Պէտիպէս պատին այր սիրել զիւրեանց կանայս իրրեւ զիւրեանց մարմինս. որ սիրէ զինն իւր զանձն իւր սիրէ: Օի ոչ ոք երբեք ատեաց զանձն իւր, այլ սնուցանէ եւ դարմանէ զնա, որպես եւ Քրիստոս զեկեղեցի: Օի անդամք եմք մարմնոյ նորա՝ ի մարմնոյ նորա, եւ ոսկր յոսկերաց նորա: Վասն այսորիկ Թողցի այր զՀայր իւր եւ զմայր իւր, եւ երթիցի գՀնս ընդ կնոջ իւր, եւ երկուքիցն երթիցեն ի մարմին միմ: Խորհուրդս այս մեծ է. բայց ես ասեմ ի Քրիստոս եւ յեկեղեցի: Վալ. եւ դուք նոյնպէս զի բան միոջէ. զի իւրաքանչիւր զոր սիրէ զինչ սիրեսցէ իրրեւ զիւր անձն, եւ կին երկիւղի յառնի իւրմէ: 33:

Ընկերս, պէյտես. Հայցատինեան է յաչէն:

Սրբոյ Աւետարանիս որ բան Պ ուկասու. Գ·Լ· Ը. 49:

Ձէրն մեր Հիսուս Քրիստոս.

Եւ մինչ գնա նա խօսէր, գայ մին ի ատեաՀ ժողովրդապետին եւ ասէ ցնա. Մեռաւ դուստր քո. մի՛ ինչ ադեսա առներ զքաւ Հիսուս իրրեւ լուաւ, պատասխանի նա նմա եւ ասէ. Մի՛ երկնչիր. միայն Հաւատա, եւ կեցցէ: Եւ մտեալ ի տանն՝ ոչ ոք կեՀոդեցոյ, բայց միայն զպետրոս եւ զՀովհաննէս, զյակոբ եւ զՀայր եւ զմայրն աղջկանն եւ գնոյն նորա: Լային ամենեքեան եւ կոծէին զնա. եւ նա ասէ. Մի լայք. զի չէ մեռեալ, այլ ննջէ: Եւ նորա ծաղր առնէին զնա, զի գիտէին թէ մեռաւ: Եւ նորա Տանեալ զամենեսեան արտաքս, կալաւ զձեռանէ նորա բարբառեաց եւ ասէ. Հրի՛ կոչ, մանուկ գուռ: Եւ դարձաւ ոգի նորա, եւ յանդիման. կացուցանեն նմա ուտել: Եւ ապրեալքն Տրաշից նորա. եւ նա պատուիրէ մի ումեք ասել՝ որ ինչ եղեւեն: 57:

ԻՆՆԵՐՈՐԴ ԵՐԿՈՒՇԱՔԱԹԻ

Սրբոյ Միքտոսի Մտիդոյ հարրապետին, եւ Միհասայ եպիսկոպոսին եւ Երդոյ քահանային եւ Շինու սարկաւագին:

Հաւանական.

Օ՜Տպատակաւորեալ զարգարիցիք զանձն ի լերկիր. ասբելական ասէք զպատիկ լերկնաւոր Տանապ Բրիստոսի ով երանելիք ի Տոս առբ Տպատակեալ: Ո՞անդի Ձեր վարդապետն ելանդ ակնկալեալ բարեպաշտութեան ըստ ասացեալ Տաղոս. ոչ բաժանեցան աստեղ ըստ սուրբ Տաղոս. ոչ բաժանեցան ի Տաս աստղեղով եւ Տաս աստղերքդ գիմիս ձեռնչեալ ։ ։ ի սան որպ բարեխաւեցիք առ Տէր վասն անձանց մերոց:

Մ. ՀԱՅ. Քահանայք քո զգեցցին զարդարութիւն. եւ սուրբք քո ցնծալով ցընծայցեն:

Հինգերորդ Երեքշաբաթի

Սրբոյն Թովհաննու Ոսկեբերանի կոստանդնուպոլսի հայրապետին:

Հնչեցիր զԱստուածային զարգարեցեր զարեւ ի լերինն. ասպեղեակն առեր զարեւ. լերինս, Սառայ Աբրահամ ավ երանելիդ ի Տարս սուրբ Հայապետս: Վառեցի քոց վարդապետութեանց սերմանք բարեպաշտութեան բուսացին Տարս, ապաքանեցան պտուղ Հաւատացելոյ եւ Հաստատեցաք զիմբերութեն Հնարելով: Ով ան որոյ բարեխօսեա առ Տէր վասն անձանց մերոց:

Ալ. Ա. Ա. Օրհնեցուցանս Տէրան փառաւոր անուն, որ երբեմն լերինն ելբրուս եւ ոչ ասէ:

Տէր, ով կարցի ի խորանի քոմէ. կամ ով բնակեսցի ի լեռան սուրբ քո:

Ընթերցուած ի Գործոց առաքելոց.

Գործ. Ժ. 25:

Իսկ այդ աշխատակի գիտէ ես, եթէ ոչ ես սեռամէջ զերեսս իմ զուգ սահմանքեսան, յորս չզթեցայ քարոզել զաւրութիւնն: Վասն որոյ եւ փիլիպեոսի գիտէ ձեզ յաւուրս յայսմիկ զի սուրբ եմ ես յանկեան սահմանացուն: Քանզի ոչ խորշեցայ ի պատմել ձեզ զամենայն կամն Աստուծոյ: Զգոյշ կացէք անձանց եւ ամենայն հօտիդ, յորում եդ զձեզ Հոգին սուրբ տեսուչս հովանալ զեկղեսիայն Տէրոջն, զոր ապրեցոյց սրբական իւրով: Վասնզի գիտեմ եմ եթէ յետ հեռի մեկնելոյ գայլերք ծանրագանգակ ի ձեզ, որ ոչ ներանկեսցեն հօտիդ: Եւ ի ձեզ յարիցեն արք որք խոսեսցին ներհակ, ձեզ գաւակիսացան զերի երթեսցեն: Վասն որոյ արթնացեք արթնութեամբ եւ յիշեցէք զի զրկոյց եւ զերիւղ ոչ գադարեցի զերկուս ամ զերկուս ամ զերկուս ամ

զնուա՛ խուսանգ առանձինն ի տեղի պնասցուս քաղաքի միոյ, որում անուն էր Ներինապոլիս։ Եւ ժողովրդական իրրեւ զնասցին զնայն գՏէտ Նոցա։ Եւ ընկերակայ զնսա խասնը ընդ նսա վասն արքայական Եսուսեան, եւ որպ սէնք էին բժշկութենան բժշիկը։ Եւ օն սնաս սաքանաւել։ Տասեան երկուսասորն եւ ասեն ցնա. Քրիստոնեա զժոզովութիւդ, զի երթիցին չուրջ ի գիւղսն եւ յաղարսն Տանիցին, եւ գողեն կերակուր. զի սուս յանապատ սեզոնջ եմք։ Եսէ ցնոսս. Դուք տուք դոցս ուսանել։ Եւ նոքա ասեն. Մի գոյ մեր ասէիք քան գՏիզ գնասել եւ գերկուս գնուս. բայց եթէ երթիցուք գնեզուք բաւական ժողովրդականը կերակուր։ Ասեցէք նմին որք ի բրեւ. Տիւզ Տազար։ Եսէ ցաշակերտսն. Ասացեալ ինչ զդուս գնսս զսոյ Յիսուս ինասն։ Եւ սրարին սինսեւ. եւ բազմեցուցին զամենեսեան։ Եւ առեալ գՏիզ նկանսեն եւ գերկուս գնուս Տանիցսն յերկինս. օրՏեաց եւ երկի եւ տուր ցաւսկերսան սպնասել ժոզովրդականն։ Նեցան եւ յագեցան ամենեքեան. եւ բարձին գնշմարս կոտորից երկուասան սանած։ 17։

ԻՆՆԵՐՈՐԴ ՀԻՆԳՇԱԲԱԹԻ

Սրբոյն Գուրիասայ, Ասմոնասայ եւ Աբիթասյ սարկաւագին, եւ Ռոմանոսի միաբնակեցին եւ Ասնկան խոստովանողի եւ Հիւսիքոսի գնեսարին։

Ժամնմայ.

Ի սաանգաի սրջոց եւ ի յիշատակի սրջոց մարտիրոսաց գնեռս Տաիքասնալով ասացնեզք. բարեխոսութենանցն սոցա եւ սորհնեզք գնիշատնմութենանս մեր նաղապատս, Եսասանած, որպէս մարգասէր։

Ալ. ՀԾ։ Պատասխանի է առաջի Տնասն մեր՝ սրջոց իւրոց. ո Տէր, ես Ծառայ քո եմ, Ծառայ եւ որդի սպասնոյ քոյ։ Հատասացի զոր ես խոսնցայ. եւ ես խոնարհ եղէ յոյժ։

Պօղոսի առաքելոյն է Տիմոթէոսի երկրորդ նիգնոյն է ընթերցուածս. Գ.։ Ե։ 6։

Ապա որպ յիշեցուցանեմ զնեզ սրաճարնել գնշորհսն Եսասանց, որ ընն ի նեզ ի ձեռնադրութենէն իմմէ։ Օչ ոչ եա մեզ Եսասած Տոգի վհատութենան, այլ զորութենան եւ սիրոյ եւ զգաստութենան։ Մի այսուհետեւ սոճոի Տանդիպիցիս զմկայնութենան Ջեսուն մերոյ եւ մի զնս գնասցիս նորա. այլ կրպոյ ընդ չարչարանաց ասնաւարնին բան զօրութենան Եսասանց. որ փրկեսցն զմեզ եւ կոչեաց ի կոչումն սուրբ, ոչ բան զործոց մերոց, այլ բան իւրում յասաձադրութենան եւ շնորհացն որ տուաս մեզ ի Քրիստոս Յիսուս յառաջ քան զժամանան յաւիտենից։ Բայց յայտնեցաս այժմիկ յերեւել փրկչին մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որ խափանեաց զմահ, եւ լուսաւորացոյց զկեանս եւ զանձրեւութենան ի ձեռն աւետարանին, որ եղաց ես քարող եւ առաքեալ եւ վարդապետ Տեթանոսաց։ Վասն որոյ եւ զայս չարչարանս կրեմ, այլ ոչ ինչ ամօթ Տանդիպիմ. քանզի գիտեմ յո Տաւատացան եմ. եւ Տաստատեալ եմ Եթէ կարող է զաւանդն իմ պահել յօրն յայն։ Ունիմդ օրինակ ոգնմանութենան բանիցդ զոր լսիեր յուսոյ, Տաւատովք եւ սիրով որ ի Քրիստոս Յիսուս։ Զպարտաւանդն պահեսկիր ի ձեռն Հոգւոյն սրոյ ի մեզ բնակելոյ։ 14։

Հէլբուբա, սէլբուբա. Մաթթէոսոյ է յայդնէն։

Սրոյ Ասնասաձիս որ բան Աստմէսի. Գ.։ ծԹ. 27։

Եւ Տէրն մեր Յիսուս ։ Քրիստոս.

Հաւյոտամ պատասխանի եա պնորս եւ ասէ, ցնա. Ասնսիր մեք Եղոզոսք զամենայն. եկաք զնիր քո. սրդ զի՞ն լինիցի մեզ։ Եսէ ցնոսս Եսասս. Ամէն ասնմ Ձեզ, զի զոք որ եկիք զնիր իմ, ի միասնական պատնասն յորժամ նասցի Որդի մարդոյ յաթոռ փառաց իւրոց, նասիք եւ զուք յերկրատասան սեռս դասել զերկրատասան սպան Եսրայէլ։ Եւ ամենայն որ որ եհձոյ զասն կամ զեղբարս կամ զքոյր կամ զՏայր կամ զմայր կամ զիեն կամ զորդիս կամ զաղախնս կամ սնասն իմոյ, Տարիւրապատիկ առցէ եւ զկեանն յաւիտենական ժառանգեսցէ։ 29։

Հէլբուբա, սէլբուբա. Պաոլոս է յայդնէն։

ԻՆՆԵՐՈՐԴ ՈՒՐԲԱԹ

Ժամնմայ.

Որ բան ամենայն միաս անցանէ զնասդասդութենէ քո, Եսասած, առ մեզ Տանապատ, զքեզ ասյսնէք։

Ալ. ԴՅ։ Տեսին ամենայն ծագք երկրի զփրկութենէն Եսասծոյ մերոյ։

ՕրՏնեցեք զՏէր յորՏնութենէն Նոր. զի սրանելեա սրաւ։

Պօղոսի առաքելոյն Հռիվսացւոց Եգզէթական է ընթերցուածս. Գ.։ 2։ 13։

Ապա սյսորէի առէք զսպատարնութենէն Եսասծոյ, զի կարող լինիցէք ի գիմի Տարնանել չարին յաւուրսն չարութենան։ Եւ իրրեւ զամենայն ինչ կատարեցէք, Տաստատասն կացէք, զանգի կացէք, սնդեալ զմէջս ձեր Տմմայական եեսանց եւ զգեցեալ զսպատարնութենան, եւ սպասկաս զսոս սպատարնութենան եւ զաւետարանին խաղաղութենան Եսէ ի գիմի ամենայնի առէք զվահանն Տաւատոց, զով կարող գեզիցէք զամենայն նեռս մահս չարին չեզոքացնել։ Եւ առէք զսպասսան փրկութենան եւ զսուսս սեր Տոգւոյն որ է բանն Եսասծոյ, ամենայն սպօղեզք եւ ինդրասնծով սպօեւ սուեձեղ յամենայն Ժամանակի Տոգւով. եւ ի նոյն սրնդիզք ամենայն ժուժկալութենանբ եւ ինդրասնծով զամն ամենայն սրոց, եւ զամն իմ, զի ետն սայդ բան ի բանալ բերանոյ եեզոյ, Տամարձակութենամբ յայտնել զխորհուրդս աւետարանին, զոմն որոյ պատգամաւորիմ կասպարար, զի նովին Տամարձակեսցայց սրպէս եւ սպաս իցէ ետն խոսել։ Բայց զի զնուիզէք եւ զուք զնեն, զնեզ գործիցիմ, զամենայն ինչ ցուցցէ Ձեզ Տիմբինոս սիրելի եղբայր եւ Տաւատարիմ պաշտօնեայ ի Տէր, զոր ասյքիդ ետ Ձեզ զնէն իրն, զի գնասցիցէք զուք զնինչ եւ սիրեխնդասցէ զսրնսա Ձեր։ Խաղաղութենէն ընդ եղբարս, եւ սէր Տաւատոյն Տանդերձ Աստծոյ Տօգւ եւ ի Տեսանէ Ջեսուս Քրիստոսէ։ Շնորհք ընդ ամենեսեան որք սիրեն զՏէր մեր Յիսուս Քրիստոս սեռիգծութենամբ։ 24։

Հէլբուբա, սէլբուբա. Պաոլոս է յայդնէն։

Սրոյ Աբեսասնաին որ բան Գ.։ Թագ.։ Գ.։ Թ.։ 37։

Տէրանդ սիրով էՏետս. Քրիստոսիս։

Եւ եղեւ ի վաղնէն մէնչ իջանէին նորա ի բնանէ անտի, ընդ առաջ եղեւ նոսա Ժողովրդ բազում։ Եւ ասէ սյր ցնի ի Ժողովրդենէ անտի սաղապէաց եւ ասէ. Վ սիրելսյ, սաղնէմ զքեզ Տպեսց յորդի քոմ, զի մասնը է ինձ։ Եւ ասէ սյր Տպեսցնի ի նոսա, եւ յանկարծ զոչէ եւ զարնասցանէ զնա եւ Տանեսցուսան քո զի փրկեսցուսան, եւ Տպեսց. Մեզի է նանսել խորասկեալ գնա. եւ սաղնէցի զաշակերսան քո՝ զի Տանցին զնա, եւ ոչ կարացին։ Պատասխանի նա Էհսուս եւ ասէ. Ով ազ անՏաւատ եւ Ծիւր, մինչեւ ցնէր եղէց ընդ Ձեզ եւ անասցիմ Ձեզ. Տասո սյր զորդին քոյ Եւ. մինչ գնա մասցէր, զարկոյց գնա գնէն եւ Տարժնլոյց։ Պասանաց Էհսուս սյսպէ պրծոյ, եւ բժշկեաց գնսնասին, եւ Եա զնայր գնսնասին ի զիսաց Տայրն։ Պատասխանի նա Էհսուս եւ ասէ. Ով ազ անՏաւատ եւ Ծիւր, մինչեւ ցնէր եղէց ընդ Ձեզ եւ անասցիմ Ձեզ. Տասո սյր զորդին քոյ Եւ. մինչ գնա մասցէր, զարկոյց գնա գնէն եւ Տարժնլոյց։ Պասանաց գնսնասին

այս են. Նախ զատաբան, երկրորդ վերադարձ, երրորդ վերադարձման, ապա զգուշացնելու, ապա շնորհս բժշկելու եւ օգնելու, վարելու, ապա լեզուաց, եւ պարտմանց ընդունելու ընդունակ: Սիրէ՛ք ամենեքին առաքինութիւն իմն: Սիրէ՛ք ամենեքին մարդասէր իմն: Սիրէ՛ք ամենեքին վարդապետք իմն: Սիրէ՛ք ամենեքին գթած իմն: Սիրէ՛ք ամենեքին գթած իմն: Սիրէ՛ք ամենեքին շնորհս բժշկութեան ունեցողին: Սիրէ՛ք ամենեքին է լեզուս խօսելին: Սիրէ՛ք ամենեքին թարգմանիչն է: Այլ նախանձաւորք լեզուք շնորհացն որ ընտ են: Բայ ես առանձ եւս ձանաչաւոր ցուցանեմ ձեզ: Եթէ զերծուս մարդկան խօսիցէ եւ զշնորհսանց, եւ մեր ոչ ունիցեմ, եղէ ես իրրեւ զպղեձ որ չէնչէ, կամ իրրեւ զծնծղայս որ զոգանիցին: Եւ եթէ ունիցեմ մարգարէութիւն, եւ գիտիցեմ գիտացուցս ամենայն եւ զամենայն գիտութիւն, եւ եթէ ունիցեմ զամենայն հաւատս՝ փոխել զերկիր փոխելոյ, եւ սէր ոչ ունիցեմ, ոչ ես ոչինչ եմ: Եւ եթէ չասիցեմ զամենայն ինչս իմ ազգասաց, եւ մատիցեմ զմարմին իմ չայրուել, եւ սէր ոչ ունիցեմ, ոչ ինչ օգտիմ: Սէր երկայնամիտ է, քաղցրանայ. սէր ոչ նախանձի, ոչ անպատհասանձի, ոչ հպարտանայ, ոչ յանդգնի, ոչ ինքզինքն զբօ, ոչ զգայնի, ոչ խորհի չար, ոչ ինայ ընդ անիրաւութիւն, այլ ինայ ընդ առնաքաջութիւն, ամենայնի հաւատայ, ամենեւին յուսայ, ամենայնի համբերէ: Սէր ոչ երբեք անկանի. եւ եթէ մարգարէութիւնք են՝ խափանեցին. եթէ լեզուք լռեցեն. եթէ գիտութիւնք խափանեցին: Զանգի փոքր է գաւտ գիտիմ, եւ փոքր է գաւտ մարգարէանամք: Եւ երբ ժամ եկեսցէ կատարումն, փոքր է գաւտս խափանեցի: ՃԳ. 10:

Ընկերս, սիրելս. Պատուական գիտա իշխանս ընդ ամենայն երկիր. եւ յիշեցի ա-նուն քո ընդ ամենայն ազգս ազգաց:

Արդ Ընտանեաին որ բան Հոգեհանեաց. Պե. Ե. 35:

Ա սան Ցեսուն սիրոյ Հիսուսի Քրիստոսի.

Ի մարեւ. անգր կայր Հոգեհանեաց, եւ յաշակերտաց անսի նորա երկու: Նա. Նախ-ցեալ ընդ Հիսուսի զի գնացից, սահ. Ընտանեաին Քրիստոս զառն Ընտանեաց: Յուսի ի նմանէ երկու. առաքելոցն զի խօսիլ, եւ գնացին գնել Հիսուսի: Իրրեւ. գտանան Հիսուս եւ ետես գնոսա զի երթային դնել նոցա, սահ. գնացաւ. Օ՜ի՜ն խեղճք. նոքա սահն գնա. Անգրեի, որ ի պարտմանեացն կոչի վարպետիս, ա՛ր են օթեվանք քո: Ընկ գնացաւ. Նկոյց եւ տեսէք: Նկին եւ տեսին ուր էին օթեվանք նորա. եւ առ նմա սպան այն օր, զի ժամ էր իրրեւ տասներորդ: Էր Ընդունս եղեալ Աստիճի վիճի, մի լիրեւոց անահ, որ լուսանն ի Հոգեհանեն եւ գնացին գնել նորա: Գասանն սան նաեւ գեղացոյց իւր Պետիճ, եւ առ գնա. Գասաք Պետիճ՝ որ Քարպետիճ Քրիստոս Աս առ գնա առ Հիսուս. Տեսցեմք ընդ նա Հիսուսի առ. Գա. եւ Աստիճ սրդի Հոգեհանս, գու. կա-ցեալս Աստիճ, որ Քարպետիճ Պետրոս: Ի վաղս. անգր կանգնաւ Նրանիչ ի Կարգիսա. գասանն գեղիացոյց զգալ անգրեի, եւ առ գնա Հիսուս. Նկ գնին ի՛ն: Նա. եր գիշերոյս ի Բեթզայիդայց ի քաղաքէ Նազարեայ եւ Պետրոսիւ: Գասանն գիշերոյս Էլազարեայիչ, եւ առ գնա. Օ՜գոյն գրեաց Մատեա յորհնեան եւ մարգարէից. գասաք Գեղիացոյ զգալ Հոգեհանեայ ի Նազարեթէ: Էրէ գնա Նահանգել. Նահ ի Նազարեթէ մարդի ինչ լինի բարւոյ իմիք լինել: Էրէ գնա Գիլիպպոս. Նկ եւ տես. Նկին. Նահս Հիսուս զԳասանա-նագել. զի գայր առ նա, առէ գասն նորա. Ընա արդարոս. Նահգեայի՝ գոյոտ ինեն գտեմեն ոչ գոյ: Էրէ գնա Նահ անագել. Լուսո՛ ձանչես գնա Գասանանեի եւ Հիսուս եւ առէ գնա. Սիրե՛ չես էր գիլիպպոսի նրեցեալ գլեզ՝ զի էիր ի Նիրեզ գիլիպոսն, սեսի գլեզ: Գասանանեի եւ տեսն Նահանագել եւ առէ. Ռաբբի, գու ես Որդի Ընտանեայ, գու ես թագաւոր Իսրայէլի: Գասանանեի եւ տեսն Հիսուս եւ առէ գնա. Գասանի զի սասի գնդ՝ Եթէ Ցեսի ի Նիրեզ զԴաւիթ, Տա.սասաս. Մեծանեծս եւս քան զայս տեսցէք: Ես առէ գնա. Ըսկն ամեն առէմ ձեզ, սեսանեիցէք զերկինս բացեալ, եւ զՏէրեսուս Ընտանեայ զի նրեցեալ եւ իջանիցին ի վերայ Որդւոյ մարդոյ: 51:

ՅԱՍՆԵՐՈՐԴ ԿԻՐԱԿԵ ՉԱՆՆ ԽՈՉԱԻՆ

Աւետարան:

Յ. Ա. Ա. Ա. Ա.

Ա՛յսմհետե Որդի եւ Բանիլ Բաառած, եւ անանչ Հոգեհանեն. որ յանձն առեր մարթեանաւ ի պրոտՀոյ Բաառածածնէն եւ ի միւս Աստուծ. անթափանելիք մարդ եղեալ, խաչեցար Պրիսաս Բաառած, մահ-ադուր գնոյ կեղեցիդ. Աչեց ի սրդոյ Երրորդութենէն փառաւորեիդ ընդ Հոր եւ ընդ սրդոյ Հոգւոյն, կիցդ գվեց:

Եր. կե. Որդ վարկէ գրէնուեիսեան Բաառած ի Սեան. եւ քեզ ասցին ազգեք Ոհրաաեիմ:

Լաք ազբեիդ իանց. զե առ քեզ առեւ-նան մարմին եկեսցէ:

Գոգան առաքեցան ի փիլիպէացոց երկիրն ի բեհելգրատս:

Գ. Ե. 1:

Գոգան եւ. Ֆեսեիեմ Ցառաքս Հիսուս Պրիսաս՝ առենան սրդոյ ի Պրիսաս Հիսուս, որ ես ի կարեւոս գիլիպէացոց, եւպիւգրատացք եւ սարահաքաք: Շ Ցարչք ընդ ձեզ եւ խաղաղութիւն Ոհրաաեցոյ Հօրմէ մերմէ եւ ի Տեառն Հիսուս Պրիսաս: Գասանի գիտացայ ձերոց, յառենան Հոգեհանեն ձերոյ ընդ առնաքաջութիւն, յորմ յառենան սիրելս. ցայժմ: Ա սահ-ցի քայդ, եէ ոչ սկան ի ձեզ գգործս բարւոյ կասարեցի մինչեւ յօրն Հիսուսի Պրիսաս: Պրոէս իրաս. եսի եէ ես ինձ խորհել զայս ամենեցուն, վասն սրդոյ ես ձեզ ի գոգան եւ ի գոգան եւ ի պատասխանատուեիսեան եւ ի հաստատութեան առաքեալին, եղբարս ես ձերոյ ամենեսին լեսել: Ա քայ է ինձ Բաառած. որպես առենաքեալ եմ առ ձեզ ամենեսին գհովգն Պրիսաս Հիսուս. եւ զայն աղօթս առեմ, զի սերն ձեր եւս քան զեւս առաւել յերի ի գիտութեան եւ յառենան հնաւանութեան. զի երբ գասանանեք զինչ առենաքեալ լեսել ի ձեզ եւ անարատք եւ անդատապարտք ի հանդիպումն Որդւոյ Աստուծոյ: 11:

Ընկերս, սիրելս. Հայտնեաին է ինչեիս:

Արդ Ընտանեաին որ բան Կանաան. Գե. Ի. 44:

Տէրն ասէ Հիսուս Պրիսաս.

Նէ ի զառանան առենեցան ի վերայ առենեաի զոր առեր, առ, քաշաքերան եւ. Գիր գրած ի բանս ձեր գասնս զայսոսիկ. եւ առենաքեիք, իշխանեիք ես. գիտացաք, եէ Որդի մարդոյ հնաւեսոյ է ի ձեռս մարդկան: Նէ. Նգաս ոչ գիտեին գասն, եւ էր ծածկեալ ի նոգանէ՝ զի մի գիտացեին. եւ երեկոեին Հոգեհանեն. գնա գասն գիտեին ասէրին: Ես-ուս խորհեսք ի նաս էէ ո՞ աքոք ասե իսկ ի նոգանէ: Հիսուս իրրեւ. ծածկաս. գիտացեսք սրտից նոգա, առ. ասենէ սի կայցեք ի միջ նոգա առ իս, եւ առ գնաս. Սր ոք ընկալցի գնասնս գաս գանուն իմ գնա ընդունիցէ զես. ոք ոչ գիտացեի գնա ընդունիցէ զես. զի ոչ գտարեին ի ձանչեսին ի ձեզ Նա ենդիցի մեծ: Գասանանեին ես Հոգեհանեն ես առէ. Ա սրդասցիս, սեսաք զամն ոչ գանան քո գնա Հաներ, եւ արձեաք գնա, զի ոչ չդիր ընդ մեզ: Ըսկ գնաս Հիսուս. Մի գիտացաք գնա, զի ոք ոչն է ձեր ենձանի՞ր ի ձեր կողին է: 50:

ՅԱՍՆԵՐՈՐԴ ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

Սրբոց Հրեշտակաց եւ Հրեշտակապետաց:

Յ. Ա. Ա. Ա. Ա.

Օ՜գոյ օրհնեն անգեղն Տէրոջ. ենձանի՛ գգտեիեիք, երկնաւորեաց Հիսուս. Հրեշտակաց եւ քարտուղարապետ ենձանի՛ գգտեիեիք, սեբաք եւ սեբաքապետ ենձանի՛ գգտեիեիք, իշխանեիք եւ գիտութեիք եւ գիտութեիք եւ սեբաքապետ գգտեիեիք, սերակեիք եւ քերովբէք գաեիեաք գգտեիեիք եւ զի Բաառած Հոգեհանեն:

Ոչ է զառանան առենեցան ի վերայ առենեաի զոր առեր, առ, քաշաքերան եւ. Գիր գրած ի բանս ձեր գասնս զայսոսիկ. եւ առենաքեիք, իշխանեիք ես. գիտացաք, եէ Որդի մարդոյ հնաւեսոյ է ի ձեռս մարդկան: Նէ. Նգաս ոչ գիտեին գասն, եւ էր ծածկեալ ի նոգանէ՝ զի մի գիտացեին. եւ երեկոեին Հոգեհանեն. գնա գասն գիտեին ասէրին: Ես-ուս խորհեսք ի նաս էէ ո՞ աքոք ասե իսկ ի նոգանէ: Հիսուս իրրեւ. ծածկաս. գիտացեսք սրտից նոգա, առ. ասենէ սի կայցեք ի միջ նոգա առ իս, եւ առ գնաս. Սր ոք ընկալցի գնասնս գաս գանուն իմ գնա ընդունիցէ զես. զի ոչ գտարեին ի ձանչեսին ի ձեզ Նա ենդիցի մեծ: Գասանանեին ես Հոգեհանեն ես առէ. Ա սրդասցիս, սեսաք զամն ոչ գանան քո գնա Հաներ, եւ արձեաք գնա, զի ոչ չդիր ընդ մեզ: Ըսկ գնաս Հիսուս. Մի գիտացաք գնա, զի ոք ոչն է ձեր ենձանի՞ր ի ձեր կողին է: 50:

Աղ. ՀԳ· Ո սիաք գՀսհշասաիս իւք յա-
գեա. եւ զաշատեսաք իւք ի Տաք կեղեչ:
Օրշնեա անձն իմ զՔէր. Քէր Ըսաւած
իմ, մեծ եղեր յոյժ:

Պզտոյն առաքիչն ի Կարապետ Թրզ-
իւթն է ընթերցուածս. ԳԼ· Ը· 12:

Զառաջագ զՀսաուծոյ Հարէ որ կոչեցն
զնէ ի մանն վճռանի պրոքն ի լոյս. որ փրը-
կեացն զմեզ յիշխանութենէ Պրկաչն իւրոյ
սիրելւոյ. որով ունիցք զիրկութենէն ապետն
Տոքա, եւ զեռացութեն մեզաց մոլութեն Ռա-
քա. որ է պատիր անհետանելն Ըսաուծոյ,
անդրանիկ անհնազն ապատանց: Օ՛ր Հոգաս
Տաստատեցաս. անհնազն, որ ինչ չիրինես եւ
որ ինչ չիրիրի, որ երեսին եւ որ ոչն երեսին.
եհեկ աթոռաց, եհեկ տէրութենէնց, եհեկ
պետութենէնց, եհեկ իշխանութենէնց, անհ-
նազն ինչ Հոգաս. եւ ի Տոքն Տաստատեցաս:
Նէ Տաս ի յաստ քան զանհնազն, եւ անհ-
նազն ինչ Հոգաս. Նկաց բանդանի: Նէ Տաս ի
գլուխ մարմնոյ Սկեղեցւոյ, որ է սիրազն,
անդրանիկի ի մեռելոց. զի նոքազ ինչն չաան-
նազնի յատաջագնալ: Օ՛ր ի Տնս Հաճելազս
անհնազն զանձն ատաստաձոն ինանն ինա-
կել: Նէ Տաս. Հաստատացաւ զանհնազն
ի Տոքն. սրաք խոցոտուածքն սրեանց ինոքն
Տուցել, որ ինչ չիրիրի եւ որ ինչ չիրիրնս:
Նէ զեզ որ երրեմն ատաստանչաւք ինէք,
եւ Տ՛Տաւիքս խորՏրդովք ի գործան յատու-
ինանն, այժմ ատաքիչ Տահանցդոյց անգա-
մով զ՛ատինոյ Տուցոյ ի զեռն ՏահՏանն Տուցոյ,
յանդիման կացուցանել զեզ սուրս եւ
անբիծս եւ անատաս առաքի Տոքա: 22:

Ընկերս իմ, սէրս ինա. Աղօթս ընկեցիր
Տեռան զի եղիս երկիր. եւ բանիւ. Տեռան
երկիրք Տաատատցան. եւ Հոգւով բերանոյ
Տոքա ամենայն զօրաւորինք Տոքա:

Աբրոյ Բ՛ենասաձին որ բան Պ ուխատ.
ԳԼ· Ժե· 1:

Բո Տէրն ինր Էխատս Աբրհատս.
Նա. Էին ինրչ ամ Տա ամենայն ձաքատ-
որք եւ ինգատոք՝ յան ի Տնան: Տրանձիքն
փոքրիկներն եւ զարքը եւ ատեին. Ծերերն
ատ զինատոք ձնդատնի եւ ատեի ինոց Տոքա:
Ըստց ատ Տոքա զատանա զարս: Մ՛Վ ոք երի
ի Տէրջ ձագոյ որոյ երի Տարերք ոչխարս եւ
կոգատանիցէ մի ի Տոգատնէ. ոչ Ինգոյզդա-
գինատն եւ զերեն յանապատին, եւ երեխերի

Նէրչոտ Տա, ատչոտ Տա. Հնկնկգնէս օրշ-
Տնկգէք զՊաատած. եւ զՔէր յաղեսցան
Խոյկէք:

Աբրոյ Բ՛ենասաձին որ բան Պ ուխատ.
ԳԼ· ԺԳ· 31:

Բո Տէրն ինր Էխատս Աբրհատս.
Ի Տոքն ատ ոք ինատնան ունէք փարեան-
չիք, եւ ատեն գնաս Նէ, եւ գնա ատան, զե
Հաղորդեա կաի ատանանել զքեզ: Նէ ատ
գնաս. Նրքեզաք ատաչէք ատենատն ատե-
ինէ. ատ՛ատաչի Տահնտ գնաս, եւ քէչնա-
ինեան Տատատէ ատոր եւ ատ՛ինա

ի ձմեռապարհն, ասէ ոմն ցնա. Նկից գիտի քո՛ յոր վայր եւ երթիցես։ Ընկ ցնա էհիսաս. Ղազէաս.ց զրկը գոն, եւ եհաձոց երթիկ գազապր· այլ Աթուց մնդայ ոչ գոյ ոբ գիտի գլըսեւ Ընկ ցնա ևնա. Նկ գիտի իմ՝ Լէ՛ա ասէ. Չէր, Տրամեն սուբ իմ երթայ ասե ինոքիլ գՅոյր իմ՝։ Ընկ ցնա էհիսաս. Թող զնհանան եհալ գնհանաթ խրնաց, եւ գու երի սլասեա ասլրեի եւ գրկե իմ։ Ընկ ցնա էհիսաս. Ես գա ասէ. Չէր, Տրամեն սուբ իմ երթայ ասե ինոքիլ գՅոյր իմ՝

զմա զի օգնեսցէ ինձ: Պատասխանի եւս ոմն Հիւռս եւ ասէ. Աստիճան, Աստիճա, զա՛ Տոգաս եւ զոգաւմ իմք զոգալ եւս: Բայց սաս ասիւռ ինչ պիտոյ է. Աստիճան ոմն բարի լնասխաց, որ ոչ բաղձի ի նմանէ: 42:

ՅԱՆՆԵՐՈՐԴ ՅԱՐԱԹ

Յօն է ամենայն սրբոց՝ հինց եւ նորոց, յայտից եւ անյայտից:

Յառաջաբան.

Ոչինա որք Պրիսաուի, որք ամենազաց սիոքհնացն Համբերեցիք, եւ զմարէիսն կոյն խոսնեցիք. գասատրեաց ընդ Տիեզասաս ի յերկինս. որք ունիք գՀամաքաձսուհսն ի Պրիսաուի, բարեխոսեցէք վերադացանել զանձինս մեր. զնոյ սպասելիք:

Աղ. ԹԹ. Օ՛երկրագաձս Ջեսուն փառաւսր ասնեն, որ երկնս. լնեկերի եւ ոչ սակ;

Ջեր, ո՛վ կոյցի ի խորանի քոում. կամ ո՛վ բնակեսցէ ի լեառն սուրբ քո:

Պօգոսի առաքելոյն Հրէրպեցիս թէրք ընթերցուածս. Գլ. ԹԹ. 1:

Ա՛յսոս Հեսուս եւ մեք որ պարսիկ չարքզմեօք մեծ ճանեալ ունիք զարգասիութիսն վերոյ, գՀպարսիսն զանձնայն ի բաց ընկեցուք եւ զմեզ կարեւոս. Համերաքեհանի ընթացարք ի պատերացին որ առաջի կայ մեզ: Հայեցարք ի զրարչութիսն Հաւատոյ եւ ի կատարիչն Հիւռս, որ փոխանակ ուրախութեսանն որ նմա առաջի կայր, յանձն առ զխաչն, արհամարհեաց ամօթին, նստաւ ընդ աջմի աթոռոյն Աստծոյ: Ընդ ածէք զնա, որ զայսպիսի համբերութիսն ի մեզատրաց Հակառակորդեսն անտի կրեաց. զի մի ածիսս քնդիրք անձամբք ձերովք եւ լքանիցիք: Օ՛ի չեւ եւս սրեալք մինչ պատերազմիալք Հակառակ կացէք մեզոյն, եւ մոռացարք զխրատ պատերեզն, որ ընդ ձեզ իրրեւ ընդ որդիս խօսի: Լրսեալ եմ, մի լքանիր ի խրատս Տեառն, եւ մի վհասիցիս յանդիմանեալ ի նմանէ: Օ՛ի զոր սիրէ Տէր խրատ, տանջէ զամենայն որդի զոր ընդունի: Ի խրատս Հաստեալ լիցուք կաց, իրրեւ յորդիս մնասցեալ է ի ձեզ Աստած: 7:

Եվիրեաս, սիրեաս. Պարծանքն առաքելն փառաք եւ ցնծացարն ի Հնդրեսս իւրեանց. եւ բարձր պատգին զԱստած բերանովք իւրեանց:

Արթոյ Եւհաստիսին որ ըստ Պ ուխատ. Գլ. ԹԲ. 4:

Ջեր ձեր Հիւռս Պրիսաուս ասէ.

Ելայ ձեզ ասէ՛ սիրելքաց իմոց. մի զարհուրիցիք յայցնասէ՛ որ սպանանէն զնազքն, եւ յետ այնորիկ ասէի ինչ ոչ ունիցին առնել: Ես ցուցից ձեզ յոմ մի երկնչիցէք. երկնչիցէք յայնմանէ՛ որ յետ սպանանելոյ ունի իշխանութիսն պարանել ի գհՀեն. այո ասեմ ձեզ՝ յայնմանէ երկնչիցիք: Ոչ սպարեն չինչ ձագ երկուց գանազագ գաՀանաց, եւ մի ի նոցանէ, ոչ է մոռացեալ առաջի Աստծոյ: Ես ձեր եւ ամենայն իսկ չեր գկնոյ Թուհանալ է. մի երկնչիք զի քան զդազաւ ձագս լաւ էք դուբ: Ես ձեզ՝ զի ամենայն որ խոստովանեսցի գիս առաջի մարդկան, եւ Որդի մարդոյ խոստովանեսցի գնոսա առաջի Հրեշտակաց Աստծոյ: Ես. որ ուրացի գիս առաջի մարդկան, ուրացեալ լինի առաջի հրեշտակաց Աստծոյ: 9:

Ի ՏՕՆԻ ԸՆԾԱՑՄԱՆ

ԱՄԵՆՕՐՀՆԵԼԻ ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՆԻՆ

Ի ԳԱՂԵՍՏԻԱՑԻ ԹԱ:

Յառաջաբան.

Ասաւածածին զգիշ խոսովանեալ երկրպագէ երեսիցի ուղղափառաց. քանզի ուր փեսովքերն բաղեսնեալք եւ սեռազ Տեսնելիք եւ վիզիներան սերովբէն նայել ոչ իշխեին, երեսիր անասելական լսանապատանեն ի յաղագսէ զմեզ Աստուածն ի յաղագսէ զմեզ Աստուածն ի յաղագսէ զմեզ Աստուած

ԱՌԱՋԻՆ ԿԻՐԱԿԵ ՅՈՒՆԱԿԱՆ

Ծիծառակոց քարեկենդանի։

Յաւուրս։

Մէնծին Աղբի եւ Խանդ Լաւաւած, եւ անոնց էակներուն. որ յանձն առիր մարմնանալ ի սրբասէր Լաւաւածածնէն եւ ի միջո կուգայիր անմոռնալիոյ մարդ եղեալ հաւասար Աբրիաոս Լաւաւած, մանչատարած գնաց կռիւերիս. միայ ի սրբոյ Հրեշտակապետին փառաւորեցից ընդ Հոր եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյն, կեցո զմեզ։

Աղ. Պ. Աբգ վայելէ օրշնաբերեան Լաւաւած ի Սիան. եւ քեզ տացին աղջիկ Ազգաւաքէ։

Լաւ աղջիկ եմ ըսեց. զե ան քեզ անհան մնալին նկեալ։

Գոլտած առաքիչն ի փիլիպեցւոց Թղթեդն է ընթերցուածս. Գ.Ա. Գ. 8։

Ըստ հետեւ, եղբայր, որ ինչ ճշմարտաւեաւք է, որ ինչ պարկեշտաւեաւք, որ ինչ արդարեաւեաւք, որ ինչ սրբաւեաւք, որ ինչ վարուք, որ ինչ համբաւելոց, որ ինչ քաջաբեաւեաւք, որ ինչ գովաբեաւեաւք, զայն խորհիցիք։ Զոր ուսարուքն եւ ընկալարուք եւ լսարուք եւ տեսէք ի իս, զայն արարէք, եւ Լաւաւած խաղաղաբեաւն եղիցի ընդ ձեզ։ Լաւաւ եղէ ես ի ՏԷր յոյժ, զի եւ զուգ գնաս ածէք ձեզ ընդ իս համ, զարգս եւ Տղայիցն. բայց բարեաբէք ինն է։ Երբ ոչ առ ընտրաւեաւն ինչ աւեաւ, զի եւ ուսայ զոյգ կարեաւ յաւանն լինել։ Վախեաւ Լաւաւել, զիաւեաւ առաքելս։ յաւեաւնքի աւեաւեւն խնամառ եաւ ես. յաղել եւ զայրեանց, եւ առաւելալ եւ Լաւաւել։ Ձաւեաւնքի կարող եաւ ոքեւ ոչ զրպարտի զեւս Բայց բարբ ոք արաբէք զի կզրգ եղելոք ինձ ի նեղաւեաւնս։ Վախճ ես զուգ, փիլիպեցիք։ զե ե սկզան ասեաւորեցին իրքեւ եղե եւ ի Մասիկոնեան, եւ ոչ մի եկեղեցի հաղորդեաց ինձ յառաւս ասլոց եւ առնոյց, բայց միայն դուք. զի եւ ի Թեսաղոնիկի մի անգամ եւ երկիցս զգկաս եաւ եաւսաք բերել։ Երբ ոչ եմեի, եղեալեաւ զասեաւ, այլ ընդլեաւ զգասեաւն, որ յաճախել ի բան ձեր։ Բայց ես եմեի, որ եւ առնալ զանձեաւն, եւ առաւելեալ եմ. ընդ ամենայն ինչս, եւ ի կեաւ ի ձեռն Լաւաւարարին, որ է ի ՏԷրջ Տաս անաւաբոյ ընդունելիւ, Տաճար Լաւաւած։ Ես Լաւաւած իաւ ի պատրաստ ընդունելիւ զայս ինչս ի ձենջ Տաճար

ԱՌԱՋԻՆ ԵՐԵՔՇԱԲԱԹԻ

Հանճառաք.

Ար ի Հոլ առաքեալ փրկիչ, եւ մեր-
Քեանդ ի սուբ Կաստն. որ վասն մեր ի
յերկինից իջեր եւ յուսարկեցեր զսիեզօդս,
զնաղանեալ զերկիր զի ընդ նմա մեր ի
յերկինս բարձցուք զսիրտս մեր եւ զհոգիս
մեր, զի զքեզ տեսցուք եւ լուիցուք զձայն
քո սուրբ մեղ Տէր, որ խոսացար ինձ եւ
ասացեր, զի ոչ ոք կարէ ծառայել երկոցունց
տեարանց, այլ կամ զայն ատիցէ եւ զայն
սիրեսցէ, կամ զայնմով հաւանեսցի եւ զայն
անարգեսցէ։ Ոչ կարեմ ես ծառայել Աստուծոյ
եւ մամոնայի։ Ոչ ոք կարէ երկոցունց տե-
րանց ծառայել։ Ոչ կարեմ ես ծառայել
Աստուծոյ եւ մամոնայի։ Ոչ կարեմ ես ծա-
ռայել երկոցունց տերանց։ Ոչ կարեմ ես
ծառայել Աստուծոյ եւ մամոնայի։ Ոչ կա-
րեմ ես ծառայել երկոցունց տերանց։ Ոչ
կարեմ ես ծառայել Աստուծոյ եւ մամոնայի։
Ոչ կարեմ ես ծառայել երկոցունց տերանց։
Ոչ կարեմ ես ծառայել Աստուծոյ եւ մամո-
նայի։ Ոչ կարեմ ես ծառայել երկոցունց տե-
րանց։ Ոչ կարեմ ես ծառայել Աստուծոյ եւ
մամոնայի։ Ոչ կարեմ ես ծառայել երկոցունց
տերանց։ Ոչ կարեմ ես ծառայել Աստուծոյ
եւ մամոնայի։ Ոչ կարեմ ես ծառայել երկո-
ցունց տերանց։ Ոչ կարեմ ես ծառայել Աս-
տուծոյ եւ մամոնայի։ Ոչ կարեմ ես ծառա-
յել երկոցունց տերանց։ Ոչ կարեմ ես ծա-
ռայել Աստուծոյ եւ մամոնայի։ Ոչ կարեմ
ես ծառայել երկոցունց տերանց։ Ոչ կարեմ
ես ծառայել Աստուծոյ եւ մամոնայի։ Ոչ
կարեմ ես ծառայել երկոցունց տերանց։ Ոչ
կարեմ ես ծառայել Աստուծոյ եւ մամոնայի։
Ոչ կարեմ ես ծառայել երկոցունց տերանց։
Ոչ կարեմ ես ծառայել Աստուծոյ եւ մամո-
նայի։ Ոչ կարեմ ես ծառայել երկոցունց տե-
րանց։ Ոչ կարեմ ես ծառայել Աստուծոյ եւ
մամոնայի։ Ոչ կարեմ ես ծառայել երկոցունց
տերանց։ Ոչ կարեմ ես ծառայել Աստուծոյ
եւ մամոնայի։ Ոչ կարեմ ես ծառայել երկո-
ցունց տերանց։ Ոչ կարեմ ես ծառայել Աս-
տուծոյ եւ մամոնայի։ Ոչ կարեմ ես ծառա-
յել երկոցունց տերանց։ Ոչ կարեմ ես ծա-
ռայել Աստուծոյ եւ մամոնայի։ Ոչ կարեմ
ես ծառայել երկոցունց տերանց։ Ոչ կարեմ
ես ծառայել Աստուծոյ եւ մամոնայի։ Ոչ
կարեմ ես ծառայել երկոցունց տերանց։ Ոչ
կարեմ ես ծառայել Աստուծոյ եւ մամո-
նայի։ Ոչ կարեմ ես ծառայել երկոցունց տե-
րանց։ Ոչ կարեմ ես ծառայել Աստուծոյ եւ

զաՀանջիք, այլ միաժամանակ սրտի երկրպագ ի Տէրանէ: Այդ ինչ է ուրիշիք սրտի մոգ գործելիքը իրրեւ: Տէրանէ, եւ ոչ իրրեւ մարդկան: Գիտասջիք, զի ի Տէրանէ առնուցուք գՀաւատացեալն ժառանգութիւնն Հոգւոյ· քանզի Տէրանէ Աբրահամ Ծառայիք· Իսկ ապրուանն ընկալի քան իւրմէ ապրուանսն իմեանն. զի չեք սխալանք ի Հաւատն Ծառայ: Տէրոջ, զիարտաքս եւ գՀատասարքն ժառանգել Հոգւոյ Հոգւոյն· զիասջիք, զի եւ Հեր Հեր ոչ յերկինս: Ընկերից առնոյ կապէս, արեան ի նմին գՀատեմանէ: Ընկեր արարք զիարտաքս զարդ եւ զգեստ ընդ նեան վասն բազում գործոց, եւ ազատ գոյս ինչ բանս ի բերանոյ նորա, զի տարտաւանդին գեհենէ: 54:

ԱՌԱՋԻՆ ՈՒՐԲԱԹ

Յառմառաց.

Ար բան ամենայն միաս անցանեն գիաքաղաքեմեան քո, Ծառաս, ուսւր մեզ Հանապազ գբեզ ագաչելք:

Ած Ա:· Տէրն ամենայն Ծագք երկրի զերկրեմեան Ծառայ մերոյ:

ՕրՀնեցեալ գՀէր յորշնեմեան·նոր. զի գանեցիս գաքոյ:

Գօգսի առաքելոյն ի Կորնտացոց ԹղթէՀայն է ընթերցուածս. Գլ· Գ· 5:

Խնամատարեմեան գնաղիք առ սրտաբերեան, գնոյ առեալ գխնամանայս: Եւ բանն Տէր յանհնարս ժամ ի Տեղոջ Տէրան ի բերու ասես Տաճարեալ լեզի, գիտել օգտիս զբան եւ զի Հոգեբանութիւք ուսիք զայ պատասխանեցէք: Ծայ ոք ինչ գեղեցիկ է ցուցել Հոգ զամենայն Տերեմեան սերելիք ասելոյ ի Հաւատարիմ պատուհասոյ ու. Ծատապէիչ ի Տէր· զոր ասացեալ առ Հոգ գմեր իսկ, զի գնասցիք գամն մեր, եւ մերոյ սրեալ զբերս մեր, Աեհրեամ Տանգիրն Հոգոյդ Տաւասարեան. Եւ սերելիս· ասէ Տէր· զամենայն ինչ զա ցցեն Հոգ· որ ես ի Հէնջ· Այդպէս ասց Հոգ Աբեսարցոյս գերելիք իմ, եւ Աարկու Հոգոյդ Բառնապայ, գամն որ ասէք պատճառ ինչ ի Հեկալ առ Հոգ· ընկոյցիք գնա, եւ Հեռաս· որ սեռ ասեանցն ի Հեռասաս, որ են ի ի բերկրանէ Հեռ, ասեան զի զբան միայն զգոհացիք եղեն ինչ յայցագումեան Ծառայ, որ եւ եղեն իսկ ինչ սերելիք պատճառեն: Այդպէս ասց Հոգ Հոգոյդ Տաւասարեան Հեռասաս է Հէնջ Ծառայ Աբրահամ Հեռասաս է· յամենայն ժամ պատճագումս գամն Հեր յաղթեն, զի կայեք կատարեալք եւ. յերկոք յամենայն կամ Ծառայ: Ա կայեսջ Հեռ, զի բարւոք արեսաուեսիքն ունի գամն Հեր Հեռ. գամն Լատպիերգացն, եւ գամն պետիցի որ Ալբեսպիեան Հեռ: Այդպէս ասց Հոգ. Ա ոչ ասն բժիշկ եւ պիրկ, եւ Վեհոս: Այդպէս կացայց զգոյ զոր են ի Լատպիերգ եւ ի Հիվանդ, եւ որ ասեանն Հիվանդին է Տոգաս: Եւ յաժամ բնիկ Հոգոյդ ասս. ասս Հեզ Հոգոյդ, պատճէք զի եւ ի Լատպիերգոյ Հիվանդացն բնիկ ընթերցեմ· եւ գասս ի Լատպիերգացն զի եւ գոգ բնիկ Հոգոյդ ասս: Եւ ասացէք ցՀզբնոյսս. Ծ4292 Հեր պատասխանեսիք զոր ըն

կայք ի Տէր, զի զայդ կատարեցեալ Աղջոյդ Հեռն Հայ Պետրոս է: Հայ Հ ընկոյցիք Հեռ Հայ Հ ընդ Հեզ: 18:

Ընկերս, սիրելիս· Պահպ ի Յիսնէն:

Որպէս Լուսաբանիս զր ասէ Պաւսաս.

Գլ· ԺԲ· 1:

Տէրն Հեր Յիսուս Քրիստոս·

Պոտիկ ի Կուսիկ բերելացոյ ժողովրդեանն Հիմնեւ Հոգոյ զիաքաղաքս ասաս ասաց յայտնիքսան Հոգ· Ասիս զիոյզ լեցուք անձանց ի Հանդոյ փարիզացոյն, որ է Կեղծաւորութիւն: Այ ոչ ինչ է ի ծածկի որ ոչ յայտնիցի, եւ գաղտի որ ոչ Տանիցին: Վ ասն զի զոր ինչ ասիցէք ի Կաւսարն, լսելի լիցի ի լոյս. եւ զոր յականջն խոսեցարքն ի սենեակսանս, քարոզիցի ի վերայ սանեացս: Բայց ձեզ ասեմ սիրելեայց իմոց. մի զարՀուրիցէք յայնոցիկ որ սպանանեն գմարմին, եւ ապա այնոցիկ ասելի ինչ ոչ ունիցին առնել: Բայց յուցից ձեզ յոմն ումի երկնչիցէք· երկնչիցէք յայնմանէ որ զոհ սպանանելոյ ունի Հրաւանս Հերկիս գնա երկնչիցէք· այո ասեմ ձեզ, զայնմանէ երկնչիցէք: Ա՞ւ ասարկեն չինց ձայ երկուց դրամոց վաճառին, եւ ոչ ի Կոդանի ոչ ի մանուկ սրտի Ծառայ: Բայց ամենայն ասի Հեր գլխոյ Հ·ան են: Ա՞ մի Կոդանի· զի Հարկ կրնիցիք: Ա՞ն սպարեն Հ

Արդարեւ Աբեսաղոմոս որ բան Հայհոյեմս.
ԳԼ· ժ· 11:

Տէրն ինձ Հնարաւոր Աբիսաղոմ ասէ.

Կամ եմ Հոգիւն քաջ· Հոգիս քաջ գանձն
Իւր գնի ի վերայ դիպուածոյ կամ վտանգին
Որ ոչ Հոգիս, որպ ոչ իւր ինն ոչխարքն,
Իրրեւ տեսանի զգայն զի գայ Թշնամ զօրքսդան եւ փախչի· եւ գայլն յարձրակէ զնաւ եւ գրաւէ· քանզի վարձկան է, եւ չէ փոյթ նմա գնան ոչխարքն· կամ եմ Հոգիւն քաջ, եւ Հանուրիւ գնեմն եւ Հանապատիւ յինէն· Արդարեւ գիտէ զիս Հայր· եւ ես գՀայր· եւ գանձն իմ գնեմ ի վերայ ոչխարացն· կամ եմ ոչ եւս ոչխարք են իմ, որ ոչ են յայսմ գաւթէ, են գայն եւս գայս ի ինձ ածել պարտ, եւ Հաճիւ իմում լսելոցն, եւ եղիցին մի Հօտ եւ մի Հովիւ։ 16։

ԵՐԿՐՈՐԴ ԿԻՐԱԿԷ ՅՈՒՆԱԿԱՆ

Յաջմանաթ·

Ի Հանդէս Արզի եւ Հանդ Բառասած, եւ անմնաց Հոգեվիճակ, որ յանձն առեր մարթեալոյ եւ պրոտ Հոգ Բառասածնէն եւ ի միջս Կռանէն· անհոգութեանց մոգ եղեալ Հաւքեցաւ Աբրհասաց Բառասած, Հաշտանալոյ զնոյն Հոգեվիճակ· Միտ ի պրոյ Երրորդոյն ինէնէն փառաւորութիւ ընդ Հօր եւ ընդ պրոյ Հոգւոյն, կեցս զմեզ։

Աչ· կԲ· Վերկ վայրկ պրՏնութիւն Բառասած ի Կնոն· եւ ջեզ տացին ազգերք Աչրեսպտէն·

Վաբ զարձեալ Հանց· զե առ քեզ առնեցուն տեսցին եկեսցէ·

Պօտոպ առաքեցին ի Թեսաղոնիկեցոց առաքեն Հռիգոն ի ընեհերգասծս· ԳԼ· Ե· 1։

Պօտոս եւ Սիլուանոս եւ Տիմոթէոս, եկեղեցւոյ Թեսաղոնիկեցւոց, Բառասած Հայր մեր եւ ի Տէր Հեսուս Աչրհասոս· Շնորհք ընդ ձեզ եւ խաղաղութիւն Պատճառանք Բառասոյ յամենայն ժամ վասն ձեր անեծնացն, Հիշատակ առնել յաղօթս մեր անդադար, Հիշել զձեր գործն Հաւատոց եւ զվաստակ սիրոյ եւ զՀամբերութիւն յոյսոյ Տեառն մերոյ Հեսուսի Աչրհասոյ առաջի Բառասոյ եւ Հօր մերոյ· Գիտեալ, երեսից սիրելեացդ Աբառասոյ, զընտրութիւնն ձեր· զի ասէաղաքն մեր ոչ եղեւ առ ձեզ բանիւ միայն, այլ եւ զօրութեամբ եւ Հոգւով սրբով եւ յոյժ Համոզմամբ· որպէս եւ գիտէք ինչ եղաք ի մէջ ձեր վասն ձեր· Եւ դուք նմանողք եղէք մեզ եւ Տեառն, ընդունեալ զբանն ի բազում նեղութեան Հետ Հեռուն Հոգւոյն սրբոյ, Ընդ ձեզ օրինակ ամենայն Հաւատացելոց, որ կան ի Մաղեդոնիա եւ Աբաքիա· Հոգւոյն սրբոյ, Ընդ ձեզ օրինակ ամենայն Հաւատացելոց, որ կան ի Մաղեդոնիա եւ Աբաքիա· Աչ Ընդ ձեզ ա. Տոգոյ՝ կարիք յաչխատ ի Տաճառ ինչ ընդարձակ մի· Կամ արդ Հե փոքուն չէք բառանալ վասն սրբոյն զի Տոգոյնչ· Հաչխարհս ընդ տաճանն որպէս ասէ, ոչ Կամայ եւ ոչ ներեմ· ասէ ձեզ եւ ոչ Կամայ եւ ոչ ներեմ· ասէ ձեզ եւ ոչ Աղաղակեն յանձնայն ի փառս իւր գրէցաւ զի Հոգանել· Կամ Հեռ գնամն որ իրրեւ զի բացի է եւ վաղեւ ի Տոգ արաւոր ի բացի է եւ վաղեւ ի Տոգ արաւոր Կամեի, Բառասած սիրելս զդեցանեմ, որպէս եւս առաւել զձեզ, ինչարհասաւոր· Եւ գուք մի ինդրէք զինչ ուտիճք կամ զինչ ընթիչք, եւ մի զբաղուք· զի գայն ամենայն Հինանաւք աշխարհի ինդրեն· այլ ձեր Հայրն գիտէ զի պետ է այն ամենայն· Այլ ինդրեցէք զարքայու ինչն Բառասոյ· եւ այն ամենայն յաւելցի ձեզ· 31։

ԵՐԿՐՈՐԴ ԵՐԿՈՒՔՍԱՔԱԹԻ

Սրբոյ կուսանացն Յուլիանեայ եւ Վասիլուսիոյ·

Յաջմանաթ·

Հարանացեալ Աբրհասոյ երկնաւոր փեսային, գտանեք վերին Սիոնի· ինդրեցէք ի Աբրհասոյ դՀայաստինն եւ զմեծ զարքսնեհինն·

Աչ· Խ· Տապին Հնազանդի կուսանք դՀետ նոցա· եւ զնեհրա նոցա ապրեին նմա· Ընդեռաց սիրտ իմ բան բարի· եւ ասեմ գործս իմ Հնազանդի·

Պօտոպ առաքեցին ի Կորնթացւոց երկրորդ եղիգոն ե ընեհերգասծս· ԳԼ· Չ· 16։

Հարգէն զուք ասանալ Բառասոյ վերնագեալ կը· որպէս եւ ասաց Բառասած, Թէ Բնակեցայց ի նոսա, եւ գնացից ի նոսա, եւ եղից նոցա Բառասած, եւ նոքա եղիցին իմ ժողովուրդս· Վ ասն որոյ եկը ի միջոյ նոցա եւ Հեռնացարջ, ասէ Տէր, եւ պիտոս մի Հպհնայք· եւ ես ընդունայց զձեզ, եւ ես եղից ձեզ ի Հայր, եւ զուք եղիջիք ինձ յուսեր ս եւ ի գասդաս, ասէ Տէր ամենակալ· Խոկ ոյսկՀետս զայս ասեմս ունիջիք, սիրելիք, սրբեացուք զանձին մեր յամենայն պղծութենի մարմնոյ եւ Հոգւոյ· կատարեացուք զպղտեհիան աչհէն Բառասոյ· Ե· 1։

Բկբսթա, սբբսթա· Ապագի գՀոյ ընդ այնի գտանեմ· ի Տանդերձս ոսկեՀանդ զարգարեալ եւ պատմՀնեալ։

Սրբոյ Աբեսաղոմոս որ բան Վօհսաս.
ԳԼ· Բ· 1։

Տէրն ինձ Հնարաւոր Աբիսաղոմ.

Ես եղէս յեսս սիրոյդ եւ Թեզ չգՀեր ընդ քաղաքս եւ ընդ գեօղս, քարոզէր եւ ուսանողութեան զաղքսնեհիան Բառասոյ· եւ երկուասնից ընդ նմա· Էր կանայք ոմանք որ բժչկեալ էին յոգոյ չարաց եւ ի Հիւանդութենէ· ԱչաբաՀ՝ որ կոչէր Աչագդալինացի, յորմէ եօթն գեւս եկեալ էր· եւ Հեռնկնեհն Հիւրոդէ Շուշան եւ այլք բազումք, որք պատՀէին գնա յինչից իւրեանց· 3։

ԵՐԿՐՈՐԴ ԵՐԵՔՍԱՔԱԹԻ

Սրբոյ առաքելոցն Յակոբոսի եւ Յովաննի·

Յաջմանաթ·

Էնաքեալք եւ Հիացք Աբրհասոյ Բառասոյ, ամենակալ Հաւատն զգաբեհնեհան գանձեհնեհան ընդՀանուր յայտնութենէն Հինաց կտկալ՝ Աթառնան առաքեալքն Քրիստոս զուարթացին երեսկ փառս ի յաւիտեանս ամէն։

Աչ· ԺԲ· Ընդ ամենայն երկիր եկ բարբառ նոցա· եւ Հիացեւ ի Տագս աչհարՀի ան խօսք նոցա·

Երեկիք պատՀին գնատս Բառասոյ· եւ զարարածս ձեռաց նոցա պատՀ Հաստատեհին·

Պօտոպ առաքեցին ի Կորնթացւոց երկրորդ եղիգոն ե ընեհերգասծս· ԳԼ· Ե· 14։

ԷչՀ Բառասոյ ՏնդչՀքն զոր յամենայնի Տէրսդ Տարեսն գաՀՀ ի Աբրհասոս Հէ-

ընդ որոյ Թէ զինչ ուտիճք, եւ մի ընդ մարմնոյդ Թէ զինչ զգեհնայցուք· Օ՛չ ոգի առաւել է քան գկերակուրս, եւ մարմին քան գՀանդերձ· Հայեցարուք ընդ սգաւառս, զի ոչ սերմանին եւ ոչ Հնձեն, որոյ ոչ գոն տեսեհնարան եւ ոչ Տաճարանոցք, եւ Բառասած կերակրէ գնոսա· որոյ եւս առաւել գձեզ՝ որ յաս եք քան գնոսայնս· Աչ ի ձէնջ ոա· Տոգոյ՝ կարիցէ յաՀեալ ի Տաճառ իւր կանգուն մի· Կամ արդ Թէ գիարուն չէք բառանալ վասն սրբոյն զի Տոգայեք· Հաչխարհսդ ընդ տաճանն որպէս ասէ, ոչ Կամայ եւ ոչ ներեմ· ասէ ձեզ եւ ոչ Կամայ եւ ոչ ներեմ· ասէ ձեզ եւ ոչ Աղաղակեն յանձնայն ի փառս իւր գրէցաւ Աղաղակեն յանձնայն ի փառս իւր գրէցաւ զի Հոգանել· Կամ Թէ գիարուն որ իրրեւ զի բացի է եւ վաղեւ ի Տոգ արաւոր ի բացի է եւ վաղեւ ի Տոգ արաւոր Կամեի, Բառասած սիրելս զձեզ, ԹէգաՀաՀսդ որպէս եւս առաւել

ատա, եւ զՏէր զհամբիւռն իւրոյ յոյսի առնէ մեզ յամենայն սեղս։ Օ՛ի Տուա անդր ելք մեր Քրիստոսի ատ Աստուած ի մէջ փրկչին եւ ի մէջ ծրտանջին. ոմանց Տուա մահատուն, ի մահ, եւ ոմանց Տուա կենդանեռնէն, ի կեանս. եւ ատ այս ո՛ բանական իցի։ Քանզի ոչ եմք իրեւ զայնք ոտ վաճառական լքեին զանին Աստուծոյ· այլ իրեւ ի Տաւատառքեռնէ, այլ իրեւ ի Քառնոջ աստնի Աստուծոյ ի Քրիստոս խոսին։ 17։

Ընչելբա, սիլտրա. Աստուածս գնաս իշխանս ընդ ամենայն երկիր. եւ լիցեն անուն քո ընդ ամենայն ազգս ազգաց։

Արդ Աւետարանիս ոտ բան Գլխատ. ԳԼ· Զ· 13։

Տէրն ինձ Հեծատս Քրիստոս։

Էր իրրեւ այր երէց՝ կոչեալ զաշակերտան իւր, եւ քնարեալ ի նոցանէ երկրաստանս, զոր եւ առաքեալս անուանեաց· զԱիմնին զոր եւ Պետրս անուանեաց, եւ զՅակովբոս զեղբայր նորին, եւ զՅովհաննէս եւ զՅակոբանս, եւ զերիսդոսս եւ զՏոմաս, եւ զՄատէոս եւ զԹովմաս, եւ զՅակոբոս Ալփեայ, եւ զԱիմնին զերնեցեացն նախանձաւորդ, եւ զՅուդա Հակոբայ, եւ զՅուդա խարիոթացին որ եղեւ իսկ մատնիչ։ Նա իջեալ նոքօք Հանդերձ ի տեղի մի ատենակի. եւ ժողով ագահերացն նոցա եւ բազում իւրեանց յայտ ժողովրդականաց, յամենայն Հրէաստանէ եւ Յերուսաղեմէ եւ յայնմ կողմանէ. եւ ի Տովհարէն Տիւտոսի եւ Սիդոնիէ. որ եկին լսել ի նմանէ եւ բժշկիլ ի հիւանդութենէն իւրեանց. եւ Տեղեացաւն յայոց պղծոց բժշկիլեն Էր. ամենայն ժողովուրդն ելեալքն ի նա, զի զօրութիւն բաղում էր ելանէր ի նմանէ, եւ բժշկէր զամենեսեան։ Էր Տա ամբարձ զաչս իւր յաշակերտան իւր եւ ասէ. Երանի աղքատացդ Տոգւով, զի ձեր է արքայութիւն Էառաջոյ։ 20։

ԵՐԿՐՈՐԴ ՂՈՐՆՅՕՑԱՐԱԹԻ

Հատուած.

Որ բան ամենայն միտս անցանիս զԱստուածութիւն քո, Էառաջ, առաւ մեզ Տանապատ, զբեղ ապահեցիր։

Սղ· 26· Ակօր զԱստուա քո, Էառաջ իմ, որ ի քեզ յառապա։

Ազգաձիս ինձ Էէր, զի ատ քեզ ապաստանիցի զօրհնապատ· ուրախ արա զանձն Տառապ քոյ, զի ատ քեզ Ձեր Տանիցի զանձն իմ։

Պօտար ատաւթեան ի Թէատրոնէից առաջին Թէոդորի Եպիսկոպոսի Գ. Գ· Ե· 1։

Դուք ինքնին գիտէք, եղբարք, զմուտն մեր առ Ձեզ՝ զի ոչ ընդունդն ինչ եղեւ. այլ Էառաջագոյն չարչարեալք եւ ի նշանաբնեալք, որպէս եւ գոք իսկ գիտէք, ի մէջ փիլիպեացոց Տանգիտեցաք Էառաջ Աստուծով ասել զաւետարանն Էառաջ Աստուծոյ մեծաւ պատերազմաւ։ Օ՛ի մերինդ պատիրակութիւն մեր ոչ ի սխրտիմնէ է եւ ոչ ի պղծութենէ, եւ ոչ ընդունդն ինչ, այլ որպէս ընտրեցաք Աստուծոյ Տաւատարիմ լինել առաքութեան, Տոգեաւ եւ խօսիմ. ոչ իրրեւ մարդոյն Տանոյ ընդեղ, այլ Աստուծոյ ոտ քննէ զսիրտս մեր։ Օ՛ի ոչ երբեք բանիւ սրբանոց եղեաք ատ Ձեզ, որպէս եւ գոք իսկ գիտէք. եւ ոչ ի պատճառս պատՏանութեան, որպէս եւ Էառաջագոյն գիտէ Աստուածն։ Ոչ Տայցելով ի մարդկանէ, ոչ ի ձեզ եւ ոչ յայլոց Պարոյ էաք որպէս Քրիստոսի առաքեալք Տանդիպանք, այլ եւ գնաք Տեղք ի մէջի Ձերում՝ որպէս գայեակ մի ոք սնուցանիցէ Տանդերձս, Տոգեաւ եւ ակք զԵտայոյ ի Ձեզ։ Էանոյ ինձ ի մէջ մեզ Ձեզ ոչ միայն զաւետարանն Էառաջոյ, այլ եւ զանձինս մեր. քանզի սիրելիք մեր եղեբուք։ Հիշէք, եղբայք, զվաստակ մեր եւ զգնդ. զի գայով եւ գիւրիկ գործէաք վասն Տանգամայոյ ումեք ի Ձենջ, եւ քարոզեաք Ձեզ զաւետարանն Էառաջոյ։ Դուք ինքնին վկայէք եւ Էառաջ, որպէս սրբութեամբ եւ արդարութեամբ եւ անբծութեամբ Ձեզ Տաւատացեալդ եղեաք, որպէս եւ գիտէք իսկ. զի զերազոյնս որ ի Ձենջ, իրրեւ Տայր զորդիս, մխիթարեաք եւ սքանչեաք եւ գնեաք վկայութիւն գնոյ Ձեզ արժանաւոր Էառաջոյ, որ կոչեացն զձեզ յերջ արքայութիւնն եւ ի փառս։ 12։

Ընչելբա, սիլտրա. Պատ՛ա ի յոյնէն։

Արդ Աւետարանիս ոտ բան Գլխատ. ԳԼ· ԺԲ· 41։

Էր Տէրն ինձ Հեծատս Քրիստոս։

Էոյ Պետրս. Տէր, ատ մեզ առաքեր զառակ զայդ, եթէ ատ ամենեսեան Էառաջ Տէր· Ով, էոյ Տաւատարիմ ոմանս եւ խելամուտ, զոր կացցէ տէր իւր ի վերայ գերդատարանի իւրոյ ատ ի ժամս գիշերային Էրանի էոյ Տատարն ոտ՛ի զոր էր Էառաջ ատ իւր գտանիցէ արարեալ ոտ՛ա։ Երանի է ծառայ այն զոր Տատարն ոտ՛ի գայցէ գիւրս։ Ճշմարիտ ասեմ ձեզ՝ զի ի վերայ ամենայն ընչից իւրոց կացուցէ զնա։ Էայս եթէ ասիցէ Տատարն այն ի սրտի իւրում՝ Ձայնի ատ իմ է գալ. եւ սկսիցէ հարկանել զծառայսն եւ զաղախինսն, ուտել եւ ըմպել եւ արբնալ։ Եկիցէ ատ Տատարն այնորիկ յաւուր յորում այն ոչ ուխիցի, եւ ի ժամու յորում ոչ գիտիցէ, ընդ ձեզ կարկաչ գնաս եւ զնոսն Տոգս ընդ անՏատս սոս դիցէ։ Էւ Տատարն այն պատասխանի յամս կանոց Տոգս, սպրդի զան բարեաւ։ Էւ զգն այն գիտիցէ եւ սպասի զամն ընչ գործիցէ, սպրդի զան սակաւ. ամենայնի գրամ շատ ատ՛ա, շատ ընդրկի ի ներսն. եւ ոտ՛ա բարեաւ ատ՛ածիցէս, ատ՛ա՛ւ եւս պահանջիցէ ի ներսն։ 48։

ԵՐԿՐՈՐԴ ՀԻՆԳՇԱԲԱԹԻ

Սրբոյն Կղեմայ հայրապետի եւ Բաջարաւայ Տոռոմեաց եպիսկոպոսին եւ Գրիգորի Ակրականեացւոյն։

Յամոմեսոց։

Օ՛Տիպատուականն զպղպիլիգ զանձինս իւր փրկիր. առաքեալսն ատ էք զգաստ. փրկեսցես, Տամայ Քրիստոսի ա՛ի կրանիցէ ի Տոս սոքօք Տայրապաց։ Քանզի Ձեր վարդապետ՛ի նոց սերմանք բարեպատրաստ բուսան զնոն Տասս, ատ բարեպատեան պտուղ Տատարեմքով եւ Տաւատացեալս զիրս Տոգոյ։ Էւ ատ ոչ բարեխոսեցէք ատ Ձեր վասն անձանց մերոց։

Սղ· ՃԺԸ· Թաշխատաք քո զգեցցին զարդարութիւն. եւ սուրբք քո ցնծացուցին։

Արդ Աւետարանիս ոտ բան Գլխատ. ԳԼ· Թ· 1։

Տէրն ինձ Հեծատս Քրիստոս։

Էր Տոհչակաց զիրարասան ատ՛ածան, եւ Տոգս զգոտեմբեր եւ խշտեամբեր ի վերայ ամենայն գիւաց. եւ բժշկել զՏիւանդութիւնս։ Էւ ատ՛ածաց գնաս քարոզել զարքայութիւն Էառաջոյ, եւ բժշկել զտեսաւորսն։ Էւ ատ՛ ցնաս. Մի՛ երթայք ի ճանապարհ, մի զատանն եւ մի մախաղ, մի Տաց եւ մի սրճաՏի. մի երկու Հանդերձս ունիցիք։ Էւ յոր տան մտանիցէք՝ անդ ապրիք, եւ անտի գնայիք։ Էւ որ ոչ ընդունիցին զձեզ, յորժամ եքանիցէք ի քաղաքէն յայնմանէ՛ զիարն ատոք Ձերոյ ի Տոգ ոտ՛ի գիպ ի վերայ եւ ի վկայ նոցա։ Էւ երկա՛ յորժէնն ընդ քաղաքս եւ ընդ գեօղս, ատ՛ածանն՛ն եւ բժշկիլն ընդ ամենայն տեղիս։ 6։

ԵՐԿՐՈՐԴ ՈՒՐՐԱԹ

Հատուած.

Ով քան ամէնուն միասս անցանէ՝ զնա զգալագոյնքիւն քո, Քաւուած, առաւ մեզ Հանապազ, զքեզ ազաչելէ:

Աղ. Զ։ Տեսին ամէնուն ծագք երկրի զթիւնքիւն Քաւուծոյ մերոյ:

Օրհնեցիք Զէր յորհնութիւն նոր. զի արձանչիս սպաս:

Պատճառաբերին է թեհաղղութիւնքիս առաքելեալ ասելն է ընթերցուածս. Գլ. Ե. 17:

Ամէն մեր, եղբարք, թէպէտ եւ որ միացաք ի Յիսուս առ Հաստատութիւնքիս մեր մեծաս. ցանկութիւնքիս ոչ ասն պարիկ կամեցաց զալ առ Յիսուս եւ Պօղոս մի անգամ եւ երկիցս, եւ խափանեաց զմեզ սատանայ: Ասելի մի է մեր յայս կամ ընդունելութիւն կամ պակ պարծանաց մերոց, կնիկ ոչ գուբ է Տէր առաջի Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի ի գալուստ նորա: Օ՜ի գուբ կը փառք մեր եւ ընդունելութիւն: Ոչ ասն որպ ոչ եւս ունելիք ժոյժ, զի բարւոք ի՞ուտեցաս մեզ միայն ասել Ա՛ՀԷնս: Եւ առաքեցաք զՏիմոթէոս զեղբայր մեր եւ գործակից աւետաւորութեան Քաւուծոյ եւ Հօրն Քրիստոսի, Տեառնոյ մերոյ Յիսուսի, զի զձեզ հաստատել զձեզ եւ մեծիցանել վասն հաւատոյ ձերոյ: գ. 2:

Ընչեւրա, ասկըտա. Պատրաստ է յոյնին:

Արդ Ընտրեալքն որ բան Պ ուկասա.

Գլ. ԺԲ. 49:

Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս ասէ. Ձաբ եկի արկանել յերկիր. եւ զիարդ կամիմ թէ արդէն իսկ բորբոքեր: Եւ մկրտութիւն մի ունիմ մկրտել, եւ զինքդ փութամ մինչեւ կատարեցի: Ձատարկէ եկեն խաղաղութիւն եկի տալ յերկիր. ոչ ասեմ ձեզ, այլ բաժանում: Օ՜ի եղիցին յայսմ հետէ հինգ ի տան միում բաժանեալք, եւ բերքն յերկուց, եւ երկուքն յերկոսին: Բաժանեալի Հայր յորդոյն եւ որդի ի Հօրէ, մայր ի գաղեղ եւ գուսար ի մօրէ, սկեսուր ի Հարսնէ եւ Հարսն ի սկեսրէ իւրմէ: Ըստ եւ ժողովուրդքն. Հոգիսամ տեսանիցէք ասել Տադեալ յարուցեալ, խոյսն ասէք թէ Ընդ հրեւ գայ, եւ ընդհարձակ. Նէ յորժամ Հնարաւ Հնչեալ, ասէք թէ Կորսալ կինէ, եւ ընդ այնպէս Պեղծասաղք, զերթեան երկինի եւ երկրի զիարք փոքեն, իսկ զհատանեսիս գայս զնոյն ոչ փոքեն: Ընդէր եւ յանձանց իսկ ոչ ընտրեք զարժանն: Հոգիսամ երեխացեալ ընդ ասեի քոյ ամ իշանն, ի ձանապարհի առաք գնալոյ զձեզ ամ գաւառսն, եւ գաւառսն ձանձեցէք զաշեին, եւ զաշեինն պարտիցէք ի բանս: Ըստ զեզ, ոչ երթիցես անտի մինչեւ. Հատացանիցես գլեարեն բնիան: 59:

ԵՐԿՐՈՐԴ ՅԱՐԹԱԹ

Սրբոց առաքելոցն Բարթողիմէոսի եւ Յուդայի:

Հատուած.

Քաղաքացք եւ գիպք Քրիստոսի Քաւուծոյ. ամէնասոյ Հաւատն զգրտեցեալքն զամէնեսեան ընդ Հնարաւ յորդեցութիւն զենաց կոչելով՝ միասնական սէրք Երրորդութեան յորդեցին երգել փառս ի բաւարութիւն. ամէն:

Աղ. ԺԲ. Ընդ ամէնայն երկիր ել բարբառ նորա. եւ մինչեւ ի ծագս աշխարհի են բառք նորա:

Երկինքք պատին զփառս Քաւուծոյ. եւ զարդասանս ձեռաց նորա պատիճ Հաստատեալ:

Ընթերցուած ի Կարծոց առաքելոց.

Գլ. Ե. 12:

Նայս գործան Հերոսասիէ յանուանէ նեսէն Հիմնէնց. որ է մերձ Հրուսաղէմ քան զարաճան ճանապարհին: Եւ էրթեւ. ասեն, երեն ի վերնասենն ուր վանեն էին. Պետրոս եւ Հակոբոս եւ Հովհաննես, Բարթողիմէոս եւ Թոմասէս, Հաղիոքոս Բրխեան եւ Շ մատթէ Դանուեցայրն եւ Հակոբ Հաղիոքեան: Նայս ամենեքեան էին Հանապազորեալք միասն յաղօթս Հանգերձ եւ Մարիամ մօրն Հիսուսի եւ եղբարքն նորա: 14:

Ընչեւրա, ասկըտա. Կացուցին զնոսա իշխանս ընդ ամենայն երկիր. եւ Հիշեցայ անուն քո ընդ ամենայն ազգս սազոյց:

Արդ Ընտրեալքն որ բան Պ ուկասի.

Գլ. Զ. 7:

Ձեր մեր Հիսուս Քրիստոս.

Նէ ձզէր շուրջ զաստգան եւ ասաց ցաշեր: Նէ կոնաց ատ. ինչն զերթասանան, եւ սնաս ատաքել զնաս երկաս. եւ ապր նոցա իշխանութիւն ի վերայ պատ պղծոց: Նէ պատ իրեաց նոցա զի մի ինչ բարեացն ի ձանապարհ, բայց միայն գաւազան. մի պարկ, մի հաց, մի պղինձ ի գօտս, այլ ապանել Հագամ ապս: Նէ մի զգենուքդ, ասէ, երկու պատգաս: Նէ ասէր ցնոսա. Էյդ տուն մտանիցէք, անդէն օթևանս կացէք մինչեւ երանիցէք անտի: Նէ որ ոչ ընդունքն ձզեզ եւ ոչ լսիցեն ձեզ, յորժամ կանիցէք անտի եթեմս փեսդեք զփոշ ոտից ձերոց ի վկայութիւն նոցա: Նէ երեալ քարոզէին զի ապաշխարեցեն: Նէ զեւս բազատս Հանեին, եւ օծանէին իւղով զբազամս հիւանդս եւ բժշկեին զնոսա: 13:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԿԻՐԱԿԷ ՅԻՍՆԵԿԱՑՈՑ

Հատուած.

Ա՛իտծին Աբգի եւ Բանդ Քաւուած, եւ անուն Հռիֆեն. որ յանձն առնր մարթասիրութիւն ի պրոս Տէրյ Քաւուածածնէն եւ ի Յովսէփ Արիմաթիացի. մարդ երեալ միշտ Աստուծոյ. ապեթախելից մարդ եւ խաչեցաք Քրիստոս Քաւուած, ձաշնաւորդ գնաշ կթեկեր. մեռ ի պրոյ Հրոյդուածքեան ի ժամանագրեց ընդ Հոգ եւ ընդ պրոյ Հոգեւոր, կիցս գնեց:

Աղ. ԿԲ. Աբեղ վասիլ պրշնութիւն Քաւուած ի Սիոն. եւ ընդ սպեն սրբեցք Հերուսաղէմ:

Ապ պրեղ ի ինդ. զի ան ընդ ասեն մարմին նկեսէ:

Գալոյ առաքելոյն է թեհաղղութիւնքիս առաքեն եղեցն է ընթերցուածս. Գլ. Գ. 1:

Ընչեւրա, եղբարք, պարտիք զձեզ եւ մխիթարեցք ի Քրիստոս Հիսուս. զի որպէս ընդունարք ի մեզ, եթէ որպէս պատ իցէ ձեզ գնալ եւ Տաճոյ ընդել Քաւուծոյ, որպէս եւ գնայք իսկ. զի եւս քան զեւս յաճախութեամբ ի նոյն: Նէ գիտէք եթէ որպիսի պատ իրանս տուաք ձեզ ի Տէր Հիսուս: Օ՜ի այս են կամք Քաւուծոյ, պրոս եղիցն ձեր. ի բաց ընել ձեզ ի պոռնկութենէ, գիտել իւրաքանչիւր ումեք ի ձեզ զիարս անոնս սուսով պրոյեմեալ եւ պատուով. մի ի ցաւս ցանկութեան, որպէս եւ այլ Հեթանոսք, որ ոչ գիտեն Քաւուած: Մի զանցանիցէ եւ գործէ յորդիի զեղայր իւր. քանզի վեժեմեալք է Տէր ի վերայ ամենայն պրոցիս. որպէս յառաջագոյն ասացաք ձեզ եւ երաք վկայութիւն: Ապանի ոչ Հրաւայ զձեզ Քաւուած ի պրծութիւն, այլ ի պրոսելիս: Քաւուածն որ անարգէ, ոչ զմարդ անարգէ, այլ Քաւուածն որ եւ Տաճ գձեզ առբր ի ձեզ: Ա՛մէն վասն երեղայրասիրեան չէ ինչ պիտի գրել ձեզ, զի դուբ ինքնին իսկ ասաս ասուսցաք էք առ զիմեանս սիրել: Ապանի եւ ասէիք իսկ զդոն ամենայն երեսաս որ են յամենայն կողմանս Ա՛ահիոնացոյ: Ընչեւրա զձեզ, եղբարք, ասաս եւ ասաս երել եւ ասասնալ: Հանդարտիլ, եւ գործել զիւրաքանչիւր, եւ գործել ձեռաք ձերով, որպէս եւ պատ իրեացք ձեզ, զի գնայիք պարկեշտութեամբ առ արտաքինն եւ մի ինչ կարօտութիք իցէք: Ա՛ևս, եղբարք, եթէ ապեթ իցէք վասն Հնձելոցդն, զի մի պատիցէք, որպէս եւ այլքն որ ոչ զդ յայս: Նէթէ Հաւատամք եթէ Հիսուս սատ մեռաւ եւ յարեաւ. Հոգիսաս եւ Քաւուած զնեցեալսն ի ձեռն Հիսուսի ածցէ ընդ նմա: 13:

Ընչեւրա, ասկըտա. Հայոթեցեան է յոյնին:

Արդ Ընտրեալքն որ բան Պ ուկասա.

Գլ. ԺԲ. 1:

Ես Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս.

Նչին ունիք է ոնին ժանեանի, եւ պատեցին նոնս ասան Պաղիացոցն, որպ զարիան Պիսատս Հատնեաց ընդ գնշան նոցա: Պատասխանի նա եւ ասէ ցնոսա. Հաստերք եթէ այն Պաղիացիք եղեն մեզաս որք քան զամենայն մարդիկ որ գնշանիսի անցս կրեցին: Նէ, ասեմ ձեզ. այլ եթէ ոչ ապաշխարիջիք ամենեքեան նոյնպէս կորնչիջիք: Կամ նոքա ոտեհասասանքն, յորոց վերայ անկաս. կարծիս թէ նոքա եւս պատասանք եղեն քան զամենայն մարդիկ որ բնակիս են Հերուսաղէմ: Նէ, ասեմ ձեզ. այլ եթէ ոչ ապաշխարիջիք ամենեքեան նոյնպէս կորնչիջիք: Կաս եւ գատաս գայս.

թաղնի մի էր ուրանն անվախ յոգւոյ հըսւսէ. եւ ինն ինդրել պատ ի նմա եւ ոչ եգիտ: Ընէ գայգեղծին. Ջնա երեք տաք են յորմէ չեռան գամ ինդրել պատ ի իմենոյդ եւ ոչ գտանեմ. սրդ ընդեա գրաս, ընդէր եւ գերկիրդ նահանէ: Նա պատասխան եռ եւ ասէ. Ջէր, ինդ գրա ասս ասէ, մինչեւ շուրջ գրամս բրեցից եւ սրկից սուբ. ինդրեւս պատգ պատգ. ապա ինձ ոչ յամն եւս Տատոնս գրա: 9:

ԵՐՐՈՐԴ ԵՐԿՈՒՇԱԲԱԹԻԹ

Սրբոյն Գինաբիհոսի եպիսկոպոսին եւ Մերկիւհոսի զինաւորին:

Յառաջաբան.

Օգտական եւ վիպ Հշմարիտ քազ Նահատակ Աբրհատոմ սուբրդ Հոհաբատս, որ փոխանակիցըս գնալովիդ ինդ Տգէյդ քամ գիպանս, եւ ոչ ածեր գնատ գայատանիան Պաբսիվհատոմ ինգատ սրին. ապ վերին սրդեցհ եհանձն գնտնով գայբեցաւ Տգէյդ նգատ, գնան սրդարիկ յուցիր գատնագ կաց նգատ: Ընդ ի յարեռդ գատնագածի ատնագան զօր Նահատակհեհան քազ բարեխօսես ատ Ջէր գատ անձանց մեզաց:

Աղ. ՀՒՐ. Ջատհանագ քո գիւզցին գազգատհեհան. եւ ատբրդ քո գնհատալ ցնհատգին:

Հէիբեա Ջեր Գհատհի. եւ գանհանդ Տէգուհեհան նգատ:

Գատգահ ատաբդգին ե Կօրնհագաց եբ-կորդ Թղհեդն է ընհէկգատնս. Գե. Գ. 18:

Ի այց ինձ անհնգատն բայատ. եկնագ գնատն Ջեատն իրբեւ ընդ Տգէյդ անեակ, ի նգն գատնիր նօրհդինի գատաց ի գատա-գատս եւ ի Ջեատն Հագաց: Ա ատն ատարիկ ունինք գազատնս գայս, գրատկս եւ գատգ գազգատհեհան, եւ ոչ Հանձատաբար. այլ Տրատհարիգագ ի գազատնագ ատճառն, զի մի գնատգագ նոգատհեհան ինձ, եւ մի Նահատգագ գնան Հատնդ. այլ Հայտնատհեհան ընձանգնգատագ Հշմարտատհեհան ինձ գատ ատնդ Հատնդ:

Ապրդ Հետատաբեա որ բատ Գ ատհատս. Գե. ԻԸ. 12:

Ջէրն ինձ Հշատա Կրհատս ատէ. Ի այդ յատ քան գայս ատնհան՝ ինհագեն գնտս իւրհատդ ի Ջէդ եւ Տատհեհան. Հատնդատն ի ժողովրդս եւ ի բանս, եւ ատհիկն ատաջ գատատգագ եւ ինատ-գատ գատ ատատն ինդ. եւ ինհիկ Ջէդ այն ի գիպատհեհն: Ընդ գիբ ի գիտս Ջէր մի յատագատն ինհիկ ատդ գատատ-հատնդ: Օ՛ն ես ատդ Ջէդ ինհատհեհ ինհատհեհն, գրատ ոչ ինհիկ Հատնդատ ինհատհեհան ինհ գատհեհան գնտնդ ինհ գատհեհան գնտնդ ինհ գատհեհան գնտնդ

զի ևեթ սրբոյնք իցեմք եւ. ևեթ ՝ն՝ծիցեմք, ծոյլ. Հանգիստ կէցցուք։ ոյ ասեն որպ մեզ-թ սպեղիք զմեռանս, եւ. չեմնիցք զերեսս, որպէս եւ առեալքդ իսկ։ 11։

Ելբլուխ, ասէրւս. Պատուոյ է յոյնէն։

Սրբոյ Ելեսաբանին որ բան Վ ուխասս.

Գլ. ԺԳ. 10։

Ջերն մեր Հիսուս Քրիստոս.

Լբ. ուսուցանէր ի միում ի ժողովրդոցացն ի շաբաթս։ Լբ. այս կին մի զոր ունէր այս Հիւանդութենան ան ութ ամս ասան, եւ էր կարխամուկ, եւ ոչ կարէր ամենեւին ի վեր Հպել։ Լբ. տեսեալ զնա Հիսուս կոչեաց առ ինքն եւ ասէ ցնա. Կին զո, արձակեալ ես ի հիւանդութենէդ, քոմէ։ Լբ. եդ ի վերայ նոցա ձեռն, եւ. ուղղացաւն ուղղեցաւ, եւ. փառս.որ առնէր զԱստուած։ Պատասխանի եւս ժողովարանն ցասունեցեալ՝ Թէ լինէր ի շաբաթի թշրշկաց Հիսուս, եւ. ասէ, ցժողովրդն. Վ ից օր է յոր սբաւն է գործել, յայնս կիպէք բժշկեցարուք, եւ մի յաւուր շաբաթու։ Պատասխանի եւ նեռն Ջեր եւ ասէ. Կեղծաւորք, ի բաղանիսէրք ոք ի ձէնջ ի շաբաթու ոչ արձակէ զեզն իւր կամ զէշ ի մերդ եւ ածանի ասց Ջուր։ Եւ այս զոյսոր Աբրահամեան էր, զոր կապեաց սատանայ ահա տասնուվեց ամ. ոչ էր արձակ արձակիլ ի կապանաց անտի ի շաբաթու։ Լբ. զայս երբեւ ասաց, ամենք ընկերք ամենայն որ հակառակ կային նմա. եւ. ամենայն ժողովրդն ուրախ լինէր ի վերայ ամենայն փառաւորութենացն, որ գործէին ի նմանէ։ Լբ. ասէր. Ասէ նեռն ի սբրպատ. Ջուսաց Ջոյ, եւ. որում նեռնեն նեռնեցուցիչ զնա Կրնեն է Հասց ստանալ, զոր առնուլ մարդ սբի ի սբրելոց իւր. ասէաց եւ. եզեւ. Ծառ, եւ. բերութեք երիցիկ ընակեալ էին յասս նորա Լբ. գործեալ ասէ. Ասէ նեռնեցուցիչ զպրպատութիւն Ջուսաց։ Կնան է խոսալ զոր առնալ գնչ ի սբրոյ յայնէ երից զլուսց մինչեւ խոսելսա. ասէնայն։ 21։

ԵՐՐՈՐԴ ՀԻՆԳՇԱԲԱԹԻ

Սրբոց Հարցն եգիպտացւոց՝ Պօղոսի, Պօղոս, Մակարայ, Իւսագրի, Յովհաննու Գեջեւոյն, Յովհաննու կարճաիաասակին, Նեղոսի, Լուսեի, Սիսիանու, Դանիէլի, Սրսաքիոնի, Մակարիոսի, Պիմէնի եւ այլոց սրբոց Հարցն։

Յոմոնոպ.

Ջհնաորք Աբրահամի, որք ասենդանաց անօրինացն Հաճելիցիք, եւ զմարեխիւն կուռն խաժանելոցիք. գասաւորեալք ընդ Հրեշտակս ի յերկինս. որք ունիք գՀամբակումեխիւն ի Աբրահամ, բարեխօսեցէք ինձուսանելոյ զանձին մեր. զնչ ասացեիք։

Ա՛ն. ՀԹ. Նեմէ ոչ Ջէր էր առ մեզ. ասացէք Նարպէ. ևեմէ ոչ Ջէր էր առ մեզ։

Ընդ յառնել մարդկան ի վերայ մեր. կինդուանդն կամեցան կլանել զմեզ։

Պօղոսի առաքելոյն Ա՛բբրպեցւոց Թղթոյն է ընթերցուածս. Գլ. ՅԸ. 32։

Լբ. այլ զնՀ եւս ասացից. զի չբաւսան ժամանակս պատմելոյ զան Գեդեոնէի, Բարակայ, Սամսոնէի, Հեմեփայոյ, Պատ-Հի եւ Ասաեւէի եւ այլոց մարգարէից. որ Հաւատոյք պատերազմեցան զերազատութիւն, գործեցին զարդարութիւն, Հասին ասեւանայ, խցին զբերանս առիւծոց, շեջուցին զզօրութիւն Հրոյ, ապրեցան ի բիրանոյ սրոյ, զօրացան ի անզօրութիւն, եղեն զօրաւոր ի պատերազմի, առին զսահմանս օտարաց։ Ընկան կանայք ի յարութիւն զԱնեսեան իւրեանց։ Ելաք Հոյնեցան, եւ. ևեւ ընկան զբերս բերկրանաց. Ելաք Հոյնեցան, զի լաւագոյնի զնան կեանս յարութենէ։ Ելաք Հոյնեցան ի նեղութիւն, ոչ ընկալան զազատութիւն, զի լաւագոյն յարութիւն գտանիցեն։ Ելաք Հոյնեցան ի բանս սրպ, զրպան ի պատերազմի, առին զսահմանս օտարաց։ Ընկան կանայք ի յարութիւն զԱնեսեան իւրեանց։ Ելաք Հոյնեցան ի նեղութիւն, ոչ ընկալան զազատութիւն, զի լաւագոյնի զնան կեանս յարութենէ

ԵՐՐՈՐԴ ՅԱՐՔԱԹ

Սրթոյն Նիկողայոսի զմուռնացւոյ սքանչելագործ հայրապետին:

Յառաջաբան.

Զ՝Հայրապետական գործոցիցդ զանեմ. ի յիկոն. առաքելական առեր գոյանալ. յերկնային. Տառայ Աստուած ոմ է. բանելով ի Տոքս սուրբ Հայրապետ: Ունկն քո վարդապետիեմեղ սիրելոյ բարեպատրաստեիեան բանս Տառոյ, ուրախանեիեան պատրաստ Տառաջնոյդ ընդունել զիս Տառաջնորդ: Ա՝ սան որով բարեխօսեա առ Տէր վասն անձանց մերոց:

Աղ. ՀԱՔ. Քահանայք քո զգեցցին զարդս պատուհեիեան. եւ սուրբք քո ցնծացալ ցնծացին:

Հեղեա Տէր զՀոգիդ. եւ կամեացն Տեղծեիեան նորա:

Պատարագ առաքելոյն ի Տիմոթէոս երկրորդ թղթոյն է ընթերցուածս. Գ.Ի.Ա. 10:

Ա՝մ զու. զՏես եկիր վարդապետեիեան իմոյ, առաջնորդութեան, ծանօթութեան, Տաւատոյ, երկնաւոր եիեան, սիրոյ, Տոհերեիեան, Տոյսեան, Տամբերեան, հաստատեցոյց. որպիսիք եղեն քեզ Ա՝նտիոք եւ Ա՝կոմիոն եւ ի Լիւստրա, որպիսի Տարատնեայ Տամերիկ, եւ յամենայն փրկեաց զնա Տէր:

Եւ ամենեքին որ կամիցին ստուածպաշտութեամբ կեալ ի Քրիստոս Յիսուս, ի Տալածանս կացցեն: Ա՝մ մարդք չարք եւ կախարդք յառաջ երեխցեն ի տա անդր. մոլորեալք եւ մոլորեցուցանիցեն: Ա՝մ զու. Տաստատուն կաց յոր ուսար եւ Տաւատացար եղեր. գիտես ուստ ուսար. զի ի մանկիեենէ գրիս սուրբ գիտես, որ կարող են խելացուսն առնել գքեզ ի փրկութիեան ի ձեռն Տաւատոյն որ ի Քրիստոս Յիսուս: 15:

Ընկերս, ակնկալս. Քահանայք քո զգեցցին զարդս պատուհեիեան. եւ սուրբք քո ցնծացալ ցնծացին:

Աղօթք Ընծայարանի որ ըստ Ջովհաննու. Գ.Լ. ժ. 11:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ. Եթե ում Տոգին քաջ. Տոգիս քաջ գանձն իւր գնել ի միոյ ոչխարաց: Եակ վարձկանն որ ոչ է Տովիւ, որոյ ոչ իւր են ոչխարքն, երբեմն տեսանէ զգայն գի գայ գիւղս գայլս եւ յափշտէ. եւ զոչխարսն ի փախուստ դնեաս եւ գայլն յափշտակէ եւ ցրուէ. քանզի վարձական է, եւ չ՝ Տոգիսն Նմա վասն ոչխարացն: Եա ում Տոգիսն քաջ, եւ Ճանաչեմ զիսն եւ Ճանաչիմ զիս ոյնպէս Պարէս զիսոք զնա Հայր, զիսոնք եւ ես զՀայր. եւ զանձն իմ գնեմ ի վերայ ոչխարացդ: Եա եւ այլ ունիմ ես իսկ, որ ոչ են յայսմ գաւթէ. եւ զայն եւս պարտ է ինձ ածել այր, եւ Ճայնի իմում լուիցեն, եւ եղիցին մի Տօտ եւ մի Տովիւ: 16:

Ի ՏՕԳԻ ԸՆԵՐՑԱՑ ՅՂՈՒԹԵՒՆ

ՍՐԲՈՑ ՀԱՒՍԿՆ

ՄՇԻՒՄՈՒ ԸՍՏՈՒՆՅՆԻՆ

Ի ԳԵՂԵՑԻԿՈՒԹԻՒՆ Ք.

Յառաջաբան.

Ընդսմէնջ գբեզ սուրբ կոյս Մարիամ Ասաւածածին, Խաղիլեցի զրուեիեանն Տիմնադրութիւն եւ սուրբ Հոգւոյն եկաւոր եիեանն լուսաւորեալ. որ ամենայն գրուեիեանց ասկզբին յարգեալ Տնար անձնասպան. մայրապետին առ ի քէն բարեխօսս ակզօրհնեալ զանձիս մեր:

Աղ. Պ. Տէր ասայ զանձ դիք առեսանելն զրուեիեանի բարեաս:

Հայիցէ Ընասած, եւ գրասէրն ասենեան ի Տնամիք նորա փառիցին առեիք նորա նորա:

Պօղոս առաքելոյն ի Գաղատացոց թղթոյն է ընթերցուածս. Գ.Լ. Գ. 24:

Ընդ օրինացն գասեսական եղեն մեզ ի Քրիստոս Յիսուս, զի ի Տաւատոյն արդարացուսք: Ա՝մ իրրեւ եկին Տաւատիդ, ոչ եւս ընդ գասեսապահս եմք: Ա՝ռանդի ասենեանն զդիք Ընասեցէք ես Տաւատովք ի Քրիստոս Յիսուս: Ոչք միանգամ ի Քրիստոս մկրեցարուք, զՔրիստոս զգեցեալ էք. չիք Տարր, ոչ Տրէն եւ ոչ Տիեմանոյ, ոչ գեաղի եւ ոչ ազատ, ոչ արու եւ ոչ էգ. զի ամենեքեան զուք մի էք ի Քրիստոս Յիսուս: Ընդ եթէ զուք Քրիստոսի էք, ապեին Ընասեալ գաւակ Ասրահամու. զաւակ էք, ըստ ասենայն ժառանգք: 29:

Ընկերս, ակնկալս. Ասրատ լեր բերկրեալդ, Տէր ընդ քեզ. օրհնեալ ես դու ի կանայս, եւ օրհնեալ է պտուղ որովայնի քոյ:

Աղօթք Ընծայարանին որ ըստ Ա՝ւետման. Գ.Լ. Ը. 39:

Տէրդ Տիզով Ջհաստիս. Քրիստոսիս.

Ջաստիցեալ Մարիամ յառաջին քայեսակի, գնաց ի քաղաքսին փոխանակ ի քաղաքն Ջուդայ: Եւ եմուտ ի տուն Զաքարեայ եւ ետ ողջոյն Ելիսաբեթի: Եւ եղեւ իրրեւ լուաւ զողջոյնն Ելիսաբեթի, խաղաց մանուկն յարգանաքի նորա եւ լցաւ Ելիսաբեթ Հոգւով սրբով: Եւ ի ձայն բարձր արտասանեաց եւ ասէ. Օրհնեալ ես դու ի կանայս, եւ օրհնեալ է պտուղ որովայնի քոյ: Եւ ուստ է ինձ այս, զի եկեսցէ մայր Տէրատն ինոյ առ իս: Օ՝ Տաստատուկ իրրեւ եղեւ ձայն ողջոյնի քո յականջս իմ, խաղաց յինձաքն մանուկ յարգանաքի խեւտ: Եւ երանի որ Տաւատացար: Եթէ եկեսցի կատարումն ասեցեալց նմա ի Տէրոջէ: Եւ ասէ Մարիամ. Մեծացուսդ անձն իմ զՏէր: Եւ ցնծացաւ Տոգի իմ Ա՝ստուծ փրկիչ իմ: Օ՝ի Տայեցաւ ի խոնարՏութիւն ստրկոյ իւրոյ. զի ահա յայսմհետէ երանեսցին ինձ ամենայն ազգք: Օ՝ի արար ինձ մեծամեծս Տզօրն, եւ սուրբ է անուն նորա: Եւ ողորմութիւն նորա ազգաց յազգս երկիւղածաց իւրոց: Ընաց զգօրութիւն բազկաս իւրով, ցրուեաց զամբարտաւանս մտաց սրտից իւրոց: Ջոկեաց զԴՀոյսն յաթոռոց, եւ բարձրացոյց զնուաստս: Զքաղցեալս լցոյց բարութիւնս, եւ զմեծատունս արտակոյց ունայնս: Պատասխանեաց Իսրայէլ Ծառայի իւրում՝ Յիշել զողորմութիւնս Ընտրեալ Տարց մերոց Ա՝բրահամու եւ զաւակի նորա յանեսանեան: Եկաց Մարիամ առ նմա երկու ամիս ևերս, եւ զարձաւ ի տուն իւր: 56:

ՅՈՐՈՎԴԻ ԿԻՐԱԿԻ ՅԻՍՆԱԿԱՑ

Հաճախոյթ.

Միածին Որդի եւ Բանդ Աստուած, եւ անմահ էութիւն. որ յանձն առեր մարդանալ ի սրբուհւոյդ Աստուածածնէն եւ ի միւս կեանէն անխախտելիդ մարդ եղեալ խաչեցար Պիղատոս Աստուած, մանուածդ զնաշ ծրեցիր. միով ի սրով Երրորդութենէդին փառաւորելիդ լնդ Հօր եւ լնդ սրով Հոգւոյն, կեցո զմեզ:

Աղ. Պ։ Ալեզ վարկ պրշեաբերեն Աստուած ի Սիոն. եւ գիշ ապրեն ապերջ Հրէութապէ:

Լուր ապերիդ իմոյ. զի առ քեզ աղեացան մարմին ևերկայ:

Գազան առաքելոյն ի Թեսաղոնիկեացոց երկրորդ ևերկերդ. Գլ. Բ. 1:

Գազու եւ Ալեքսանդ եւ Տիմոթէոս ևերկերդ Թեսաղոնիկեացոյ Աստուած Հայր մեր եւ ի Տէր Հիսուս Քրիստոս Շնորհք ձեզ եւ խաղաղութիւն Աստուածոյ Հօրէ մերմէ եւ ի Տեառնէ Հիսուսէ Քրիստոսէ: Կրկնեալ գազանութիւն զԱստուածոյ յամենայն ժամ վասն ձեր, երբեմք գազիս եւ. ապեան իսկ է. զի ևս քան զեւս աճեն Հաւատք ձեր, եւ յաճեսիմ սէր իւրաքանչիւր ձեր ամենեցուն առ միմեանս: Ազաչս եւ մեզ ձեզ գազեալ յիմիկզիսն Աստուած վասն Հաւիրելոյ կոչման ձերոյ եւ Հատուց յամենայն գազանութիւն ձերոյ եւ գործոց հաւատոյ ի զաւրութեան: Զի անուն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի ի ձեզ եւ դուք ի նմա, քան Հոգոյն Աստուծոյ մերոյ եւ Տեառն Յիսուսի Քրիստոսի: 12:

Ընթերան, ասէբերան. Յաղագ ի յաղնէն:

Սրբոյ Բասիլեայ ասացուածք առ քան Պ. գլուխս.

Գլ. ԺԲ. 12:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս.

Ըստ եւ գիտասաքն. Հոգոյ տաւ ասէիցես մնաշ կամ ընթերս, մի նուիր գրասիրութեան, եւ մի գիրացար քո, եւ մի գազացար քո, եւ մի գազգանգան քո, եւ մի գրացիս քո, եւ մի գիւ ասելիս. զի մի եւ նգաս փոխարէն կռնացին գլխոյ, եւ ընթերի քեզ Տառապանքն: Ընդ յորժամ ասէիցես ընդունելութեան, կռնա գազգասան եւ գիտաց եւ գիացս: Եւ նմանի ընթերիս. զի ոչ ունէն փոխարէն Տառապանքդ քեզ. եւ Տառապի գիտ փոխարէն ի յարտեւան արգասիս: Իբրեւ լուա գազս ասն ի բաղնեանացն տաւ ցնա. նրանի ոչ փերիկ մնշ յարգելու եւ Աստուծոյ: Եւ նա ասէ. Ընդ ասն գազեալ ընթերիս, եւ Տառապիցես գազանս: Եւ ասացեալ գնա ի գազգասան ընթերանցն կռնէ գնասելիս զնոյն ըն

Աչէքս ըսա, պէյ ըսա. Կապտակս գնաս խշմանս ընչ ամնայն երկիր. եւ չիշեցի անուն քո ընչ ամնայն ազգս ազգաց:

Արդ Աբէտպանին որ ըսա Մարթոյ. ԳԼ. ՚ջ. 6:

Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս.

Եւ ՀՀ չուքՀ չուքՀ գլաւոյն եւ ուսուցանէաք: Եչ հուեաց աս ինչն զերկրաւոսանան, եւ սկսա առաքել գիտալ երկուս երկուս. եւ ասալ նոցա իշխանութիւն ի վերալ սյսոց պրծոյց: Եչ պատա իրեաց նոցա զի մի ինչ բարձգին ի ձանապարշ, բայց միայն գաւազան. մի պարկ, մի հաց, մի պղինձ ի գօտս, այլ սանդալ հագուեսծաս: Եչ մի գդնուգուգ, ասէ, երկու պարեգոտս: Եչ սակր գնաս. էջոր տան մտանիցէք, անդրէն օծնեսանս հայցին մէնչեւ կանիցէք անտի: Եչ որ ոչ ընկալին զձեզ եւ ոչ լսուիցեն ձեզ, յորժամ երանիցէք անտի թօմնապեսզերծ ասից ձեզ ի վկայութիւն նոցա: Եչ գնաս բարձեն զի ոչ հասատանէն ինչ ասացէք նոցա: Ես հասատանեմ ձեզ ասացէք նոցա զի հասաւ ի ձեզ արքայութիւն Հասատուց Հոգա առաքեսնն: Ջի գասատարարացին ամենեցունն ոչ ոչ հասատացին Հնձուցառեսնն, այլ Հանէնգն ընդ անօրէնսնեսնն: Ամ ինչ պատրեսք գոՀանայ զԱսատոց ամենայն ժամ ասեն ձեր, երբոյք սերմնացուք ի Հնձանէ. զի ընտեղց զձեզ Աստած ի վկայութիւն ընդ նոսա եւ ընդ հեթանոսս: Ջի գասատարարացին Հնձուցառեսնն, յոր եւ կռնացն զձեզ աստատացուն ի վկայութիւն ի վերալ Հնձուցառեսնն եւ ի վկայութիւն ընդ հեթանոսս: Ես ինչ կամ զինչ խոսիցիք, տացի ձեզ Հնձուցառեսնն Աչէքս Հոգւոյն Աչէքս որ խոսիցիք

եւ ամ. ձեզ։ Օ,ի ապրեցուք յանօրինութ եւ յանցանաց մերոց, զի ոչ ամենեցուն են հաւասար։ Ա,ր Տ,ատաւորի՛ կ ՚ձեր, որ եւ Տ,ատաւանայի, զձով եւ պահեցի՛ ի սուրհանդակ ի սուրհանդակ, եւ ընդ անոնս ի ձեզ։ Ցեխտից, թէ զոր ինչ խրատեցայ ձեզ, եւ. առնէք եւ առնիցէք։ Ա,ր ձեր ուրդուզի զգիսաս ձեր ի սէրն Ք,ու։ Ձ եւ ի Հաճիւրս մեհեանն Աթէնասի։ Պատուիրեմ ձեզ, եղբայր, յանուն Յեսուի մերոյ Հ,մ,ի Աթէնասի, խորհել ձեզ յամենայն երջանկ՚ որ առաջեան գնացին, եւ ոչ բա առանդրեհանն զոր բնկալաւոյք ի մէնջ։ Օ,ի գուք ինքներն գիտէք թէ որպէս պարտ է ձեզ նմանիլ մեզ. եւ ոչ երբեք առաջիկայ առ ձեզ, եւ ոչ ձեր զուարթ Հայ կերպ։ այլ ջանիւ եւ վառանիով զայրց եւ զցնդիրի զգրէ՚էաք ի ձեզ Տ,ուծոյ ոչ ի բէ՚ն։ Ձ եթէ չուենչ ձեզ ի ձեզ։ Ձ եթէ չուենչ ձեզ ի ձեզ։ Ձ եթէ չուենչ ձեզ ի ձեզ

բրեւ զԵրեմիա. գայլասեաս գնաս իբրեւ զՅանդեղն, եւ գայլասեցին. բայց զու՞ն իսկ ես, եւ անք քո ոչ պահանեն: Ձի՞ ելիք սասց ի տիեզասից. Վախա ընդ այնմ իսմէ մենաս. Երկիր զեհշամս քո պատասանս դան ասից քոց: Ա՛ւ սայգէն ամենիգնան Տոգեր են Տաղնատոց, որ ատգեն ի սպասատոս ենեն գնան սյնոցիի ոչ ժամանակ յոյն են զիգրուն ենեն: 14:

Ալելուիա, ալելուիա. Հայոց-Ընձան է յաղնեն:

Սրբոյ Ա՛ետապատես որ քան Պ՛ատիատ.

Գ՛Ե. ԺԲ. 1:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս.

Ձայց եւ առ աշակերտան իւր. Ա՛ւ է մարդի չէտ գայնագործեան. բայց մայ սյնոցիի յոյս ձեռն գայցէ: Ձատ իր նեռ ենի վէտ երկանցայս կաճեր գայտանալ նոցա եւ անձաներ ի Տոմ, քան ենի գայնագործացանիցէ զմի ոչ ի փորձանգս յայցատեն: Օ գձոյ կայնք անձանց: Երեի մեզիցէ եզբայր քո, սասանս նեռ. եւ ենի ապաշխաբիցէ, Թոգ նեռ: Ձա ենի նոցին անգամ մեզիցէ գէզ, եւ նոցին անգամ գայնցի ի գէզ եւ ասիցէ՝ Ձգաշխարեմ, ետպես նեռ: Ձա անձ առաքեալն յՏէր. Էհամեղ մեզ Տատաս: Ձա ասէ Տէր. Երեի ունիցիցէ Տատաս քան զՀատ մեռանելոյ, եւ ասիցէ ի ենիձնեզոյս պասիցէ. Խրեաց եւ անեվաց ի Տոմս, եւ Տետացանեալի մեզ: Ձայ ոչ գր ի մէջն, որ ունիցի Տատաց Տոգատրէ կամ Տոգեւս, որ իբրեւ մանանիցէ յոգասական, ասելցէ գնա վաղասանիս ինի Ընդ բազմաց: Ձայ ոչ ասիցէ գնա ինի Պատասանս զնեզ ենիձնեզոյց իցեմ, եւ զսոի ասենաց գնաս, մենեզ. կեզայց եւ գոյք չգայտ ասենաց գնաս, մենեզ. Ա՛ւ ենիձնեզոյս ենեն Տատաց Տոգատրէ կամ Տոգեւս, եւ զսոի

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ՁՈՐՔՅՈՑՔԱՐԹԻ

Յաջմմաթոպ.

Ըր բան ամենուն միտս անցուներս զեսպզարելիութեան քո, Աստուած, տուր մեզ Հանապազ գթով ապաւէնը:

Մչ. 26. Ակօր գնացար զբ Աստուած իմ, որ ի քեզ յուսացայ:

Ոզորմեա՛ ինձ Տէր, զի առ քեզ աղաղակեցի զօրշնաւոյդ. ուրախ արա զանձն ծառայի քոյ, զի առ քեզ Տէր Համբարձի զանձն իմ:

Պօղոսի առաքելոյն Ա՛երբպիջոց ի Թեսաղոնիկեցոց առաջին. Գլ. Ե. 1:

Վասն սիրոյդի պարտ է մեզ առաւել եւս ուշիզրիր լինել բանիցդ առացելոց, զի մի երբեք ծաւալեցուս: Օ՛ի հիմ ոք ի ձեռն Տիրոջառաջ խօսեցաք. բանն Հաւատոյիմ եղեւ, եւ ամենայն յանցաւորութիւնն եւ անշնաղանդութիւնն ընկալաք զպատիժ արժանաւոր. մեք զիտեմք ազդեցուք Տիզդապետիդ յայնմիսիկ փրկելն ի, որ սիրէն առ Յուսիդ ի Տէրառն, եւ ի ձեռն սրեցիդի որ յաւանն ի մեզ Հաստատեցաւ. վերջին. Աստուած Հզաղօրս եւ արուեստաւոր եւ սքանչելագործ եղեալ, եւ մանաւանդ Հոգւոյն սրբոյ բան ի սոյ կատարէ: Օ՛ի ոչ իցէ Տիրեալ Հոգւոյիդզդոյ դշանդրեանդ արհաւիրն, վասն որոյ մեզ խօսիցիս: Ա՛ կամեալ ոք ուրեք եւ առէ. Օ՛ի ես ի մարդ կիմ, միշեալ գնա, կամ՝ որպէ մարդոյ կիմ այլ պատճառ գնեալ գործ մի ընդարձ սպարելր գնա քան զՏիրառաս. փառաք եւ պատուով պսակիցէր գնա, եւ կացուցիր գնա ի վերայ ձեռագործոցդ քոց: Օ՛աձնայն ինչ Հնազանդ արարեր ի ներքոյ ոտից նորա: Ըզոչ ի Հնազանդեցուցանելն ասձնայն, ոչ ինչ ես ի մոյ անհնազանդ ի նմանէ. բայց այժմ ոչ եւս տեսանեմք Հնազանդեալ նմա ասձնայն: Ա՛լ զգոյր մի խոնարհեալ գան զՏիրառաս տեսանեմք զՅիսուս վասն տարաբնակ մահուն, զգնա եւ զպատուեալ Հաստատեալ ի Հոգեւոր զդասս զՀրեշտակաց նորա:

Ա՛ղաչեմ զՔեզ զՏէր եւ. զասձնայն Հոգւոյն Տիրոջ նորա:

Պօղոսի առաքելոյն ի Կորնթացոց երկրորդ եգերգն ի ընթերցուածս. Գլ. Զ. 1:

Կ՛որձակիմ ես ձեր եւ. ասացեալ, մի ընդունայն գնորհն Աստուծոյ ընդունել ձեզ: Օ՛ի ի ժամանակի ընդունելութեան, ասէ, լուայ քեզ, եւ. յաւուրս փրկութեան օգնեցի քեզ: Ն՛ՀԱ ասելի ժամանակի ընդունելի, ահա զի փրկութեան: Մի եւ մի իւիք ապրանք պատճառս, զի մի պատճառի պաշտօնեան: Ա՛լ յամենայն ընծայութիւնք զանձինս ձեր իբրեւ պաշտօնեայ Աստուծոյ Հանդիպեալ եմք բազում, ի նեղութիւնս, ի վիշտս, ի տարաբախտս, ի գանս, ի բանս, ի հանգոյնութիւնս, յաշխատութիւնս, ի Հսկութիւնս, ի պաշս, ի պրկութիւնս, ի գիտութիւնս, ի երկայնամտութիւնս, ի քաղցրութիւնս, ի Հոգի սուրբ, ի սէր առանց կեղծաւորութեան, ի բանս ճշմարտութեան, ի զօրութիւնս Աստուծոյ. վասն զինուց պատերազմին որ ընդ աջմէն եւ ընդ ահեկին է: փառաւ եւ անարգութեամբ, զոմանս Հնութեամբ եւ պատուհասիւք. իբրեւ մոլորք եւ ճշմարիտք. իբրեւ անծանօթք եւ ծանօթք. իբրեւ մեռեալքս եւ ահա կենդանիք. իբրեւ պատժեալք եւ ոչ մահապարտ եմք. իբրեւ տխուրացք եւ ոչ միշտ ապրեալք. իբրեւ պատեալք եւ Հանապազ ուրախ եմք. իբրեւ աղքատք եւ զբազումս մեծացուցանեմք. իբրեւ ոչ ինչ ունելիք եւ զամենայն ինչ ունեմք: 10:

Ա՛ճելուխա, սիլուխա. Տէր ի գթութիւնն քում ուրախ եղիցի Թագաւոն. եւ ի փրկութիւնն քում ցնծացի յոյժ:

Աւրբ Ա՛ետաքսանիս որ բան Պ՛ետրոս. Գլ. Թ. 1:

Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի. Ի՛ նոյնիսկ գիտութեամն ասքսն ասեն, եւ նոցա գթոս Հիմն եւ Հիմնանութիւն ի վերայ ամենայն գիւաց, եւ բժիշկ դնելամբ ինեաս: Ն՛ւ ասացաց գնաս քարսքի գաղացս Հիմն Աստուծոյ. եւ ի բժիշկ գանաւոյ էաս: Ն՛ւ ասէ, գնաս. Մի՛ ինչ բանայք ի Հանապարհ. մի գասգան եւ մի մահակ, մի Հաց եւ մի արծաթ, մի երկու Հանդերձս Հանդիպիս: Ն՛ւ յոր տունն մտանիցէք, ասց ացջիր, եւ անտի գնայիցէք: Ի՛ որ ոչ ընդունիցին գձեզ, յարեալ եւ քանիցէք ի գաղացէն յոտիսնէն, գիրոյն ասից ձեզոյ ի Հոգի սրբոյ եւ գիւաց ինեաս նոցա: Ն՛ւ երկայ շրջիմ ընդ գաղացս եւ ընդ գեղս, ուսուցանելեն եւ բժշկելեն ընդ ամենայն տեղս: 6:

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ՈՒՐԲԱԹ

Յաջմմաթոպ.

Ըր բան ամենուն միտս անցուներս գեսպզարելիութեան քո, Աստուած, տուր մեզ Հանապազ գթով ապաւէնը:

Մչ. 24. Ձեսեն ամենայն ծագք երկրի գեկրելիութեան Աստուծոյ մերոյ:

Օրհնեցէք գՏէր գործս Տիրոջ նոր. զի գբանեցին գքոյ:

Պօղոսի առաքելոյն Ա՛երբպիջոց ի Թեսաղոնիկեցոց առաջին. Գլ. Գ. 12:

Ձեսեք, եղբարք, զոչ երբեք լինիցի յոմեք ի ձէնջ գերա՛ց անշնաղանդութեան, ապաստի լինել Աստուծոյ ակնկալացոյ: Ա՛լ մերինքն գրկիմեանս զօրհնեալքս՝ մինչ գեռ ապագր առացի կայ. զի մի ոք խառնայի ի ձէնջ խարեսթեամբ մեծաց: Ի՛ Քանզի բանաւորք եղեալ Աստուածոյ. միայն եթէ գոկրեսն Տիրոջառաջ մինչեւ. ի գաղեսն գոգս կոչեաց. յաւիսն Ա՛յսոր եւ ի ձէնջ Հոգւոս բարեգործ մի խառնայցգանձեր գոկրս ձեր որպէս և գառնեալ եմ: Քանզի զի ոմանք յաւն եւ գառնացան, այլ ոչ ամենեքեան: որ երկայ եմն Հոգեղապատ է ձեռն Աստուծոյ: Ջեսմէ ապագնացաս գբանառաւն առ, ոչ ապագնէն ի յանցառիցդեն, որոյ սահիցն սեղան յանապատ անդ: Ի՛ւր երբեմն սեղանեն էր անապատին: Ի՛ւր գաղանեն ոչ ուտեն ապրեն Հաւատացեալքն, որոնք եւ Տորայեն. այլ ձոնայ ոչ ինչ սրեսաց յուր բանին, յանգերսն ի Տիրապետութեան Հաւատոյ: Ա՛լ մեք ամենեքեան ի գաղանեն ապրեսցուս որպէս եւ առացն Տէր յաղաղակեալ ի բարեսն եւ ասացն Տէր ասելով. Ի՛ գաղանեն Հեռի եմ, Աստուած իմ, ի գաղանեն Հեռի եմ, Ա՛յսոր երբեմն

ամի ժամանակաց, որպէս յառաջագոյն ասաց· Աւասր եթէ ձայնի ոքա յանկեալ մի խաւասրութեամբ զերծաս ձեր: Օ,ի եթէ զնաս Հեաւոց Հանգուցեալ էր, ասա վասն այլոց ասէր ոչ խոսէր յեա այնորիկ: Լոյր ոչ բեւեն նաւթեալ է շարաժամն ժողովելեան Քաւուն Ծոց: Օ,ի զ այ եեմս ի Հանգիստն ոգաս, եւ ոա Հանգեաս վերոյ գրեցաք անտի, որպէս եւ Քաւուած վերոյգրեալ: Գ· 10:

Ընկերս, տէրտէրս. Պաճոյ է յոյնէն:

Սկզբ Աշեսպաներս օր ըստ Գ ասկաս.
ԳԼ· ԺԸ· 1:

Ջէրն ձեր Հեաւս Աբրհաս.

Շասց եւ. ասաւ մի ծոցս՝ ասաւ այն, եթէ պատ է յաղեցնի ժամ կալ ոեցս յաղեան եւ մի Հանձրագաս՝ ասէ, Կասաւոր մի էր ի քաղաքի ոբեին, Քաւուծոց ոչ երկնչէր եւ ի մարդկանէ ոչ ամաչէր: Էր այրի մի էր ի ներն քաղաքի, գայր առ ոա եւ ասէր. Վասն ապա ինձ յատկէ իմիկ: Էր ոչ կամէր ի բաւական ժամանակաս: Հետ այնորիկ ասէ ի մտի իւրում՝· Եթէ եւ Քաւուծոց ոչ երկնչեմ, եւ ես ի մարդկանէ ոչ ամաչեմ՝ զոնէ վասն այրուա ասկեալ զես այսոքիկ պատիղ նեղս գաս, զի մի եկեալ եհարձակեսցի զես: Էր ասէ Տէր· Լսատարած զերբ զաստուն անիրաստեհեան ասէր: Եթէ Քաւուած ոչ ասէիցի զերեմիցդրեհեան ծառայիդ եւրց, զր ասպարեհն առ ոա ի ասէ եւ ի զերեմիս. եւ երկոքեանցն ի միոյ երկիցի ասէ ոա Տուն: Լսի ասեմ ձեզ. զի պատիժ վերեմիցդրեհեան ոցա վարկասցի. Եթէ Աբրհ ասպրց երկու զասնիցի՝ պարճառ Հանգեաս ի ներն: Գ· 8:

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ՅԱՐԹ

Սրթոյն ինդոսի ներքինւոյն եւ Գոմէայի կուսին, եւ Գդերիկոսի ջահաձային, եւ երկուց թիւրոցն, որ այրեցան յեկեղեցին Նիկոմիդացւոց:

Համառօտ.

Ի ասձայի սրթոյ եւ ի յիշատակի սրթոյ մեզարհասց գեհոս Հաւրհասնասով ասաչեմք. բարեխոսեհեամք ոգա եւ ասրեհաք գերեզասեհեհս մեր հասցասց, Քաւուած, որպէս մեզրասէք:

Աղ· կե· Լեցաք մեք ընդ Տէր եւ ընդ Քաւր. եւ Հաներ զմեզ ի Հանգիստ:

Ընդարմեցեալք ոա Քաւուած ամենայն երկիր. ասրեհս ասացեալ ասաւած ոցա, եւ ասաք զիաս ոցա Հրեշտեհան ոցա:

Պետրաի ասաքեղի Կարճրեհեպց ասաչեհն Քեհեղի է շրեհեցաւասս Գ· Գ· 12:

Աբրհիք, մի սասրսի Հաների զեհասցն ինչ՝ որ ի փոքառհրեն ձեզ քեհեցի, որպէս եհէ սասր ինչ իսր ձեզ զերեցին. այլ իսրեհ. Հայզարեալք Աբրհասի Հարաքասցն, ոչասե քեհեցիք, զի եւ ի յոյսեհս. ջեհեան փառաց ոցա ջեհասցեալք բեհրեհս ջեհք: Իսկ եհէ Հասհասալիք եւս զասն ասՀասեհն Աբրհասի, կրասեհ է. զի փառացն եւ զջասհեհան ասհոն է, եւ Քաւուծոց Հաղեն է վերայ ձեր Հանգչեցաւ: Մի ոք ի ձեզ չարչարեսցի իրրեւ զրասեհոց, կամ իրրեւ զաղրասեհոց, զրասգործ, կամ իրրեւ զասոքասեհաց: Բայց եհէ իրրեւ զքրիստեհան, մի ինչ ամաչիցէ. այլ փառաւր ասհեցի զՔաւուած ասհոսեհս այսոսիկ: Օ,ի ժամասակ է սկսանել բեհեցոց զասասասեհն ի սասեհն Քաւուծոց. զի եհէ նասս ի մեզ, իսկ զերջ կասաւած սջեցոցի իցէ՝ որ ոչ Հասհասցան Քաւուծոց ասեհասաեհեհս: Եւ եհէ արդասն Հասեհս ինչիւ, իսկ ասքարչան եւ. Ասհասրն որ զասաեհեհս իսր Քաւուծոց կասեցն, Հասաւարեհ Հասեհն ասհեհացեն զերեհոց ոգիս բարեբասեհեհաց: Գ· 19:

Ընկերս, ասքեսրս. Լեցաք մեք ընդ Տէր եւ ընդ Քաւր. եւ Հաներ զմեզ ի Հանգիստ:

Սկզբ Աշեսպաներս օր ըստ Հովհաննու.
Գ· Ժ· 17:

Ջէրն մեր Հեաւս Աբրհասս ասէ.

Ջայս պասս իրհեմ, զի սիրհոջիք զմիասեհս: Եհէ ասհաջէ զձեզ ասհոս, զի ասաջիք զի նոսա մեզ ասհաց: Եհէ յաշխասէիք ասհ վրայ ասհաջ: Եհէ ոչ ասհաջէ զձեզ ասհոս, զի ոչ զիասեհ ասհոջ զոսա ասհաց: Եհէ ոչ ասհաջէ զձեզ ասհոջ: Հեհեսեհ ասհոջ ասհոջ ասհոջ

Աղ. ՀԾԹ. Պատուական է առաջի Տեառն մահ սրբոց իւրոց. ո Տէր, ես Ծառայ քո եմ, Ծառայ եւ որդի աղախնոյ քոյ:

Հատասցի զոր ես խօսեցայ. եւ ես խնդարձ եղէ յայտ:

Պզտիկ առաքելոյն ի Քեմեհէմի երկրորդ ընդհանուր եղեռնին է ընծէրկուածոյ. Գ.Լ. Գ. 10:

Ա.Լ. զոհ. զՀին եկիր զպարգեւատուութեան ընծայ, առաջնորդեան, յանապատեան, հայրապետեան, սբերց, հաստատեալ, հարսնութեանց, աղբոյս, սրտիցք երեխ ընծ Ա.Ներոյ եւ Ա.Ներեան եւ ի Ա.Լեւոյան, որպիսի Հարսնացոյ Հաստիցի, եւ յամենայնի փրկեայ զնա Տէր: Նէ անհնչերն որ ագահութեան ապատանութեան վեայ ի Աբրահամ Հէսաւս, ի Հարսնացոյ կացցեն: Ա.Լ. մարդք չարք եւ կախարդք յառաջ երկացին ի չար անդր. մարդասէրք եւ տերունասիրք ցանիցեն: Ա.Լ. զոհ. Հասատասին կաց՝ յոր ժամսր եւ. Հատասցին երեխ. զիսեւս ուսի ուսոյ. զի ի մանկտենեն զգիս սուբս գիսեւս, որ կարող են խնդասուն ասենի զգեզ ի գրկսն երեխն ի ձեռն Հատասցն որ ի Աբրահամ Հէսաւս: 15:

Ընկերս. սէրս. Աստուածոյ է նայնէն:

Արդոյ Ընտասրանիս որ ըստ Պատմէոսի. Գ.Լ. ԺԲ. 32:

Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս ասէ.

Մի՛ երեսիդ Հոտ փարերին. զի Հաճելացս. Հայր ձեր սայ ձեզ զարգացս երեխն ի Ա.Հասատեղէք զերս ձեր, եւ ասոք սրբոս երեխն, եւ պարգեք ձեզ քասի ասոնց Հոտասցն. զանձ անպահս յերկինս. ուր ոչ զոյ մերձնոյ, եւ ոչ գեղ ապահան: Ջի ուր գանձն ձեր է, անդ եւ սիրտք ձեր երեխն: Ընդհանն զանիր ձեր սերեալ ընդ միջս եւ. ձրագասիք լուցիկաց: Եւ զուք նմանեալ մարդկան որ ամն ակնեխն սեասն եւ սերեալ ինէ երբ գասնալի է Հարսնեւոց. զի յորժամ գայցէ եւ. բախէցէ, վայրապահ բանալցին նմա: Երջանի էրէ Ծառայքն սերեալի զրս երեխ սերն գոյէ սրեհաս. ամէն ասեմ ձեզ՝ զի գօտի ընդ միջ անդէ եւ. ընդհանալ զնսա, եւ սեղեալ զարդերէ զնսա: Եւ եթերէ երբորդ կամ երբորդ զարդս սերեհաս. երանի՛ են Ծառայքն սերեալի: Բայց գայն գիասացիք, եթերէ զիսեւ սեհասեալին յորժամ գայցէ տէրն ձեր եւ տասք Հաստատ ի մէջ գայլոց. եղերեալ սյսոտ

Պօղոսի առաքեալին Հռոմայեցւոց Թղթին է բնիկ կրկնածս. Գլ. ե. 11։

Ա՛ւան որպ բարւոյ են մեզ բանք, եւ գժուարաւարտ է ի մեկին. քանզի խօսիմք եղելոք բնից. փոխանակ զի արար էրն ձեզ լինել վարդապետ վասն ժամանակին։ Պարձեալ պիտոյ է ձեզ ուսանել՝ թէ զեզ են դրամբերք ի սկզբան բանին Աստուծոյ. եւ եղեալ կարօտ կամին եւ ոչ Տաճառուն կերակրոյ։ Օ՛ի ամենայն որ կամենին է տգէտ է բանին արդարութեան, քանզի տղայ է։ Բայ հասակեալքն է հաստատուն կերակուր, որոյ վասն է ընդ սովորութեան զգայական ունել ի վարժ եղեալ ի բարին եւ ի չարն զատուցանել զնոսա։ Վասն որոյ եւ զանց առեալ ի բանէ սկզբան քրիստոսի՝ եւ ի կատարեալ երթալ ի վերայ հասու, եւ ոչ դարձեալ զհիմն ապաշխարութեան ի մեռելոցն գործոց ասուի, եւ հաստատի ի հաւատս, եւ մկրտութեանցն վարդապետութեան, եւ ձեռնադրութեան ձեռաց, եւ յարութեան մեռելոց, եւ դատաստանին յաւիտենից։ Եւ արդ ապացուք զայն, եթէ Աստուած Տէրութեան։ Վասնի անէնաւր է մի անգամ մկրտուիլն, որ ձեռահիւթն լիներա ոչ պարեւանդ, եւ Տարտարոս երկեր Հաւրն Հաւրն որդոյ, եւ գրեալքն երկեր Աստուծոյ ձեռահիւթն, եւ գրքոյքն երկեր Աստուծոյ ձեռահիւթն, եւ գրքոյքն երկեր Աստուծոյ ձեռահիւթն, եւ հրեշտակ

յայլմէ ոտքէ կամ. Հաղթզգալ եղիր, յորմէ ոչ ոք երբեք հնար. Հաղթի սէրտերդ Աբգ յայտ խակ է, թէ յորմէ ջաղայ Ծագեաց Տէր մեր, յորմէ ոտքէ վանն քահանայից Մոտեալ ինչ ոչ Ծառեայ: Հնար. եւս առաւել յայտ է՝ թէ քան Նեռութեան Մելքիսեդեկի յառնեալ է այդ քահանայ, որ ոչ քան մարմնաւոր պատուիրանին հնար, այլ քան զզօրութեան կենացն անմահականից: Վասնզի միայնակ, թէ Դուս ես քահանայ յաւիտեան քան կարգին Մելքիսեդեկի: Նշանաւորեալին իներ ասացին պատուիրանին վասն նորին անպատեհութեանն: Քանզի ոչ ինչ կատարեաց ի անշահութեան: Քանզի ոչ ինչ կատարեաց գործեցին օրէնքն, եւ ձեւս ապատան յուսոյն որով մերձենամք առ Աստուած: Հնար. այնչափ, զի ոչ առանց երդմանն. զի ոմանք որ առանց երդմանն ոմն կացեալ քահանայք: Բայց սա երդմամբ է ձեռն այնորիէ որ ասացն ի նա. Երդուաւ Տէր, եւ ոչ եւս զղջացէ, զու ես քահանայ յաւիտեան: Հնար այնպէս բարացոյն ոմանի իներ Երաշխաւոր Հիսուս: Հնար բազում են կացեալ քահանայք վասն մահուն. սպրել լինելոյ ի ժամանակս: Հնար այս մահուն ոչ ոմանի իներ ոչ ոք ունի, եւ զոր ունիցին ըստ ինչ մահուն. այլ Հիսուս ինչ զոհեալ ոչ ոք ունի, եւ զոր ունիցին ըստ ինչ ի մահուն: Հնար այդ ոչ ոմանի իներ ոչ ոք կամին զնա ընդունիլ, որ այն կամին զնա ինաստասել ի վերայ նոցա: Հնար այդ ոչ ոմանի իներ ոչ ոք կամին զնա ինաստասել ի վերայ նոցա: Հնար այդ ոչ ոմանի իներ ոչ ոք կամին զնա ինաստասել ի վերայ նոցա: Հնար այդ ոչ ոմանի իներ ոչ ոք կամին զնա ինաստասել ի վերայ նոցա:

Ընդհատ, սպրատ. Հայտնեսցի ի յայնէն:

Արդդ Բ.Հատարանի որ ըստ Կ.ոհաան.

ԳԼ. ԺԲ. 11:

Տէրն մեր Հիսուս Քրիստոս.

Ես մինչ դեռ նոցա զայն ընէին, յանկարծ ասաց իներ. ես, զասն մերձենալոյ նոցա Հրեշտակաւորի. Հանդիպեալ նոցա իներ առաջնոյն յայտնելոյ ի պարգեւին Քրիստոսէ. ասէ. Բայց ասի ասելոյ զնաց յաշխարհ Հնար ասելոյ իւր ինաստասրութիւն, եւ զանձայ: Ես. կոչեցեալ զնացոյս իւր ես ասի զնաս ասի ինաս, եւ ասի, զնասոյ. Հայոցիցէք զայլ մինչեւ. Ինչ: Ես. քաղաքացիսն ասեին զնա ասացիցին Տիեզերասիս զինի նոցա ես ասես, եմ, Ա կամիմ ինաստասրել զնա ի վերայ մեր: Ես. երես. զառնալ նմին ասելով զինասրութիւն, ես կոչել զնասոյն որոյ ասելով իւր զարձաներ, զի զնասոյ եմ ի զինը շաշնգաս. Ես ասացն ինաս ասաւ: Ես. ասէ. Տէր, ինասն զո ասելոյ ինաստասրել ի վերայ նոցա ես ասես, եմ, զի զոզոս Տաս.ասաս. Ես ասէ զնա. Ես ասէ զնա. Ես ասէ զնա

անգամ պրեզիդեն։ Բայ անգին է նոյնն ի չէհասանս մեզասի կարեն ամի ամի։ Բանզի ոչ կարէք սպեն նախապան եւ ցան-ցին բանադ գինուս։ Ա ամն որպ ի մանուկ խնամ-ք յաշխարհ ամէ։ Օ գաշն եւ գասապատս ոչ հաճելոյ, բայց մարմին հասատանելի ենէ։ Քնդ ոգնակէս եւ քնդ վասն մեզասի ոչ հաձելոյս։ Հայեցեա՛ ասացի ենի Բշնամոսի ենին-ի Տեռս գրոց գրելոյ է վասն իմ, առ-ձել գնան զու Բսատ։ Ա կրասդեն ասէ՝ ենի գնան զու Բսատ։ Ա կրասդեն ասէ՝ ենի Ընդ գոշս եւ ընդ պատապատ եւ ընդ ոգնակէս եւ ընդ վասն մեզասի ոչ Տասնեցաց, եւ ոչ կամեցաւ որք լսան օրինացն մեռանին։ Բայց ասէ. Բշնամոսի գամ առ-նել գնան զու, Բսատ։ Պետի՛ կատա-ջեցեք, զի գերկրդոյն Տասատանացէ։ Որով կամեք եւ մեզ որբեցաք ի ձեռն պատապատի մեզոհացն Հիսուսի մի մեզամն։ Եւ ամենայն բաշնեպատ ենդ Տանապատ-զրդ ի պատճառեան, եւ զնդն պատապատ մատանգանէ բաղատ ասգամ, որք ոչ երբեք կարող են բառնալ գնդս։ Եակ ապ գնդն վասն մեզասդ մատդց պատապատ, եւ ծանօթ-եաւ Տասա. ընդ ամէն Բսատդ։ Եւ պատ-Հանեա ասէ ոչ ունի մեզնէս. գերկեն ձեռ-ջեր եւ ի գերբդ ասդ եւ գոգ-ջեր։ Զանազ մեզ-ոյ եւ Հասատ-ջեր ոչ ունիս. Եւ ի ձեռ-ջեր ենդ ասէ՝ ենի գնան զու Բսատ։ Ա

ցուսդիք զդուխս ձեր. զի մերձ է փրկութիւն ձեր: Եւ ասաց առակ մի նոցա. Տեսէք զԼիակերիզ եւ զամէնայն ծառս: Երբեմն ցայտանիցին զպտուղ իւրեանց, տեսանէք եւ ի նոցանէ, ճանաչէք եթէ մերձ է ամառն: Եղիցուք եւ դուք յորժամ տեսանիցէք զայս ամենայն եղեալ, գիտասջիք թէ մերձ է արքայութիւն Աստուծոյ: Ամէն ասեմ ձեզ. թէ ոչ անցցէ ազգս այս, մինչեւ այս ամենայն եղիցի: Երկինքն եւ երկիր անցցեն, եւ բանք իմ ոչ անցանիցեն: 33:

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ՕՐ ՊԱՀՈՑ

Ժամամուտ ԵՒ Գնթեր ըստ պատշաճի ասացեալ:

Պօղոսի առաքելոյն Հռոմայեցւոց Թղթէն եւ ընթերցուածս. ԳԼ. ԺԳ. 10:

Ամենից մեր սեղան, ասաւ ոչ ունին իշխանութիւն ճաշակել, որք պաշտեն զպաշտօն խորանին: Զի որոց անասնոց մնացեր արիւնն ի պրոբիւնան վառն մեզոյ ի ներս քահանայապետին, նոցին մարմինքն այրէին արտաքոյ բանակին: Վասն որոյ եւ Հիմաւ զի պիտիւ իւրով սրեամբն զերազոյնս պատարագ զանձն տայցեկաս: Երդ ևեպք ելցուք առ նա արտաքոյ բանակին, առեալ յանձն գխաչասացն նորա: Զանձի ոչ ևեմ ունիւք քաղաք որ աստէն մնացով է, այլ զՀնդնեպնեան ենդրեցիք: Երդ ի ձեռն նորա մատուցցուք զպատշաճ օրհնութիւն յանինայ մեր Յաստուծոյ, այսինքն է զպտուղ շրթանց խոստովանելոց յանուն նորա: Զարգելութիւնն եւ զհաղորդութիւն մի մոռանայք, զի ընդ այնպիսի պատարագս Հաճի Աստուած: 16:

Ընկերս, սկզբնս. Պահոց ի յունեն:

Որոյ Ընծայութիւն զբան պ ուխաս. ԳԼ. ՒԸ. 34:

Ցերկս լերուջ անձանց, զուցի ծանրանացին սիրտք ձեր ըս պատհեմանի եւ արբեցութեան եւ հոգով գաւառ Հոգեպաշ. եւ յանկարծակի անգամիկ ի վերայ ձեր օրն այն: Զի իբրեւ զորոգայթ հասանիցէ ի վերայ ամենեցուն, որ բնակեալ են ընդ ամենայն երեսս երկրի: Երթիւն կացէք պատհեցեալ, յամենայն ժամ աղօթս սաղբեք. զի արժանի լինիջիք փրծանել յայնմ ամենայնի, որ լինելոց է, եւ կալ առաջի Որդւոյ մարդոյն: Եւ ի տուէ ի տամարին ուսումնեալ, եւ զդիշերս երկայ ուսումնեալ, եւ զդիշերս երկայ այնոսիկ ի լերինն որ կոչի Ձիթենեաց: Եւ ամենայն ժողովուրդն կանխէր ընդ առաւօտն առ նա ի տաճարն լսել ի նմանէ: 38:

ՅՈՒՐԱՔ ՕՐ

որ հանգչի է ՀՒ. պահոց, ԵՒ ՎԵՒ ԻԳ. Դիմեքսենի, Տօն Է

Սրբոյն Բարսղի կեսարու հայրապետի եւ եղբօր նորա Գրիգորի Նիւսացւոյն, եւ Սեղբեստրոսի Հռովմայ հայրապետին, եւ Աբբայ եփրեմի Խորին ասորւոյ:

Իսկ ԻՐԻ պ. բ.ԵՒՔՈՒՆ Հ.ՈՒԲ.Ն. պայ ԽՈ.ՆՔ.ՈՒԲ.ՅԻՆ ՅԱՅՏՆԵՑԱՒ ՆԱԽ ՔՈ.ՆԵՑԱՒ ՅԱՅՏՆԵՑԱՒ:

Ժամամուտ.

Օհայրասուհատանան զպարպիչէք զաթեռ ի վերիցն, առ աբեկան առէք զպատիւ յերկրաւոր, Յառաջ Աբրահամ ոչ երանեցաք ի Տաւս առք Հայրապետ: Վանքի Ձեր վարդապետիեանց սեբանքը բարեաշատեան բառասցին Տանս, ուրախութեան պատ Տառասցնելով ի ս առ առագիցոյս զիերկրէիէն Տնորհելով ։ ս առ որպ բարեխոսիչէք առ Ձեր վան սնձանց մերոյ:

Մշ. ՋԼԸ. Վարձայք քո զքեզդին զարգարսւթիւն. եւ աւետիք զ ընծայով ընծայիցն:

Ընկերս Ձեր Վասիբ. եւ զամենայն Տեղութիւն նորա:

Պօղոսի առաքելոյն Ի Կողոսացւոց Թղթէն է ընթերցուածս. ԳԼ. Ը. 21:

Լոր զնեզ զո երբիեն օսարացեալքն էիք, եւ թշնամիք Խորհրդովք ի գործսն չարութեանն, այժմ ասլիկ Տաշտեցոյց սնդամսվք մարմնոյ իւրոյ ի ձեռն մահուան իւրոյ, յանդիման կացուցանել զնեզ սուրբս եւ անբիծս եւ անդամոս առաջի նորա Երկի կայքէք ի Տաստատ պատասխանի եւ Տաստատեալք, եւ անշարժք ի յոյսոյ աստաւածոյ զոր լսեցարուք քարոզիցոյ ընդ ամենայն արարածս ի ներքոյ երկնից, որոյ եղէ ես Պօղոս պաշտօնեայ: Լոր այժ ասրեաս եմ ի չարչարանս իմ վասն ձեր, եւ լնամ զպակասութիւնս նեղութեանցն Քրիստոսի ի մարմնի իմում, վասն մարմնոյ նորա որ է եկեղեցի. որոյ եղէ ես Պօղոս պաշտօնեայ ըստ տնտեսութեան Աստուծոյ, որ տուեալ է ինձ ի ձեզ կատարել զբանն Աստուծոյ. զբարշտութիւն որ Յաճախեալն էր ի յաւիտենից եւ յազգաց, որ այժմ Յայտնեցաւ սրոյ իւրոց: Որոց կամեցաւ Աստուած յայտնել, թէ զինչ է մեծութիւն փառացն խորհրդոյն Տոդոս ի Հեթանոսս, որ է Քրիստոս ի ձեզ յոյս փառաց. զոր մեզն քարոզեմ ի խրատել զամենայն մարդ եւ ուսուցանել զամենայն մարդ ամենայն Տնարս իմաստութեամբ. զի կացուցցուք զամենայն մարդ կատարեալ ի Քրիստոս Յիսուս. յոր եւ աշխատիմ պատրաստեալ ըստ յաջողութեան նորա որ յաջողեալ է ինձ զօրութեամբ: 29:

Ընկերս, սկիզբս. Ալաշանայք զո զգեցդին զարգարսւթիւն. եւ սուրբք զո ցնծասցով ցնծացին:

Որոյ Ընծայութիւն զբան Հովհաննու. ԳԼ. Ժ. 11:

Տէրն ինչ Հիմաս Քրիստոս ասէ. Լա եմ Հովիւն քաջ. Հովիւ քաջ զանձն իւր դնի ի վերայ ոչխարաց: Իսկ վարձկանն որ ոչ է Հովիւ, որոյ ոչ իւր են ոչխարքն, իրրեւ տեսանէ զգայլ ի գալ Հեռու զոչխարսն եւ փախչէ. եւ գայլն յափշտակէ զնոս եւ զբաղէ. քանզի վարձկան է, եւ չէ փոյթ նմա վասն ոչխարացն Լա եմ Հովիւն քաջ, եւ ճանաչեմ զիմն եւ ճանաչեմ յիմոցն: Որպէս զիտէ ինձ Հայր, զիտեմ եւ ես զՀայր. եւ զանձն իմ զնեմ ի վերայ ոչխարացդ: Լա եւ այլ եւս ոչխարք ևն իմ, որ ոչ ևն յայսմ գաղիէ. եւ զայն եւս պարտ է ինձ ածել զայս, եւ ձայնի իմում լսելիցեն, եւ եղիցին մի հօտ եւ մի Հովիւ: 16:

ՈՒՐԲԵՐՈՐԴ ԿԻՐԱԿԷ

Ժամամուտ.

Ա՛ամսին Մարի եւ Մանր Պատառ, եւ անուն Հաճիեան, որ յանձն առեր մարմանալ ի պատարագ Պատառ ծանեցեալ եւ ի միշտ Կատեան անմահութեանդիր մարդ եղեալ հաւանեցար Քրիստոս Պատառ, մանչանացար զնոյն կրեսկերբ. մերոյ ի սրոյ Հրեղէնոյ Հոգւոյն, փառս ամենայն ընդ Հօր եւ ընդ սրոյ Հոգւոյն, կեցո զմեզ:

Պ՛. կԹ. Մեզ վասին օրհնութիւն Պատառ ի Պոն. եւ քեզ ասցին աղօթք Հրաւառնեմ:

Լուր աղօթից իմոց. զի առ քեզ ամենայն մարմին կեկուղ:

Պօղոսի առաքելոյն Հռոմայեցւոց Թղթէն է ընթերցուածս. ԳԼ. ԺԳ. 18:

Լ՛ղջայք, սպասս պատեք զգան մեր. զի Հաստատեալ գիտեմ եթէ բարւոք միաս ուրեք, յամենայն կամեցիք բարւոք գնացս ցուցանել: Լա առաքել ասացեալ՝ զի զգան առնիցեք, զի փառացն պատապարհացդ ձեզ: Լա Պատառ քարոզութեանն որ եՀեան ի միտս երկրի Հասիր, զմեծն պերանդ յանձնասան ուխտին, զՁեր մեր Հիմաս Քրիստոս, Տաստատեալ զձեզ ի գործս բարութեան առնել, զիտեմ նորս. եւ պատրէ ի մեզ զՀանդոյն առաքել իւր ի ձեռն Հիմաս Քրիստոս, զրուի մարդ յաւիտեան. ամէն: Լարգելեմ զձեզ, եղբայրք, անալ բանիս մերիաքարեան. քանզի սահատ ոք զրեցի ձեզ: Լա Ձանաչէք զերկրցին մեր զՔեմեն՝ որ զարձանէ ան ձեզ, ընդ որում, եթէ մարգարէ գայցէ, սեսեց գձեզ: Ալշխոն ասէիք ամենայն ազգաց աշխարհագ ձերոյ եւ. ամենայն սրոյց: Ալշխոն ասեմ ձեզ՝ որ ի նոցանեն Խոսքացաց եւ Հ Շարէք ընդ ամենայնին ձեզ: 25:

Ընկերս, սկիզբս. Հայսոնեան ի յունեն:

Որոյ Ընծայութիւն զբան Պ ուխաս. ԳԼ. ԺՈ. 24:

Տէրն ինչ Հիմաս Քրիստոս.

Լա եղեւ Հարատասիեան ի միջ նոցա, եթէ ո ի նոցանէ, Համարիցի մեծ: Լա նա ասէ ցնոս. Թագաւորք ազգաց տիրեն նոցա, եւ որ իշխեն նոցա բարերարք կոչեն: Ալլ գուք ոչ այնպես. այլ որ մեծն է ի ձեզ՝ եղիցի իբրեւ զկրտսերն, եւ առաջնորդն իբրեւ զսպասաւորն: Մի՞ է մեծ, բայց նստի սեղանոյ: ոչ՝ այլ Հիմաս ես է ի միջի ձերում իբրեւ զսպասաւորն: Լա դուք եք՝ որ ցանդ կայիք ընդ իս ի փորձութիւնս իմ: Լա ես ուխտեմ ձեզ՝ որպէս եւ Հայր իմ ուխտաց ինձ՝ զարքայութիւն: զի ուտիցէք եւ ըմպիցէք ի սեղանի իմում, եւ նստիցէք յԱթոռսն աղեաց՝ դատել զերկուասան տոհմ Իսրայէլի: 30:

Ի ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ ԻԹ.

Ըստ ե՞ն է

Սրոյն Դաւթի մարգարէին եւ Քակրայ առաքելոյն Ցիառն եղբօրն:

Խոչ էրէ ըզն էրէ Ընբէ՛ւջէ՛ն՚ն. Ա՛ղբա՛ւն ի՛ւսոյ Ա՛կրէ՛ն՚ն. Էսրա՛ւն ու Էսրա՛ւն ա՛ջնա՛ւ ա՛ջնա՛ւ ա՛ջնա՛ւ

Աբբաթ · Հիւրասէր Հայմանու մարգարէին 51
Շաբաթ · Ապրիլ զթամարին եւ որբոյ նոցա Աթանաթիոսին եւ ԺԳ· պեծառոյն 52
Ապրիլ 52
Երկուշաբաթի· Յաւժմնոյ զթամարոյն 54
Երեքշաբաթի· Աստիճանաց քահնի 54
Չորեքշաբաթի· 55
Հինգշաբաթի· Լուսնակ . . . 56
Աբբաթ 56
Շաբաթ· Յաշխարհ պարթեւի Հայոց Տիրապետի 57
Ապրիլ 58
Երկուշաբաթի· Պետիր քահանային, եւ Պարսիկ Լրեհի ուսուցիչ եւ սկիզբն սարկաւագին, եւ Լրկեայ եպիսկոպոսին, եւ Սիմէոնի եւ Յովհաննիսի սարկաւագին 59
Երեքշաբաթի· Պ եւ ուղղութեան քահանային 59
Չորեքշաբաթի· 60
Հինգշաբաթի· Պ սպրդմանց զօրավարացն եւ այլ զօրականացն Հայոց ՊԿԶ. վիպէին . . . 61
Աբբաթ 62
Շաբաթ· ՃՀԶ. Հայրապետացն Կաստանդինուպոլի Պ· Ժողովին 63

ԲՈՒՆ ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆ

Ը· Ապրիլի Աստուածորդւոյ ԳԿ . . 64
Երկուշաբաթի Ը2 65
Երեքշաբաթի Ը4 66
Չորեքշաբաթի Ը2 67
Հինգշաբաթի Ը4 68
Աբբաթ Գ2 69
Շաբաթ Գ4· Թէ՛ւորոսի զնահատին 69
Ժ· Ապրիլի Աստուածորդւոյ Գ2 . . 70
(Հանգիստք Լուսաւաճաջոյն . . 72)
Երկուշաբաթի Գ4· 73
Երեքշաբաթի Ը2 74
Չորեքշաբաթի Ը4· 75
Հինգշաբաթի Ը2 76
Աբբաթ Ը4 77
Շաբաթ Գ2· Ապրիլ Երրորդաւորիչ Հայրապետին եւ Մեսր Ապրիլ եպիսկոպոսին եւ մօր նոցա Աշնայի 77
Գ· Ապրիլ Աստուածորդւոյ Գ4 . . 78
Երկուշաբաթի Գ2 80
Երեքշաբաթի Գ4 81
Չորեքշաբաթի Ը2 81
Հինգշաբաթի Ը4 82
Աբբաթ Գ2 83
Շաբաթ Գ4· Հայհաննու Երրորդաւորիչ Հայրապետին . . . 84
Դ· Ապրիլի Աստուածորդւոյ Գ2 · 85
Երկուշաբաթի Գ4 86
Երեքշաբաթի Գ2 · 87
Չորեքշաբաթի Գ4 88
Հինգշաբաթի Ը2 · 89
Աբբաթ Ը4 90
Շաբաթ Գ2· Աստուածին Սիմէոնի 91
Ե· Ապրիլի Աստուածորդւոյ Գ4 · 92
Երկուշաբաթի Գ2 94
Երեքշաբաթի Գ4 · 94
Չորեքշաբաթի Գ2 95
Հինգշաբաթի Գ4 · 96
Աբբաթ Ը2 97
Շաբաթ Ը4· Գրիգորի Մեծի Հայոց Տիրապետի եւ այլոց . . . 97
Զ· Ապրիլի Աստուածորդւոյ Ը2 · 98
Երկուշաբաթի Գ4· 100
Երեքշաբաթի Գ2 · 101
Չորեքշաբաթի Գ4· 102
Հինգշաբաթի Գ2 · 103
Աբբաթ Գ4 104

Ի ՏՕՆՆ ԷՒԽՏՆԵԱՑ ՄԲՐՈՑ ԿՈՒՒԱԿՆ ՄԲՐԻԱՐՈՒՆ ԵՍՏՈՒՆՆԵՔՆԵԱՆ · . . 105
Շաբաթ Ը2· Ձմե՛ւ Վ ալաքաւ յարուցեան 106
Երկուշաբաթի Ը4 107
Ժ· Ապրիլի· Կաղանդապետ Ը4 . . 108
Լուսա երեքշաբաթի Գ2 · . . . 108
Լուսա երեքշաբաթի Գ4 108
Լուսա չորեքշաբաթի Գ2 · . . . 109
Լուսա հինգշաբաթի Գ4 110
Լուսա շաբաթ Գ4· 111

Ի ՏՕՆԻ ՔԱՀԱՅԻ ԵՒ ԸՐԲՈՒԹԵՆՆ ՅԵՒԵՒՆ ՄԲՐՈՑ ՅԻՒՈՒՒԻՒ ՀՐԻՒՍՏՈՒԻ

Ը· Ապրիլի Ը2· 113
Երկուշաբաթի Ը4· 114
Երեքշաբաթի Գ2 · 115
Չորեքշաբաթի Գ4· 116
Հինգշաբաթի Գ2 · 117
Աբբաթ Գ4 118
Շաբաթ Գ2· Ձմե՛ւ Պետրոսի Հայհաննու Պ՚ղատն 119

Ժ· Ապրիլի Հինգշ·ՅԳ Ապրիլի Գ4 121
Երկուշաբաթի Ը2· 122
Երեքշաբաթի Ը4 · 123
Չորեքշաբաթի Գ2· 125
Հինգշաբաթի Գ4 · 126
Աբբաթ Գ2 127
Շաբաթ Գ4 128
Ժ· Ապրիլի Հինգշ· Աշխարհամատեան Գ2 129
Երկուշաբաթի Գ4· 130
Երեքշաբաթի Ը2 · 132
Չորեքշաբաթի Ը4· 133
Հինգշաբաթի Գ2 · 134
Աբբաթ Գ4 135
Շաբաթ Գ2 136
Ժ· Ապրիլի Հինգշ Գ4 138
Երկուշաբաթի Գ2 139
Երեքշաբաթի Գ4 · 140
Չորեքշաբաթի Ը2· 141
Հինգշաբաթի Ը4 · 142
Աբբաթ Ը2 143
Շաբաթ Ը4 144
Ի· Ապրիլի Հինգշ Գ2 146
Երկուշաբաթի Գ4 · 147
Երեքշաբաթի Գ2· 148
Չորեքշաբաթի Գ4· 149
Հինգշաբաթի Ը2· 150
Աբբաթ Ը4 151
Շաբաթ Ը2 153
Ձ· Ապրիլի Հինգշ Գ4 155
Երկուշաբաթի Գ2 · 156
Երեքշաբաթի Գ4 · 157
Չորեքշաբաթի Գ2· 158

Ի ՏՕՆԻ ՀԱՄԲԱՐՁԱՑՆ ՅԵՒԵՒՆ ՄԲՐՈՑ ԳԻՒՏՈՒԱՒՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻՒ

Հինգշաբաթի Գ4 · 161
Աբբաթ Ը2 162
Շաբաթ Ը4 163
Ի· Ապրիլի Հինգշ· Նախորդ Յաղթող Ը2· 164
Երկուշաբաթի Գ4 166
Երեքշաբաթի Գ2· 167
Չորեքշաբաթի Գ4· 168
Հինգշաբաթի Գ2· 169
Աբբաթ Գ4 171
Շաբաթ Ը2 172

ՊԵՆՏԵԿՈՍՏԷ ՏՕՆ ԳԱԼՈՏԵԱՆ ՀՈԳԵՒՈՑՆ ՄԲՐՈՑ

Ապրիլի Ը4 · 177
Երկուշաբաթի Գ2· 178
Երեքշաբաթի Ը4 · 179
Չորեքշաբաթի Գ2· 180
Հինգշաբաթի Գ4 · 181
Աբբաթ Գ2 182
Շաբաթ Գ4 183

ՈՒԽՏԱՒՈՐԻՉ ՕՐ ԳԱԼԱՏԵԱՑՆ ՀԱՅՈՑՑ ՄԲՐՈՑ ԵՒ ՏՕՆ ԸՄԵՆԵՍԻՒՈՐԻ ԵՐՐՈՐԴԱԲԱՆԵԱՑՆ

Ը· Ապրիլի գիւղ պետ Կաստիան Ը2· 184
Երկուշաբաթի Ը4· Հոխտիմանց 184
Երեքշաբաթի Գ2· Պապանձանց 185
Չորեքշաբաթի Գ4· 186
Հինգշաբաթի Գ2· Հայհաննու Կարապետին եւ Լիմանագլեայ եպիսկոպոսին 186
(Ձմե՛ Պաղեհայ եւ սկսան ՁՀ՚ամն 187)
Աբբաթ Գ4 188
Շաբաթ Գ2· Գրիգորի Մեծի Լուսաւորչին Նշի ի վիրապէն . . 189
Ժ· Ապրիլի գիւղ պետ Կաստիան· Ձմե՛ եկեղեցւոյ Գ4 190
Երկուշաբաթի Ը2· Պատիւն Խեհեղհեհի եւ Լեւսիեան վիպին 190
Երեքշաբաթի Ը4· Կատարած Նահատակ եւ Պատեաղ . . . 191
Չորեքշաբաթի Գ2· 191
Հինգշաբաթի Գ4· Աթոռի եւ Խաղսի 192
Աբբաթ Գ2 193
Շաբաթ Գ4· Մահիկեայ քահանային եւ Կաղապատիի գնահատին 194
Ժ· Ապրիլի գիւղ պետ Կաստիան Գ2· Խորհրդեան արքայն Գրիգորի Լուսաւորչին 195
Երկուշաբաթի Գ4· Երեքհնամեան Պարսից Տիրապետին . . . 196
Երեքշաբաթի Ը2· Կատարեալ Նահատակութեան եւ մեր Տեառն Յիսուսի 196
Չորեքշաբաթի Ը4· 197
Հինգշաբաթի Գ2· Խոհարանի Պատարագն եղեւ եւ Հոգիեաց բժշկին եւ Լուսին կատանցն Ներսիսեան 198
Աբբաթ Գ4 199

ՏՕՆ ԳԻՒՏԻՒ ՆՇԱՒԱՒՈՐԱՑ ՄԻՒԹԻՒՆ ԳԻՒՏՈՒԻՒ ՄԲՐՈՑ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉԻՆ

Շաբաթ Գ2 200

Գ. Ակրակի գիրի պետնահանգիստ գգ. 201
Երկու տարաբնի գ. Կերպարի հայրապետին եւ Խոսքը եւ պահպանին 202
Երբեքայրաբնի գգ. Գանձերի մարգարեին եւ Երբեք ճանճանցին 202
Շարքերաբնի ԺԲ. 203
Հիշատակարանի ԺԿ. Թագաւորանց Աստուածով եւ Աիսրապով 204
Աւրբաթ ԻԲ 205
Շաբաթ ԻԿ. Օրագրական մարգարէին եւ Վանքիրանի սուրբ Հոգւոյ 205

ՏՕՆ ԾՆՆԴԵՑՆ ՄԲՐՈՑ ՅՈՎՀԱՆՆԻՒ ԿԱՐԱՊԵՏԻՆ, ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ՅՈՒՆՒՍԻՍ ԻԿ. 207

Դ. Ակրակի գիրի պետնահանգիստ գԲ. 208
Երկու տարաբնի գԳ. Քրգասոյց Թագաւորին եւ Աշխէն տիհարքն եւ Խոցակիրեայց . 209
Երբեքայրաբնի գԲ. Հայրապետացն սրբոյ Գրիգորի Լուսաւորչին. Երկնաւոր, ո՛ լեռ անհոգ, Հնամանդ, Գրիգորի եւ Գանձիկի 210
Շարքերաբնի գԿ. 210
Հիշատակարանի ԺԲ. Երկեակի մարգարէն 211
Աւրբաթ ԸԿ 212
Շաբաթ ԻԲ. Երկրապատ առաքելոցն, եւ գրեալ տարցի պետապահ եւ Պարգաւ 213
Ց. Ակրակի գիրի պետնահանգիստ ԹԿ. 214
Երկու տարաբնի գԲ 215
Երբեքայրաբնի գԿ 216
Շարքերաբնի գԲ 217
Հիշատակարանի ԺԸ 218
Աւրբաթ ԻԲ 219
Շաբաթ ԸԿ. Յայտ է Յաղագանաին 220

ՎԱՐԴԱՎԱՌՆ ՏՕՆ ՊԵՏՐՈՍԻՈՒՆԹԵՆՆ ՏԻՒՆՔՈ ՄԲՐՈՑ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Ն. Ակրակի գիրի պետնահանգիստ ԲԲ. 221
Երկու տարաբնի Երբեքոյց օրվ ապրանահ ԹԿ 222
Երբեքայրաբնի Երբեքոյց օր վ ապրանահ Գ 223
Շարքերաբնի գԿ 224
Հիշատակարանի Գ. Նշանակ մարգարէին 225
Աւրբաթ ԳԿ 225
Շաբաթ ԸԲ. Թագաւոր առաքեցան եւ Աստուածոյ անգամ 226
Ե. Ակրակի գիրի վ ապրանահ ԸԿ. 227
Երկու տարաբնի ԲԲ. Շուշանոյ գանձ մեծին վ ապրանագ . . 228
Երբեքայրաբնի ԹԿ. Պետրոսեան նահանգապետն եւ Յետսարանեայ կանգին 229
Շարքերաբնի Գ 229
Հիշատակարանի ԳԿ. Խոյն վ Յաղիցն, եւ սրբոց կոստանդն Նշանիվանց եւ Պետրոսենայ 230
Աւրբաթ Գ 231
Շաբաթ ԳԿ. Նախարհարն Երասոյ, Բրեղ, Սկեմայ, Նշոտայ, Նշոտ բոյ, Նշոյն, Սկերեսեցիի, Երբարհատ, Աստեղ, Նշոյն, Յաղիցն, Յաղիցփ, Աոմսոյ, Նշոտոյն, Նշեսոյ, Աստեղ, եւ պրոց նախանհարն 232
Ե. Ակրակի գիրի վ ապրանահ ԸԲ. 234
Երկու տարաբնի ԸՒ. Աստեղ եւ Հոմսոյ 235
Երբեքայրաբնի ԲԲ. Երբեքոյանան մարգարէին Ոմսոյ, Ընհոյ, Աստեղ, Սկերեսեցիի, Նշոյն, Նշոյն, Նշոյն

եւ Ընդհանուր եւ Առանձնայ
հրեղէնացին 289
Գ. Աիրակի գիրի Խաչին . Ջան Վ արա-
զոյ առ քր Խաչն 290
Երիս-շաբաթի . Դաւթի Վկին-
ցւոյն, եւ վկայիցն Վ ամբոխ
եւ Վ անեւս-Հւոյն 290
Երիքշաբաթի . Նշանագիտ եւ
Հնոց նգրա Թէոփանեայ եւ
երիս-ց որդւոյն, եւ Կռանացն
Ղեմենեայ եւ Պետրա Հնեայ . 291
Շաբաթի 292
Հինգշաբաթի . Նշանացն Հայոց
Վաշտոյ եւ Հանգուսպայ . 293
Աւրբաթ 293
Շ արաթ . Հ Ր Նշանի տացն
Աւրիսաղայ 294
Գ. Աիրակի գիրի Խաչին 295
Երիս-շաբաթի . Փոխադառ Տղայա-
պետին, եւ Նրանով Հանեւո-
ղի առաքելոցն 296
Երիքշաբաթի . Կռանացն Թեո-
փիլի եւ Վ առ Հաւոյ . . . 297
Շաբաթի 297
Հինգշաբաթի . Պանդոկտեի
բժշկին եւ Նրեղոգեայ քահա-
նային եւ Նշանպարեայ կուսին 298
Աւրբաթ 299
Շ արաթ . Վարիարաւոյ եւ Խոհ
վկային, եւ Վ ռհիտոյ քա-
հանային 300
Ե. Աիրակի գիրի Խաչին 300
Երիս-շաբաթի . Գ.ի.ա Նշխարոյ
սրբոյն Գրիգորիսի Աղուանից
Կաթողիկոսի, եւ սրբոց Հարցն
Թեոդորոյ եւ Վ արամ եւ Թեո-
փանու . եւ Ընծանի եւ Պատի-
գենոյ, եւ նոցին Խոստովանա-
կանն 301
Երիքշաբաթի . Ընծեղոյ առաքե-
ցւոյն, եւ առաքելոյն Աբդա-
ղեայ եւ Հանեսայ, եւ Փի-
ղիպպոսի եւ Հակոբի . եւ
Հ ինգի եւ Աիրա-ռհոսի զոր-
ծակիցցն Պետրո, եւ Երիքսա-
ռան վարպետացն 302
Շաբաթի 303
Հինգշաբաթի . Վ.ախճատոսի Երիս-
պատգաւոր, եւ առաքելոյն
Տիմոթէոսի եւ Տիտոսի եւ
սրոց աշակերտացն Պետրո. . 303
Աւրբաթ 304
Շ արաթ . Ե.ւեսաստանի Պատ-
ճի Հոսի, Պարսից, Վ ռհաստ
եւ Հոյ Տաճոս, եւ Վ ռհիս-
նոսի քահանային, եւ Վիպոյն
Տաղտոսի, Պորտոյ եւ Ընձ-
գոմիթոսի, եւ Պետրոպեայ
կուսին 305
Ջ. Աիրակի գիրի Խաչին 306
Երիս-շաբաթի . Վ ռհանիոսի
Հարիւրապետին, եւ Հոգեփա-
ռատ Հաւատացելոյն, եւ Հոգեփա-
ռատ Երիսեոսի եւ Կռանացն
Պետրոսի եւ Ներսիսի . եւ
Պարեհոսի 307
Երիքշաբաթի . Թեոդորոսիոսի
քահանային եւ Օ.ինեսի զե-
նաորեն, եւ Պոսկոպոյ, եւ Ե-
գոտիսի եւ Ռհոմոյ . . . 308
Շաբաթի 308
Հինգշաբաթի . Խորիճեանց
ռհան Տղայ եւ Երիքեր
մարդիրոսացն, եւ Պռոմիոյ
վկային 309
Աւրբաթ 310
Շ արաթ . Վ.ենիպոյ վկային եւ
Բանիսխոսի քահանային . . 311
Ե. Աիրակի գիրի Խաչին . Խոգիս . 311
(Տան ամենայն սրբոց . . . . 312)
Երիս-շաբաթի . Ընտասից քա-
հանային եւ Վ արամ եւ Թեո-
գնոսեայ եւ որդւոյ Նորս եւ ո-
րոց ընդ Նոսս 313
Երիքշաբաթի . Հ ովհաննէսի . 314
Շաբաթի 314
Հինգշաբաթի . Մեւիրհանոսի Սե-
բաստացւոյն, եւ Բ.արեկաց Ծե-
բացն եւ Չ.Ա. աշակերացն Նորին 315
Աւրբաթ 316
Շ արաթ . Հարգարանոս Վ ռհան-
քացւոյն եւ Նշխարն մնձկաւոյ
Նիկիասի 317
Ի. Աիրակի գիրի Խաչին 317
Երիս-շաբաթի . Ա.ռհիանոսի
Հ ռհոմոյ Տղայապետին, եւ
քահանային եւ սարկաւագ
եւ Հոգեզգաց 318
Երիքշաբաթի . Ն.իկիփսիմեայ եւ
սիսիոպոսին եւ Հռովհաննու քա-
հանային եւ Բ.ղիճ սրոց սար-
կաւագին եւ Պռոսոնի վկային 319
Շաբաթի 319

Հինգշաբաթի . Հայսագնացին
Ա.ենոպհոնտի, Ընկերացելոցն
եւ Պետրո Խոստովանողին
եւ Տղոցն Խոստովանողին, եւ
Տոմարացն Աարկիոնտի եւ
Աարսիմոնի 320
Աւրբաթ 321
Շ արաթ . Հ.ր տասնեւչորսից Պա-
րբերէից եւ Աիքայէլի եւ ամե-
նայն Երկնային զորաց . . 322
Գ. Աիրակի գիրի Խաչին 323
Երիս-շաբաթի . Ա.ելիսաւոյ Ն.ա-
ռաջոյ Տղայապետին, եւ Աի-
նասոյ եկեղեցապետին, եւ Աի-
լոյ եկեղեցապետին եւ Երեքոյ
քահանային եւ Հ ինգ սար-
կաւագին 323
Երիքշաբաթի . Հովհաննու Ա.ռ-
ջեկ թանի Կոստանդնուպոլսի
Տղայապետին 324
Շաբաթի 325
Հինգշաբաթի . Կ.ոտրեայ, Ա.ս-
տեւոսոյ եւ Երեքոյ ասրա-
ւոյն, եւ Ս.տեփանոսի միաբա-
կեցին եւ Ս.տեղոսի հոռոս-
վանող եւ Հ.ռհոքոսի գնաս-
պին 326
Աւրբաթ 327
Շ արաթ . Ընտրելոցն Ն.երսէի եւ
Փիլիպպոսի 327
Ժ. Աիրակի գիրի Խաչին . Ընդրկայ 329
Երիս-շաբաթի . Հ.ինգ տասից եւ
Հ.ինգ տասնեակ 329
Երիքշաբաթի . Հ.ատորէն մարգա-
րէից 330
Շաբաթի 331
Հինգշաբաթի . Հ.ատորէն առաքե-
ցւոյ 332
Աւրբաթ 333
Շ արաթ . Տան Հ. ամենայն սրբոց՝
Տնով եւ Նոցով, յարդով եւ ան-
յարդից 334

Ի ՏՕՆԻ ԸՆԾՈՒՅՑԻՆ ԵՐԵՔՕՐՀՆԵԱԼ
ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻՆ, Ի ՅԱՒԵ-
ՆԵՐԵՐԻ ԻՒ. 335

Ա. Աիրակի Հինամոյ . Հինամոյ
բարկինդան 336
Երիս-շաբաթի 337
Երիքշաբաթի 338
Շաբաթի 338
Հինգշաբաթի 339
Աւրբաթ 340
Շ արաթ . Վ.րիգորի Քաղքե-
գործին եւ Մ.ռհանոյ եպես-
կոպոսի 341
Ի. Աիրակի Հինամոյ 342
Երիս-շաբաթի . Կռանացն Հայ-
լիանոյ եւ Վ ասլա Հ.ոյ . . 343
Երիքշաբաթի . Բ.ազարեայ Հայ-
կազոյ եւ Շ ամանի 343
Շաբաթի 344
Հինգշաբաթի . Վ.ղեցւոյ Տղայա-
պետին եւ Խ.ազապատոյ Տ.ռռ-
մենոյ եպիսկոպոսին եւ Վ.րիգ-
որի Ընկալնդրպ.ոլսի . . . 345
Աւրբաթ 346
Շ արաթ . Բ.ազարեայ Տարեգրե-
ալոյ եւ Հ.ոգւոյն 346
Ժ. Աիրակի Հինամոյ 347
Երիս-շաբաթի . Վ.ճառաբեալ եւ
սիսիոպոսին եւ Ի.երիքոռհոսի
գնաւոյն 348
Երիքշաբաթի . Վ ռհայիցն Հայոց-
կաց եւ Խ.ոստովանող . . . 349
Շաբաթի 349
Հինգշաբաթի . Հ.ազոց եգիպտա-
ցւոյ Պօղոսի, Պօղոյ, Ի.ոհան-
բայ, Հ.ուսդի, Հ.ովհաննու,
Գ.րիգորի, Հ.ովհաննու Կար-
նահասեաց, Ա.ենդոսի, Ընձոնի,
Մ.ոհամեւ, Գ.ասնէլի, Աթանա-
սիոս, Ի.ամպրոսի, Պիմենի եւ
սրոց սրոց Հազոն 350
Աւրբաթ 351
Շ արաթ . Վ.ենիզոյսոի գի.ուձա-
ցւոյ պռանչպոցոյն Տղայապե-
տին 352

Ի ՏՕՆԻ ԸՆԾՈՒՅՑԻՆ ՍՐԲՈՑ
ԿԱՒՈՒԻՑ ՄՐԲՈՒՄԻՒ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆ-
ՅՈՆԻՆ, Ի ԴԱՍՏԵՊԵՐԵՐԻ Թ. . . 353

Գ. Աիրակի Հինամոյ 354
Երիս-շաբաթի . Ի.ինեսոյ, Երմո-
գենեայ, Պապոսի, Ի.ուսեղոս
ար քայոյն Հովհաննու եւ Ը-
ւիքսիանոսի 355
Երիքշաբաթի . Կռանձնիքոսի Հա-
բրիսպոսին եւ Շ ամանի
արդանդին Աիքսոսի, եւ
Պղղիկպոսի Օ.ինոյ Տղա-
րածոյն եւ Բ.ռհելեան վիսչ-
ին 355
Շաբաթի 356
Հինգշաբաթի . Ի.ատաւատիսի,

Աբանոթոսի, Նշանիկոսի, Ալֆեոսեանց եւ Մարդարեոսի . . 357
Ութերորդ 357
Շաբաթ. Հանդիսական Մեծի Հայրապետին եւ Մարտիրոսին Տիգրանայ 358
Ե. Կիրակի Հինգերորդ 359
Երեքշաբաթի. Խնդրուածոյ Սահմանադրութեան Հայրապետին Աստուածպատուական 360
Երեքշաբաթի. Թէոդոտոսի եւ սիրելոցն եւ Թէոդոսի վկայից, եւ յոգով պետութեան Խաչատրոյ, Նշանիկի, Նշանիկի եւ Խաչիկեանց 361
Շաբաթի 362
Հինգշաբաթի. Ղազարի Հայրապետին եւ Ղազարոս Թագաւորին 362
Ութերորդ 363
Շաբաթ. Ծնունդ Տիրամօր եւ Վտանգի կուսին, եւ Գոհերիս քաջ Հռիփսիմեի եւ Երեսից բերանցն, որ սրիկեան յեհիզեհիլի Վիճակագրացւոց 364
Զ. Կիրակի Հինգերորդ 365
Երեքշաբաթի. Ղազարոսի եւ Խորենացւոյ եւ անապատի բժիշկոցն Կոզմայի եւ Դամիանոսի 365
Երեքշաբաթի. Հերետիկոսի վկայից, որ Թոզմանի Աստուածատուր 366
(Ծատկերազարդ Ս. Ժողովոյն ԱԼՁ. Հայապետացն. . . . . 367)
Շորեքշաբաթի 367
Ութերորդ 368
Ը. Կիրակի Հինգերորդ, որ եւ ի Տնտեսեան պահքին եւս Տանդիսի. 369
Երեքշաբաթի. Ղազարոսի Վանքի, եւ Տոքոյ Գիմնազիոյ Աստուածատուր, Նշանիկի, Նշանիկի եւ Խաչիկեանց 371
Հինգերորդ օր Պահոց 371
Ուրբաթ օր Պահոց 372
Շաբաթ օր Պահոց 373
Հինգերորդ օր Պահոց 374
Շաբաթի օր. Բարեկենդան. Տեղապահութեան եւ եղբօր Թագաւորի Գնաւորեան, եւ Աստղիկ Հայկուհի Հայրապետութեան եւ Երեսից Տիրամօր 374
Թ. Կիրակի 375
Ի Պահանջելի Խնդրելի Տեղապահի Հայրապետին եւ Հայոցայց առաքելոյն Տեառն եղբօրն 376

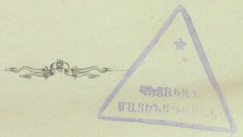

ՑՈՒՑԱԿ ՏՕՆԵՒ

Հիւսուածական Ցանկ.

Ընտանի յարեթիւն Ս. Աստուածածնի . . 353
Հինգշաբաթական Պահքարեի. 129
Նշոյ Երեքշաբաթի . 108
Նշոյ Երեքշաբաթի . 108
Նշոյ Շորեքշաբաթի . 109
Նշոյ Հինգշաբաթի . 110
Նշոյ Շաբաթի . . . 111
Նշեալն Ս. Աստուածածնի 105
Թուն Բարեկենդան . . 64
Երեքօրեայ Աղաչանաց . 164
Զատիկ յարեթիւն . 113
Բնծայումն Ս. Աստուածածնի 335
Խոչգիւտ 311
Խոչվերաց 280
Նշոյ Աստղատոր . . . 107
Նշեալն Ս. Աստուածածնի 273
Նշեալն Տեառն Ասղ Եիսուսի Քրիստոսի . 8
Համբարձումն Տեառն . 161
Պաղատիս յարեթիւն . 106
Քրիստոսին Նշեալն Տեառն 7
Քրիստոսին Յայտնութիւնն Տեառն . . . 15
Յայտնութիւն Տեառն Ասղ Եիսուսի Քրիստոսի 17
Նոր Կիրակի 121
Պաղատական թափորներ Տեառն, կամ Վարդավառ 221
Պենտեկոստէ 177
Վարդավայ Խաչ . . . 290
Տեառնընդառաջ . . . 46
Տեն ամենասրբոց Երջանկեան 184
Տեն եկեղեցւոյ 190, 281, 283
Տեն խաչի . 280, 283, 284
(Տեն մարմնոյ եւ արեան Տեառն . . . 187)
Տեն Աստվածածնայ սրբոյ Խաչին 278
Տեն Երկրաշարժի . . 252
Տեն Տապանակի . . . 220
Տեն Տիրէմեանեան Քրիստոսի 15
Փոխումն Ս. Աստուածածնի 254

Ցանկ սրբոց.

Աբգար 362
Աբգիտա 59
Աբգիտ. 235
Աբգլմեհ 261
Աբել 232
Աբիթտա 326
Աբիթտայ 36
Աբրահամ Նահապետ . 232
Աբրահամ Քահանայ 365
Աբգալ 241
Աբամ 232
Աբգէն 362
Աբգնա 289
Աբգիտաս 263
Աբեթտաս . . . 186, 237
Աբեթաս 39
Աբէբթաս 355
Աբմաիս 190
Աբէլբեն 243
Աբիւգա 45
Աբիմեխեն 319
Ա՜հատ 232
Աբգէտաղտա 320
Աբթամեմ 235
Աբմօս 235
Աբիմ պատ 319
Աստիս 302
Աստատաս 313
Աստատա 263
Աբգէտ 235
Աբգրաս առաքեալ . 327
Աբգրաս գրագիր . . 262
Աբգրաիկոս 305
Աբեթիս 288
Աբիկաս 239
Աստս մայր Ս. Աստուածածնի 257
Աստս մայր Աբգրեի . 77
Աստուծ անապատական . 36
Աստուծ ճշմարտ . . . 301
Աստեղիս 239
Աստիկարա Պապոսի . 303
Աբեմն 209
Աբիսաս 44
Աբագելոյ Համբարձն . 332
Աստուածատուր . . . 366
Աստմանդ 54
Աբեւելեան վիմագր . 355
Աբիսաակիս 210
Աբանն 350
Աբանեաց 309
Աստիկաս Հայրապետ . 258
Աստիւաս գաղթ . . . 315
Աստգատաս 345
Աստգաս 192
Աստնտաս 302
Աստիկեան 361

Բաթիքեան 311
Բաւաս 361
Բաքսամէ 317
Բարեմուռիեան 346
Բաքսէզ 374
Բէհնամին 59

Գասպրեան 322
Գալիմանեանք 185
Գեղեարեան 348
Գէորգ 289
Գրքերիցս 364
Գորգեան 43
Գուրեան 326
Գրաստ 355
Գրիգորի Լուսաւորչին մասին
Առասն ի վիրապն 97
Եղեն ի վիրապն 189
Գիւտ Նշխարաց 200
Գրիգոր Աղբանեցւոյն 345
Գրիգոր Նարեկացւոյն 40
Գրիգոր Տաթեւացւոյն 266
Գրիգոր Տիրատի 374
Գրիգոր Պահնչէցւոյն 341
Գրիգորեան Ազգանունք կամ մականուններ 210
Գիւտ Նշխարաց Տօնս 301
Գրիգորեան վիպ 43

Դաւիթեան 365
Դաւիթ Երեւանցւոյ 210
Դաւիթ Երզնկ Տձեռնց 350
Դաւիթ Մարգարէ 202
Դաւիթ անյաղթ 266
Դաւիթ գինեգործ 290
Դաւիթ Մարգարէ 376
Դելմոպոնս 311
Դեմոկրիտ 262
Դերենիկեան 303
Դուեան 364

Ընդոյս քահանայ 323
Եղեմեկ 267
Եղէ 267
Եւրոպի 241
Եղեռնի Մարգարէի վիրապն 184
Եղեռապար քահանայ ընդ Պահնչունեան 232
Եղեռապար ընդ Պահպանչեան 240
Եղիշէ վարդապետ 266
Եղիսե Մարգարէ 211
Եզնիկ 232
Եզնկեր 232
Եզեքիան 196
Եզոպ 225
Երամեան Եղիսեպատ 288
Երամեան Հայհոյ ատենաբան 296
Երեմիա 260
Երեք ուղեկիցք Թաթեւոյ 258
Երեք մանկունքն ի Բաբելոն 202
Երիմիայեն գոչք 322
Երկամասն ատաղձք 213
Երկամասն վարք Տարոնացւոյն 235
Երկամասն Վարսապետական 302
Երկու բերդ 364
Երկու Ներքինիք 44
Երկու որդիք Եւսեբեան քահանի 291
Երմդեհնեա 355
Երուսղէմ 298
Երուսեղ 291
Երուսղ 350
Երդեհնեան 44
Երդեհնեա վիպ ընդ Եւսեբեան ատենաբան 357
Երդեհնեա վիպ ընդ Մաշտոցեան 45
Երզոպեան 308
Երզոպոսիա 298
Երեսփոխ 361
Երեսոսեան 291
Երեսունական 357
Երեսփոխ 361
Երիսեան 230
Երեխոսի Ս. Գրոգորի Հայրապետութեան 244
Երեքեմ 374
Երեքհազարն եւ երեք հարիւրեքսան վերսի 294
Երեքն երբեմն Պահպետիք 240
Երեքն Եւսեբեանքն 301
Երեքն Մամիկոնեան ասի 37, 317

Ըմբռնութիւն Հայր Յովհաննու Պետրոսի 267
Ըմբռնութիւն մարգարէ 205, 235
Ըմենն 308

Իմաստնոց 226
Իմաստ 301
Իսալիէնս 198
Իսրայէլ 204, 266
Իրենք 207
Իրեք 313
Իրեղեան 198
Իրեղս 37
Իրեղրիան 308
Իրեսոս 263
Իրեսոս պետս 69
Իրեղոսս ասպետական 263
Իրեսիան 291
Իրեղոսեան 361
Իրեղոս 361
Իրեքիս 239
Իրեսոս 263
Իրեմիս ատաբեալ 265
Իրեմիս Տձեռնց 301

Լոձնաբան 360
Լեզու 364
Լուսաբան 349
Լուսեր կամարք 257

Լուսէ 202
Խորհի Հայր 309
Խոսրովիտան 209
Խորէն 365

Կամենիկ 243
Կամենիս 262
Կամենասոս 300
Կանդիոս 45
Կիսրդեան 229
Կիրան 38
Կիւրեղ Երուսղեան 77
Կիւրեղ Հայրապետ Ընդեղծողս 39
Կիւրեղ Հայրապետ Խոստասեաց 77
Կիւրեղ սոսկաց 59
Կղեմէս 345
Կղոնիս 44
Կոզմեան 194
Կոզմոս 365
Կոստանդիոս 42, 196
Կոստանդիոսուպոլսի Ս.

Ծաղկեցին Տէր Յովհաննէս Պետրոսի 63
Ծատրեան 355
Ծատիկեա 301

Հաղարծոս 293
Հաճիեն 196
Հաճեր վիպք 237
Հաճեր Քրիստոսի 314
Հաճոսեան 326
Հաճոխոսիեան 184
Հաքոբեան եւ Հաքոբեան կոսակեաք 329

Ղազար 307
Ղամբեան եւ Ղամբեանի 290
Ղեւոնդեան 59
Ղուկաս 305
Ղուկիանոս քահանայ 300, 305
Ղուկիանոս Հարիւրապետ 307

Մահոսեսիկեան 240
Մահոս Տձեռնց 350
Մահոս վիպ 308
Մահարեան ազգանուն, գրական 350
Մահարեան վիպ 45
Մազազեան 235
Մահան 286
Մահէ 191
Մահկոսեան Եպիսկոպոսի 190
Մահկոսեան Եպիսկոպոսի 37, 317
Մահոսեի հոստասեաղաց 326
Մահաքիա 302
Մահքիա 305
Մարգարէք Համարեն 330
Մարգարիս 357
Մարքիա 307
Մարիամ Մագդաղենացի 307
Մարիամեն 286
Մարիամեան Եպիսկոպոսի 320
Մահոս ատենաբանիչ 305
Մահոս Երեսփոխ 59
Մահոսէ 358
Մահոս քիա 44
Մահոսեան 320
Մահոսիոս 52
Մեսի 323
Մեհիաս 323
Մեհրիսեան 232
Մեհրիսեա 348

Մեսրոպ 204, 266
Մահոսիսեան 320
Մհեան Երեսփոխ 323
Մհեան վիպ 355
Մհեան 341
Մհեսիէ 322
Մհեսիս 235
Մոկիմոս 194
Մոհան Դահաստապետ 232
Մոհան Երեսփոխ 266

Նահապետ Տէր Յովհաննէս 358
Նահապետ Տձեռնց 232
Նահապետ ատաբեալ եղբայր Եռահմեան 12
Նահապետ ատաբեալ եղբայր Տձեռնն 376
Նահապետ ատաբեալ որդի Ներսէսի 343
Նահապետ 349
Նեռոս 232
Նոհաքիմ 257
Նոհք 269
Նոհէ 235
Նոհհանեան կապանք 35
Չդոնեղ Նոռս 207
Տուն գիւտասեան 119
Ընդ Լքի ատաբեսիս 186
Ընդ Ցոփոյ 269
Նոհհանեան ազգերս 302
Նոհհանեան ատաբեալ Տէր 12, 305
Նոհհանեան Երեքի 350
Նոհհանեան կամարք ազգասն 355
Նոհհանեան Կապճանական 350
Նոհհանեան Հայրապետ 84
Նոհհանեան Ոսկերչեան 324
Նոհման 235
Նիւթասակ քաղաքաքհեան նոռս ատ. Տէր Նահապետ 51
Նոհհանի Եպասեան Տէր . . . . (72), 307
Նոհհանի Ըրեմեանի ազգի 307
Նոհհանի Տաղաստ 232
Նոհհանի քահանայ 319
Նոհհանի վիպ 235
Նուռս 346
Նուրհան 343
Նուրհոս 38

Շահան 210
Շահապետ 229

Ոսկան 235
Ոսկոս 350
Ոսկոս Լամբրոնացի 266
Ոսկոս Կապնչի 266
Ոսկոս մեծ Հայրապետ 202
Ոսկոսապետ 291
Ոսկիոյ Ս. Յոհրոյմեան Ց.Ժ.Ը Հայրապետք 270
Ոսկիպատոս 352
Ոսղ 232
Ոսոնէ 191

Ճամանէ 240
Ճիսի 302
Ճիսոս 323
Ճհասեան 343
Ճհասեան ազգանուն գրական 355
Ճասյան 228

Պեհոհեան 41
Պոպիհեան 205
Պոհիսոնք 56
Պոհէ 235
Պրհսաէս 357
Պրհքան 59

Չարքապետական գիտութիւն 52

Պահդաբեան 298
Պերգամիա 305
Պերգամոնացիք 11, 213, (214)
Պետրոս Հայրապետ 36
Պիղեհ 350
Պիոհ 59, 261
Պիոհոս 241
Պոպիկոպատոս 355
Պրոսոսեան 319
Պրոքոս 305
Պրոքիոս 43
Պրոքոս ատաբեալ 11, 213, (214)
Պրոքոս մեսոպատամեան 350
Պրոքոս Խոստովանող 320

Ռահոնեան երգեցոյց 289
Ռոմանոս Մելոդոսիկոյ 326
Ռոմիոս 308

Սահակ 210
Սահմանք 229

Տաճատ 235
Տէրոս 350
Տէրոս Լամբրոնացի 266
Տէրոս Կապնչի 266
Տէրոս մեծ Հայրապետ 202
Տէրոսապետ 291
Տիեզերս Ս. Գրոգորի Հայրապետք 270
Տիեզերոսս 352
Տոզ 232
Տոսնէ 191

Ցամոնէ 240
Ցիսի 302
Ցիսոս 323
Ցհասեան 343

Փաստոս 298
Փերգամոս 305
Փերգամոնացիք 11, 213, (214)
Փոքոս Հայրապետ 36
Փիղիկ 350
Փիոհ 59, 261
Փիոհոս 241
Փոպիկոպատոս 355
Փրոսոսեան 319
Փրոքոս 305
Փրոքիոս 43
Փրոքոս ատաբեալ 11, 213, (214)
Փրոքոս մեսոպատամեան 350
Փրոքոս Խոստովանող 320

Քաղքեդոնի Ժողովոյ Վարդապետք 289
Քոռնելիոս վիպասիրեալ 326
Քրիստոս 308

Աստիճան 293
Աստիճանաւոր . . . 232
Աստիճան պատիւ եւ հայրապետութեան 57, 204
Աստիճան վիպոյ 235
Աստուած 326
Աստուածն 232
Այբեն 59
Անզգուշութիւն 226
Արգելք գործոյ . . . 52
Արգելք վիպոյ 192
Երգեցողութիւն . . . 42, 374
Երգիչ 44
Եւ ելեալաց 315
Եկեղեցի 232
Իրաւանաց 302
Իմաստասէր Պետականութեան . . 286
Լսողութիւն 350
Սուրբ ամենայն . (312), 334
Սուրբ գիրացուցիչ 54
Սոփիա 241
Սոփեցիս 235
Սուրբ Հոգւոյն հայրապետութեան . . . 318
Սուրբ Գրոց Հեթանոսից . 8
Սուրբ Ընծայիչ . . 261
Սուրբ 350
Վաշտն 38
Վարդենիս 45
Վառ վառէ 297
Վարիս Տի 343
Վարդապետիք 61
Վարու Տիմոթէոս . . . 301
Վարու վիպոյ 313
Վայս 41
Վրէժ առնէս 210

Տասն պատճառք Սիմոնեանց հերձուածոյ 237
Տարագրութիւն 305
Տիեզերական 303
Տիտոս 303
Տղայոց 209

Տրիստիան 41

Փիղոսոփայ 286
Փիլիսոփայեն 286
Փիլիպպոս առաքեալ . 327
Փիլիպպոս ապրեցաւ . 302
Փիլիպպոս Հայր Եւգենեայ 44
Փոխոս 296
Փառեաս 239

(Ի ապիկարսի Սիոնական Հայրապետութենէ . . 367)
Քառասունդն Սեբաստիոյ 91
Քառասուն եւ հինգ վիպոյք 230
Քառասուն եւ իննն վիպոյք . 300
Քրիստոսիք 243
Քրիստոնէ 230

Օգոստոս 357

Władysław Jan Bomanowski
ZAKŁAD PETROLOGATOWSKI
Lwów, ul. Sokoła l. 8.
Telefon 32-61